

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-112-21

Druk nr 1532
Warszawa, 8 września 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243 i 1551) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a:

a) po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) alternatywnej spółce inwestycyjnej – oznacza to alternatywną spółkę inwestycyjną, o której mowa w art. 8a ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 605);”,

b) pkt 30 otrzymuje brzmienie:

„30) kapitałe zakładowe – oznacza to również kapitał akcyjny prostej spółki akcyjnej oraz kapitał podstawowy spółki, o której mowa w pkt 28 lit. c–e;”,

1) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych, ustawę z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, ustawę z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji, ustawę z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych oraz ustawę z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów.

- c) w pkt 33d lit. b i c otrzymują brzmienie:
 - „b) nie jest pośrednikiem, przedstawicielem, powiernikiem lub innym podmiotem zobowiązanym do przekazania całości lub części należności innemu podmiotowi,
 - c) prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju miejsca zamieszkania, jeżeli należności są uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przy czym przy ocenie, czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot w zakresie otrzymanej należności;”;
- 2) w art. 6:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, pozostający w związku małżeńskim i we wspólności majątkowej:

 - 1) przez cały rok podatkowy albo
 - 2) od dnia zawarcia związku małżeńskiego do ostatniego dnia roku podatkowego – w przypadku gdy związek małżeński został zawarty w trakcie roku podatkowego

– mogą być, z zastrzeżeniem ust. 8, na wspólny wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów określonych zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot pomniejszających dochód; w tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.”,
 - b) w ust. 3a w części wspólnej wyrazy „przepisy ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „przepis ust. 8”,
 - c) w ust. 4:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Od dochodów rodzica” zastępuje się wyrazami „Od dochodów jednego rodzica”,
 - pkt 3 wyrazy „uzyskały przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek określonej w art. 27 ust. 1b pkt 1 oraz stawki podatku, określonej w pierwszym przedziale skali, o której mowa w art. 27 ust. 1”

zastępuje się wyrazami „przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz pkt 152 lit. a i b, w łącznej wysokości przekraczającej kwotę 3 089 zł”,

d) w ust. 4b wyrazy „przepisy ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „przepis ust. 8”,

e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Sposób opodatkowania, o którym mowa w ust. 2 i 4, nie ma zastosowania, w przypadku gdy chociażby jeden z małżonków, osoba samotnie wychowująca dzieci lub jej dziecko:

1) stosują przepisy:

a) art. 30c lub

b) ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy

– w zakresie osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń;

2) podlegają opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonazowym lub ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.”,

f) uchyla się ust. 9;

3) w art. 6a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wniosek o łączne opodatkowanie dochodów małżonków, między którymi istniała w roku podatkowym wspólność majątkowa, może być także złożony przez podatnika, który pozostawał w związku małżeńskim w roku podatkowym, a jego małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego albo zmarł po upływie roku podatkowego przed złożeniem zeznania podatkowego za ten rok.”,

b) w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „art. 6 ust. 3, 3a, 8, 9 i 11–13” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 3, 3a, 8 i 11–13”;

4) w art. 8:

a) uchyla się ust. 3–6,

b) uchyla się ust. 8;

5) w art. 9:

- a) w ust. 1a wyrazy „art. 30da–30df”, zastępuje się wyrazami „art. 30da–30dh, art. 30e–30g, art. 30j–30p”,
 - b) w ust. 3a pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego, z wyjątkiem strat z odpłatnego zbycia akcji, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 105a.”,
 - c) w ust. 6 skreśla się wyrazy „w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”;
- 6) w art. 9a:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Dochody osiągnięte przez podatników ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, są opodatkowane na zasadach określonych w art. 27, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, chyba że podatnicy złożą właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego sporządzone na piśmie oświadczenie o zastosowanie opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych określonego w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym.”,
 - b) w ust. 2a skreśla się wyrazy „, albo sporządzony na piśmie wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej w terminie, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym”,
 - c) w ust. 2b wyrazy „sporządzony na piśmie wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej albo” zastępuje się wyrazami „sporządzone na piśmie”,
 - d) w ust. 2c wyrazy „ust. 2–2b” zastępuje się wyrazami „ust. 1–2b”,
 - e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
 - „6. Dochody osiągane przez podatników ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6, są opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, na zasadach określonych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym.”;
- 7) w art. 10 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) składników, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 19, nawet jeżeli przed zbyciem zostały wycofane z działalności gospodarczej, a między pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym składniki te zostały wycofane z działalności i dniem ich odpłatnego zbycia, nie upłynęło 6 lat.”;

- 8) w art. 12 w ust. 2a pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) 250 zł miesięcznie – dla samochodów:
 - a) o mocy silnika do 60 kW,
 - b) stanowiących pojazd elektryczny w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 110 i 1093) lub pojazd napędzany wodorem w rozumieniu art. 2 pkt 15 tej ustawy;
 - 2) 400 zł miesięcznie – dla samochodów innych niż wymienione w pkt 1.”;
- 9) w art. 13 w pkt 2 po wyrazach „oraz dziennikarstwa,” dodaje się wyrazy „przychody z tytułu udziału w badaniach i eksperymentach prowadzonych przez podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki,”;
- 10) w art. 14:
- a) w ust. 1ca pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) korektę cen transferowych zmniejszającą przychody, mającą na celu spełnienie wymogów, o których mowa w art. 23o, poprzez prawidłowe zastosowanie metod, o których mowa w art. 23p ust. 1–3, spełniającą warunki, o których mowa w art. 23q pkt 1–4,”;
 - b) w ust. 2:
 - po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:
 - „16a) środki pieniężne otrzymane przez wspólnika spółki niebędącej osobą prawną z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce, przy czym przepis ust. 3 pkt 11 stosuje się odpowiednio,”;
 - w pkt 17 lit. b otrzymuje brzmienie:
 - „b) otrzymanych w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce, z wyjątkiem składników majątku stanowiących: udziały (akcje), papiery wartościowe, tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych, pochodne instrumenty finansowe oraz składników majątku, w wyniku otrzymania których Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów z ich odpłatnego zbycia,”;
 - w pkt 18 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 19–22 w brzmieniu:
 - „19) przychody z odpłatnego zbycia składników będących rzeczami ruchomymi, wykorzystywanych na potrzeby związane z działalnością

gospodarczą lub przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, na podstawie umowy, o której mowa w art. 23b ust. 1, przy czym przy określaniu wysokości przychodów przepisy ust. 1 i art. 19 stosuje się odpowiednio;

- 20) wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) ustalona za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie, w wysokości równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), przy czym przychód powstaje na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia;
- 21) wartość przychodu pracownika, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 151;
- 22) kwota płatności dotyczącej transakcji, o której mowa w art. 7b ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287), otrzymanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego.”,

c) po ust. 2i dodaje się ust. 2j w brzmieniu:

„2j. Przychód, o którym mowa w ust. 2 pkt 20, ustala się także w przypadku, gdy wynagrodzenie z tytułu nielegalnego zatrudnienia zostało faktycznie wypłacone osobie nielegalnie zatrudnionej.”,

d) w ust. 3:

– w pkt 11 po wyrazach „wydatki niestanowiące kosztów uzyskania przychodów” dodaje się wyrazy „, o ile wcześniej nie pomniejszyły przychodu do opodatkowania, o którym mowa w ust. 2 pkt 16a”,

– w pkt 12:

-- lit b otrzymuje brzmienie:

„b) otrzymanych w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce, z wyjątkiem składników majątku stanowiących: udziały (akcje), papiery wartościowe, tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych, pochodne instrumenty finansowe oraz składników majątku, w wyniku otrzymania których

Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów z ich odpłatnego zbycia”,

-- w części wspólnej po wyrazach „wystąpienie wspólnika z takiej spółki” dodaje się wyrazy „albo zmniejszenie udziału kapitałowego w takiej spółce”,

– w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) pobranych zaliczek na podatek dochodowy i zryczałtowanego podatku dochodowego, które nie zostały przekazane na rachunek urzędu skarbowego na podstawie art. 26eb ust. 1.”;

11) uchyla się art. 16a;

12) w art. 17:

a) w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) przychody z tytułu otrzymania składników majątku w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce, w wyniku otrzymania których Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tych składników majątku.”,

b) po ust. 1g dodaje się ust. 1h i 1i w brzmieniu:

„1h. Przychód, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, powstaje w momencie przeniesienia na wspólnika własności składników majątku ze spółki niebędącej osobą prawną.

1i. Przepis ust. 1 pkt 3–7, 9 i 10 stosuje się odpowiednio do udziałów (akcji), papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz pochodnych instrumentów finansowych otrzymanych w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce.”;

13) w art. 21:

a) w ust. 1:

– w pkt 3 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „wydanych na podstawie tych ustaw,” dodaje się wyrazy „lub aktów administracyjnych wydanych na podstawie tych przepisów”,

- po pkt 28 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:

„28a) przychody uzyskane z odpłatnego zbycia zabytku ruchomego, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 i 954):

 - a) muzeum w rozumieniu ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902) będącemu instytucją kultury, o której mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), lub
 - b) biblioteki w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479);”
- po pkt 39e dodaje się pkt 39f w brzmieniu:

„39f) stypendia doktorskie i inne środki finansowe otrzymane w ramach konkursów na stypendia doktorskie organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz stypendia naukowe otrzymane na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki;”
- po pkt 46b dodaje się pkt 46c w brzmieniu:

„46c) dochody uzyskane przez wykonawcę kontraktowego w rozumieniu art. 2 lit. e Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r. (Dz. U. poz. 2153 i 2154) mającego miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu dostarczania towarów i usług siłom zbrojnym USA w rozumieniu art. 2 lit. a tej Umowy lub budowy infrastruktury dla tych sił zbrojnych na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z tymi siłami zbrojnymi lub na ich rzecz;”
- w pkt 50b po wyrazach „z takiej spółki” dodaje się wyrazy „albo zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”
- w pkt 51a po wyrazach „Rzeczypospolitej Polskiej,” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem przychodów uzyskiwanych przez komandytariusza z wypłat podzielonych zysków spółki osiągniętych w okresie opodatkowania ryczałtem

od dochodów spółek, zgodnie z przepisami rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,”

– pkt 63b otrzymuje brzmienie:

„63b) dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 5a-5cd, z działalności gospodarczej osiągnięte z realizacji nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752), i uzyskane na terenie określonym w tej decyzji o wsparciu, przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie tego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami;”

– po pkt 95a dodaje się pkt 95b w brzmieniu:

„95b) odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty należności niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym, wolnych od podatku dochodowego lub od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku;”

– po pkt 102 dodaje się pkt 102a w brzmieniu:

„102a) dochody (przychody) uzyskane z tytułu:

- a) świadczeń otrzymanych w ramach działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 9aa ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- b) świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 27b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
- c) ryczału na przejazdy na szkolenia oraz ryczału na zakwaterowanie otrzymanych w ramach bonu szkoleniowego, ryczału na koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu otrzymanego w ramach bonu stażowego oraz świadczeń otrzymanych w ramach bonu na zasiedlenie, o których mowa odpowiednio w art. 66k ust. 4 pkt 3 i 4,

- art. 66l ust. 6 pkt 1 oraz art. 66n ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- d) stypendiów otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;”,
- po pkt 105 dodaje się pkt 105a w brzmieniu:
- „105a) dochody uzyskane z odpłatnego zbycia akcji objętych lub nabytych przez podatnika lub spadkodawcę podatnika w wyniku pierwszej oferty publicznej, w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080), jeżeli:
- a) odpłatne zbycie tych akcji nastąpiło po upływie trzech lat od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz
- b) podatnik albo spadkodawca podatnika, którzy objęli lub nabyli te akcje, nie byli ze spółką podmiotami powiązanymi w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 w okresie dwóch lat poprzedzających dzień objęcia lub nabycia tych akcji odpowiednio przez podatnika albo spadkodawcę podatnika;”,
- pkt 109 otrzymuje brzmienie:
- „109) przychody, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 9, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 23 – jeżeli przedmiotem wkładu niepieniężnego jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część i spółka lub spółdzielnia otrzymująca wkład przyjęła dla celów podatkowych składniki majątku wchodzące w skład tego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu wnoszącego ten wkład;”,
- po pkt 121 dodaje się pkt 121a w brzmieniu:
- „121a) jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznane na podstawie art. 46 ust. 1b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy absolwentom centrum integracji społecznej oraz absolwentom klubów integracji społecznej;”,

- w pkt 149 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 150–152 w brzmieniu:
 - „150) dochody (przychody) z tytułu nagrody, o której mowa w art. 49 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421);
 - 151) przychody pracownika z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przychody pracownika w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym;
 - 152) przychody podatnika, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte:
 - a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
 - b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8,
 - c) z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w art. 27, art. 30c albo art. 30ca albo ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym w zakresie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych
- w czterech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od początku roku, w którym podatnik przeniósł to miejsce zamieszkania, albo od początku roku następnego, z zastrzeżeniem ust. 39, 43 i 44.”,
- b) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Zwolnienia podatkowe, o których mowa w ust. 1 pkt 63a i 63b, przysługują podatnikowi wyłącznie odpowiednio z tytułu dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie określonym w zezwoleniu lub z tytułu dochodów uzyskanych z realizacji nowej inwestycji na terenie określonym w decyzji o wsparciu.”,
- c) po ust. 5ca dodaje się ust. 5caa w brzmieniu:

„5caa. Przepis ust. 5ca stosuje się odpowiednio do ustalania wielkości zwolnienia od podatku dochodowego, w przypadku gdy na terenie określonym w zezwoleniu lub decyzji o wsparciu jest prowadzona odpowiednio działalność

gospodarcza określona w tym zezwoleniu albo działalność gospodarcza, w ramach której jest realizowana nowa inwestycja oraz inna działalność podatnika.”,

d) w ust. 5cc pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) osiągnięcie dochodów z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej lub osiągnięcie dochodów z działalności gospodarczej z realizacji nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu następuje w związku z zawarciem umowy, dokonaniem innej czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych lub dokonaniem czynności innej niż zawarcie umowy, których efektem jest podejmowanie w sposób sztuczny czynności faktycznych dokonanych przede wszystkim w celu uzyskania zwolnienia od podatku dochodowego, lub”,

e) w ust. 15 w pkt 3 średnik zastępuje się kropką i uchyla pkt 4,

f) po ust. 30 dodaje się ust. 30a w brzmieniu:

„30a. Wydatki, o których mowa w ust. 25 pkt 2, obejmują także wydatki na spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki), zaciągniętego w związku ze zbywaną nieruchomością lub prawem majątkowym na cele określone w ust. 25 pkt 1, w tym także gdy wydatki te odpowiadają równowartości wydatków uwzględnionych w kosztach uzyskania przychodu z tytułu odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a–c, które sfinansowane zostały tym kredytem (pożyczką).”,

g) w ust. 39 otrzymuje brzmienie:

„39. Przy obliczaniu kwoty przychodów podlegających zwolnieniu od podatku na podstawie ust. 1 pkt 148 i 152 nie uwzględnia się przychodów: podlegających opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym na podstawie tej ustawy, zwolnionych od podatku dochodowego oraz od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.”,

h) dodaje się ust. 41–44 w brzmieniu:

„41. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 109, gdy składniki majątku wchodzące w skład wnoszonego w postaci wkładu niepieniężnego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części zostały przypisane do działalności prowadzonej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym za pośrednictwem zagranicznego zakładu, ciężar dowodu, że składnik majątku został przyjęty dla celów podatku

dochodowego w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu wnoszącego wkład niepieniężny spoczywa na podatniku wnoszącym ten wkład niepieniężny.

42. Przepis ust. 1 pkt 109 stosuje się również odpowiednio do podmiotów wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy.

43. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 152, przysługuje po warunkiem, że:

- 1) w wyniku przeniesienia miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podatnik podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu oraz
- 2) podatnik nie miał miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie obejmującym:
 - a) trzy lata kalendarzowe poprzedzające bezpośrednio rok, w którym zmienił miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
 - b) okres od początku roku, w którym zmienił miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do dnia poprzedzającego dzień, w którym zmienił miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
- 3) podatnik:
 - a) posiada obywatelstwo polskie, Kartę Polaka lub obywatelstwo innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, lub
 - b) miał miejsce zamieszkania:
 - nieprzerwanie co najmniej przez okres, o którym mowa w pkt 2, w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Konfederacji Szwajcarskiej, Australii, Republice Chile, Państwie Izrael, Japonii, Kanadzie, Meksykańskich Stanach Zjednoczonych, Nowej Zelandii, Republice Korei, Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub Stanach Zjednoczonych Ameryki, lub
 - na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez co najmniej 5 lat kalendarzowych poprzedzających okres, o którym mowa w pkt 2, oraz

- 4) posiada certyfikat rezydencji lub inny dowód dokumentujący miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w okresie niezbędnym do ustalenia prawa do tego zwolnienia, oraz
- 5) nie korzystał uprzednio, w całości lub w części, z tego zwolnienia – w przypadku podatników, którzy ponownie przeniosą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

44. Suma przychodów zwolnionych od podatku na podstawie ust. 1 pkt 148 i 152 nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty 85 528 zł.”;

14) w art. 22:

a) w ust. 1ab pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) korektę cen transferowych zwiększającą koszty uzyskania przychodów, mającą na celu spełnienie wymogów, o których mowa w art. 23o, poprzez prawidłowe zastosowanie metod, o których mowa w art. 23p ust. 1–3, spełniającą warunki, o których mowa w art. 23q pkt 1–4.”,

b) w ust. 1e:

- we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”,
- w pkt 4 wyrazy „lub wystąpieniem z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”,
- w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) przyjętej dla celów podatkowych wartości składników przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części wynikającej z ksiąg podatkowych, określonej na dzień objęcia tych udziałów (akcji) albo wkładów w spółdzielni, nie wyższej jednak niż wartość tych udziałów (akcji) lub wkładów z dnia ich objęcia, określona zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 9 – w przypadku gdy przedmiotem wkładu jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część.”,

c) w ust. 1f:

- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) określonej zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 9 – jeżeli zbywane udziały (akcje) zostały objęte w zamian za wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa

lub jego zorganizowanej części, w przypadku, gdy do przychodów takich nie miały zastosowania przepisy art. 21 ust. 1 pkt 109;”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przyjętej dla celów podatkowych wartości składników przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, wynikającej z ksiąg podatkowych, określonej na dzień objęcia tych udziałów (akcji), nie wyższej jednak niż wartość tych udziałów (akcji) z dnia ich objęcia, określona zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 9 – jeżeli zbywane udziały (akcje) zostały objęte w zamian za wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, w przypadku, gdy do przychodów takich miały zastosowanie przepisy art. 21 ust. 1 pkt 109.”,

d) po ust. 1g dodaje się ust. 1ga i 1gb w brzmieniu:

„1ga. W przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji) objętych w wyniku, podziału lub łączenia spółek, o których mowa w art. 24 ust. 5 pkt 7a, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 8, kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w spółce przejmującej lub nowo zawiązanej jest wartość emisyjna objętych udziałów (akcji).

1gb. W przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółek podzielonych przez wydzielenie, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 8, kosztem uzyskania przychodów u tego wspólnika są wydatki na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) spółki podzielonej, ustalone zgodnie z art. 22 ust. 1f albo art. 23 ust. 1 pkt 38 w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość pozostałego w spółce po wydzieleniu majątku do wartości majątku spółki bezpośrednio przed podziałem.”,

e) po ust. 1k dodaje się 1ka–1kc w brzmieniu:

„1ka. Przepis ust. 1k stosuje się odpowiednio do nabycia w drodze wkładu niepieniężnego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części podmiotu nieposiadającego siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1kb. W przypadku przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną wartość poszczególnych składników majątku spółki przekształconej na dzień przekształcenia, ustala się:

1) w wysokości wartości początkowej, określonej w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych spółki przekształcanej – w

przypadku składników majątku zaliczonych do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych;

- 2) w wysokości przyjętej dla celów podatkowych i wynikającej z ksiąg podatkowych spółki przekształcanej na dzień przekształcenia – w przypadku pozostałych składników majątku.

1kc. W przypadku odpłatnego zbycia składników majątku, o których mowa w ust. 1kb, koszty uzyskania przychodów ustala się w wysokości, o której mowa w tym przepisie, pomniejszonej o dokonane od tych składników odpisy amortyzacyjne.”,

- f) po ust. 1s dodaje się ust. 1t w brzmieniu:

„1t. W przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w spółce powstałej z przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną, kosztem uzyskania przychodów, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 38, są wydatki na nabycie lub objęcie prawa do udziałów w spółce przekształcanej, powiększone o uzyskaną przez podatnika nadwyżkę przychodów nad kosztami ich uzyskania z tytułu udziału w spółce przekształcanej, obliczoną zgodnie z art. 8 oraz pomniejszone o wypłaty dokonane z tytułu udziału w tej spółce. Jeżeli nastąpiło zmniejszenie udziału kapitałowego w spółce przekształcanej, to wydatki na nabycie lub objęcie prawa do udziałów w spółce przekształcanej, nadwyżkę przychodów nad kosztami ich uzyskania z tytułu udziału w spółce przekształcanej oraz wartość wypłaty dokonanej z tytułu udziału w spółce przekształcanej, przyjmuje się w części odpowiadającej proporcjonalnie wartości udziału kapitałowego po jego zmniejszeniu w stosunku do jego wartości przed zmniejszeniem. Przepis ten stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy przedmiotem odpłatnego zbycia są udziały (akcje) w spółce, która powstała w następstwie kolejnych przekształceń. Jeżeli w wyniku kolejnych przekształceń, o których mowa w zdaniu trzecim u podatnika powstał przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym, to wartość tego przychodu powiększa koszt uzyskania przychodów z tytułu odpłatnego zbycia udziałów (akcji).”,

- g) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zasadę, o której mowa w ust. 3, stosuje się również w przypadku, gdy część dochodów z tego samego źródła przychodów podlega opodatkowaniu, a część jest wolna od opodatkowania, z wyłączeniem źródeł przychodów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. c.”,

- h) w ust. 3b wyrazy „w art. 21 ust. 1 pkt 148” zastępuje się wyrazami „w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz pkt 152 lit. a i b”,
 - i) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kosztem uzyskania przychodów są odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne) dokonywane wyłącznie zgodnie z art. 22a–22o, z uwzględnieniem art. 23. W przypadku spółek nieruchomościowych odpisy dotyczące środków trwałych zaliczonych do grupy 1 Klasyfikacji nie mogą być w roku podatkowym wyższe niż dokonywane zgodnie z przepisami o rachunkowości odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe z tytułu zużycia środków trwałych, obciążające w tym roku podatkowym wynik finansowy jednostki.”,
 - j) w ust. 9:
 - w pkt 4 wyrazy „art. 13 pkt 2, 4, 6 i 8” zastępuje się wyrazami „art. 13 pkt 2, 4–6 i 8”,
 - w pkt 5 wyrazy „art. 13 pkt 5, 7 i 9” zastępuje się wyrazami „art. 13 pkt 7 i 9”,
 - k) w ust. 9aa wyrazy „w art. 21 ust. 1 pkt 148” zastępuje się wyrazami „w art. 21 ust. 1 pkt 148 oraz pkt 152 lit. a i b”;
- 15) w art. 22b w ust. 1 uchyla się pkt 1 i 3;
- 16) w art. 22c pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, służące prowadzonej działalności gospodarczej lub wydzierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy,”;
- 17) w art. 22f ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli tylko część nieruchomości lub lokalu użytkowego jest wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej, wynajmowana lub wydzierżawiana, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w wysokości ustalonej od wartości początkowej nieruchomości lub lokalu odpowiadającej stosunkowi powierzchni użytkowej wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, wynajmowanej lub wydzierżawianej, do ogólnej powierzchni użytkowej tej nieruchomości lub lokalu.”;

18) w art. 22g:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w razie odpłatnego nabycia – cenę ich nabycia, a jeżeli były używane przez podatnika przed wprowadzeniem ich do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych i nie były wcześniej amortyzowane – cenę ich nabycia, nie wyższą jednak od ich wartości rynkowej;”,

b) w ust. 1a wyrazy „bądź wystąpienia z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpienia z takiej spółki albo zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Podatnicy mogą ustalić wartość początkową spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego, wynajmowanego, wydierżawianego albo używanego przez właściciela na cele prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, przyjmując w każdym roku podatkowym wartość stanowiącą iloczyn metrów kwadratowych wynajmowanej, wydierżawianej lub używanej przez właściciela powierzchni użytkowej tego lokalu i kwoty 988 zł, przy czym za powierzchnię użytkową uważa się powierzchnię przyjętą dla celów podatku od nieruchomości.”,

d) w ust. 12 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zasadę tę stosuje się odpowiednio do spółek niebędących osobami prawnymi, w tym również powstałych z przekształcenia spółki.”,

e) w ust. 14c wyrazy „lub wystąpieniem wspólnika z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”;

19) w art. 22h w ust. 3c wyrazy „lub wystąpieniem wspólnika z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”;

20) w art. 22m ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Odpisów amortyzacyjnych od spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego dokonuje się przy zastosowaniu rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 2,5%, a jeżeli wartość początkowa tego prawa ustalona została zgodnie z art. 22g ust. 10, roczna stawka amortyzacyjna wynosi 1,5%.”;

21) w art. 22n ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nie podlegają objęciu ewidencją:

- 1) budynki mieszkalne, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, grunty lub prawo użytkowania wieczystego gruntu, związane z tym budynkiem lub lokalem, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej;
- 2) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, którego wartość początkową ustala się zgodnie z art. 22g ust. 10.”;

22) w art. 22o w ust. 1 wyrazy „budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych” zastępuje się wyrazami „spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego”;

23) w art. 23:

a) w ust. 1 po pkt 55b dodaje się pkt 55c i 55d w brzmieniu:

„55c) wypłaconych, dokonanych lub postawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz wypłaconego pracownikowi wynagrodzenia w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym;

55d) opłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w art. 16 ust. 1e ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;”,

b) po ust. 3f dodaje się ust. 3g w brzmieniu:

„3g W przypadku, gdy udziały (akcje), papiery wartościowe, tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz pochodne instrumenty finansowe zostały przez podatnika otrzymane w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki, lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce, przez wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 38, uważa się wydatki poniesione na ich nabycie lub objęcie, niezaliczone w jakiejkolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów przez wspólnika lub spółkę niebędącą osobą prawną, przy czym art. 22 ust. 8a stosuje się odpowiednio.”,

c) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Przepisu ust. 1 pkt 31 nie stosuje się do kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu uzyskania przychodów zwolnionych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 152.”;

24) w art. 23m:

a) w ust. 1 w pkt 4:

– lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) spółkę niebędącą osobą prawną i jej wspólnika, lub”,

– po lit. c dodaje się lit. ca i cb w brzmieniu:

„ca) spółkę, o której mowa w art. 5a pkt 28 lit. c, i jej komplementariusza, lub

cb) spółkę, o której mowa w art. 5a pkt 28 lit. e, i jej wspólnika, lub”,

b) w ust. 2 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) udziałów lub praw do udziału w zyskach, stratach lub majątku, lub ich ekspektatywy, w tym jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, lub”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Na potrzeby niniejszego rozdziału przyjmuje się, że rok obrotowy spółki niebędącej osobą prawną jest jej rokiem podatkowym.”;

25) w art. 23o ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Za okres objęty uprzednim porozumieniem cenowym, porozumieniem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs § 1 Ordynacji podatkowej, albo porozumieniem podatkowym, o którym mowa w art. 20zb pkt 2 Ordynacji podatkowej, organ podatkowy nie określa zobowiązania podatkowego (wysokości straty) w zakresie, w jakim wykazany przez podatnika dochód (strata) został ustalony zgodnie z tym porozumieniem.”;

26) w art. 23q:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w momencie dokonania korekty podatnik posiada oświadczenie podmiotu powiązanego lub dowód księgowy potwierdzające dokonanie przez ten podmiot korekty cen transferowych w tej samej wysokości, co podatnik;”,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) istnieje podstawa prawna do wymiany informacji podatkowych z państwem, w którym podmiot powiązany, o którym mowa w pkt 3, ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd.”,

c) uchyla się pkt 5;

27) w art. 23r:

a) w ust. 1 w pkt 3 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) opis transakcji, w tym analizę funkcji, ryzyk i aktywów.”,

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nie są przedmiotem dalszej odprzedaży przez usługobiorcę, z wyłączeniem transakcji, o których mowa w art. 23z pkt 9.”;

28) w art. 23s:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w trakcie roku podatkowego łączny poziom zobowiązań albo należności podmiotu powiązanego z tytułu kapitału pożyczek z podmiotami powiązanymi liczony odrębnie dla udzielonych oraz zaciągniętych pożyczek wynosi nie więcej niż 20 000 000 zł lub równowartość tej kwoty”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Za dzień zawarcia umowy pożyczki, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uważa się również dzień zmiany umowy pożyczki w przypadku, gdy zmiana ta dotyczy oprocentowania pożyczki.”;

29) w art. 23w:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty powiązane są obowiązane do sporządzania w postaci elektronicznej lokalnej dokumentacji cen transferowych, za rok podatkowy, w terminie do końca dziesiątego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, w celu wykazania, że ceny transferowe zostały ustalone na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.”,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Lokalna dokumentacja cen transferowych jest sporządzana dla transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym, której wartość przekracza w roku podatkowym następujące progi dokumentacyjne:”;

30) w art. 23x:

a) w ust. 1:

– we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 23w ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 23w ust. 2 i 2a”;

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) wartości kapitału – w przypadku pożyczki, kredytu lub depozytu;”,
 - po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
 - „4a) łącznej wartości wkładów wniesionych do spółki niemającej osobowości prawnej – w przypadku umowy takiej spółki;”,
 - b) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 23w ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 23w ust. 2 i 2a”,
 - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
 - „2a. Wartość transakcji kontrolowanej, o której mowa w art. 23w ust. 2 i 2a, pomniejsza się o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem podatku od towarów i usług, który zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczonego podatku od towarów i usług, w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług.”;
- 31) uchyla się art. 23y;
- 32) w art. 23z:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych, o którym mowa w art. 23w ust. 1, nie ma zastosowania do transakcji kontrolowanych:”,
 - b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
 - „1a) zawieranych wyłącznie:
 - a) pomiędzy położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznymi zakładami podmiotów powiązanych mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
 - b) przez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład podmiotu mającego miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego

Obszaru Gospodarczego z podmiotem powiązanym mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w roku podatkowym, w którym przychody lub koszty uzyskania przychodów powstałe w wyniku takich transakcji kontrolowanych zostały przypisane do zagranicznego zakładu pod warunkiem, że żaden z podmiotów powiązanych w zakresie tych przychodów lub kosztów przypisanych do zagranicznego zakładu nie korzysta ze zwolnień, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 63a i 63b, i nie poniósł straty podatkowej;”,

c) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) objętych uprzednim porozumieniem cenowym, porozumieniem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs § 1 Ordynacji podatkowej, albo porozumieniem podatkowym, o którym mowa w art. 20zb pkt 2 Ordynacji podatkowej, za okres, którego takie porozumienie dotyczy;”,

d) w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9–11 w brzmieniu:

„9) polegających wyłącznie na dokonaniu rozliczenia pomiędzy podmiotami powiązanymi wydatków poniesionych na rzecz podmiotu niepowiązanego, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- a) nie powstaje wartość dodana i rozliczenie następuje bez uwzględniania marży lub narzutu zysku,
- b) rozliczenie nie jest związane bezpośrednio z inną transakcją kontrolowaną,
- c) rozliczenie nastąpiło niezwłocznie po dokonaniu zapłaty na rzecz podmiotu niepowiązanego,
- d) podmiot powiązany nie jest podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową

– przy czym w przypadku zastosowania klucza alokacji art. 23r ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio;

10) stanowiących usługi o niskiej wartości dodanej – w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 23r;

11) dotyczących pożyczki, kredytu lub emisji obligacji – w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 23s.”;

33) w art. 23zb w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podmioty powiązane, których sprawozdania finansowe są konsolidowane metodą pełną lub proporcjonalną, obowiązane do sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych dołączają do tej dokumentacji grupową dokumentację cen transferowych, sporządzoną za rok obrotowy, w terminie do końca dwunastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, jeżeli należą do grupy podmiotów powiązanych.”;

34) w art. 23zc:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku:

- 1) transakcji kontrolowanych zawieranych przez podmioty powiązane będące mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu odpowiednio art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- 2) transakcji innych niż transakcje kontrolowane, o których mowa w art. 23za ust. 1 i 1a

– lokalna dokumentacja cen transferowych może nie zawierać analizy porównawczej lub analizy zgodności.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepis ust. 3 pkt 1 ma zastosowanie w przypadku przedsiębiorcy, który w ostatnim roku podatkowym spełnił warunki określone w art. 7 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;

35) w art. 23ze:

a) w ust. 1 wyrazy „7 dni” zastępuje się wyrazami „14 dni”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na prawdopodobieństwo zaniżenia wartości transakcji kontrolowanej lub niespełnienia warunków, o których mowa w art. 23r ust. 1 lub art. 23s ust. 1, organ podatkowy może zwrócić się do podatnika niebędącego mikroprzedsiębiorcą w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z uwzględnieniem art. 23zc ust. 3a, z żądaniem sporządzenia i przedłożenia lokalnej dokumentacji cen transferowych niezawierającej analizy porównawczej lub analizy zgodności dla wskazanych przez organ podatkowy transakcji kontrolowanych w roku podatkowym, w terminie 30 dni od dnia doręczenia takiego żądania. Żądanie wskazuje okoliczności świadczące o prawdopodobieństwie zaniżenia wartości

transakcji kontrolowanej lub niespełnienia warunków, o których mowa w art. 23s ust. 1.”,

c) w ust. 3 wyrazy „art. 23y ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 23w ust. 1”;

36) po art. 23ze dodaje się oznaczenie i tytuł oddziału w brzmieniu:

„Oddział 4

Informacja o cenach transferowych”;

37) w art. 23zf:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty powiązane:

- 1) obowiązane do sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych – w zakresie transakcji objętych tym obowiązkiem lub
- 2) realizujące transakcje kontrolowane określone w art. 23z pkt 1–2 lub 9–11 – składają naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu dla podatnika, w terminie do końca jedenastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, informację o cenach transferowych za rok podatkowy, sporządzoną według wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku spółki niebędącej osobą prawną informacja o cenach transferowych jest składana naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według:

- 1) miejsca prowadzenia działalności;
- 2) miejsca siedziby – w przypadku prowadzenia działalności w więcej niż jednym miejscu;
- 3) miejsca zamieszkania lub siedziby jednego ze wspólników – w przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie właściwości na podstawie pkt 1 i 2.

1b. Informacja o cenach transferowych jest składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacja o cenach transferowych zawiera:

- 1) wskazanie organu, do którego jest składana, cel złożenia informacji i okres, za jaki jest składana;

- 2) dane identyfikacyjne podmiotu;
 - 3) ogólne informacje finansowe podmiotu;
 - 4) informacje dotyczące podmiotów powiązanych i transakcji kontrolowanych;
 - 5) informacje dotyczące stosowanych cen transferowych oraz metod ich weryfikacji;
 - 6) dodatkowe informacje lub wyjaśnienia dotyczące danych lub informacji, o których mowa w pkt 2–5;
 - 7) oświadczenie podmiotu o tym, że lokalna dokumentacja cen transferowych została sporządzona zgodnie ze stanem rzeczywistym, a ceny transferowe objęte tą dokumentacją są ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.”,
- d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Informacja o cenach transferowych jest sporządzana na podstawie:
- 1) lokalnej dokumentacji cen transferowych – w przypadku gdy podmiot powiązany był obowiązany do sporządzenia tej dokumentacji;
 - 2) sprawozdania finansowego lub innych dokumentów – w przypadku gdy podmiot powiązany nie był obowiązany do sporządzenia tej dokumentacji.
- 2b. Na potrzeby oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 7, w przypadku otrzymania nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie rzeczy lub praw, lub innych świadczeń w naturze stanowiących przychód, ceny transferowe uważa się za ustalone na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane, jeżeli przychód ten został dla celów podatkowych wykazany zgodnie z zasadą ceny rynkowej.”,
- e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W przypadku transakcji kontrolowanych, o których mowa w art. 23z pkt 1–2 i 9–11 w informacji o cenach transferowych nie uwzględnia się informacji oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5–7.”,
- f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Informacja o cenach transferowych jest podpisywana przez:
- 1) osobę fizyczną – w przypadku podmiotu powiązanego będącego osobą fizyczną,
 - 2) osobę upoważnioną przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentowania go w oddziale – w przypadku podmiotu powiązanego będącego przedsiębiorcą

zagranicznym posiadającym oddział działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- 3) kierownika jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy – przez wyznaczoną osobę wchodzącą w skład tego organu

– przy czym nie jest dopuszczalne podpisanie tej informacji przez pełnomocnika, z wyjątkiem pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub biegłym rewidentem.”,

- g) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wyznaczenie osoby wchodzącej w skład organu wieloosobowego do podpisywania informacji o cenach transferowych nie zwalnia pozostałych osób wchodzących w skład tego organu z odpowiedzialności za niezłożenie tej informacji.”,

- h) uchyla się ust. 7,

- i) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych, informacji oraz treść oświadczenia zawartych w informacji o cenach transferowych, wraz z objaśnieniami co do sposobu jej sporządzenia, uwzględniając konieczność zapewnienia dokonywania prawidłowej analizy ryzyka zaniżenia dochodu do opodatkowania w obszarze cen transferowych oraz innych analiz ekonomicznych lub statystycznych.”;

- 38) w art. 24:

- a) w ust. 3c po wyrazach „w takiej spółce” dodaje się wyrazy „niezaliczonymi w jakiegokolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów”,

- b) w ust. 3f po wyrazach „jednoosobową spółkę kapitałową” dodaje się wyrazy „oraz na dzień zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną”,

- c) po ust. 3f dodaje się ust. 3g–3j w brzmieniu:

„3g. W przypadku przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną w spółkę albo przejęcia spółki niebędącej osobą prawną przez spółkę w następstwie łączenia, na dzień poprzedzający dzień przekształcenia, a w przypadku przejęcia – na dzień wpisu do rejestru połączenia, spółka niebędąca osobą prawną jest obowiązana do sporządzenia wykazu składników majątku jej przedsiębiorstwa oraz zamknięcia

ksiąg, jeżeli spółka taka prowadzi księgi rachunkowe. Wykaz, o którym mowa w zdaniu pierwszym powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) określenie (nazwę) składnika majątku;
- 3) oznaczenie rodzaju transakcji nabycia składnika majątku;
- 4) datę nabycia składnika majątku;
- 5) kwotę wydatków poniesionych na nabycie składnika majątku;
- 6) kwotę wydatków poniesionych na nabycie składnika majątku zaliczoną do kosztów uzyskania przychodów;
- 7) wartość początkową;
- 8) metodę amortyzacji;
- 9) sumę odpisów amortyzacyjnych;
- 10) wartość składnika majątku przyjętą dla celów podatkowych – w przypadku gdy składnik ten został nabyty w inny sposób niż w drodze zakupu.

3h. W przypadkach, o których mowa w ust. 3g, przepis art. 8 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stosuje się odpowiednio.

3i. W przypadku otrzymania przez wspólnika środków pieniężnych z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną, dochodem wspólnika jest różnica między przychodem z tego tytułu, ustalonym zgodnie z art. 14, a wydatkami na nabycie lub objęcie prawa do udziału w takiej spółce w proporcji jaką stanowi u wspólnika wartość zmniejszenia udziału kapitałowego do wartości udziału kapitałowego przed jego zmniejszeniem.

3j. Przepisy ust. 3d i 3e stosuje się odpowiednio do dochodów wspólnika spółki niebędącej osobą prawną w przypadku zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce.”,

d) w ust. 5:

- pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) w przypadku połączenia lub podziału podmiotów – dopłaty w gotówce otrzymane przez wspólników podmiotu przejmowanego, podmiotów łączonych lub dzielonych;”;
- w pkt 7 wyrazy „na dzień podziału” zastępuje się wyrazami „na dzień poprzedzający dzień podziału”;

- po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:

„7a) w przypadku połączenia spółek lub spółek niebędących osobami prawnymi albo podziału spółek w innych przypadkach niż określone w pkt 7 – ustalona na dzień poprzedzający dzień połączenia lub podziału nadwyżka wartości emisyjnej udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej, przydzielonych wspólnikowi spółki przejmowanej lub dzielonej nad wydatkami na nabycie lub objęcie odpowiednio udziałów (akcji) w spółce przejmowanej lub dzielonej obliczonymi zgodnie z art. 22 ust. 1f albo art. 23 ust. 1 pkt 38 albo udziałów w spółce niebędącej osobą prawną; jeżeli podział spółki następuje przez wydzielenie majątku spółki stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa, kosztem uzyskania przychodów są wydatki poniesione przez udziałowca (akcjonariusza) na objęcie lub nabycie udziałów (akcji) w spółce dzielonej, ustalone w takiej proporcji, w jakiej pozostaje u tego udziałowca wartość wydzielonej z majątku spółki zorganizowanej części przedsiębiorstwa do wartości majątku spółki dzielonej bezpośrednio przed podziałem;

7b) wartość rynkowa udziałów (akcji) przekazanych wspólnikowi przez spółkę nabywającą przy wymianie udziałów, o której mowa w ust. 8a, wraz z zapłatą w gotówce w części przekraczającej wartość rynkową otrzymanych w zamian od wspólnika udziałów (akcji), ustalona na dzień wymiany udziałów;”

- e) ust. 5d otrzymuje brzmienie:

„5d. Dochodem, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, jest nadwyżka przychodu otrzymanego w związku z umorzeniem nad kosztami uzyskania przychodu obliczonymi zgodnie z art. 22 ust. 1f albo 1g, albo 1ga lub 1gb, albo 1ł, albo 1t, albo art. 23 ust. 1 pkt 38, albo 38c; jeżeli nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny, kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione przez spadkodawcę lub darczyńcę na nabycie tych udziałów lub akcji.”

- f) w ust. 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku połączenia spółek lub podziału spółek, o którym mowa w ust. 5 pkt 7a, z zastrzeżeniem ust. 8da i 8db, dochód (przychód) wspólnika spółki przejmowanej lub dzielonej, nie podlega opodatkowaniu w momencie połączenia lub podziału spółek; przy ustalaniu dochodu z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółki

przejmującej lub nowo zawiązanej wspólnik ustala koszt uzyskania przychodów na podstawie:”,

g) ust. 8b i 8c otrzymują brzmienie:

„8b. Przepis ust. 8a stosuje się, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) spółka nabywająca oraz spółka, której udziały (akcje) są nabywane, są podmiotami wymienionymi w załączniku nr 3 do ustawy lub są spółkami podlegającymi opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, w innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 2) wspólnik jest podatnikiem podatku dochodowego i wnoszone przez niego udziały (akcje) stanowią wkład niepieniężny przeznaczony w całości lub części na podwyższenie kapitału zakładowego spółki nabywającej;
- 3) wnoszone przez wspólnika udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku transakcji wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku łączenia lub podziału podmiotów;
- 4) wartość nabywanych przez wspólnika udziałów (akcji) przyjęta dla celów podatkowych jest nie wyższa niż wartość wnoszonych przez tego wspólnika udziałów (akcji), jaka byłaby przyjęta dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do wymiany udziałów.

8c. Przepis ust. 8a stosuje się również w przypadku, gdy spółka nabywa udziały (akcje) od tego samego wspólnika w ramach więcej niż jednej transakcji przeprowadzonych w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy liczonych począwszy od miesiąca, w którym nastąpiło pierwsze ich nabycie, jeżeli w wyniku tych transakcji są spełnione warunki określone w tym przepisie.”,

h) w ust. 8d wyrazy „ust. 5 pkt 6 i 7 oraz ust. 8” zastępuje się wyrazami: „ust. 5 pkt 6–7a oraz ust. 8”,

i) po ust. 8d dodaje się ust. 8da–8dc w brzmieniu:

„8da. Przepis ust. 8 ma zastosowanie wyłącznie, w przypadku gdy:

- 1) spółka przejmująca majątek i spółka, której majątek jest przejmowany, są podatnikami, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;

- 2) spółka przejmująca majątek jest podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a spółka, której majątek jest przejmowany, podlega opodatkowaniu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania;
- 3) spółka przejmująca majątek jest podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, podlegającym opodatkowaniu w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania, a spółka, której majątek jest przejmowany jest podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

8db. Przepisu ust. 8 nie stosuje się jeżeli:

- 1) udziały (akcje) wspólnika w spółce przejmowanej lub dzielonej zostały nabyte lub objęte w wyniku wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku innego łączenia lub podziału podmiotów lub
- 2) przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych wartość udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną, jest wyższa niż wartość udziałów (akcji) w spółce przejmowanej lub dzielonej, jaka byłaby przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do łączenia lub podziału.

8dc. W przypadku, o którym mowa w ust. 8b pkt 3 i 4 oraz ust. 8db, ciężar dowodu, że udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku transakcji wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku łączenia lub podziału podmiotów oraz wartość udziałów (akcji) odpowiada wartości określonej w tych przepisach, spoczywa na wspólniku.”,

- j) po ust. 12a dodaje się ust. 12b w brzmieniu:

„12b. Przepisy ust. 11–11b stosuje się odpowiednio do dochodu uzyskanego przez osoby uprawnione z tytułu objęcia lub nabycia akcji prostej spółki akcyjnej w wyniku realizacji programu motywacyjnego utworzonego przez taką spółkę.”,

k) ust. 19 otrzymuje brzmienie:

„19. Przepisów ust. 8 i 8a oraz art. 21 ust. 1 pkt 109 nie stosuje się w przypadkach, gdy głównym lub jednym z głównych celów połączenia spółek, podziału spółek, wymiany udziałów lub wniesienia wkładu niepieniężnego jest uniknięcie lub uchylenie się od opodatkowania.”,

l) w ust. 20 po wyrazie „Jeżeli” dodaje się wyrazy „połączenie spółek, podział spółek,”,

m) dodaje się ust. 22 i 23 w brzmieniu:

„22. Przepisy 5 pkt 7a, ust. 8 i 20 stosuje się odpowiednio w przypadku połączenia funduszy inwestycyjnych zamkniętych w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych, z tym że przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy głównym lub jednym z głównych celów takiego połączenia jest uniknięcie lub uchylenie się od opodatkowania.

23. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 109 ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy spółka przejmująca majątek podlega opodatkowaniu w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania.”;

39) w art. 24a:

a) po ust. 1d dodaje się ust. 1e i 1f w brzmieniu:

„1e. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 2, prowadzące księgi, księgi rachunkowe lub ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych są obowiązane prowadzić te księgi i ewidencję przy użyciu programów komputerowych oraz przysyłać do urzędu skarbowego te księgi i ewidencję:

1) według stanu na ostatni dzień:

a) miesiąca – w przypadku gdy stanowią podstawę ustalania zaliczek miesięcznych,

b) kwartału – w przypadku gdy stanowią podstawę ustalania zaliczek kwartalnych

– w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po upływie odpowiednio tego miesiąca albo kwartału oraz

2) po zakończeniu roku podatkowego w terminie do dnia upływu terminu określonego dla złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1

– za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej.

1f. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi i ewidencję podlegające przekazaniu na podstawie ust. 1e, oraz sposób ich wykazywania w tych księgach i ewidencji,
- 2) podmioty zwolnione z obowiązku przesyłania ksiąg i ewidencji na podstawie ust. 1e pkt 1

– uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości rozliczeń podatników oraz kontroli obowiązków podatników przez organ podatkowy, identyfikowania obszarów, w których występują nadużycia w podatku, lub narażonych na te nadużycia oraz możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ksiąg i ewidencji.”,

- b) w ust. 3 w pkt 4 w lit. b wyrazy „lub wystąpieniem z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”,

- c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać podatkowa księga przychodów i rozchodów, oraz szczegółowy zakres obowiązków związanych z jej prowadzeniem, w celu umożliwienia wykorzystania tej księgi jako dowodu pozwalającego na określenie zobowiązań podatkowych w prawidłowej wysokości.”;

- 40) w art. 26:

- a) w ust. 1:

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 29–30cb i art. 30da–30f” zastępuje się wyrazami „art. 29–30cb, art. 30da–30dh, art. 30e–30g i art. 30j–30p”,
- po pkt 2a dodaje się pkt 2aa w brzmieniu:
„2aa) ulgi dla pracowników;”,
- po pkt 2b dodaje się pkt 2c w brzmieniu:

„2c) składek członkowskich zapłaconych na rzecz związków zawodowych, w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 300 zł;”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Kwota ulgi dla pracowników, o której mowa w ust. 1 pkt 2aa, wynosi:

- 1) $(A \times 6,68\% - 4566 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wynoszącego co najmniej 68 412 zł i nieprzekraczającego kwoty 102 588 zł,
- 2) $(A \times (-7,35\%) + 9829 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 102 588 zł i nieprzekraczającego kwoty 133 692 zł

– gdzie A oznacza uzyskane przez podatnika w roku podatkowym przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy, które podlegają opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy.

4b. Kwota ulgi dla pracowników w wysokości określonej w ust. 4a jest stosowana, jeżeli roczne przychody podatnika, o których mowa w ust. 4a, wynoszą co najmniej 68 412 zł i nie przekraczają kwoty 133 692 zł.”,

c) w ust. 6g po wyrazach „pkt 2b” dodaje się wyrazy „i 2c”,

d) w ust. 7 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) dowodu wpłaty składek członkowskich na rzecz związku zawodowego, z którego wynikają co najmniej: dane identyfikujące członka związku zawodowego dokonującego wpłaty, nazwa organizacji związkowej, na rzecz której dokonano wpłaty, tytuł i data wpłaty oraz kwota wpłaconych składek, a w przypadku składek potrącanych przez pracodawcę – oświadczenie organizacji związkowej o wysokości pochodzących od podatnika składek.”,

e) w ust. 7a:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zakup, naprawę lub najem wyrobów medycznych wymienionych w wykazie wyrobów medycznych określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 523) oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem pieluchomajtek, pieluch anatomicznych, chłonnych majtek, podkładów i wkładów anatomicznych;”,

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zakup, naprawę lub najem indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, niewymienionych w wykazie, o którym mowa w pkt 2a, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego;”,
- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2 280 zł;”,
- pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) odpłatność za pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym;”,
- po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) odpłatność za pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej;

6b) odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne lub leczniczo-rehabilitacyjne;”,
- pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) „leki, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 974 i 981) – w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować stale lub czasowo te leki;”,
- w pkt 13 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„odpłatny przewóz;”,
- w pkt 15 w lit. c kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą

niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.”,

- f) w ust. 7e zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Do dochodów, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4, świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 100a, oraz przyznanych na podstawie odrębnych przepisów zasiłku pielęgnacyjnego oraz kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.”,
- g) w ust. 7f w pkt 1 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu:
„aa) niezdolność do samodzielnej egzystencji, albo”,
- h) w ust. 13b w pkt 2 skreśla się wyrazy „ , albo od podatku na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 2”;

41) w art. 26e:

- a) w ust. 3d wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W przypadku podatników, o których mowa w ust. 3a, będących mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, odliczenie kosztów kwalifikowanych wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–5, ust. 2a i 3, natomiast w przypadku pozostałych podatników, o których mowa w ust. 3a, odliczenie kosztów kwalifikowanych wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a, ust. 2a i 3:”,
- b) w ust. 3e pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) kosztów wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a i ust. 2a i 3 w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014,
 - 2) 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 5, dokonane przez podatnika będącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014”,
- c) w ust. 3f pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) kosztów wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a, ust. 2a i 3, nie może przekroczyć dwukrotności kwot wymienionych w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014;

- 2) 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 5, nie może przekroczyć dwukrotności kwoty wymienionej w art. 4 ust. 1 lit. 1 rozporządzenia nr 651/2014.”,
- d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Kwota kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć:
- 1) w przypadku gdy podatnik, o którym mowa w ust. 3a, jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – 200% kosztów, o których mowa w ust. 2–3a;
 - 2) w przypadku pozostałych podatników, o których mowa w ust. 3a – 200% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4a i ust. 2a–3a, oraz 100% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 5;
 - 3) w przypadku pozostałych podatników – 100% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, ust. 2a i 3, oraz 200% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 1a.”,
- e) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:
- „8. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty kwalifikowane. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia. Dokonując odliczenia, o którym mowa w zdaniu drugim, uwzględnia się kwoty pomniejszeń, o których mowa w art. 26eb ust. 1.
9. Przepisu ust. 8 zdanie drugie i trzecie nie stosuje się, jeżeli podatnik wykaże w zeznaniu kwotę przysługującą mu zgodnie z art. 26ea.”;
- 42) po art. 26ea dodaje się art. 26eb w brzmieniu:
- „Art. 26eb. 1. Podatnik będący płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, który poniósł za rok podatkowy stratę lub osiągnął dochód niższy od kwoty przysługującego w roku podatkowym odliczenia na podstawie art. 26e, może pomniejszyć

kwotę podlegających przekazaniu na rachunek urzędu skarbowego zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego wskazanych w ust. 2 o:

- 1) iloczyn najniższej stawki podatkowej określonej w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, oraz nieodliczonego na podstawie art. 26e odliczenia – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 27 ust. 1, albo
- 2) 19% nieodliczonego na podstawie art. 26e odliczenia – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 30c.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie do zaliczek na podatek dochodowy i zryczałtowanego podatku dochodowego, o których mowa w art. 31 oraz art. 41 ust. 1 i 4, pobranych od dochodów (przychodów) osób fizycznych, z tytułu:

- 1) stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz wypłacanego przez podatnika zasiłku pieniężnego z ubezpieczenia społecznego;
- 2) wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;
- 3) praw autorskich.

3. Przez osoby fizyczne, o których mowa w ust. 2, rozumie się osoby fizyczne bezpośrednio zaangażowane w działalność badawczo-rozwojową, których czas:

- 1) pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50 % lub
- 2) przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

4. Uprawnienie do pomniejszenia, o którym mowa w ust. 1, przysługuje począwszy od miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym podatnik złożył zeznanie, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lub ust. 1a pkt 2, do końca roku podatkowego, w którym zostało złożone to zeznanie.

5. Przepisy ust. 1–4 nie mają zastosowania do:

- 1) zaliczek przekazywanych na zasadach określonych w art. 38 ust. 2–2c;
- 2) podatnika, któremu przysługuje kwota określona w art. 26ea.

6. Jeżeli podatnik utracił prawo do odliczenia, o którym mowa w ust. 1, dolicza kwoty poprzednio odliczone w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym utracił to prawo.

7. Przepis art. 26e ust. 10 stosuje się odpowiednio.”;

43) po art. 26g dodaje się art. 26ga i art. 26gb w brzmieniu:

„Art. 26ga. 1. Podatnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, kwotę stanowiącą 30% sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia na rynek nowego produktu, przy czym wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć 10% dochodu osiągniętego z pozarolniczej działalności gospodarczej.

2. Przez produkt rozumie się produkt w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem usługi.

3. Przez produkcję próbną nowego produktu rozumie się etap rozruchu technologicznego produkcji niewymagający dalszych prac projektowo-konstrukcyjnych lub inżynierskich, którego celem jest wykonanie prób i testów przed uruchomieniem procesu produkcji nowego produktu, powstałego w wyniku prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych, przy czym etap rozruchu technologicznego obejmuje okres od momentu poniesienia pierwszego kosztu związanego z tym etapem do momentu rozpoczęcia produkcji nowego produktu.

4. Przez wprowadzenie na rynek nowego produktu rozumie się działania podejmowane w celu przygotowania dokumentacji służącej uzyskaniu w odniesieniu do produktu powstałego w wyniku prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych certyfikatów i zezwoleń umożliwiających skierowanie produktu do sprzedaży.

5. Za koszty produkcji próbnej nowego produktu uznaje się:

- 1) cenę nabycia, o której mowa w art. 22g ust. 3, lub koszt wytworzenia, o którym mowa w art. 22g ust. 4, fabrycznie nowych środków trwałych niezbędnych do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu, zaliczonych do grupy 3–6 i 8 Klasyfikacji;
- 2) wydatki na ulepszenie, o których mowa w art. 22g ust. 17, poniesione w celu dostosowania środka trwałego, zaliczonego do grupy 3–6 i 8 Klasyfikacji, do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu;
- 3) koszty nabycia materiałów i surowców nabytych wyłącznie w celu produkcji próbnej nowego produktu.

6. Do kosztów wprowadzenia na rynek nowego produktu zalicza się koszty:

- 1) badań, ekspertyz, przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania certyfikatu, homologacji, znaku CE, znaku bezpieczeństwa, uzyskania lub utrzymania zezwolenia na obrót lub innych obowiązkowych dokumentów lub oznakowań związanych z dopuszczeniem do obrotu lub użytkowania oraz koszty opłat pobieranych w celu ich uzyskania, odnowienia lub przedłużenia;
- 2) badania cyklu życia produktu;
- 3) systemu weryfikacji technologii środowiskowych (ETV).

7. Koszty produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia na rynek nowego produktu pomniejsza się o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków gdy zgodnie z odrębnymi przepisami podatek od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług.

8. W przypadku skorzystania z odliczenia kosztów produkcji próbnej nowego produktu, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

9. Odliczenie przysługuje, jeżeli koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu:

- 1) zostały faktycznie poniesione w roku podatkowym, za który jest dokonywane odliczenie;
- 2) nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy obliczenia podatku.

10. Podatnikowi, który w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 63a lub 63b, prawo do odliczenia przysługuje jedynie w odniesieniu do kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu, które nie są przez podatnika uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie tych przepisów.

11. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno

następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

12. Przepis art. 26e ust. 10 stosuje się odpowiednio.

Art. 26gb. 1. Podatnik uzyskujący przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej odlicza od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z pozarolniczej działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż 1 000 000 zł w roku podatkowym.

2. Przez produkty rozumie się rzeczy wytworzone przez podatnika.

3. Przez zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów, o którym mowa w ust. 1, rozumie się odpłatne zbycie produktów do podmiotu niebędącego podmiotem powiązanym w rozumieniu art. 23 ust. 1 pkt 4.

4. Podatnik jest uprawniony do skorzystania z odliczenia pod warunkiem, że w okresie 2 kolejno następujących po sobie lat podatkowych, licząc od roku podatkowego, w którym poniósł koszty zwiększenia przychodów, o których mowa w ust. 1, zwiększył przychody ze sprzedaży produktów w stosunku do przychodów z tego tytułu ustalonych na ostatni dzień roku podatkowego poprzedzającego rok poniesienia tych kosztów lub osiągnął przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych lub osiągnął przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych w danym kraju.

5. Przy ustalaniu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia się wyłącznie przychody, z których dochód podlega opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W przypadku gdy podatnik, który skorzystał z odliczenia, nie spełni warunku o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym upłynął termin do osiągnięcia przychodów ze sprzedaży produktów, do odpowiedniego doliczenia kwoty uprzednio odliczonej.

7. Za koszty poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów uznaje się koszty:

- 1) uczestnictwa w targach, poniesione na organizację miejsca wystawowego oraz zakup biletów lotniczych, zakwaterowania i wyżywienia dla pracowników i podatnika;

- 2) działań promocyjno-informacyjnych, w tym zakupu przestrzeni reklamowych, przygotowania strony internetowej, publikacji prasowych, broszur, katalogów informacyjnych i ulotek, dotyczących produktów;
- 3) dostosowania opakowań produktów do wymagań kontrahentów;
- 4) przygotowania dokumentacji umożliwiającej sprzedaż produktów, w szczególności dotyczącej certyfikacji towarów oraz rejestracji znaków towarowych;
- 5) przygotowania dokumentacji niezbędnej do przystąpienia do przetargu, a także w celu składania ofert innym podmiotom.

8. Podatnikowi, który w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 63a lub 63b, prawo do odliczenia przysługuje jedynie w odniesieniu do kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów, które nie są przez podatnika uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie tych przepisów.

9. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika ze źródła przychodów, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

10. Koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

11. Przepis art. 26e ust. 10 stosuje się odpowiednio.”;

- 44) w art. 26h w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Za datę poniesienia wydatku uważa się dzień wystawienia faktury.”;

- 45) po art. 26h dodaje się art. 26ha–26hd w brzmieniu:

„Art. 26ha. 1. Podatnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c

ust. 2, kwotę stanowiącą 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność:

- 1) sportową,
- 2) kulturalną w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- 3) wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę

– przy czym kwota odliczenia nie może przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z pozarolniczej działalności gospodarczej.

2. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność sportową uznaje się koszty poniesione na finansowanie:

- 1) klubu sportowego, o którym mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, na realizację celów wskazanych w art. 28 ust. 2 tej ustawy;
- 2) stypendium sportowego;
- 3) imprezy sportowej niebędącej masową imprezą sportową, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171).

3. Przez stypendium sportowe, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, rozumie się finansowane przez podatnika jednostronne, bezzwrotne świadczenie pieniężne, które jest przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego, ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, organizacje pożytku publicznego lub kluby sportowe, za osiągnięcie określonego wyniku sportowego lub umożliwiające przygotowanie się do imprezy sportowej.

4. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność kulturalną uznaje się koszty poniesione na finansowanie:

- 1) instytucji kultury wpisanych do rejestru prowadzonego na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- 2) działalności kulturalnej realizowanej przez uczelnie artystyczne i publiczne szkoły artystyczne.

5. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę uznaje się koszty poniesione na:

- 1) stypendia, o których mowa w:
 - a) art. 97 i art. 213 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 - b) art. 283 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z 2019 r. poz. 39 i 534 oraz z 2020 r. poz. 695, 875 i 1086);
- 2) finansowanie zatrudnionemu przez podatnika pracownikowi opłat, o których mowa w art. 163 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, określonych w umowie zawartej pomiędzy podmiotem prowadzącym kształcenie a osobą podejmującą kształcenie;
- 3) finansowanie wynagrodzeń, wraz z pochodnymi, studentów odbywających u podatnika staże i praktyki przewidziane programem studiów;
- 4) sfinansowanie studiów dualnych, o których mowa w art. 62 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, na konkretnym kierunku studiów, w tym koszty praktyk;
- 5) wynagrodzenie wypłacane w okresie 6 miesięcy od dnia zatrudnienia przez podatnika organizującego praktyki zawodowe dla studentów danej uczelni pracownikowi będącemu absolwentem studiów w tej uczelni zatrudnionemu za pośrednictwem akademickiego biura karier, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzonego przez tę uczelnię.

6. Odliczenie kosztów, o których mowa w ust. 5 pkt 3–5, przysługuje pod warunkiem, że są ponoszone na podstawie umowy zawartej przez podatnika z uczelnią.

7. Prawo do odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę nie przysługuje podatnikowi będącemu założycielem uczelni niepublicznej.

8. Koszty, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy obliczenia podatku.

9. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty, o których mowa w ust. 1.

10. Podatnik korzystający z odliczenia składa w terminie złożenia zeznania, w którym dokonuje tego odliczenia, informację, według ustalonego wzoru, zawierającą wykaz poniesionych kosztów podlegających odliczeniu.

11. W przypadku skorzystania z odliczenia kosztów, o których mowa w ust. 1, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

Art. 26hb. 1. Podatnik może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, wydatki:

- 1) poniesione w roku podatkowym na wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej utworzony, zgodnie z odrębnymi przepisami, dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub znajdującego się w ewidencji zabytków;
- 2) poniesione w roku podatkowym na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się ewidencji zabytków;
- 3) odpłatne nabycie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub udziału w takim zabytku, pod warunkiem, że podatnik na nabytą nieruchomość poniósł wydatek, o którym mowa w pkt 2.

2. Odliczenie, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1 przysługuje podatnikowi, jeśli w momencie poniesienia wydatku jest właścicielem lub współwłaścicielem zabytku nieruchomego;
- 2) ust. 1 pkt 2 przysługuje podatnikowi, jeżeli w momencie poniesienia wydatku podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem zabytku nieruchomego, o którym mowa w tym przepisie, oraz posiada sporządzone na piśmie:
 - a) pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich lub robót budowlanych – w przypadku zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków,
 - b) zalecenia konserwatorskie – w przypadku zabytku nieruchomego znajdującego się w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.
- 3) ust. 1 pkt 3 przysługuje podatnikowi, jeżeli w momencie dokonywania odliczenia podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości, o której mowa w tym przepisie.

3. Za datę poniesienia wydatków z tytułów określonych w:

- 1) ust. 1 pkt 1 uznaje się dzień zapłaty należności;

- 2) ust. 1 pkt 2 uznaje się dzień wystawienia faktury o wysokości tych wydatków;
- 3) ust. 1 pkt 3 uznaje się dzień nabycia własności.

4. Odliczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie mogą przekroczyć 50% wydatków udokumentowanych:

- 1) dowodem wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej lub zaświadczeniem o wysokości wpłat w roku podatkowym wystawionym przez wspólnotę mieszkaniową lub spółdzielnię mieszkaniową;
- 2) fakturą wystawioną przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku, powiększonych o kwotę podatku od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

5. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie może przekroczyć iloczynu kwoty 500 zł i liczby metrów kwadratowych powierzchni użytkowej zabytku nieruchomego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie więcej jednak niż 500 000 zł na wszystkie wydatki poniesione z tego tytułu.

6. Małżonkowie, między którymi istnieje wspólność majątkowa, wydatki, o których mowa w ust. 1, mogą odliczyć w częściach równych lub w dowolnej proporcji przez nich ustalonej, bez względu na to czy dokument potwierdzający poniesienie wydatku został wystawiony na imię obydwójga małżonków lub jednego z nich.

7. Odliczenia wydatków, o których mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1 i 2 dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono te wydatki;
- 2) ust. 1 pkt 3 dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym po raz pierwszy na rzecz nabytego zabytku nieruchomego poniesiono wydatki określone w ust. 1 pkt 2.

8. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez sześć lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym dokonano odliczenia.

9. Odliczeniu nie podlegają wydatki w części, w jakiej:

- 1) zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym;
- 2) zostały uwzględnione przez podatnika w związku z korzystaniem z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej;

- 3) wykraczają poza zakres prac i robót określonych w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków lub zaleceniach konserwatorskich;
- 4) zostały sfinansowane, dofinansowane lub zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

10. Podatnik, który po roku, w którym dokonał odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

11. W przypadku skorzystania z odliczenia wydatków, o których mowa w ust. 1, stanowiących odpisy amortyzacyjne od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

12. Ilekroć w ust. 1–11 jest mowa o:

- 1) pracach konserwatorskich – oznacza to prace konserwatorskie w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 2) pracach restauratorskich – oznacza to prace restauratorskie w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 3) powierzchni użytkowej – oznacza to powierzchnię, o której mowa w art. 16 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043);
- 4) robotach budowlanych – oznacza to roboty budowlane w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 5) zabytku nieruchomym – oznacza to zabytek nieruchomy, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c–e ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Art. 26hc. 1. Podatnik może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, kwotę stanowiącą 50% wydatków poniesionych na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w:

- 1) alternatywnej spółce inwestycyjnej lub
 - 2) spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna:
 - a) posiada co najmniej 5% udziałów (akcji),
 - b) będzie posiadała co najmniej 5% udziałów (akcji) w wyniku nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez podatnika
- do wysokości nieprzekraczającej 250 000 zł w roku podatkowym.

2. Odliczenie przysługuje, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) udziałowcem (akcjonariuszem) alternatywnej spółki inwestycyjnej jest podmiot, który nabył lub objął udziały (akcje) w alternatywnej spółce inwestycyjnej sfinansowane w całości lub części ze środków europejskich w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), niemających charakteru bezzwrotnego, przeznaczonych na inwestycje venture capital w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) podatnik zawarł z alternatywną spółką inwestycyjną umowę inwestycyjną regulującą prawa i obowiązki alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz podatnika wynikające z nabycia przez podatnika udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub wspólnej inwestycji alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz podatnika w spółkę kapitałową, w której alternatywna spółka inwestycyjna nabędzie lub obejmie co najmniej 5% udziałów (akcji);
- 3) w okresie 2 lat poprzedzających dzień pierwszego objęcia lub nabycia udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub w spółce kapitałowej, o których mowa w ust. 1, ta alternatywna spółka inwestycyjna i spółka kapitałowa nie była z podatnikiem podmiotem powiązaniem w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4;
- 4) podatnik będzie posiadał udziały (akcje), o których mowa w ust. 1, przez nieprzerwany okres co najmniej 24 miesiące.

3. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki.

4. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, podatnik jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym nastąpiło zbycie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub w spółce kapitałowej.

Art. 26hd. 1. Podatnik uzyskujący przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 albo art. 30c ust. 2, wydatki na nabycie terminala płatniczego oraz wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego poniesione w roku podatkowym, w którym rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego, i w roku następującym po tym roku, do wysokości:

- 1) 2 500 zł w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących

działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących, zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług;

2) 1 000 zł w roku podatkowym – w przypadku podatników innych niż określeni w pkt 1.

2. Podatnik, o którym mowa w ust. 1, będący małym podatnikiem, któremu w roku podatkowym przysługuje prawo do otrzymania zwrotu różnicy podatku, o której mowa w art. 87 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług na zasadach określonych w art. 87 ust. 6d–6l tej ustawy:

- 1) przez co najmniej siedem miesięcy – w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług,
- 2) przez co najmniej 2 kwartały – w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 99 ust. 2 i 3 ustawy o podatku od towarów i usług

– może odliczyć z tytułów, o których mowa w ust. 1, kwotę odpowiadającą 200% poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż 2 000 zł w roku podatkowym, przy czym odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym podatnik poniósł wydatki; przepisów ust. 6 i 7 nie stosuje się.

3. Kwota odliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej.

4. Prawo do odliczenia, o którym mowa w ust. 2, przysługuje w przypadku, gdy prawo do otrzymania różnicy podatku, na zasadach określonych w art. 87 ust. 6d–6l ustawy o podatku od towarów i usług, przysługuje podatnikowi lub spółce niebędącej osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem.

5. Jeżeli w związku z poniesionymi wydatkami, o których mowa w ust. 1, podatnik ma prawo do dokonania odliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, dokonuje odliczenia na podstawie ust. 1 albo 2.

6. Podatnik, który zapewnił możliwość przyjmowania płatności przy użyciu terminala płatniczego korzystając z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, wydatki, o których mowa w ust. 1, odlicza w roku podatkowym, w którym zaprzestał korzystania z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, i w roku następującym po tym roku.

7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podatnika, który przyjmował płatności przy użyciu terminala płatniczego w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym podatnik ponownie rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego.

8. Przez wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego rozumie się opłaty, o których mowa w art. 2 pkt 19a–19ab ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 355) i opłaty z tytułu korzystania z terminala płatniczego wynikające z umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze.

9. Przez terminal płatniczy rozumie się urządzenie umożliwiające dokonywanie płatności bezgotówkowych z wykorzystaniem karty płatniczej lub innego instrumentu płatniczego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

10. Jeżeli poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę wydatku uważa się kwotę wydatku wraz z podatkiem od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

11. Odliczeniu nie podlegają wydatki w części, w jakiej zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

12. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki.

13. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika podlega odliczeniu w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym poniesiono wydatek.

14. W przypadku skorzystania z odliczenia, o których mowa w ust. 1, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

15. Przepis art. 26e ust. 10 stosuje się odpowiednio.”;

46) w art. 26i w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podstawa obliczenia podatku ustalona zgodnie z art. 26 ust. 1, art. 30c ust. 2 lub art. 30ca ust. 3 oraz po uprzednim odliczeniu kwot określonych w art. 26e, art. 26ga i art. 26gb, art. 26h–26hd i art. 52jb:”;

47) w art. 27:

a) w ust. 1 skala otrzymuje brzmienie:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	120 000	17% minus kwota zmniejszająca podatek 5 100 zł
120 000		15 300 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł

b) uchyla się ust. 1a i 1b,

c) ust. 1c i 1d otrzymują brzmienie:

„1c. Wysokość kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w ust. 1, podlega weryfikacji przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

1d. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do 15 września danego roku propozycję zmiany kwoty zmniejszającej podatek na rok następny, w przypadku gdy kwota minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych jest wyższa od 1/12 ilorazu kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w ust. 1.”;

48) uchyla się art. 27b;

49) w art. 27f:

a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „ , pomniejszonego o kwotę składki, o której mowa w art. 27b,”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Odliczenie dotyczy łącznie obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim. Kwotę tę podatnicy mogą odliczyć od podatku w dowolnej proporcji przez nich ustalonej. W przypadku braku porozumienia między podatnikami, którzy zgodnie z rozstrzygnięciem sądu wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem po rozwodzie lub w trakcie separacji (piecza naprzemienna) lub gdy miejsce zamieszkania dziecka jest takie samo jak miejsce zamieszkania obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim – kwotę tę podatnicy odliczają w częściach równych. W pozostałych przypadkach odliczenie w wysokości 100% stosuje podatnik, u którego

dziecko ma miejsce zamieszkania. Miejsce zamieszkania rozumie się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509).”,

- c) w ust. 7 wyrazy „Przepisy art. 6 ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „Przepis art. 6 ust. 8”,
- d) w ust. 9:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „ , oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 27b ust. 1 i 2”,
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) zapłaconych ze środków podatnika od przychodów zwolnionych od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152, z wyjątkiem przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w art. 30c, art. 30ca albo ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym;”;

50) w art. 27g:

- a) w ust. 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:
 - „– ma prawo odliczyć od podatku dochodowego, obliczonego zgodnie z art. 27, kwotę obliczoną zgodnie z ust. 2.”,
- b) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
 - „Odliczenie to nie może jednak przekroczyć kwoty 1 360 zł.”;

51) w art. 30:

- a) w ust. 1 pkt 16 otrzymuje brzmienie:
 - „16) z tytułu odpraw lub odszkodowań za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę, której przedmiotem są czynności związane z zarządzaniem, lub umowy o świadczenie usług zarządzania, zawartych ze spółką, o której mowa w pkt 15, lub rozwiązania ich przed upływem terminu, na który zostały zawarte, w części, w jakiej wysokość odpraw lub odszkodowań przekracza trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego przez podatnika z tytułu zawartej umowy – w wysokości 70% należnej odprawy lub odszkodowania.”,
- b) w ust. 10 wyrazy „art. 21 ust. 1 pkt 148” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152”;

52) w art. 30a:

a) w ust. 1 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) od dochodu z tytułu otrzymania składników majątku w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce, w wyniku którego Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tych składników majątku.”,

b) ust. 19 otrzymuje brzmienie:

„19. Zryczałtowany podatek, obliczony zgodnie z ust. 1 pkt 4, od przychodów uzyskiwanych przez wspólnika z wypłat podzielonych zysków spółki osiągniętych przez tę spółkę w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, zgodnie z przepisami rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jeżeli pochodzą z podziału zysków z tego okresu wyodrębnionych w kapitale własnym spółki, pomniejsza się o kwotę stanowiącą:

- 1) 90% kwoty odpowiadającej iloczynowi procentowego udziału wspólnika w zysku spółki liczonego na dzień nabycia przez niego prawa do wypłaty podzielonego zysku i należnego ryczałtu od dochodów spółek z zysku podzielonego tej spółki, z którego przychód ten został uzyskany – w przypadku przychodów z podzielonego zysku wypłaconych z zysków spółki opodatkowanych zgodnie z art. 28o ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, albo
- 2) 70% kwoty odpowiadającej iloczynowi procentowego udziału wspólnika w zysku spółki liczonego na dzień nabycia przez niego prawa do wypłaty podzielonego zysku i należnego ryczałtu od dochodów spółek z zysku podzielonego tej spółki, z którego przychód ten został uzyskany – w przypadku przychodów z podzielonego zysku wypłaconych z zysków spółki opodatkowanych zgodnie z art. 28o ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.”,

c) dodaje się ust. 20 w brzmieniu:

„20. Dochodem, o którym mowa w ust. 1 pkt 13, jest różnica między wartością rynkową otrzymanych składników majątku ustalona na dzień ich otrzymania a wydatkami poniesionymi na ich nabycie lub wytworzenie, niezaliczonymi w jakiegokolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów przez wspólnika lub spółkę

niebędącą osobą prawną, przy czym przepisy art. 19 oraz art. 22 ust. 8a stosuje się odpowiednio.”;

53) w art. 30b:

- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”;
- b) w ust. 6 w pkt 1 skreśla się wyrazy „w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”;

54) w art. 30ca:

- a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do ustalenia dochodów (strat), o których mowa w ust. 7 pkt 3, przepisy art. 23o i art. 23p stosuje się odpowiednio.”;

- b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Od dochodu z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej podatnik może odliczyć koszty kwalifikowane określone w art. 26e ust. 2–3b, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika tego prawa, przy czym przepisy art. 26e ust. 1 zdanie drugie i ust. 3c–10 stosuje się odpowiednio.”;

55) w art. 30da w ust. 2:

- a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „w całości albo w części”;
- b) w pkt 2 skreśla się wyrazy „w całości albo w części”;

56) w art. 30de w ust. 3 uchyla się pkt 3;

57) w art. 30dh w ust. 3 w części wspólnej skreśla się wyrazy „w całości albo w części”;

58) uchyla się art. 30di;

59) w art. 30f:

- a) w ust. 2 w pkt 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– nieposiadające siedziby, zarządu ani rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada, bezpośrednio lub pośrednio, udział w kapitale, prawo głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających lub prawo do uczestnictwa w zysku, w tym ich ekspektatywę, lub w których w przyszłości będzie uprawniony do nabycia takich praw, w tym jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub

innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym, lub nad którymi podatnik sprawuje kontrolę faktyczną;”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zagraniczną jednostką kontrolowaną jest:

- 1) zagraniczna jednostka mająca siedzibę lub zarząd lub zarejestrowana lub położona na terytorium lub w kraju wymienionym w rozporządzeniu wydanym na podstawie 23v ust. 2 albo
- 2) zagraniczna jednostka mająca siedzibę lub zarząd lub zarejestrowana lub położona na terytorium państwa innego niż wskazane w pkt 1, z którym:
 - a) Rzeczpospolita Polska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej, w szczególności umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, albo
 - b) Unia Europejska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej
– stanowiącej podstawę do uzyskania od organów podatkowych tego państwa informacji podatkowych, albo
- 3) zagraniczna jednostka spełniająca łącznie następujące warunki:
 - a) w jednostce tej podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką,
 - b) co najmniej 33% przychodów tej jednostki osiągniętych w roku podatkowym, o którym mowa w ust. 7, pochodzi:
 - z dywidend i innych przychodów z udziału w zyskach osób prawnych,
 - ze zbycia udziałów (akcji) w spółce, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, instytucji wspólnego inwestowania lub innej osobie prawnej i praw o podobnym charakterze,
 - z wierzytelności,
 - z tytułu usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania

- danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu oraz świadczeń o podobnym charakterze,
- z tytułu najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - z odsetek i pożytków od wszelkiego rodzaju pożyczek,
 - z części odsetkowej raty leasingowej,
 - z poręczeń i gwarancji,
 - z praw autorskich lub praw własności przemysłowej, w tym z tytułu zbycia tych praw,
 - z praw autorskich lub praw własności przemysłowej uwzględnionych w cenie sprzedaży produktu lub usługi,
 - ze zbycia i realizacji praw z instrumentów finansowych,
 - z działalności ubezpieczeniowej, bankowej lub innej działalności finansowej,
 - z sprzedaży towarów lub produktów zakupionych od podmiotów powiązanych lub sprzedawanych na ich rzecz,
 - z transakcji z podmiotami powiązanymi, w przypadku gdy jednostka nie wytwarza w związku z tymi transakcjami wartości dodanej pod względem ekonomicznym lub wartość ta jest znikoma,
- c) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu;
- 4) zagraniczna jednostka spełniająca następujące warunki:
- a) w jednostce tej podatek, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach

kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką oraz

- b) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a podatkiem dochodowym faktycznie przez nią zapłaconym w państwie jej siedziby, zarządu, zarejestrowania lub położenia, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu, oraz
 - c) przychody tej jednostki, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, są niższe niż 30% sumy wartości posiadanych:
 - udziałów (akcji) w innej spółce, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, instytucji wspólnego inwestowania lub innej osobie prawnej, należności będących następstwem posiadania tych udziałów (akcji), praw o podobnym charakterze do tych udziałów (akcji), ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa, ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa,
 - wartości nieruchomości lub ruchomości będących własnością albo współwłasnością podatnika lub używanych przez niego na podstawie umowy leasingu,
 - wartości niematerialnych i prawnych,
 - należności z tytułów, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, wobec podmiotów powiązanych, albo
 - d) aktywa, o których mowa w pkt 4 lit. c, stanowią co najmniej 50% wartości aktywów takiej jednostki;
- 5) zagraniczna jednostka spełniająca łącznie następujące warunki:
- a) w jednostce tej podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi

miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką,

- b) dochód jednostki przekracza dochód obliczony według wzoru:

$$(b + c + d) \times 20\%$$

w którym poszczególne litery oznaczają:

- b – wartość bilansową aktywów jednostki,
 - c – roczne koszty zatrudnienia jednostki,
 - d – zakumulowaną (zsumowaną) dotychczasową wartość odpisów amortyzacyjnych w rozumieniu przepisów o rachunkowości,
- c) mniej niż 75% przychodów tej jednostki pochodzi z transakcji dokonywanych z podmiotami niepowiązanymi mającymi miejsce zamieszkania, siedzibę, zarząd, rejestrację lub położenie w tym samym państwie co ta jednostka,
- d) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a podatkiem dochodowym faktycznie przez nią zapłaconym w państwie jej siedziby, zarządu, zarejestrowania lub położenia, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu.”,
- c) po ust. 3c dodaje się ust. 3d–3f w brzmieniu:
- „3d. Przez innych podatników mających miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ust. 2 pkt 1, rozumie się podatników posiadających bezpośrednio, co najmniej 25% udziałów w kapitale lub co najmniej 25% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub co najmniej 25% prawa do uczestnictwa w zysku.

3e. Za przychody, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, uważa się również przychody przypisane zgodnie z art. 8.

3f. Wartość bilansową aktywów jednostki oraz odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 5 lit. b, określa się na koniec roku, za który ma być zapłacony podatek.”,

d) w ust. 7 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Dochodem, o którym mowa w ust. 5, z zastrzeżeniem ust. 7a i 7b, jest uzyskana w roku podatkowym nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, ustalonymi zgodnie z przepisami ustawy, bez względu na rodzaj źródeł przychodów, ustalona na ostatni dzień roku podatkowego zagranicznej jednostki kontrolowanej.”,

e) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, dochodem jednostki jest 8% wartości aktywów tej jednostki.

7b. Wartość aktywów, o których mowa w ust. 7a, określa się na podstawie ich wartości bilansowej ustalonej na podstawie przepisów o rachunkowości na koniec roku, za który ma być zapłacony podatek.”;

60) po rozdziale 6a dodaje się rozdział 6b w brzmieniu:

„Rozdział 6b

Ryczałt od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 30j. 1. Opodatkowaniu ryczałtem od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej w niniejszym rozdziale „ryczałtem”, może podlegać podatnik, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym, w którym przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i podlegał nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, złoży urzędowi skarbowemu oświadczenie o wyborze opodatkowania ryczałtem według ustalonego wzoru, przy czym art. 45 ust. 1b stosuje się odpowiednio;
- 2) nie posiadał miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez co najmniej pięć z sześciu lat podatkowych poprzedzających bezpośrednio rok podatkowy, w którym przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej i podlegał nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

2. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, podatnik dołącza certyfikat rezydencji lub inny dowód dokumentujący miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, podatnik składa jednorazowo za cały okres opodatkowania ryczałtem.

Art. 30k. 1. Opodatkowaniu ryczałtem podlegają przychody uzyskane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w roku podatkowym, zwane dalej w niniejszym rozdziale „przychodami zagranicznymi”, z wyłączeniem przychodów opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30f.

2. Przychodów zagranicznych nie łączy się z innymi dochodami (przychodami) podlegającymi opodatkowaniu na zasadach określonych w ustawie i nie wykazuje się w zeznaniach podatkowych oraz księgach podatkowych, przy czym podatnik jest obowiązany posiadać dowody niezbędne do ustalenia pochodzenia, wysokości oraz okresu uzyskania przychodów zagranicznych.

3. Przychody zagraniczne oraz wydatki, o których mowa w art. 30m ust. 1, nie stanowią podstawy do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów oraz odliczenia w jakiegokolwiek formie od przychodu, dochodu, podstawy obliczenia podatku i podatku, w tym odliczenia składek na ubezpieczenia społeczne opłaconych przez podatnika od przychodów objętych ryczałtem oraz korzystania z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Art. 30l. 1. Ryczałt wynosi 200 000 zł za rok podatkowy niezależnie od wysokości uzyskanych w tym roku przychodów zagranicznych.

2. Podatnik jest obowiązany wpłacić ryczałt w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku podatkowym.

3. Jeżeli podatnik przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w trakcie roku podatkowego, wysokość ryczałtu ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których podatnik podlegał nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w tym roku podatkowym.

Art. 30m. 1. Podatnik jest obowiązany do poniesienia wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej, których rodzaje są określone w przepisach wydanych na

podstawie ust. 5, w wysokości co najmniej 100 000 zł w roku podatkowym począwszy od roku podatkowego następującego bezpośrednio po roku podatkowym, w którym podatnik przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Jeżeli wydatki, o których mowa w ust. 1, poniesione w roku podatkowym przekraczają 100 000 zł, nadwyżka ponad tę kwotę podlega uwzględnieniu w kwocie wydatków poniesionych w kolejnych latach podatkowych.

3. Jeżeli wydatki, o których mowa w ust. 1, zostały poniesione w walutach obcych, przepis art. 11a ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Podatnik składa urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie o poniesieniu wydatków, o których mowa w ust. 1, wraz z dokumentami potwierdzającymi ich poniesienie, w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym, przy czym art. 45 ust. 1b stosuje się odpowiednio.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze wpływ poszczególnych kategorii wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz krzewienie kultury fizycznej.

Art. 30n. Opodatkowanie ryczałtem stosuje się przez okres 10 kolejnych lat podatkowych licząc od roku podatkowego, w którym podatnik przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 30o. Podatnik traci prawo do opodatkowania ryczałtem:

- 1) od początku roku podatkowego, w którym złożył oświadczenie o rezygnacji z opodatkowania ryczałtem – jeżeli w terminie do końca stycznia tego roku podatkowego złoży urzędowi skarbowemu oświadczenie o rezygnacji z opodatkowania ryczałtem według ustalonego wzoru, przy czym art. 45 ust. 1b stosuje się odpowiednio;
- 2) z końcem roku podatkowego poprzedzającego rok:
 - a) w którym przeniósł miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo
 - b) za który nie wpłacił w terminie w całości lub części ryczałtu za rok podatkowy, albo
 - c) w którym nie poniósł wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1.

Art. 30p. 1. Do członka rodziny podatnika podlegającego opodatkowaniu ryczałtem przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio, przy czym:

- 1) ryczałt od przychodów zagranicznych uzyskanych przez członka rodziny podatnika wynosi 100 000 zł za rok podatkowy;
- 2) członek rodziny podatnika nie jest obowiązany do ponoszenia wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1;
- 3) członek rodziny podatnika traci prawo opodatkowania ryczałtem również z dniem utraty prawa do opodatkowania ryczałtem przez podatnika zgodnie z art. 30o;
- 4) w przypadku śmierci podatnika lub utraty statusu członka rodziny podatnika, począwszy od roku podatkowego następującego bezpośrednio po roku podatkowym, w którym okoliczności te wystąpiły:
 - a) ryczałt od przychodów zagranicznych uzyskanych przez członka rodziny podatnika wynosi 200 000 zł za rok podatkowy,
 - b) członek rodziny podatnika jest obowiązany do ponoszenia wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1.

2. Przez członka rodziny podatnika, o którym mowa w ust. 1, rozumie się małżonka oraz dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1.”;

61) w art. 32:

- a) w ust. 1a w pkt 1 wyrazy „o której mowa w art. 27 ust. 1b pkt 1” zastępuje się wyrazami „określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej”,
- b) uchyla się ust. 1e,
- c) w ust. 1f zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli podatnik złoży płatnikowi pisemny wniosek o pobór zaliczek bez stosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 lub miesięcznych kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1, płatnik pobiera zaliczki bez stosowania tego zwolnienia lub tych kosztów najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek.”,
- d) po ust. 1f dodaje się ust. 1g i 1h w brzmieniu:

„1g. Płatnik przy poborze zaliczki na podatek uwzględnia zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. a i b, jeżeli podatnik złoży płatnikowi sporządzone na piśmie oświadczenie, że spełnia warunki do stosowania tego zwolnienia. W oświadczeniu podatnik wskazuje również rok rozpoczęcia i zakończenia stosowania zwolnienia przez płatnika. Płatnik stosuje zwolnienie najpóźniej od miesiąca

następującego po miesiącu, w którym otrzymał oświadczenie, nie dłużej niż do upływu terminu wskazanego przez podatnika. Jeżeli podatnik powiadomi płatnika o zmianie stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia, płatnik nie uwzględnia zwolnienia najpóźniej od kolejnego miesiąca, w którym otrzymał powiadomienie.

1h. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1g, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i zawiera klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”,

e) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Za miesiące, w których podatnik uzyskał w tym zakładzie pracy przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy w wysokości wynoszącej od 5 701 zł do 11 141 zł, które podlegają opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, płatnik pomniejsza dochód ustalony zgodnie ust. 2, o kwotę ulgi dla pracowników, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2aa, w wysokości obliczonej według wzoru:

- 1) $(A \times 6,68\% - 380,50 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wynoszącego co najmniej 5 701 zł i nieprzekraczającego kwoty 8 549 zł,
- 2) $(A \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 8 549 zł i nieprzekraczającego kwoty 11 141 zł

– gdzie A oznacza uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy, które podlegają opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy.

2b. Jeżeli podatnik złoży sporządzony na piśmie wniosek o niepomniejszanie dochodu o kwotę ulgi dla pracowników na podstawie ust. 2a, płatnik nie pomniejsza dochodu najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek. Wniosek ten składa się odrębnie dla każdego roku podatkowego.”,

f) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1, 1a, 2 i 2a zmniejsza się o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, jeżeli pracownik przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:”,

- g) uchyla się ust. 3b,
 - h) w ust. 6 wyrazy „ust. 1–5” zastępuje się wyrazami „ust. 1–1c, 1f–3a, 4–5”;
- 62) w art. 33:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1–1c odejmując kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3 miesięcznie.”,
 - b) uchyla się ust. 3a,
 - c) w ust. 4 skreśla się wyrazy „i zdrowotne”;
- 63) w art. 34:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia, ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1–1c odejmując kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3 miesięcznie.”,
 - b) uchyla się ust. 4a,
 - c) w ust. 9 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– podatek wynikający z rozliczenia rocznego jest podatkiem należnym od podatnika za dany rok, chyba że właściwy organ wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego w innej wysokości.”,
 - d) w ust. 10a skreśla się wyrazy „i składkę na ubezpieczenie zdrowotne”,
 - e) w ust. 10b skreśla się wyrazy „i składkę na ubezpieczenie zdrowotne”,
 - f) uchyla się ust. 11;
- 64) w art. 35:
- a) w ust. 3 wyrazy „art. 32 ust. 1–1e” zastępuje się wyrazami „art. 32 ust. 1–1c”,
 - b) w ust. 4 skreśla się zdanie drugie,
 - c) w ust. 5 skreśla się zdanie drugie,
 - d) po ust. 6a dodaje się ust. 6b w brzmieniu:

„6b. Jeżeli podatnik złoży płatnikowi sporządzony na piśmie wniosek o niepobieranie zaliczek od przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 6 i 8, płatnik nie pobiera zaliczek najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek. Prawo do złożenia wniosku przysługuje podatnikowi, którego roczne dochody nie przekroczą ilorazu kwoty zmniejszającej podatek i najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, oraz poza

dochodami od tego płatnika podatnik nie uzyskuje innych dochodów, od których zaliczki na podatek obliczane są z uwzględnieniem pomniejszenia, o którym mowa w art. 32 ust. 3 lub, lub są opłacane na podstawie art. 44 ust. 3. Wniosek, o którym mowa w zdaniu pierwszym, podatnik składa odrębnie dla każdego roku podatkowego.”,

- e) uchyla się ust. 9;
- 65) w art. 39 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „art. 21 ust. 1 pkt 46, 74 i 148” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 46, 74, 148 oraz pkt 152 lit. a i b”;

66) w art. 41:

- a) uchyla się ust. 1a,
- b) po ust. 1b dodaje się ust. 1ba w brzmieniu:

„1ba. Jeżeli podatnik złoży płatnikowi sporządzony na piśmie wniosek o niepobieranie zaliczek, o których mowa w ust. 1, płatnik nie pobiera zaliczek najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek. Prawo do złożenia wniosku przysługuje podatnikowi, którego roczne dochody nie przekroczą ilorazu kwoty zmniejszającej podatek i najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, oraz który nie osiąga innych dochodów, poza dochodami uzyskiwanymi od tego płatnika, od których zaliczki na podatek obliczane są z uwzględnieniem pomniejszenia, o którym mowa w art. 32 ust. 3, lub są opłacane na podstawie art. 44 ust. 3. Wniosek, o którym mowa w zdaniu pierwszym, podatnik składa odrębnie dla każdego roku podatkowego.”,

- c) w ust. 4 wyrazy „oraz 11b–12” zastępuje się wyrazami „oraz 11b–13”;
- d) w ust. 4aa zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Przy ocenie dochowania należytej staranności uwzględnia się charakter, skalę działalności prowadzonej przez płatnika oraz powiązanie w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 5 płatnika z podatnikiem.”,
- e) ust. 4ab otrzymuje brzmienie:

„4ab. Spółki, które dokonują wypłaty należności z tytułu podzielonych zysków spółki osiągniętych w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek zgodnie z przepisami rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, są obowiązane jako płatnicy pobierać zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 4, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 30a ust. 19.”,

- f) ust. 4c otrzymuje brzmienie:

„4c. Spółka nabywająca udziały (akcje) w drodze wymiany, spółka przejmująca, spółka nowo zawiązana lub powstała w wyniku przekształcenia jest obowiązana, jako płatnik, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 4, od dochodu określonego odpowiednio w art. 24 ust. 5 pkt 7–8.”,

- g) po ust. 4c dodaje się ust. 4ca w brzmieniu:

„4ca. Spółka niebędąca osobą prawną jest obowiązana jako płatnik pobierać zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 13.”,

- h) po ust. 4d dodaje się ust. 4da w brzmieniu:

„4da. W przypadkach, o których mowa w ust. 4d i 10, podmioty dokonujące wypłat należności za pośrednictwem rachunków papierów wartościowych albo rachunków zbiorczych, są obowiązane do przekazania podmiotom prowadzącym te rachunki informacji o występowaniu pomiędzy nimi a podatnikiem powiązań w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 5 oraz przekroczeniu kwoty, o której mowa w ust. 12, co najmniej na 7 dni przed dokonaniem wypłaty. Podmioty przekazujące informację, o której mowa w zdaniu pierwszym, są obowiązane do jej aktualizacji przed dokonaniem wypłaty w przypadku wystąpienia zmiany okoliczności objętych tą informacją.”,

- i) uchyla się ust. 4j,

- j) w ust. 8 wyrazy „w art. 24 ust. 5 pkt 7 lub 8” zastępuje się wyrazami „odpowiednio w art. 24 ust. 5 pkt 7–8 oraz art. 30a ust. 1 pkt 13”,

- k) ust. 9e otrzymuje brzmienie:

„9e. Miejsce zamieszkania podatnika dla celów podatkowych może zostać potwierdzone kopią certyfikatu rezydencji, jeżeli informacje wynikające z przedłożonej kopii certyfikatu rezydencji nie budzą uzasadnionych wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym.”,

- l) po ust. 11 dodaje się ust. 11a i 11b w brzmieniu:

„11a. Płatnik przy poborze zaliczki na podatek uwzględnia zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. a i b, jeżeli podatnik złoży płatnikowi sporządzone na piśmie oświadczenie, że spełnia warunki do stosowania tego zwolnienia. W oświadczeniu podatnik wskazuje również rok rozpoczęcia i zakończenia stosowania zwolnienia przez płatnika. Płatnik stosuje zwolnienie

najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał oświadczenie, nie dłużej niż do upływu termin wskazanego przez podatnika. Jeżeli podatnik powiadomi płatnika o zmianie stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia płatnik nie uwzględnia zwolnienia najpóźniej od kolejnego miesiąca, w którym otrzymał powiadomienie.

11b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 11a, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i zawiera klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”,

m) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Jeżeli łączna kwota dokonanych na rzecz podmiotu powiązanego wypłat (świadczeń) lub postawionych do jego dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych z tytułów określonych w art. 29 ust 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 pkt 1–5a przekracza w roku podatkowym obowiązującym u wypłacającego te należności łącznie kwotę 2 000 000 zł na rzecz tego samego podatnika, płatnik jest obowiązany pobierać zryczałtowany podatek dochodowy, stosując stawki podatku określone w art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 od nadwyżki ponad kwotę 2 000 000 zł, z pominięciem stawki podatku, zwolnienia lub warunków niepobrania podatku, wynikających z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do wypłat (świadczeń) lub postawionych do dyspozycji podatników, o których mowa w art. 3 ust 1, pieniędzy lub wartości pieniężnych z tytułów określonych w art. 30a ust. 1 pkt 4.”,

n) po ust. 12 dodaje się ust. 12a–12d w brzmieniu:

„12a. Przez podmioty powiązane, o których mowa w ust. 12, rozumie się podmioty powiązane w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4.

12b. Przepisu ust. 12 nie stosuje się w zakresie określonym w opinii o stosowaniu preferencji, o której mowa w art. 41d.

12c. Jeżeli doszło do wypłaty należności, która bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych nie została zakwalifikowana do należności wymienionych w art. 29 ust 1 pkt 1 lub art. 30a ust. 1 pkt 1–5a, przepis ust. 12 stosuje się odpowiednio.

12d. W przypadkach, o których mowa w ust. 4d i ust. 10, ustalenia przekroczenia kwoty oraz występowania powiązań, o których mowa w ust. 12,

dokonyje podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze. Podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze nie uwzględnia kwot należności, od których podatek został pobrany zgodnie z art. 30a ust. 2a.”,

- o) w ust. 14 po wyrazach „art. 29” dodaje się wyrazy „ust. 1 pkt 1”,
- p) ust. 15 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 4aa, nie posiada wiedzy uzasadniającej przypuszczenie, że istnieją okoliczności wykluczające możliwość zastosowania stawki podatku albo zwolnienia lub niepobrania podatku, wynikających z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.”,
- q) po ust. 15 dodaje się ust. 15a w brzmieniu:

„15a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 15, można złożyć w terminie wpłaty podatku za miesiąc, w którym doszło do przekroczenia kwoty, o której mowa w ust. 12.”,
- r) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 15, składa kierownik jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy – wyznaczona osoba wchodząca w skład tego organu, przy czym nie jest dopuszczalne złożenie tego oświadczenia przez pełnomocnika.”,
- s) w ust. 17 po wyrazach „art. 29” dodaje się wyrazy „ust. 1 pkt 1”,
- t) uchyla się ust. 18 i 19,
- u) w ust. 20 po wyrazach „art. 29” dodaje się wyrazy „ust. 1 pkt 1”,
- v) ust. 23 otrzymuje brzmienie:

„23. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 21, stosuje się odpowiednio przepis ust. 16.”,
- w) w ust. 25 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zdania pierwszego nie stosuje się do Skarbu Państwa będącego emitentem obligacji.”,
- x) w ust. 27 skreśla się wyrazy „oraz zgłoszenie, o którym mowa w ust. 18 pkt 2,”,
- y) w ust. 28 skreśla się wyrazy „oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 18 pkt 2,”;

67) po art. 41c dodaje się art. 41d w brzmieniu:

„Art. 41d. 1. Organ podatkowy na wniosek złożony przez podatnika, płatnika lub podmiot dokonujący wypłaty należności za pośrednictwem podmiotów prowadzących rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze wydaje opinię o stosowaniu przez płatnika stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania albo niepobraniu podatku zgodnie z taką umową (opinia o stosowaniu preferencji), jeżeli we wniosku zostało wykazane przez wnioskodawcę spełnienie warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

2. Wniosek o wydanie opinii o stosowaniu preferencji składa się w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W ten sam sposób następuje uzupełnienie wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji w zakresie przedstawienia organowi podatkowemu dalszych faktów oraz przekazania uzupełniającej dokumentacji.

3. Odmawia się wydania opinii o stosowaniu preferencji w przypadku:

- 1) niespełnienia przez podatnika warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania;
- 2) istnienia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności ze stanem rzeczywistym dołączonej do wniosku dokumentacji lub oświadczenia podatnika, że jest rzeczywistym właścicielem należności;
- 3) istnienia uzasadnionego przypuszczenia wydania decyzji z zastosowaniem art. 119a Ordynacji podatkowej lub środków ograniczających umowne korzyści, przy czym przepis art. 14b § 5c Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio;
- 4) istnienia uzasadnionego przypuszczenia, że podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, nie prowadzi rzeczywistej działalności gospodarczej w kraju siedziby tego podatnika dla celów podatkowych.

4. Na odmowę wydania opinii o stosowaniu preferencji służy skarga do sądu administracyjnego, o czym organ podatkowy informuje wnioskodawcę w pouczeniu odmowy wydania opinii o stosowaniu preferencji.

5. Opinię o stosowaniu preferencji wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wpływu wniosku do organu podatkowego. Przepis art. 139 § 4 Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.

6. Wniosek o wydanie opinii o stosowaniu preferencji podlega opłacie w wysokości 2 000 zł wpłacanej na rachunek organu podatkowego, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

7. W przypadku istotnej zmiany okoliczności faktycznych, które mogą mieć wpływ na spełnienie warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia, w którym dowiedział się lub przy zachowaniu należytej staranności powinien się dowiedzieć, że doszło do tej zmiany, informuje o tym organ podatkowy.

8. Opinia o stosowaniu preferencji wygasa:

- 1) z upływem 36 miesięcy od dnia jej wydania;
- 2) ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 7, jeżeli zgodnie z tym przepisem wnioskodawca poinformował organ podatkowy o istotnej zmianie okoliczności;
- 3) z dniem, w którym podatnik, którego dotyczy ta opinia, przestał spełniać warunki zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, jeżeli wnioskodawca nie poinformował o tym organu podatkowego zgodnie z ust. 7.

9. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–8 stosuje się odpowiednio przepisy art. 44f ust. 2, 3, 5–8 i 11 oraz przepisy art. 120, art. 121 § 1, art. 125, art. 126, art. 129, art. 130, art. 135, art. 140, art. 143, art. 165 § 3b, art. 165a, art. 168, art. 169 § 1–2, art. 170, art. 171, art. 208, art. 213 w zakresie uzupełniania lub sprostowania pouczenia co do prawa wniesienia skargi do sądu administracyjnego, art. 214, art. 215 oraz działu IV rozdziałów 3a, 5–7, 10, 11, 14, 16 i 23 Ordynacji podatkowej.

10. Organem podatkowym właściwym w sprawach wydawania opinii o stosowaniu preferencji jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników wymienionych w art. 3 ust. 2a oraz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunkach zbiorczych, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przysyłania wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględniając potrzebę zapewnienia

bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w tym wniosku, a także potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu usprawnienia postępowania w sprawach dotyczących wydawania opinii o stosowaniu preferencji, może określić, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową organów podatkowych w tych sprawach w sposób odmienny niż określony w ust. 10, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o wydawaniu opinii o stosowaniu preferencji.”;

68) w art. 42:

a) w ust. 5 wyrazy „art. 21 ust. 1 pkt 46 i 148” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 46, 148 i pkt 152 lit. a i b”;

b) w ust. 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli suma dokonanych na rzecz podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 wypłat (świadczeń) lub postawionych podatnikowi do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych z tytułów określonych w art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz art. 30a ust. 1 pkt 1–5a, których wysokość przekroczyła łącznie kwotę, o której mowa w art. 41 ust. 12, obejmuje należności, od których zgodnie z art. 41 ust. 2a nie został pobrany podatek, płatnik jest obowiązany zawiadomić o wartości i rodzaju dokonanych wypłat (świadczeń) lub postawionych do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych w roku podatkowym, od których nie został pobrany podatek, podając dane identyfikacyjne podatnika prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład, w szczególności pełną nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej podatnika oraz adres zagranicznego zakładu podatnika.”;

c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 9, nie składa się jeśli kwota wypłaconych należności, od których zgodnie z art. 41 ust. 2a nie został pobrany podatek, nie przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u wypłacającego te należności kwoty 500 000 zł, przy czym art. 41 ust. 13 stosuje się odpowiednio.”;

69) w art. 42e ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1 i 2 zmniejsza się o kwotę, o której mowa w art. 32 ust. 3. Przepis art. 32 ust. 2a stosuje się odpowiednio.”;

70) w art. 42f w ust. 1 wyrazy „art. 31 i art. 41” zastępuje się wyrazami „art. 31, art. 35 ust. 1 pkt 8 i art. 41”;

71) w art. 43 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać do kasy lub na rachunek urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości ustalonej decyzją naczelnika tego urzędu skarbowego w terminach określonych w art. 44 ust. 6.”;

72) w art. 44:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 2,

b) uchyla się ust. 1e,

c) w ust. 1f wyrazy „ust. 1c i 1e” zastępuje się wyrazami „ust. 1c”,

d) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1;”,

– w pkt 2 wyrazy „art. 26, 27 i 27b” zastępuje się wyrazami „art. 26 i art. 27”,

e) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa i 3ab w brzmieniu:

„3aa. Za miesiące, w których podatnik uzyskał przychody ze stosunku pracy z zagranicy, w wysokości od 5 701 zł do 11 141 zł, które podlegają opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, dochód ustalony zgodnie ust. 3a podatnik może pomniejszyć o kwotę ulgi dla pracowników, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2aa, w wysokości obliczonej według wzoru:

1) $(A \times 6,68\% - 380,50 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wynoszącego co najmniej 5 701 zł i nieprzekraczającego kwoty 8 549 zł,

2) $(A \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 8 549 zł i nieprzekraczającego kwoty 11 141 zł

– gdzie A oznacza uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku pracy z zagranicy, które podlegają opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy.

3ab. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3a i 3aa podatnik może pomniejszyć o kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3, jeżeli roczne dochody podatnika nie przekroczą ilorazu kwoty zmniejszającej podatek i najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, oraz poza

dochodami, o których mowa w ust. 1a, podatnik nie uzyskuje innych dochodów, od których zaliczki na podatek obliczane są z uwzględnieniem tego pomniejszenia, lub są opłacane na podstawie art. 44 ust. 3.”,

- f) uchyla się ust. 3c,
- g) w ust. 3d wyrazy „ust. 3a i 3c” zastępuje się wyrazami „ust. 3a i 3aa”,
- h) w ust. 3f skreśla się wyrazy „, z uwzględnieniem art. 27b”,
- i) w ust. 3h skreśla się wyrazy „, z uwzględnieniem art. 27b”,
- j) w ust. 3g:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od kwartału, w którym dochody przekroczyły kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1;”,
 - w pkt 2 wyrazy „art. 26, 27 i 27b” zastępuje się wyrazami „art. 26 i art. 27”,
- k) w ust. 6b:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 6h i 6i” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem ust. 6h”,
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) w roku podatkowym poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata - jeżeli w zeznaniu, o którym mowa w pkt 1, podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1; jeżeli również w tym zeznaniu podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód z tego źródła w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1, nie są możliwe wpłaty zaliczek w uproszczonej formie.”,
- l) w ust. 6e wyrazy „ust. 6b–6d, 6h i ust. 6i” zastępuje się wyrazami „ust. 6b–6d i ust. 6h”,
- m) w ust. 6h skreśla się wyrazy „, z zastrzeżeniem ust. 6i”,

- n) uchyla się ust. 6i,
 - o) w ust. 7 w zdaniu trzecim wyrazy „ust. 3a oraz 3c” zastępuje się wyrazami „ust. 3a i 3aa”,
 - p) w ust. 14 wyrazy „6b–6i” zastępuje się wyrazami „6b–6h”,
 - q) w ust. 16 skreśla się wyrazy „najmu lub dzierżawy lub”;
- 73) w art. 44f:
- a) w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) oświadczenie podatnika, że prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju miejsca zamieszkania podatnika dla celów podatkowych, z którą wiąże się uzyskany przychód – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, gdy należności są uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.”;
 - b) po ust. 4 dodaje ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepisy ust. 4 pkt 4 i 5 stosuje się w przypadku, gdy z przepisów odrębnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika obowiązek badania spełnienia przesłanek, o których mowa w tych przepisach.”;
 - c) w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) weryfikacji zgodności danych wskazanych we wniosku oraz danych posiadanych przez organ podatkowy lub uzyskanych na wniosek, o którym mowa w pkt 1, z warunkami niepobrania podatku, zastosowania zwolnienia lub stawki podatku, wynikającymi z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, oraz na ustaleniu, czy podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju, w którym ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.”;
- 74) w art. 45:
- a) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Urzędem skarbowym, o którym mowa w ust. 1-1aa, jest urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika w dniu składania zeznania wykonuje swoje zadania, a gdy zamieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustało przed złożeniem zeznania – urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według ostatniego miejsca zamieszkania na jej terytorium wykonuje swoje

zadania, z zastrzeżeniem ust. 1c, a w przypadku przedsiębiorstwa w spadku, urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym według miejsca zamieszkania na dzień otwarcia spadku zmarłego przedsiębiorcy wykonuje swoje zadania.”,

- b) w ust. 3f wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Spółki nieruchomościowe oraz podatnicy posiadający, bezpośrednio lub pośrednio, w spółce nieruchomościowej udziały (akcje) dające co najmniej 5% praw głosu w spółce albo ogół praw i obowiązków dający co najmniej 5% prawa do udziału w zysku spółki niebędącej osobą prawną, albo co najmniej 5% ogólnej liczby tytułów uczestnictwa lub praw o podobnym charakterze, są obowiązani przekazywać Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej w terminie do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego spółki nieruchomościowej, a w przypadku gdy spółka nieruchomościowa nie jest podatnikiem podatku dochodowego – do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku obrotowego spółki nieruchomościowej, informację:”,

- c) po ust. 3g dodaje się ust. 3h–3k w brzmieniu:

„3h. Informacje, o których mowa w ust. 3f, składa się w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3i. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przesyłania informacji, o których mowa w ust. 3f, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w tych informacjach, a także potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

3j. Informacje, o których mowa w ust. 3f, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, udostępnia naczelnikom urzędów skarbowych.

3k. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, wyznaczyć organ Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przyjmowania i obsługi informacji, o której mowa w ust. 3f, oraz czynności określonych w ust. 3j, w celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw, a

także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania sprawozdań finansowych.”,

d) w ust. 4:

– w pkt 1 wyraz „należnych” zastępuje się wyrazem „zapłaconych”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) należny podatek dochodowy wynikający z zeznania, o którym mowa w ust. 1a pkt 1, albo różnicę pomiędzy podatkiem należnym wynikającym z zeznania, o którym mowa w ust. 1a pkt 1, a sumą zapłaconych za dany rok zaliczek;”,

– w pkt 3 wyraz „należnych” zastępuje się wyrazem „zapłaconych”,

e) po ust. 8a dodaje się ust. 8b w brzmieniu:

„8b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, wyznaczyć organ Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przyjmowania i obsługi sprawozdań finansowych oraz czynności, o których mowa w ust. 8a, w celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania sprawozdań finansowych.”;

75) art. 45b i art. 45ba otrzymują brzmienie:

„Art. 45b. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu ustalone wzory dokumentu elektronicznego:

- 1) deklaracji, o których mowa w art. 30da ust. 14, art. 38 ust. 1a, art. 42 ust. 1a, art. 42e ust. 5 oraz art. 43 ust. 1;
- 2) informacji, o których mowa w art. 30dg ust. 1, art. 35 ust. 10, art. 39 ust. 1 i 3, art. 41 ust. 4i, art. 42 ust. 2, art. 42a ust. 1 oraz art. 42e ust. 6;
- 3) oświadczeń, o których mowa w art. 30j ust. 1 pkt 1, art. 30o pkt 1, art. 32 ust. 3, art. 34 ust. 4 pkt 2, art. 35 ust. 4 oraz art. 45c ust. 3a;
- 4) rocznego obliczenia podatku oraz informacji, o których mowa w art. 34 ust. 7 i 8;
- 5) zeznań podatkowych, o których mowa w art. 45 ust. 1–1aa;
- 6) informacji, o których mowa w art. 26ha ust. 10 oraz art. 52jb ust. 7.

2. Ustalone wzory dokumentu elektronicznego zawierają pozycje umożliwiające prawidłowe wykonanie obowiązku przez obowiązanych do ich złożenia, w tym:

- 1) nazwę, symbol oraz wariant formularza;
- 2) dane identyfikacyjne;
- 3) objaśnienia co do sposobu wypełniania, terminu i miejsca składania formularza.

Art. 45ba. Oświadczenia, roczne obliczenie podatku, informacje i deklaracje, o których mowa w art. 30j ust. 1 pkt 1, art. 30o pkt 1, art. 34 ust. 7 i 8, art. 35 ust. 10, art. 38 ust. 1a i 1b, art. 39 ust. 1-4, art. 42 ust. 1a-4, art. 42a ust. 1 oraz art. 42e ust. 5 i 6, składa się urzędowi skarbowemu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”;

- 76) w art. 45c uchyla się ust. 9;
- 77) uchyla się art. 45d;
- 78) tytuł rozdziału 10 otrzymuje brzmienie:
„Przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe”;
- 79) po art. 52ja dodaje się art. 52jb w brzmieniu:

„Art. 52jb. 1. Podatnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, kwotę stanowiącą 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację, przy czym kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z pozarolniczej działalności gospodarczej.

2. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na robotyzację uznaje się:

- 1) koszty nabycia fabrycznie nowych:
 - a) robotów przemysłowych,
 - b) maszyn i urządzeń peryferyjnych do robotów przemysłowych funkcjonalnie z nimi związanych,
 - c) maszyn, urządzeń oraz innych rzeczy, funkcjonalnie związanych z robotami przemysłowymi, służących zapewnieniu ergonomii oraz bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do stanowisk pracy, gdzie zachodzi interakcja człowieka z robotem przemysłowym, w szczególności czujników, sterowników, przekaźników, zamków bezpieczeństwa, barier fizycznych (ogrodzenia, osłony), czy optoelektronicznych urządzeń ochronnych (kurtyny świetlne, skanery obszarowe),

- d) maszyn, urządzeń lub systemów służących do zdalnego zarządzania, diagnozowania, monitorowania, lub serwisowania robotów przemysłowych, w szczególności czujników i kamer,
 - e) urządzeń do interakcji pomiędzy człowiekiem a maszyną do robotów przemysłowych;
- 2) koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do poprawnego uruchomienia i przyjęcia do używania robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych wymienionych w pkt 1;
 - 3) koszty nabycia usług szkoleniowych dotyczących robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w pkt 1 i 2;
 - 4) opłaty, o których mowa w art. 23b ust. 1, ustalone w umowie leasingu, o którym mowa w art. 23f, dotyczącej robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych wymienionych w pkt 1, jeżeli po upływie podstawowego okresu umowy leasingu finansujący przenosi na korzystającego własność tych środków trwałych.

3. Przez robota przemysłowego rozumie się automatycznie sterowaną, programowalną, wielozadaniową i stacjonarną lub mobilną maszynę, o co najmniej 3 stopniach swobody, posiadającą właściwości manipulacyjne bądź lokomocyjne dla zastosowań przemysłowych, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) wymienia dane w formie cyfrowej z urządzeniami sterującymi i diagnostycznymi lub monitorującymi w celu zdalnego: sterowania, programowania, monitorowania lub diagnozowania;
- 2) jest połączona z systemami teleinformatycznymi, usprawniającymi procesy produkcyjne podatnika, w szczególności z systemami zarządzania produkcją, planowania lub projektowania produktów;
- 3) jest monitorowana za pomocą czujników, kamer lub innych podobnych urządzeń;
- 4) jest zintegrowana z innymi maszynami w cyklu produkcyjnym podatnika.

4. Przez maszyny i urządzenia peryferyjne do robotów przemysłowych funkcjonalnie z nimi związane rozumie się, w szczególności:

- 1) jednostki liniowe zwiększające swobodę ruchu;
- 2) pozycjonery jedno- i wieloosiowe;
- 3) tory jezdne;
- 4) słupowysięgniki;

- 5) obrotniki;
- 6) nastawniki;
- 7) stacje czyszczące;
- 8) stacje automatycznego ładowania;
- 9) stacje załadownicze lub odbiorcze;
- 10) złącza kolizyjne;
- 11) efektory końcowe do interakcji robota z otoczeniem służące do:
 - a) nakładania powłok, malowania, lakierowania, dozowania, klejenia, uszczelniania, spawania, cięcia w tym cięcia laserowego, zaginania, gratowania, śrutowania, piaskowania, szlifowania, polerowania, czyszczenia, szczotkowania, drasowania, wykańczania powierzchni, murowania, odlewania ciśnieniowego, lutowania, zgrzewania, klinczowania, wiercenia, handlingu, w tym manipulacji, przenoszenia i montażu, ładowania i rozładowania, pakowania, gwoźdżenia, paletyzacji i depaletyzacji, sortowania, mieszania, testowania i wykonywania pomiarów,
 - b) obsługi maszyn: frezarek, wtryskarek, giętarek, robodrilli, wiertarek, tokarek, wrzecion, zginarek i zawijarek, wycinarek, walcarek, przecinarek, szlifierek, wytaczarek, ciągarok, drukarek, pras i wyoblarek.

5. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację w latach 2022–2026.

6. Podatnik, który zbył środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne wymienione w ust. 2 pkt 1 i 2 przed końcem okresu ich amortyzacji, lub w przypadku umowy leasingu, o którym mowa w art. 23f, przed końcem podstawowego okresu umowy leasingu, jest obowiązany w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym nastąpiło to zbycie, do zwiększenia podstawy obliczenia podatku o kwotę odliczeń uprzednio dokonanych na podstawie ust. 1.

7. Podatnik korzystający z odliczenia składa w terminie złożenia zeznania, w którym dokonuje tego odliczenia, informację, według ustalonego wzoru, zawierającą wykaz poniesionych kosztów podlegających odliczeniu.

8. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację stosuje się odpowiednio przepisy art. 26e ust. 3k, 5, 6, ust. 8 zdanie pierwsze i drugie i ust. 10 oraz art. 26g.”;

80) w załączniku nr 1 do ustawy w Wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych poz. 01 otrzymuje brzmienie:

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m ³ - trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze - trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 3 w pkt 1a:
 - a) lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) aktualizacji informacji, o której mowa w lit. a, w terminie 14 dni, licząc od dnia zaistnienia zmian w składzie podatników, lub”;
 - b) dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) informacji, o której mowa w lit. a, w terminie 14 dni, licząc od dnia zarejestrowania spółki jawnej – w przypadku nowo utworzonej spółki jawnej oraz spółki jawnej powstałej z przekształcenia innej spółki”;
- 2) w art. 1a:
 - a) w ust. 2:
 - w pkt 1:
 - - w lit. a wyrazy „500 000 zł” zastępuje się wyrazami „250 000 zł”,
 - - uchyla się lit. c,
 - w pkt 2 w lit. a wyrazy „aktu notarialnego” zastępuje się wyrazem „pisemnej”,
 - uchyla się pkt 4,
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Po rejestracji umowy podatkowa grupa kapitałowa nie może być rozszerzona o inne spółki ani pomniejszona o którąkolwiek ze spółek tworzących tę grupę, z wyjątkiem:

 - 1) przejęcia w drodze łączenia spółki zależnej tworzącej podatkową grupę kapitałową przez inną spółkę z tej podatkowej grupy kapitałowej lub przez zawiązanie przez spółki tworzące podatkową grupę kapitałową nowej spółki z tej grupy, chyba że prowadzi to do zmniejszenia liczby spółek tworzących podatkową grupę kapitałową poniżej dwóch;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 255, 1163 i 1243.

- 2) podziału spółki zależnej tworzącej podatkową grupę kapitałową przez zawiązanie nowej spółki lub nowych spółek zależnych, które staną się członkiem tej podatkowej grupy kapitałowej.”,
- c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Do przedłużenia okresu funkcjonowania podatkowej grupy kapitałowej jest wymagane:

 - 1) zgłoszenie nowej umowy albo jej zmiany, w terminie 14 dni od ich zawarcia, oraz
 - 2) zarejestrowanie tej nowej umowy lub zmiany umowy przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego.”,
- d) w ust. 10 skreśla się wyrazy „, z zastrzeżeniem ust. 12,”,
- e) uchyla się ust. 11 i 12,
- f) w ust. 12a skreśla się wyrazy „lub 12”,
- g) w ust. 13:
 - uchyla się pkt 1,
 - w pkt 2 skreśla się wyraz „innych”,
- h) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. Przepis ust. 14 stosuje się również do spółek, które tworzyły podatkową grupę kapitałową w momencie upływu obowiązywania umowy lub utraty przez tę grupę statusu podatnika.”;
- 3) użyte w art. 2 w pkt 1 i 2, w art. 7 w ust. 7, w art. 12 w ust. 1 w pkt 4e, 5a i 12, w ust. 3aa w pkt 3, w ust. 4 w pkt 28, w art. 15 w ust. 1ab w pkt 3, w ust. 1hc, w ust. 1ze, w art. 16 w ust. 1 w pkt 48c, w art. 16g w ust. 22, w art. 16h w ust. 3e, w art. 18aa, w tytule rozdziału 6b oraz w art. 28d w ust. 1, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „ryczałt od dochodów spółek kapitałowych” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „ryczałt od dochodów spółek”;
- 4) w art. 3 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Podatnik ma zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej między innymi gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są prowadzone w sposób zorganizowany i ciągły bieżące sprawy tego podatnika na podstawie w szczególności:

 - 1) umowy, decyzji, orzeczenia sądu lub innego dokumentu regulujących założenie lub funkcjonowanie tego podatnika, lub
 - 2) udzielonych pełnomocnictw, lub

- 3) powiązań w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 5.”;
- 5) w art. 4a w pkt 29 lit. b i c otrzymują brzmienie:
 - „b) nie jest pośrednikiem, przedstawicielem, powiernikiem lub innym podmiotem zobowiązanym do przekazania całości lub części należności innemu podmiotowi,
 - c) prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju siedziby, jeżeli należności są uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przy czym przy ocenie, czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot w zakresie otrzymanej należności.”;
- 6) w art. 7 po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku upływu obowiązywania umowy lub utraty przez podatkową grupę kapitałową statusu podatnika obniżenie, o którym mowa w ust. 5, stosuje się również do straty spółki tworzącej podatkową grupę kapitałową poniesionej przed utworzeniem tej grupy, jeżeli:

 - 1) strata została poniesiona nie wcześniej niż w piątym roku podatkowym spółki poprzedzającym rok, za który dokonuje się tego obniżenia, z tym że okres ten obejmuje również lata podatkowe podatkowej grupy kapitałowej tworzonej przez tę spółkę, oraz
 - 2) o wysokość tej straty nie został obniżony dochód podatkowej grupy kapitałowej, na podstawie art. 7a ust. 4 i 5.”;
- 7) w art. 7a dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Dochód ze źródła przychodów podatkowej grupy kapitałowej osiągnięty za rok podatkowy może zostać obniżony o stratę z tego źródła przychodów poniesioną w okresie przed utworzeniem grupy przez spółkę tworzącą tę grupę, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

 - 1) strata ta podlegałaby odliczeniu od dochodu tej spółki na podstawie art. 7 ust. 5, gdyby spółka ta nie weszła w skład podatkowej grupy kapitałowej;
 - 2) strata została poniesiona przez spółkę nie wcześniej niż w piątym roku podatkowym, poprzedzającym rok podatkowej grupy kapitałowej, za który dokonuje się tego obniżenia;
 - 3) strata nie została odliczona od dochodu spółki na podstawie art. 7 ust. 5;

4) spółka osiągnęła w roku podatkowym, za który dokonuje się tego obniżenia, dochód z tego źródła przychodów, z którego poniesiona została strata.

5. Kwota obniżenia, o którym mowa w ust. 4, nie może przekroczyć 50% wysokości straty oraz nie może przekroczyć kwoty dochodu ze źródła przychodów osiągniętego przez spółkę zależną w roku podatkowym, za który dokonuje się tego obniżenia.”;

8) art. 7aa otrzymuje brzmienie:

„Art. 7aa. 1. Podatnik, który wybrał opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek, jest obowiązany na ostatni dzień roku podatkowego poprzedzającego pierwszy rok opodatkowania tym ryczałtem:

- 1) sporządzić informację o przychodach, kosztach, dochodzie z przekształcenia oraz podatku należnym w związku z wyborem opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek oraz
- 2) wyodrębnić w kapitale własnym spółki na ostatni dzień roku podatkowego poprzedzającego pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek:
 - a) kwotę zysków niepodzielonych i kwotę zysków podzielonych odniesione na kapitały, wypracowanych w latach poprzedzających pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek oraz
 - b) kwotę niepokrytych strat poniesionych w latach poprzedzających pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek.

2. W informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wykazuje się:

- 1) przychody, o których mowa w art. 12 ust. 1, w kwocie odpowiadającej:
 - a) przychodom uwzględnionym, zgodnie z przepisami o rachunkowości, w wyniku finansowym netto podatnika za lata podatkowe poprzedzające pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, jeżeli dotychczas nie zostały zaliczone do przychodów, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz
 - b) kosztom zaliczonym do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15 w latach podatkowych poprzedzających pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, jeżeli dotychczas nie zostały uwzględnione w wyniku finansowym netto podatnika zgodnie z przepisami o rachunkowości, oraz

- 2) koszty uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15, w kwocie odpowiadającej:
 - a) przychodom zaliczonym do przychodów, o których mowa w art. 12 ust. 1, w latach podatkowych poprzedzających pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, jeżeli dotychczas nie zostały uwzględnione w wyniku finansowym netto podatnika zgodnie z przepisami o rachunkowości, oraz
 - b) kosztom uwzględnionym, zgodnie z przepisami o rachunkowości, w wyniku finansowym netto podatnika za lata podatkowe poprzedzające pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, jeżeli dotychczas nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15, oraz
- 3) dochód z przekształcenia w kwocie odpowiadającej sumie nadwyżek wartości poszczególnych składników majątku, ustalonych dla wyniku finansowego netto zgodnie z przepisami o rachunkowości, na dzień przekształcenia, ponad ich wartość podatkową ustaloną na ten dzień – w przypadku podatnika utworzonego w wyniku przekształcenia spółki, którego pierwszy rok podatkowy po przekształceniu jest jednocześnie pierwszym rokiem opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek.

3. Przepisów ust. 2 pkt 1 i 2 nie stosuje się do przychodów, o których mowa w art. 12 ust. 4, oraz kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, z wyjątkiem tych przychodów i kosztów, które podlegają rozliczeniu w innych terminach lub okresach zgodnie z przepisami o rachunkowości.

4. W zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, za rok podatkowy poprzedzający pierwszy rok opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, podatnik:

- 1) wykazuje przychody oraz koszty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz ustala podatek należny od dochodu stanowiącego różnicę między tymi przychodami a tymi kosztami według stawki, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1;
- 2) wykazuje dochód z przekształcenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, oraz ustala podatek należny od tego dochodu według stawki, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1;

5. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 4 pkt 1 – podatnik dokonuje zapłaty podatku należnego z końcem pierwszego miesiąca następującego po ostatnim roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, jeżeli podatnik stosował to opodatkowanie krócej niż cztery lata podatkowe, przy czym w przypadku stosowania opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek

w sposób nieprzerwany przez okres dłuższy niż cztery lata podatkowe zobowiązanie podatkowe wygasa w całości;

- 2) ust. 4 pkt 2 – podatnik dokonuje zapłaty podatku w całości w terminie wskazanym w art. 27 ust. 1 albo w częściach w okresie nie dłuższym niż 2 lata, licząc od końca pierwszego roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, przy czym o sposobie przyjętego rozliczenia podatnik informuje w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1.

6. Przez wartość podatkową składnika majątku, o której mowa w ust. 2 pkt 3, rozumie się wartość niezaliczoną uprzednio w jakiegokolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15 lub w rozumieniu art. 22 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243 i 1551), jaka zostałaby przyjęta przez podatnika za taki koszt, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty.

7. Podatnik i jego następcy prawni są obowiązani wykazywać wyodrębnienie zysków i strat, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z przepisami o rachunkowości w okresie od roku, w którym dokonano tego wyodrębnienia, do roku, w którym wypłacone zostały te zyski lub pokryte zostały te straty.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do podatnika utworzonego z przekształcenia w spółkę przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą albo spółki niebędącej osobą prawną.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, podatnik:

- 1) w informacji o przychodach i kosztach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, uwzględnia przychody i koszty ustalone dla celów podatku dochodowego rozliczane przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną albo przez wspólników spółki niebędącej osobą prawną na podstawie art. 5 lub na podstawie art. 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 2) wykazuje przychody, koszty oraz dochód z przekształcenia, o których mowa w ust. 2, w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, składanym do końca szóstego miesiąca pierwszego roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek;
- 3) ustala podatek należny od dochodu stanowiącego różnicę między przychodami, a kosztami, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz podatek należny od dochodu z przekształcenia, według stawki, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1;

- 4) dokonuje zapłaty podatku należnego od dochodu z przekształcenia, o którym mowa w pkt 3, w całości w terminie wskazanym w art. 27 ust. 1 albo w częściach w okresie nie dłuższym niż 2 lata, licząc od końca pierwszego roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek; o sposobie przyjętego rozliczenia podatnik informuje w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1.”;
- 9) w art. 7b w ust. 1:
- a) w pkt 1 lit g otrzymuje brzmienie:
- „g) dopłaty otrzymane w przypadku połączenia lub podziału podmiotów przez osoby posiadające prawo do uczestnictwa w zysku podmiotu przejmowanego, łączonego lub dzielonego lub”,
- b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a) przychody uzyskane w następstwie przekształceń, łączenia lub podziału podmiotów;
- 1b) przychody uzyskane w następstwie likwidacji spółki niebędącej osobą prawną, wystąpienia wspólnika z takiej spółki lub zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce, jeżeli Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia otrzymanych składników majątku;”;
- 10) w art. 9:
- a) po ust. 1b dodaje się ust. 1c i 1d w brzmieniu:
- „1c. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe albo uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów są obowiązani prowadzić te księgi albo ewidencję przy użyciu programów komputerowych oraz przysyłać, do urzędu skarbowego te księgi albo ewidencję po zakończeniu roku podatkowego, w terminie do upływu terminu określonego dla złożenia zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przysyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej.
- 1d. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, zakres dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi i ewidencję podlegające przekazaniu na podstawie ust. 1c, oraz sposób ich wykazywania w tych księgach i ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości rozliczeń podatników oraz kontroli obowiązków podatników przez

organ podatkowy, identyfikowania obszarów, w których występują nadużycia w podatku lub narażonych na te nadużycia, oraz możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ksiąg i ewidencji.

1e. Przepis ust. 1c nie ma zastosowania do podatników zwolnionych od podatku na podstawie art. 6 ust. 1.”,

b) po ust. 2e dodaje się ust. 2f i 2g w brzmieniu:

„2f. W przypadku przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną spółka przekształcana jest obowiązana zamknąć księgi rachunkowe i sporządzić sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami o rachunkowości na dzień poprzedzający dzień przekształcenia, przy czym przepis art. 8 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

2g. W przypadku przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną w spółkę, albo przejęcia spółki niebędącej osobą prawną przez spółkę w następstwie łączenia, na dzień poprzedzający dzień przekształcenia, a w przypadku przejęcia – na dzień wpisu do rejestru połączenia, spółka niebędąca osobą prawną jest obowiązana do:

- 1) zamknięcia ksiąg rachunkowych – w przypadku, gdy prowadzi księgi rachunkowe,
- 2) sporządzenia wykazu składników majątku jej przedsiębiorstwa, w przypadku gdy nie prowadzi ksiąg rachunkowych, zawierającego co najmniej następujące dane:
 - a) liczbę porządkową,
 - b) określenie (nazwę) składnika majątku,
 - c) oznaczenie rodzaju transakcji nabycia składnika majątku,
 - d) datę nabycia składnika majątku,
 - e) kwotę wydatków poniesionych na nabycie składnika majątku,
 - f) kwotę wydatków poniesionych na nabycie składnika majątku zaliczoną do kosztów uzyskania przychodów,
 - g) wartość początkową,
 - h) metodę amortyzacji,
 - i) sumę odpisów amortyzacyjnych,
 - j) wartość składnika majątku przyjętą dla celów podatkowych – w przypadku gdy składnik ten został nabyty w inny sposób niż w drodze zakupu.”;

11) w art. 11a:

a) w ust. 1 w pkt 4:

– lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) spółkę niebędącą osobą prawną i jej wspólnika, lub”,

– po lit. c dodaje się lit. ca i cb w brzmieniu:

„ca) spółkę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1, i jej komplementariusza, lub

cb) spółkę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1a, i jej wspólnika, lub”,

b) w ust. 2 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) udziałów lub praw do udziału w zyskach, stratach, lub majątku, lub ich ekspektatywy, w tym jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, lub”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Na potrzeby niniejszego rozdziału przyjmuje się, że rok obrotowy spółki niebędącej osobą prawną oraz spółki wchodzącej w skład podatkowej grupy kapitałowej jest jej rokiem podatkowym.”;

12) w art. 11c ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Za okres objęty uprzednim porozumieniem cenowym, porozumieniem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs § 1 Ordynacji podatkowej, albo porozumieniem podatkowym, o którym mowa w art. 20zb pkt 2 Ordynacji podatkowej, organ podatkowy nie określa zobowiązania podatkowego (wysokości straty) w zakresie, w jakim wykazany przez podatnika dochód (strata) został ustalony zgodnie z tym porozumieniem.”;

13) w art. 11e:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w momencie dokonania korekty podatnik posiada oświadczenie podmiotu powiązanego lub dowód księgowy potwierdzające dokonanie przez ten podmiot korekty cen transferowych w tej samej wysokości, co podatnik;”,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) istnieje podstawa prawna do wymiany informacji podatkowych z państwem, w którym podmiot powiązany, o którym mowa w pkt 3, ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd.”;

c) uchyla się pkt 5;

14) w art. 11f:

a) w ust. 1 w pkt 3 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) opis transakcji, w tym analizę funkcji, ryzyk i aktywów.”,

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nie są przedmiotem dalszej odprzedaży przez usługobiorcę, z wyłączeniem transakcji, o których mowa w art. 11n pkt 10.”;

15) w art. 11g:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w trakcie roku podatkowego łączny poziom zobowiązań albo należności podmiotu powiązanego z tytułu kapitału pożyczek z podmiotami powiązanymi liczony odrębnie dla udzielonych oraz zaciągniętych pożyczek wynosi nie więcej niż 20 000 000 zł lub równowartość tej kwoty”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Za dzień zawarcia umowy pożyczki, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uważa się również dzień zmiany umowy pożyczki w przypadku, gdy zmiana ta dotyczy oprocentowania pożyczki.”;

16) w art. 11k:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty powiązane są obowiązane do sporządzania w postaci elektronicznej lokalnej dokumentacji cen transferowych, za rok podatkowy, w terminie do końca dziesiątego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, w celu wykazania, że ceny transferowe zostały ustalone na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.”,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Lokalna dokumentacja cen transferowych jest sporządzana dla transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym, której wartość przekracza w roku podatkowym następujące progi dokumentacyjne”;

17) w art. 11l:

a) w ust. 1:

– we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 11k ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 11k ust. 2 i 2a”;

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) wartości kapitału – w przypadku pożyczki, kredytu lub depozytu;”,
 - po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
 - „4a) łącznej wartości wkładów wniesionych do spółki niemającej osobowości prawnej – w przypadku umowy takiej spółki;”,
 - b) w ust. 2:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 11k ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 11k ust. 2 i 2a”,
 - w pkt 1 wyrazy „roku obrotowego” zastępuje się wyrazami „roku podatkowego”,
 - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
 - „2a. Wartość transakcji kontrolowanej, o której mowa w art. 11k ust. 2 i 2a, pomniejsza się o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem podatku od towarów i usług, który zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczonego podatku od towarów i usług, w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług.”;
- 18) uchyla się art. 11m;
- 19) w art. 11n:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych, o którym mowa w art. 11k ust. 1, nie ma zastosowania do transakcji kontrolowanych;”,
 - b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
 - „1a) zawieranych wyłącznie:
 - a) pomiędzy położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznymi zakładami podmiotów powiązanych mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
 - b) przez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład podmiotu mającego miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego

Obszaru Gospodarczego z podmiotem powiązany mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w roku podatkowym, w którym przychody lub koszty uzyskania przychodów powstałe w wyniku takich transakcji kontrolowanych zostały przypisane do zagranicznego zakładu pod warunkiem, że żaden z podmiotów powiązanych w zakresie tych przychodów lub kosztów przypisanych do zagranicznego zakładu nie korzysta ze zwolnień, o których mowa w art. 6 i art. 17 ust. 1 pkt 34 i 34a, i nie poniósł straty podatkowej;”,

c) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) objętych uprzednim porozumieniem cenowym, porozumieniem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs § 1 Ordynacji podatkowej, albo porozumieniem podatkowym, o którym mowa w art. 20zb pkt 2 Ordynacji podatkowej, za okres, którego takie porozumienie dotyczy;”,

d) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10–12 w brzmieniu:

„10) polegających wyłącznie na dokonaniu rozliczenia pomiędzy podmiotami powiązanymi wydatków poniesionych na rzecz podmiotu niepowiązanego, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- a) nie powstaje wartość dodana i rozliczenie następuje bez uwzględniania marży lub narzutu zysku,
- b) rozliczenie nie jest związane bezpośrednio z inną transakcją kontrolowaną,
- c) rozliczenie nastąpiło niezwłocznie po dokonaniu zapłaty na rzecz podmiotu niepowiązanego,
- d) podmiot powiązany nie jest podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową

– przy czym w przypadku zastosowania klucza alokacji art. 11f ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio;

11) stanowiących usługi o niskiej wartości dodanej – w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 11f;

12) dotyczących pożyczki, kredytu lub emisji obligacji – w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 11g.”;

20) w art. 11o dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy ust. 1–2 stosuje się odpowiednio do spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej w zakresie transakcji kontrolowanej lub transakcji innej niż transakcja kontrolowana z podmiotami, o których mowa w ust. 1 i 1a, niewchodzącymi w skład tej podatkowej grupy kapitałowej.”;

21) w art. 11p w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podmioty powiązane, których sprawozdania finansowe są konsolidowane metodą pełną lub proporcjonalną, obowiązane do sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych dołączają do tej dokumentacji grupową dokumentację cen transferowych, sporządzoną za rok obrotowy, w terminie do końca dwunastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, jeżeli należą do grupy podmiotów powiązanych.”;

22) w art. 11q:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku:

- 1) transakcji kontrolowanych zawieranych przez podmioty powiązane będące mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu odpowiednio art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- 2) transakcji innych niż transakcje kontrolowane, o których mowa w art. 11o ust. 1 i 1a

– lokalna dokumentacja cen transferowych może nie zawierać analizy porównawczej lub analizy zgodności.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepis ust. 3 pkt 1 ma zastosowanie w przypadku przedsiębiorcy, który w ostatnim roku podatkowym spełnił warunki określone w art. 7 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;

23) w art. 11s:

a) w ust. 1 wyrazy „7 dni” zastępuje się wyrazami „14 dni”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na prawdopodobieństwo zaniżenia wartości transakcji kontrolowanej lub niespełnienia warunków, o których mowa w art. 11f ust. 1 lub art. 11g ust. 1, organ podatkowy może zwrócić się do podatnika niebędącego mikroprzedsiębiorcą w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,

z uwzględnieniem art. 11q ust. 3a, z żądaniem sporządzenia i przedłożenia lokalnej dokumentacji cen transferowych niezawierającej analizy porównawczej lub analizy zgodności dla wskazanych przez organ podatkowy transakcji kontrolowanych w roku podatkowym, w terminie 30 dni od dnia doręczenia takiego żądania. Żądanie wskazuje okoliczności świadczące o prawdopodobieństwie zaniżenia wartości transakcji kontrolowanej lub niespełnienia warunków, o których mowa w art. 11g ust. 1.”,

c) w ust. 3 wyrazy „art. 11m ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 11k ust. 1”;

24) po art. 11s dodaje się oznaczenie i tytuł oddziału w brzmieniu:

„Oddział 4

Informacja o cenach transferowych”;

25) w art. 11t:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty powiązane:

- 1) obowiązane do sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych – w zakresie transakcji objętych tym obowiązkiem lub
- 2) realizujące transakcje kontrolowane określone w art. 11n pkt 1–2 lub 10–12 – składają naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu dla podatnika, w terminie do końca jedenastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego, informację o cenach transferowych za rok podatkowy, sporządzoną według wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku spółki niebędącej osobą prawną informacja o cenach transferowych jest składana naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według:

- 1) miejsca prowadzenia działalności;
- 2) miejsca siedziby – w przypadku prowadzenia działalności w więcej niż jednym miejscu;
- 3) miejsca zamieszkania lub siedziby jednego ze wspólników – w przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie właściwości na podstawie pkt 1 i 2.

1b. Informacja o cenach transferowych jest składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Informacja o cenach transferowych zawiera:

- 1) wskazanie organu, do którego jest składana, cel złożenia informacji i okres, za jaki jest składana;
- 2) dane identyfikacyjne podmiotu;
- 3) ogólne informacje finansowe podmiotu;
- 4) informacje dotyczące podmiotów powiązanych i transakcji kontrolowanych;
- 5) informacje dotyczące stosowanych cen transferowych oraz metod ich weryfikacji;
- 6) dodatkowe informacje lub wyjaśnienia dotyczące danych lub informacji, o których mowa w pkt 2–5;
- 7) oświadczenie podmiotu o tym, że lokalna dokumentacja cen transferowych została sporządzona zgodnie ze stanem rzeczywistym, a ceny transferowe objęte tą dokumentacją są ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Informacja o cenach transferowych jest sporządzana na podstawie:

- 1) lokalnej dokumentacji cen transferowych – w przypadku gdy podmiot powiązany był obowiązany do sporządzenia tej dokumentacji;
- 2) sprawozdania finansowego lub innych dokumentów – w przypadku gdy podmiot powiązany nie był obowiązany do sporządzenia tej dokumentacji.

2b. Na potrzeby oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 7, w przypadku otrzymania nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie rzeczy lub praw, lub innych świadczeń w naturze stanowiących przychód, ceny transferowe uważa się za ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane, jeżeli przychód ten został dla celów podatkowych wykazany zgodnie z zasadą ceny rynkowej.”,

e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku transakcji kontrolowanych, o których mowa w art. 11n pkt 1–2, i 10–12, w informacji o cenach transferowych nie uwzględnia się informacji oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5–7.”,

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informacja o cenach transferowych jest podpisywana przez:

- 1) osobę fizyczną – w przypadku podmiotu powiązanego będącego osobą fizyczną,
- 2) osobę upoważnioną przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentowania go w oddziale – w przypadku podmiotu powiązanego będącego przedsiębiorcą zagranicznym posiadającym oddział działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) kierownika jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy – przez wyznaczoną osobę wchodzącą w skład tego organu

– przy czym nie jest dopuszczalne podpisanie tej informacji przez pełnomocnika, z wyjątkiem pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub biegłym rewidentem.”,

g) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wyznaczenie osoby wchodzącej w skład organu wieloosobowego do podpisywania informacji o cenach transferowych nie zwalnia pozostałych osób wchodzących w skład tego organu z odpowiedzialności za niezłożenie tej informacji.”,

h) uchyla się ust. 7,

i) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych, informacji oraz treść oświadczenia zawartych w informacji o cenach transferowych, wraz z objaśnieniami co do sposobu jej sporządzenia, uwzględniając konieczność zapewnienia dokonywania prawidłowej analizy ryzyka zaniżenia dochodu do opodatkowania w obszarze cen transferowych oraz innych analiz ekonomicznych lub statystycznych.”;

26) w art. 12:

a) w ust. 1:

- w pkt 6b wyrazy „art. 28g ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 15 ust. 1hba”,
- w pkt 6c wyrazy „art. 28j ust. 1 pkt 1–6” zastępuje się wyrazami „art. 28j ust. 1 pkt 2–6”,
- pkt 8b otrzymuje brzmienie:
„8b) ustalona na dzień poprzedzający dzień podziału wartość emisyjna udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej przydzielonych udziałowcowi (akcjonariuszowi) spółki dzielonej, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału, a przy podziale przez wydzielenie – majątek przejmowany na skutek podziału lub majątek pozostający w spółce, nie stanowią zorganizowanej części przedsiębiorstwa, przy czym przepis art. 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio;”,
- po pkt 8b dodaje się pkt 8ba–8bc w brzmieniu:
„8ba) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość emisyjna udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiązanej przydzielonych wspólnikowi spółki przejmowanej w następstwie łączenia lub podziału podmiotów;
8bb) w spółce nabywającej wartość rynkowa udziałów (akcji) przekazanych przez wspólnika tej spółce nabywającej przy wymianie udziałów w części przekraczającej wartość rynkową wydanych w zamian przez tę spółkę udziałów (akcji) wraz z zapłatą w gotówce, ustalona na dzień wymiany udziałów;
8bc) u wspólnika wartość rynkowa udziałów (akcji) przekazanych temu wspólnikowi przez spółkę nabywającą przy wymianie udziałów wraz z zapłatą w gotówce w części przekraczającej wartość rynkową otrzymanych w zamian od wspólnika udziałów (akcji), ustalona na dzień wymiany udziałów;”,
- pkt 8c otrzymuje brzmienie:
„8c) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej

wartość przyjętą dla celów podatkowych składników tego majątku, nie wyższą od wartości rynkowej tych składników;”,

- po pkt 8c dodaje się pkt 8d–8f w brzmieniu:

„8d) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej wartość emisyjną udziałów (akcji) przydzielonych udziałowcom (akcjonariuszom) spółek łączonych lub spółki dzielonej;

8e) ustalona na dzień poprzedzający dzień likwidacji lub wystąpienia ze spółki wartość rynkowa majątku tej spółki otrzymanego przez jej wspólników w części przewyższającej wartość przyjętą dla celów podatkowych, nie wyższą od wartości rynkowej tych składników – w przypadku rozwiązania spółki osobowej bez przeprowadzenia likwidacji, w wyniku którego Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia majątku lub części majątku przejętego przez wspólnika takiej spółki;

8f) ustalona, w części odpowiadającej udziałowi spółki przejmującej w kapitale zakładowym spółki przejmowanej lub dzielonej, na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału, wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą ponad cenę nabycia udziałów (akcji) tej spółki w podmiocie przejmowanym – w przypadku, gdy spółka przejmująca posiada w kapitale zakładowym spółki przejmowanej lub dzielonej taki udział;”,

- pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) w spółce podlegającej podziałowi, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału, a przy podziale przez wydzielenie majątek przejmowany na skutek podziału lub majątek pozostający w spółce, nie stanowią zorganizowanej części przedsiębiorstwa – wartość rynkowa składników majątkowych przeniesionych na spółki przejmujące lub nowo zawiązane ustalona na dzień poprzedzający dzień podziału lub wydzielenia, przy czym przepisy art. 14 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio;”,

- w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13–16 w brzmieniu:

„13) wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i

instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) ustalona za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie w wysokości równoważności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), przy czym przychód powstaje na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia;

- 14) wartość przychodu pracownika, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 151 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 15) wartość rynkowa składników majątku otrzymanych przez wspólnika spółki niebędącej osobą prawną z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce, ustalona na dzień ich otrzymania, w części przewyższającej wydatki poniesione na ich nabycie lub wytworzenie, niezaliczone w jakiegokolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów przez wspólnika lub spółkę niebędącą osobą prawną – w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tych składników majątku;
 - 16) kwotę płatności dotyczącej transakcji, o której mowa w art. 7b ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287), otrzymanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego.”
- b) w ust. 3aa pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) korektę cen transferowych zmniejszającą przychody, mającą na celu spełnienie wymogów, o których mowa w art. 11c, poprzez prawidłowe zastosowanie metod, o których mowa w art. 11d ust. 1–3, spełniającą warunki, o których mowa w art. 11e pkt 1–4;”
- c) po ust. 3m dodaje się ust. 3n w brzmieniu:
- „3n. Przychód, o którym mowa w ust. 1 pkt 13, ustala się także w przypadku, gdy wynagrodzenie z tytułu nielegalnego zatrudnienia zostało faktycznie wypłacone osobie nielegalnie zatrudnionej.”
- d) w ust. 4:
- w pkt 3a w lit b po wyrazach „wystąpienia z takiej spółki” dodaje się wyrazy „lub zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”

- w pkt 3b wyrazy „lub z tytułu jej likwidacji” zastępuje się wyrazami „, jej likwidacji lub zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”,
- w pkt 3c wyrazy „bądź wystąpienia z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpienia z takiej spółki albo zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”,
- pkt 3e otrzymuje brzmienie:
 - „3e) wartości tych składników majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w drodze łączenia lub podziału podmiotów które:
 - a) spółka przejmująca przyjęła dla celów podatkowych w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu przejmowanego lub dzielonego oraz
 - b) spółka przejmująca przypisała do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym za pośrednictwem zagranicznego zakładu;”,
- po pkt 3f dodaje się pkt 3g i 3h w brzmieniu:
 - „3g) wartości tych składników majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego posiadającego siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, otrzymanego przez podmiot przejmujący lub nowo zawiązany w drodze transgranicznego łączenia lub podziału podmiotów, które podmiot przejmujący przyjął dla celów podatku dochodowego w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu przejmowanego lub dzielonego – w przypadku składników majątku, które podmiot przejmujący przypisał do działalności prowadzonej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym za pośrednictwem zagranicznego zakładu;
 - 3h) w spółce podlegającej podziałowi, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału, a przy podziale przez wydzielenie majątek przejmowany na skutek podziału oraz majątek pozostający w spółce, stanowią zorganizowaną część przedsiębiorstwa – wartości rynkowej składników majątku przeniesionych na spółki przejmujące lub nowo zawiązane ustalonej na dzień podziału lub wydzielenia;”,

- pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) w przypadku połączenia lub podziału spółek, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 8b i ust. 15, przychodu wspólnika spółki przejmowanej lub dzielonej stanowiącego wartość emisyjną udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną, jeżeli:

 - a) udziały (akcje) w podmiocie przejmowanym lub dzielonym nie zostały nabyte lub objęte w wyniku wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku innego łączenia lub podziału podmiotów oraz
 - b) przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych wartość udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną, nie jest wyższa niż wartość udziałów (akcji) w spółce przejmowanej lub dzielonej, jaka byłaby przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do łączenia lub podziału.”,
- w pkt 25 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) spółki albo spółdzielni jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, oraz spółka lub spółdzielnia otrzymująca wkład przyjęła dla celów podatkowych składniki wchodzące w skład tego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu wnoszącego ten wkład;”,
- pkt 28 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 29 w brzmieniu:

„28) pobranych zaliczek na podatek dochodowy i zryczałtowanego podatku dochodowego, które nie zostały przekazane na rachunek urzędu skarbowego na podstawie art. 18db ust. 1.”;
- e) w ust. 11:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wspólnik jest podatnikiem podatku dochodowego i wnoszone przez niego udziały (akcje) stanowią wkład niepieniężny przeznaczony w całości lub w części na podwyższenie kapitału zakładowego spółki nabywającej, oraz”,
 - dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) zbywane przez wspólnika udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku innej transakcji wymiany udziałów albo przydzielone wcześniej w wyniku łączenia lub podziału podmiotów, oraz

- 4) wartość nabywanych przez wspólnika udziałów (akcji) przyjęta dla celów podatkowych jest nie wyższa niż wartość zbywanych przez tego wspólnika udziałów (akcji), jaka byłaby przyjęta dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do wymiany udziałów.”,

f) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Przepis ust. 4d stosuje się również w przypadku, gdy spółka nabywa udziały (akcje) od tego samego wspólnika w ramach więcej niż jednej transakcji w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy liczonych począwszy od miesiąca, w którym nastąpiło pierwsze ich nabycie, jeżeli w wyniku tych transakcji są spełnione warunki określone w tym przepisie.”,

g) po ust. 12 dodaje się ust. 12a i 12b w brzmieniu:

„12a. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 3g oraz w ust. 4 pkt 25 lit. b, gdy składniki wchodzące w skład wnoszonego w postaci wkładu niepieniężnego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części zostały przypisane do działalności prowadzonej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym za pośrednictwem zagranicznego zakładu, ciężar dowodu, że składnik majątku został przyjęty dla celów podatku dochodowego w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu przejmowanego lub dzielonego, lub wnoszącego wkład niepieniężny, spoczywa na podatniku przejmującym ten składnik majątku lub wnoszącym ten wkład niepieniężny.

12b. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 12 oraz ust. 11 pkt 3 i 4, ciężar dowodu, że udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku transakcji wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku łączenia lub podziału podmiotów oraz wartość udziałów (akcji) odpowiada wartości określonej w tych przepisach, spoczywa na wspólniku.”,

- h) w ust. 13 wyrazy „ust. 4 pkt 3e, 3f, 12 i pkt 25 lit. b” zastępuje się wyrazami „ust. 4 pkt 3e–3h, 12 i pkt 25 lit. b”,
- i) w ust. 14a wyrazy „ust. 4 pkt 3e, 3f, 12 i pkt 25 lit. b” zastępuje się wyrazami „ust. 4 pkt 3e–3h, 12 i pkt 25 lit. b”,

j) ust. 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15. Przepisy ust. 4 pkt 3e–3h, 12 i pkt 25 lit. b mają zastosowanie wyłącznie do spółek będących podatnikami, o których mowa w:

- 1) art. 3 ust. 1, przejmujących albo wnoszących w drodze wkładu niepieniężnego majątek spółek mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) art. 3 ust. 1, przejmujących albo wnoszących w drodze wkładu niepieniężnego majątek spółek podlegających w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, albo
- 3) art. 3 ust. 2, podlegających w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, przejmujących albo wnoszących w drodze wkładu niepieniężnego majątek spółek będących podatnikami, o których mowa w art. 3 ust. 1.

16. Przepisy ust. 4 pkt 3e–3h, 12 i pkt 25 lit. b oraz ust. 4d stosuje się odpowiednio do podmiotów wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy.”;

27) w art. 15:

- a) w ust. 1aa wyrazy „art. 28j ust. 1 pkt 1–6” zastępuje się wyrazami „art. 28j ust. 1 pkt 2–6”,
- b) w ust. 1ab pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) korektę cen transferowych zwiększającą koszty uzyskania przychodów, mającą na celu spełnienie wymogów, o których mowa w art. 11c, poprzez prawidłowe zastosowanie metod, o których mowa w art. 11d ust. 1–3, spełniającą warunki, o których mowa w art. 11e pkt 1–4;”;
- c) w ust. 1hb wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1, z wyjątkiem podatników wymienionych w art. 28k, spełniający w roku podatkowym warunki określone w art. 28j ust. 1 pkt 2–6 mogą zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów odpisy na wyodrębniony w kapitale rezerwowym fundusz utworzony na cele inwestycyjne, o których mowa w ust. 1hba, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:”;
- d) po ust. 1hb dodaje się ust. 1hba i 1hbb w brzmieniu:

„1hba. Przez wydatki na cele inwestycyjne, o których mowa w ust. 1hb, rozumie się faktycznie poniesione w roku podatkowym:

- 1) wydatki na nabycie fabrycznie nowych środków trwałych lub wytworzenie środków trwałych,
 - 2) opłaty ustalone w umowie zgodnie z art. 3 ust. 4 lub 6 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem umowy leasingu operacyjnego, w części stanowiącej spłatę wartości początkowej środków trwałych
- zaliczonych do grupy 3-8 Klasyfikacji, z wyłączeniem samochodów osobowych, środków transportu lotniczego, taboru pływającego oraz innych składników majątku służących głównie celom osobistym wspólników spółki lub członków ich rodzin.

1hbb. Przez członków rodzin, o których mowa w ust. 1hba, rozumie się małżonka, zstępnych, wstępnych, rodzeństwo, małżonków zstępnych, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia oraz osobę pozostającą w faktycznym pożyciu.”,

- e) w ust. 1hd:
 - w pkt 1 wyrazy „art. 28g ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „ust. 1hba”,
 - w pkt 2 wyrazy „art. 28j ust. 1 pkt 1–6” zastępuje się wyrazami „art. 28j ust. 1 pkt 2–6”,
- f) w ust. 1he wyrazy „Kwota odpisu na fundusz, o którym mowa w ust. 1hb,” zastępuje się wyrazami „Pomoc, o której mowa w ust. 1hb,”,
- g) po ust. 1he dodaje się ust. 1hf w brzmieniu:

„1hf. Przepisy ust. 1hb–1he stosuje się odpowiednio do spółdzielni, o których mowa w art. 3 ust. 1, spełniających w roku podatkowym warunki określone w art. 28j ust. 1 pkt 1–6, z wyjątkiem spółdzielni spełniających warunki określone w art. 28k.”,
- h) w ust. 1j:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”,

- pkt 4 wyrazy „lub wystąpieniem z takiej spółki.” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce;”,
- dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) przyjętej dla celów podatkowych wartości składników majątku, wynikającej z ksiąg podatkowych, określonej na dzień objęcia tych udziałów (akcji), nie wyższej jednak niż wartość tych udziałów (akcji) z dnia ich objęcia, określona zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 – w przypadku, gdy przedmiotem wkładu jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część oraz nie ma zastosowania art. 12 ust. 4 pkt 25 lit. b.”,
- i) w ust. 1k:
 - po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) określonej zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 – jeżeli zbywane udziały (akcje) zostały objęte w zamian za wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, w przypadku, gdy do przychodów takich nie miały zastosowania przepisy art. 12 ust. 4 pkt 25 lit b;”,
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przyjętej dla celów podatkowych wartości składników przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, wynikającej z ewidencji, o której mowa w art. 9 ust. 1, określonej na dzień objęcia tych udziałów (akcji) w spółce, nie wyższej jednak niż wartość tych udziałów (akcji) z dnia ich objęcia, określona zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 – jeżeli zbywane udziały (akcje) zostały objęte w zamian za wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, w przypadku, gdy do przychodów takich miały zastosowanie przepisy art. 12 ust. 4 pkt 25 lit. b.”,
- j) po ust. 1s dodaje się ust. 1sa w brzmieniu:

„1sa. Przepis ust. 1s stosuje się odpowiednio do nabycia w drodze wkładu niepieniężnego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części podmiotu nieposiadającego siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

k) po ust. 1x dodaje się ust. 1xa–1xc w brzmieniu:

„1xa. W przypadku przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną wartość poszczególnych składników majątku spółki przekształcanej na dzień przekształcenia ustala się w wysokości:

- 1) wartości początkowej, określonej w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych spółki przekształcanej – w przypadku składników zaliczonych do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych;
- 2) przyjętej dla celów podatkowych i wynikającej z ksiąg podatkowych spółki przekształcanej na dzień przekształcenia – w przypadku pozostałych składników.

1xb. W przypadku zbycia składników majątku, o których mowa w ust. 1xa, koszty uzyskania przychodów ustala się w wysokości, o której mowa w tym przepisie, pomniejszonej o dokonane od tych składników odpisy amortyzacyjne.

1xc. Spółka powstała z przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną lub przejmująca majątek takiej spółki w następstwie łączenia ustala wartość poszczególnych składników majątku na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 9 ust. 2g pkt 2. W przypadku zbycia tych składników majątku koszty uzyskania przychodów ustala się w wysokości określonej w tym wykazie, pomniejszonej o dokonane od tych składników odpisy amortyzacyjne.”,

l) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kosztem uzyskania przychodów są odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne) dokonywane zgodnie z art. 16a-16m, przy czym w przypadku spółek nieruchomościowych odpisy dotyczące środków trwałych zaliczonych do grupy 1 Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT), stanowiącej załącznik nr 1 do ustawy, nie mogą być w roku podatkowym wyższe niż dokonywane zgodnie z przepisami o rachunkowości odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe z tytułu zużycia środków trwałych, obciążające w tym roku podatkowym wynik finansowy jednostki.”;

28) w art. 15c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1, są obowiązani wyłączyć z kosztów uzyskania przychodów koszty finansowania dłużnego w części, w jakiej nadwyżka kosztów finansowania dłużnego przewyższa:

1) kwotę 3 000 000 zł albo

2) kwotę obliczoną według następującego wzoru:

$$[(P - Po) - (K - Am - Kfd)] \times 30\%$$

gdzie:

P – oznacza zsumowaną wartość przychodów ze wszystkich źródeł przychodów, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym,

Po – oznacza przychody o charakterze odsetkowym,

K – oznacza sumę kosztów uzyskania przychodów bez pomniejszeń wynikających z niniejszego ustępu,

Am – oznacza odpisy amortyzacyjne, o których mowa w art. 16a–16m, zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów,

Kfd – oznacza zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów koszty finansowania dłużnego nieuwzględnione w wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, przed dokonaniem pomniejszeń wynikających z niniejszego ustępu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy rok podatkowy podatnika jest dłuższy albo krótszy niż 12 miesięcy, kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, oblicza się mnożąc kwotę 250 000 zł przez liczbę rozpoczętych miesięcy roku podatkowego podatnika.”,

c) w ust. 5 skreśla się wyrazy „oraz art. 15e ust. 1”;

d) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorstw finansowych.”,

e) w ust. 15 wyrazy „ust. 14 pkt 1” zastępuje się wyrazem „ust. 1 pkt 1”;

29) uchyla się art. 15e;

30) w art. 16:

a) w ust. 1:

- w pkt 8f wyrazy „lub wystąpieniem z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, , wystąpieniem z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”,
- po pkt 13e dodaje się pkt 13f w brzmieniu:

„13f) kosztów finansowania dłużnego w rozumieniu art. 15c ust. 12 uzyskanych od podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4, w części, w jakiej zostały one przeznaczone bezpośrednio lub pośrednio na transakcje kapitałowe, w szczególności nabycie lub objęcie udziałów (akcji), nabycie ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, wniesienie dopłat, podwyższenie kapitału zakładowego lub wykup udziałów własnych w celu ich umorzenia.”,
- po pkt 15a dodaje się pkt 15b w brzmieniu:

„15b) kosztów poniesionych przez podatnika będącego spółką w związku ze świadczeniem wykonanym przez podmiot powiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 z tą spółką lub ze wspólnikiem (akcjonariuszem) tej spółki, jeżeli poniesienie tego kosztu stanowi ukrytą dywidendę, z zastrzeżeniem ust. 1d i 1e;”,
- po pkt 57b dodaje się pkt 57c i 57d w brzmieniu:

„57c) wypłaconych, dokonanych lub postawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz wypłaconego pracownikowi wynagrodzenia w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym;

57d) opłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w art. 16 ust. 1e ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;”,
- b) po ust. 1c dodaje się ust. 1d i 1e w brzmieniu:

„1d. Koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 15b, stanowią ukrytą dywidendę, jeżeli:

 - 1) wysokość tych kosztów lub termin ich poniesienia w jakikolwiek sposób są uzależnione od osiągnięcia zysku przez podatnika lub wysokości tego zysku lub

- 2) racjonalnie działający podatnik nie poniósłby takich kosztów lub mógłby ponieść niższe koszty w przypadku wykonania porównywalnego świadczenia przez podmiot niepowiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 3 z podatnikiem, przy czym przy określaniu wysokości tych kosztów przepisy art. 11c i art. 11d stosuje się odpowiednio, lub
- 3) koszty te obejmują wynagrodzenie za prawo do korzystania z aktywów, które stanowiły własność lub współwłasność wspólnika (akcjonariusza) lub podmiotu powiązanego ze wspólnikiem (akcjonariuszem) przed utworzeniem podatnika.

1e. Przepisów ust. 1d pkt 2 i 3 nie stosuje się w przypadku, gdy suma poniesionych w roku podatkowym przez podatnika kosztów stanowiących ukrytą dywidendę na podstawie tych przepisów, jest niższa niż kwota zysku brutto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, uzyskanego w roku obrotowym, w którym koszty te zostały uwzględnione w wyniku finansowym podatnika.”;

31) w art. 16b w ust. 1:

- a) uchyla się pkt 1,
- b) uchyla się pkt 3;

32) w art. 16c po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) budynki mieszkalne, lokale mieszkalne stanowiące odrębną nieruchomość, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,”;

33) w art. 16g:

- a) w ust. 1a wyrazy „bądź wystąpienia z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, , wystąpienia z takiej spółki albo zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce”,
- b) w ust. 9 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Zasadę tę stosuje się odpowiednio do spółek niebędących osobami prawnymi, w tym również powstałych z przekształcenia spółki.”,
- c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Przepis ust. 9 może stosować podatnik dokonujący transgranicznego przejęcia składników majątku w następstwie łączenia lub podziału podmiotów, w zakresie przejmowanych składników majątku podmiotów podlegających do dnia przejęcia opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie

należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które nie są przypisane do zagranicznego zakładu tego podmiotu położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- d) w ust. 10c wyrazy „lub wystąpieniem wspólnika z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”;

34) w art. 16h:

- a) w ust. 3a po wyrazach „wnoszącego taki wkład” dodaje się wyrazy „, z zastrzeżeniem ust. 3aa”;

- b) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa w brzmieniu:

„3aa. W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego przez podmiot nieposiadający siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podatnik otrzymujący taki wkład dokonuje wyboru jednej z metod amortyzacji, stawki oraz okresu amortyzacji określonych w art. 16i–16m dla poszczególnych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych przed rozpoczęciem ich amortyzacji, przy czym wybrane: metodę, stawkę oraz okres stosuje się do pełnego zamortyzowania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, jeżeli przedmiot tego wkładu niepieniężnego nie był przypisany do zagranicznego zakładu położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Odpisów amortyzacyjnych podatnik dokonuje z uwzględnieniem dotychczasowej wysokości odpisów uwzględnionych dla celów podatku dochodowego w jakiegokolwiek formie, wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu, którego składniki zostały przejęte.”;

- c) w ust. 3c wyrazy „lub wystąpieniem wspólnika z takiej spółki” zastępuje się wyrazami „, wystąpieniem wspólnika z takiej spółki lub zmniejszeniem udziału kapitałowego w takiej spółce”;

- d) po ust. 3d dodaje się ust. 3da w brzmieniu:

„3da. W przypadku przejęcia składników majątku podmiotu podlegającego do dnia przejęcia opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które nie są przypisane do zagranicznego zakładu tego podmiotu położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podatnik dokonuje wyboru jednej z metod amortyzacji, stawki oraz okresu amortyzacji określonych w art. 16i – 16m dla poszczególnych środków trwałych lub

wartości niematerialnych i prawnych przed rozpoczęciem ich amortyzacji, przy czym wybrane: metodę, stawkę oraz okres stosuje się do pełnego zamortyzowania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej. Odpisów amortyzacyjnych podatnik dokonuje z uwzględnieniem dotychczasowej wysokości odpisów uwzględnionych dla celów podatku dochodowego w jakiejkolwiek formie, wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu, którego składniki zostały przejęte – w przypadku tych składników majątku, które spółka przejmująca przyjęła dla celów podatkowych w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu przejmowanego lub dzielonego.”;

35) w art. 16m ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Odpisów amortyzacyjnych od spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego dokonuje się przy zastosowaniu rocznej stawki amortyzacyjnej w wysokości 2,5%.”;

36) w art. 17:

a) w ust. 1:

– po pkt 23 dodaje się pkt 23a w brzmieniu:

„23a) dochody uzyskane przez wykonawcę kontraktowego w rozumieniu art. 2 lit. e Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r. (Dz. U. poz. 2153 i 2154) mającego siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu dostarczania towarów i usług siłom zbrojnym USA w rozumieniu art. 2 lit. a tej Umowy lub budowy infrastruktury dla tych sił zbrojnych na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z tymi siłami zbrojnymi lub na ich rzecz;”;

– pkt 34a otrzymuje brzmienie:

„34a) dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 4-6d, z działalności gospodarczej osiągnięte z realizacji nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752) i uzyskane na terenie określonym w tej decyzji o wsparciu, przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie tego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla

obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami;”,

- w pkt 58a wyrazy „10%” zastępuje się wyrazami „5%”,
- w pkt 61 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 62 w brzmieniu:

„62) przychody uzyskane z odpłatnego zbycia zabytku ruchomego, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 i 954):

- a) muzeum w rozumieniu ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902), będącemu instytucją kultury, o której mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), lub
- b) biblioteki w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479).”,

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zwolnienia podatkowe, o których mowa w ust. 1 pkt 34 i 34a, przysługują podatnikowi wyłącznie odpowiednio z tytułu dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie określonym w zezwoleniu lub z tytułu dochodów uzyskanych z realizacji nowej inwestycji na terenie określonym w decyzji o wsparciu.”,

- c) po ust. 6a dodaje się ust. 6aa w brzmieniu:

„6aa. Przepis ust. 6a stosuje się odpowiednio do ustalania wielkości zwolnienia od podatku dochodowego w przypadku, gdy na terenie określonym w zezwoleniu lub w decyzji o wsparciu jest prowadzona działalność gospodarcza określona w tym zezwoleniu lub działalność gospodarcza, w ramach której jest realizowana nowa inwestycja, oraz inna działalność tego podatnika.”,

- d) w ust. 6c pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) osiągnięcie dochodów z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej lub z działalności gospodarczej osiągniętych z realizacji nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu następuje w związku z zawarciem umowy, dokonaniem innej czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych lub dokonaniem czynności innej niż zawarcie umowy, której efektem jest

podejmowanie w sposób sztuczny czynności faktycznych dokonanych przede wszystkim w celu uzyskania zwolnienia od podatku dochodowego, lub”;

37) w art. 18 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podstawę opodatkowania, z zastrzeżeniem art. 21, art. 22, art. 24a, art. 24b, art. 24ca, art. 24d i art. 24f, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 7 albo art. 7a, po odliczeniu.”;

38) w art. 18d:

a) w ust. 3d wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku podatników, o których mowa w ust. 3a, będących mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, odliczenie kosztów kwalifikowanych wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–5, ust. 2a i 3, natomiast w przypadku pozostałych podatników, o których mowa w ust. 3a, odliczenie kosztów kwalifikowanych wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a, ust. 2a i 3.”;

b) w ust. 3e pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) kosztów wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a, ust. 2a i 3 w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014,

2) 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 5, dokonane przez podatnika będącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014”;

c) w ust. 3f pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) kosztów wskazanych w ust. 3a oraz 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 2–4a, ust. 2a i 3, nie może przekroczyć dwukrotności kwot wymienionych w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014;

2) 100% kosztów wskazanych w ust. 2 pkt 5, nie może przekroczyć dwukrotności kwoty wymienionej w art. 4 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 651/2014.”;

d) ust. 7–9 otrzymują brzmienie:

„7. Kwota kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć:

1) w przypadku gdy podatnik, o którym mowa w ust. 3a, jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6

marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – 200% kosztów, o których mowa w ust. 2–3a;

- 2) w przypadku pozostałych podatników, o których mowa w ust. 3a – 200% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4a i ust. 2a–3a, oraz 100% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 5;
- 3) w przypadku pozostałych podatników – 100% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, ust. 2a i 3, oraz 200% kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 1a.

8. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty kwalifikowane. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia. Dokonując odliczenia, o którym mowa w zdaniu drugim, uwzględnia się kwoty pomniejszeń, o których mowa w art. 18db ust. 1.

9. Przepisu ust. 8 zdanie drugie i trzecie nie stosuje się, jeżeli podatnik wykaże w zeznaniu kwotę przysługującą mu zgodnie z art. 18da.”;

39) po art. 18da dodaje się art. 18db w brzmieniu:

„Art. 18db. 1. Podatnik będący płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych, który poniósł za rok podatkowy stratę albo osiągnął dochód niższy od kwoty przysługującego w roku podatkowym odliczenia na podstawie art. 18d, może pomniejszyć kwotę podlegających przekazaniu na rachunek urzędu skarbowego zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego wskazanych w ust. 2, o iloczyn kwoty nieodliczonej i stawki podatku obowiązującej tego podatnika w danym roku podatkowym.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie do zaliczek na podatek dochodowy i zryczałtowanego podatku dochodowego, o których mowa w art. 31 oraz art. 41 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pobranych od dochodów (przychodów) osób fizycznych, z tytułu:

- 1) stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz wypłacanego przez podatnika zasiłku pieniężnego z ubezpieczenia społecznego;

- 2) wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;
- 3) praw autorskich.

3. Przez osoby fizyczne, o których mowa w ust. 2, rozumie się osoby fizyczne bezpośrednio zaangażowane w działalność badawczo-rozwojową, których czas:

- a) pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50 %, lub
- b) przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

4. Uprawnienie do pomniejszenia, o którym mowa w ust. 1 przysługuje począwszy od miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym podatnik złożył zeznanie, o którym mowa w art. 27 ust. 1, do końca roku podatkowego, w którym zostało złożone to zeznanie.

5. Przepisy ust. 1–4 nie mają zastosowania do:

- 1) zaliczek przekazywanych na zasadach określonych w art. 38 ust. 2–2c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 2) podatnika, któremu przysługuje kwota określona w art. 18da.

6. Jeżeli podatnik utracił prawo do odliczenia, o którym mowa w ust. 1, dolicza kwoty poprzednio odliczone w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym utracił to prawo.”;

40) po art. 18e dodaje się art. 18ea–18ef w brzmieniu:

„Art. 18ea. 1. Podatnik uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych odlicza od podstawy opodatkowania, ustalonej zgodnie z art. 18, kwotę stanowiącą 30% sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia na rynek nowego produktu, przy czym wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć 10% dochodu osiągniętego z innych źródeł przychodów niż z zysków kapitałowych.

2. Przez produkt rozumie się produkt w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem usługi.

3. Przez produkcję próbną nowego produktu rozumie się etap rozruchu technologicznego produkcji niewymagający dalszych prac projektowo-konstrukcyjnych lub inżynierskich, którego celem jest wykonanie prób i testów przed uruchomieniem

procesu produkcji nowego produktu, powstałego w wyniku prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych, przy czym etap rozruchu technologicznego obejmuje okres od momentu poniesienia pierwszego kosztu związanego z tym etapem do momentu rozpoczęcia produkcji nowego produktu.

4. Przez wprowadzenie na rynek nowego produktu rozumie się działania podejmowane w celu przygotowania dokumentacji służącej uzyskaniu w odniesieniu do produktu powstałego w wyniku prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych certyfikatów i zezwoleń umożliwiających skierowanie produktu do sprzedaży.

5. Za koszty produkcji próbnej nowego produktu uznaje się:

- 1) cenę nabycia, o której mowa w art. 16g ust. 3, lub koszt wytworzenia, o którym mowa w art. 16g ust. 4, fabrycznie nowych środków trwałych niezbędnych do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu, zaliczonych do grupy 3–6 i 8 Klasyfikacji;
- 2) wydatki na ulepszenie, o których mowa w art. 16g ust. 13, poniesione w celu dostosowania środka trwałego, zaliczonego do grupy 3–6 i 8 Klasyfikacji, do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu;
- 3) koszty nabycia materiałów i surowców nabytych wyłącznie w celu produkcji próbnej nowego produktu.

6. Do kosztów wprowadzenia na rynek nowego produktu zalicza się koszty:

- 1) badań, ekspertyz, przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania certyfikatu, homologacji, znaku CE, znaku bezpieczeństwa, uzyskania lub utrzymania zezwolenia na obrót lub innych obowiązkowych dokumentów lub oznakowań związanych z dopuszczeniem do obrotu lub użytkowania oraz koszty opłat pobieranych w celu ich uzyskania, odnowienia lub przedłużenia;
- 2) badania cyklu życia produktu;
- 3) systemu weryfikacji technologii środowiskowych (ETV).

7. Koszty produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia na rynek nowego produktu pomniejsza się o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków gdy zgodnie z odrębnymi przepisami podatek od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług.

8. W przypadku skorzystania z odliczenia do kosztów produkcji próbnej nowego produktu, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, przepisu art. 16 ust. 1 pkt 48 nie stosuje się.

9. Odliczenie przysługuje, jeżeli koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu:

- 1) zostały faktycznie poniesione w roku podatkowym, za który jest dokonywane odliczenie;
- 2) nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

10. Podatnikowi, który w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a, prawo do odliczenia przysługuje jedynie w odniesieniu do kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu, które nie są przez podatnika uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie tych przepisów.

11. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

Art. 18eb. 1. Podatnik uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych odlicza od podstawy opodatkowania, ustalonej zgodnie z art. 18, koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych, nie więcej jednak niż 1 000 000 zł w roku podatkowym.

2. Przez produkty rozumie się rzeczy wytworzone przez podatnika.
3. Przez zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów, o których mowa w ust. 1, rozumie się odpłatne zbycie produktów do podmiotu niebędącego podmiotem powiązanym w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4.
4. Podatnik jest uprawniony do skorzystania z odliczenia pod warunkiem, że w okresie 2 kolejno następujących po sobie lat podatkowych, licząc od roku podatkowego, w którym poniósł koszty zwiększenia przychodów, o których mowa w ust. 1, zwiększył

przychody ze sprzedaży produktów w stosunku do przychodów z tego tytułu ustalonych na ostatni dzień roku podatkowego poprzedzającego rok poniesienia tych kosztów lub osiągnął przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych lub osiągnął przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych w danym kraju.

5. Przy ustalaniu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia się wyłącznie przychody, z których dochód podlega opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W przypadku gdy podatnik, który skorzystał z odliczenia, nie spełni warunku o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym upłynął termin do osiągnięcia przychodów ze sprzedaży produktów, do odpowiedniego doliczenia kwoty uprzednio odliczonej.

7. Za koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów uznaje się koszty:

- 1) uczestnictwa w targach, poniesione na organizację miejsca wystawowego oraz zakup biletów lotniczych, zakwaterowania i wyżywienia dla pracowników;
- 2) działań promocyjno-informacyjnych, w tym zakupu przestrzeni reklamowych, przygotowania strony internetowej, publikacji prasowych, broszur, katalogów informacyjnych i ulotek, dotyczących produktów;
- 3) dostosowania opakowań produktów do wymagań kontrahentów;
- 4) przygotowania dokumentacji umożliwiającej sprzedaż produktów, w szczególności dotyczącej certyfikacji towarów oraz rejestracji znaków towarowych;
- 5) przygotowania dokumentacji niezbędnej do przystąpienia do przetargu, a także w celu składania ofert innym podmiotom.

8. Podatnikowi, który w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a, prawo do odliczenia przysługuje jedynie w odniesieniu do kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów, które nie są przez podatnika uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie tych przepisów.

9. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat

podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

10. Koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

Art. 18ec. 1. Podatnik będący przedsiębiorcą, uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych, odlicza od podstawy opodatkowania ustalonej zgodnie z art. 18 kwoty wydatków na nabycie udziałów (akcji) w spółce posiadającej osobowość prawną, do wysokości dochodu uzyskanego w roku podatkowym przez podatnika z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych, nie więcej jednak niż 250 000 zł w roku podatkowym, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) spółka, której udziały (akcje) są nabywane, ma siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierającą podstawę prawną do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego tego innego państwa;
- 2) główny przedmiot działalności spółki, o której mowa w pkt 1, jest tożsamy z przedmiotem działalności podatnika lub działalność takiej spółki może być racjonalnie uznana za działalność wspierającą działalność podatnika, przy czym działalność takiej spółki nie jest działalnością finansową;
- 3) działalność, o której mowa w pkt 2, była przez spółkę i przez podatnika prowadzona przed dniem nabycia w niej przez podatnika udziałów (akcji) przez okres nie krótszy niż 24 miesiące;
- 4) w okresie dwóch lat przed dniem nabycia udziałów (akcji) spółka i podatnik nie byli podmiotami powiązanymi w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4;
- 5) podatnik w jednej transakcji nabywa udziały (akcje) spółki, o której mowa w ust. 1, w ilości stanowiącej bezwzględną większość praw głosu.

2. Za wydatki na nabycie udziałów (akcji) w spółce będącej osobą prawną, o których mowa w ust. 1, uznaje się wydatki związane bezpośrednio z transakcją nabycia udziałów (akcji) w tej spółce na:

- 1) obsługę prawną nabycia udziałów i akcji i ich wycenę,
- 2) opłaty notarialne, sądowe i skarbowe,

3) podatki i inne należności publicznoprawne zapłacone w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą

– z wyłączeniem ceny zapłaconej za nabywane udziały (akcje) oraz ponoszonych w związku z tą transakcją kosztów finansowania dłużnego.

3. Odliczeniu podlega kwota faktycznie poniesionych w roku podatkowym wydatków, o których mowa w ust. 1.

4. Odliczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym zostały nabyte udziały (akcje).

5. W przypadku zbycia przez podatnika lub przez jego następcę prawnego udziałów (akcji), o których mowa w ust. 1, albo ich umorzenia przed upływem 36 miesięcy, licząc od dnia nabycia udziałów (akcji) w spółce, podatnik albo jego następca prawny jest obowiązany w rozliczeniu za rok podatkowy, w którym doszło do takiego zbycia lub umorzenia, zwiększyć podstawę opodatkowania o kwotę dokonanego odliczenia.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podatnik, lub jego następca prawny, przed upływem 36 miesięcy, licząc od dnia nabycia udziałów (akcji), o których mowa w ust. 1, zostanie postawiony w stan likwidacji, zostanie ogłoszona jego upadłość lub zaistnieją inne, przewidziane prawem okoliczności zakończenia działalności podatnika lub następcy prawnego.

7. Wydatki odliczone od podstawy opodatkowania zgodnie z ust. 1 podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów zgodnie z ustawą.

Art. 18ed. 1. Podstawa opodatkowania ustalona zgodnie z art. 18 lub art. 24d ust. 3, po uprzednim odliczeniu kwot określonych w art. 18d i 18ea–18ec, może być pomniejszona o kwotę stanowiącą:

- 1) 150% wydatków na przygotowanie prospektu emisyjnego, opłaty notarialne, sądowe, skarbowe i giełdowe oraz opracowanie i publikację ogłoszeń wymaganych przepisami prawa,
- 2) 50% wydatków, bez uwzględnienia podatku od towarów i usług, na usługi doradztwa prawnego, w tym doradztwa podatkowego, i finansowego, nie więcej jednak niż 50 000 zł

– poniesionych bezpośrednio na dokonanie pierwszej oferty publicznej dotyczącej akcji w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080 oraz z 2021 r. poz. 355), z zamiarem

ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub z zamiarem ubiegania się o wprowadzenie tych akcji do obrotu w alternatywnym systemie obrotu.

2. Odliczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym podatnik wprowadził swoje akcje po raz pierwszy do obrotu na rynku regulowanym akcji albo w alternatywnym systemie obrotu.

3. Przez wydatki poniesione bezpośrednio na dokonanie pierwszej oferty publicznej dotyczącej akcji rozumie się wydatki związane bezpośrednio i wyłącznie z tą ofertą poniesione w roku podatkowym, w którym dokonano pierwszą ofertę publiczną dotyczącą akcji lub w roku poprzedzającym ten rok podatkowy, nie później niż do dnia dokonania tej pierwszej oferty publicznej dotyczącej akcji.

4. Wydatki, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone, w tym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

Art. 18ee. 1. Podatnik uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych może odliczyć od podstawy opodatkowania, ustalonej zgodnie z art. 18, kwotę stanowiącą 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność:

- 1) sportową,
 - 2) kulturalną w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
 - 3) wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę
- przy czym kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych.

2. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność sportową uznaje się koszty poniesione na finansowanie:

- 1) klubu sportowego, o którym mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, na realizację celów wskazanych w art. 28 ust. 2 tej ustawy;
- 2) stypendium sportowego;
- 3) imprezy sportowej, niebędącej masową imprezą sportową, o której mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171).

3. Przez stypendium sportowe, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, rozumie się finansowane przez podatnika jednostronne, bezzwrotne świadczenie pieniężne, które jest przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego, ministra właściwego do spraw

kultury fizycznej, organizacje pożytku publicznego lub kluby sportowe, za osiągnięcie określonego wyniku sportowego lub umożliwiające przygotowanie się do imprezy sportowej.

4. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność kulturalną uznaje się koszty poniesione na finansowanie:

- 1) instytucji kultury wpisanych do rejestru prowadzonego na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- 2) działalności kulturalnej realizowanej przez uczelnie artystyczne i publiczne szkoły artystyczne.

5. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę uznaje się koszty poniesione na:

- 1) stypendia, o których mowa w:
 - a) art. 97 i art. 213 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 - b) art. 283 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z 2019 r. poz. 39 i 534 oraz z 2020 r. poz. 695, 875 i 1086);
- 2) finansowanie zatrudnionemu przez podatnika pracownikowi opłat, o których mowa w art. 163 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, określonych w umowie zawartej pomiędzy podmiotem prowadzącym kształcenie a osobą podejmującą kształcenie;
- 3) finansowanie wynagrodzeń, wraz z pochodnymi, studentów odbywających u podatnika staże i praktyki przewidziane programem studiów;
- 4) sfinansowanie studiów dualnych, o których mowa w art. 62 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, na konkretnym kierunku studiów, w tym koszty praktyk;
- 5) wynagrodzenie wypłacane w okresie 6 miesięcy od dnia zatrudnienia przez podatnika organizującego praktyki zawodowe dla studentów danej uczelni pracownikowi będącemu absolwentem studiów w tej uczelni zatrudnionemu za pośrednictwem akademickiego biura karier, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prowadzonego przez tą uczelnię.

6. Odliczenie kosztów, o których mowa w ust. 5 pkt 3–5, przysługuje pod warunkiem, że są ponoszone na podstawie umowy zawartej przez podatnika z uczelnią.

7. Prawo do odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę, nie przysługuje podatnikowi będącemu założycielem uczelni niepublicznej.

8. Koszty, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

9. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty, o których mowa w ust. 1.

10. Podatnik korzystający z odliczenia składa w terminie złożenia zeznania, w którym dokonuje tego odliczenia, informację, według ustalonego wzoru, zawierającą wykaz poniesionych kosztów podlegających odliczeniu.

11. W przypadku skorzystania z odliczenia kosztów, o których mowa w ust. 1, przepisu art. 16 ust. 1 pkt 48 nie stosuje się.

Art. 18ef. 1. Podatnik uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych może odliczyć od podstawy opodatkowania, ustalonej zgodnie z art. 18, wydatki na nabycie terminala płatniczego oraz wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego poniesione w roku podatkowym, w którym rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego, i w roku następującym po tym roku, do wysokości:

- 1) 2 500 zł w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących, zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług;
- 2) 1 000 zł w roku podatkowym – w przypadku podatników innych niż określonych w pkt 1.

2. Podatnik, o którym mowa w ust. 1, będący małym podatnikiem, któremu w roku podatkowym przysługuje prawo do otrzymania zwrotu różnicy podatku, o której mowa w art. 87 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług na zasadach określonych w art. 87 ust. 6d–6l tej ustawy:

- 1) przez co najmniej siedem miesięcy – w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług,

2) przez co najmniej 2 kwartały – w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 99 ust. 2 i 3 ustawy o podatku od towarów i usług

– może odliczyć z tytułów, o których mowa w ust. 1, kwotę odpowiadającą 200% poniesionych wydatków, nie więcej niż 2 000 zł w roku podatkowym, przy czym odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym podatnik poniósł wydatki; przepisów ust. 6 i 7 nie stosuje się.

3. Kwota odliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych.

4. Prawo do odliczenia, o którym mowa w ust. 2 przysługuje w przypadku, gdy prawo do otrzymania różnicy podatku, na zasadach określonych w art. 87 ust. 6d–6l ustawy o podatku od towarów i usług, przysługuje podatnikowi lub spółce niebędącej osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem.

5. Jeżeli w związku z poniesionymi wydatkami, o których mowa w ust. 1, podatnik ma prawo do dokonania odliczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, dokonuje odliczenia na podstawie ust. 1 albo 2.

6. Podatnik, który zapewnił możliwość przyjmowania płatności przy użyciu terminala płatniczego korzystając z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, wydatki, o których mowa w ust. 1, odlicza w roku podatkowym, w którym zaprzestał korzystania z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, i w roku następującym po tym roku.

7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podatnika, który przyjmował płatności przy użyciu terminala płatniczego w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym podatnik ponownie rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego.

8. Przez wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego rozumie się opłaty, o których mowa w art. 2 pkt 19a–19ab ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 355) i opłaty z tytułu korzystania z terminala płatniczego wynikające z umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze.

9. Przez terminal płatniczy rozumie się urządzenie umożliwiające dokonywanie płatności bezgotówkowych z wykorzystaniem karty płatniczej lub innego instrumentu

płatniczego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

10. Jeżeli poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę wydatku uważa się kwotę wydatku wraz z podatkiem od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

11. Odliczeniu nie podlegają wydatki w części, w jakiej zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

12. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki.

13. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika podlega odliczeniu w zeznaniach za kolejno następujące po sobie sześć lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym poniesiono wydatek.

14. W przypadku skorzystania z odliczenia, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 16 ust. 1 pkt 48 nie stosuje się.”;

41) w art. 18f w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podstawa opodatkowania ustalona zgodnie z art. 18 lub art. 24d ust. 3 oraz po uprzednim odliczeniu kwot określonych w art. 18d, art. 18db, art. 18ea–18ef i art. 38eb.”;

42) w art. 19 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podatek, z zastrzeżeniem art. 21, art. 22, art. 24a, art. 24b, art. 24ca, art. 24d i art. 24f, wynosi:”;

43) w art. 22c:

a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „oraz art. 22 ust. 4” zastępuje się wyrazami „, , art. 22 ust. 4, art. 24n ust. 1 oraz art. 24o ust. 1”,

b) w ust. 2 w zdaniu drugim wyrazy „oraz art. 22 ust. 4” zastępuje się wyrazami „, , art. 22 ust. 4, art. 24n ust. 1 oraz art. 24o ust. 1”;

44) w art. 24a:

a) w ust. 2 w pkt 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– nieposiadające siedziby, zarządu ani rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada, bezpośrednio lub pośrednio, udział w kapitale, prawo głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających lub prawo do uczestnictwa

w zysku, w tym ich ekspektatywę, lub w których w przyszłości będzie uprawniony do nabycia takich praw, w tym jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym, lub nad którymi podatnik sprawuje kontrolę faktyczną;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zagraniczną jednostką kontrolowaną jest:

- 1) zagraniczna jednostka mająca siedzibę lub zarząd lub zarejestrowana lub położona na terytorium lub w kraju wymienionym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11j ust. 2 albo
- 2) zagraniczna jednostka mająca siedzibę lub zarząd lub zarejestrowana lub położona na terytorium państwa innego niż wskazane w pkt 1, z którym:
 - a) Rzeczpospolita Polska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej, w szczególności umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, albo
 - b) Unia Europejska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej – stanowiącej podstawę do uzyskania od organów podatkowych tego państwa informacji podatkowych, albo
- 3) zagraniczna jednostka spełniająca łącznie następujące warunki:
 - a) w jednostce tej podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką,
 - b) co najmniej 33% przychodów tej jednostki osiągniętych w roku podatkowym, o którym mowa w ust. 6, pochodzi:
 - z dywidend i innych przychodów z udziału w zyskach osób prawnych,
 - ze zbycia udziałów (akcji) w spółce, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, instytucji wspólnego inwestowania lub innej osobie prawnej i praw o podobnym charakterze,
 - z wierzytelności,

- z tytułu usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu oraz świadczeń o podobnym charakterze,
 - z tytułu najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - z odsetek i pożytków od wszelkiego rodzaju pożyczek,
 - z części odsetkowej raty leasingowej,
 - z poręczeń i gwarancji,
 - z praw autorskich lub praw własności przemysłowej, w tym z tytułu zbycia tych praw,
 - z praw autorskich lub praw własności przemysłowej uwzględnionych w cenie sprzedaży produktu lub usługi,
 - ze zbycia i realizacji praw z instrumentów finansowych,
 - z działalności ubezpieczeniowej, bankowej lub innej działalności finansowej,
 - z sprzedaży towarów lub produktów zakupionych od podmiotów powiązanych lub sprzedawanych na ich rzecz,
 - z transakcji z podmiotami powiązanymi, w przypadku gdy jednostka nie wytwarza w związku z tymi transakcjami wartości dodanej pod względem ekonomicznym lub wartość ta jest znikoma,
- c) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu;
- 4) zagraniczna jednostka spełniająca następujące warunki:
- a) w jednostce tej podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad

50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką, oraz

- b) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1, a podatkiem dochodowym faktycznie przez nią zapłaconym w państwie jej siedziby, zarządu, zarejestrowania lub położenia, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu, oraz
 - c) przychody tej jednostki, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, są niższe niż 30% sumy wartości posiadanych:
 - udziałów (akcji) w innej spółce, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, instytucji wspólnego inwestowania lub innej osobie prawnej, należności będących następstwem posiadania tych udziałów (akcji), praw o podobnym charakterze do tych udziałów (akcji), ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa, ogółu praw i obowiązków lub tytułów uczestnictwa,
 - wartości nieruchomości lub ruchomości będących własnością albo współwłasnością podatnika lub używanych przez niego na podstawie umowy leasingu,
 - wartości niematerialnych i prawnych,
 - należności z tytułów, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, wobec podmiotów powiązanych, albo
 - d) aktywa, o których mowa w pkt 4 lit. c, stanowią co najmniej 50% wartości aktywów takiej jednostki;
- 5) zagraniczna jednostka spełniająca łącznie następujące warunki:
- a) w jednostce tej podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub innymi podatnikami mającymi

miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiada bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do uczestnictwa w zysku lub sprawuje kontrolę faktyczną nad zagraniczną jednostką,

- b) dochód jednostki przekracza dochód obliczony według wzoru:

$$(b + c + d) \times 20\%$$

w którym poszczególne litery oznaczają:

- b – wartość bilansową aktywów jednostki,
 - c – roczne koszty zatrudnienia jednostki,
 - d – zakumulowaną (zsumowaną) dotychczasową wartość odpisów amortyzacyjnych w rozumieniu przepisów o rachunkowości,
- c) mniej niż 75% przychodów tej jednostki pochodzi z transakcji dokonywanych z podmiotami niepowiązanymi mającymi miejsce zamieszkania, siedzibę, zarząd, rejestrację lub położenie w tym samym państwie co ta jednostka,
- d) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez tę jednostkę jest niższy o co najmniej 25% od podatku dochodowego od osób prawnych, który byłby od niej należny z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, gdyby jednostka ta była podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1, a podatkiem dochodowym faktycznie przez nią zapłaconym w państwie jej siedziby, zarządu, zarejestrowania lub położenia, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiejkolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu.”,
- c) po ust. 3c dodaje się ust. 3d– 3f w brzmieniu:
- „3d. Przez innych podatników mających miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ust. 2 pkt 1, rozumie się podatników posiadających bezpośrednio, co najmniej 25% udziałów w kapitale lub co najmniej 25% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub co najmniej 25% prawa do uczestnictwa w zysku.

3e. Za przychody, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, uważa się również przychody przypisane zgodnie z art. 5.

3f. Wartość bilansową aktywów jednostki oraz odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 5 lit. b, określa się na koniec roku, za który ma być zapłacony podatek.”,

d) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Dochodem, o którym mowa w ust. 4, z zastrzeżeniem ust. 6a i 6b, jest uzyskana w roku podatkowym nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, ustalonymi zgodnie z przepisami ustawy, bez względu na rodzaj źródeł przychodów, ustalona na ostatni dzień roku podatkowego zagranicznej jednostki kontrolowanej.”,

e) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, dochodem jednostki jest 8% wartości aktywów tej jednostki.

6b. Wartość aktywów, o których mowa w ust. 6a, określa się na podstawie ich wartości bilansowej ustalonej na podstawie przepisów o rachunkowości na koniec roku, za który ma być zapłacony podatek.”;

45) po art. 24a dodaje się art. 24aa w brzmieniu:

„Art. 24aa. 1. Podatek od spółek będących podatnikami, o których mowa w art. 3 ust. 1, z tytułu przerzuconych dochodów wynosi 19% (podatek od przerzuconych dochodów).

2. Za przerzucone dochody uznaje się koszty poniesione bezpośrednio lub pośrednio na rzecz podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ze spółką stanowiące należność tego podmiotu, jeżeli:

- 1) faktycznie zapłacony podatek dochodowy przez ten podmiot powiązany za rok, w którym otrzymał należność, w państwie jego siedziby, zarządu, zarejestrowania lub położenia jest niższy o co najmniej 25% niż kwota podatku dochodowego, który byłby od niego należny, gdyby dochody tego podmiotu zostały opodatkowane z zastosowaniem stawki podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, przy czym przez podatek faktycznie zapłacony rozumie się podatek niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu w jakiegokolwiek formie, w tym na rzecz innego podmiotu, oraz
- 2) koszty te:

- a) podlegające zaliczeniu w jakiejkolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów, odliczeniu od dochodu, podstawy opodatkowania lub od podatku tego podmiotu powiązanego lub
- b) wypłacane przez ten podmiot powiązany w formie dywidendy lub innych przychodów z udziału w zyskach osób prawnych za rok, w którym otrzymał należność

– stanowiły co najmniej 50% wartości uzyskanych przez ten podmiot przychodów określonych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym lub zgodnie z przepisami o rachunkowości.

3. Do kosztów, o których mowa w ust. 2, zalicza się koszty:

- 1) usług doradczych, badania rynku, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz usług o podobnym charakterze,
- 2) wszelkiego rodzaju opłat i należności za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub wartości, o których mowa w art. 16b ust. 1 pkt 4–7,
- 3) przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika z tytułu pożyczek, innych niż udzielonych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w tym w ramach zobowiązań wynikających z pochodnych instrumentów finansowych oraz świadczeń o podobnym charakterze,
- 4) koszty finansowania dłużnego związane z uzyskaniem środków finansowych i korzystaniem z tych środków, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, premie, część odsetkową raty leasingowej, kary i opłaty za opóźnienie w zapłacie zobowiązań oraz koszty zabezpieczenia zobowiązań, w tym koszty pochodnych instrumentów finansowych,
- 5) opłat i wynagrodzeń za przeniesienie funkcji, aktywów lub ryzyk

– jeżeli suma tych kosztów poniesionych w roku podatkowym na rzecz podmiotów, w tym podmiotów niepowiązanych, stanowi co najmniej 3% sumy kosztów uzyskania przychodów poniesionych w tym roku w jakiejkolwiek formie, przy czym do ustalania sumy tych kosztów art. 15c ust. 1 oraz art. 15e ust. 1 nie stosuje się.

4. Na potrzeby ustalania kosztów, o których mowa w ust. 2, uwzględnia się również koszty:

- 1) stanowiące w roku podatkowym odpisy amortyzacyjne lub odpisy umorzeniowych od wartości początkowej środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej;

2) przypisane zgodnie z art. 5.

5. W przypadku gdy dochody (przychody) i koszty podmiotu powiązanego, o którym mowa w ust. 2, są traktowane jako osiągnięte lub poniesione przez co najmniej jeden inny podmiot lub jedną osobę fizyczną, dla celów ust. 2 pkt 1 uwzględnia się podatek dochodowy faktycznie zapłacony przez te inne podmioty lub osoby fizyczne.

6. Przerzuconych dochodów nie łączy się z innymi dochodami (przychodami) podatnika.

7. Podatnikiem podatku od przerzuconych dochodów jest spółka, o której mowa w ust. 1, a w przypadku podatkowej grupy kapitałowej – każda ze spółek tworzących tę grupę.

8. Podatek od przerzuconych dochodów pomniejsza się o:

- 1) kwotę zryczałtowanego podatku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1–2a, pobranego przez podatnika tego podatku z tytułów wymienionych w ust. 3 pkt 1 i 2;
- 2) wartość odpowiadającą iloczynowi wartości kosztów wyłączonych w spółce w roku podatkowym z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15c i art. 15e oraz stawki podatku określonej zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 1 obowiązującej tego podatnika w roku podatkowym.

9. Podatnicy podatku od przerzuconych dochodów są obowiązani obliczać ten podatek za rok podatkowy w zeznaniu, o którym mowa art. 27 ust. 1, i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego w terminie złożenia tego zeznania.

10. Przepisów ust. 1–9 nie stosuje się w zakresie, w jakim koszty, o którym mowa w ust. 2, zostały poniesione na rzecz podmiotu powiązanego, o którym mowa w ust. 2, podlegającego opodatkowaniu od całości swoich dochodów w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego i prowadzącego w tym państwie istotną rzeczywistą działalność gospodarczą.

11. Przy ocenie, czy podmiot powiązany, o którym mowa w ust. 2, prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą, bierze się pod uwagę w szczególności, czy:

- 1) zarejestrowanie podmiotu wiąże się z istnieniem przedsiębiorstwa, w ramach którego wykonuje on faktycznie czynności stanowiące działalność gospodarczą, w tym w szczególności czy podmiot ten posiada lokal, wykwalifikowany personel oraz wyposażenie wykorzystywane w prowadzonej działalności gospodarczej;
- 2) podmiot posiada możliwość samodzielnego decydowania o przeznaczeniu otrzymanej należności;

3) podmiot ponosi ryzyko ekonomiczne związane utratą danej należności.

12. Przy ocenie, czy rzeczywista działalność gospodarcza ma charakter istotny, bierze się pod uwagę w szczególności stosunek przychodów uzyskiwanych przez podmiot powiązany, o którym mowa w ust. 2, z prowadzonej rzeczywistej działalności gospodarczej do jego przychodów ogółem.

13. Przepisy ust. 1–12 stosuje się odpowiednio do podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2, prowadzących działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład.”;

46) po art. 24c dodaje się art. 24ca w brzmieniu:

„Art. 24ca. 1. Podatek od spółek będących podatnikami w rozumieniu art. 3 ust. 1 oraz podatkowych grup kapitałowych, które w roku podatkowym:

- 1) poniosły stratę ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo
- 2) osiągnęły udział dochodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach innych niż z zysków kapitałowych w wysokości nie większej niż 1%

– wynosi 10% podstawy opodatkowania (minimalny podatek dochodowy).

2. Dla celów obliczenia straty oraz udziału dochodów w przychodach, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się zaliczonych w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne, kosztów wynikających z nabycia lub ulepszenia środków trwałych.

3. Podstawę opodatkowania stanowi suma:

- 1) kwoty odpowiadającej 4% wartości przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych osiągniętych przez podatnika w roku podatkowym oraz
- 2) poniesionych na rzecz podmiotów powiązanych w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 kosztów finansowania dłużnego w rozumieniu art. 15c ust. 12 w takiej części, w jakiej koszty te przewyższają kwotę obliczoną według następującego wzoru:

$$[(P - Po) - (K - Am - Kfd)] \times 30\%$$

gdzie:

P – oznacza zsumowaną wartość przychodów ze wszystkich źródeł przychodów, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym,

Po – oznacza przychody o charakterze odsetkowym w rozumieniu art. 15c ust. 13,

- K – oznacza sumę kosztów uzyskania przychodów bez pomniejszeń wynikających z art. 15c ust. 1,
- Am – oznacza odpisy amortyzacyjne, o których mowa w art. 16a–16m, zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów,
- Kfd – oznacza zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów koszty finansowania dłużnego nieuwzględnione w wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, przed dokonaniem pomniejszeń wynikających z art. 15c ust. 1, oraz
- 3) wartości odroczonego podatku dochodowego wynikającej z ujawnienia w rozliczeniach podatkowych niepodlegającej dotychczas amortyzacji wartości niematerialnej i prawnej w zakresie, w jakim skutkuje ona zwiększeniem zysku brutto albo zmniejszeniem straty brutto, oraz
- 4) kosztów:
- a) usług doradczych, badania rynku, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze,
 - b) wszelkiego rodzaju opłat i należności za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub wartości, o których mowa w art. 16b ust. 1 pkt 4–7,
 - c) przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika z tytułu pożyczek, innych niż udzielonych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w tym w ramach zobowiązań wynikających z pochodnych instrumentów finansowych oraz świadczeń o podobnym charakterze
- poniesionych bezpośrednio lub pośrednio na rzecz podmiotów powiązanych w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 lub podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju wymienionym w przepisach wydanych na podstawie art. 11j ust. 2, w części, w jakiej koszty te łącznie w roku podatkowym przekraczają o 3 000 000 zł kwotę obliczoną według następującego wzoru:

$$[(P - P_o) - (K - Am - O)] \times 5\%$$

gdzie:

- P – oznacza zsumowaną wartość przychodów ze wszystkich źródeł przychodów, z których dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym,

Po – oznacza przychody o charakterze odsetkowym w rozumieniu art. 15c ust. 13,

K – oznacza sumę kosztów uzyskania przychodów bez pomniejszeń wynikających z art. 15c ust. 1,

Am – oznacza odpisy amortyzacyjne, o których mowa w art. 16a–16m, zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów,

O – oznacza zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów odsetki, bez pomniejszeń wynikających z art. 15c ust. 1.

4. Do przychodów i kosztów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, przepis art. 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Przez przychody i koszty, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, rozumie się również przychody i koszty przypisane podatnikowi zgodnie z art. 5.

6. Przy wyliczaniu nadwyżki kosztów, o których mowa w ust. 3 pkt 2, przepisy art. 15c ust. 8–11 stosuje się.

7. Za koszty poniesione pośrednio na rzecz podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 4, uważa się koszty poniesione na rzecz podmiotu niepowiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 3 z podatnikiem, jeżeli rzeczywistym właścicielem należności z tytułów, o których mowa w ust. 3 pkt 4, lub jej części jest podmiot powiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 z podatnikiem lub podmiot mający miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju wymienionym w przepisach wydanych na podstawie art. 11j ust. 2.

8. Jeżeli rok podatkowy podatnika jest dłuższy albo krótszy niż 12 miesięcy, kwotę 3 000 000 zł, o której mowa w ust. 3 pkt 4, oblicza się, mnożąc kwotę 250 000 zł przez liczbę rozpoczętych miesięcy roku podatkowego podatnika.

9. Przepisu ust. 3 pkt 4 nie stosuje się do:

- 1) kosztów usług, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług;
- 2) usług ubezpieczenia świadczonych przez podmioty, o których mowa w art. 15c ust. 16 pkt 6 i 7;
- 3) gwarancji i poręczeń udzielonych przez podmioty, o których mowa w art. 15c ust. 16 pkt 1–3, 6 i 7.

10. Podstawa opodatkowania podlega pomniejszeniu o:

- 1) wartość odliczeń zmniejszających w roku podatkowym podstawę opodatkowania, o której mowa w art. 18, z wyłączeniem pomniejszych, o których mowa w art. 18f, przy czym art. 27 ust. 4a stosuje się odpowiednio;
- 2) wartość dochodów, które są uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a, u podatnika, który w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w tych przepisach.

11. Podatnicy obowiązani do zapłaty minimalnego podatku dochodowego są obowiązani w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, wykazać podstawę opodatkowania, pomniejszenia, o których mowa w ust. 10, i kwotę minimalnego podatku dochodowego.

12. Kwotę zapłaconego za dany rok podatkowy minimalnego podatku dochodowego odlicza się od podatku obliczonego zgodnie z art. 19. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, za kolejno następujące po sobie 3 lata podatkowe następujące bezpośrednio po roku, w którym podatnik wpłacił minimalny podatek dochodowy.

13. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podatników:

- 1) w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność, oraz w kolejno następujących po sobie dwóch latach podatkowych, następujących bezpośrednio po tym roku podatkowym;
- 2) będących przedsiębiorstwami finansowymi w rozumieniu art. 15c ust. 16;
- 3) jeżeli w roku podatkowym uzyskali przychody niższe o co najmniej 30% w stosunku do przychodów uzyskanych w roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym ten rok podatkowy;
- 4) których udziałowcami, akcjonariuszami albo wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne i jeżeli podatnik nie posiada udziałów (akcji) w kapitale innej spółki, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w instytucji wspólnego inwestowania, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym.

14. Przepisu ust. 13 pkt 1 nie stosuje się do podatników utworzonych w sposób określony w art. 19 ust. 1a.

15. Przepisy ust. 1–14 stosuje się odpowiednio do podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2, prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład.”;

47) w art. 24d:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Do ustalenia dochodów (strat), o których mowa w ust. 7 pkt 3, przepis art. 11c i 11d stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Od dochodu z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej podatnik może odliczyć koszty kwalifikowane określone w art. 18d ust. 2–3b, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika tego prawa, przy czym przepisy art. 18d ust. 1 zdanie drugie i ust. 3c–9 stosuje się odpowiednio.”;

48) w art. 24f w ust. 2:

a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „w całości albo w części”,

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zmiana rezydencji podatkowej przez podatnika podlegającego w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu), w wyniku której Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku będącego własnością tego podatnika, w związku z przeniesieniem jego siedziby lub zarządu do innego państwa, w tym w związku z transgranicznym przekształceniem.”;

49) w art. 24i w ust. 3 uchyla się pkt 3;

- 50) w art. 24k w ust. 3 w części wspólnej skreśla się wyrazy „w całości albo w części”;
- 51) uchyla się art. 24l;
- 52) po rozdziale 5a dodaje się rozdział 5b w brzmieniu:

„Rozdział 5b

Opodatkowanie spółek holdingowych

Art. 24m. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) spółce holdingowej – oznacza to spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółkę akcyjną będącą podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1, spełniającą łącznie następujące warunki:
 - a) posiada, nieprzerwanie przez okres co najmniej 1 roku, bezpośrednio na podstawie tytułu własności co najmniej 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki zależnej,
 - b) nie jest spółką tworzącą podatkową grupę kapitałową,
 - c) nie korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 34 i 34a, art. 20 ust. 3 oraz art. 22 ust 4,
 - d) prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą, przy czym przepis art. 24a ust. 18 stosuje się odpowiednio,
 - e) udziałów (akcji) w tej spółce nie posiada, pośrednio lub bezpośrednio, udziałowiec (akcjonariusz) mający siedzibę lub zarząd lub zarejestrowany lub położony na terytorium lub w kraju:
 - wymienionym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11j ust. 2,
 - wskazanym w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych przyjmowanym przez Radę Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 86a § 10 pkt 1 Ordynacji podatkowej,
 - z którym Rzeczpospolita Polska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej, w szczególności umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, albo Unia Europejska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej, stanowiącej podstawę do uzyskania od organów podatkowych tego państwa informacji podatkowych;

- 2) spółce zależnej – oznacza to spółkę spełniającą następujące warunki:
 - a) co najmniej 10% udziałów (akcji) w kapitale tej spółki posiada bezpośrednio na podstawie tytułu własności spółka holdingowa, nieprzerwanie przez okres co najmniej 1 roku,
 - b) nie posiada więcej niż 5% udziałów (akcji) w kapitale innej spółki,
 - c) nie posiada tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w instytucji wspólnego inwestowania, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym lub praw o podobnym charakterze,
 - d) nie jest spółką tworzącą podatkową grupę kapitałową,
 - e) nie korzysta ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 34 i 34a;
- 3) krajowej spółce zależnej – oznacza to spółkę zależną będącą spółką z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółką akcyjną, będącą podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1;
- 4) zagranicznej spółce zależnej – oznacza to spółkę zależną będącą spółką, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) ma osobowość prawną,
 - b) podlega w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania, i nie korzysta ze zwolnienia z tego opodatkowania,
 - c) nie ma siedziby ani zarządu i nie jest zarejestrowana ani położona na terytorium lub w kraju:
 - wymienionym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11j ust. 2,
 - wskazanym w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych przyjmowanym przez Radę Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 86a § 10 pkt 1 Ordynacji podatkowej,
 - z którym Rzeczpospolita Polska nie ratyfikowała umowy międzynarodowej, w szczególności umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, albo Unia Europejska nie ratyfikowała umowy

międzynarodowej, stanowiącej podstawę do uzyskania od organów podatkowych tego państwa informacji podatkowych.

Art. 24n. 1. Zwalnia się od podatku dochodowego przychody z dywidend, o których mowa w art. 7b ust. 1 pkt 1 lit. a, uzyskane przez spółkę holdingową od krajowej spółki zależnej lub zagranicznej spółki zależnej, w części odpowiadającej 95% kwoty tych dywidend.

2. W przypadku gdy dywidendy są wypłacane przez zagraniczną spółkę zależną odliczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 1 i 6, dokonuje się uwzględniając podatek zapłacony w obcym państwie proporcjonalnie przypadający na 5% kwoty tych dywidend.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do dywidend wypłacanych przez zagraniczną spółkę zależną:

- 1) w przypadku gdy spółka ta spełnienia warunki, o których mowa w art. 24a ust. 3 pkt 3 lit. b i c, w roku podatkowym, w którym wypłacana jest dywidenda, lub w którymkolwiek z 5 lat podatkowych poprzedzających ten rok;
- 2) w części, w jakiej wypłacana dywidenda w jakiejkolwiek formie podlega zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów, odliczeniu od dochodu, podstawy opodatkowania lub od podatku przez zagraniczną spółkę zależną.

4. Przepis ust. 3 pkt 1 nie ma zastosowania do zagranicznej spółki zależnej podlegającej opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jeżeli spółka ta prowadzi w tym państwie istotną rzeczywistą działalność gospodarczą, przy czym przepisy art. 24a ust. 18 i 18a stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku zastosowania zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, przepisów art. 20 ust. 2 nie stosuje się.

Art. 24o. 1. Zwalnia się od podatku dochodowego dochody osiągnięte przez spółkę holdingową z tytułu odpłatnego zbycia udziałów (akcji) krajowej spółki zależnej lub zagranicznej spółki zależnej na rzecz podmiotu niepowiązanego, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, pod warunkiem złożenia przez spółkę holdingową właściwemu dla niej naczelnikowi urzędu skarbowego, na co najmniej 5 dni przed dniem zbycia, oświadczenia o zamiarze skorzystania ze zwolnienia.

2. Oświadczenie o zamiarze skorzystania ze zwolnienia zawiera:

- 1) imiona i nazwiska lub nazwy, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej stron umowy;
- 2) nazwę, adres oraz numer identyfikacji podatkowej spółki zależnej, której udziały (akcje) będą zbywane;
- 3) wskazanie udziału w kapitale spółki zależnej, który będzie przedmiotem odpłatnego zbycia;
- 4) planowaną datę zawarcia umowy.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do zbycia udziałów (akcji) krajowej spółki zależnej lub zagranicznej spółki zależnej, jeżeli co najmniej 50% wartości aktywów tych spółek, bezpośrednio lub pośrednio, stanowią nieruchomości położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub prawa do takich nieruchomości, przy czym przepis art. 3 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 24p. Podatnicy korzystający ze zwolnień, o których mowa w art. 24n ust. 1 lub w art. 24o ust. 1, są obowiązani wykazać w deklaracji dane o wysokości dochodów (przychodów) objętych tymi zwolnieniami.”;

53) w art. 26:

a) w ust. 1:

– zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem ust. 2, 2b, 2d i 2e, w dniu dokonania wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy od tych wypłat, z uwzględnieniem odliczeń przewidzianych w art. 22 ust. 1a–1e.”,

– zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:

„Przy ocenie dochowania należytej staranności uwzględnia się charakter, skalę działalności prowadzonej przez płatnika oraz powiązania w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 5 płatnika z podatnikiem.”,

b) w ust. 1ab dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zdania pierwszego nie stosuje się do Skarbu Państwa będącego emitentem obligacji.”,

- c) w ust. 1c wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli łączna kwota należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1, wypłacona podatnikowi w obowiązującym u płatnika roku podatkowym nie przekracza kwoty, o której mowa w ust. 2e, osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują wypłat z tych tytułów, w związku ze zwolnieniem od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4, stosują zwolnienia wynikające z tych przepisów pod warunkiem udokumentowania przez spółkę, o której mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 albo w art. 22 ust. 4 pkt 2, mającą siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego:”

- d) w ust. 1f zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku należności z tytułów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1, wypłacanych na rzecz spółki, o której mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 oraz art. 22 ust. 4 pkt 2, lub jej zagranicznego zakładu, jeżeli łączna kwota należności, wypłacona z tych tytułów temu podatnikowi w obowiązującym u płatnika roku podatkowym, nie przekracza kwoty, o której mowa w ust. 2e, osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują wypłat tych należności, stosują zwolnienia wynikające z art. 21 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4, z uwzględnieniem ust. 1c, pod warunkiem uzyskania od tej spółki lub jej zagranicznego zakładu pisemnego oświadczenia, że w stosunku do wypłacanych należności spełnione zostały warunki, o których mowa odpowiednio w art. 21 ust. 3a i 3c lub art. 22 ust. 4 pkt 4.”

- e) w ust. 1g wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz będące przedsiębiorcami osoby fizyczne, które dokonują wypłat należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 lub art. 22 ust. 1 na rzecz podmiotów wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 10a i 11a oraz art. 17 ust. 1 pkt 58, stosują, z zastrzeżeniem ust. 2e, zwolnienia wynikające z tych przepisów wyłącznie pod warunkiem:”

- f) ust. 1n otrzymuje brzmienie:

„1n. Miejsce siedziby podatnika dla celów podatkowych może zostać potwierdzone kopią certyfikatu rezydencji, jeżeli informacje wynikające z

przedłożonej kopii certyfikatu rezydencji nie budzą uzasadnionych wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym.”,

- g) po ust 2c dodaje się ust. 2ca w brzmieniu:

„2ca. W przypadku, o którym mowa w ust. 2c, podmioty dokonujące wypłat należności za pośrednictwem rachunków papierów wartościowych albo rachunków zbiorczych, są obowiązane do przekazania podmiotom prowadzącym te rachunki informacji o występowaniu pomiędzy nimi a podatnikiem powiązań w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 5 oraz przekroczeniu kwoty, o której mowa w ust. 2e, co najmniej na 7 dni przed dokonaniem wypłaty. Podmioty przekazujące informację, o której mowa w zdaniu pierwszym, są zobowiązane do jej aktualizacji przed dokonaniem wypłaty w przypadku wystąpienia zmiany okoliczności objętych informacją.”,

- h) w ust. 2e wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli łączna kwota należności wypłacanych z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 na rzecz podmiotu powiązanego, przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u wypłacającego te należności łącznie kwotę 2 000 000 zł na rzecz tego samego podatnika, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami są obowiązane jako płatnicy pobrać, z zastrzeżeniem ust. 2g, w dniu dokonania wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy od tych wypłat według stawki podatku określonej w art. 21 ust. 1 pkt 1 lub art. 22 ust. 1 od nadwyżki ponad kwotę 2 000 000 zł.”,

- i) po ust. 2e dodaje się ust. 2ea–2ed w brzmieniu:

„2ea. Przez podmioty powiązane, o których mowa w ust. 2e, rozumie się podmioty powiązane w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4.

2eb. Przepisu ust. 2e nie stosuje się do podmiotów będących podatnikami, o których mowa w art. 3 ust 1.

2ec. Jeżeli doszło do wypłaty należności, która bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych nie została zakwalifikowana do należności wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 lub art. 22 ust. 1, przepis ust. 2e stosuje się odpowiednio.

2ed. W przypadku, o którym mowa w ust. 2c, ustalenia przekroczenia kwoty oraz występowania powiązań, o których mowa w ust. 2e, dokonuje podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze. Podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze nie

uwzględnia kwot należności, od których podatek został pobrany zgodnie z art. 26 ust. 2a.”,

j) ust. 2g otrzymuje brzmienie:

„2g. Jeżeli łączna kwota należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1, wypłacona podatnikowi w obowiązującym u płatnika roku podatkowym przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2e, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami mogą nie pobrać podatku na podstawie właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, zastosować stawkę wynikającą z takiej umowy bądź zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lub art. 22 ust. 4, na podstawie obowiązującej opinii o stosowaniu preferencji, o której mowa w art. 26b.”,

k) w ust. 2h wyrazy „opinia o stosowaniu zwolnienia” zastępuje się wyrazami „opinia o stosowaniu preferencji”,

l) ust. 2i–2k otrzymują brzmienie:

„2i. Jeżeli rok podatkowy płatnika jest dłuższy albo krótszy niż 12 miesięcy, kwotę, o której mowa w ust. 2e, oblicza się jako iloczyn $1/12$ kwoty 2 000 000 zł i liczby rozpoczętych miesięcy roku podatkowego, w którym dokonano wypłaty tych należności.

2j. Jeżeli obliczenie kwoty, o której mowy w ust. 2e, nie jest możliwe poprzez wskazanie roku podatkowego płatnika, zasady określone w tym przepisie stosuje się odpowiednio w odniesieniu do obowiązującego u tego płatnika roku obrotowego, a w razie jego braku, w odniesieniu do obowiązującego u tego płatnika innego okresu o cechach właściwych dla roku obrotowego, nie dłuższego jednak niż 23 kolejne miesiące.

2k. Jeżeli wypłaty należności dokonano w walucie obcej, na potrzeby ustalenia, czy przekroczona została kwota, o której mowa w ust. 2e, wypłacone należności przelicza się na złote według kursu średniego waluty obcej ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wypłaty.”,

m) ust. 2l otrzymuje brzmienie:

„2l. Jeżeli nie można ustalić wysokości należności wypłaconych na rzecz tego samego podatnika, domniemywa się, że przekroczyła ona kwotę, o której mowa w ust. 2e.”,

- n) w ust. 3e zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli suma należności wypłaconych podatnikowi z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1, których wartość przekroczyła w obowiązującym u płatnika roku podatkowym kwotę, o której mowa w ust. 2e, obejmuje należności, od których zgodnie z ust. 1d nie został pobrany podatek, płatnik jest obowiązany zawiadomić o kwocie i rodzaju należności wypłaconych wskazanemu podatnikowi w roku podatkowym tego płatnika, od których nie został pobrany podatek, podając dane identyfikujące podatnika prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład, w szczególności pełną nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej podatnika oraz adres zagranicznego zakładu podatnika.”,

- o) po ust. 3e dodaje się ust. 3ea w brzmieniu:

„3ea. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3e, nie składa się, jeżeli kwota wypłaconych należności, od których zgodnie z ust. 1d nie został pobrany podatek, nie przekroczyła w obowiązującym u płatnika roku podatkowym 500 000 zł, przy czym przepis ust. 2k stosuje się odpowiednio.”,

- p) w ust. 3f wyrazy „art. 21 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 1”,

- q) w ust. 6 po wyrazach „art. 7b ust. 1 pkt 1 lit. h oraz j,” dodaje się wyrazy „spółka przejmująca albo”,

- r) w ust. 7a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1, nie posiada wiedzy uzasadniającej przypuszczenie, że istnieją okoliczności wykluczające możliwość zastosowania stawki podatku albo zwolnienia lub niepobrania podatku, wynikających z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.”,

- s) po ust. 7a dodaje się ust. 7aa w brzmieniu:

„7aa. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7a, można złożyć w terminie wpłaty podatku za miesiąc, w którym doszło do przekroczenia kwoty, o której mowa w ust. 2e.”,

- t) ust. 7b otrzymuje brzmienie:

„7b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7a, składa kierownik jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy jednostką

kieruje organ wieloosobowy – wyznaczona osoba wchodząca w skład tego organu, przy czym nie jest dopuszczalne złożenie tego oświadczenia przez pełnomocnika.”,

u) ust. 7c otrzymuje brzmienie:

„7c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7a, składa się najpóźniej w dniu dokonania wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1.”,

v) uchyla się ust. 7d i 7e,

w) w ust. 7f wyrazy „art. 21 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 1”,

x) ust. 7i skreśla się wyrazy „, 7d i ust. 7e zdanie trzecie”,

y) w ust. 7j skreśla się wyrazy „oraz zgłoszenie, o którym mowa w ust. 7d pkt 2.”,

z) w ust. 10 skreśla się wyrazy „oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7d pkt 2.”;

54) w art. 26b:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organ podatkowy na wniosek złożony przez podatnika, płatnika lub podmiot dokonujący wypłaty należności za pośrednictwem podmiotów prowadzących rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze wydaje opinię o stosowaniu przez płatnika zwolnienia z poboru zryczałtowanego podatku dochodowego, od wypłacanych na rzecz podatnika należności, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 lub art. 22 ust. 1, lub stosowaniu stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania albo niepobraniu podatku zgodnie z taką umową (opinia o stosowaniu preferencji), jeżeli we wniosku zostało wykazane spełnienie warunków określonych w art. 21 ust. 3–9 lub w art. 22 ust. 4–6 albo warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

2. Wniosek o wydanie opinii o stosowaniu preferencji składa się w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W ten sam sposób następuje uzupełnienie wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji w zakresie przedstawienia organowi podatkowemu dalszych faktów oraz przekazania uzupełniającej dokumentacji.”,

b) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Odmawia się wydania opinii o stosowaniu preferencji w przypadku:”,

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) niespełnienia przez podatnika warunków określonych w art. 21 ust. 3–9 lub art. 22 albo warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania;”
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) istnienia uzasadnionego przypuszczenia, że podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2, nie prowadzi rzeczywistej działalności gospodarczej w kraju siedziby tego podatnika dla celów podatkowych.”
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na odmowę wydania opinii o stosowaniu preferencji przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego. O prawie tym organ podatkowy informuje wnioskodawcę w pouczeniu odmowy wydania opinii o stosowaniu preferencji.”
- d) w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Opinię o stosowaniu preferencji wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wpływu wniosku do organu podatkowego.”
- e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wniosek o wydanie opinii o stosowaniu preferencji podlega opłacie wpłacanej na rachunek organu podatkowego, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Wysokość opłaty od wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji wynosi 2000 zł. Opłata od wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji stanowi dochód budżetu państwa.”
- f) w ust. 7:
 - wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Opinia o stosowaniu preferencji wygasa;”
 - w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) z dniem, w którym podatnik, którego dotyczy ta opinia, przestał spełniać warunki określone w art. 21 ust. 3–3c lub art. 22 ust. 4–6, albo warunki zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, jeżeli wnioskodawca nie poinformował o tym organu podatkowego zgodnie z ust. 8”

- g) w ust. 8 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku istotnej zmiany okoliczności faktycznych, które mogą mieć wpływ na spełnienie warunków korzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 3 lub art. 22 ust. 4, albo warunków zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia, w którym dowiedział się lub przy zachowaniu należytej staranności powinien się dowiedzieć, że doszło do tej zmiany, informuje o tym organ podatkowy.”,

- h) ust. 10–12 otrzymuje brzmienie:

„10. Organem podatkowym właściwym w sprawach wydawania opinii o stosowaniu preferencji jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy według siedziby podatnika, a w przypadku podatników wymienionych w art. 3 ust. 2 oraz podatników będących osobami uprawnionymi z papierów wartościowych zapisanych na rachunkach zbiorczych, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona w trybie przewidzianym w ustawie, o której mowa w art. 4a pkt 15 – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przysyłania wniosku o wydanie opinii o stosowaniu preferencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w tym wniosku, a także potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu usprawnienia postępowania w sprawach dotyczących wydawania opinii o stosowaniu preferencji, może określić, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową organów podatkowych w tych sprawach w sposób odmienny niż określony w ust. 10, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o wydawaniu opinii o stosowaniu preferencji.”;

- 55) w art. 27:

- a) w ust. 1 wyraz „należnych” zastępuje się wyrazem „zapłaconych”,

- b) w ust. 1e wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Spółki nieruchomościowe oraz podatnicy posiadający, bezpośrednio lub pośrednio, w spółce nieruchomościowej udziały (akcje) dające co najmniej 5% praw głosu w spółce, albo ogół praw i obowiązków dający co najmniej 5% prawa do udziału w zysku spółki niebędącej osobą prawną, albo co najmniej 5% ogólnej liczby tytułów

uczestnictwa lub praw o podobnym charakterze, są obowiązani przekazywać Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej w terminie do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego spółki nieruchomościowej, a w przypadku gdy spółka nieruchomościowa nie jest podatnikiem podatku dochodowego – do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku obrotowego spółki nieruchomościowej, informację:”;

- c) w ust. 1g wyrazy „art. 11c ust. 3” zastępuje się wyrazami „art. 11a ust. 3”;
- d) po ust. 1g dodaje się ust. 1h–1k w brzmieniu:

„1h. Informacje, o których mowa w ust. 1e, składa się w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

1i. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób przysyłania informacji, o których mowa w ust. 1e, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w tych informacjach, a także potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

1j. Informacje, o których mowa w ust. 1e, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, udostępnia naczelnikom urzędów skarbowych.

1k. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, wyznaczyć organ Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przyjmowania i obsługi informacji, o której mowa w ust. 1e, oraz czynności określonych w ust. 1j, w celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania sprawozdań finansowych.”;

- e) po ust. 2a dodaje się ust. 2aa w brzmieniu:

„2aa. Podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 2, osiągający dochody wyłącznie z transgranicznego łączenia lub podziału podmiotów, są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznanie, o którym mowa w ust. 1, do końca trzeciego miesiąca następującego po miesiącu osiągnięcia tych dochodów i w tym terminie wpłacić podatek należny.”;

f) po ust. 2b dodaje się ust. 2bb w brzmieniu:

„2bb. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, wyznaczyć organ Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przyjmowania i obsługi sprawozdań finansowych oraz czynności, o których mowa w ust. 8a, w celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania sprawozdań finansowych.”;

56) art. 28a otrzymuje brzmienie:

„Art. 28a. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu ustalone wzory dokumentu elektronicznego:

- 1) deklaracji i informacji, o których mowa w art. 18ee ust. 10, art. 24f ust. 12, art. 24j ust. 1, art. 26 ust. 3 i 6, art. 26a, art. 28r ust. 1 oraz art. 38eb ust. 7;
- 2) zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 1;
- 3) oświadczeń, o których mowa w art. 26 ust. 1a;
- 4) informacji, o której mowa w art. 18 ust. 1f pkt 1;
- 5) zeznania, o którym mowa w art. 27 ust. 2a;
- 6) zawiadomienia, o którym mowa w art. 28j ust. 1 pkt 7.

2. Ustalane wzory dokumentu elektronicznego zawierają pozycje umożliwiające prawidłowe wykonanie obowiązku przez obowiązanych do ich złożenia, w tym:

- 1) nazwę, symbol oraz wariant formularza;
- 2) dane identyfikacyjne;
- 3) objaśnienia co do sposobu wypełniania, terminu i miejsca składania formularza.”;

57) w art. 28b:

a) w ust. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) oświadczenie podatnika, że prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju siedziby podatnika dla celów podatkowych, z którą wiąże się uzyskany przychód – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, gdy należności są uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.”;

- b) po ust. 4 dodaje ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepisy ust. 4 pkt 5 i 6 stosuje się w przypadku, gdy z przepisów odrębnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika obowiązek badania spełnienia przesłanek, o których mowa w tych przepisach.”,
- c) w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) weryfikacji zgodności danych wskazanych we wniosku oraz danych posiadanych przez organ podatkowy lub uzyskanych na wniosek, o którym mowa w pkt 1, z warunkami niepobrania podatku, zastosowania zwolnienia lub stawki podatku, wynikającymi z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, oraz na ustaleniu, czy podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 2, prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju, w którym ma siedzibę dla celów podatkowych, przy czym przepis art. 26 ust. 1h stosuje się odpowiednio.”;
- 58) w art. 28c w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) rozdysponowany dochód z tytułu zysku netto – oznacza to część dochodu z tytułu zysku netto, która została przeznaczona do dystrybucji w jakiegokolwiek formie, w tym w szczególności do wypłaty wspólnikom, na pokrycie strat powstałych w okresie innym niż okres opodatkowania ryczałtem, na wypłatę wynagrodzeń związanych z udziałami, na podwyższenie kapitału zakładowego.”;
- 59) uchyla się w art. 28g;
- 60) w art. 28h:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatnik opodatkowany ryczałtem nie podlega opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 19, art. 24b, art. 24ca i art. 24d.”,
 - b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Podatnik, który zakończył opodatkowanie ryczałtem i osiągnął dochód z tytułu zysku netto oraz nie dokonał jednorazowego rozliczenia ryczałtu od tego dochodu, w sposób, o którym mowa art. 28t ust. 2, stosuje przepisy niniejszego rozdziału w zakresie rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto do dnia, w którym suma wszystkich należnych ryczałtów od rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto osiągnie wartość odpowiadającą kwocie należnego ryczałtu od dochodu z tytułu zysku netto.

4. W przypadku, gdy podatnik po dniu poprzedzającym dzień rezygnacji z opodatkowania ryczałtem lub po dniu poprzedzającym dzień utraty prawa do tego opodatkowania dokona wypłaty zysku lub jego dystrybucji w jakiejkolwiek formie, na potrzeby stosowania ust. 3, w przypadku braku przeciwnego dowodu, przyjmuje się, że dochód z tytułu zysku netto, osiągnięty w okresie opodatkowania ryczałtem jest rozdysponowany w ostatniej kolejności.”;

61) w art. 28i uchyla się pkt 1 i 2;

62) w art. 28j:

a) w ust. 1:

- uchyla się pkt 1,
- w pkt 3 wyrazy „udziałowcami ani akcjonariuszami tego podatnika” zastępuje się wyrazami „wspólnikami tego podatnika”,
- w pkt 4 wyrazy „albo spółki akcyjnej, której odpowiednio udziałowcami albo akcjonariuszami” zastępuje się wyrazami „ , spółki akcyjnej, prostej spółki akcyjnej, spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej, której odpowiednio udziałowcami, akcjonariuszami lub wspólnikami”,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się za spełniony w pierwszym roku podatkowym opodatkowania ryczałtem;”,

c) w ust. 3 wyrazy „ani akcjonariuszem tego podatnika” zastępuje się wyrazami „ , akcjonariuszem ani wspólnikiem tego podatnika”,

d) uchyla się ust. 4;

63) w art. 28l w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) roku podatkowego okresu, o którym mowa w art. 28f ust. 1 albo 2 – w przypadku gdy podatnik złoży informację o rezygnacji z opodatkowania ryczałtem;”,

b) uchyla się pkt 2,

c) w pkt 3 wyrazy „art. 28j ust. 1 pkt 1–3” zastępuje się wyrazami „art. 28j ust. 1 pkt 2 i 3”;

64) w art. 28m:

a) w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) do wypłaty udziałowcom, akcjonariuszom albo wspólnikom (dochód z tytułu podzielonego zysku) lub”,

b) w ust. 2 po wyrazie „dywidendy” dodaje się wyrazy „(podzielonego zysku)”,

c) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przez ukryte zyski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się świadczenia pieniężne, niepieniężne, odpłatne, nieodpłatne lub częściowo odpłatne, wykonane w związku z prawem do udziału w zysku, inne niż podzielony zysk, których beneficjentem, bezpośrednio lub pośrednio, jest udziałowiec, akcjonariusz albo wspólnik lub podmiot powiązany bezpośrednio lub pośrednio z podatnikiem lub z tym udziałowcem, akcjonariuszem albo wspólnikiem, w szczególności:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kwotę pożyczki (kredytu) udzielonej przez podatnika udziałowcowi, akcjonariuszowi albo wspólnikowi, w tym za pośrednictwem tworzonych z zysku funduszy, lub podmiotowi powiązanemu z udziałowcem, akcjonariuszem lub wspólnikiem oraz odsetki, prowizje, wynagrodzenia i opłaty od pożyczki (kredytu) udzielonej przez te podmioty podatnikowi;”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wypłacone z zysku wynagrodzenie z tytułu umorzenia udziału (akcji), ze zmniejszenia wartości udziału (akcji), z wystąpienia wspólnika ze spółki, ze zmniejszenia udziału kapitałowego wspólnika w spółce;”,

– w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9–12 w brzmieniu:

„9) dopłaty wypłacone w przypadku połączenia lub podziału podmiotów;

10) odsetki od udziału kapitałowego, wypłacane na rzecz wspólnika przez spółkę;

11) zysk przeznaczony na uzupełnienie udziału kapitałowego wspólnika spółki;

12) świadczenia pieniężne i niepieniężne wypłacone w przypadku zmniejszenia udziału kapitałowego wspólnika w spółce.”,

- d) w ust. 4 w pkt 3 wyrazy „albo akcjonariuszowi” zastępuje się wyrazami „akcjonariuszowi lub wspólnikowi”,
- e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7. Przez wartość podatkową składnika majątku, o której mowa w ust. 1 pkt 4, rozumie się wartość niezaliczoną uprzednio w jakiejkolwiek formie do kosztów lub wartość obciążającą wynik finansowy netto w jakiejkolwiek innej formie, jaka zostałaby przyjęta przez podatnika za taki koszt, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty.”;
- 65) w art. 28n w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
 - „5) dochód z tytułu nieujawnionych operacji gospodarczych osiągnięty w roku podatkowym.”;
- 66) w art. 28o:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności,”;
 - w pkt 2 wyrazy „25%” zastępuje się wyrazami „20%”,
 - b) uchyla się ust. 2;
- 67) w art. 28p w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
 - „Odliczenia dokonuje się od ryczału należnego od zysku, na poczet którego zaliczka została wypłacona, proporcjonalnie do kwoty zysku przeznaczonej do wypłaty.”;
- 68) w rozdziale 6b uchyla się oddział 6;
- 69) w art. 28r dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Podatnik, z zastrzeżeniem art. 28t ust. 2, który osiągnął dochód z tytułu zysku netto i w okresie następującym po zakończeniu stosowania opodatkowania ryczałtem rozdysponuje tym dochodem w całości lub w części, jest obowiązany złożyć do urzędu skarbowego deklarację, o której mowa w ust. 1, i wpłacić ryczałt należny od wartości rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ta dyspozycja została dokonana. Jeżeli rozdysponowanie dochodu z tytułu zysku netto dokonane zostało po upływie szóstego miesiąca roku podatkowego przyjmuje się, że zostało ono dokonane ostatniego dnia tego szóstego miesiąca.”;

70) w art. 28s:

- a) w ust. 1 wyrazy „lub akcjonariuszem” zastępuje się wyrazami „, akcjonariuszem lub wspólnikiem”,
- b) w ust. 4 wyrazy „lub akcjonariuszem” zastępuje się wyrazami „, akcjonariuszem lub wspólnikiem”;

71) art. 28t otrzymuje brzmienie:

„Art. 28t. 1. Podatnik jest obowiązany do zapłaty:

- 1) ryczału od dochodu z tytułu podzielonego zysku i dochodu z tytułu zysku przeznaczonego na pokrycie strat – do 20. dnia siódmego miesiąca roku podatkowego;
- 2) ryczału od rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto – do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano w całości lub w części wypłaty tego dochodu lub rozdysponowano nim w jakiejkolwiek innej formie, nie później niż do 20. dnia siódmego miesiąca roku podatkowego, w którym dokonano tej dyspozycji;
- 3) ryczału od dochodu z tytułu nieujawnionych operacji gospodarczych – do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego następującego po roku, w którym przychody lub koszty powinny zostać zarachowane;
- 4) ryczału od dochodu z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą – do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wypłaty, wydatku lub wykonania świadczenia;
- 5) ryczału od dochodu z tytułu zmiany wartości składników majątku – do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego.

2. Podatnik może zapłacić ryczałt, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jednorazowo w kwocie odpowiadającej ryczałtowi należnemu od dochodu z tytułu zysku netto do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego następującego po ostatnim roku opodatkowania ryczałtem. W takim przypadku przepisu art. 28r ust. 3 nie stosuje się.

3. Jeżeli przed terminem zapłaty ryczału, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podatnik zostanie postawiony w stan likwidacji albo upadłości, zostanie przejęty przez inny podmiot lub zaprzestanie prowadzenia działalności z jakiejkolwiek innej przyczyny, albo znacznie ograniczy zakres tej działalności, termin zapłaty tego ryczału upływa z dniem poprzedzającym dzień zaistnienia jednego z tych zdarzeń.”;

72) tytuł rozdziału 8 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe”;

73) po art. 38ea dodaje się art. 38eb w brzmieniu:

„Art. 38eb. 1. Podatnik uzyskujący przychody inne niż przychody z zysków kapitałowych może odliczyć od podstawy opodatkowania, ustalonej zgodnie z art. 18, kwotę stanowiącą 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację, przy czym kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych.

2. Za koszty uzyskania przychodów poniesione na robotyzację uznaje się:

- 1) koszty nabycia fabrycznie nowych:
 - a) robotów przemysłowych,
 - b) maszyn i urządzeń peryferyjnych do robotów przemysłowych funkcjonalnie z nimi związanych,
 - c) maszyn, urządzeń oraz innych rzeczy, funkcjonalnie związanych z robotami przemysłowymi, służących zapewnieniu ergonomii oraz bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do stanowisk pracy, gdzie zachodzi interakcja człowieka z robotem przemysłowym, w szczególności czujników, sterowników, przekaźników, zamków bezpieczeństwa, barier fizycznych (ogrodzenia, osłony), czy optoelektronicznych urządzeń ochronnych (kurtyny świetlne, skanery obszarowe),
 - d) maszyn, urządzeń lub systemów służących do zdalnego zarządzania, diagnozowania, monitorowania, lub serwisowania robotów przemysłowych, w szczególności czujników i kamer,
 - e) urządzeń do interakcji pomiędzy człowiekiem a maszyną do robotów przemysłowych;
- 2) koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do poprawnego uruchomienia i przyjęcia do używania robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych wymienionych w pkt 1;
- 3) koszty nabycia usług szkoleniowych dotyczących robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w pkt 1 i 2;

- 4) opłaty, o których mowa w art. 17b ust. 1, ustalone w umowie leasingu, o którym mowa w art. 17f, dotyczącej robotów przemysłowych oraz innych środków trwałych wymienionych w pkt 1, jeżeli po upływie podstawowego okresu umowy leasingu finansujący przenosi na korzystającego własność tych środków trwałych.

3. Przez robota przemysłowego rozumie się automatycznie sterowaną, programowalną, wielozadaniową i stacjonarną lub mobilną maszynę, o co najmniej 3 stopniach swobody, posiadającą właściwości manipulacyjne bądź lokomocyjne dla zastosowań przemysłowych, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) wymienia dane w formie cyfrowej z urządzeniami sterującymi i diagnostycznymi lub monitorującymi w celu zdalnego: sterowania, programowania, monitorowania lub diagnozowania;
- 2) jest połączona z systemami teleinformatycznymi, usprawniającymi procesy produkcyjne podatnika, w szczególności z systemami zarządzania produkcją, planowania lub projektowania produktów;
- 3) jest monitorowana za pomocą czujników, kamer lub innych podobnych urządzeń;
- 4) jest zintegrowana z innymi maszynami w cyklu produkcyjnym podatnika.

4. Przez maszyny i urządzenia peryferyjne do robotów przemysłowych funkcjonalnie z nimi związane rozumie się, w szczególności:

- 1) jednostki liniowe zwiększające swobodę ruchu;
- 2) pozycjonery jedno- i wieloosiowe;
- 3) tory jezdne;
- 4) słupowysięgniki;
- 5) obrotniki;
- 6) nastawniki;
- 7) stacje czyszczące;
- 8) stacje automatycznego ładowania;
- 9) stacje załadownicze lub odbiorcze;
- 10) złącza kolizyjne;
- 11) efektory końcowe do interakcji robota z otoczeniem służące do:
 - a) nakładania powłok, malowania, lakierowania, dozowania, klejenia, uszczelniania, spawania, cięcia w tym cięcia laserowego, zaginania, gratowania, śrutowania, piaskowania, szlifowania, polerowania, czyszczenia, szczotkowania, drasowania, wykańczania powierzchni, murowania, odlewania

ciśnieniowego, lutowania, zgrzewania, klinczowania, wiercenia, handlingu, w tym manipulacji, przenoszenia i montażu, ładowania i rozładowania, pakowania, gwoźdżenia, paletyzacji i depaletyzacji, sortowania, mieszania, testowania, wykonywania pomiarów,

- b) obsługi maszyn: frezarek, wtryskarek, giętarek, robodrilli, wiertarek, tokarek, wrzecion, zginarek i zawijarek, wycinarek, walcarek, przecinarek, szlifierek, wytaczarek, ciągarok, drukarek, pras, wyoblarek.

5. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację od początku roku podatkowego, który rozpoczął się w 2022 r., do końca roku podatkowego, który rozpoczął się w 2026 r.

6. Podatnik, który zbył środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne wymienione w ust. 2 pkt 1 i 2 przed końcem okresu ich amortyzacji, lub w przypadku umowy leasingu, o którym mowa w art. 17f, przed końcem podstawowego okresu umowy leasingu, jest obowiązany w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym nastąpiło to zbycie, do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę odliczeń uprzednio dokonanych na podstawie ust. 1.

7. Podatnik korzystający z odliczenia składa w terminie złożenia zeznania, w którym dokonuje tego odliczenia, informację, według ustalonego wzoru, zawierającą wykaz poniesionych kosztów podlegających odliczeniu.

8. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację stosuje się odpowiednio przepisy art. 18d ust. 3k, 5, 5a, 6, ust. 8 zdanie pierwsze i drugie.”;

- 74) w załączniku nr 1 do ustawy w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych poz. 01 otrzymuje brzmienie:

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m ³ - trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze - trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny

Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3a dodaje się art. 3b w brzmieniu:

„Art. 3b. § 1. Zobowiązany z tytułu należności pieniężnej wynikającej z deklaracji lub zeznania złożonych przez:

- 1) podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych lub
 - 2) grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług
- jest również odpowiednio spółka tworząca podatkową grupę kapitałową albo członek grupy VAT.

§ 2. Do należności pieniężnej, o której mowa w § 1, stosuje się egzekucję administracyjną, jeżeli:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 41, 802, 1005, 1177 i 1236.

- 1) w deklaracji lub zeznaniu, o których mowa w § 1, zostało zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego odpowiednio również na spółkę tworzącą podatkową grupę kapitałową albo członka grupy VAT;
 - 2) wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego przesłał upomnienie, o którym mowa w art. 15 § 1, również spółce tworzącej podatkową grupę kapitałową albo członkowi grupy VAT.”;
- 2) w dziale II po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Zatwierdzenie tymczasowego zajęcia ruchomości

Art. 96n. § 1. W czasie trwania tymczasowego zajęcia ruchomości po otrzymaniu odwzorowanego cyfrowo protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości zgodnie z art. 94ze ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej organ egzekucyjny wydaje postanowienie o:

- 1) zatwierdzeniu w całości tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wskazanego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości, jeżeli:
 - a) nie wykonano, nie umorzono, nie stwierdzono wygaśnięcia albo nieistnienia obowiązku, nie odroczone terminu wykonania obowiązku albo nie rozłożono na raty spłaty należności pieniężnych,
 - b) tymczasowo zajęte ruchomości nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione,
 - c) protokół ten został sporządzony zgodnie z art. 94ze ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) zatwierdzeniu w części tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wymienionego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku spełnienia w tym zakresie warunków określonych w pkt 1, a w pozostałej części – o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 3) odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości – w przypadkach innych niż wymienione w pkt 1 i 2.

§ 2. Z chwilą wydania postanowienia o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości tymczasowe zajęcie ruchomości staje się zajęciem egzekucyjnym tych ruchomości.

§ 3. Rozporządzenie ruchomością po jej tymczasowym zajęciu nie stanowi przeszkody do zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 96o. § 1. Postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera:

- 1) oznaczenie wierzyciela i numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tymczasowego zajęcia ruchomości, a w przypadku jednolitego tytułu wykonawczego lub zagranicznego tytułu wykonawczego – również wskazanie jego rodzaju;
- 2) kwotę należności pieniężnej, okres, za który należność została ustalona lub określona, termin płatności tej należności, rodzaj i stawkę odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie oraz kwotę odsetek naliczonych na dzień wydania postanowienia;
- 3) kwotę kosztów egzekucyjnych:
 - a) opłaty manipulacyjnej,
 - b) opłaty za czynności egzekucyjne,
 - c) wydatków egzekucyjnych,
 - d) opłaty egzekucyjnej,
 - e) powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonych z przyczyny określonej w art. 59 § 2 – w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2;
- 4) kwotę kosztów upomnienia;
- 5) wyszczególnienie zajętych ruchomości z podaniem ich liczby lub ilości i rodzaju jednostki miary;
- 6) pouczenie zobowiązanego o skutkach zajęcia egzekucyjnego tych ruchomości;
- 7) oznaczenie dozorca;
- 8) pouczenie dozorca o pozostawieniu zajętych ruchomości pod jego dozorem, o ile nie zachodzą przesłanki do ich oddania pod dozór innemu dozorczy, oraz o skutkach pozostawienia zajętych ruchomości pod jego dozorem.

§ 2. Postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości doręcza się zobowiązanemu, dozorczy i naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonał kontroli celno-skarbowej.

§ 3. Na postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanemu służy zażalenie. W zażaleniu określa się istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie.

Art. 96p. Postanowienie o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera informację o uchyleniu z mocy prawa tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 96q. § 1. W przypadku wydania postanowienia o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości albo niewydania postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, tymczasowe zajęcie ruchomości podlega uchyleniu z mocy prawa, a tymczasowo zajęte ruchomości – niezwłocznemu zwrotowi zobowiązanemu.

§ 2. W przypadku niewydania postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, organ egzekucyjny niezwłocznie informuje zobowiązanego, dozorcę i naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz wykonywał kontrolę celno-skarbową, w trakcie której dokonał tymczasowego zajęcia ruchomości, o uchyleniu z mocy prawa tymczasowego zajęcia ruchomości.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 1, koszty faktycznie poniesione przez naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz wykonywał kontrolę celno-skarbową, w trakcie której dokonał tymczasowego zajęcia ruchomości uznaje się za wydatki egzekucyjne.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217) w załączniku nr 1 do ustawy w części „Dodatkowe informacje i objaśnienia” w ust. 1 w pkt 17a skreśla się wyraz „kapitałowych”.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1670) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisy o podatku dochodowym od osób prawnych albo przepisy o podatku dochodowym od osób fizycznych stosuje się również do dochodów z praw własności intelektualnej osiągniętych przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie strefy na podstawie zezwolenia.”,

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozliczenie pomocy publicznej przyznanej przedsiębiorcy na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, ma zastosowanie wyłącznie do zezwolenia, w ramach którego rozpoczęto inwestycję w oparciu o, którą prowadzona jest działalność gospodarcza.”,

- c) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Przez rozpoczęcie inwestycji rozumie się:

- 1) rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub
 - 2) pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń, lub
 - 3) inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna
- w zależności od tego, które z tych zdarzeń wystąpiło pierwsze, przy czym nie uznaje się za rozpoczęcie inwestycji zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności.

5. W przypadku przejęcia przez rozpoczęcie inwestycji rozumie się nabycie aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem.”;

- 2) w art. 19:

- a) w ust. 3:

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wystąpił z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia albo ograniczenie zakresu lub przedmiotu działalności określonego w zezwoleniu, lub”,

- dodaje się pkt 5–7 w brzmieniu:

„5) uzyskał dochody z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy na podstawie zezwolenia w związku z zawarciem umowy, dokonaniem innej czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych lub dokonaniem czynności innej niż zawarcie umowy, których efektem jest podejmowanie w sposób sztuczny czynności faktycznych dokonanych przede wszystkim w celu uzyskania zwolnienia od podatku dochodowego, lub

- 6) dokonuje czynności określonych w pkt 5, które nie mają rzeczywistego charakteru, lub
- 7) korzystający ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 63a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i w art. 17 ust. 1 pkt 34 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o

podatku dochodowym od osób prawnych, dokonuje czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych, w tym związanych z działalnością nieobjętą tymi zwolnieniami, których głównym lub jednym z głównych celów jest uniknięcie opodatkowania lub uchylenie się od opodatkowania.”,

b) w ust. 4 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) dotyczyć obniżenia poziomu zatrudnienia, określonego w zezwoleniu w dniu jego wydania, o więcej niż 20%;
- 2) skutkować zwiększeniem maksymalnej wysokości kosztów kwalifikowanych, określonych w zezwoleniu;”.

Art. 6. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2021 r. poz. 178 i 1192) w art. 10a:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot wykonujący zadania publiczne udostępnia Prezesowi Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnikowi Prezesa Rady Ministrów właściwemu do spraw analiz i studiów z zakresu kluczowych polityk publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych na ich wniosek dane zgromadzone w zbiorach i rejestrach tego podmiotu.”;

2) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W ramach realizacji celu, o którym mowa w ust. 3, Prezes Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów właściwy do spraw analiz i studiów z zakresu kluczowych polityk publicznych lub minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą udostępniać dane uzyskane w sposób określony w ust. 1 innym osobom lub podmiotom, we współpracy z którymi realizują prace, o których mowa w ust. 3.

5. Przepisy odrębne nie ograniczają uprawnień Prezesa Rady Ministrów, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów właściwego do spraw analiz i studiów z zakresu kluczowych polityk publicznych oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych, o których mowa w ust. 1.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 i 1598) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 § 2b otrzymuje brzmienie:

„§ 2b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest organem podatkowym – jako organ właściwy w sprawach, o których mowa w art. 14a § 1 i dziale IIC.”;

2) w art. 14b:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Nie wydaje się interpretacji indywidualnej w zakresie tych elementów stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, które w dniu złożenia wniosku o interpretację są przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego, albo uzgodniona w porozumieniu podatkowym, o którym mowa w art. 20zb, albo porozumieniu inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zt pkt 5.”,

b) § 5f otrzymuje brzmienie:

„§ 5f. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wydaje interpretację indywidualną po zasięgnięciu opinii:

- 1) ministra właściwego do spraw finansów publicznych – w przypadku gdy wnioskodawca jest stroną zawartego porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zs;
- 2) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – w przypadku gdy wnioskodawca jest stroną zawartej umowy o współdziałanie, o której mowa w art. 20s.”;

3) w art. 14n:

a) w § 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) zastosowania się przez grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług do interpretacji indywidualnej wydanej przed powstaniem grupy, na wniosek podmiotu planującego utworzenie tej grupy, w zakresie działalności tej grupy VAT;”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, zmianę, uchylenie lub stwierdzenie wygaśnięcia interpretacji indywidualnej albo zmianę lub uchylenie postanowienia, o którym mowa w art. 14b § 5a, doręcza się odpowiednio spółce,

podatkowej grupie kapitałowej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, grupie VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, oddziałowi lub przedstawicielstwu, wskazanym przez wnioskującego o wydanie interpretacji indywidualnej.”;

- 4) po art. 18c dodaje się art. 18ca w brzmieniu:

„Art. 18ca. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może, w celu usprawnienia i przyspieszenia kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego w pierwszej instancji, wyznaczyć, w drodze postanowienia, naczelnika urzędu skarbowego jako właściwego do przeprowadzenia tych kontroli lub postępowań w sprawach dotyczących podatników lub płatników pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie wydania w tych sprawach decyzji z zastosowaniem art. 119a lub środków ograniczających umowne korzyści. Wyznaczenie organu podatkowego nie obejmuje przeprowadzenia postępowania podatkowego określonego w rozdziale 2 działu IIIA lub wydania decyzji, o których mowa w zdaniu pierwszym. Przepisy art. 18c § 3–6 stosuje się odpowiednio.”;

- 5) po art. 20zb dodaje się art. 20zba w brzmieniu:

„Art. 20zba. Nie zawiera się porozumienia podatkowego w sprawie, która w dniu złożenia wniosku o jego zawarcie jest objęta porozumieniem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs.”;

- 6) w art. 20zr dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Do spraw uregulowanych w niniejszym dziale nie stosuje się przepisu art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z 2020 r. poz. 2299 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 54 i 159).”;

- 7) po art. 20zr dodaje się dział IIC w brzmieniu:

„DZIAŁ IIC

Porozumienie inwestycyjne

Art. 20zs. § 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, zwany dalej w niniejszym dziale „organem właściwym w sprawie porozumienia”, może zawrzeć z inwestorem, na jego wniosek, umowę w sprawie skutków podatkowych inwestycji planowanej lub rozpoczętej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (porozumienie inwestycyjne).

§ 2. Porozumienie inwestycyjne służy realizacji zasady pewności prawa podatkowego oraz zapewnieniu jednolitej i spójnej wykładni przepisów prawa podatkowego.

§ 3. Inwestorem jest każdy, kto planuje lub rozpoczął inwestycję na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Przez inwestycję rozumie się nową inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752), której wartość wynosi co najmniej 50 000 000 zł, przy czym wartość inwestycji wyrażonej w walucie obcej ustala się z uwzględnieniem kursu średniego waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski i obowiązującego w pierwszym dniu miesiąca złożenia wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego.

§ 5. Organ właściwy w sprawie porozumienia może odmówić zawarcia porozumienia inwestycyjnego, w szczególności gdy przedmiotem wniosku o jego zawarcie jest sprawa, która została uprzednio rozpoznana przez właściwy organ podatkowy, lub w chwili złożenia wniosku o zawarcie porozumienia sprawa ta była w trakcie rozpatrywania przez taki organ.

§ 6. W przypadku odmowy zawarcia porozumienia inwestycyjnego organ właściwy w sprawie porozumienia zawiadamia inwestora, wskazując przyczyny takiej odmowy wraz z uzasadnieniem.

§ 7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, upoważnić organ Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań organu właściwego w sprawie porozumienia, mając na względzie zapewnienie sprawnego i szybkiego wykonywania tych zadań.

Art. 20zt. Porozumienie inwestycyjne może obejmować:

- 1) ocenę, że cena transferowa transakcji kontrolowanej jest ustalona na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane, przy czym w zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 83-86, art. 90, art. 92, art. 103, art. 104, art. 106 i art. 107 ustawy z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. poz. 2200);
- 2) ocenę, że do korzyści podatkowej wskazanej we wniosku o zawarcie porozumienia nie ma zastosowania przepis art. 119a § 1, przy czym w zakresie nieuregulowanym

- w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 119x § 1 i 2, art. 119y § 1 i 2 oraz art. 119za pkt 1 i 2;
- 3) klasyfikację i rodzaj wyrobu akcyzowego lub klasyfikację samochodu osobowego – w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN), przy czym w zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 7e ust. 2 i 3 oraz art. 7f ust. 1–3, ust. 4 zdanie pierwsze, ust. 6 i 7 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 722, z późn. zm.⁴⁾);
 - 4) opis i klasyfikację towaru lub usługi oraz właściwą stawkę podatku, przy czym stosuje się odpowiednio przepisy art. 42b ust. 2 pkt 1–3, ust. 4, 5 i 7 oraz art. 42e ust. 1–3, ust. 4 zdanie pierwsze, ust. 6 i 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, 694, 802 i ...);
 - 5) interpretację przepisów prawa podatkowego w zakresie nieobjętym pkt 1–4, przy czym przepis art. 14b § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 20zu. § 1. Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego może złożyć inwestor albo grupa inwestorów, w szczególności utworzone w związku z inwestycją konsorcjum, spółka, oddział lub przedstawicielstwo.

§ 2. Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego, oprócz spełnienia wymogów określonych w art. 20zt, zawiera:

- 1) dane identyfikujące inwestora;
- 2) adres do doręczeń elektronicznych, chyba że inwestor wyraził zgodę na doręczanie pism przez portal podatkowy;
- 3) opis planowanej lub rozpoczętej inwestycji;
- 4) deklarowaną wartość inwestycji i wyjaśnienie sposobu jej ustalenia;
- 5) proponowany okres obowiązywania porozumienia;
- 6) proponowany przedmiot porozumienia.

§ 3. Inwestor może w każdym czasie:

- 1) zmienić wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego, przy czym jeżeli zmiana wniosku polega na przyłączeniu się kolejnego inwestora, zmieniony wniosek podpisują również dotychczasowi inwestorzy;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1747, 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 72, 255, 694, 802, 1093 i

- 2) wycofać wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego, przy czym wycofanie wniosku przez jednego z inwestorów nie wywołuje skutku wobec pozostałych.

§ 4. Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego oraz inne pisma i dokumenty mogą być sporządzone przez inwestora w języku angielskim.

§ 5. Organ właściwy w sprawie porozumienia zawiadamia wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa o:

- 1) złożeniu wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zt pkt 5, i jego przedmiocie,
- 2) prawie przedstawienia stanowiska w sprawie, w terminie określonym w zawiadomieniu, nie krótszym jednak niż 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia – w zakresie, w jakim wniosek dotyczy sprawy z zakresu interpretacji indywidualnych wydawanych przez odpowiednio wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa.

Art. 20zv. § 1. Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego podlega opłacie wstępnej.

§ 2. Opłata wstępna wynosi 50 000 zł od każdego inwestora składającego wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego.

§ 3. Opłata wstępna jest wnoszona na rachunek organu właściwego w sprawie porozumienia w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku nieuiszczenia w terminie opłaty wstępnej przez któregokolwiek z inwestorów, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 4. Opłata wstępna podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia odmowy zawarcia porozumienia inwestycyjnego.

§ 5. Opłata wstępna stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 20zw. § 1. W celu uzgodnienia zakresu i treści porozumienia inwestycyjnego organ właściwy w sprawie porozumienia może:

- 1) zwracać się do inwestora o wyjaśnienie wątpliwości lub uzupełnienie wniosku, w tym poprzez dostarczenie próbki towaru, lub
- 2) zorganizować spotkanie uzgodnieniowe.

§ 2. Ze spotkania uzgodnieniowego sporządza się protokół, który może być sporządzony jednocześnie w języku polskim i języku angielskim. W sytuacji rozbieżności rozstrzygający jest tekst polski.

§ 3. Przebieg spotkania uzgodnieniowego może być utrwalony przez organ właściwy w sprawie porozumienia za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk lub na informatycznych nośnikach danych.

§ 4. Organ właściwy w sprawie porozumienia zawiadamia inwestora o wysokości i terminie uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 7f ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym i art. 42e ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Art. 20zx. § 1. Porozumienie inwestycyjne obowiązuje przez okres uzgodniony w porozumieniu, nie dłuższy jednak niż 5 lat podatkowych.

§ 2. Porozumienie inwestycyjne może być sporządzone jednocześnie w języku polskim i języku angielskim. W sytuacji rozbieżności rozstrzygający jest tekst polski.

§ 3. Porozumienie inwestycyjne wiąże w każdym czasie inwestora i organ właściwy w sprawie porozumienia oraz organy podatkowe za okresy rozliczeniowe objęte porozumieniem.

§ 4. Jeżeli przedmiot porozumienia inwestycyjnego stanowi element czynności będących przedmiotem decyzji wydanej w związku z wystąpieniem nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, przepisu § 3 nie stosuje się.

Art. 20zy. § 1. Zawarcie porozumienia inwestycyjnego podlega opłacie głównej w wysokości określonej w porozumieniu, nie niższej jednak niż 100 000 zł i nie wyższej niż 500 000 zł.

§ 2. Przy ustaleniu wysokości opłaty głównej uwzględnia się zakres i złożoność porozumienia inwestycyjnego.

§ 3. Inwestorzy ponoszą solidarną odpowiedzialność za wniesienie opłaty głównej.

§ 4. Opłata główna jest wnoszona przez inwestora na rachunek organu właściwego w sprawie porozumienia w terminie 30 dni do dnia zawarcia porozumienia inwestycyjnego. W przypadku nieuiszczenia w terminie opłaty głównej porozumienie inwestycyjne nie wywołuje skutków prawnych.

§ 5. Opłata główna stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 20zz. § 1. Każda strona może złożyć wniosek o zmianę porozumienia inwestycyjnego.

§ 2. Do wniosku o zmianę porozumienia inwestycyjnego składanego przez inwestora stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składania wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego, przy czym wniosek ten podlega:

- 1) opłacie wstępnej w wysokości 25 000 zł od każdego inwestora;
- 2) opłacie głównej w wysokości określonej w zmianie porozumienia, nie niższej jednak niż 50 000 złotych i nie wyższej niż 250 000 zł

§ 3. W przypadku, o którym mowa w art. 20zzb § 2, zmiana porozumienia inwestycyjnego nie podlega opłacie wstępnej ani opłacie głównej.

§ 4. Wniosek o zmianę porozumienia inwestycyjnego polegającą na przyłączeniu się nowego inwestora podlega opłacie wstępnej, którą uiszcza ten inwestor.

Art. 20zza. § 1. Inwestor może w każdym czasie wypowiedzieć porozumienie inwestycyjne. W takim przypadku rozwiązanie porozumienia następuje od pierwszego dnia następnego roku podatkowego.

§ 2. Organ właściwy w sprawie porozumienia może wypowiedzieć porozumienie inwestycyjne ze skutkiem od pierwszego dnia jego obowiązywania, jeżeli wyjdzie na jaw istotna dla porozumienia nowa okoliczność faktyczna lub nowy dowód, istniejące w dniu zawarcia tego porozumienia i nieznane temu organowi. W takim przypadku przepisu art. 20zx § 3 nie stosuje się.

§ 3. Przed wypowiedzeniem porozumienia inwestycyjnego organ właściwy w sprawie porozumienia:

- 1) wzywa inwestora do złożenia wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 7 dni lub
- 2) przedkłada inwestorowi propozycję zmiany porozumienia ze skutkiem od pierwszego dnia jego obowiązywania albo innego dnia wskazanego w propozycji zmiany i wyznacza termin, nie krótszy jednak niż 30 dni, do zawarcia tej zmiany porozumienia.

§ 4. W przypadku niestosowania przez inwestora porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zt pkt 1, w okresie jego obowiązywania organ właściwy w sprawie porozumienia wypowiada porozumienie ze skutkiem od pierwszego dnia jego obowiązywania.

§ 5. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości porozumienia inwestycyjnego organ właściwy w sprawie porozumienia składa wniosek o jego zmianę lub wypowiada porozumienie inwestycyjne, uwzględniając w szczególności:

- 1) orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 2) wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 7ha pkt 1–2, pkt 3 lit. a i c ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – w przypadku porozumienia, o którym mowa w art. 20zt pkt 3;
- 3) wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 42h ust. 3 pkt 1–2, pkt 3 lit. a i c oraz pkt 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – w przypadku porozumienia, o którym mowa w art. 20zt pkt 4.

§ 6. W przypadku wypowiedzenia porozumienia inwestycyjnego na podstawie § 5, rozwiązanie tego porozumienia następuje z dniem doręczenia wypowiedzenia, chyba że z treści tego wypowiedzenia wynika późniejszy termin.

Art. 20zzb. § 1. Porozumienie inwestycyjne wygasa z mocy prawa z dniem wejścia w życie przepisów prawa podatkowego w zakresie, w jakim porozumienie to stało się niezgodne z tymi przepisami.

§ 2. Jeżeli okres między dniem ogłoszenia przepisów mających wpływ na treść porozumienia inwestycyjnego a dniem ich wejścia w życie jest krótszy niż 30 dni i w tym okresie porozumienie nie zostanie zmienione, zastosowanie się inwestora do porozumienia w okresie 30 dni od dnia ich wejścia w życie nie powoduje:

- 1) wszczęcia postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, a postępowanie wszczęte w tych sprawach umarza się;
- 2) naliczania odsetek za zwłokę.

Art. 20zzc. § 1. Organ właściwy w sprawie porozumienia prowadzi ewidencję inwestorów i porozumień inwestycyjnych obejmującą:

- 1) dane identyfikujące inwestora;
- 2) dzień złożenia, zmiany i cofnięcia wniosku o zawarcie porozumienia, w tym przyłączenia się nowego inwestora do wniosku o zawarcie porozumienia;
- 3) dzień zawarcia porozumienia inwestycyjnego;
- 4) okres obowiązywania porozumienia;
- 5) dzień złożenia, zmiany i cofnięcia wniosku o zmianę porozumienia, w tym przyłączenia się nowego inwestora do wniosku o zmianę porozumienia;
- 6) dzień zmiany porozumienia, w tym przyłączenia się nowego inwestora do porozumienia;
- 7) dzień i przyczynę wygaśnięcia porozumienia.

§ 2. Ewidencja podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ właściwy w sprawie porozumienia.

Art. 20zzd. § 1. Wniosek o zawarcie porozumienia, porozumienie inwestycyjne i inne pisma sporządzane na podstawie niniejszego działu przed zawarciem porozumienia inwestycyjnego i w okresie jego obowiązywania są utrwalane w postaci elektronicznej.

§ 2. Złożenie i doręczenie pisma na podstawie przepisów niniejszego działu następuje na adres do doręczeń elektronicznych lub przez portal podatkowy.

Art. 20zze. § 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale do porozumienia inwestycyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 126 § 1 i 4, art. 168, art. 187 § 3, art. 197 § 1 i 3 oraz przepisy działu IV rozdziału 1, z wyłączeniem przepisów art. 127 i art. 128, rozdziału 3a, rozdziału 5, rozdziału 9, rozdziału 10 i rozdziału 23.

§ 2. Do wypowiedzenia porozumienia inwestycyjnego stosuje się odpowiednio także przepisy działu IV rozdziału 11.

§ 3. Do spraw uregulowanych w niniejszym dziale nie stosuje się przepisu art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.”;

8) w art. 30 po § 5a dodaje się § 5b w brzmieniu:

„§ 5b. W przypadkach, o których mowa w art. 41 ust. 4d i 10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 26 ust. 2c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, jeżeli podatek nie został pobrany z uwagi na niewykonanie obowiązków określonych w art. 41 ust. 4da ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 26 ust. 2ca ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych lub z uwagi na niezgodność informacji przekazanej na podstawie tych przepisów z rzeczywistością, odpowiedzialność za podatek niepobrany ponosi podmiot, który dokonał wypłaty za pośrednictwem podmiotów prowadzących rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze.”;

9) w art. 62 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Zaliczeniu na poczet zaległości podatkowej, o którym mowa w § 1 zdaniu drugim, nie podlegają wpłaty dokonane na poczet ryczałtu od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

10) w art. 70 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Zobowiązanie podatkowe podatnika podatku dochodowego od osób prawnych powstałe w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, o którym mowa w rozdziale 6b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca:

- 1) roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności tego ryczałtu od dochodu z tytułu ukrytych zysków, od dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, od dochodu z tytułu zmiany wartości składników majątku lub od dochodu z tytułu nieujawnionych operacji gospodarczych;
- 2) roku kalendarzowego, w którym:
 - a) zysk został wypłacony na rzecz udziałowców, akcjonariuszy lub wspólników albo
 - b) zysk został uchwałą o podziale wyniku finansowego netto przeznaczony do wypłaty udziałowcom, akcjonariuszom lub wspólnikom – w przypadku gdy zysk w całości albo w części został wypłacony w formie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, albo
 - c) zysk został przeznaczony na pokrycie straty z lat ubiegłych;
- 3) roku kalendarzowego:
 - a) w którym upłynął termin płatności tego ryczałtu od rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto albo
 - b) następującego po roku podatkowym, w którym podatnik zakończył opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek – w przypadku, gdy ten ryczałt od dochodu z tytułu zysku netto został zapłacony jednorazowo w sposób, o którym mowa w art. 28t ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, albo
 - c) następującego po roku podatkowym, w którym upłynął termin płatności tego ryczałtu – w przypadku, o którym mowa w art. 28t ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.”;

11) w art. 77 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W przypadku, o którym mowa w art. 119g § 1 pkt 3, nadpłata podlega zwrotowi w terminie:

- 1) 6 miesięcy od dnia wszczęcia lub przejęcia tych postępowań;

- 2) 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty w przypadku tych postępowań podatkowych, co do których złożono wniosek o ich przejęcie, o którym mowa w art. 119g § 1.”;
- 12) w art. 77b w § 5 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) członków, którzy tworzyli grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, w momencie utraty przez tę grupę statusu podatnika.”;
- 13) w art. 78 w § 3 w pkt 4a kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
„6) w przypadku przewidzianym w art. 77 § 2a pkt 1 – od dnia wszczęcia lub przejęcia postępowań określonych w art. 119g § 1 pkt 3, jeżeli decyzja stwierdzająca nadpłatę nie została wydana albo nadpłata nie została zwrócona w terminie, o którym mowa w tym przepisie, chyba że do opóźnienia w wydaniu decyzji albo zwrocie nadpłaty przyczynił się podatnik, płatnik lub inkasent;
- 7) w przypadku przewidzianym w art. 77 § 2a pkt 2 – od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, jeżeli nadpłata nie została zwrócona w terminie, o którym mowa w tym przepisie, chyba że do opóźnienia w zwrocie nadpłaty przyczynił się podatnik, płatnik lub inkasent.”;
- 14) w art. 82 po § 1b dodaje się § 1c w brzmieniu:
„§ 1c. Przepisu § 1 pkt 2 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w § 1, obowiązanych do sporządzenia informacji o cenach transferowych, na podstawie przepisów art. 23zf ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 11t ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy podatników oraz spółek niebędących osobami prawnymi, o których mowa w art. 23za ust. 1 i 1a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w art. 11o ust. 1 i 1a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.”;
- 15) w art. 86a:
a) w § 5a skreśla się wyraz „kapitałowych”,
b) § 6 otrzymuje brzmienie:
„§ 6. W przypadku gdy korzystającym jest spółka wchodząca w skład grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych lub członek grupy VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio.”;

16) w art. 86j § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W przypadku korzystającego wchodzącego w skład podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych lub grupy VAT w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2001 r. o podatku od towarów i usług informację, o której mowa w § 1, korzystający przekazuje w terminie złożenia deklaracji podatkowej dotyczącej danego okresu rozliczeniowego odpowiednio podatkowej grupy kapitałowej albo grupy VAT.”;

17) art. 93d otrzymuje brzmienie:

„Art. 93d. Przepisy art. 93–93c mają zastosowanie również do praw i obowiązków wynikających z decyzji wydanych na podstawie przepisów prawa podatkowego oraz porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zs.”;

18) w art. 119b w § 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) do podmiotu, który jest stroną zawartego porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zt pkt 2 – w zakresie objętym tym porozumieniem.”;

19) w art. 119g w § 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do zawieszanej kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej art. 201 § 3 i art. 205 § 2 nie stosuje się.”;

20) w art. 119gd w § 2 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „albo przed wszczęciem lub przejęciem postępowania podatkowego na podstawie art. 119g § 1 lub 3”;

21) w art. 119h po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku, o którym mowa w § 3 zdanie pierwsze, w postępowaniu przed Radą czynności, o których mowa w rozdziale 10 działu IV, wykonuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej.”;

22) w art. 119zc:

a) w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wycofania wniosku w terminie 6 miesięcy od dnia jego złożenia – w połowie;”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 2, zwrot opłaty następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania opinii zabezpieczającej.”;

23) po art. 119zda dodaje się art. 119zdb w brzmieniu:

„Art. 119zdb. § 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej zasięga opinii organu właściwego w sprawie porozumienia inwestycyjnego, jeżeli:

- 1) przedstawione we wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej okoliczności świadczą, że do wskazanej we wniosku korzyści podatkowej wynikającej z czynności może mieć zastosowanie zawarte porozumienie inwestycyjne, w zakresie o którym mowa w art. 20zt pkt 2, albo w zakresie tej korzyści podatkowej organ właściwy w sprawie porozumienia inwestycyjnego odmówił zawarcia tego porozumienia, lub
- 2) wnioskodawca jest stroną postępowania w przedmiocie zawarcia porozumienia inwestycyjnego w zakresie czynności opisanej we wniosku.

§ 2. Jeżeli z opinii organu właściwego w sprawie porozumienia inwestycyjnego wynika, że istnieją przeszkody do rozpatrzenia wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej odmawia wszczęcia postępowania w sprawie wydania opinii zabezpieczającej.

§ 3. Do zasięgnięcia opinii organu właściwego w sprawie porozumienia inwestycyjnego przepisy art. 209 § 1–4 i 6 stosuje się odpowiednio.”;

24) w art. 119zf wyrazy „art. 165 § 3 i 3b” zastępuje się wyrazami „art. 165 § 3, 3b i 9”;

25) w art. 119zfb pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w zakresie tych korzyści podatkowych, które w dniu złożenia wniosku są przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego, toczącej się kontroli podatkowej, planowanej kontroli podatkowej, o której zamiarze wszczęcia podatnik lub płatnik został zawiadomiony na podstawie art. 282b § 1, lub toczącej się kontroli celno-skarbowej, albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego;”;

26) w art. 119zfd po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. We wniosku zainteresowany może zwrócić się o określenie w decyzji sposobu cofnięcia skutków unikania opodatkowania w zakresie korzyści podatkowych, które mogą zostać osiągnięte w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja, jeżeli zachodzi uzasadnione przez zainteresowanego prawdopodobieństwo, że korzyści te będą osiągane cyklicznie w związku z czynnością określoną w § 1 pkt 1 lit. a, w sposób analogiczny do korzyści podatkowej, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. c.”;

27) w art. 119zff:

a) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku złożenia przez zainteresowanego wniosku określonego w art. 119zfd § 1a, opłatę obliczoną na podstawie § 1 i 3 zwiększa się o 35%.”,

b) w § 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wycofania wniosku w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia – w połowie;”,

c) w § 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zwrot opłaty, o którym mowa w § 4, następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania decyzji.”,

d) § 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„§ 6. W przypadku uznania, że osiągnięta przez zainteresowanego korzyść podatkowa jest wyższa od tej, którą wskazano we wniosku o wydanie decyzji, w toku postępowania Szef Krajowej Administracji Skarbowej ustala, w drodze postanowienia, wysokość opłaty uzupełniającej, obliczonej zgodnie z § 1, 3 lub 3a.

§ 7. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.”;

28) w art. 119zff po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Organ podatkowy odmawia w decyzji określenia sposobu cofnięcia skutków unikania opodatkowania w zakresie korzyści podatkowych, które mogą zostać osiągnięte w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja, jeżeli odnośnie tych korzyści nie zostały spełnione warunki określone w art. 119zfd § 1a.”;

29) w art. 119zfk § 1 po wyrazie „deklaracji” dodaje się wyrazy „wraz z uzasadnieniem przyczyn korekty”;

30) po art. 119zfm dodaje się art. 119zfma w brzmieniu:

„Art. 119zfma. § 1. Jeżeli korzyść podatkowa jest osiągnięta cyklicznie w związku z czynnością określoną w art. 119zfd § 1 pkt 1 lit. a w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja, a w treści tej decyzji, w zakresie tej korzyści podatkowej, określono na skutek wniosku, o którym mowa w art. 119zfd § 1a, sposób cofnięcia skutków unikania opodatkowania w tych okresach, zainteresowany może, uwzględniając treść tej decyzji, cofnąć skutki unikania opodatkowania także w zakresie tej korzyści poprzez złożenie deklaracji, korekty deklaracji lub informacji zastępczej.

§ 2. Do uprawnienia określonego w § 1 nie stosuje się przepisów art. 93, art. 93a oraz art. 93c.

§ 3. Cofnięcie skutków unikania opodatkowania w sytuacji określonej w § 1 wywołuje skutki prawne, jeżeli:

- 1) zainteresowany cofnął skutki unikania opodatkowania w zakresie korzyści podatkowej, o której mowa w art. 119zfa § 3, na zasadach określonych w art. 119zfk § 1 lub 2 oraz
- 2) zainteresowany do dnia złożenia deklaracji, korekty deklaracji lub informacji zastępczej zawiadomi Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, organ podatkowy przyjmujący deklarację, korektę deklaracji lub informację zastępczą oraz zainteresowanego niebędącego podmiotem, który unikał opodatkowania, o zamiarze skorzystania z uprawnienia określonego w § 1, podając jednocześnie wysokość korzyści podatkowej, sposób jej obliczenia oraz dane identyfikujące decyzję, oraz
- 3) deklaracja, korekta deklaracji lub informacja zastępcza została złożona nie później niż 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu rozliczeniowego, w którym została osiągnięta korzyść podatkowa, oraz
- 4) w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji, korekty deklaracji lub informacji zastępczej zainteresowanemu nie zostanie doręczona decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji, o której mowa w § 1.

§ 4. Do cofnięcia skutków unikania opodatkowania na zasadach określonych w niniejszym artykule stosuje się odpowiednio przepisy art. 119j § 4 i 5, art. 119zfk § 3 i 4, art. 119zfl oraz odpowiednio art. 119zfm § 1, z tym że termin, o którym mowa w tym przepisie, liczy się od dnia doręczenia zawiadomienia określonego w § 3 pkt 2.”;

- 31) po art. 119zfn dodaje się art. 119zfo w brzmieniu:

„Art. 119zfo. Szef Krajowej Administracji Skarbowej może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał w postępowaniu określonym w niniejszym rozdziale posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, lub przekazał je w niepełnym zakresie.”;

- 32) w art. 133 po § 2b dodaje się § 2c w brzmieniu:

„2c. Stroną w postępowaniu podatkowym w sprawach dotyczących zobowiązania podatkowego należnego za okres obowiązywania podatkowej grupy kapitałowej w

rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych albo grupy VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług mogą być:

- 1) spółki, które tworzyły podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, w momencie upływu obowiązywania umowy lub utraty przez tę grupę statusu podatnika, albo
- 2) członkowie, którzy tworzyli grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, w momencie utraty przez tę grupę statusu podatnika.”;

33) w art. 258:

- a) w § 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) stan faktyczny będący podstawą osiągnięcia korzyści podatkowej w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja nie jest analogiczny do stanu faktycznego określonego w decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania;

- 7) nastąpiła zmiana stanu prawnego mogąca mieć wpływ na ocenę zasadności zastosowania art. 119a lub zmianę sposobu lub metody wyliczenia korzyści podatkowej osiąganey w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja.”,

- b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 3 i 4, decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji wywołuje skutki prawne od dnia doręczenia decyzji, której wygaśnięcie się stwierdza, a w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 6 i 7, od dnia doręczenia decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 6 lub 7, decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji została doręczona w terminie określonym w art. 119zfa § 3 pkt 4, decyzja ta wywołuje skutki prawne od dnia poprzedzającego dzień złożenia deklaracji, korekty deklaracji lub informacji zastępczej.”;

34) po art. 259a dodaje się art. 259b w brzmieniu:

„Art. 259b. Jeżeli zainteresowany cofnięciem skutków unikania opodatkowania nie skorzystał z uprawnień określonych w art. 119zfk § 1 lub 2 w zakresie korzyści podatkowej, o której mowa w art. 119zfa § 3, decyzja określająca warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania wygasa z mocy prawa.”;

- 35) w art. 272 w pkt 7 skreśla się wyraz „kapitałowych”;
- 36) w art. 274a po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w przypadku nieskorzystania przez podatnika lub płatnika z przysługujących mu uprawnień określonych w art. 119zfm a § 1.”;
- 37) w art. 284ab:
- a) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:
„§ 3a. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do prowadzenia kontroli podatkowej wobec grupy VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług oraz członków wchodzących w skład tej grupy.”;
- b) dodaje się § 5 w brzmieniu:
„§ 5. Kontrolę podatkową, o której mowa w § 3a, prowadzi naczelnik urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.”;
- 38) w art. 293 w § 2 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13–15 w brzmieniu:
„13) aktach postępowania określonego w dziale II w rozdziale 1a;
14) informacjach przekazanych przez inwestora w ramach porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w dziale IIC;
15) aktach dokumentujących nabycie sprawdzające.”;
- 39) w art. 295d:
- a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. Dostęp do informacji przekazanych przez inwestora w toku zawierania, zmiany lub wypowiedzania porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w dziale IIC, zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913), przysługuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz pracownikom upoważnionym przez ten organ do realizacji zadań związanych z zawarciem, zmianą oraz wypowiedzeniem porozumienia inwestycyjnego.”;
- b) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Przepisów § 1 i 1a nie stosuje się, jeżeli przedsiębiorca nie wykazał, że przekazane przez niego Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej albo ministrowi

właściwemu do spraw finansów publicznych informacje i ich zakres stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa.”;

40) po art. 297f dodaje się art. 297g w brzmieniu:

„Art. 297g. Informacje przekazane przez inwestora w toku zawierania, zmiany lub wypowiedzania porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w dziale IIC, zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa uznaną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, są udostępniane wyłącznie:

- 1) organom wymienionym w art. 297 § 1 pkt 1, 2a, 3 i 7–9 na zasadach określonych w tym przepisie;
- 2) Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przedstawienia przez ten organ opinii w sprawie wniosku o wydanie porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zs;
- 3) wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta), staroście lub marszałkowi województwa w zakresie określonym w art. 20zu § 5.”;

41) w art. 298 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) innym organom - w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, a także w porozumieniach zawartych na podstawie tych umów.”;

42) w art. 299 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Organy podatkowe udostępniają informacje wynikające z akt spraw podatkowych w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, a także w porozumieniach zawartych na podstawie tych umów.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432, 619 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 po ust. 1d dodaje się ust. 1e w brzmieniu:

„1e. W przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego

wynagrodzenia nie obciążają ubezpieczonego i opłacane są w całości z własnych środków przez płatnika składek.”;

2) w art. 41 w ust. 3:

a) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

„4b) informacje o obowiązujących w danym miesiącu formach opodatkowania;”;

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a i 5b w brzmieniu:

„5a) informacje o przychodach lub dochodach,

5b) informację o kwocie dopłaty stanowiącej różnicę między roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne a sumą składek na ubezpieczenie zdrowotne za poszczególne miesiące roku kalendarzowego;”;

3) w art. 46 w ust. 4:

a) po pkt 3a dodaje się pkt 3b i 3c w brzmieniu:

„3b) informacje o obowiązujących w danym miesiącu formach opodatkowania;

3c) informacje o przychodach lub dochodach;”;

b) po pkt 6a dodaje się pkt 6aa w brzmieniu:

„6aa) informację o kwocie dopłaty stanowiącej różnicę między roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne a sumą składek na ubezpieczenie zdrowotne za poszczególne miesiące roku kalendarzowego;”;

4) w art. 47:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, nie później niż:”;

– uchyla się pkt 1,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla płatników składek posiadających osobowość prawną;”;

– w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) do 20 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników składek.”;

b) uchyla się ust. 2a i 2b,

c) ust. 2c otrzymuje brzmienie:

„2c. Osoby, o których mowa w ust. 2d–2f, są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych za kolejny miesiąc, także wówczas, gdy zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego jest spowodowana wyłącznie zmianą minimalnego wynagrodzenia lub przeciętnego wynagrodzenia.”,

d) uchyla się ust. 2g.

Art. 9. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1905, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255 i 1243) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osiągające przychody, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128), zwanej dalej „ustawą o podatku dochodowym”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osiągające przychody ze sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy o podatku dochodowym.”;

2) w art. 2 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Osoby fizyczne osiągające przychody, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym, opłacają ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.”;

3) w art. 4 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) wolny zawód – pozarolniczą działalność gospodarczą wykonywaną osobiście przez tłumaczy, adwokatów, notariuszy, radców prawnych, biegłych rewidentów, księgowych, agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, brokerów reasekuracyjnych, brokerów ubezpieczeniowych, doradców podatkowych, doradców restrukturyzacyjnych, maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych, agentów firm inwestycyjnych oraz rzeczników patentowych, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu;”;

4) w art. 6:

a) ust. 1a i 1b otrzymują brzmienie:

„1a. Opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podlegają otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń z tytułów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym. Dla ustalenia wartości otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń z tych tytułów, stosuje się art. 11 ust. 2–2b ustawy o podatku dochodowym.

1b. Do przychodów, o których mowa w ust. 1a, nie ma zastosowania art. 8 ust. 1.”;

b) po ust. 1b dodaje się ust. 1ba w brzmieniu:

„1ba. Przy określaniu przychodów z tytułu umowy najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz umów o podobnym charakterze, których przedmiotem nie są składniki majątku związane z działalnością gospodarczą, jeżeli wynajmujący lub wydzierżawiający przeniósł na rzecz osoby trzeciej wierzytelności z tytułu opłat wynikających z takich umów, a umowy te między stronami nie wygasają, to opłaty ponoszone przez najemcę lub dzierżawcę na rzecz osoby trzeciej stanowią przychód wynajmującego lub wydzierżawiającego w dniu zapłaty.”,

c) ust. 1f otrzymuje brzmienie:

„1f. Jeżeli korekta, o której mowa w art. 14 ust. 1m ustawy o podatku dochodowym, następuje po zmianie formy opodatkowania na opodatkowanie na zasadach:

- 1) ogólnych albo
- 2) określonych w art. 30c ustawy o podatku dochodowym, albo
- 3) określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 985), albo
- 4) określonych w ustawie z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1084 i 2123)

– zmniejszenia lub zwiększenia przychodów dokonuje się w ostatnim okresie rozliczeniowym przed zmianą formy opodatkowania.”,

- 5) w art. 9:
- a) w ust. 1a skreśla się wyrazy „ , albo złożyć sporządzony na piśmie wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej w terminie, o którym mowa w art. 29 ust. 1”,
 - b) w ust. 1b skreśla się wyrazy „albo w terminie określonym w art. 29 ust. 1 złożyć sporządzony na piśmie wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej”,
 - c) w ust. 3 wyrazy „oświadczenia (wniosku), o którym mowa w ust. 1 lub w art. 29 ust. 1” zastępuje się wyrazami „oświadczenia, o którym mowa w ust. 1”,
 - d) uchyla się ust. 4;
- 6) art. 10 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 10. Zwolnienia od podatku dochodowego, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 28a, 29b, 43, 46, 46c, 47a, 71a, 102a, 111, 114, 121, 121a, 122, 125, 125a, 129, 131a, 136, 137 i 150 ustawy o podatku dochodowym, stosuje się odpowiednio do podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.”;
- 7) w art. 11:
- a) w ust. 1 wyrazy „art. 26 ust. 1 i art. 26h ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 26 ust. 1, art. 26h ust. 1 i art. 26hb ust. 1”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „art. 9 ust. 3–3b, art. 26 ust. 5–7h, 13b, 13c i 15 oraz art. 26h ust. 2–9” zastępuje się wyrazami „art. 9 ust. 3–3b, art. 26 ust. 5–7h, 13b, 13c i 15, art. 26h ust. 2–9 oraz art. 26hb ust. 2–12”;
 - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Podatnik uzyskujący przychody wymienione w art. 6 ust. 1, opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, może odliczyć od tych przychodów wydatki określone w art. 26hd ust. 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym, jeżeli nie zostały odliczone od dochodu na podstawie ustawy o podatku dochodowym. W przypadku dokonywania odliczeń, o których mowa w zdaniu pierwszym, przepisy ust. 3 i art. 26hd ustawy o podatku dochodowym stosuje się odpowiednio.”;
 - d) w ust. 4:
 - wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przychody wymienione w art. 6 ust. 1, pomniejszone o dokonane na podstawie ust. 1, 2 i 3a odliczenia:”;

- w pkt 2 po wyrazach „wartość zobowiązania” dodaje się wyrazy „z tytułu zakupu towaru”;
- 8) w art. 12:
- a) w ust. 1:
 - w pkt 2:
 - uchyla się lit. g,
 - lit. h otrzymuje brzmienie:
„h) związanych z nadawaniem programów ogólnodostępnych i abonamentowych (PKWiU dział 60),”
 - uchyla się lit. n,
 - uchyla się lit. p,
 - uchyla się lit. w,
 - w lit. x skreśla się wyrazy „innych niż świadczone w ramach wolnych zawodów,”
 - po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:
„2a) 14 % przychodów ze świadczenia usług:
 - a) w zakresie opieki zdrowotnej (PKWiU dział 86),
 - b) architektonicznych i inżynierskich; usług badań i analiz technicznych (PKWiU dział 71),
 - c) w zakresie specjalistycznego projektowania (PKWiU 74.1);
 - 2b) 12 % przychodów ze świadczenia usług:
 - a) związanych z wydawaniem:
 - pakietów gier komputerowych (PKWiU ex 58.21.10.0), z wyłączeniem publikowania gier komputerowych w trybie on-line,
 - pakietów oprogramowania systemowego (PKWiU 58.29.1),
 - pakietów oprogramowania użytkowego (PKWiU 58.29.2),
 - oprogramowania komputerowego pobieranego z Internetu (PKWiU ex 58.29.3), z wyłączeniem pobierania oprogramowania w trybie on-line,
 - b) związanych z doradztwem w zakresie sprzętu komputerowego (PKWiU 62.02.10.0), związanych z oprogramowaniem (PKWiU ex 62.01.1), objętych grupowaniem „Oryginały oprogramowania komputerowego” (PKWiU 62.01.2), związanych z doradztwem w

zakresie oprogramowania (PKWiU ex 62.02), w zakresie instalowania oprogramowania (PKWiU ex 62.09.20.0), związanych z zarządzaniem siecią i systemami informatycznymi (PKWiU 62.03.1);”;

- w pkt 4 w lit. g skreśla się wyrazy „, innych niż świadczone w ramach wolnych zawodów”;
 - w pkt 5 w lit. c skreśla się wyrazy „innych niż świadczone w ramach wolnych zawodów”;
 - w pkt 7 lit. e otrzymuje brzmienie:
„e) o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2, 5–10 i 19–22 ustawy o podatku dochodowym”;
- b) w ust. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a) ust. 1 pkt 2a, ryczałt wynosi 14%;
 - 2b) ust. 1 pkt 2b, ryczałt wynosi 12%”;
- c) dodaje się ust. 14 w brzmieniu:
- „14. W przypadku osiągnięcia przez podatnika przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, również gdy działalność ta jest prowadzona w formie spółki, oraz przychodów, o których mowa w art. 6 ust. 1a, kwota przychodów określona w ust. 1 pkt 4 dotyczy odrębnie przychodów osiągniętych z tych źródeł przychodów.”;
- 9) uchyla się art. 13;
- 10) w art. 13a skreśla się wyrazy „, obniżonego zgodnie z art. 13.”;
- 11) w art. 15 dodaje się ust. 12 i 13 w brzmieniu:
- „12. Podmioty, o których mowa w ust. 1, prowadzące ewidencję lub wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych są obowiązane prowadzić tę ewidencję i wykaz przy użyciu programów komputerowych oraz przysyłać do urzędu skarbowego tę ewidencję i wykaz:
- 1) według stanu na ostatni dzień:
- a) miesiąca – w przypadku gdy stanowią podstawę ustalania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych wpłacanego miesięcznie,
 - b) kwartału – w przypadku gdy stanowią podstawę ustalania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych wpłacanego kwartalnie
- w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po upływie odpowiednio tego miesiąca albo kwartału oraz

- 2) po zakończeniu roku podatkowego – w terminie do dnia upływu terminu określonego dla złożenia zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 2
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 ustawy – Ordynacja podatkowa.

13. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone ewidencje i wykaz podlegające przekazaniu na podstawie ust. 12, oraz sposób ich wykazywania w tych ewidencjach i wykazie,
 - 2) podmioty zwolnione z obowiązku przesyłania ewidencji i wykazu na podstawie ust. 12 pkt 1
- uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości rozliczeń podatników oraz kontroli obowiązków podatników przez organ podatkowy, identyfikowania obszarów, w których występują nadużycia w podatku lub narażonych na te nadużycia, oraz możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ewidencji i wykazu.”;
- 12) w art. 20 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
- „8. W przypadku przekształcenia spółki w spółkę będącą podatnikiem podatku dochodowego albo przejęcia spółki przez spółkę będącą podatnikiem podatku dochodowego w następstwie łączenia, przepis art. 24 ust. 3g ustawy o podatku dochodowym stosuje się odpowiednio.”;
- 13) w art. 21 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Przy obliczaniu ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za poszczególne miesiące albo kwartały podatnicy mogą uwzględniać odliczenia i obniżki, o których mowa w art. 11, z zastrzeżeniem art. 26h ust. 6, art. 26ha ust. 9, art. 26hb ust. 7 i art. 26hd ust. 12 ustawy o podatku dochodowym.”;
- 14) w art. 23 w ust. 1:
- a) w pkt 8 skreśla się wyrazy „w wolnych zawodach,”,
 - b) w pkt 9 skreśla się wyrazy „w wolnych zawodach,”;
- 15) w art. 24:
- a) uchyla się ust. 2;

- b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Przedsiębiorstwo w spadku opłaca podatek w formie karty podatkowej za okres od dnia następującego po dniu otwarcia spadku do końca tego roku podatkowego w wysokości 1/30 miesięcznej należności za każdy dzień.”,
 - c) w ust. 5 w zdaniu pierwszym wyrazy „okresie, o którym mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „okresie, o którym mowa w ust. 4 zdanie drugie”,
 - d) uchyla się ust. 6;
- 16) w art. 25:
- a) w ust. 1:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) kontynuują stosowanie opodatkowania w tej formie po dniu 31 grudnia 2021 r. oraz nie zrezygnowali z opodatkowania w tej formie po dniu 31 grudnia 2021 r. i nie utracili prawa do opodatkowania w tej formie po tym dniu;”,
 - uchyla się pkt 2,
 - pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) małżonek podatnika nie prowadzi działalności w tym samym zakresie, z której przychody (dochody) podlegają odrębnemu opodatkowaniu podatkiem dochodowym na ogólnych zasadach, na zasadach określonych w art. 30c ustawy o podatku dochodowym lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych;”,
 - pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) pozarolnicza działalność gospodarcza zgłoszona we wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej nie jest prowadzona poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,
 - b) w ust. 2 uchyla się pkt 2,
 - c) w ust. 4 wyraz „zgłosi” zastępuje się wyrazem „zgłosił”;
- 17) w art. 26 w ust. 4 w zdaniu pierwszym wyraz „zgłosi” zastępuje się wyrazem „zgłosił”;
- 18) w art. 29:
- a) w ust. 1:
 - skreśla się zdanie pierwsze i drugie,
 - skreśla się zdanie czwarte i piąte,
 - b) uchyla się ust. 2;

- 19) w art. 31:
 - a) uchyla się ust. 1–4,
 - b) w ust. 5 skreśla się wyrazy „ , pomniejszony o zapłaconą składkę na ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,”,
 - c) uchyla się ust. 6;
- 20) w art. 33 uchyla się ust. 1 i 2;
- 21) w art. 36 w ust. 1 w pkt 1 w lit. b wyrazy „wykonywanie wolnego zawodu w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego oraz wolnego zawodu w zakresie usług weterynaryjnych” zastępuje się wyrazami „świadczenie usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego oraz w zakresie usług weterynaryjnych”;
- 22) w art. 40 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „poda we wniosku” zastępuje się wyrazami „podał we wniosku”;
- 23) uchyla się art. 44;
- 24) w art. 47 skreśla się wyrazy „ , pomniejszony o zapłaconą w kwartale składkę na ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,”;
- 25) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu ustalone wzory dokumentu elektronicznego:

 - 1) zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 2;
 - 2) informacji o zmianach we wniosku o zastosowanie karty podatkowej lub likwidacji prowadzonej działalności, o których mowa w art. 36 ust. 7.

2. Ustalono wzory dokumentu elektronicznego zawierają pozycje umożliwiające prawidłowe wykonanie obowiązku przez obowiązanych do ich złożenia, w tym:

 - 1) nazwę, symbol oraz wariant formularza;
 - 2) dane identyfikacyjne;
 - 3) objaśnienia co do sposobu wypełniania, terminu i miejsca składania formularza.”;
- 26) w załączniku nr 3 do ustawy:
 - a) tytuł części VIII otrzymuje brzmienie:

„Świadczenie usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego”,

b) w części VIII:

- w lp. 1 w kolumnie drugiej wyrazy „Lekarz i lekarz stomatolog” zastępuje się wyrazami „Lekarz i lekarz dentysta”,
- w objaśnieniach dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Stawki nie dotyczą działalności wykonywanej na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej.”,

c) tytuł części IX otrzymuje brzmienie:

„Świadczenie usług weterynaryjnych”,

d) w części IX w objaśnieniach dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Stawki nie dotyczą działalności wykonywanej na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291) w art. 139 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie zaliczki następuje w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2021 r. poz. 408 i 694) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 16a otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Nie podlega karze za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe sprawca czynu zabronionego dotyczącego złożenia deklaracji lub przesłania księgi, jeżeli po jego popełnieniu została złożona organowi podatkowemu prawnie skuteczna korekta deklaracji lub księgi dotycząca obowiązku, którego nieprawidłowe wykonanie stanowi ten czyn zabroniony.

§ 2. Jeżeli w związku z czynem zabronionym określonym w § 1 nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, przepis ten stosuje się tylko wtedy, gdy należność ta została uiszczona niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie wyznaczonym przez finansowy organ postępowania przygotowawczego.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli przed złożeniem korekty deklaracji lub księgi wszczęto postępowanie przygotowawcze o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe lub ujawniono w toku toczącego się postępowania przygotowawczego to przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.”;

2) w art. 53 § 31 otrzymuje brzmienie:

„§ 31. Użyte w kodeksie określenia „kontrola celno-skarbowa”, nabycie sprawdzające”, „audyt”, „czynności audytowe”, „urzędowe sprawdzenie” mają znaczenie nadane im w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.”;

3) art. 56c otrzymuje brzmienie:

„Art. 56c. § 1. Kto wbrew obowiązкови nie sporządza lokalnej dokumentacji cen transferowych, o której mowa w art. 23w ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w art. 11k ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, albo nie dołącza do lokalnej dokumentacji cen transferowych grupowej dokumentacji cen transferowych, o której mowa w art. 23zb ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w art. 11p ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto sporządza dokumentację, o której mowa w § 1, niezgodnie ze stanem rzeczywistym.

§ 3. Kto wbrew obowiązкови dokumentację, o której mowa w § 1, sporządza po terminie podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

§ 4. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1–3 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”;

4) w art. 56d § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto podaje nieprawdę lub zataja prawdę składając:

- 1) oświadczenie lub informacja, o których mowa w art. 41 ust. 4da, 15, 21 lub 25 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w art. 26 ust. 1ab, 2ca, 7a lub 7g ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych,
- 2) oświadczenie co do zgodności z prawdą faktów przedstawionych we wniosku o zwrot podatku, o którym mowa w rozdziale 7b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w rozdziale 6a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych lub we wniosku o wydanie

opinii o stosowaniu preferencji, o którym mowa w art. 41d ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w art. 26b ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, oraz co do zgodności z oryginałem dokumentacji załączonej do tych wniosków podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.”;

5) w art. 56e skreśla się wyraz „kapitałowych”;

6) art. 80e otrzymuje brzmienie:

„Art. 80e. § 1. Kto wbrew obowiązкови nie składa właściwemu organowi podatkowemu informacji o cenach transferowych, o której mowa w art. 23zf ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w art. 11t ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, albo składając ją podaje w niej dane niezgodne z lokalną dokumentacją cen transferowych lub ze stanem rzeczywistym, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Kto wbrew obowiązкови informację, o której mowa w § 1, składa po terminie, podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 lub 2 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”;

7) w art. 83:

a) w § 1 po wyrazach „lub czynności audytowych” dodaje się wyrazy „, lub dokonania nabycia sprawdzającego”;

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Kto osobie uprawnionej do dokonania nabycia sprawdzającego odmawia przyjęcia zwracanego towaru nabytego w toku nabycia sprawdzającego, przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru lub usługi niewykonanej w toku nabycia sprawdzającego wydanej tej osobie w toku nabycia sprawdzającego, lub zwrotu zapłaty otrzymanej za zwracany towar nabyty w toku nabycia sprawdzającego lub usług niewykonaną w toku nabycia sprawdzającego, podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 815 oraz z 2021 r. poz. 255) w art. 2 w pkt 4 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) niepodlegające podatkowi od towarów i usług na podstawie art. 8c ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, 694 i 802), z wyjątkiem:

- umów sprzedaży i zamiany, których przedmiotem jest nieruchomości lub jej część, albo prawo użytkowania wieczystego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do miejsca postojowego w garażu wielostanowiskowym lub udział w tych prawach,
- umów sprzedaży udziałów i akcji w spółkach handlowych;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w pkt 1 w lit. c po tiret trzydziestym czwartym dodaje się tiret trzydzieste piąte i trzydzieste szóste w brzmieniu:

- „– przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. a, lit. b oraz lit. c w zakresie przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, opodatkowane według zasad określonych w art. 27 i art. 30c tej ustawy, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych osób o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152 lit. c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustalone zgodnie z art. 5 ust. 7a.”;

2) w art. 23b w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

- „1a) informacji o dochodzie, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. c tiret dwudzieste dziewiąte, trzydzieste czwarte, trzydzieste piąte i trzydzieste szóste;”.

Art. 14. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, 694, 802, 1163, 1243 i 1598) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 46 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 47 i 48 w brzmieniu:

- „47) grupie VAT – rozumie się przez to grupę podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, zarejestrowaną jako podatnik podatku;
- 48) przedstawicieli grupy VAT – rozumie się przez to podmiot reprezentujący grupę VAT w zakresie obowiązków tej grupy.”;

- 2) w art. 3 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W przypadku grupy VAT właściwym organem podatkowym jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla przedstawiciela grupy VAT.”;

- 3) w dziale II po rozdziale 2a dodaje się rozdział 2b w brzmieniu:

„Rozdział 2b

Opodatkowanie w grupie VAT

Art. 8c. 1. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przez członka grupy VAT na rzecz innego członka tej samej grupy nie podlegają opodatkowaniu.

2. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przez członka grupy VAT na rzecz podmiotu spoza tej grupy uważa się za dokonane przez tę grupę.

3. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane na rzecz członka grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy uważa się za dokonane na rzecz tej grupy.

4. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przez oddział będący członkiem grupy VAT na rzecz:

- 1) podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział,
- 2) innego oddziału podatnika, o którym mowa w pkt 1, położonego poza terytorium kraju

– uważa się za dokonane przez grupę VAT na rzecz podmiotu, który do niej nie należy.

5. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane na rzecz oddziału będącego członkiem grupy VAT przez:

- 1) podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział,
- 2) inny oddział podatnika, o którym mowa w pkt 1, położony poza terytorium kraju

– uważa się za dokonane na rzecz grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy.

6. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane na rzecz oddziału będącego członkiem grupy VAT, utworzonej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, przez podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, uważa się za dokonane na rzecz tej grupy VAT.

7. Dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przez oddział będący członkiem grupy VAT, utworzonej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, na rzecz podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, uważa się za dokonane przez tę grupę VAT.

Art. 8d. 1. Grupa VAT w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy uwzględnia kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy wynikającą z ostatniej deklaracji podatkowej złożonej przez jej członków jako podatników.

2. Grupa VAT jest obowiązana złożyć deklarację podatkową za okres rozliczeniowy, w którym utraciła status podatnika.

3. Kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z deklaracji, o której mowa w ust. 2, podlega zwrotowi na rzecz przedstawiciela grupy VAT lub odliczeniu w rozliczeniu za następny okres rozliczeniowy przedstawiciela grupy VAT. Przepisy art. 87 stosuje się odpowiednio.

4. Po utracie przez grupę VAT statusu podatnika przedstawiciel grupy VAT może dokonywać korekt rozliczeń podatku za okresy rozliczeniowe, w których grupa VAT była podatnikiem, na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy, Ordynacji podatkowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 8e. W okresie posiadania statusu podatnika przez grupę VAT oraz po utracie przez tę grupę tego statusu, członkowie grupy VAT odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania z tytułu podatku.”;

4) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Podatnikiem, o którym mowa w art. 15, może być również grupa podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, które zawrą umowę o utworzeniu grupy VAT.

2. Grupę VAT mogą utworzyć podatnicy:

- 1) posiadający siedzibę na terytorium kraju lub
- 2) nieposiadający siedziby na terytorium kraju w zakresie, w jakim prowadzą działalność gospodarczą na terytorium kraju za pośrednictwem oddziału położonego na terytorium kraju.

3. Podatników uważa się za powiązanych finansowo, jeśli jeden z podatników będących członkiem grupy VAT posiada bezpośrednio ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 464, 694, 802, 815, 954, 1003, 1005 i

lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do udziału w zysku, każdego z pozostałych podatników będących członkami tej grupy.

4. Podatników uważa się za powiązanych ekonomicznie, jeżeli:

- 1) przedmiot głównej działalności członków grupy VAT ma taki sam charakter lub
- 2) rodzaje działalności prowadzonej przez członków grupy VAT uzupełniają się i są współzależne, lub
- 3) członek grupy VAT prowadzi działalność, z której w całości lub w dużej mierze korzystają inni członkowie grupy VAT.

5. Podatników uważa się za powiązanych organizacyjnie, jeżeli:

- 1) prawnie lub faktycznie, bezpośrednio lub pośrednio, znajdują się pod wspólnym kierownictwem, lub
- 2) organizują swoje działania całkowicie lub częściowo w porozumieniu.

6. Warunki istnienia powiązań finansowych, ekonomicznych i organizacyjnych pomiędzy członkami grupy VAT muszą być spełnione nieprzerwanie przez okres, w jakim ta grupa posiada status podatnika.

7. Podmiot może być członkiem tylko jednej grupy VAT.

8. Grupa VAT nie może być członkiem innej grupy VAT.

9. Grupa VAT nie może być rozszerzona o innych członków, ani pomniejszona o któregośkolwiek z członków wchodzących w jej skład.

10. Umowa o utworzeniu grupy VAT jest sporządzana na piśmie i zawiera co najmniej:

- 1) nazwę grupy VAT z dodatkowym oznaczeniem „grupa VAT” lub „GV”;
- 2) dane identyfikacyjne podatników tworzących grupę VAT, w tym dane dotyczące oddziału w przypadku podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, oraz wysokość kapitału zakładowego każdego z tych podatników;
- 3) wskazanie przedstawiciela grupy VAT, wyznaczonego spośród jej członków;
- 4) dane identyfikacyjne udziałowców (akcjonariuszy) i wysokość ich udziału w kapitale zakładowym podatników tworzących grupę VAT, posiadających ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym tych podatników;
- 5) wskazanie okresu na jaki grupa VAT została utworzona, nie krótszego niż 3 lata.

11. Przedstawiciel grupy VAT reprezentuje grupę VAT w zakresie obowiązków tej grupy, w tym wynikających z ustawy, Ordynacji podatkowej, ustawy z dnia

13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

12. Grupa VAT nabywa status podatnika z dniem wskazanym w umowie o utworzeniu grupy VAT, nie wcześniej jednak niż z dniem dokonania rejestracji, o której mowa w art. 96 ust. 4.

13. W celu przedłużenia okresu funkcjonowania grupy VAT przedstawiciel grupy VAT składa do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania istniejącej grupy VAT nową umowę zawartą pomiędzy członkami istniejącej grupy VAT, w terminie 30 dni przed wygaśnięciem dotychczasowej umowy. Do nowej umowy przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

14. Przedstawiciel grupy VAT jest obowiązany zgłosić naczelnikowi urzędu skarbowego zmiany w stanie faktycznym lub prawnym skutkujące naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

15. Grupa VAT traci status podatnika:

- 1) z dniem poprzedzającym dzień wystąpienia zmian w stanie faktycznym lub w stanie prawnym skutkujących naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika;
 - 2) z upływem terminu na jaki została utworzona.”;
- 5) w art. 19a w ust. 5 w pkt 1 w lit. b wyrazy „własności towarów w zamian za odszkodowanie” zastępuje się wyrazami „lub przeniesienia z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie”;
- 6) w art. 42b:
- a) po ust. 8a dodaje się ust. 8aa w brzmieniu:

„8aa. Nie wydaje się WIS, jeżeli zakres przedmiotowy wniosku o wydanie WIS, w dniu złożenia tego wniosku, jest przedmiotem zawartego porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zt pkt 4 Ordynacji podatkowej.”,
 - b) w ust. 8b po wyrazach „w ust. 8a” dodaje się wyrazy „i 8aa”;
- 7) w art. 43 dodaje się ust. 22–24 w brzmieniu:
- „22. Podatnik może zrezygnować ze zwolnienia od podatku usług, o których mowa w ust. 1 pkt 7, 12, 38, 39, 40, 40a i 41, świadczonych na rzecz podatników, i wybrać ich opodatkowanie, pod warunkiem że:
- 1) jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny;

- 2) złoży naczelnikowi urzędu skarbowego pisemne zawiadomienie o wyborze opodatkowania tych usług przed początkiem okresu rozliczeniowego, od którego rezygnuje ze zwolnienia.

23. Podatnik, o którym mowa w ust. 22, może, nie wcześniej niż po upływie 2 lat, licząc od początku okresu rozliczeniowego, od którego wybrał opodatkowanie usług, o których mowa w ust. 1 pkt 7, 12, 38, 39, 40, 40a i 41, ponownie skorzystać ze zwolnienia od podatku tych usług, pod warunkiem złożenia naczelnikowi urzędu skarbowego pisemnego zawiadomienia o rezygnacji z opodatkowania, przed początkiem okresu rozliczeniowego, od którego ponownie będzie korzystał ze zwolnienia.

24. Podatnik, który zrezygnował z opodatkowania zgodnie z ust. 23, może ponownie wybrać opodatkowanie zgodnie z ust. 22, nie wcześniej niż po upływie 2 lat, licząc od początku okresu rozliczeniowego, od którego ponownie korzysta ze zwolnienia.”;

- 8) w art. 46 w pkt 2 po wyrazach „2403” dodaje wyrazy „i 2404 11 00 i 2404 19 10”;
- 9) w art. 86 w ust. 2g wyrazy „art. 90 ust. 5, 6, 9a i 10” zastępuje się wyrazami „art. 90 ust. 5, 6, 9a, 10 i 10c–10g”;
- 10) w art. 87:
 - a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 6 i 6a,” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem ust. 6, 6a i 6d”;
 - b) w ust. 2c w zdaniu pierwszym wyrazy „o którym mowa w ust. 2, 5a i 6,” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w ust. 2, 5a, 6 i 6d,”;
 - c) po ust. 6b dodaje się ust. 6c-6l w brzmieniu:

„6c. Podatnikowi, w przypadku którego stwierdzono, że wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 19a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), nie zapewniał możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 355i 1598), w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego, nie przysługuje zwrot różnicy podatku, o której mowa w ust. 2, w terminie, o którym mowa w ust. 6, za okres rozliczeniowy:

 - 1) w którym naruszenie tego obowiązku zostało stwierdzone oraz za 6 kolejnych okresów rozliczeniowych następujących po tym okresie rozliczeniowym;

- 2) za który podatnik wykazał zwrot różnicy podatku.

6d. Urząd skarbowy jest obowiązany dokonać zwrotu różnicy podatku, o której mowa w ust. 2, w terminie 15 dni, licząc od dnia:

- 1) w którym upłynął termin do złożenia deklaracji, o której mowa w art. 99 ust. 1–3, w przypadku złożenia:
 - a) deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku,
 - b) korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło przed upływem terminu do złożenia deklaracji;
- 2) złożenia korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło po upływie terminu do złożenia deklaracji.

6e. Przepis ust. 6d stosuje się w przypadku, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) za trzy kolejne okresy rozliczeniowe, a w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 99 ust. 2 i 3, za jeden okres rozliczeniowy, poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot, udział procentowy:
 - a) łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, w danym okresie rozliczeniowym w całkowitej wartości sprzedaży wraz z podatkiem dokonanej przez podatnika w danym okresie, był nie niższy niż 80%,
 - b) otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych, w tym również przy użyciu usługi polecenia przelewu w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych z tytułu sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, dokumentowanej paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie płatności mobilnej lub polecenia przelewu, zgodnym z formą otrzymanej płatności, w stosunku do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas w danym okresie rozliczeniowym, był nie niższy niż 80%;

- 2) przez kolejne 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot, łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowanej przez tego podatnika przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, za każdy okres rozliczeniowy była nie niższa niż 50 tys. zł;
- 3) za okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot:
 - a) kwota różnicy podatku, o której mowa w ust. 2, wykazana przez podatnika nie przekracza dwukrotnej wysokości podatku wynikającego u tego podatnika ze sprzedaży zaewidencjonowanej w okresie rozliczeniowym przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie,
 - b) kwota podatku naliczonego lub różnicy podatku, o której mowa w ust. 1, nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych i wykazana w deklaracji nie przekracza 3000 zł,
 - c) w przypadku, o którym mowa w ust. 6d pkt 1 lit. a, podatnik złożył deklarację przed upływem terminu do jej złożenia;
- 4) podatnik przez kolejne:
 - a) 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot:
 - był zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
 - składał za każdy okres rozliczeniowy deklaracje, o których mowa w art. 99 ust. 1–3,
 - prowadził ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3,
 - b) 3 miesiące poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot, posiadał rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo kredytowej, zawarty w wykazie, o którym mowa w art. 96b ust. 1.

6f. Łączną wartość sprzedaży wraz z podatkiem, o której mowa w ust. 6e pkt 1 i 2, ustala się w oparciu o dane gromadzone w Centralnym Repozytorium Kas. Do

wartości tej nie wlicza się wartości sprzedaży dokumentowanej fakturami, o których mowa w art. 106h ust. 2.

6g. Całkowitą wartość sprzedaży wraz z podatkiem, o której mowa w ust. 6e pkt 1 lit. a, ustala się w oparciu o dane zawarte w ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3.

6h. Do zwrotu różnicy podatku, o którym mowa w ust. 6d, przepisy ust. 2 zdanie drugie i trzecie, ust. 2a–2c oraz ust. 4a–4f stosuje się odpowiednio.

6i. Spełnienie warunków, o których mowa w ust. 6e, jest weryfikowane z wykorzystaniem zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

6j. Jeżeli postanowienie o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 6d, albo decyzja o odmowie dokonania zwrotu różnicy podatku w tym terminie, nie zostaną podjęte albo odebrane w terminie 4 dni od dnia:

- 1) rozpoczęcia przechowywania pisma w placówce pocztowej – w przypadku, o którym mowa w art. 150 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej,
- 2) złożenia pisma w urzędzie gminy (miasta) – w przypadku, o którym mowa w art. 150 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej,
- 3) wpłynięcia tego postanowienia albo tej decyzji na adres do doręczeń elektronicznych – w przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 802, 1135, 1163 i 1598)

– doręczenie uważa się za dokonane z upływem terminu tych 4 dni.

6k. Przepis ust. 6j pkt 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 150a Ordynacji podatkowej.

6l. Przepisy ust. 6j pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 151 Ordynacji podatkowej.”;

- 11) w art. 90 po ust. 10b dodaje się ust. 10c–10g w brzmieniu:

„10c. W przypadku grupy VAT, proporcję, o której mowa w ust. 2, przyjmuje się odrębnie dla każdego jej członka, przy czym w roku, w którym ta grupa uzyskała status podatnika, proporcję tę przyjmuje się w wartości ustalonej przez członków grupy VAT na moment jej utworzenia. Przepisy ust. 3–6 i 8–10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

10d. W przypadku gdy grupa VAT dokonuje nabyć towarów lub usług, które są wykorzystywane przez tę grupę do wykonywania czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego, jak i czynności, w związku z którymi takie prawo nie przysługuje, oraz nie jest możliwe przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy VAT, grupa ta jest obowiązana do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanych z tymi czynnościami, w stosunku do których przysługuje jej prawo do obniżenia kwoty podatku należnego w sposób określony w ust. 1. Jeżeli nie jest możliwe wyodrębnienie całości lub części kwot, o których mowa w zdaniu pierwszym, grupa VAT jest obowiązana do ustalenia proporcji, o której mowa w ust. 2. Proporcja, o której mowa w zdaniu drugim, jest wyliczana szacunkowo według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu. Przepisy ust. 3–6 i 8–10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

10e. W przypadku podatnika, dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, proporcja, o której mowa w ust. 2, ustalona dla niego odrębnie przed utratą statusu podatnika przez grupę VAT, nie ulega zmianie do końca roku, w którym ta grupa utraciła ten status. Przepisy art. 91 ust. 1–9 stosuje się odpowiednio do każdego z podatników, który był członkiem grupy VAT. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisów ust. 8 i 9 nie stosuje się.

10f. W przypadku gdy podatnik, dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, uzna, że w odniesieniu do niego kwota obrotu dla ustalenia proporcji, o której mowa w ust. 10e, byłaby niereprezentatywna, do obliczenia kwoty podatku naliczonego podlegającej odliczeniu od kwoty podatku należnego przyjmuje proporcję wyliczoną szacunkowo według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu.

10g. Przez obrót, o którym mowa w ust. 3, osiągnięty przez podatnika, który był w poprzednim roku podatkowym członkiem grupy VAT i dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, rozumie się obrót:

- 1) jaki można przyporządkować dla tego podatnika za okres, w którym był członkiem grupy VAT, oraz
 - 2) osiągnięty przez tego podatnika po utracie statusu podatnika przez grupę VAT.”;
- 12) w art. 90a w ust. 1 wyrazy „art. 90 ust. 3–10a” zastępuje się wyrazami „art. 90 ust. 3–10a, 10c–10g”;

- 13) w art. 91 w ust. 1 wyrazy „w art. 90 ust. 2–6, 10 lub 10a” zastępuje się wyrazami „w art. 90 ust. 2–6, 10, 10a, lub 10c–10g”;
- 14) w art. 96:
- a) w ust. 1 po wyrazach: „o których mowa w art. 15” dodaje się wyrazy „i art. 15a”,
 - b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. W przypadku grupy VAT przedstawiciel grupy VAT składa zgłoszenie rejestracyjne, o którym mowa w ust. 1, do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla tego przedstawiciela, wraz z umową o utworzeniu grupy VAT.”,
 - c) po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Naczelnik urzędu skarbowego nie dokonuje rejestracji grupy VAT jako podatnika VAT, jeżeli nie są spełnione warunki uznania grupy VAT za podatnika, i zawiadamia o braku rejestracji przedstawiciela grupy VAT.”,
 - d) po ust. 7b dodaje się ust. 7ba i 7bb w brzmieniu:

„7ba. Z chwilą rejestracji grupy VAT jako podatnika naczelnik urzędu skarbowego z urzędu wykreśla z rejestru jako podatnika VAT członka grupy VAT.

7bb. Naczelnik urzędu skarbowego z urzędu wykreśla z rejestru jako podatnika VAT grupę VAT, która utraciła status podatnika, i zawiadamia o wykreśleniu przedstawiciela grupy VAT.”,
 - e) po ust. 9j dodaje się ust. 9k w brzmieniu:

„9k. W momencie wykreślenia z rejestru grupy VAT naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie członka tej grupy jako podatnika VAT ze statusem takim, jaki posiadał przed dniem wykreślenia, bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego.”;
- 15) w art. 96b po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. W przypadku, o którym mowa w art. 96 ust. 7ba, dane członka grupy VAT, o których mowa w ust. 3 pkt 13, podlegają uwidocznieniu w wykazie jako dane tej grupy.”;
- 16) w art. 97:
- a) w ust. 1 po wyrazach „o których mowa w art. 15” dodaje się wyrazy „i art. 15a”,
 - b) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Wykreślenie podatnika z rejestru jako podatnika VAT, o którym mowa w art. 96 ust. 6, 7, 7b-7bb i 8-9a, jest równoznaczne z wykreśleniem z rejestru jako podatnika VAT UE. Przepisy art. 96 ust. 8b i 9g-9k stosuje się odpowiednio.”;
- 17) w art. 99:

- a) w ust. 3a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) w przypadku których w danym kwartale stwierdzono, że wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 19a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego.”,
- b) po ust. 3d dodaje się ust. 3e w brzmieniu:
„3e. Podatnicy, o których mowa w ust. 2 i 3, w przypadku których stwierdzono, że wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 19a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego, są obowiązani do składania deklaracji podatkowych za okresy miesięczne poczynwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału:
- 1) w którym zostało stwierdzone naruszenie tego obowiązku – jeżeli ta identyfikacja nastąpiła w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału; w przypadku gdy ta identyfikacja nastąpiła w drugim miesiącu kwartału, deklaracja za pierwszy miesiąc kwartału jest składana w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału;
 - 2) następujący po kwartale, w którym zostało stwierdzone naruszenie tego obowiązku – jeżeli ta identyfikacja nastąpiła w trzecim miesiącu kwartału.”,
- c) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:
„4b. Podatnicy, w przypadku których stwierdzono, że wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 19a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe

wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego, mogą składać deklaracje podatkowe za okresy kwartalne na zasadach przewidzianych w ust. 2 i 3, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy następujących po ostatnim miesiącu kwartału, w którym zostało stwierdzone naruszenie tego obowiązku.”;

18) w art. 109 po ust. 11f dodaje się ust. 11g–11i w brzmieniu:

„11g. Członkowie grupy VAT są obowiązani prowadzić, w postaci elektronicznej, ewidencję czynności, o których mowa w art. 8c ust. 1.

11h. Ewidencja, o której mowa w ust. 11g, zawiera co najmniej:

- 1) nazwę i NIP nabywcy;
- 2) datę dokonania i zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi;
- 3) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 4) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 5) kwotę należności ogółem.

11i. Na żądanie organu podatkowego członkowie grupy VAT przekazują ewidencję, o której mowa w ust. 11g, w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania.”;

19) w art. 111:

a) po ust. 6ka dodaje się ust. 6kb w brzmieniu:

„6kb. W przypadku stwierdzenia, że podatnik prowadzący ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wbrew art. 19a ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewnia współpracy kasy rejestrującej z terminalem płatniczym, przy użyciu którego zapewnia możliwość przyjmowania płatności, zgodnie z wymaganiami technicznymi dla kas rejestrujących, naczelnik urzędu skarbowego, w drodze decyzji, nakłada na tego podatnika karę pieniężną w wysokości 5000 zł.”,

b) w ust. 6l:

- w zdaniu pierwszym wyrazy „ust. 6j i 6ka” zastępuje się wyrazami „ust. 6j, 6ka i 6kb”,
- w zdaniu drugim wyrazy „ust. 6j i 6ka” zastępuje się wyrazami „ust. 6j, 6ka i 6kb”;

20) w art. 120 w ust. 1:

a) w pkt 1:

- w lit. b wyrazy „(CN 9702 00 00)” zastępuje się wyrazami „(CN 9702)”,
- w lit. c wyrazy „(CN 9703 00 00)” zastępuje się wyrazami „(CN 9703)”,

- b) w pkt 2 w lit. b wyrazy „(CN 9705 00 00)” zastępuje się wyrazami „(CN 9705)”;
- c) w pkt 3 wyrazy „(CN 9706 00 00)” zastępuje się wyrazami „(CN 9706)”;

21) po art. 146j dodaje się art. 146k w brzmieniu:

„Art. 146k. 1. W okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. dla zwrotu różnicy podatku, o którym mowa w art. 87 ust. 6d, warunek, o którym mowa w art. 87 ust. 6e pkt 1 lit. b, uznaje się za spełniony, jeżeli udział procentowy otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych, w tym również przy użyciu usługi polecenia przelewu w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych z tytułu sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3, dokumentowanej paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie płatności mobilnej lub usługi polecenia przelewu, zgodnym z formą otrzymanej płatności, w stosunku do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas w danym okresie rozliczeniowym, był nie niższy niż 65%.

2. Łączną wartość sprzedaży wraz z podatkiem, o której mowa w ust. 1, ustala się w oparciu o dane gromadzone w Centralnym Repozytorium Kas. Do wartości tej nie wlicza się wartości sprzedaży dokumentowanej fakturami, o których mowa w art. 106h ust. 2.”;

22) objaśnienie nr 1 do załącznika nr 3 do ustawy otrzymuje brzmienie:

„1) Wykaz nie ma zastosowania do towarów i usług zwolnionych od podatku lub opodatkowanych stawkami niższymi niż stawka, której dotyczy załącznik.”;

23) w załączniku nr 7 do ustawy w kolumnie pierwszej wyrazy „ex 3705” zastępuje się wyrazami „ex 3705 00”;

24) w załączniku nr 10 do ustawy:

a) poz. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

10	ex 15	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego, roślinnego lub mikrobiologicznego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego - wyłącznie jadalne
11	ex 16	Przetwory z mięsa, ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, lub z owadów - z wyłączeniem:

		1) kawioru oraz namiastek kawioru objętych CN 1604, 2) przetworów z homarów i ośmiornic oraz z innych towarów objętych CN 1603 00 i CN 1605
--	--	--

b) poz. 17 otrzymuje brzmienie:

17	ex 2202	Wody, włącznie z wodami mineralnymi i wodami gazowanymi, zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, lub wody aromatyzowane i pozostałe napoje bezalkoholowe, z wyłączeniem soków owocowych, z orzechów i warzywnych, objętych pozycją CN 2009 - wyłącznie produkty: 1) jogurty, maślanki, kefiry, mleko nieobjęte działem CN 04 - z wyłączeniem produktów zawierających kawę oraz jej ekstrakty, esencje lub koncentraty, 2) napoje bezalkoholowe, w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego, 3) preparaty do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe, preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne, mleko i mleko modyfikowane dla dzieci, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, 4) niezawierające produktów objętych pozycjami od CN 0401 do CN 0404 lub tłuszczu uzyskanego z produktów objętych pozycjami od CN 0401 do CN 0404: a) napoje na bazie soi o zawartości białka 2,8% masy lub większej (CN 2202 99 11), b) napoje na bazie soi o zawartości białka mniejszej niż 2,8% masy; napoje na bazie orzechów objętych działem CN 08, zbóż objętych działem CN 10 lub nasion objętych działem CN 12 (CN 2202 99 15)

c) poz. 19 otrzymuje brzmienie:

19	ex 49	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany - wyłącznie towary objęte następującymi CN: 1) ex 4901 Książki, broszury, ulotki i podobne materiały, drukowane, nawet w pojedynczych arkuszach - z wyłączeniem ulotek, 2) ex 4902 Gazety, dzienniki i czasopisma, nawet ilustrowane lub zawierające materiały reklamowe - wyłącznie czasopisma regionalne lub lokalne, 3) 4903 00 00 Książki dla dzieci, obrazkowe, do rysowania lub kolorowania, 4) 4904 00 00 Nuty drukowane lub w rękopisie, nawet ilustrowane lub oprawione, 5) 4905 Mapy i mapy hydrograficzne lub podobne mapy wszelkich rodzajów, włączając atlasy, mapy ściennie, plany topograficzne i globusy, drukowane, 6) ex 4911 Pozostałe artykuły drukowane, włącznie z drukowanymi obrazkami i fotografiami - wyłącznie czasopisma regionalne lub lokalne
----	-------	--

d) poz. 21 otrzymuje brzmienie:

21	9619 00	Podpaski higieniczne (wkładki) i tampony, pieluchy (pieluszki) i wkładki do pieluch oraz podobne artykuły, z dowolnego materiału
----	---------	--

25) objaśnienie nr 1 do załącznika nr 10 do ustawy otrzymuje brzmienie:

„1) Wykaz nie ma zastosowania do towarów i usług zwolnionych od podatku lub opodatkowanych stawką 0%.”;

26) w załączniku nr 12 do ustawy:

a) w poz. 1 w tiret czwarte po wyrazach „do odzyskiwania metali szlachetnych” dodaje się przecinek i wyrazy „inne niż towary objęte pozycją 8549”,

b) po poz. 1 dodaje się poz. 1a w brzmieniu:

1a	ex 8549	Odpady i złom elektryczne i elektroniczne – wyłącznie towary objęte CN:
----	---------	---

		- ex 8549 21 00 - W rodzaju stosowanych do odzyskiwania metali szlachetnych - - Zawierające ogniwa galwaniczne, baterie galwaniczne, akumulatory elektryczne, przełączniki rtęciowe, szkło z lamp elektronopromieniowych lub inne szkło aktywowane, lub elementy elektryczne lub elektroniczne zawierające kadm, rtęć, ołów lub polichlorowane bifenyle (PCB) - wyłącznie: 1) złom złota, 2) odpady srebra, 3) złom srebra, 4) złom platyny, 5) złom palladu, 6) złom irydu; - - ex 8549 29 00 – Pozostałe – wyłącznie: 1) złom złota, 2) odpady srebra, 3) złom srebra, 4) złom platyny, 5) złom palladu, 6) złom irydu;
--	--	--

c) w poz. 3 wyrazy „ex 9706 00 00” zastępuje się wyrazami „ex 9706”.

Art. 15. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 66 w ust. 1 po pkt 35 dodaje się pkt 35a w brzmieniu:

„35a) osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie;”;

2) w art. 73 po pkt 17a dodaje się pkt 17b w brzmieniu:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1493, 1578, 1875, 2112, 2345 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 97, 159 i 694.

- „17b) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, powstaje z dniem powołania, a wygasa z dniem odwołania;”;
- 3) w art. 75 po ust. 17 dodaje się ust. 17a w brzmieniu:
- „17a. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego podmiot wypłacający wynagrodzenie.”;
- 4) art. 79 otrzymuje brzmienie:
- „1. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki, z zastrzeżeniem art. 79a, art. 80 oraz art. 82 i art. 242.
2. Składka jest miesięczna i niepodzielna z zastrzeżeniem art. 81 ust. 2, 2e i 79a.”;
- 5) po art. 79 dodaje się art. 79a w brzmieniu:
- „Art. 79a. 1. Składka na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243 i 1551) wynosi 4,9 % podstawy wymiaru składki, jednak nie mniej niż kwota odpowiadająca 9%:
- 1) minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia tego roku, w przypadku składki obliczanej od miesięcznej podstawy jej wymiaru;
 - 2) iloczynu liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia tego roku, w przypadku składki obliczanej od rocznej podstawy jej wymiaru.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy ubezpieczony, o którym mowa w ust. 1 opłaca w tym samym roku kalendarzowym podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.”;
- 6) w art. 81:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Rocznią podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, opłacających

podatek dochodowy na zasadach określonych w art. 27, 30c lub 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi dochód z działalności gospodarczej ustalony za rok kalendarzowy jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b–2zd w brzmieniu:

„2b. W przypadku, gdy podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, ustalona zgodnie z ust. 2, jest niższa od kwoty stanowiącej iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za ten rok stanowi ta kwota.

2c. Za każdy miesiąc podlegania ubezpieczeniu, ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2, wpłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiącej dochód z działalności gospodarczej ustalony w następujący sposób:

- 1) dochód za pierwszy miesiąc podlegania ubezpieczeniu w roku kalendarzowym jest ustalany jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 2) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt 1, jest pomniejszany o kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe opłaconych w tym miesiącu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów;
- 3) dochód za kolejne miesiące ustala się jako różnicę między sumą przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniętych od początku roku i sumą kosztów uzyskania tych

przychodów, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, poniesionych od początku roku;

- 4) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt 3, jest pomniejszany o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych od początku roku, a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach; dochód nie jest pomniejszany o składki, które zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

2d. W przypadku, gdy podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w danym miesiącu, ustalona zgodnie z ust. 2c, jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za ten miesiąc stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku.

2e. Roczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, które stosują opodatkowanie w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1905, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255, 1243 i ...), stanowi:

- 1) iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne nie przekroczyły w tym okresie kwoty 60 000 zł;
- 2) iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze

przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przekroczyły w tym okresie kwotę 60 000 zł i nie przekroczyły kwoty 300 000 zł;

- 3) iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli osiągnięte przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przekroczyły w tym okresie kwotę 300 000 zł.

2f. Za każdy miesiąc podlegania ubezpieczeniu, ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2e, wpłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, którą stanowi:

- 1) kwota odpowiadająca 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, osiągnięte od początku roku kalendarzowego, nie przekroczyły kwoty 60 000 zł;
- 2) kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych

przez osoby fizyczne, osiągnięte od początku roku kalendarzowego, przekroczyły kwotę 60 000 zł i nie przekroczyły kwoty 300 000 zł;

- 3) kwota odpowiadająca 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli przychody z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, osiągnięte od początku roku kalendarzowego, przekroczyły kwotę 300 000 zł.

2g. Przychody, o których mowa w ust. 2e i 2f, są pomniejszane o kwoty opłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub odliczone od dochodu, na podstawie ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2h. Ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2f, który przez cały poprzedni rok kalendarzowy prowadził działalność gospodarczą, i przychody z tej działalności były opodatkowane na podstawie art. 27, 30c lub 30ca ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, może przy określaniu miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne przyjąć kwotę przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym pomniejszoną o kwotę opłaconych w poprzednim roku kalendarzowym składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub odliczone od dochodu, na podstawie ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Tak ustaloną miesięczną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczony stosuje przez cały rok kalendarzowy.

2i. W przypadku, gdy suma wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne przez ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 2 lub 2e, jest wyższa od rocznej składki na ubezpieczenie

zdrowotne ustalonej od rocznej podstawy, określonej w ust. 2 albo 2b, lub w ust. 2e, ubezpieczonemu przysługuje zwrot kwoty stanowiącej różnicę między sumą wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne a roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne ustaloną od rocznej podstawy, określonej w ust. 2 albo 2b, lub w ust. 2e.

2j. Ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2e, po zakończeniu roku kalendarzowego w terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, wpłaca kwotę stanowiącą różnicę między roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne ustaloną od rocznej podstawy, określonej w ust. 2e, a sumą wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne.

2k. Kwota, o której mowa w ust. 2j, wykazywana jest w dokumencie rozliczeniowym za miesiąc, w którym upływa termin złożenia zeznania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

2l. Dopłata następuje w terminie płatności składek za miesiąc, o którym mowa w ust. 2k.

2m. Zwrot kwoty, o której mowa w ust. 2i, następuje na wniosek składany wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym.

2n. Wniosek, o którym mowa w ust. 2m, może być złożony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w bieżącym roku, w terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, za rok poprzedni.

2o. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

2p. Wniosek, o którym mowa w ust. 2m, zawiera:

- 1) dane płatnika składek:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - c) adres do korespondencji,
 - d) nazwę skróconą płatnika składek,
 - e) wskazanie rachunku płatniczego prowadzonego w kraju lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego;
- 2) informację o rocznym dochodzie w przypadku ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 2 albo przychodzie w przypadku ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 2e;
- 3) inne informacje niezbędne do dokonania zwrotu;
- 4) podpis wnioskodawcy.

2q. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2i, pod warunkiem braku zaległości na koncie płatnika składek z tytułu składek pobieranych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, do zwrotu których został zobowiązany płatnik składek, oraz złożenia wniosku najpóźniej w terminie, o którym mowa w ust. 2n. W przypadku wystąpienia zaległości z tytułu składek lub nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, do zwrotu których został zobowiązany płatnik składek, kwota zwrotu podlega zaliczeniu na poczet tych zaległości.

2r. W przypadku zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2i, dokonane rozliczenie rocznej podstawy wymiaru i należnych składek uznaje się za ostateczne.

2s. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2i, po złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 2m, nie później niż w terminie trzech miesięcy od upływu terminu do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, za rok poprzedni.

2t. Zwrot kwoty następuje w formie bezgotówkowej na wskazany rachunek płatniczy osoby uprawnionej prowadzony w kraju lub wydany w kraju instrument płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

2u. Odmowa zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2i, następuje w drodze decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, udostępnionej w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną Zakładu, na profilu informacyjnym płatnika składek, utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład.

2v. Od decyzji o odmowie, o której mowa w ust. 2u, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 i 1578) dla postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Przepisy art. 83 ust. 5–7 i art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio.

2w. Środki na zwrot kwot, o których mowa w ust. 2i, potrąca się ze składek przekazywanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do Narodowego Funduszu Zdrowia.

2x. W przypadku stwierdzenia, że płatnik składek wprowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych w błąd, jest on zobowiązany do zwrotu wypłaconej kwoty, o której mowa w ust. 2i, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o obowiązku opłacenia należności. Do zwrotu należności stosuje się odpowiednio przepisy art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczące zwrotu nienależnych pobranych świadczeń.

2y. Korekta podstawy wymiaru składek i należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne wykazywanych w dokumentach rozliczeniowych za ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, 3, 4, 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego może być składana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie później niż do końca drugiego miesiąca, licząc od upływu terminu do złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, za ten rok kalendarzowy.

2z. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, które stosują opodatkowanie w

formie karty podatkowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku.

2za. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, innych niż wskazane w ust. 2, 2e i 2z, osób współpracujących z osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą oraz osobami, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, stanowi kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku kalendarzowego.

2zb. W przypadku gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2y, stwierdzi, że należna składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalona od rocznej podstawy wymiaru jest wyższa od sumy składek rozliczonych za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego, to powstałą różnicę przypisuje się do miesiąca grudnia lub ostatniego miesiąca podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku kalendarzowym.

2zc. W przypadku gdy ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2c, 2f i 2h, nie przekaze informacji o miesięcznym przychodzie lub dochodzie z działalności gospodarczej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala z urzędu za ten miesiąc podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 stycznia danego roku. Tak ustalona kwota składki może ulec zmianie w wyniku kontroli lub w przypadku przekazania danych odpowiednio przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Przepis ust. 2zb stosuje się odpowiednio.

2zd. Ilekroć w ust. 2 oraz w ust. 2b-2zc jest mowa o przychodach i kosztach ich uzyskania, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, to nie

uwzględnia się w tych przychodach i kosztach ich uzyskania przychodów osiągniętych i kosztów poniesionych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”,

c) w ust. 8 po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a)osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, jest kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia tych osób pobieranego z tytułu powołania;”;

7) w art. 82:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2h w brzmieniu:

„2a. Jeżeli ubezpieczony prowadzi więcej niż jedną pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 81 ust. 2, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana od sumy dochodów. Tak ustalona podstawa wymiaru składki nie może być niższa niż wskazana w art. 81 ust. 2b.

2b. Jeżeli ubezpieczony prowadzi więcej niż jedną pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 81 ust. 2e, to przy określaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, o której mowa w art. 81 ust. 2e, 2f i 2h, do limitów, o których mowa w tych przepisach przyjmuje sumę przychodów z tych działalności.

2c. Ubezpieczony, o którym mowa w art. 81 ust. 2, 2e i 2z, na żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jest obowiązany przedstawić dokumenty potwierdzające formę opodatkowania obowiązującą tego ubezpieczonego oraz wysokość przychodu, o którym mowa w art. 81 ust. 2e, 2f i 2h lub dochodu z pozarolniczej działalności stanowiącego podstawę wymiaru składki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może żądać od ubezpieczonego dokumentów potwierdzających te informacje, jeżeli nie posiada tych informacji i nie może uzyskać do nich dostępu na podstawie odrębnych przepisów albo ma uzasadnione wątpliwości co do poprawności lub kompletności tych informacji.

2d. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontroli prawidłowości i rzetelności danych przekazanych przez płatnika składek dotyczących formy opodatkowania oraz wysokości przychodu lub uzyskiwanego dochodu, na zasadach określonych w rozdziale 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2e. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o formie opodatkowania oraz o wysokości przychodów lub dochodów wykazanych w dokumentach przekazywanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2f. Szef Krajowej Administracji Skarbowej informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o rozbieżnościach pomiędzy formą opodatkowania oraz o wysokości przychodów lub dochodów wykazanych w dokumentach przekazywanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a formą opodatkowania wykazaną dla celów podatkowych.

2g. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 2e i 2f, następuje w formie elektronicznej.

2h. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do występowania w indywidualnych sprawach do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o przekazanie informacji potwierdzających formę opodatkowania, wysokość przychodu lub dochodu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli ubezpieczony, o którym mowa w art. 81 ust. 2z lub 2za, uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4.”,

c) w ust. 5 uchyla się pkt 6–9,

d) po ust. 9a dodaje się ust. 9b w brzmieniu:

„9b. Składka na ubezpieczenie zdrowotne nie jest opłacana przez osobę, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit a, której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu jest nie wyższa niż minimalne wynagrodzenie obowiązujące w dniu pierwszego stycznia danego roku, od tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c lub tytułu, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1a, w przypadku gdy osoba ta:

- 1) uzyskuje dodatkowe przychody z tego tytułu w wysokości nie wyższej niż 50% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku oraz
- 2) opłaca od tych przychodów podatek dochodowy w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20

listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.”;

8) w art. 83:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku, gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona przez płatnika, o którym mowa w art. 85 ust. 1-13, zgodnie z przepisami art. 79 i 81, jest wyższa od kwoty ustalonej zgodnie z ust. 2b, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej kwoty.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W przypadku, gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona od przychodu wolnego od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych jest wyższa od kwoty ustalonej zgodnie z ust. 2b, którą płatnik obliczyłby, gdyby przychód ubezpieczonego nie był zwolniony od podatku dochodowego na podstawie tego przepisu, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej kwoty.”,

c) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Kwotę, o której mowa w ust. 1 i ust. 2a, stanowi zaliczka na podatek dochodowy, obliczona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r.”,

d) w ust. 3 w pkt 1 wyrazy „art. 21 ust. 1 pkt 23c, 46 i 148” zastępuje się wyrazami „art. 21 ust. 1 pkt 23c, 46, 148 i 151”;

9) w art. 85 po ust. 17 dodaje się ust. 17a w brzmieniu:

„17a. Za osobę, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, składkę jako płatnik oblicza, pobiera z wynagrodzenia ubezpieczonego i odprowadza podmiot wypłacający wynagrodzenie.”;

10) w art. 86 w ust. 1 w pkt 16 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) osób, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 151 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, od części wynagrodzenia, które podlega zwolnieniu od podatku dochodowego, opłaca pracodawca.”;

11) uchyla się art. 95.

Art. 16. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 i 1162) w art. 15a w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) informacji o dochodzie, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. c tiret dwudzieste dziewięte, trzydzieste czwarte, trzydzieste piąte i trzydzieste szóste ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162 i ...);”.

Art. 17. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 722, z późn. zm.⁷⁾) w art. 7i w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) dotyczy wyrobu akcyzowego albo samochodu osobowego, dla którego podmiot na rzecz którego ma być wydana WIA, zawarł w tym zakresie porozumienie inwestycyjne, o którym mowa w art. 20zt pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. 2020 r. poz. 287) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 4 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) zasady dotyczące dokonywania przez konsumenta płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego.”;
- 2) po art. 7a dodaje się art. 7b w brzmieniu:

„Art. 7b. Konsument jest obowiązany do dokonywania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, jeżeli jednorazowa wartość transakcji z przedsiębiorcą, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 20 000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.”.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1747, 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 72, 255, 694, 802 i 1093.

Art. 19. W ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1328 i 1478) uchyla się art. 8.

Art. 20. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 2 wyrazy „oraz art. 64 ust. 2” zastępuje się wyrazami „, , art. 64 ust. 2 oraz art. 94z ust. 1”;
- 2) w art. 12c w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) działań informujących, o których mowa w art. 15a;”;
- 3) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. W wyniku działalności analitycznej Szef Krajowej Administracji Skarbowej może podejmować działania informujące podatnika o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczanych do tego podatnika lub jego kontrahenta co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika.

2. Przez znikającego podatnika, o którym mowa w ust. 1, rozumie się podmiot zarejestrowany jako podatnik dla celów podatku od towarów i usług, który z potencjalnym zamiarem oszustwa nabywa towary lub usługi lub symuluje ich nabywanie, i zbywa je jako opodatkowane podatkiem od towarów i usług, nie wpłacając podatku od towarów i usług do właściwego urzędu skarbowego.

3. Ujawnienie podatnikowi danych kontrahentów występujących w obrocie towarami lub usługami, w tym dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika, objętych działaniami informującymi, o których mowa w ust. 1, nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej oraz przepisów o tajemnicy przedsiębiorstwa.

4. Podatnik, wobec którego Szef Krajowej Administracji Skarbowej podjął działania informujące, o których mowa w ust. 1, może wystąpić do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie będącym przedmiotem tych działań informujących.”;

- 4) w art. 28 w ust. 1 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) dokonywanie nabycia sprawdzającego;”;
- 5) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 464, 694, 802, 815, 954, 1003 i 1005.

„Art. 28a. W sprawach o wykroczenia skarbowe ujawnione w związku z nabyciem sprawdzającym postępowanie mandatowe prowadzi naczelnik urzędu skarbowego dokonujący tego nabycia.”;

- 6) w art. 33 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dokonywanie nabycia sprawdzającego;”;

- 7) w art. 33a w ust. 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– ujawnione w związku z kontrolą celno-skarbową, z wyłączeniem kontroli przesyłek pocztowych, o której mowa w art. 70, nabyciem sprawdzającym, postępowanie przygotowawcze, postępowanie mandatowe albo czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia prowadzi naczelnik urzędu celno-skarbowego wykonujący tę kontrolę albo dokonujący tego nabycia.”;

- 8) w art. 48:

- a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Na sporządzone na piśmie żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, naczelnika urzędu celno-skarbowego lub naczelnika urzędu skarbowego wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym lub czynnościami wyjaśniającymi odpowiednio w sprawie o przestępstwa lub wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, bank jest obowiązany do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących osoby fizycznej lub osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej lub danych pełnomocników wskazanego w żądaniu rachunku bankowego w przypadku, gdy postępowanie przygotowawcze lub czynności wyjaśniające są prowadzone w związku z czynami popełnionymi w zakresie działalności osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie:”;

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiadanych lub współposiadanych rachunków bankowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem dat oraz kwot poszczególnych wpływów, dat oraz kwot poszczególnych obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców;”;

- w pkt 3 po wyrazach „z podaniem” dodaje się wyrazy „okresu, na jaki zostały zawarte,”,
- b) w ust. 10 wyrazy „mogą być przekazane” zastępuje się wyrazami „są przekazywane”;
- 9) w tytule działu V po wyrazach „Kontrola celno-skarbowa,” dodaje się wyrazy „nabycie sprawdzające, tymczasowe zajęcie ruchomości,”;
- 10) w dziale V po rozdziale 1a dodaje się rozdział 1b i 1c w brzmieniu:

„Rozdział 1b

Nabycie sprawdzające

Art. 94k. Nabycie sprawdzające polega na nabyciu towarów lub usług w celu sprawdzenia wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, w zakresie:

- 1) ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej;
- 2) wydawania nabywcy paragonu fiskalnego.

Art. 94l. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) sprawdzanym – rozumie się przez to:
 - a) podatnika dokonującego sprzedaży towarów lub usług, u którego jest dokonywane nabycie sprawdzające, albo
 - b) osobę dokonującą w imieniu i na rzecz podatnika, o którym mowa w lit. a, sprzedaży towarów lub usług;
- 2) sprawdzającym – rozumie się przez to:
 - a) osobę zatrudnioną w jednostce organizacyjnej KAS wykonującą czynności służbowe w jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4 albo 5,
 - b) funkcjonariusza pełniącego służbę w jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 1 pkt 5

– dokonujących nabycia sprawdzającego.

Art. 94m. 1. Nabycie sprawdzające jest dokonywane na podstawie legitymacji służbowej i stałego upoważnienia udzielonego przez naczelnika urzędu skarbowego albo naczelnika urzędu celno-skarbowego.

2. Stałe upoważnienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu;

- 2) datę i miejsce wystawienia;
- 3) wskazanie podstawy prawnej;
- 4) wskazanie sprawdzającego;
- 5) podpis osoby udzielającej upoważnienia.

Art. 94n. W toku nabycia sprawdzającego sprawdzającemu przysługuje uprawnienie do legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości sprawdzanych w zakresie niezbędnym na potrzeby tego nabycia.

Art. 94o. 1. Nabycie sprawdzające jest dokonywane w miejscu sprzedaży towarów lub świadczenia usług przez sprawdzanego.

2. Niezwłocznie po nabyciu towaru lub usługi od sprawdzanego sprawdzający:

- 1) okazuje sprawdzanemu legitymację służbową;
- 2) informuje sprawdzanego o dokonaniu nabycia sprawdzającego;
- 3) poucza sprawdzanego o jego prawach i obowiązkach.

3. Na żądanie sprawdzanego sprawdzający okazuje również stałe upoważnienie do dokonywania nabycia sprawdzającego.

Art. 94p. 1. Towar nabyty w toku nabycia sprawdzającego jest niezwłocznie zwracany sprawdzanemu wraz z paragonem fiskalnym dokumentującym sprzedaż tego towaru, jeżeli paragon ten został wydany.

2. Towar nie podlega zwrotowi, jeżeli z uwagi na jego rodzaj lub szczególne właściwości, nie jest możliwa jego ponowna sprzedaż. W takim przypadku towar może być pozostawiony za zgodą sprawdzanego w miejscu jego nabycia.

3. Odstępuje się od zwrotu towaru stanowiącego dowód popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego, podlegającego zatrzymaniu lub dokonaniu zajęcia albo zabezpieczenia na podstawie odrębnych przepisów.

4. Paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż towaru nabytego w toku nabycia sprawdzającego nie zwraca się w przypadku:

- 1) odmowy zwrotu zapłaty otrzymanej za zwracany towar;
- 2) o którym mowa w ust. 2;
- 3) odstąpienia od zwrotu towaru.

Art. 94q. Sprawdzany jest obowiązany do:

- 1) przyjęcia zwracanego towaru;
- 2) przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru;

3) zwrotu zapłaty otrzymanej za:

- a) zwracany towar,
- b) towar, o którym mowa w art. 94p ust. 3.

Art. 94r. 1. Usługa wykonana w toku nabycia sprawdzającego nie podlega zwrotowi.

2. W przypadku gdy usługa, za którą sprawdzający zapłacił, nie została wykonana, sprawdzany jest obowiązany do zwrotu otrzymanej zapłaty.

3. Jeżeli w toku nabycia sprawdzającego został wydany paragon fiskalny, a usługa nie została wykonana, sprawdzany jest obowiązany do przyjęcia tego paragonu. Przepisu nie stosuje się, w przypadku gdy sprawdzany odmówił zwrotu otrzymanej zapłaty.

Art. 94s. 1. Jeżeli w toku nabycia sprawdzającego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 94k, sprawdzający sporządza notatkę służbową zawierającą:

- 1) datę i miejsce (adres) dokonania nabycia sprawdzającego;
- 2) wskazanie sprawdzanego;
- 3) wartość sprzedaży brutto, w tym wskazanie kwoty należnego podatku od towarów i usług;
- 4) numer paragonu fiskalnego oraz numer unikatowy kasy rejestrującej;
- 5) wskazanie sprawdzającego.

2. Notatkę służbową sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje sprawdzany.

Art. 94t. 1. Z nabycia sprawdzającego sprawdzający sporządza protokół, jeżeli:

- 1) w toku nabycia sprawdzającego stwierdzono naruszenie w zakresie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków, o których mowa w art. 94k;
- 2) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 94p ust. 2 albo 3;
- 3) nabycie sprawdzające dotyczy usługi;
- 4) sprawdzany odmówił:
 - a) przyjęcia zwracanego towaru,
 - b) zwrotu otrzymanej zapłaty za zwracany towar,
 - c) przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującym sprzedaż zwracanego towaru.

2. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) datę i miejsce (adres) dokonania nabycia sprawdzającego;

- 3) numer stałego upoważnienia do dokonania nabycia sprawdzającego;
- 4) wskazanie sprawdzającego;
- 5) wskazanie sprawdzanego, w tym jego imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 6) wskazanie podatnika, jeżeli sprawdzanym jest osoba dokonującą w jego imieniu i na jego rzecz sprzedaży towarów lub usług;
- 7) określenie nabytego towaru lub usługi oraz wartość sprzedaży brutto, w tym wskazanie kwoty należnego podatku od towarów i usług;
- 8) informację:
 - a) o zwrocie towaru albo
 - b) że towar nie podlega zwrotowi lub o pozostawieniu towaru w miejscu jego nabycia – w przypadku, o którym mowa w art. 94p ust. 2, albo
 - c) o odstąpieniu od zwrotu towaru i niedokonaniu zwrotu paragonu fiskalnego, albo
 - d) o wykonaniu usługi i jej rodzaju, albo
 - e) o zwrocie zapłaty za niewykonaną usługę lub paragonu fiskalnego;
- 9) informację o:
 - a) odmowie przyjęcia zwracanego towaru,
 - b) odmowie zwrotu otrzymanej zapłaty za zwracany towar lub niewykonaną usługę i niedokonaniu zwrotu paragonu fiskalnego,
 - c) odmowie przyjęcia paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru albo niewykonanej usługi;
- 10) numer paragonu fiskalnego oraz numer unikatowy kasy rejestrującej, a w przypadku ich braku wskazanie przyczyny;
- 11) opis stwierdzonego naruszenia w zakresie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków, o których mowa w art. 94k, w przypadku ich stwierdzenia;
- 12) omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień;
- 13) wykaz załączników, które dołączono do protokołu;
- 14) podpis sprawdzającego i sprawdzanego, a w razie odmowy podpisania protokołu przez sprawdzanego – wzmiankę o tym zamieszczoną na końcu protokołu;
- 15) miejsce i datę sporządzenia.

3. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje sprawdzany.

Art. 94u. Dla potrzeb dokumentowania czynności nabycia sprawdzającego art. 64 ust. 1 pkt 10 stosuje się.

Art. 94w. Naczelnik urzędu skarbowego i naczelnik urzędu celno-skarbowego może dokonywać nabycia sprawdzającego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 94x. Do nabycia sprawdzającego nie stosuje się przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

Art. 94y. 1. Wydatki na nabycie sprawdzające są pokrywane z funduszu nabycia sprawdzającego. Środki na ten fundusz są zapewniane w budżecie państwa, w części budżetowej, o której mowa w art. 9 ust. 1.

2. Towar:

- 1) o którym mowa w art. 94p ust. 2, z wyłączeniem towaru pozostawionego za zgodą sprawdzanego w miejscu jego nabycia,
 - 2) nabyty w ramach usługi wykonanej w toku nabycia sprawdzającego,
 - 3) którego przyjęcia odmówił sprawdzany
- stanowi własność Skarbu Państwa.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze zarządzenia, sposób dysponowania funduszem, o którym mowa w ust. 1, jego rozliczania oraz dysponowania niezwróconym towarem, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego gospodarowania tym funduszem.

Rozdział 1c

Tymczasowe zajęcie ruchomości

Art. 94z. 1. W celu zwiększenia efektywności egzekucji administracyjnej należności pieniężnych funkcjonariusz, w toku wykonywania kontroli celno-skarbowej, ma prawo do dokonania tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanego, o którym mowa w art. 1a pkt 20 ustawy z dnia 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.⁹⁾), w stosunku do którego organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego prowadzi egzekucję administracyjną na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących należności pieniężne łącznie przekraczające 10 000 zł, zwanego dalej „zobowiązanym”. Kwota tych

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 41, 802, 1005, 1177, 1236 i

należności pieniężnych nie obejmuje odsetek z tytułu ich niezapłacenia w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

2. Tymczasowemu zajęciu ruchomości podlegają ruchomości zobowiązanego znajdujące się zarówno w jego władaniu, jak i we władaniu innej osoby.

3. Tymczasowemu zajęciu ruchomości nie podlegają ruchomości o wartości znacznie przewyższającej kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej należności pieniężnej.

4. Przepisy art. 37c ustawy z dnia 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się odpowiednio.

Art. 94za. 1. Tymczasowe zajęcie ruchomości polega na czasowym pozbawieniu zobowiązanego prawa do rozporządzania zajętą ruchomością.

2. Tymczasowe zajęcie ruchomości nie może trwać dłużej niż 96 godzin od chwili podpisania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości przez funkcjonariusza dokonującego tego zajęcia.

Art. 94zb. Funkcjonariusz nie dokonuje tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku:

- 1) gdy zobowiązany okazał funkcjonariuszowi dowody stwierdzające wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku, odroczenie terminu wykonania obowiązku albo rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych;
- 2) gdy ruchomości podlegają wyłączeniu lub zwolnieniu z egzekucji administracyjnej, w przypadkach, o których mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 3) zwierząt oraz ruchomości ulegających łatwemu zepsuciu.

Art. 94zc. 1. Funkcjonariusz wpisuje tymczasowo zajętą ruchomości do protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości.

2. Protokół tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera:

- 1) oznaczenie zobowiązanego;
- 2) oznaczenie organu egzekucyjnego i numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 3) kwotę należności pieniężnej, która nie obejmuje odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;

- 4) wyszczególnienie tymczasowo zajętych ruchomości z podaniem ich liczby lub ilości, rodzaju jednostki miary oraz opis każdej tymczasowo zajętej ruchomości według cech jej właściwych;
- 5) pouczenie zobowiązanego o zakazie rozporządzania tymczasowo zajętymi ruchomościami oraz o skutkach tego zajęcia;
- 6) imię i nazwisko albo oznaczenie dozorca;
- 7) pouczenie dozorca o skutkach przyjęcia tymczasowo zajętych ruchomości pod dozór;
- 8) imiona i nazwiska osób uczestniczących w tymczasowym zajęciu ruchomości;
- 9) wnioski i oświadczenia zgłoszone w trakcie tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 10) podpis zobowiązanego, jeżeli jest obecny przy tymczasowym zajęciu ruchomości;
- 11) podpisy świadków przywołanych do obecności przy tymczasowym zajęciu ruchomości lub wzmiankę o przyczynie braku ich podpisów;
- 12) miejsce, datę oraz oznaczenie godziny i minuty podpisania protokołu przez funkcjonariusza dokonującego tymczasowego zajęcia ruchomości.

3. Przepisy art. 51 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się odpowiednio.

4. Protokół tymczasowego zajęcia ruchomości jest doręczany zobowiązanemu i dozorczy.

Art. 94zd. Do dozoru nad tymczasowo zajętymi ruchomościami stosuje się odpowiednio przepisy art. 100–103 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z tym że w przypadku gdy zajęta ruchomość nie może być pozostawiona w miejscu zajęcia, a nie ma innej osoby, której można by było oddać zajętą ruchomość pod dozór, zostaje ona wzięta pod dozór naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonuje kontroli celno-skarbowej.

Art. 94ze. Niezwłocznie po dokonaniu tymczasowego zajęcia ruchomości funkcjonariusz dokonujący tymczasowego zajęcia ruchomości przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej do organu egzekucyjnego, o którym mowa w art. 94z ust. 1, odwzorowanie cyfrowe protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości, informacje dotyczące miejsca przechowywania tej ruchomości, imienia i nazwiska lub nazwy dozorca oraz kosztów faktycznie poniesionych związanych z tymczasowym zajęciem ruchomości.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2021 r. poz. 626) w art. 76:

- 1) w pkt 1 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:
„c) porozumienie inwestycyjne, o którym mowa w art. 20zt pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, a także jego zmianę, wypowiedzenie i wygaśnięcie;”;
- 2) w pkt 2 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) porozumienie inwestycyjne, o którym mowa w art. 20zt pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, a także jego zmianę, wypowiedzenie i wygaśnięcie;”.

Art. 22. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 19 w pkt 2 wyrazy „15 000 zł” zastępuje się wyrazami „8 000 zł”;
- 2) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. 1. Przedsiębiorca zapewnia możliwość dokonywania zapłaty w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego, przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 355 i 1598).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy, który nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, 694, 802, 1163, 1243 i ...).

3. Przedsiębiorca, który zapewnia możliwość przyjmowania płatności przy użyciu terminala płatniczego i prowadzi ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, zapewnia współpracę kasy rejestrującej z terminalem płatniczym zgodnie z wymaganiami technicznymi dla kas rejestrujących, określonymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może zwolnić, w drodze rozporządzenia, na czas

określony, niektórych przedsiębiorców z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze możliwości techniczno-organizacyjne zapewnienia konsumentowi prawa do zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2296 i 2320) w art. 6 w ust. 4 w pkt 3 skreśla się wyrazy „albo wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej”.

Art. 24. W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) koszty kwalifikowane nowej inwestycji – poniesione w okresie ważności decyzji o wsparciu:

- a) koszty inwestycji kwalifikujące się do objęcia pomocą publiczną z tytułu nowej inwestycji, z wyłączeniem kosztów poniesionych na samochody osobowe, środki transportu lotniczego, tabor pływający oraz inne składniki majątku służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy, jeżeli możliwość ich odliczeń wynika z odrębnych przepisów, lub
- b) dwuletnie koszty pracy poniesione przez przedsiębiorcę na tworzenie określonej liczby nowych miejsc pracy, przez określony czas, w związku z realizacją nowej inwestycji, jakie mogą być uwzględnione przy określaniu maksymalnej pomocy publicznej.”;

2) w art. 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisy o podatku dochodowym od osób prawnych albo przepisy o podatku dochodowym od osób fizycznych stosuje się również do dochodów z praw własności intelektualnej osiągniętych przez przedsiębiorców realizujących nową inwestycję na podstawie decyzji o wsparciu.”;

3) w art. 13:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Rozliczenie pomocy publicznej przyznanej przedsiębiorcy na podstawie decyzji o wsparciu ma zastosowanie wyłącznie do decyzji, w ramach której rozpoczęto inwestycję w oparciu, o którą jest prowadzona działalność gospodarcza.”,

b) dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:

„9. Przez rozpoczęcie inwestycji rozumie się:

- 1) rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub
 - 2) pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń, lub
 - 3) inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna
- w zależności od tego, które z tych zdarzeń wystąpiło pierwsze, przy czym nie uznaje się za rozpoczęcie inwestycji zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności.

10. W przypadku przejęcia przez rozpoczęcie inwestycji rozumie się nabycie aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem.”;

4) w art. 14 w ust. 3 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) wzór wniosku o wydanie decyzji o wsparciu zawierający w szczególności określenie kategorii przedsiębiorcy, przedmiot działalności gospodarczej prowadzonej w ramach nowej inwestycji zawierający kody PKWiU związane wyłącznie z realizacją nowej inwestycji oraz elementy planu realizacji nowej inwestycji”;

5) w art. 15 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tworzenia przez przedsiębiorcę określonej liczby nowych miejsc pracy w związku z realizacją nowej inwestycji, przez określony czas,”;

6) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16.1. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu dla siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy w sprawach podatku dochodowego kopię wydanej decyzji o wsparciu, kopię decyzji o zmianie decyzji o wsparciu, kopię decyzji o uchyleniu decyzji o wsparciu oraz kopię decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o wsparciu, w terminie 14 dni, licząc od dnia, w którym decyzje te stały się prawomocne.

2. W przypadku gdy decyzje, o których mowa w ust. 1, dotyczą spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej albo komandytowo-akcyjnej, kopię decyzji przekazuje się naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w sprawach podatku dochodowego według siedziby i miejsca zamieszkania wspólników tych spółek.”;

7) w art. 17:

a) w ust. 2:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nie usunął uchybień w realizacji warunków, o których mowa w pkt 2, stwierdzonych w toku kontroli, o której mowa w art. 22, w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki, lub”;

– dodaje się pkt 4–6 w brzmieniu:

„4) uzyskał dochody z działalności gospodarczej prowadzonej w ramach nowej inwestycji określonej w decyzji o wsparciu na terenie określonym w tej decyzji o wsparciu w związku z zawarciem umowy, dokonaniem innej czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych lub dokonaniem czynności innej niż zawarcie umowy, których efektem jest podejmowanie w sposób sztuczny czynności faktycznych dokonanych przede wszystkim w celu uzyskania zwolnienia od podatku dochodowego, lub

5) dokonuje czynności określonych w pkt 4, które nie mają rzeczywistego charakteru, lub

6) korzystający ze zwolnień podatkowych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 i ...) i w art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z póź. zm.¹⁰⁾), dokonuje czynności prawnej lub wielu powiązanych czynności prawnych, w tym związanych z działalnością nieobjętą tymi zwolnieniami, których głównym lub jednym z głównych

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 255 i ...

celów jest uniknięcie opodatkowania lub uchylenie się od opodatkowania.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek przedsiębiorcy, może zmienić decyzję o wsparciu, przy czym zmiana nie może:

- 1) dotyczyć obniżenia poziomu zatrudnienia, określonego w decyzji o wsparciu w dniu jej wydania, o więcej niż 20%;
- 2) skutkować zwiększeniem maksymalnej wysokości kosztów kwalifikowanych, określonych w zmienianej decyzji o wsparciu.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki stwierdza wygaśnięcie decyzji o wsparciu na wniosek przedsiębiorcy, który nie skorzystał z pomocy publicznej w ramach tej decyzji, albo przedsiębiorcy, który skorzystał z pomocy publicznej i spełnił wszystkie warunki określone w tej decyzji o wsparciu oraz warunki udzielania pomocy publicznej, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 3.”;

8) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. Do postępowań w sprawie wydania, uchylecia, zmiany, wygaśnięcia i stwierdzenia nieważności decyzji o wsparciu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 i 1491).”.

Art. 25. W ustawie z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. poz. 2200) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pisma kierowane do Ministra Finansów przez wnioskodawcę są składane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 802, 1135, 1163 i 1598), zwanym dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”, lub za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej po uprzednim uzgodnieniu z Ministrem Finansów.”,

- b) w ust. 2 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) adres do doręczeń, w tym adres do doręczeń elektronicznych, jeżeli jest inny niż wskazany na podstawie lit. b,”;
 - c) uchyla się ust. 3;
 - d) w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Minister Finansów może wezwać składającego pismo do przedłożenia tłumaczenia dokumentów na język polski lub na wybrany język obcy.”;
- 2) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:
„Art. 5a. Minister Finansów może przekazywać informacje właściwemu organowi innego państwa, którego dotyczy kwestia sporna, na adres poczty elektronicznej lub za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej.”;
- 3) art. 9 otrzymuje brzmienie:
„Art. 9. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale przepisy art. 126, art. 138a § 1 i 4, art. 138b § 1, art. 138e § 1, 2 i 4, art. 138g, art. 138h, art. 138i § 2, art. 138o, art. 143, art. 144 § 1a–1c, art. 144a, art. 144b, art. 145 § 1, 2 i 3, art. 146, art. 148 § 2 pkt 1, art. 149, art. 150, art. 151, art. 151a, art. 153, art. 154, art. 168 § 3a, art. 267 § 1 pkt 1b i § 2 oraz działu VII Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio.”;
- 4) w art. 69 w ust. 1 wyrazy „art. 5 Konwencji Arbitrażowej” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 2 Konwencji Arbitrażowej”;
- 5) w art. 85 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) będących przedmiotem wniosku o wydanie porozumienia inwestycyjnego lub zawartego porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zs § 1 Ordynacji podatkowej.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 321) w art. 8 uchyla się pkt 1.

Art. 27. 1. W przypadku dochodów lub przychodów, które nie zostały zadeklarowane w całości lub w części do opodatkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1, art. 2 albo art. 9, w szczególności w związku z:

- 1) nieujawnieniem w całości lub w części tych dochodów (przychodów),
- 2) nieujawnieniem w całości lub w części źródła powstania tych dochodów (przychodów),
- 3) przeniesieniem lub posiadaniem w jakiejkolwiek formie kapitału poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w zagranicznej jednostce, w rozumieniu art. 30f ust. 2

pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 lub w rozumieniu art. 24a ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 2,

- 4) stosowaniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, w sposób niezgodny z kontekstem użycia postanowień tych umów, z ich celem oraz zamiarami państw-stron tych umów,
- 5) nierzeczywistą rezydencją podatkową,
- 6) osiągnięciem innej niż wymieniona w pkt 1–5 korzyści podatkowej w rozumieniu art. 3 pkt 18 ustawy zmienianej w art. 7

– osoby fizyczne, osoby prawne i inne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, bez względu na miejsce zamieszkania, siedziby, zarządu lub rejestracji, zwane dalej w art. 26–48 „podmiotami”, mogą te dochody i przychody zgłosić do opodatkowania przejściowym ryczałtem od dochodów.

2. Na potrzeby stosowania ust. 1 uwzględnia się te zdarzenia, które wykazują bezpośredni lub pośredni wpływ na wysokość przejściowego ryczałtu od dochodów.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do płatnika zobowiązanego do poboru podatku dochodowego od dochodów, o których mowa w ust. 1, na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 1 i art. 2, także dalej zwanego w niniejszym rozdziale „podmiotem”.

Art. 28. Przepisu art. 27 nie stosuje się do:

- 1) dochodów, które powstały w wyniku popełnienia przestępstwa, w tym w przypadku zbiegu z przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym;
- 2) dochodów, które powstały w wyniku popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, chyba że podmiot lub sprawca przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego działający w imieniu podmiotu zawiadomi o popełnieniu tego czynu zabronionego właściwego naczelnika urzędu skarbowego jednocześnie ze złożeniem wniosku o opodatkowanie tych dochodów przejściowym ryczałtem od dochodów, z zastrzeżeniem pkt 1;
- 3) podmiotów objętych na dzień składania wniosku o opodatkowanie dochodów przejściowym ryczałtem od dochodów postępowaniem podatkowym, kontrolą podatkową lub kontrolą celno-skarbową, których przedmiotem są dochody, o których mowa w art. 29.

Art. 29. 1. Przedmiotem opodatkowania przejściowym ryczałtem od dochodów jest dochód odpowiadający:

- 1) wysokości przychodu, jaki byłby określony u podatnika na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 1, art. 2 albo art. 9, pomniejszonego o wydatki poniesione bezpośrednio w celu jego uzyskania, jeżeli te wydatki nie zostały odliczone przy określaniu zobowiązania w podatku dochodowym w jakiegokolwiek formie, a przedstawione przez podmiot dowody poniesienia tych wydatków nie budzą wątpliwości, albo
- 2) wysokości przychodu, jaki byłby przez podatnika lub przez płatnika określony na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 1, art. 2 albo art. 9 oraz z uwzględnieniem postanowień właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, gdyby obowiązek podatkowy był wykonany w sposób zgodny z przedmiotem i z celem tej umowy, albo
- 3) wysokości przychodu z kapitału przeniesionego lub posiadanego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w związku ze zmianą rezydencji podatkowej, pomniejszonego o wydatki poniesione bezpośrednio w celu uzyskania tego przychodu, jeżeli te wydatki nie zostały odliczone przy określaniu zobowiązania w podatku dochodowym w jakiegokolwiek formie, a przedstawione przez podmiot dowody poniesienia tych wydatków nie budzą wątpliwości, albo
- 4) 25% wartości kapitału przeniesionego lub posiadanego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w związku ze zmianą rezydencji podatkowej, albo
- 5) wartości korzyści podatkowej w rozumieniu art. 3 pkt 18 ustawy zmienianej w art. 7 innej niż wymieniona w pkt 1–3.

2. W przypadkach osiągnięcia dochodu, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, podatnik dokonuje wyboru jednego ze źródeł do opodatkowania, wskazanego w tych przepisach.

Art. 30. Podstawą opodatkowania przejściowym ryczałtem od dochodów jest dochód, o którym mowa w art. 27, osiągnięty do dnia złożenia wniosku o opodatkowanie przejściowym ryczałtem od dochodów.

Art. 31. Stawka przejściowego ryczałtu od dochodów wynosi 8% podstawy opodatkowania.

Art. 32. 1. Podmiot może złożyć do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, a w przypadku braku takiej właściwości dla celów podatku dochodowego – do naczelnika urzędu skarbowego właściwego ze względu na siedzibę, wniosek o opodatkowanie przejściowym ryczałtem od dochodów, według ustalonego wzoru, zwany dalej również „wnioskiem”. Wraz

z wnioskiem podmiot składa oświadczenie o zgodności ze stanem faktycznym i prawnym okoliczności przedstawionych we wniosku oraz, że nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 28. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i zawiera klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2. Podmiot może złożyć odrębne wnioski dla różnych dochodów.

3. Wniosek podlega opłacie w wysokości 1% dochodu, o którym mowa w art. 29 ust. 1, jednak w kwocie nie niższej niż 1 000 zł i nie wyższej niż 30 000 zł.

4. Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny dochód zgłoszony we wniosku zostanie podwyższony podmiot jest obowiązany do zapłaty opłaty w wysokości określonej w ust. 3 właściwej dla podwyższonego dochodu.

5. Dowód zapłaty opłaty załącza się do wniosku. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, dowód zapłaty opłaty podmiot dołącza do wniosku nie później niż w 7 dniu następującym po dniu podwyższenia dochodu zgłoszonego wcześniej. W przypadku niewniesienia opłaty wniosek nie podlega rozpatrzeniu.

6. Opłata, o której mowa w ust. 3, stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 33. 1. Wniosek składa się w terminie od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. W przypadku uchybienia terminu na złożenie wniosku termin ten nie podlega przywróceniu.

2. Złożenie wniosku przerywa bieg terminu przedawnienia prawa do ustalenia lub określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w podatku dochodowym od osób prawnych od dochodu zgłoszonego do opodatkowania przejściowym ryczałtem od dochodów. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu złożenia wniosku.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, w formie dokumentu elektronicznego, wzór wniosku o opodatkowanie przejściowym ryczałtem od dochodów wraz z objaśnieniami co do sposobu jego wypełniania, terminu i miejsca składania oraz niezbędnymi pouczeniami, mając na uwadze umożliwienie identyfikacji podatnika i urzędu skarbowego, do którego jest skierowany wniosek, obliczenia dochodu i podstawy opodatkowania przejściowym ryczałtem od dochodów, a także ustalenia spełnienia warunków uprawniających do opodatkowania tym ryczałtem.

2. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej do 31 maja 2022 r.

Art. 35. 1. We wniosku podmiot wskazuje źródło powstania dochodu, sposób jego uzyskania oraz wysokość dochodu, którą podmiot ustala w sposób najbardziej odpowiedni do stanu faktycznego i okoliczności jego powstania, a także kwotę przejściowego ryczału od dochodów.

2. Podmiot obowiązany jest do przedstawienia we wniosku metodologii ustalenia:

- 1) dochodu, o którym mowa w art. 29 ust. 1, oraz
- 2) wydatków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 3 – jeżeli podmiot wnosi o pomniejszenie dochodu o te wydatki.

3. W przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów określonych w ust. 1 i 2, naczelnik urzędu skarbowego wzywa podmiot do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

Art. 36. 1. Przejściowy ryczałt od dochodów wykazany we wniosku podlega zapłacie w terminie 30 dni następujących po dniu złożenia wniosku.

2. Jeżeli dane wykazane we wniosku nie budzą wątpliwości i wniosek zawiera wszystkie informacje i dane, o których mowa w art. 35, a ryczałt, o którym mowa w ust. 1, został zapłacony, wniosek traktuje się jak deklarację o wysokości osiągniętego dochodu, a zapłacony przejściowy ryczałt od dochodów staje się podatkiem należnym od zadeklarowanego dochodu, nie później niż od pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony ten wniosek.

3. W przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów określonych w art. 35 ust. 1 i 2, a podatnik nie usunie braków w terminie, o którym mowa w art. 34 ust. 3, uznaje się, że wniosek ten nie został skutecznie złożony. W takim przypadku opłata, o której mowa w art. 32 ust. 2 i 3, uiszczona od wniosku nie podlega zwrotowi.

Art. 37. 1. Podmiot może przed złożeniem wniosku wystąpić do Rady do Spraw Repatriacji Kapitału, zwanej dalej „Radą”, o opinię co do skutków podatkowych w przejściowym ryczałcie od dochodów, w jego indywidualnej sprawie.

2. Wniosek o opinię Rady może zostać złożony przez podmiot działający osobiście albo przez pełnomocnika szczególnego, będącego doradcą podatkowym.

3. W przypadku złożenia wniosku o opinię Rady przez pełnomocnika dane podmiotu mogą zostać zanonimizowane. W przypadku anonimizacji danych podmiotu pełnomocnik

załącza do wniosku o opinię Rady oświadczenie o posiadanym pełnomocnictwie do reprezentowania podmiotu przed Radą.

4. Rada wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o opinię Rady.

5. Rada może odmówić wydania opinii, o której mowa w ust. 1, w przypadku stwierdzenia, że w złożonym wniosku o opinię Rady brak jest istotnych informacji pozwalających na wydanie tej opinii, a podmiot lub pełnomocnik nie uzupełnią tych informacji we wskazanym przez Radę terminie. W takim przypadku opłata, o której mowa w ust. 6, nie podlega zwrotowi.

6. Wniosek o opinię Rady podlega opłacie w wysokości 50 000 zł.

7. Do wniosku o opinię Rady załącza się dowód wniesienia opłaty. Wniosek wraz z dowodem wniesienia opłaty stanowią podstawę wszczęcia postępowania w sprawie wydania opinii co do skutków podatkowych w przejściowym ryczałcie od dochodów.

8. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 38. 1. Po otrzymaniu opinii, o której mowa w art. 37 ust. 1, podmiot może:

- 1) złożyć wniosek;
- 2) odstąpić od złożenia wniosku.

2. Do wniosku podmiot lub pełnomocnik mogą załączyć opinię Rady, którą organ podatkowy uwzględnia w czynnościach sprawdzających wniosek.

3. W przypadku otrzymania opinii wniosek może być złożony w terminie 30 dni liczonych od dnia otrzymania tej opinii, bez względu na upływ terminu określonego w art. 32 ust. 1.

Art. 39. 1. Rada jest niezależnym organem, którego zadaniem jest w szczególności:

- 1) ocena wystąpienia wymienionych w art. 27 ust. 1 przesłanek opodatkowania dochodów przejściowym ryczałtem od dochodów, wysokości dochodów lub korzyści podatkowej w indywidualnej sprawie podmiotu oraz opiniowanie skutków podatkowych w przejściowym ryczałcie od dochodów;
- 2) udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym.

2. W sprawach wydawania opinii przepisy art. 119i § 1–6 ustawy zmienianej w art. 7 stosuje się odpowiednio.

3. Radę powołuje minister właściwy do spraw finansów publicznych nie później niż do dnia 1 lipca 2022 r. Rada działa do dnia wydania wszystkich opinii, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2023 r.

Art. 40. 1. W skład Rady wchodzi:

- 1) 11 osób wskazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 2) 4 osoby wskazane przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku;
- 3) 8 osób powołanych spośród pracowników uczelni, jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk lub instytutów badawczych w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383 oraz z 2021 r. poz. 1192);
- 5) 8 osób będących doradcami podatkowymi, wskazanych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.

2. Do Rady może być powołana osoba, która:

- 1) wykazuje wiedzę, doświadczenie i autorytet w zakresie prawa podatkowego, systemu finansowego, rynków finansowych, obrotu gospodarczego lub międzynarodowego prawa gospodarczego dające rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady;
- 2) ma obywatelstwo polskie;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 6) jest nieskazitelnego charakteru.

3. Podmiot wskazujący członka Rady ocenia spełnianie przez niego przesłanek określonych w ust. 2. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje po zasięgnięciu pisemnej opinii podmiotów zatrudniających te osoby.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazuje 8 kandydatów, z których minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje 4 członków Rady.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, Krajowa Rada Doradców Podatkowych wskazuje 16 kandydatów, z których minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje 8 członków Rady.

6. Przed powołaniem w skład Rady wskazane osoby składają oświadczenie o spełnieniu przesłanek, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu wyłonienia kandydatów na członków Rady, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra ogłoszenie o przyjmowaniu zgłoszeń kandydatów na członków Rady. Ogłoszenie zawiera w szczególności termin składania zgłoszeń nie krótszy niż 30 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia, sposób i miejsce składania zgłoszeń.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może powołać Radę w składzie nie mniej niż 2/3 członków, jeżeli w terminie, o którym mowa w art. 38 ust. 3, nie zostanie wyłoniona wymagana liczba członków Rady.

Art. 41. 1. Członkostwo w Radzie wygasa w razie śmierci członka, rezygnacji z członkostwa w Radzie lub zaprzestania spełniania przez członka którejkolwiek z przesłanek, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2–6. Wygaśnięcie członkostwa stwierdza minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. Wygaśnięcie członkostwa w Radzie z uwagi na zaprzestanie spełniania przez członka przesłanki, o której mowa w art. 40 ust. 2 pkt 6, jest skuteczne, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia Radzie informacji, popartej szczegółowym uzasadnieniem w tym zakresie, Rada nie wyrazi sprzeciwu. Uchwała w przedmiocie wyrażenia sprzeciwu może zostać podjęta w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu Rady. Członek Rady, którego głosowanie dotyczy, podlega wyłączeniu z udziału w tym głosowaniu.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek przewodniczącego Rady może odwołać członka Rady w razie nieusprawiedliwionego niewykonywania przez niego obowiązków lub nienależytego ich wykonywania, w szczególności przyczynienia się do uchybienia terminowi wydania opinii na wniosek strony, lub trwałej niemożności ich wykonywania. Odwołanie przewodniczącego Rady nie wymaga wniosku, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 42. 1. Wygaśnięcie członkostwa w Radzie lub odwołanie członka Rady nie wstrzymuje jej prac, chyba że skład Rady uległ zmniejszeniu o więcej niż 10 członków.

2. Osoba powołana w miejsce członka Rady, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaślo, pełni funkcję do upływu okresu funkcjonowania Rady.

Art. 43. 1. Przewodniczącego Rady wybiera minister właściwy do spraw finansów publicznych spośród członków Rady przed pierwszym posiedzeniem zwołanym przez ministra

właściwego do spraw finansów publicznych, które odbywa się nie później niż w terminie miesiąca od dnia powołania Rady.

2. Przewodniczący Rady pełni funkcję przez cały okres funkcjonowania Rady. W razie złożenia przez niego rezygnacji z funkcji przewodniczącego, wygaśnięcia jego członkostwa lub jego odwołania, stosuje się odpowiednio tryb wyboru przewodniczącego określony w ust. 1, z tym że minister właściwy do spraw finansów publicznych zwołuje posiedzenie Rady tylko w przypadku, gdy nie zostało ono zwołane przez dotychczasowego przewodniczącego Rady w okresie pełnienia przez niego funkcji.

Art. 44. 1. Przewodniczący Rady:

- 1) kieruje jej pracami;
- 2) zwołuje posiedzenia Rady;
- 3) wyznacza członków Rady, których zadaniem jest sporządzenie projektu opinii Rady;
- 4) informuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych o każdym przypadku uchybienia przez Radę terminowi określonemu w art. 34 ust. 4, podając przyczyny tego uchybienia oraz wskazując członków Rady, którzy się do tego przyczynili.

2. Opinię co do skutków podatkowych w przejściowym ryczałcie od dochodów Rada przyjmuje na posiedzeniu bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady.

3. Szczegółowy tryb pracy Rady określa regulamin uchwalony przez nią zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady.

4. Obsługę prac Rady zapewnia minister właściwy do spraw finansów publicznych. Wydatki związane z działaniem Rady są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

5. Sekretarz Rady jest powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Sekretarzem Rady może być wyłącznie pracownik urzędu obsługującego tego ministra.

6. Do zadań sekretarza Rady należy organizacja posiedzeń Rady, w szczególności zapewnienie obsługi finansowej związanej z funkcjonowaniem Rady oraz sprawowanie obsługi administracyjno-biurowej Rady.

7. Sekretarz może uczestniczyć w posiedzeniach Rady bez prawa głosu.

8. Do członków Rady stosuje się odpowiednio przepisy art. 294 § 1 pkt 7, § 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 7.

9. Do wyłączenia członków Rady w zakresie wydawania opinii w poszczególnych sprawach stosuje się odpowiednio przepisy art. 130 § 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 45. 1. Przewodniczącemu Rady oraz sekretarzowi Rady przysługuje wynagrodzenie za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady.

2. Członkom Rady przysługuje:

- 1) wynagrodzenie za sporządzenie projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem, z zastrzeżeniem ust. 3, oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, przy czym sposób podziału tego wynagrodzenia między członków Rady wskazuje przewodniczący Rady;
- 2) zwrot kosztów podróży i noclegów obejmujący świadczenia przewidziane w przepisach o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, w tym diety i ryczałty.

3. W przypadku wydania opinii przez Radę z uchybieniem terminu określonego w art. 37 ust. 4 członkowi Rady, który przyczynił się do uchybienia temu terminowi, nie przysługuje wynagrodzenie za sporządzenie projektu tej opinii.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość:
 - a) wynagrodzenia: przewodniczącego Rady, sekretarza Rady oraz członka Rady, biorąc pod uwagę zakres ich obowiązków oraz wkład w prace Rady,
 - b) łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie projektu opinii w indywidualnej sprawie oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, uwzględniając szacunkowo nakład pracy niezbędny do przygotowania takiej opinii i opisów, a także mając na uwadze, aby wysokość tego wynagrodzenia nie przekraczała dwukrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych przepisów, określa ustawa budżetowa;
- 2) warunki i tryb zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu, biorąc pod uwagę racjonalność ponoszonych kosztów podróży i noclegów.

Art. 46. Podmiot lub sprawca przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego działający w imieniu podmiotu, który złożył wniosek oraz od zgłoszonego dochodu w całości zapłacił przejściowy ryczałt od dochodów:

- 1) nie podlega karze za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe polegające na narażeniu Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku dochodowego od osób fizycznych lub podatku dochodowego od osób prawnych,
- 2) podlega zwolnieniu z odpowiedzialności za podatek niepobrany, lub pobrany w niższej wysokości oraz nie podlega karze za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe polegające na narażeniu Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku dochodowego od osób fizycznych lub podatku dochodowego od osób prawnych – jeżeli wniosek złożył płatnik – w odniesieniu do dochodu zgłoszonego w tym wniosku, jeżeli ujawnienie tego czynu zabronionego nastąpiło wyłącznie na podstawie zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego złożonego przez ten podmiot lub tego sprawcę.

Art. 47. Zapłata przejściowego ryczałtu od dochodu zgłoszonego we wniosku skutkuje zwolnieniem tego dochodu z podatku dochodowego od osób fizycznych, zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Art. 48. Jeżeli po dniu zgłoszenia dochodu, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3 i 5, oraz zapłaty od tego dochodu przejściowego ryczałtu podmiot:

- 1) w okresie nieprzekraczającym roku kalendarzowego, licząc od dnia złożenia wniosku, dokonał inwestycji o wartości odpowiadającej co najmniej wartości zgłoszonego dochodu polegającej na:
 - a) nabyciu od podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polski lub na terytorium innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w rozumieniu przepisów ustaw wymienionych w art. 1 lub art. 2, lub
 - b) nabyciu od podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polski lub na terytorium innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego udziałów lub akcji spółek mających osobowość prawną lub innych papierów wartościowych, lub
 - c) wniesienia wkładów pieniężnych lub dopłat do spółek wskazanych w lit. b, oraz

- 2) przez okres co najmniej 12 miesięcy nie dokonał zbycia składników majątku określonych w pkt 1 lit. a i b, ani nie dokonał wycofania ze spółki wniesionych wkładów lub dopłat, o których mowa w pkt 1 lit. c

– może on pomniejszyć zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych albo w podatku dochodowym od osób prawnych należne od dochodu uzyskanego z tych składników majątkowych, w tym z ich najmu lub zbycia, z działalności w której składniki te były wykorzystywane, oraz z udziału w spółce, o której mowa w pkt 1 lit. b i c, o kwotę równą 30% przejściowego ryczału od dochodów.

2. Pomniejszenia, o którym mowa w ust. 1, można dokonać za rok podatkowy, w którym inwestycja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, została dokonana oraz za kolejne 2 lata podatkowe.

3. Do zeznania o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) w roku podatkowym, w którym podmiot dokonuje pomniejszenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, podmiot dołącza dowody potwierdzające dokonanie inwestycji, a także kopię wniosku.

Art. 49. W sprawach nieuregulowanych w przepisach art. 27–48 do postępowania w zakresie przejściowego ryczału od dochodów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 50. Oświadczenia złożone na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stają się oświadczeniami złożonymi na podstawie art. 12 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 9.

Art. 51. Przepisy art. 10 ust. 2 pkt 4 i art. 14 ust. 2 pkt 19 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do składników nabytych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art. 52. Zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy zmienianej w art. 1, ma zastosowanie do akcji objętych lub nabytych po dniu 31 grudnia 2021 r. w wyniku pierwszej oferty publicznej w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080 oraz z 2021 r. poz. 355).

Art. 53. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy zmienianej w art. 1 ma zastosowanie do podatników, którzy przenieśli miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art. 54. W przypadku przyznania podatnikowi po dniu 31 grudnia 2021 r. prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej, renty strukturalnej lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego, za okres przypadający przed 1 stycznia 2022 r., za który podatnik pobierał świadczenie z innego organu rentowego, stosuje się przepis art. 34 ust. 10a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

2. W przypadku przyznania podatnikowi po dniu 31 grudnia 2021 r. prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłków z ubezpieczenia społecznego lub renty rodzinnej, za okres przypadający przed dniem 1 stycznia 2022 r., za który podatnik pobierał zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, stosuje się przepis art. 34 ust. 10b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

3. W przypadku gdy podatnik otrzymał po dniu 31 grudnia 2021 r. bezpośrednio od organu rentowego zwrot uprzednio zapłaconej i odliczonej przed dniem 1 stycznia 2022 r. składki na ubezpieczenie zdrowotne, a obowiązek poboru zaliczek przez ten organ trwa, stosuje się przepis art. 34 ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 55. Przepis art. 45 ust. 1b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do zeznań, o których mowa w art. 45 ust. 1–1aa tej ustawy, składanych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art. 56. Przepisy:

- 1) art. 14 ust. 1ca pkt 1, art. 22 ust. 1ab pkt 2, art. 23m ust. 1 pkt 4 lit. c, ca i cb, ust. 2 pkt 1 lit. c i ust. 5, art. 23o ust. 6, art. 23q, art. 23r ust. 1 pkt 3 lit. c i ust. 2 pkt 4, art. 23s ust. 1 pkt 4 i ust. 1a, art. 23w ust. 1 i 2, art. 23x ust. 1–2a, art. 23z, art. 23zb ust. 1, art. 23ze ust. 1–3 oraz art. 23zf ust. 1–2b, 4–5a i 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 11a ust. 1 pkt 4 lit. c, ca i cb, ust. 2 pkt 1 lit. c i ust. 5, art. 11c ust. 6, art. 11e, art. 11f ust. 1 pkt 3 lit. c i ust. 2 pkt 4, art. 11g ust. 1 pkt 4 i ust. 1a, art. 11k ust. 1 i 2, art. 11l ust. 1–2a, art. 11n, art. 11o ust. 3, art. 11p ust. 1, art. 11s ust. 1–3, art. 11t ust. 1–2b, 4–5a i 8, art. 12 ust. 3aa pkt 1 oraz art. 15 ust. 1ab pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
– stosuje się do transakcji kontrolowanych i transakcji innych niż transakcje kontrolowane, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2022 r., w zakresie tej części tych

transakcji, które są realizowane w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art. 57. Przepisy art. 23zc ust. 3 i 3a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 11q ust. 3 i 3a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dokumentacji cen transferowych sporządzanej za rok podatkowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2020 r.

Art. 58. Do wymiany udziałów (akcji) w więcej niż jednej transakcji, gdy pierwsza transakcja nabycia tych udziałów akcji nastąpiła przed dniem 1 stycznia 2022 r., mają zastosowanie przepisy art. 24 ust. 8c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, oraz art. 12 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 59. Przepis art. 1a ust. 9 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do umów o utworzeniu podatkowej grupy kapitałowej zawartych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 60. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, którzy przed końcem roku podatkowego rozpoczętego przed dniem 1 stycznia 2022 r. nabyli prawo do odliczenia kosztów na podstawie art. 15e ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują prawo do tego odliczenia po dniu 31 grudnia 2021 r., w zakresie i na zasadach określonych w tym przepisie.

Art. 61. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, którzy zostali utworzeni w sposób określony w art. 19 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 2, w okresie od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dla celów stosowania art. 24ca ust. 13 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 2 nie są traktowani jako podatnicy rozpoczynający działalność.

Art. 62. Zwolnienie, o którym mowa w art. 24n ust. 1, ustawy zmienianej w art. 2, ma zastosowanie do dywidend wypłaconych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art 63. W przypadku opinii o stosowaniu zwolnienia, o których mowa w art. 26b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, wydanych do dnia 31 grudnia 2021 r., okres wskazany w art. 26b ust. 7 pkt 1 tej ustawy upływa z dniem 1 stycznia 2025 r.

Art. 64. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, których rok podatkowy jest inny niż rok kalendarzowy i rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2022 r., a zakończy się

po dniu 31 grudnia 2021 r., stosują do końca przyjętego przez siebie roku podatkowego przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem art. 17 ust. 1 pkt 23a, 58a i 62, art. 18db, art. 18ea–18ef i art. 24d ust. 7a tej ustawy.

Art. 65. 1. Z dniem 1 stycznia 2022 r. podatnicy tracą prawo do złożenia wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Wnioski o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, uwzględnione w decyzji ustalającej wysokość podatku dochodowego w formie karty podatkowej za 2021 r. zachowują moc po wejściu w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 1, art. 36 i art. 40 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 66. Księgi, ewidencje i wykazy, o których mowa w art. 24a ust. 1e, ustawy zmienianej w art. 1, art. 9 ust. 1c ustawy zmienianej w art. 2 oraz w art. 15 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 9, są prowadzone przy użyciu programów komputerowych i przesyłane po raz pierwszy za okresy rozliczeniowe rozpoczynające się po dniu 31 grudnia 2022 r.

Art. 67. 1. Przepisy art. 26ga, art. 26gb, art. 26ha–26hd i art. 30ca ust. 7a ustawy zmienianej w art. 1, art. 18db, art. 18ea–18ef i art. 24d ust. 7a ustawy zmienianej w art. 2 oraz art. 11 ust. 1–4 oraz art. 21 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do wydatków poniesionych po dniu 31 grudnia 2021 r.

2. Pomniejszenie, o którym mowa w art. 26eb ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 18db ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy w 2023 r.

3. W przypadku podatników podatku dochodowego od osób prawnych, których rok podatkowy jest inny niż rok kalendarzowy i rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2022 r., a zakończy się po dniu 31 grudnia 2021 r., pomniejszenie, o którym mowa w art. 18db ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy w roku podatkowym rozpoczynającym się bezpośrednio po tym roku.

Art. 68. Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2, art. 8, art. 9 i art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do przypadków nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) oraz przypadków

nieujawniania właściwym organom części wynagrodzenia ze stosunku pracy, zaistniałych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 69. Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2 i art. 9 stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 6 ust. 2, 3a, 4, 4b i 8, art. 6a ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 21 ust. 1 pkt 3 i 95b, art. 26 ust. 7a pkt 2a–3a, 6–6b, 12, 13 i pkt 15 lit. d oraz ust. 7e, ust. 7f pkt 1 lit. aa i art. 27f ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które mają zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2021 r.;
- 2) art. 33 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 70. Przepis art. 82 § 1c ustawy zmienianej w art. 7 ma zastosowanie do informacji o umowach zawartych z nierezydentami, o których mowa w art. 82 § 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 7, składanych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Art. 71. Przepis art. 119zfb pkt 1 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie również do wniosków o wydanie decyzji określającej warunki cofnięcia unikania opodatkowania złożonych i nierozpatrzonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 72. Przepis art. 293 § 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 7 ma zastosowanie również do akt postępowania określonego w dziale II rozdziale 1a tej ustawy wytworzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 73. W przypadku otrzymania od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy całości lub części zapłaty z tytułu przeniesienia z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie, które miało miejsce przed dniem wejścia w życie tej ustawy, stosuje się przepis art. 19a ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyłączeniem przypadków, gdy podatek z tego tytułu został rozliczony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 74. Przepisy art. 87 ust. 6d–6l i art. 146k ustawy zmienianej w art. 14 stosuje się do okresów rozliczeniowych przypadających od dnia 1 stycznia 2022 r.

Art. 75. Do dnia 31 grudnia 2024 r. wartość inwestycji, o której mowa w art. 20zs § 4 ustawy zmienianej w art. 7, wynosi 100 000 000 zł.

Art. 76. Przepis art. 81 ust. 2i ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do rozliczenia składek na ubezpieczenie zdrowotne należnych za okres od dnia 1 stycznia 2022 r.

Art. 77. Do zamówień na usługi i dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z przepisami ustawy zmienianej w art. 15 dotyczących składki zdrowotnej, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

Art. 78. Przepisy art. 27–49 mają zastosowanie do dochodów osiągniętych do dnia 31 grudnia 2022 r., nie później jednak niż do dnia złożenia wniosku, wynikających ze zdarzeń mających miejsce przed dniem 1 lipca 2021 r.

Art. 79. Tworzy się fundusz nabycia sprawdzającego.

Art. 80. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23zf ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 11t ust. 8 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23zf ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 11t ust. 8 ustawy zmienianej w art. 2, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 30di, art. 41 ust. 4j, art. 45b i art. 45c ust. 9 oraz art. 45d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia udostępnienia wzoru dokumentu elektronicznego na podstawie art. 45b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2022 r.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 24l, art. 28a oraz art. 28i pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia udostępnienia wzoru dokumentu elektronicznego na podstawie art. 28a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2022 r.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia udostępnienia wzoru dokumentu elektronicznego na podstawie art. 52 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2022 r.

Art. 81. W latach 2021–2031 maksymalny limit wydatków budżetu państwa w zakresie przystosowania infrastruktury informatycznej do wdrożenia rozwiązań przewidzianych w ustawie wynosi 376 680 000 zł, w tym w:

- 1) 2021 r. – 8 560 000 zł;
- 2) 2022 r. – 63 010 000 zł;
- 3) 2023 r. – 62 790 000 zł;
- 4) 2024 r. – 20 970 000 zł;
- 5) 2025 r. – 21 570 000 zł;
- 6) 2026 r. – 31 880 000 zł;
- 7) 2027 r. – 33 440 000 zł;
- 8) 2028 r. – 33 510 000 zł;
- 9) 2029 r. – 33 580 000 zł;
- 10) 2030 r. – 33 650 000 zł;
- 11) 2031 r. – 33 720 000 zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący, polegający na obniżeniu wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z regulacji wprowadzanych niniejszą ustawą.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 82. 1. W latach 2021–2031 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonanie zadań w zakresie porozumienia inwestycyjnego, o którym mowa w art. 20zs ustawy zmienianej w art. 7, wynosi 30 360 000 zł, w tym w:

- 1) 2021 r. – 2 170 000 zł;
- 2) 2022 r. – 2 760 000 zł;
- 3) 2023 r. – 2 520 000 zł;
- 4) 2024 r. – 2 530 000 zł;
- 5) 2025 r. – 2 660 000 zł;
- 6) 2026 r. – 2 770 000 zł;
- 7) 2027 r. – 2 920 000 zł;
- 8) 2028 r. – 2 930 000 zł;
- 9) 2029 r. – 3 010 000 zł;
- 10) 2030 r. – 3 100 000 zł;
- 11) 2031 r. – 2 990 000 zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu kosztów rzeczowych ministra właściwego do spraw finansów publicznych związanych z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 83. 1. W latach 2021–2031 maksymalny limit wydatków Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie wprowadzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, o którym mowa w art. 94z ust. 1 ustawy zmienianej w art. 20, wynosi 1 650 000 zł, w tym w:

- 1) 2021 r. – 150 000 zł;
- 2) 2022 r. – 150 000 zł;
- 3) 2023 r. – 150 000 zł;
- 4) 2024 r. – 150 000 zł;
- 5) 2025 r. – 150 000 zł;
- 6) 2026 r. – 150 000 zł;
- 7) 2027 r. – 150 000 zł;
- 8) 2028 r. – 150 000 zł;
- 9) 2029 r. – 150 000 zł;
- 10) 2030 r. – 150 000 zł;
- 11) 2031 r. – 150 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu co najmniej na koniec półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, o 25%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 84. 1. W latach 2022–2031 maksymalny limit wydatków Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie wprowadzenia nabycia sprawdzającego, o którym mowa w art. 94k ustawy zmienianej w art. 20, wynosi 23 800 000 zł, w tym:

- 1) 2022 r. – 8 500 000 zł;
- 2) 2023 r. – 1 700 000 zł;
- 3) 2024 r. – 1 700 000 zł;
- 4) 2025 r. – 1 700 000 zł;
- 5) 2026 r. – 1 700 000 zł;
- 6) 2027 r. – 1 700 000 zł;
- 7) 2028 r. – 1 700 000 zł;
- 8) 2029 r. – 1 700 000 zł;
- 9) 2030 r. – 1 700 000 zł;
- 10) 2031 r. – 1 700 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu co najmniej na koniec półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, o 25%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 85. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 6, art. 61 i art. 81–83, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 58, pkt 66 lit. i, pkt 75 w zakresie art. 45b, pkt 76 i 77, art. 2 pkt 49, 56 i 61 oraz art. 9 pkt 25, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 14 pkt 16, art. 20 pkt 8 i art. 22 pkt 2 w zakresie art. 19a ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.;
- 4) art. 1 pkt 39 i pkt 62 lit. c, art. 2 pkt 10 lit. a, art. 9 pkt 11 i art. 66, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;

- 5) art. 7 pkt 7 w zakresie art. 20zu § 4, art. 20zw § 2, art. 20zx § 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

UZASADNIENIE

CZĘŚĆ OGÓLNA / POTRZEBA I CEL UCHWALENIA USTAWY

Celem projektowanej ustawy jest stworzenie przyjaznego i sprawiedliwego systemu podatkowego, który pozwoli Polsce na zajęcie dominującej pozycji w wyścigu o inwestycje, będącego efektem procesu zmiany globalnych łańcuchów dostaw.

Kryzys związany z pandemią COVID-19 przekłada się nie tylko na zmniejszenie wpływów budżetowych, ale także na zwiększone wydatki, w tym na obsługę zadłużenia i świadczenia społeczne. Z tego względu Państwo zmuszone jest do szukania nowych rozwiązań, wspierających wzrost oraz stabilizację nadwyreżonych wpływów budżetowych.

Jest to konieczne ze względu na coraz większe wyzwania, jakie przynosi zarówno przedłużająca się walka z Pandemią Covid-19 oraz jej długofalowymi, dotkliwymi dla społeczeństwa skutkami.

W tym celu proponuje się projekt Podatkowego Restartu Gospodarki, którego ważną częścią będzie przeprowadzenie szerokiego programu repatriacji kapitału, finansowego i ludzkiego. Zaproszenie do Polski inwestorów ze środkami pozwalającymi na szybkie odbicie gospodarcze oraz Polaków żyjących i pracujących za granicami kraju z ich know-how, wiedzą, doświadczeniem oraz nową perspektywą na rozwój kraju i jego gospodarki.

Stąd ważnym elementem pakietu będzie szeroki wybór zachęt podatkowych adresowanych do osób, które zdecydują się osiedlić w Polsce - powrócić z emigracji zarobkowej, przenieść tu swoją rezydencję podatkową, inwestować posiadane środki finansowe a także wspierać kraj oraz jego obywateli. To propozycja dla 20 mln mieszkających za granicą kraju osób polskiego pochodzenia, które zostaną zachęcane do wybrania Polski jako swojego centrum życia, prywatnego i zawodowego.

Podatkowy restart gospodarki to również zmiana nastawienia systemu podatkowego do przedsiębiorcy, zarówno małego, jak i większego oraz wsparcie inwestycji.

Podatki powinny być sprawiedliwie rozłożone i jak najprostsze w rozliczeniu dla wszystkich podatników.

Na pakiet rozwiązań restartowych składa się, obok regulacji o charakterze preferencji podatkowych, również szereg działań uszczelniających system.

Zaproponowane rozwiązania realizują rządowy program „Polskiego Ładu” w zakresie rozwiązań podatkowych, który został zapowiedziany 15 maja 2021 r., a którego celem jest stworzenie – oczekiwanego przez większość społeczeństwa – sprawiedliwego systemu podatkowego.

Celem projektu jest również konieczność zniesienia szkodliwości podatkowej wynikającej z oceny dokonanej przez Grupę Roboczą ds. Kodeksu Postępowania (Opodatkowanie Działalności Gospodarczej), zwanej dalej: „CoCG”, w dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD 3.

Przedłożony projekt ustawy wprowadza zmiany w ustawach z dnia:

- 1) 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), dalej: „**ustawa PIT**”,
- 2) 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.), dalej: „**ustawa CIT**”,
- 3) 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.),
- 4) 29 września 1994 o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217),
- 5) 20 października 1994 r o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1670), dalej: „**ustawa o SSE**”,
- 6) 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1171, z późn. zm.),
- 7) 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.),
- 8) 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.),
- 9) 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1905, z późn. zm.), dalej: „**ustawa o ryczałcie**”,
- 10) 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291),
- 11) 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2021 r. poz. 408, z późn. zm.),
- 12) 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 815),
- 13) 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.), dalej: „**ustawa o VAT**”,
- 14) 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.), dalej: „**ustawa o NFZ**”,
- 15) 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. poz. 722, z późn. zm.),
- 16) 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. 2020 r. poz. 287),
- 17) 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.),

- 18) 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2021 r. poz. 626),
- 19) 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162),
- 20) 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 2296),
- 21) 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1752), dalej: **„ustawa o WNI”**,
- 22) 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2200),
- 23) 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 321).

Poniżej przedstawiono omówienie projektowanych regulacji, w ujęciu tematycznym, wskazującym cel wprowadzanych rozwiązań.

ZAMIANY W USTAWACH O PODATKACH DOCHODOWYCH

Realizacja programu „Polsk Ład” w zakresie rozwiązań podatkowych

„Polski Ład” to kompleksowy program społeczno-gospodarczy. Jednym z jego komponentów są zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych, które polegają w szczególności na:

- podwyższeniu do 30 000 zł „kwoty wolnej” od podatku dla ogółu podatników obliczających podatek według skali podatkowej,
- podwyższeniu do 120 000 zł progu dochodów, po przekroczeniu którego ma zastosowanie 32% stawka podatku,
- wprowadzeniu ulgi dla klasy średniej,
- zmianie zasad ustalania podstawy wymiaru składki zdrowotnej dla przedsiębiorców oraz likwidacji możliwości odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne od podatku dochodowego od osób fizycznych,
- zmianie wysokości kosztów podatkowych od przychodów otrzymywanych przez osoby pełniące obowiązki społeczne lub obywatelskie.

Celem tych zmian jest stworzenie w Polsce sprawiedliwego systemu podatkowego, w którym podatki płacone są przez obywateli według zasad *fair play*, w wysokości adekwatnej do ich możliwości, w duchu sprawiedliwości społecznej. Jest to zgodne z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt K 21/14. Z jego uzasadnienia wynika między innymi, że *„podczas kształtowania prawa podatkowego podstawowy jest wymóg*

dostosowania wymiaru podatku do zdolności podatkowej podatnika. Chodzi o to, by kształtując system podatkowy, wyznaczyć zobowiązania podatkowe według indywidualnych możliwości poniesienia świadczenia podatkowego". Według obecnego stanu prawnego różnica w opodatkowaniu osób zarabiających najmniej i najwięcej jest jedną z najniższych w UE. Na tle innych państw w Polsce wysoko opodatkowane są niskie płace, a nisko płace wysokie.

Szacuje się, że dla 24 mln Polaków zmiany podatkowe będą korzystne lub neutralne (90% podatników). Reforma będzie neutralna dla zatrudnionych na umowę o pracę przy zarobkach 6-11 tys. zł miesięcznie. Osoby zarabiające na umowie o pracę 13 tys. zł zapłacą miesięcznie jedynie 13 zł więcej.

Projektowane rozwiązania stanowią kontynuację działań podjętych w 2019 r. na rzecz wzrostu płac oraz wzrostu zatrudnienia, w tym polegających na wprowadzeniu zerowego PIT dla osób młodych do 26. roku życia, podwyższenia kosztów uzyskania przychodów dla pracowników oraz powszechnej obniżce podatku PIT w związku obniżeniem stawki podatku z 18% na 17%. Wszystko po to, aby polska rodzina docelowo już wkrótce żyła na takim samym poziomie jak w bogatych rajach UE.

Rozwijając poszczególne propozycje warto zauważyć:

Podwyższenie do 30 000 zł „kwoty wolnej” od podatku dla ogółu podatników obliczających podatek według skali podatkowej

Po ponad dekadzie obowiązywania kwoty wolnej od podatku PIT na poziomie 3 091 zł, w 2016 r. Rząd Prawa i Sprawiedliwości zrealizował obietnicę podwyższenia jej wysokości. W 2017 r. nastąpił wzrost kwoty wolnej od podatku do poziomu 6 600 zł, a w kolejnym roku do poziomu 8 000 zł. W tej wysokości kwota wolna obowiązuje od 2018 r. wyznaczając tym samym maksymalną jej wysokość. W odniesieniu do dochodów rocznych wykraczających poza 8 000 zł kwota wolna maleje wraz ze wzrostem dochodów, w ten sposób, że dla dochodów mieszczących się w przedziale od 13 000 zł do 85 528 zł wynosi 3 091 zł, a dla dochodów powyższej 127 000 zł równa się 0 zł.

Wraz ze wzrostem kwoty wolnej od podatku wprowadzony został mechanizm corocznej weryfikacji jej wysokości przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W terminie do 15 września roku, w którym dokonano weryfikacji, minister właściwy do spraw finansów publicznych przedkłada Radzie Ministrów informację o wynikach dokonanej analizy. W przypadku istotnego wzrostu kwoty minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, minister właściwy do spraw finansów publicznych przedkłada Radzie Ministrów propozycję zmiany kwoty wolnej na rok następny poprzez zmianę wysokości kwoty zmniejszającej podatek, o której mowa w skali podatkowej. Należy bowiem zauważyć, że pojęcie kwoty wolnej od podatku jest pojęciem potocznym. W praktyce kwota wolna od podatku odpowiada podstawie obliczenia podatku, która nie rodzi obowiązku zapłaty podatku (podatek wynosi 0 zł). W konstrukcji podatku

dochodowego od osób fizycznych obliczanego według skali podatkowej wysokość kwoty wolnej jest konsekwencją stosowania kwoty zmniejszającej podatek, o której mowa w pierwszym przedziale skali podatkowej. W obecnym stanie prawnym odpowiednikiem kwoty wolnej w wysokości 8 000 zł jest kwota zmniejszająca podatek w wysokości 1 360 zł ($8\,000\text{ zł} \times 17\%$ minus 1 360 zł = 0 zł).

Projekt ustawy przewiduje podwyższenie kwoty wolnej od podatku dla wszystkich podatników do poziomu 30 000 zł, poprzez podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek do wysokości 5 100 zł ($30\,000\text{ zł} \times 17\%$ minus 5 100 zł = 0 zł). To europejski poziom porównywalny z tym osiąganym w Niemczech czy Francji. To 10 razy więcej niż jeszcze pięć lat temu.

Efektom tych zmian będzie zmniejszenie wysokości płaconego podatku lub całkowita jego likwidacja dla 18 mln pracujących Polaków i emerytów. Dzięki tej zmianie podatnicy uzyskujący wynagrodzenie lub emeryturę do 2 500 zł miesięcznie nie będą musieli płacić podatku dochodowego od osób fizycznych. Podatek dochodowy stanie się bardziej progresywny, a co za tym idzie również bardziej sprawiedliwy. W większym stopniu obciążać będzie osoby najwięcej zarabiające od osób najniżej uposażonych. Teraz jest odwrotnie. To osoby najmniej zarabiające płacą relatywnie najwyższe podatki i składki. Projektowana zmiana zmierza zatem do zapewnienia społecznego podatkowego *fair play*.

Po zmianie kwota zmniejszająca podatek nie będzie już miała degresywnego charakteru (nie będzie malała wraz ze wzrostem dochodów) oraz jej wysokość dla potrzeb obliczania zaliczek na podatek oraz rocznego obliczenia podatku będzie taka sama.

Kwota wolna od podatku w wysokości 30 000 zł będzie stosowana już przy obliczaniu zaliczek na podatek poprzez odliczenie od podatku kwoty w wysokości $1/12$ kwoty zmniejszającej podatek ($1/12$ z kwoty 5 100 zł). Dotyczy to zaliczek obliczanych w sposób narastający, czyli z uwzględnieniem dochodów uzyskanych od początku roku.

W przypadku zaliczek pobieranych przez płatników od przychodów o których mowa w art. 35 ust. pkt 1 5, 6 i 8, art. 41 ust. 1 ustawy PIT (np. z tytułu umów zlecenia, praktyk absolwenckich lub staży uczniowskich) płatnik będzie mógł nie pobierać zaliczek na podatek na pisemny wniosek podatnika. Prawo do złożenia wniosku przysługiwać będzie podatnikowi, którego roczne dochody nie przekroczą ilorazu kwoty zmniejszającej podatek i najniższej stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej (czyli kwoty 30 000 zł), oraz poza dochodami od tego płatnika podatnik nie uzyskuje innych dochodów, od których zaliczki na podatek obliczane są z uwzględnieniem pomniejszenia, od których zaliczki na podatek obliczane są z uwzględnieniem pomniejszenia, o którym mowa w art. 32 ust. 3, lub są opłacane na podstawie art. 44 ust. 3. W ten sposób podatnik będzie korzystał w kwoty wolnej już w trakcie roku, a nie dopiero po jego zakończeniu i złożeniu zeznania podatkowego.

Możliwość korzystania z kwoty wolnej projekt ustawy przewiduje również w odniesieniu do podatników obowiązanych do samodzielnego opłacania zaliczek na podstawie art. 44 ust. 1a ustawy PIT. Stosowną regulację przewidziano w art. 44 ust. 3ab ustawy PIT.

Jednocześnie po zmianie, tak jak obecnie, minister właściwy do spraw finansów publicznych nadal będzie corocznie weryfikował wysokość kwoty zmniejszającej podatek w stosunku do minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Polityki Społecznej. Jednak informację o wynikach dokonanej weryfikacji wraz z propozycją zmiany kwoty zmniejszającej podatek na rok następny minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie przedkładał Radzie Ministrów jedynie w roku, w którym kwota minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych będzie wyższa od „miesięcznej” kwoty wolnej czyli od 2 500 zł obliczonej jako $1/12$ ilorazu kwoty zmniejszającej podatek oraz najniższej stawki podatku, o których mowa w pierwszym przedziale skali podatkowej ($1/2$ z 5 100 zł $\div$ 0,17 = 2 500 zł).

Do zmian w zakresie wysokości oraz zasad stosowania kwoty wolnej (odpowiednio kwoty zmniejszającej podatek) w projekcie ustawy dostosowywane zostały przepisy dotyczące obliczania podatku przez podatników oraz płatników.

Podwyższenie do 120 000 zł progu dochodów, po przekroczeniu którego ma zastosowanie 32% stawka podatku

Pierwszy raz od 12 lat zmianie ulegnie próg dochodów, o którym mowa w skali podatkowej (wzrost z 85 528 zł na 120 000 zł rocznego dochodu). Próg dochodów dostosowywany będzie do nowej rzeczywistości, w której na przestrzeni lat wynagrodzenia w Polsce podwoiły się.

Tymczasem stawka podatku w wysokości 32%, utrzymuje się na niezmiennym poziomie 85 528 zł od 2009 roku. Przeprowadzonym w 2016 i 2017 r. zmianom w zakresie wzrostu kwoty wolnej od podatku nie towarzyszyły zmiany polegające na podwyższeniu progu dochodów, o którym mowa w skali podatkowej. Co prawda z dniem 1 października 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy PIT, która zmniejszyła o 1 pkt proc. najniższą stawkę podatku, o której mowa w skali podatkowej (z 18% na 17%) - na czym skorzystali również podatnicy o dochodach rocznych powyżej 85 528 zł – niemniej jednak sam próg dochodów nie uległ zmianie. Niniejszy projekt zmienia ten stan.

Po zmianie, do podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej 120 000 zł stosowana będzie stawka podatku w wysokości 17%. Dopiero do nadwyżki ponad tę kwotę podatek będzie obliczany według stawki 32%. W ten sposób przed nadmierną podwyżką klina podatkowego chroniona będzie klasa średnia.

Ulga dla klasy średniej

W celu ochrony klasy średniej projekt nie tylko przewiduje podwyższenie progu dochodów, ale również ulgę podatkową dla pracowników.

Adresatami tego rozwiązania są podatnicy zatrudniani na podstawie stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy.

Ulgę skierowano do pracowników, bowiem ta forma działalności zarobkowej znajduje się pod szczególną ochroną państwa, które sprawuje nadzór nad warunkami wykonywania pracy. Gwarancję w tym zakresie zawiera art. 24 Konstytucji RP. Ulga przeznaczona dla pracowników wpisuje się zatem w politykę państwa wspierającą zatrudnienie na podstawie stosunku pracy i stosunków pokrewnych. Projektowane rozwiązania nie stoją w sprzeczności z innymi zasadami i wartościami ustawy zasadniczej. Jak wynika bowiem z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 1996 r., sygn. akt K 22/95 „ustawodawca ma znaczną swobodę w określaniu w ustawie stanów faktycznych stanowiących podstawę opodatkowania lub podstawę ulgi podatkowej, oraz generalnie znaczną swobodę w kształtowaniu poszczególnych konstrukcji prawno-podatkowych. Podkreślić trzeba, iż o zakresie i przedmiocie opodatkowania oraz o zakresie i przedmiocie zwolnień i ulg podatkowych w zasadzie nie decydują przesłanki o charakterze prawnym, lecz przesłanki ekonomiczne i społeczne. (...) Wprowadzając określone instrumenty prawne służące realizacji polityki państwa, m.in. określony system ulg podatkowych, ustawodawca może dokonać zróżnicowania sytuacji prawnej określonych kategorii podmiotów. (...) Nawet gdyby przyjąć, iż zawarte w przepisach ustawy zróżnicowanie poszczególnych kategorii podmiotów jest niesłuszne, to nie oznacza to jeszcze, iż stanowi ono naruszenie zasady równości i sprawiedliwości, bowiem podmioty te wykazują cechy odróżniające, a cel ulg określony w ustawie dostatecznie usprawiedliwia to zróżnicowanie.”.

Ulga polega na odliczeniu od dochodu pewnej kwoty, której wysokość uzależniona jest od poziomu rocznych przychodów. Przy czym nie chodzi o każdy rodzaj przychodów, a wyłącznie o przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy PIT, czyli podlegające opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej, tj. z wyłączeniem przychodów wolnych od podatku.

Prawo do ulgi będą mieli podatnicy, którzy w roku podatkowym uzyskają ww. przychody kwalifikowane do przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy w wysokości mieszczącej się w przedziale od 68 412 zł do 133 692 zł (odpowiednio miesięcznie – dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek – w wysokości od 5 701 zł do 11 141 zł). W kwocie tych przychodów będą także uwzględniane przychody pomniejszane o 50% koszty uzyskania przychodów z tytułu korzystania przez pracowników-twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych lub rozporządzania przez nich tymi prawami, określone w art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy PIT. Przygotowany algorytm w przedziale przychodowym od 68 412 zł do 133 692 zł wynika z kompleksowych zasad podatkowego Polskiego Ładu oraz uwzględnia elementy zasadnicze przy rozliczeniu podatku PIT w ramach źródła stosunek pracy (np. koszty pracownicze, czy składki ZUS i NFZ płacone przez pracowników). Ponieważ w tym przedziale przychodowym

grupa pracowników traci na tym programie, a nie należą do kategorii najbogatszych pracowników, zaproponowano ulgę, która niweluje tę niesprawiedliwość.

Wysokość ulgi dla pracowników będzie ustalana według dwóch odrębnych wzorów. Wybór właściwego algorytmu uzależniony będzie od wysokości rocznych przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy.

W przypadku podatników, których – podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy PIT – roczne przychody z pracy, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy PIT mieszczą się w przedziale od 68 412 zł do 102 588 zł, kwota ulgi dla pracowników wynosi:

$$\frac{(\text{przychody z pracy} \times 6,68\%) - 4\,566 \text{ zł}}{0,17}$$

W przypadku podatników, których – podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy PIT – roczne przychody z pracy, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy są wyższe od 102 588 zł i nie przekraczają kwoty 133 692 zł, kwota ulgi wynosi:

$$\frac{-(\text{przychody z pracy} \times 7,35\%) + 9\,829 \text{ zł}}{0,17}$$

Ulga dla pracowników stosowana będzie w rozliczeniu rocznym oraz przy obliczaniu zaliczek na podatek między innymi przez zakłady pracy, które będą stosować ulgę za miesiące, w których podatnik uzyska od tego zakładu pracy przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy (podlegające opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy) w wysokości od 5 701 zł do 11 141 zł.

Jeżeli warunek wysokości i rodzajów przychodów będzie spełniony, zakład pracy pomniejszy dochód o kwotę ulgi dla pracowników w wysokości obliczonej według jednego ze wzorów:

$$\frac{(A \times 6,68\%) - 380,50 \text{ zł}}{0,17}$$

gdzie A oznacza przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy (które podlegają opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy) w wysokości wyższej od 5 701 zł i nieprzekraczającej kwoty 8 549 zł miesięcznie,

albo

$$\frac{-(A \times 7,35\%) + 819,08 \text{ zł}}{0,17}$$

- gdzie A oznacza uzyskane przez podatnika w roku podatkowym przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy (które podlegają opodatkowaniu zgodnie z art. 27 ustawy) w wysokości wyższej od 8 549 zł i nieprzekraczającej kwoty 11 141 zł miesięcznie.

Możliwość stosowania ulgi dla pracowników będą mieli również podatnicy, którzy sami – na podstawie art. 44 ust. 1a pkt 1 ustawy PIT – są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku zaliczki na podatek według zasad określonych w art. 44 ust. 3a ustawy PIT.

Zmiana podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz likwidacja możliwości jej odliczenia od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Od 1998 r. obowiązuje w Polsce obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Jest to system powszechny obejmujący większość Polaków. Jego zasady określają przepisy ustawy o NFZ. Zgodnie z art. 79 tej ustawy składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki (co do zasady). Składka jest miesięczna i niepodzielna.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2021 r. dla: (1) osób, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, (2) osób, które prowadzą działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów ustawy o ryczałcie, a także osób prowadzących działalność, (3) w zakresie wolnego zawodu, z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, (4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej, (5) osób, które korzystają z ulg w składkach na ubezpieczenia społeczne (ulga na start, preferencyjne składki, mały ZUS plus), (6) osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność lub korzystającymi z ulg, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa niż 4 242,38 zł (75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2020 r. wyniosło 5 656,51 zł. Składka na ubezpieczenie zdrowotne w 2021 r. nie może być zatem niższa od kwoty 381,81 zł (tj. 9% podstawy wymiaru składki)¹.

Kwota składki opłaconej w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika zgodnie z przepisami ustawy o NFZ, lub pobrana w roku podatkowym przez płatnika zgodnie z tymi przepisami, podlega odliczeniu od podatku na zasadach określonych w art. 27b ustawy PIT. Odliczenie realizowane jest już na etapie obliczania zaliczek na podatek. Dotyczy to zarówno zaliczek obliczanych samodzielnie przez podatników, jak i pobieranych przez płatników, np. zakłady pracy, organy rentowe.

W przypadku gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona przez płatnika, o którym mowa w art. 85 ust. 1-13 ustawy o NFZ, zgodnie z przepisami art. 79 i 81 ustawy o NFZ, jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych obliczonej przez tego płatnika zgodnie z przepisami ustawy PIT, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej zaliczki.

¹ Źródło: <https://www.zus.pl/o-zus/komunikaty/-/publisher/komunikat/1/wysokosc-skladki-na-ubezpieczenie-zdrowotne-w-2021-r /3812614>

Projekt wprowadza zmiany w zakresie wysokości składki zdrowotnej opłacanej przez przedsiębiorców. Projekt zakłada, że podstawą wymiaru tej daniny będą co do zasady rzeczywiste dochody przedsiębiorcy w miejsce stałej opłaty ryczałtowej.

Projekt zakłada, że podstawą wymiaru będą co do zasady rzeczywiste dochody osiągane z prowadzonej działalności w miejsce stałej opłaty ryczałtowej. Dochód będzie podstawą wymiaru składki dla osób opłacających podatek dochodowy na zasadach określonych według skali podatkowej (art. 27 ustawy PIT), według 19% stawki podatku (art. 30c ustawy PIT) i opłacających podatek dochodowy z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (art. 30ca ustawy PIT). Dochód ten, za rok kalendarzowy, będzie ustalany jako różnica między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy PIT, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu tej ustawy, pomniejszony o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Roczna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie będzie mogła być niższa od kwoty stanowiącej iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku.

W trakcie roku składka na ubezpieczenie zdrowotne będzie wpłacana od dochodu ustalonego narastająco jako różnica między przychodem a kosztami uzyskania przychodów. Tak ustalony dochód będzie pomniejszany o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych od początku roku, a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach. Dochód nie będzie pomniejszany o składki, które zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Podstawa wymiaru składki za dany miesiąc nie będzie mogła być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku.

Roczne rozliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nastąpi po zakończeniu roku. W przypadku, gdy suma wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne przez ubezpieczonego będzie wyższa od rocznej składki na ubezpieczenie zdrowotne ustalonej od rocznej podstawy, to ubezpieczonemu będzie przysługiwał zwrot kwoty stanowiącej różnicę między sumą wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne a roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne ustaloną od rocznej podstawy. Zwrot będzie następował na wniosek ubezpieczonego.

Z kolei dla osób opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, istotna dla wysokości składki zdrowotnej będzie kwota rocznych przychodów.

Natomiast dla osób stosujących opodatkowanie w formie karty podatkowej, podstawę wymiaru miesięcznej składki zdrowotnej stanowić będzie kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu pierwszego stycznia danego roku.

Dla pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą, w tym dla osób współpracujących z osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podstawą wymiaru miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Projekt zakłada również likwidację przepisów, które w obecnym stanie prawnym stanowią podstawę odliczenia od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 7,75% podstawy jej wymiaru.

Uchylenie tych regulacji skutkuje koniecznością dostosowania przepisów określających zasady obliczania zaliczek na podatek zarówno przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i podatników tego podatku.

Zaproponowana zmiana art. 66 ust. 1 ustawy o NFZ polega na zrównaniu praw i obowiązków osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z osobami powołanymi do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie Komisji Rewizyjnej, prokurenci oraz członkowie komisji egzaminacyjnych). Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, będzie skutkowało zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego. W aktualnym stanie prawnym ww. osoby w sytuacji, w której nie posiadają obowiązkowego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego są zgłaszane m.in. do ubezpieczenia jako członkowie rodziny przez współmałżonka posiadającego własny tytuł ubezpieczeniowy.

Zmiany wysokości kosztów podatkowych od przychodów otrzymywanych przez osoby pełniące obowiązki społeczne lub obywatelskie

W odniesieniu do przychodów otrzymywanych przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powołania tych osób, oraz nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek, koszty podatkowe wynoszą 250 zł miesięcznie, a za rok podatkowy nie więcej niż 3 000 zł. Jeżeli podatnik ww. przychody uzyskuje od więcej niż jednego podmiotu, ich wysokość nie może przekroczyć za rok podatkowy 4 500 zł.

Inaczej jest w przypadku działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 2, 4, 6 i 8 ustawy PIT (np. z umów zlecenia). W odniesieniu do tej działalności koszty podatkowe określone są według normy procentowej (20%).

Projekt przewiduje zmianę polegającą na objęciu 20% kosztami również przychodów otrzymywanych przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich.

Zmiana regulacji normujących prawo do wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci

Co do zasady małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiągniętych przez siebie dochodów (art. 6 ust. 1 ustawy PIT).

Jednakże małżonkowie podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (tj. będący rezydentami Polski), między którymi istnieje wspólność majątkowa przez cały rok podatkowy, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być, na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu podatkowym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot podlegających odliczeniu od dochodu. W tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków (art. 6 ust. 2 ustawy PIT).

Zasada ta ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów, lub osiągnął dochody w wysokości niepowodującej obowiązku uiszczenia podatku – art. 6 ust. 3 ustawy PIT.

Wniosek o wspólne opodatkowanie dochodów może być wyrażony przez jednego z małżonków. Wyrażenie wniosku przez jednego z małżonków traktuje się na równi ze złożeniem przez niego oświadczenia o upoważnieniu go przez jego współmałżonka do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie ich dochodów; oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania (art. 6 ust. 2a ustawy PIT).

W sposób preferencyjny nie mogą być opodatkowani małżonkowie pozostający w separacji, gdyż z chwilą jej orzeczenia małżonków nie łączy już wspólność majątkowa.

Te preferencyjne zasady mają zastosowanie również do:

- 1) małżonków, mających miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
 - 2) małżonków, z których jeden podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Rzeczypospolitej Polskiej a drugi ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
- jeżeli osiągnęli podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody w wysokości stanowiącej łącznie co najmniej 75% całkowitego przychodu

osiągniętego przez oboje małżonków w danym roku podatkowym i udokumentowali certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (art. 6 ust. 3a ustawy PIT).

Preferencyjny sposób opodatkowania małżonków ma również zastosowanie w sytuacji, gdy jeden z małżonków zmarł w roku podatkowym albo po upływie roku podatkowego, przed złożeniem zeznania za rok ubiegły (uprawnienie to reguluje art. 6a ustawy PIT).

Art. 6 ust. 4 ustawy PIT normuje z kolei preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących. W odniesieniu do dochodów rodzica lub opiekuna prawnego, podlegającego w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, będącego panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą, w stosunku do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej mąż został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, jeżeli ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym samotnie wychowuje:

- 1) dzieci małoletnie,
- 2) dzieci bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- 3) dzieci do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej lub art. 30b (tzw. dochody kapitałowe m. in. z tytułu obrotu papierami wartościowymi) lub uzyskały przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 (tzw. ulga dla młodych) w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek określonej w art. 27 ust. 1b pkt 1 oraz stawki podatku, określonej w pierwszym przedziale skali, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, z wyjątkiem renty rodzinnej.

– podatek może być określony, na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci; z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany na zasadach określonych w tej ustawie.

Powyższe zasady i sposób opodatkowania, mają zastosowanie również do osób, podlegających w Polsce ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (tzw. nierezydentów Polski), samotnie wychowujących w roku podatkowym dzieci, jeżeli łącznie spełniają następujące warunki (art. 6 ust. 4a ustawy PIT):

- 1) mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
- 2) osiągnęły podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody w wysokości stanowiącej co najmniej 75% całkowitego przychodu osiągniętego w danym roku podatkowym,
- 3) udokumentowały certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Jednakże wspólne opodatkowanie dochodów małżonków lub preferencyjny sposób opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci nie może mieć jednak zastosowania w sytuacji, gdy chociażby do jednego z małżonków lub osoby samotnie wychowującej dzieci lub do jej dziecka, mają zastosowanie przepisy: (1) art. 30c ustawy PIT (opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej i z działów specjalnych produkcji rolnej przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej), (2) ustawy o ryczałcie, (3) ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, (4) ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.

Z preferencyjnego opodatkowania mogą jednak korzystać podatnicy w przypadku uzyskiwania dochodów z najmu, podnajmu i dzierżawy opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym, pod warunkiem niekorzystania jednocześnie z opodatkowania przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej według stawki 19%, na zasadach określonych w ustawie o ryczałcie lub ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym albo ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.

W zakresie preferencyjnego opodatkowania dochodów małżonków oraz osób samotnie wychowujących dzieci projekt ustawy przewiduje w szczególności:

- przyznanie prawa do złożenia wniosku o wspólne opodatkowanie dochodów małżonków również za rok, w którym został zawarty związek małżeński pod warunkiem, że małżeństwo i wspólność majątkowa trwało/istniała do końca roku podatkowego (zmiana ust. 2 w art. 6 w ustawie PIT),
- zmianę w art. 6 ust. 4 ustawy PIT polegającą na zastąpieniu wyrazów „Od dochodów rodzica” wyrazami „Od dochodów jednego rodzica”, czyli na doprecyzowaniu, że z preferencyjnego opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci może skorzystać tylko jeden rodzic (opiekun prawny).

Dookreślenie przepisu art. 6 ust. 4 ustawy PIT ma na celu w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, jakie pojawiły się po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 2017 r. sygn. akt II FSK 573/15, i które prowadziły do nadużyć w stosowaniu tej preferencji.

W wyroku tym Sąd podjął precedensowe rozstrzygnięcie, uznając, że w sytuacji gdy rozwiedzeni rodzice na przemian wychowują wspólne dzieci, to każdemu z nich przysługuje prawo opodatkowania dochodów na preferencyjnych zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci. W konsekwencji każdy rodzic ma prawo do obliczenia podatku w podwójnej wysokości od połowy swoich dochodów. W ocenie Sądu, taka wykładnia zgodna jest z literalnym brzmieniem art. 6 ust. 4 ustawy PIT, które zostało wprowadzone nowelizacją z dnia 25 listopada 2010 r.²⁾ i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. Jak zauważył bowiem Sąd nowelą tą „ustawodawca zrezygnował z wcześniejszego zapisu (zawartego w uchylonym nowelą ust. 5 art. 6), że za osobę samotnie wychowującą dzieci uważa się „jednego z rodziców.” Tym samym należy przyjąć, że zamierzony zabieg ustawodawcy doprowadził do takiego stanu prawnego, w którym status osoby „samotnie wychowującej dzieci” od 1 stycznia 2011 r. może mieć każde z rodziców spełniających pozostałe kryteria określone w art. 6 ust. 4 u.p.d.o.f.”

Należy zatem zauważyć, że wnioski płynące z ww. wyroku Sądu nie są tożsame z intencją ustawodawcy. W uzasadnieniu do projektu nowelizacji z dnia 25 listopada 2010 r., uchwalonej w oparciu o projekt zawarty w druku 3366 Sejmu VI Kadencji nr 3366 wskazano, że wobec rozbieżności interpretacji przepisów dotychczasowych preferencyjnego opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci zmiana przepisów ustawy PIT w tym zakresie zmierza „do doprecyzowania pojęcia „osoby samotnie wychowującej dzieci” w taki sposób, aby nie budziło wątpliwości, że prawo do preferencyjnego opodatkowania dochodów nie przysługuje wszystkim osobom stanu wolnego posiadającym dzieci własne lub przysposobione, o których mowa w art. 6 ust. 4, a wyłącznie tym, które samotnie wychowują te dzieci”. Przy czym samotnie – zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem sądów administracyjnych i Trybunału Konstytucyjnego – oznacza „bez udziału drugiego rodzica”.

Tym samym – wbrew opinii Sądu wyrażonej w wyroku z dnia 5 kwietnia 2017 r. sygn. akt II FSK 573/15 oraz w kolejnych orzeczeniach np. w wyroku z dnia 16 lutego 2018 r. sygn. akt I SA/Wr 1234/17, z dnia 28 sierpnia 2019 r. sygn. akt I SA/Po 347/19, z dnia 12 września 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2835/16, z dnia 20 maja 2020 r. sygn. akt II FSK 383/20 – z samotnym wychowywaniem dziecka nie mamy do czynienia w sytuacji gdy oboje rodzice, w równym stopniu (choć naprzemiennie), są zaangażowani w wychowywanie dziecka, niezależnie od stanu cywilnego w którym pozostają. Osobą samotnie wychowującą dziecko nie jest bowiem rodzic, który naprzemiennie z drugim rodzicem sprawuje zgodną opiekę nad dzieckiem. W takim przypadku nie można mówić o samotnym wychowywaniu dziecka, lecz o zaangażowaniu w proces wychowawczy

²⁾ Ustawa z dnia 25 listopada 2010 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 1478).

obojga rodziców. Jak zauważył bowiem Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi z dnia 22 października 2019 r. sygn. akt I SA/Łd 475/19, „*naprzemienne przebywanie dzieci raz u jednego, raz u drugiego z rodziców wynika z prawa rodziców do kontaktowania się ze swymi dziećmi. Tego faktu w żadnym przypadku nie można utożsamiać z samotnym wychowywaniem dzieci. Dzieci wychowywane są wspólnie przez dwoje rodziców. Jest to tryb naprzemiennej pieczy nad dziećmi.*”.

Z tych te względów proponuje się zmianę w zakresie art. 6 ust. 4 ustawy PIT. Projekt dookreśla – tak jak miało to miejsce w stanie prawnym obowiązującym przed 1 stycznia 2011 r. – że prawo do preferencyjnego opodatkowania dochodów na zasadach określonych w art. 6 ust. 4 ustawy PIT, przysługuje wyłącznie jednemu rodzicowi (opiekunowi prawnemu).

Wdrożenie tej zmiany powinno wyeliminować wątpliwości interpretacyjne oraz przywrócić stosowanie art. 6 ust. 4 ustawy PIT zgodnie z pierwotnym celem tej regulacji.

- zmianę polegającą na uporządkowaniu redakcji pkt 3 w art. 6 ust. 4 ustawy PIT, zmianę polegającą na uwzględnieniu w przychodach pełnoletniego dziecka przychodów zwolnionych od podatku z tytułu „ulgi na powrót”, oraz zmianę, której celem jest utrzymanie kryterium dochodowego na obecnym poziomie, czyli w kwocie 3 089 zł; korzyść osoby samotnie wychowującej dzieci będzie wynikała ze wzrostu kwoty zmniejszającej podatek, która wzrasta blisko dziesięciokrotnie,
- poszerzenie prawa do wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci w odniesieniu do tych podatników, do których zastosowanie mają przepisy art. 30c ustawy PIT lub przepisy ustawy o ryczałcie, w zakresie opodatkowania przychodów innych niż z tytułu tzw. najmu prywatnego i którzy przez cały rok podatkowy nie osiągnęli przychodów, ani nie ponieśli kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w tych przepisach, nie są również obowiązani lub nie korzystają z uprawnienia na podstawie tych przepisów do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, ani nie są obowiązani albo nie korzystają z uprawnienia na podstawie tych przepisów do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń, tj. podatników, którzy złożą „zerowy” PIT-36L lub PIT-28 (art. 6 ust. ust. 2 i 4 ustawy PIT), poprzez zmianę ust. 8 w art. 6 ustawy PIT,
- przyznanie prawa do złożenia wniosku o wspólne opodatkowanie dochodów małżonków za rok, w którym został zawarty związek małżeński również w przypadku śmierci jednego z małżonków w roku zawarcia związku małżeńskim lub w roku następnym zanim złożono zeznanie podatkowe za ten rok podatkowy (ust. 1 w art. 6a).

Nowelizacja przepisów normujących źródła z zakresie działalności wykonywanej osobiście – art. 13 ustawy PIT

Projekt przewiduje ujęcie w przychodach określonych do pkt 2 w art. 13 ustawy PIT również przychodów z tytułu udziału w badaniach i eksperymentach prowadzonych przez podmioty działające na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Nowelizacja w zaproponowanym kierunku ma pozwolić na objęcie, zazwyczaj niewielkich wypłat, 17% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 5a ustawy PIT. Wykluczy to zobowiązanie podatników do wykazywania tych przychodów w rocznych zeznaniach podatkowych, jak również wystawiania przez płatników (uczelnie wyższe), wobec tych niskich przychodów, rocznych informacji PIT-11.

Nowelizacja katalogu zwolnień przedmiotowych w ustawie PIT

Podstawową zasadą podatku dochodowego od osób fizycznych jest zasada powszechności opodatkowania, wynikająca z postanowień art. 9 ust. 1 ustawy PIT. Przepis ten stanowi, iż opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Ustawa PIT przewiduje około 150 tytułów zwolnień przedmiotowych. Są to zwolnienia obejmujące przede wszystkim świadczenia o charakterze odszkodowawczym, rodzinnym, edukacyjnym, pomocy społecznej. Niektóre zwolnienia wynikają także z racjonalności ustawodawcy, gdyż opodatkowanie niektórych świadczeń stanowiłoby przejaw nadmiernego fiskalizmu i budziłoby kontrowersje.

Przykładowo, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy PIT, wolne od opodatkowania są otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, oraz otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutow, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320), z wyjątkiem:

- a) określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
- b) odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,
- c) odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,
- d) odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,

- e) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- f) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c,
- g) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe.

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 39-39d, pkt 40 i 40b zwolnione są stypendia. Zwolnieniem objęte są praktycznie wszystkie stypendia i zapomogi otrzymywane na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), jak również stypendia otrzymywane w ramach programów lub przedsięwzięć, o których mowa w tej ustawie (art. 21 ust. 1 pkt 39). Zwolnione od podatku są także: stypendia i inne środki finansowe, o których mowa w ustawie o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (art. 21 ust. 1 pkt 39a), stypendia przyznawane przez instytuty naukowe PAN oraz instytuty badawcze, z ich funduszy stypendialnych (art. 21 ust. 1 pkt 39b), stypendia, o których mowa w ustawie o PAN, przyznane przez Prezesa PAN na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych w pomocniczej jednostce naukowej PAN przez naukowca z zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej (art. 21 ust. 1 pkt 39c), stypendia i inne świadczenia przyznane w ramach programu wymiany stypendialnej Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta (art. 21 ust. 1 pkt 39d).

Wolne od podatku są również świadczenia pomocy materialnej dla uczniów i osób uczestniczących w innych formach kształcenia, pochodzące z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków własnych szkół przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty oraz inne stypendia za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zatwierdził minister właściwy do spraw oświaty i wychowania (art. 21 ust. 1 pkt 40).

Ze zwolnienia od podatku korzystają także stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania określono w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje pozarządowe, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe udostępnianych do publicznej wiadomości – do wysokości 3 800 zł rocznie.

Dochody uzyskane z tytułu dostaw towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA w związku z realizacją umowy zawartej między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r. (Dz. U. poz. 2153 i 2154), obecnie objęte są zaniechaniem poboru podatku dochodowego na mocy rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów) osiąganych

przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług siłom zbrojnym USA lub budowy infrastruktury dla sił zbrojnych USA (Dz. U. z 2020 r. poz. 2395).

Obowiązujące zaniechanie poboru podatku dochodowego na mocy rozporządzenia ma zastosowanie do dochodów (przychodów) osiągniętych do 31 grudnia 2021 r. Z uwagi na to, iż wykonawcy kontraktowi będący nierezydentami w sposób bezterminowy korzystają ze zwolnienia od opodatkowania dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu dostarczania towarów i usług siłom zbrojnym USA lub budowy infrastruktury dla tych sił na mocy wyżej wskazanej polsko-amerykańskiej umowy o wzmocnionej współpracy obronnej, wskazane jest włączenie dochodów (przychodów) wykonawców kontraktowych sił zbrojnych USA do katalogu zwolnień przedmiotowych w ustawie PIT.

Analogiczne zwolnienie od podatku dla dochodów osiąganych przez wykonawców kontraktowych sił zbrojnych USA wprowadzone zostanie w ustawie CIT i w ustawie o ryczałcie.

Ponadto na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 95 ustawy PIT ze zwolnienia z opodatkowania korzystają wyłącznie odsetki otrzymane w związku z opóźnieniem wypłaty należności z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, pracy nakładczej, emerytury lub renty.

Przepisem art. 21 ust. 1 w pkt 105a ustawy o PIT wprowadzone zostało zwolnienie z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dochodów uzyskanych przez osoby fizyczne z odpłatnego zbycia akcji nabytych lub objętych w pierwszej ofercie publicznej przez podatnika lub jego spadkodawcę. Zwolnienie to przysługuje tylko w przypadku, gdy dochód ten zostanie uzyskany po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zwolnienie to stosuje się także, gdy zbywane będą akcje nabyte w drodze spadku. Zwolnienie nie ma zastosowania, w przypadku odpłatnego zbycia akcji spółki, która była z podatnikiem lub spadkodawcą podatnika podmiotem powiązanym, w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT, w okresie dwóch lat poprzedzających dzień objęcia lub nabycia tych akcji odpowiednio przez podatnika lub spadkodawcę. Na mocy przepisu przejściowego zwolnienie to dotyczy tylko przychodów z odpłatnego zbycia akcji nabytych w pierwszej ofercie publicznej po dniu 31 grudnia 2021 r., czyli planowanym wejścia w życie zwolnienia.

Ponadto w art. 9 ust. 3a pkt 4 ustawy o PIT dopuszczona została możliwość rozliczania strat w przypadku odpłatnego zbycia akcji nabytych w ramach pierwszej oferty publicznej, jeśli zbycie to nastąpiło po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi., na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy o PIT.

Na mocy przepisu przejściowego zwolnienie to dotyczy tylko przychodów z odpłatnego zbycia akcji nabytych w pierwszej ofercie publicznej po dniu 31 grudnia 2021 r. (wejścia w życie zwolnienia).

Należy także dodać, że na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 111 ustawy PIT wolne od opodatkowania są odsetki otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku VAT.

Opodatkowanie tego rodzaju odsetek stanowiłoby przykład nadmiernego fiskalizmu i nieracjonalności ustawodawcy. Celem ostatniego z wymienionych zwolnień jest zachowanie zasady neutralności podatkowej, w sytuacji gdy państwo nie wywiązuje się z ustawowych obowiązków.

W katalogu zwolnień znajduje się również tzw. ulga mieszkaniowa. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy PIT stanowi, iż wolne od podatku są dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli uzyskane przychody z tego tytułu przeznaczone zostaną na własne cele mieszkaniowe.

Kwota zwolnienia jest limitowana i zależy od tego, w jakiej części uzyskany przychód zostanie wydatkowany na cele mieszkaniowe, tzn. zwolniony od podatku jest dochód w wysokości, która odpowiada iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych.

Warunkiem zwolnienia jest poniesienie wydatków na własne cele mieszkaniowe w określonym terminie, tzn. począwszy od dnia odpłatnego zbycia, nie później niż w okresie 3 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie.

Przepis art. 21 ust. 25 ustawy PIT określa katalog wydatków na własne cele mieszkaniowe. Do wydatków tych zalicza się m.in. wydatki na: nabycie budynku mieszkalnego, nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, na nabycie gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, a także na budowę, adaptację czy też remont własnego budynku mieszkalnego bądź lokalu mieszkalnego.

Za wydatki na własne cele mieszkaniowe uznaje się też wydatki na spłatę kredytu wraz z odsetkami, w tym także tzw. kredytu refinansowego i konsolidacyjnego, zaciągniętych na sfinansowanie własnych potrzeb mieszkaniowych.

W zakresie uznania za wydatki na własne cele mieszkaniowe wydatków na spłatę kredytu zaciągniętego na zbywaną nieruchomość lub prawo majątkowe istnieją rozbieżności w praktyce organów podatkowych oraz w orzecznictwie sądowym. Część orzeczeń kwestionuje wszystkie wydatki związane z zaciągniętym kredytem (spłata kapitału i odsetki) na nabycie zbywanej nieruchomości, gdyż nie traktuje ich jako wydatków realizujących cel mieszkaniowy.

Część natomiast uznaje wydatki związane z takim kredytem jako wydatki rozliczane w ramach ulgi mieszkaniowej, ale w części, w jakiej nie zostały już ujęte w kosztach nabycia zbywanej nieruchomości.

W zakresie zwolnień przedmiotowych projekt ustawy wprowadza zmiany polegające m.in. na:

- doprecyzowaniu pkt 3 w art. 21 ust. 1 ustawy PIT, poprzez wskazanie wprost w przepisie, że zwolnienie ma zastosowanie do odszkodowań (zadośćuczynień) przyznanych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa (ustaw i rozporządzeń), których ostateczna wysokość wynika jednakże z decyzji administracyjnych wydanych na podstawie tych przepisów. Przykładowo dzięki tej zmianie usunięte zostaną wątpliwości co do zastosowaniu zwolnienia podatkowego w odniesieniu do odszkodowania, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji restrykcyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2267). Z przepisu tego wynika, że osobie zajmującej lokal w nieruchomości warszawskiej będącej przedmiotem decyzji restrykcyjnej, przysługuje od m.st. Warszawy odszkodowanie za poniesioną szkodę lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, jeżeli wobec tej osoby zastosowano uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu groźbę bezprawą, przemoc wobec osoby lub przemoc innego rodzaju lub podwyższono czynsz albo inne opłaty za używanie lokalu w stosunku do czynszu określonego na podstawie art. 8 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1234 z późn. zm.), jeżeli spowodowało to istotne pogorszenie jej sytuacji materialnej. Natomiast na podstawie art. 34 ust. 1 tej ustawy odszkodowanie lub zadośćuczynienie, przyznawane jest w drodze decyzji, na wniosek osoby, o której mowa w art. 33 ww. ustawy,
- doprecyzowaniu pkt 63b w art. 21 ust. 1 ustawy PIT,
- dodaniu zwolnienia dotyczącego stypendiów doktorskich i innych środków finansowych otrzymanych w ramach konkursów na stypendia doktorskie organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz stypendiów naukowych otrzymanych na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki (art. 21 ust. 1 pkt 39f),
- dodaniu nowego zwolnienia dotyczącego przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282, 782 i 1378), muzeum w rozumieniu ustawy z 26 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902), będącemu instytucją kultury lub bibliotece, w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479),
- dodaniu nowego zwolnienia dotyczącego dochodów uzyskanych przez wykonawcę kontraktowego w rozumieniu art. 2 lit.e Umowy między RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r.

(Dz. U. poz. 2153 i 2154) mającego miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu dostarczania towarów i usług siłom zbrojnym USA w rozumieniu art. 2 lit. a tej Umowy lub budowy infrastruktury dla tych sił zbrojnych na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z tymi siłami zbrojnymi lub na ich rzecz,

- dodaniu zwolnienia dotyczącego odsetek otrzymanych w związku z nieterminową wypłatą należności zwolnionych od podatku na podstawie ustawy PIT (pkt 95b w art. 21 ust. 1 ustawy PIT),
- dodaniu zwolnień (pkt 102a i pkt 121a ustawy PIT), których celem jest przeniesienie do ustawy PIT postanowień rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaniechania podatku dochodowego od świadczeń otrzymanych przez podatników stanowiących instrumenty runku pracy (rozporządzenie z 23 grudnia 2019 r. opublikowane w Dz. U. pod poz. 2522, które zaniechaniem obejmuje wymienione w nim świadczenia uzyskane do końca 2021 r.). Na tej podstawie ze zwolnienia od opodatkowania będą podlegały m. im. stypendia otrzymane na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.),
- dodaniu zwolnienia (pkt 150 w art. 21 ust. 1 ustawy PIT) z opodatkowania dochodów (przychodów) z tytułu nagród przyznanych osobom, które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej zwierząt, które to zwolnienie dotychczas było regulowane w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) z tytułu nagród za przyczynienie się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej zwierząt,
- wskazanie w przepisie art. 21 ust. 30a ustawy PIT, że wydatki poniesione na własne cele mieszkaniowe wydatków na spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na zbywaną nieruchomość lub określone prawo majątkowe, niezależnie od tego, czy w kosztach uzyskania przychodów uwzględnione zostały już wydatki sfinansowane tym kredytem (pożyczką), dotyczące zakupu (kosztu nabycia) i nakładów na przedmiotową nieruchomość lub prawo majątkowe.

Wprowadzenie ulgi w podatku dochodowym dla podatników osiedlających się w Polsce, tzw. ulga na powrót

Jest to nowa propozycja (dotychczas brak regulacji w tym zakresie) dotycząca podatników osiedlających się w Polsce, w konsekwencji zmieniających rezydencję podatkową.

Obecnie, na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy PIT osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów. Przepis ten normuje tzw. nieograniczony obowiązek podatkowy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1a ustawy PIT, za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

- posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub
- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Ulga na powrót ma postać zwolnienia od podatku. Na podstawie dodawanego art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy PIT wolne od podatku będą: (1) przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy, (2) przychody z umów zlecenia zwartych z firmą oraz (3) przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, uzyskane przez podatnika, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wyniku czego podlega w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy PIT.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej, ze zwolnienia będą mogli skorzystać podatnicy, którzy opodatkowują dochód z tego źródła według zasad określonych w art. 27, 30c lub 30ca ustawy PIT albo opodatkowują przychód z tej działalności ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Prawo do stosowania zwolnienia będzie przysługiwać podatnikowi przez 4 kolejno po sobie następujące lata podatkowe, licząc od początku roku, w którym podatnik przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wyniku czego stał się podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1, albo od początku roku następnego. Podatnik sam wybierze korzystniejsze dla niego rozwiązanie, tj. rok, od którego będzie korzystał z ulgi.

Zwolnienie będzie ograniczone limitem rocznym, który dla sumy ww. przychodów wynosił będzie 85 528 zł.

Jeżeli podatnik będzie korzystał z zerowego PIT dla osób do 26. roku życia (tzw. ulga dla młodych, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy PIT) oraz z ulgi na powrót, to suma przychodów zwolnionych od podatku w ramach obu tych ulg, nie będzie mogła przekroczyć 85 528 zł rocznie.

Kwoty 120 tys. zł rocznie nie będzie mogła przekroczyć suma przychodów korzystających ze zwolnienia na podstawie ulgi dla młodych i ulgi na powrót (z wyłączeniem przychodów z działalności gospodarczej), wraz z łącznymi kosztami uzyskania przychodów, które na podstawie przepisów ustawy PIT określane są w wysokości 50% przychodu.

Ulga na powrót będzie miała zastosowanie do podatnika, który osiedlił się w Polsce, jeżeli przez okres obejmujący co najmniej 3 lata kalendarzowe bezpośrednio poprzedzające rok przeniesienia się do Polski oraz czas od początku tego roku do momentu przeniesienia nie posiadał w Polsce miejsca zamieszkania oraz jeżeli: (1) posiada polskie obywatelstwo lub obywatelstwo państwa wymienionego w załączniku nr 5 (co do zasady są to państwa należące

do UE, EOG i CEOG), lub (2) posiada Kartę Polaka, lub (3) posiadał nieprzerwanie miejsce zamieszkania w państwach wymienionych w załączniku nr 5, lub w dowolnym kraju; przy czym o ile jest to dowolny kraj, to dodatkowym warunkiem, który musi być spełniony dla stosowania ulgi na powrót, jest wcześniejsze posiadanie miejsca zamieszkania w Polsce trwającego nieprzerwanie przez minimum 5 kolejnych lat kalendarzowych, oraz (4) posiada dowody niezbędne do ustalenia prawa do zwolnienia, w szczególności certyfikat rezydencji, oraz (5) nie korzystał wcześniej z tego zwolnienia (w całości lub w części), w przypadku ponownego przeniesienia miejsca zamieszkania do Polski.

Minister do spraw finansów publicznych będzie mógł w każdej chwili zmienić w drodze rozporządzenia listę krajów określonych w załączniku nr 5.

Ulga na powrót będzie mogła być uwzględniana w trakcie roku, przy obliczaniu zaliczek, w tym przez płatników. Przy czym warunkiem zastosowania zwolnienia przez płatnika będzie złożenie przez podatnika stosownego oświadczenia.

Oświadczenie to podatnik będzie składał pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, a jego przedmiotem będzie deklaracja spełnienia przez podatnika wszystkich warunków określających prawo do ulgi.

Jak wskazano wcześniej ulgę na powrót, stosowaną przez 4 kolejne lata, podatnik będą mógł zastosować tylko raz. Jeżeli w okresie obowiązywania ulgi na powrót podatnik znów zmieni rezydencję w wyniku czego na nowo stanie się polskim rezydentem podatkowym, to z tytułu ponownego przeniesienia miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podatnik nie będzie mógł zastosować ulgi w sytuacji, gdy korzystał z niej poprzednio (bez względu na wysokość zastosowanego zwolnienia).

Proponuje się, aby ulga na powrót weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. i miała zastosowanie do podatników, którzy przenieśli miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 31 grudnia 2021 r. oraz do przychodów (dochodów) uzyskanych od 1 stycznia 2022 r.

Konsekwencją wprowadzenia ulgi na powrót są proponowane zmiany w ustawie o NFZ. Zgodnie z nimi przychody przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz przychody z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawie PIT, będą stanowiły podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, również od tej części, która korzysta ze zwolnienia od podatku w ramach ulgi na powrót.

Zaproponowano również zmianę w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2020 r. poz. 111, z późn. zm.), która zapewni uwzględnienie przychodów objętych zwolnieniem w dochodach branych pod uwagę do świadczeń rodzinnych. Ponadto, w związku z wprowadzeniem powyższych przychodów i dochodów do katalogu dochodu, od

którego uzależnione jest prawo do świadczeń rodzinnych (i świadczeń z funduszu alimentacyjnego), wprowadzono podstawy prawne do rozszerzenia usługi samodzielnego pozyskiwania przez gminy powyższych danych podatkowych z Ministerstwa Finansów jako niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z tego względu zaproponowano stosowne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wprowadzenie odliczenia od dochodu wydatków z tytułu składek zapłaconych na rzecz związków zawodowych

Zmiany w ustawie PIT polegają również na wprowadzeniu nowego odliczenia od dochodu (w art. 26 ust. 1 nowego pkt 2c) dotyczącego składek zapłaconych na rzecz związków zawodowych przez członków tych organizacji. Odliczeniu podlegać będą zapłacone w roku podatkowym składki członkowskie na rzecz związku zawodowego, udokumentowane dowodem wpłaty. Proponuje się odliczenie składek w wysokości dokonanej wpłaty w roku podatkowym, nie więcej jednak niż 300 zł.

Celem tych zmian jest stworzenie zachęty podatkowej w postaci ulgi do zwiększenia zainteresowania obywateli członkostwem w związkach zawodowych. Oczekuje się, że ulga będzie zachęcała pracowników do angażowania się w działalność na rzecz poprawy warunków pracy, a także przyczyni się do budowania nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju dialogu społecznego.

Art. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 i 1608) stanowi, że związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Związek zawodowy jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji. Organy państwowe, samorządu terytorialnego i pracodawcy obowiązani są traktować jednakowo wszystkie związki zawodowe.

Co do zasady, prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych przysługuje osobom wykonującym pracę zarobkową.

Powyższe uprawnienie ma istotne znaczenie, bowiem związki zawodowe mają wyłączne uprawnienie do negocjowania układów zbiorowych i porozumień zbiorowych oraz do prowadzenia zbiorowych sporów pracy. Stąd upowszechnienie członkostwa w związkach zawodowych wśród osób wykonujących pracę zarobkową, ma dla nich wymierną wartość, gdyż wpływa na warunki pracy wszystkich pracowników, nie tylko związkowców.

Aby działalność związków zawodowych przynosiła pracującym wymierne korzyści i była skuteczna potrzebni są nie tylko zaangażowani społecznie ludzie, ale również stabilne podstawy finansowania działalności związkowej. Najwięcej zależy tu od samych związków

zawodowych, jednakże państwo powinno również wspierać działalność organizacji związkowych, gdyż silne związki zawodowe są istotnym elementem społeczeństwa obywatelskiego. Dla zachowania równowagi, wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości powinno towarzyszyć wspieranie pracowników i ich reprezentacji.

Jak wynika z opracowania Głównego Urzędu Statystycznego w 2018 r. aktywnie działało 12,5 tys. organizacji związków zawodowych, funkcjonujących na różnych szczeblach. Największą część wśród związków zawodowych stanowiły zakładowe, podzakładowe i oddziałowe organizacje związkowe (78,1%), następnie międzyzakładowe organizacje związkowe (19,5%). Ponadto na terenie kraju działały też federacje, konfederacje i ich struktury terenowe lub branżowe, a także tzw. jednolite związki zawodowe – w sumie było ich około 0,3 tys. (tj. 2,3%). Najmniejszą część stanowiły związki zawodowe rolników indywidualnych (0,1%).

W 2018 r. do związków zawodowych należało ponad 1,5 mln osób, o 16,6 tys. (1,1%) mniej niż w 2014 r. Osoby zrzeszone w związkach zawodowych stanowiły 4,9% w odniesieniu do dorosłej ludności Polski oraz 16,3% – zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób.

Środki finansowe, którymi dysponowały poszczególne organizacje z reguły nie były wysokie. Wśród związków zawodowych w 2017 r. przychody 33,7% jednostek nie przekraczały 5 tys. zł rocznie, kolejnych 52,2% – kształtowały się na poziomie powyżej 5 tys. do 50 tys. zł.

Ustawa PIT nie przewiduje odliczenia z tytułu opłacania składek członkowskich w organizacjach społecznych.

Do 2003 r. obowiązywało odliczenie od dochodu składek zapłaconych na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa. Ulgą objęte były zatem składki płacone przez podatników zrzeszonych w samorządach zawodowych, gdzie członkostwo jest niezbędne do uzyskania prawa do wykonywania danego zawodu.

Jednakże ustawą z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1956) odliczenie z tego tytułu zostało zlikwidowane począwszy od 1 stycznia 2004 r.

Proponuje się wprowadzenie nowej ulgi podatkowej dotyczącej składek członkowskich zapłaconych na rzecz związku zawodowego, z limitem odliczenia w wysokości 300 zł rocznie.

Prawa i obowiązki członków związku zawodowego szczegółowo regulują przepisy statutu. Jednym z obowiązków członka związku zawodowego jest opłacanie składek członkowskich. Dzięki proponowanej zmianie podatnicy będący członkami związku zawodowego, będą mieli prawo odliczenia od dochodu zapłaconych w roku podatkowym składek na rzecz tej organizacji, jednak odliczenie nie będzie mogło przekroczyć kwoty 300 zł.

Proponuje się, aby odliczenie było dokonywane w zeznaniu podatkowym, a wysokość wydatków będzie ustalana na podstawie dowodu wpłaty, z którego wynikają co najmniej: dane

identyfikujące członka związku zawodowego dokonującego wpłaty składek, organizacja związkowa, na rzecz której zapłacono składki, tytuł wpłaty i data oraz kwota składek, a w sytuacji gdy pracodawca pośredniczy w przekazywaniu składek członkowskich pomiędzy związkowcem a związkiem zawodowym – na podstawie oświadczenia organizacji związkowej o wysokości pochodzących od podatnika składek.

Zmiany w regulacjach normujących tzw. ulgę rehabilitacyjną w ustawie PIT

Ulga na cele rehabilitacyjne jest uregulowana w art. 26 ust. 1 pkt 6, ust. 7 pkt 4, ust. 7a-7g ustawy PIT.

Ulga przysługuje osobom niepełnosprawnym bądź podatnikom mającym na utrzymaniu osoby niepełnosprawne. Dla celów ulgi uznaje się, że osoba jest na utrzymaniu, jeżeli jej roczny dochód nie przekracza dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego. Przy czym do dochodów tych nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy PIT, świadczenia uzupełniającego otrzymanego na podstawie przepisów o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, zasiłku pielęgnacyjnego oraz kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

Katalog wydatków, które podlegają odliczeniu zawiera art. 26 ust. 7a ustawy PIT. Są to wydatki Nielimitowane i limitowane górnym, bądź dolnym limitem.

Do wydatków nielimitowanych należą wydatki poniesione na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (pkt 1),
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (pkt 2),
- zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego (pkt 3),
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (pkt 4),
- odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym (pkt 5),
- odpłatny pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne (pkt 6),

- opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa (pkt 9),
- opłacenie tłumacza języka migowego (pkt 10),
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia (pkt 11),
- odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne: (a) osoby niepełnosprawnej – karetką transportu sanitarnego, (b) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16, również innymi niż karetka środkami transportu,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem: (a) na turnusie rehabilitacyjnym, (b) w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zakładach rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, (c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia (pkt 15).

Do wydatków limitowanych zalicza się wydatki poniesione na:

- opłacenie przewodników osób niewidomych zaliczonych do I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2 280 zł (pkt 7),
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. odpowiednio wyszkolonego i specjalnie oznaczonego psa, np. psa przewodnika osoby niewidomej lub niedowidzącej czy psa asystenta osoby niepełnosprawnej ruchowo, który ułatwia osobie niepełnosprawnej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2 280 zł (pkt 8),
- leki, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo. W tym przypadku odliczeniu podlegają wydatki w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł (pkt 12),
- używanie samochodu osobowego stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16. roku życia – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2 280 zł (pkt 14).

Odliczeniu nie podlegają wydatki (choćby wymienione w katalogu), które w całości zostały sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych,

zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo w całości zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

Wysokość wydatków ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie. Może to być np. faktura, rachunek, dowód wpłaty na pocztę lub potwierdzenie przelewu bankowego, o ile wynika z nich kto, kiedy, komu, ile oraz za co zapłacił.

Jedynie w przypadku wydatków limitowanych związanych nie jest wymagane posiadanie dokumentów stwierdzających wysokość wydatków. Jednakże na żądanie organów podatkowych podatnik jest obowiązany przedstawić dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono w związku z pełnieniem przez nie funkcji przewodnika, czy okazać certyfikat potwierdzający status psa asystującego.

Projekt przewiduje również zmiany w zakresie przepisów normujących ulgę rehabilitacyjną adresowaną do osób niepełnosprawnych oraz osób mających na utrzymaniu bliskie osoby niepełnosprawne polegającą na modyfikacji (doprecyzowaniu) i dodaniu nowych tytułów (wydatków) uprawniających do odliczenia (art. 26 ust. 7a i 7f ustawy PIT).

Dodanie pkt 2a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT

Na podstawie tego przepisu odliczeniu od podstawy opodatkowania będą podlegały wydatki na zakup, naprawę lub wypożyczenie wyrobów medycznych wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U z 2020 r. poz. 357, z późn. zm.) oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem pieluchomajtek, pieluch anatomicznych, chłonnych majtek, podkładów i wkładów anatomicznych, gdyż te zostaną objęte odrębnym tytułem odliczenia (dodanie pkt 3a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT).

Nadanie nowego brzmienia pkt 3 w art. 26 ust. 7a ustawy PIT

W obecnym stanie prawnym przepis stanowi podstawę prawną do odliczenia wydatków poniesionych na zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego.

Dzięki nowemu brzmieniu odliczeniu będą podlegały wydatki podatnika poniesione również na wypożyczenie takiego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych oraz wydatki na zakup, naprawę lub wypożyczenie wyposażenia umożliwiającego używanie tych przedmiotów. Przepis dotyczy sprzętu niewymienionego w wykazie obejmującym wyroby medyczne, gdyż wydatki poniesione na zakup, naprawę lub wypożyczenie wyrobów medycznych, zawartych w

tym wykazie, podlegać będą odliczeniu na podstawie dodawanego pkt 2a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT.

Dodanie pkt 3a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT

Na podstawie dodawanego punktu odliczeniu w ramach ulgi rehabilitacyjnej będą podlegały wydatki poniesione na pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki podkłady i wkłady anatomiczne. Odliczenie to będzie limitowe kwotą 2 280 zł, analogicznie, jak przewidują to inne tytuły odliczeń określone w art. 26 ust. 7a ustawy PIT, tj. pkt 7 (opłacenie przewodników), 8 (utrzymanie psa asystującego) i pkt 14 (używanie samochodu osobowego).

Wprowadzenie limitu odliczenia wynika z faktu, że środki wymienione w tym przepisie mogą być również stosowane przez osoby niemające statusu osoby niepełnosprawnej. Wskazany limit wykluczy zatem możliwość wykorzystania odliczenia na wydatki ponoszone na ten cel w celu wykorzystania zakupionych środków przez inne osoby (np. członków rodziny).

Należy także mieć na uwadze, że osoby ponoszące wydatki na ten cel mogą skorzystać z ich refundacji. Podstawę prawną do jej uzyskania stanowi ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 357, z późn. zm.).

Ulga podatkowa będzie stanowiła dodatkowe finansowe zabezpieczenie „na wypadek”, gdyby nie wszystkie wydatki na ten cel zostały osobie niepełnosprawnej zrefundowane.

Zmiana brzmienia pkt 6 i dodanie pkt 6a i 6b w ust. 7a w art. 26 ustawy PIT

Zmiany polegające na nadaniu nowego brzmienia pkt 6 w ust. 7a art. 26 ustawy PIT oraz dodaniu dwóch punktów 6a i 6b mają przede wszystkim charakter porządkujący.

Polegają one na wyodrębnieniu z dotychczasowego brzmienia pkt 6 odpłatności za zabiegi rehabilitacyjne i wprowadzeniu tego wydatku do odrębnego przepisu, tj. do dodanego pkt 6b w ust. 7a art. 26 ustawy PIT. W praktycznym stosowaniu obecnego brzmienia pkt 6 w ust. 7a art. 26 spotykano nieuzasadnione przypadki ograniczania prawa do odliczenia wydatków na zabiegi rehabilitacyjne jedynie w sytuacji, gdy zabiegi te były realizowane w zakładach wymienionych w pkt 6.

Umieszczenie tego odliczenia w odrębnej jednostce redakcyjnej (w pkt 6b w art. 26 ust. 7a ustawy PIT) wykluczy takie wątpliwości.

Natomiast nowy pkt 6a w ust. 7 art. 26 wprowadza nowy tytuł odliczenia umożliwiający uwzględnienie w rozliczeniu podatkowym również wydatków za pobyt opiekuna przebywającego wraz z osobą niepełnosprawną – zaliczoną do grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16 – na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładach leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji leczniczej. Dotychczas odliczeniu podlegały jedynie wydatki

poniesione na pobyt na turnusie rehabilitacyjnym i w tych zakładach jedynie osób niepełnosprawnych.

Zmiana brzmienia pkt 12 w art. 26 ust. 7a ustawy PIT

Zmiana brzmienia wyeliminuje wątpliwości co do pojęcia „lek” użytego w tym przepisie. Obecnie brak jest odwołania do przepisów ustawy – Prawo farmaceutyczne, co prowadzi do sporów podatników z organami podatkowymi. Wprowadzenie doprecyzowania, że chodzi o leki w rozumieniu ustawy – Prawo farmaceutyczne, da podatnikom pewność, co do intencji ustawodawcy i zmniejszy liczbę postępowań podatkowych w zakresie ulgi rehabilitacyjnej.

Zmiana brzmienia wstępu do wyliczenia w pkt 13 w art. 26 ust. 7a ustawy PIT

Zmiana brzmienia pozwoli na odliczenie wszelkich wydatków poniesionych na przewóz osoby niepełnosprawnej i dzieci niepełnosprawnych do lat 16, nie tylko związanych z przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, co przewiduje obecna dyspozycja zmienianego przepisu. Zaproponowana zmiana ostatecznie porządkuje przepisy dotyczące wydatków na przejazd osób niepełnosprawnych. Przepis dostosowuje zmienianą regulację do przepisu normującego używanie własnych samochodów osobowych przez osoby niepełnosprawne (art. 26 ust. 7a pkt 14 ustawy PIT). Po zmianie, podobnie jest to w przypadku używania własnego samochodu, odliczenie będzie możliwe bez względu na cel, któremu miał służyć przewóz osoby niepełnosprawnej.

Dodanie lit. d w pkt 15 w ust. 7a art. 26 ustawy PIT

Zmiana ma charakter dostosowawczy związany z umożliwieniem odliczenia również wydatków za pobyt opiekuna przebywającego wraz z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego i rehabilitacji leczniczej – dodanie pkt 6a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT.

Proponowana zmiana – konsekwentnie do zmian zaproponowanych w dodawanym pkt 6a w art. 26 ust. 7a ustawy PIT – umożliwi odliczenie wydatków poniesionych na odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego poniesione na rzecz opiekuna osoby niepełnosprawnej – zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16 – udającego się wraz ze swoim podopiecznym na turnus rehabilitacyjny lub do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego i do zakładu rehabilitacji leczniczej.

Nadanie nowego brzmienia zdania drugiego w ust. 7e w art. 26 ustawy PIT

Przepis ten normuje limit dochodowy dotyczący dochodu osoby niepełnosprawnej, którego nieprzekroczenie oznacza, że osoba ta pozostaje na utrzymaniu innej bliskiej osoby.

Należy dodatkowo wyjaśnić (bo norma ta była czasami mylnie odczytywana), że przepis ten nie pozbawia prawa do odliczenia wydatków poniesionych na cele rehabilitacyjne przez samą osobę niepełnosprawną (jeżeli takie wydatki poniosła).

Norma ta przyznaje natomiast prawo do odliczenia wydatków poniesionych przez inną osobę o ile są to wydatki na cele rehabilitacyjne na rzecz współmałżonka, dzieci własnych i przysposobionych, dzieci obcych przyjętych na wychowanie, pasierbów, rodziców, rodziców współmałżonka, rodzeństwa, ojczyzna, macochy, zięciów i synowych pod tym warunkiem, że dochody osoby niepełnosprawnej nie przekraczają dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

Niezmiennie istotne jest również, że do dochodów tych nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy PIT, świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 100a ustawy PIT, zasiłku pielęgnacyjnego oraz kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów.

Przy czym kwota dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów nie jest zaliczana do omawianego dochodu osoby niepełnosprawnej nie na podstawie przepisów ustawy PIT (tj. ust. 7e w art. 26 ustawy PIT) ale na podstawie odrębnej regulacji, tj. art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 321).

Takie rozwiązanie legislacyjne było uzasadnione w przypadku, gdy ww. dodatkowe świadczenie było przyznawane jednorazowo na podstawie „incydentalnej” regulacji. Miało to miejsce w przypadku ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U. poz. 743) – art. 8 pkt 1 tego aktu prawnego.

Obecnie jednak „trzynasta emerytura”, na mocy powołanej ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r., na stałe weszła do systemu prawnego. Uzasadnione jest zatem dokonanie odpowiedniej zmiany w przepisach ustawy PIT. Zasadą jest bowiem, że regulacje dotyczące podatku dochodowego powinny znajdować się w jednym akcie prawnym dotyczącym ściśle tej kwestii, tj. w ustawie PIT.

Od razu należy zatem wskazać, że konsekwencją tej zmiany jest zawarta w projekcie norma, która w art. 8 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów uchyla pkt 1.

Dodanie nowego lit. aa w pkt 1 w ust. 7f w art. 26 ustawy PIT

Na mocy obecnie obowiązującej regulacji ilekroć w przepisach ust. 7a jest mowa o osobach zaliczonych do I grupy inwalidztwa – należy przez to rozumieć odpowiednio osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Obecnie brzmienie przepisu budzi wątpliwości interpretacyjne że dotyczy on wyłącznie tych osób niepełnosprawnych, których obejmie ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn. zm.). Ustawa ta w regulacjach dotyczących I grupy inwalidztwa odnosi się „dwuczłonowo” do całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Natomiast w przepisach dotyczących ubezpieczenia społecznego rolników I grupa inwalidztwa jest określana „jednoczłonowo” wyłącznie poprzez „niezdolność do samodzielnej egzystencji”.

Celem omawianej normy jest uwzględnienie wprost w przepisach normujących ulgę rehabilitacyjną postanowień art. 6 pkt 11a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że stwierdzenie na podstawie tej ustawy niezdolności do samodzielnej egzystencji oznacza zaliczenie do I grupy inwalidów.

Pozwoli to na wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych.

Wprowadzeniu preferencji dla podatników inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne

Preferencja ma na celu zachętę do inwestowania w przedsięwzięcia, których działanie wiąże się z dużym ryzykiem ekonomicznym.

Jest to nowa propozycja - dotychczas brak jest regulacji w tym zakresie w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ulgą ta polega na wprowadzeniu możliwości odliczania od podstawy opodatkowania kwoty stanowiącej 50% wydatków na nabycie (objęcie) udziałów lub akcji alternatywnej spółki inwestycyjnej, albo spółki, w której alternatywna spółka inwestycyjna posiada co najmniej 5% udziałów (akcji) pod warunkiem posiadania takich udziałów (akcji) przez okres co najmniej 2 lat. Odliczenie nie może jednak w roku podatkowym przekroczyć kwoty 250 tys. zł. Prawo do odliczenia od podstawy opodatkowania będą mieli podatnicy osiągający dochody opodatkowane na ogólnych zasadach według skali (stawką 17% i 32%), oraz podatnicy osiągający dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane jednolitą 19% stawką.

W przypadku zbycia udziałów (akcji) prze okresem 24 miesięcy, od dnia nabycia, podatnik, który dokonał odliczenia jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym nastąpiło zbycie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub w spółce kapitałowej.

Wskazać należy, że podobne ulgi funkcjonują dla przykładu w systemach podatkowych Francji³ i Wielkiej Brytanii⁴.

Zgodnie z regulacjami francuskimi, Fundusze venture capital są zazwyczaj zakładane jako FCPI (wzajemne fundusze dla innowacji) bądź FIP (lokalne fundusze inwestycyjne). Fundusze zakładane przez indywidualnych inwestorów najczęściej przyjmują formę FPCI (profesjonalny fundusz inwestycji kapitału). Istnieją również FCPR (fundusze wzajemne spółek ryzyka) oraz SCR (towarzystwa kapitału ryzyka).

Szczegółne warunki ulgi podatkowej dla podatników CIT obowiązują w odniesieniu do inwestorów-firm, które zdecydują się trzymać udziały w funduszu przez ponad 5 lat. Po 2 latach od zakupu udziałów inwestor taki jest zwolniony od podatku CIT z zysków z inwestycji, o ile zdecyduje się zakupić za nie kolejne długoterminowe udziały w funduszu. W innym przypadku stawka podatku CIT dla tych zysków inwestora wynosi 15%.

W Wielkiej Brytanii Venture Capital Trust (VCT) jest spółką, zasadniczo podobną do funduszu inwestycyjnego, który został zatwierdzony przez HMRC i który obejmuje udziały w małych przedsiębiorstwach nienotowanych na giełdzie lub pożyczają im pieniądze.

VCT inwestuje w szereg małych spółek nienotowanych na giełdzie, umożliwiając inwestorom rozłożenie ryzyka, podobnie jak ma to miejsce w przypadku posiadania akcji zwykłej spółki inwestycyjnej typu trust. Osoby fizyczne dokonują inwestycji poprzez posiadanie akcji w VCT.

VCT i ich inwestorzy korzystają w ramach tego systemu z pewnych ulg podatkowych wśród których można wymienić dla przykładu:

- zwolnienie VTC z podatku CIT w odniesieniu do zysków podlegających opodatkowaniu (straty dla celów związanych z zyskami podlegającymi opodatkowaniu nie podlegają opodatkowaniu),
- zwolnienie inwestorów indywidualnych z podatku dochodowego od dywidend w odniesieniu do akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” wynoszącego 200.000 funtów,
- zwolnienie inwestorów indywidualnych z Capital Gain Tax przy zbyciu akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” w wysokości 200.000 funtów).

Dodatkowo w ramach tych działań w ustawie CIT proponuje się zmianę wartości procentowej posiadanych przez ASI udziałów z 10% na 5%. Obecnie, aby ASI mogło skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania dochodów uzyskanych ze zbycia udziałów winno m.in. przed

³ <https://www.impots.gouv.fr/portail/international-professionnel/mesures-dattractivite-fiscale>
<https://www.businessfrance.fr/decouvrir-la-france-article-le-capital-investissement-francais-bat-de-nouveaux-records#>

<https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/fund-finance-laws-and-regulations/france>.

⁴ <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/venture-capital-schemes-manual/vcm50010>

zbyciem tych udziałów posiadać nie mniej niż 10% udziałów w kapitale spółki, której udziały zbywa. Po zmianie ASI skorzysta już ze zwolnienia w sytuacji posiadania 5% udziałów w kapitale spółki, której udziały zbywa.

Wprowadzenie ulg dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej ponoszących koszty: w związku z zatrudnianiem pracowników przy działalności badawczo-rozwojowej, produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia go na rynek oraz na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów.

Są to nowe propozycje (dotychczas brak regulacji w tym zakresie) dotyczące podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej.

Potrzeba wsparcia polskich przedsiębiorców ze strony państwa dodatkowymi zachętami fiskalnymi związanymi z działalnością innowacyjną (obok obowiązujących: ulgi na działalność B+R oraz preferencyjnego opodatkowania dochodów z praw własności intelektualnej IP Box) wynika z zachodzących, nieustannych zmian w międzynarodowym otoczeniu biznesowym wymuszających wzrost nakładów na badania i rozwój, a także coraz silniejszej globalnej konkurencji, rosnących kosztów, wzrostu fuzji różnych technologii, krótszego cyklu ich życia i zwiększonego w związku z tym tempa innowacji. Należy wskazać w szczególności na mniejsze przedsiębiorstwa o ograniczonych zasobach ludzkich, które napotykają na wewnętrzne bariery związane z wielozadaniowością dotyczące przede wszystkim braku dostępu do zaplecza badawczo-rozwojowego, braku możliwości pozyskania zewnętrznego wsparcia finansowego, czy deficytu wykwalifikowanej kadry/personelu badawczego (wynikająca z tego coraz częściej współpraca z uczelniami wyższymi) - co wydłuża czas realizacji danego przedsięwzięcia innowacyjnego.

Inwestycje dokonywane przez polskich przedsiębiorców poza granicami kraju stanowią istotny czynnik mający pozytywny wpływ na rozwój rodzimych przedsiębiorstw. Zagraniczna ekspansja kapitałowa umożliwia zwiększanie rynków zbytu, a w konsekwencji także wzrost krajowej sprzedaży, co pociąga za sobą dalszy rozwój gospodarczy kraju oraz skutkuje usprawnieniem funkcjonowania gospodarki rynkowej. Obserwowany stosunkowo niski poziom polskich inwestycji bezpośrednich za granicą jest efektem ograniczonej konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na rynku globalnym, a także uwarunkowań instytucjonalnych, które w niewielkim stopniu stymulują ekspansję zagraniczną przedsiębiorstw. Obecnie pozycja Rzeczypospolitej Polskiej jako inwestora zagranicznego jest relatywnie niska, zwłaszcza wówczas, gdy dane dotyczące polskich inwestycji zostaną porównane z danymi pochodzącymi z krajów wysoko rozwiniętych. Analogiczna sytuacja dotyczy sprzedaży produktów, w tym na rynki zagraniczne prowadzonej przez polskich przedsiębiorców.

Należy jednocześnie podkreślić, że potrzebę wprowadzenia zmian potęguje w dużej mierze aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza stanowiąca następstwo panującej pandemii COVID-19. Statystyki obrazują bowiem konsekwencje procesów związanych z przeciwdziałaniem dalszego rozwoju pandemii. Chodzi w szczególności o utrudnienia w pozyskaniu materiałów czy surowców służących do wytwarzania towarów, utrudnienia w kontynuacji działalności podmiotów spowodowanych regulacjami o charakterze administracyjnym, surowszy reżim sanitarny oraz zmniejszony popyt. Problemy te występują także w całym łańcuchu dostaw, skutkując dodatkowo malejącym importem. W ostatnich miesiącach zmniejszyła się ilość prowadzonych inwestycji, a także odnotowano mniejszą skłonność do zakupu towarów innych niż niezbędne u konsumentów prywatnych.

Uzupełnienie odliczeń z tytułu kosztów kwalifikowanych związanych z działalnością badawczo-rozwojową.

Projekt wprowadza możliwość odliczenia przez podatnika będącego płatnikiem od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych należności z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u podatnika na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, z tytułu kosztów kwalifikowanych działalności badawczo-rozwojowej, których podatnik nie odliczył ponieważ poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń.

Podatnik będący płatnikiem, który prowadzi działalność B+R będzie mógł odliczyć od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u niego na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, czy też praw autorskich, koszty kwalifikowane, których nie odliczył od swojego dochodu w zeznaniu rocznym w ramach odliczenia ulgi B+R.

Odliczenie to dotyczyć będzie dochodów (przychodów) tych osób, których czas pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50 %, lub których czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%. Proponowane rozwiązanie dotyczyć będzie tych przypadków, kiedy podatnik z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń z tytułu kosztów kwalifikowanych związanych z działalnością badawczo-rozwojową.

W obowiązującym stanie prawnym funkcjonuje rozwiązanie zgodnie, z którym podatnikowi, który w roku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej poniósł stratę albo osiągnął dochód niższy od kwoty przysługującego za ten rok odliczenia określonego w przepisach dot. ulgi B+R przysługuje zwrot kwoty nieodliczonych kosztów kwalifikowanych. Z tym że rozwiązanie to jest aktualnie skierowane wyłącznie do podatników rozpoczynających

prowadzenie działalności (w roku rozpoczęcia działalności) oraz w drugim roku prowadzenia działalności, jeżeli taki podatnik jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

Wprowadzane w projekcie odliczenie nie zawiera tego rodzaju ograniczenia. Skierowane jest do wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność badawczo-rozwojową i zatrudniających osoby fizyczne spełniające warunki przewidziane w przepisach.

Wysokość odliczenia została ograniczona do kwoty odpowiadającej:

- 1) iloczynowi najniższej stawki podatkowej określonej w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, oraz nieodliczonego na podstawie art. 26e odliczenia – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 27 ust. 1 (ustawa o PIT) albo
- 2) 19% nieodliczonego na podstawie art. 26e odliczenia – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 30c (w przypadku podatników PIT)
- 3) iloczynowi kwoty nieodliczonej i stawki podatku obowiązującej tego podatnika w danym roku podatkowym (w przypadku podatników CIT).

Możliwość skorzystania z odliczenia (pomniejszenia) dotyczy przypadków, kiedy dochody (przychody) pracowników, czy osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej, pochodzą z tytułu: - stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz wypłacanego przez podatnika zasiłku pieniężnego z ubezpieczenia społecznego, - wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, czy praw autorskich.

W projekcie przyjęto zasadę, że prawo do odliczenia przysługuje począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym podatnik złożył swoje zeznanie, w którym rozliczył dochody z działalności gospodarczej. Podatnik ma prawo stosować to odliczenie do końca roku podatkowego.

Z odliczenia nie mogą korzystać podatnicy korzystający z prawa do zwrotu gotówkowego uregulowanego (w uldze B+R).

Ponadto w przypadku utraty prawa do odliczenia podatnik będzie miał obowiązek dokonania zwrotu w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym utracił to prawo i doliczyć kwoty poprzednio odliczone. Dotyczy to również przypadków błędnego zastosowania odliczenia (podatnik skorzystał ze zwrotu gotówkowego z tytułu ulgi B+R, a następnie skorzystał z projektowanego odliczenia).

Zmiany w przepisach dotyczących ulgi na działalność badawczo-rozwojową polegające na zwiększeniu kwoty przysługującego odliczenia

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych podatnicy posiadający status centrum badawczo-rozwojowego mogą w ramach ulgi na działalność badawczo-rozwojową (w odróżnieniu od pozostałych podatników - tu 100%), odliczać od podstawy opodatkowania 150% kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na działalność B+R - kwalifikowanych kosztów określonych w katalogu ustawowym. Wyjątek stanowią koszty uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego poniesione przez podatników posiadających status CBR niebędących mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców⁵. Tym podatnikom przysługuje kwota odliczenia w wysokości 100% tych kosztów.

Projektowane rozwiązanie wprowadza dla CBR możliwość odliczenia w ramach ulgi B+R kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach podatkowych w wysokości 200%, również kosztów kwalifikowanych dotyczących uzyskania i utrzymania patentu, o których mowa powyżej.

Ponadto projekt przewiduje wprowadzenie zmian w wysokości odliczania przez podatników prowadzących działalność badawczo-rozwojową kosztów kwalifikowanych związanych z zatrudnieniem pracowników, którzy realizują działalność badawczo-rozwojową. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustaw o podatkach dochodowych za koszty kwalifikowane uznaje się m.in.:

- poniesione w danym miesiącu należności z tytułów, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz sfinansowane przez płatnika składki z tytułu tych należności określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w takiej części, w jakiej czas przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostaje w ogólnym czasie pracy pracownika w danym miesiącu, oraz
- poniesione w danym miesiącu należności z tytułów, o których mowa w art. 13 pkt 8 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz sfinansowane przez płatnika składki z tytułu tych należności określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w takiej części, w jakiej czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej pozostaje w całości czasu przeznaczonego na wykonanie usługi na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu.

⁵ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Podatnicy nieposiadający statusu CBR mogą odliczyć te koszty kwalifikowane od podstawy opodatkowania w wysokości 100%. Projektowane rozwiązanie wprowadza możliwość odliczenia powyższych kosztów w wysokości 200% dla wszystkich podatników.

W związku z projektowanymi zmianami modyfikacji ulegną przepisy dotyczące pomocy publicznej dotyczącej podatników posiadających status CBR w przypadku odliczania przez nich kosztów w zwiększonej wysokości względem innych podatników (200% zamiast 100%).

Możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia takiego produktu na rynek.

Odliczenie skierowane jest zarówno do przedsiębiorców osób fizycznych, jak i do osób prawnych. W przypadku tej propozycji konieczne było stworzenie katalogu kosztów przez które rozumie się „koszty produkcji próbnej”, jak i „koszty wprowadzenia na rynek nowego produktu”. Zasadne było stworzenie definicji dotyczących rozumienia takich pojęć jak „produkcja próbna nowego produktu” i „wprowadzenie na rynek nowego produktu”. Przyjęto założenie, że powyższe koszty będą wykazywane w zeznaniu rocznym, składanym przez podatnika za rok podatkowy, w którym koszty te zostały poniesione, z możliwością odliczenia ich również w kolejnych dwóch latach następujących bezpośrednio po roku, w którym zostały poniesione.

Rozwiązanie to skierowane jest do tych podatników, którzy w wyniku prowadzonych prac badawczo-rozwojowych wytworzyli nowy produkt i obejmie koszty ponoszone na etapie produkcji próbnej takiego produktu, a także koszty wprowadzenia w celu sprzedaży na rynek nowego produktu.

Ulga podobna do proponowanej w projekcie obowiązuje dla przykładu w systemie podatkowym Francji. W szczególności, w ramach systemu prawa francuskiego, ulga dostępna jest dla małych i średnich przedsiębiorstw. Objęte są nią wydatki związane z wdrożeniem produkcji próbnej nowego produktu, które nie są uwzględniane przez podatnika w kalkulacji ulgi na działalność badawczo-rozwojową.

Przy czym, propozycja ulgi zawarta w projekcie różni się od przedstawionego rozwiązania francuskiego w szczególności tym, że jej adresatem są wszyscy przedsiębiorcy, którzy ponoszą omawiane wydatki. Ponadto zgodnie z regulacjami francuskimi koszty kwalifikowane są odliczane od należnego podatku dochodowego za rok, w którym zostały poniesione. Natomiast projektowana ulga wprowadza odliczenie kosztów od podstawy opodatkowania.

Zakłada się, że proponowane odliczenie powinno wywołać pożądane skutki w postaci unowocześnienia i zróżnicowania asortymentu produktów dostępnych na rynku w postaci oferowania przez przedsiębiorców nowych produktów powstałych w wyniku prowadzonych przez podatnika prac badawczo-rozwojowych.

Ulga wspierająca koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu przysługiwać będzie podatnikom uzyskującym przychody z działalności gospodarczej i polegać będzie na odliczeniu od podstawy obliczenia podatku określonych w przepisach kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu. Przy czym zakłada się, że wartość odliczenia nie będzie mogła przekroczyć 30% poniesionych kosztów, nie więcej jednak niż 10% dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Projektowane przepisy wskazują co należy rozumieć przez pojęcie „produkcja próbna nowego produktu”. Zgodnie z brzmieniem proponowanych przepisów jest to etap rozruchu technologicznego produkcji, w trakcie którego nie są wymagane dalsze prace projektowo-konstrukcyjne czy inżynieryjne, którego celem jest wykonanie prób i testów przed uruchomieniem procesu produkcji nowego produktu, powstałego w wyniku prowadzenia przez podatnika prac badawczo-rozwojowych. Etap ten obejmuje okres od momentu poniesienia pierwszego kosztu związanego z tym etapem do momentu rozpoczęcia produkcji nowego produktu.

Produkcja próbna nowego produktu obejmuje więc działania niezbędne do przygotowania produkcji nowego produktu (który powstał w wyniku prowadzonych przez podatnika prac badawczo-rozwojowych), przy czym jest to taki etap przygotowania do produkcji nowego produktu, który nie wymaga już prowadzenia prac projektowo-konstrukcyjnych i inżynieryjnych. Zakłada się, że odliczane będą koszty poniesione w okresie od rozpoczęcia fazy rozruchu technologicznego do momentu rozpoczęcia produkcji nowego produktu.

Projekt określa pojęcie „wprowadzenia na rynek nowego produktu”. Dla celów omawianej ulgi należy poprzez nie rozumieć działania podejmowane w celu uzyskania niezbędnej dokumentacji umożliwiającej uzyskanie certyfikatów i zezwoleń dotyczących produktu, który powstał w wyniku prowadzonych przez podatnika prac B+R, które to certyfikaty i zezwolenia umożliwiają sprzedaż produktu.

W ramach ulgi nie będą więc uwzględniane wszystkie działania, których celem jest uzyskanie certyfikatów i zezwoleń. Wsparciem objęte będą te działania, które zmierzają do uzyskania przez podatnika tylko tych certyfikatów i zezwoleń, bez których zgodnie z prawem nie jest możliwa sprzedaż nowego produktu. Natomiast te certyfikaty i zezwolenia, bez których istnieje możliwość sprzedaży nowego produktu, ale podatnik stara się o ich uzyskanie w celu, np. uatrakcyjnienia swojej oferty lub wyróżnienia się na tle konkurencji, nie będą mogły być objęte zakresem ulgi.

Projektowane przepisy wskazują ponadto co należy rozumieć pod pojęciem produktu tj. wskazują, że „produktami”, o których mowa w przepisie są produkty w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy o rachunkowości (stanowiące, zgodnie z wymienioną regulacją, rzeczowe aktywa obrotowe w postaci wytworzonych lub przetworzonych przez jednostkę produktów

gotowych (wyrobów i usług) zdalnych do sprzedaży lub w toku produkcji)), jednak na potrzeby projektowanej ulgi - z wyłączeniem usług. Oznacza to, że wsparciem w ramach ulgi objęta będzie produkcja towarów, z wyłączeniem usług. Proponuje się objęcie zakresem wsparcia tylko produkcji nowych towarów.

Projekt ponadto wprowadza katalog kosztów rozliczanych w ramach ulgi.

Jako koszty produkcji próbnej przyjmuje się wydatki poniesione na nabycie lub wytworzenie fabrycznie nowego środka trwałego zaliczonego do grupy 3-6 i 8 Klasyfikacji Środków Trwałych, niezbędnego do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu. Przy czym przez te wydatki rozumie się odpowiednio cenę nabycia takiego środka trwałego, lub koszt wytworzenia.

Celem tego przepisu jest objęcie zakresem ulgi tych wydatków ponoszonych przez podatnika na nabycie lub wytworzenie środka trwałego, które podlegają rozliczeniu poprzez odpisy amortyzacyjne, dokonywane od takiego środka trwałego.

Kolejną grupą kosztów rozliczanych w ramach tej ulgi są koszty ulepszenia środka trwałego zaliczonego do grupy 3-6 i 8 Klasyfikacji, jeżeli zostały poniesione w celu dostosowania takiego składnika majątku do uruchomienia produkcji próbnej nowego produktu.

W ramach tej ulgi rozliczane będą także koszty nabycia materiałów i surowców bezpośrednio związanych z produkcją próbną nowego produktu. Jeżeli zatem zostały one nabyte w celu wyprodukowania w ramach produkcji próbnej nowego produktu, wówczas zostaną objęte zakresem ulgi. Koszty nabycia materiałów i surowców, które nie są bezpośrednio związane z taką produkcją lub nie zostały wykorzystane w produkcji próbnej, nie będą mogły być rozliczane w ramach przedmiotowej ulgi.

W ramach katalogu kosztów wprowadzenia na rynek nowego produktu, znalazły się następujące kategorie:

- koszty badań, ekspertyz, przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania certyfikatu, homologacji, znaku CE, znaku bezpieczeństwa, uzyskania lub utrzymania zezwolenia na obrót lub innych obowiązkowych dokumentów lub oznakowań związanych z dopuszczeniem do obrotu lub użytkowania oraz koszty opłat pobieranych w celu ich uzyskania, odnowienia lub przedłużenia,
- koszty badania cyklu życia produktu,
- koszty weryfikacji technologii środowiskowej ETV.

Należy wskazać, iż koszty badania cyklu życia produktu, tzw. LCA (life cycle assessment) jest metodą służącą do określania śladu środowiskowego (czyli oddziaływania na środowisko) produktów i organizacji. LCA polega na identyfikacji i ujęciu ilościowym tzw. wejść (surowce mineralne, energia, woda, etc.) i wyjść (produkt, odpady, emisje do wody/powietrza/gleby, etc.)

do i z systemu produktu (lub organizacji), a następnie na ocenie wpływu na środowisko tych wejść i wyjść w wybranych kategoriach (np. zużycie wody, zasolenie gleby, użytkowanie i przekształcenie ziemi, globalne ocieplenie, zużycie warstwy ozonowej, zakwaszenie, eutrofizacja, ekotoksyczność, promieniowanie jonizujące, smog, etc.).

Na system produktu składają się procesy jednostkowe na poszczególnych etapach jego cyklu życia (etapie pozyskania surowców, ich przetwórstwa, produkcji, procesów transportu i dystrybucji, fazy użytkowania, czy etapie utylizacji produktu). To, jakie konkretnie procesy jednostkowe (a tym samym które etapy cyklu życia) są uwzględniane w LCA, zależy od przyjętych granic systemu.

LCA bazuje na wielu założeniach, których musi dokonać osoba stosująca tę metodę (w tym m.in. na wyborze granic systemu, który jest zależny m.in. od celu badania). Powoduje to problemy z porównywalnością wyników badań LCA dokonanych przez różnych ekspertów. Między innymi z tego powodu Komisja Europejska podjęła się harmonizacji zasad stosowania LCA dla wybranych kategorii produktów/organizacji.

Definicja LCA zawarta jest w Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady COM(2013) 196 final Tworzenie jednolitego rynku dla produktów ekologicznych. Poprawa sposobu informowania o efektywności środowiskowej produktów i organizacji. Ocena cyklu życia produktów (LCA) to sprawdzone narzędzie metodyczne, w którym myślenie w kategoriach cyklu życia stosuje się w sposób ilościowy w analizie środowiskowej działań związanych z procesami lub produktami. Główną cechą oceny cyklu życia jest całościowa analiza produktów lub procesów i ich funkcji, z uwzględnieniem działań na wcześniejszych i późniejszych etapach produkcji. Na przykład LCA produktu obejmuje wszystkie procesy produkcyjne i usługi związane z produktem w jego cyklu życia, począwszy od wydobycia surowców poprzez produkcję materiałów, które są wykorzystywane w procesie wytwarzania produktu, oraz użytkowanie produktu, po jego recykling i/lub ostatecznego usunięcie niektórych jego części składowych. Taki pełny cykl życia jest często określany również jako okres „cradle to grave” („od kołyski po grób”).

Z kolei Weryfikacja technologii środowiskowych (ETV – Environmental Technology Verification) to system wspierający komercjalizację i upowszechnianie innowacyjnych technologii środowiskowych, który polega na bezstronnym i wiarygodnym potwierdzeniu, że deklaracja wytwórcy technologii dotycząca jej efektu działania i korzyści z jej zastosowania jest rzetelna, kompletna i oparta na wiarygodnych wynikach badań. Należy wskazać, iż ETV wspomniane jest w ustawie Prawo o ochronie środowiska w art. 400a ust. 1 pkt 41a, stosownie do którego finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje m.in. przedsięwzięcia związane z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu weryfikacji technologii środowiskowych (ETV).

W ramach projektowanej ulgi będą odliczane poniesione przez podatnika koszty po pomniejszeniu ich o podatek VAT. Przy czym, pomniejszenie takie nie będzie stosowane w przypadku, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami, podatek VAT nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług (ust. 7). Rozwiązanie to powoduje, iż dla celów ulgi generalnie będą uwzględniane poniesione koszty bez podatku VAT. Jedynie w określonych przypadkach, tj. w sytuacji gdy dla celów podatku od towarów i usług, podatnik nie może rozliczyć tego podatku uwzględnionego w cenie nabywanych towarów (usług), wówczas podatek VAT będzie wchodził w zakres ulgi.

Projekt wprowadza rozwiązanie na podstawie którego, podatnicy którzy w ramach przedmiotowej ulgi rozliczać będą koszty poniesione na nabycie (wytworzenie) środków trwałych, nie będą stosować ograniczeń w zaliczaniu do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych, jeżeli koszty nabycia (wytworzenia) zostały przez podatnika m.in. odliczone od podstawy opodatkowania.

Podatnik będzie miał możliwość odliczenia kosztów kwalifikowanych jeżeli:

- w roku podatkowym, za który dokonywane jest odliczenie, koszty te zostały faktycznie poniesione (nie chodzi jednak o poniesienie w rozumieniu wyłącznie zarachowania - dla skorzystania z ulgi podatnik musi, dla przykładu, zapłacić za środek trwały),
- nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

Projekt zakłada analogicznie jak w obowiązującej aktualnie uldze B+R, iż w przypadku, gdy podatnik w roku podatkowym korzysta ze zwolnień podatkowych dla dochodów uzyskanych w związku z działalnością prowadzoną w specjalnej strefie ekonomicznej (dochody uzyskane z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu), wówczas prawo do odliczenia przysługuje w odniesieniu do tych kosztów podlegających odliczeniu w ramach przedmiotowej ulgi, które nie są przez podatnika uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie właściwych przepisów wskazanych w niniejszym ustępie.

Podatnik będzie dokonywał odliczenia składając zeznanie za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty. W przypadku gdy podatnik za ten rok poniesie stratę lub dochody niższe niż przysługujące mu odliczenie, będzie miał prawo do skorzystania ze stosownego odliczenia, w całości lub części, w zeznaniu składanym w sześciu kolejnych następujących po sobie latach podatkowych. Przy czym muszą to być lata, które następują bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

Ponadto podatnicy chcący skorzystać z projektowanego rozwiązania będą mieli obowiązek wykazania poniesionych kosztów odliczanych w ramach tej ulgi, w zeznaniu podatkowym.

Wprowadzenie narzędzia podatkowego wsparcia przedsiębiorców w działalności ukierunkowanej na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów, w tym na rynki zagraniczne, które ma stanowić zachętę do rozszerzania skali tego sektora działalności.

Proponowana ulga skierowana jest zarówno do przedsiębiorców osób fizycznych, jak i do osób prawnych. Zakłada odliczenie od podstawy opodatkowania wydatków, będących kosztami podatkowymi w rozumieniu ustawy, poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów (w tym nieoferowanych dotychczas przez podatnika do sprzedaży), jak również związanych z osiągnięciem takich przychodów w przypadku produktów dotychczas nieoferowanych w danym kraju (rynku zbytu). Kwota odliczenia przysługuje do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika z przychodów innych niż przychody z zysków kapitałowych, nie więcej jednak niż 1 000 000 zł.

Celem wprowadzanej ulgi jest umożliwienie podwójnego uwzględniania w rozliczeniu podatkowym kosztów związanych ze zwiększeniem przychodów ze sprzedaży produktów.

Zasadność wprowadzenia projektowanej ulgi należy odczytywać również w aspekcie społeczno-ekonomicznym. Poza walorem zachęty do rozszerzania skali działalności związanej ze sprzedażą produktów, proponowane rozwiązanie może stanowić dla przedsiębiorców niewątpliwe wsparcie w obecnej trudnej sytuacji ekonomicznej związanej z pandemią COVID-19. Skorzystanie z ulgi daje bowiem w szczególności szansę do zapewnienia luki powstałej wskutek likwidacji zagranicznych przedsiębiorstw, jak również zdobycia nowych kontraktów w związku z potencjalną możliwością przenoszenia łańcuchów dostaw z państw azjatyckich do Europy. Wydaje się, że wprowadzane rozwiązanie powinno oddziaływać wspierająco szczególnie na małe podmioty podejmujące się ryzyka związanego z ekspansją na zagraniczne rynki (zarówno rozpoczynające jak i rozwijające dotychczasową działalność związaną ze sprzedażą produktów za granicę).

Projektowana ulga skierowana jest do podatników, u których w następstwie poniesienia określonych wydatków (m.in. związanych z uczestnictwem w targach, na których prezentowane są produkty, działaniami promocyjnymi, a także przygotowaniem koniecznej dokumentacji), doszło do osiągnięcia (zwiększenia) przychodów ze sprzedaży produktów. Mogą oni odliczyć takie koszty od podstawy opodatkowania, jeżeli po skorzystaniu z ulgi wykażą stosowny wzrost przychodów ze sprzedaży produktów w okresie 2 następujących po sobie lat podatkowych, począwszy od roku, w którym poniesione zostały koszty zwiększenia tych przychodów (dokonano odliczenia).

Proponowana regulacja wskazuje sposób określenia wzrostu przychodów ze sprzedaży produktów (warunki skorzystania z ulgi), a także postępowania po stwierdzeniu przez podatnika nieuprawnionego odliczenia (w związku z niedopełnieniem wymaganych warunków).

Stworzeniu zachęty podatkowej dla podatników pragnących dokonywać ekspansji gospodarczej na rynkach krajowych i zagranicznych, poprzez nabywanie udziałów (akcji) spółek kapitałowych funkcjonujących na tych rynkach.

Projektowane regulacje stanowią odpowiedź na potrzebę dostosowania zasad i trybu wspierania nowych inwestycji do zmieniających się realiów społeczno-gospodarczych. Mają na celu ułatwienie dalszej ekspansji inwestycyjnej przedsiębiorców działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wprowadzenie ulg odnoszących się do kosztów owej ekspansji, przy jednoczesnym wsparciu rozwoju w obliczu trudności związanych ze stanem globalnej gospodarki.

Przyjęte w tym zakresie założenia mają za zadanie wspierać podatnika decydującego się, zwłaszcza przy obecnym spowolnieniu gospodarczym, w dalszym, m.in. międzynarodowym rozwoju swojego przedsiębiorstwa, poprzez preferencyjne traktowanie poniesionych w związku z owym rozwojem kosztów.

Model ulgi konsolidacyjnej w podatku dochodowym od osób prawnych zbliżony do proponowanego w niniejszym projekcie obowiązuje z powodzeniem w obcych porządkach prawnych, w szczególności zaś w Finlandii.

Wprowadzenie ulgi dla podatników wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę

Jest to propozycja nowej zachęty podatkowej, mającej na celu wsparcie określonych dziedzin życia społeczno-gospodarczego. W obecnym stanie prawnym, w podatku dochodowym w ogóle nie ma takiego rozwiązania.

Wsparcie dedykowane jest podmiotom prowadzącym działalność sportową, kulturalną oraz wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę.

Ulga jest skierowana do podatników PIT osiągających przychody z działalności gospodarczej, z której dochody opodatkowane na ogólnych zasadach według skali podatkowej lub według 19% stawki podatku. Ulga będzie odliczana maksymalnie do wysokości uzyskanych w roku podatkowym dochodów z działalności gospodarczej.

Będzie polegała na możliwości odliczenia od podstawy obliczenia podatku 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na określone cele. Oznacza to, że podatnik, oprócz zaliczenia poniesionych kosztów do kosztów uzyskania przychodów, w tym również poprzez odpisy amortyzacyjne, uzyska prawo do dodatkowej preferencji w podatku dochodowym poprzez odliczenie od podstawy obliczenia podatku połowy poniesionych kosztów. Ulga w podatku dochodowym przyczyni się do tego, że sponsorowanie określonych działalności stanie się bardziej atrakcyjne (przedsiębiorcy będą bardziej zainteresowani np. współpracą z klubami

sportowymi czy uczelniami), co pozwoli też pozyskać tym podmiotom (np. klubom sportowym) dodatkowe środki na prowadzoną działalność.

Odliczeniu będą podlegały koszty, które nie zostały podatnikowi zwrócone w jakikolwiek sposób lub odliczone od dochodu. Ulga będzie odliczana w zeznaniu rocznym.

W przypadku ulgi na działalność sportową odliczeniu będą podlegały koszty poniesione na kluby sportowe, które realizują cele określone w art. 28 ustawy o sporcie, tj. m.in. zakup sprzętu sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego.

Koszty mogą dotyczyć również sfinansowania stypendium sportowego.

W ramach realizacji ulgi koszty mogą być poniesione również na imprezę sportową niebędącą masową imprezą sportową, o której mowa w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych.

Na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, masową imprezą sportową jest impreza masowa mająca na celu współzawodnictwo sportowe lub popularyzowanie kultury fizycznej, organizowaną na:

- stadionie lub w innym obiekcie niebędącym budynkiem, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000, a w przypadku hali sportowej lub innego budynku umożliwiającego przeprowadzenie imprezy masowej - nie mniej niż 300,
- terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 1000.

W przypadku ulgi na działalność kulturalną odliczeniu będą podlegały koszty poniesione na działalność kulturalną w rozumieniu ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Działalność kulturalna w rozumieniu tej ustawy polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.

Odliczeniu będą podlegały koszty poniesione na rzecz instytucji kultury, wpisanych do rejestru instytucji kultury prowadzonego na podstawie przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także na finansowanie działalności kulturalnej realizowanej przez uczelnie artystyczne i publiczne szkoły artystyczne.

W przypadku ulgi na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę odliczeniu będą podlegały m. in. koszty poniesione na stypendia dla studenta za wyniki w nauce, na stypendia naukowe dla doktorantów, koszty opłat związanych z kształceniem zatrudnionego pracownika na studiach, studiach podyplomowych oraz innych formach kształcenia, koszty wynagrodzeń studentów na praktykach w zakładach pracy. Niektóre koszty, np. dotyczące wynagrodzeń

studentów na praktykach w zakładach pracy, będą podlegały odliczeniu, jeżeli będą realizowane na podstawie umowy zawartej przez podatnika z uczelnią.

Analogiczne rozwiązanie przewidziane zostało w przepisach ustawy CIT.

Wprowadzenie w ustawie PIT ulgi z tytułu wydatków ponoszonych na ochronę i konserwację zabytków

Zabytki stanowią nieodłączną część naszej cywilizacji, tworzą swoisty dokument historii danej społeczności i narodu, a jednocześnie pełnią różne ważne funkcje w wymiarze jak najbardziej praktycznym. Obok spełniania ról ideowych i symbolicznych mają równoległe znaczenie turystyczne, promocyjne, czy nieraz wprost gospodarcze. Przekazanie ich przyszłym pokoleniom jest zatem obowiązkiem współczesnego społeczeństwa i państwa, aby z jednej strony nie przerwać łańcucha rozwoju cywilizacyjnego narodu, z drugiej zaś nie pozbawić naszych następców nie tylko elementów naszej wspólnej ciągłości, ale i możliwości osiągnięcia różnorodnych korzyści. Związany jest z tym wszystkim, jak to określa art. 4 Karty Weneckiej, obowiązek zapewnienia ciągłości należytego ich utrzymania. Jak potwierdza to natomiast Konstytucja RP, zabytki są z punktu interesu ogólnospołecznego niezmiernie ważnym dobrem chronionym jako źródło tożsamości narodowej spajającej nasz naród.⁶⁾

Celem projektu jest dodatkowe wsparcie, poprzez system podatkowy, działań Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego określonych w ramach programu „Ochrona zabytków” i mających na celu zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, realizowanego poprzez zakup, konserwację i restaurację budynków zabytkowych.

Dzięki realizacji tych działań obiekty zabytkowe będą miały szansę na zachowanie swojego pierwotnego wyglądu i przywrócenie ich dla przyszłych pokoleń.

Jak wskazano ww. programie *„Dzięki realizacji nakreślonych wyżej celów obiekty zabytkowe, zachowując status materialnych świadectw minionych wieków, pozostaną integralną, pełnoprawną częścią czasów obecnych i przyszłych.”*.

Proponowane w projekcie zmiany polegają na wprowadzeniu ulgi podatkowej, zwanej dalej „ulgą na zabytki”, której celem jest stworzenie w podatku dochodowym od osób fizycznych zachęty do inwestowania w ochronę zabytków.

Adresatami ulgi są podatnicy podatku PIT będący właścicielami lub współwłaścicielami zabytków nieruchomości, opłacający podatek według skali podatkowej, 19% stawki podatku oraz opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, którzy ponieśli wydatki na:

⁶⁾ SYSTEM OCHRONY ZABYTKÓW W POLSCE – ANALIZA, DIAGNOZA, PROPOZYCJE, praca zbiorowa pod redakcją Bogusława Szmygina; Polski Komitet Narodowy ICOMOS Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Stołecznego Warszawa Politechnika Lubelska Lublin – Warszawa 2011. Prawo ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce – próba oceny i wnioski, Wojciech Kowalski, Katarzyna Zalasieńska, str. 17.

- wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej utworzony, zgodnie z odrębnymi przepisami, dla zabytkowego budynku mieszkalnego wpisanego do rejestru zabytków lub znajdującego się w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków;
- prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w ewidencji zabytków,
- odpłatne nabycie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub udziału w zabytkowym budynku pod warunkiem, że podatnik poniósł na ten zabytek wydatek o charakterze remontowo-konserwatorskim.

Umożliwienie korzystania w sposób symultaniczny z ulgi na działalność badawczo-rozwojową oraz preferencji IP Box przez podatnika osiągającego dochód z praw własności intelektualnej, który objęty jest reżimem IP Box

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dot. IP Box podstawę opodatkowania tym podatkiem stanowi suma kwalifikowanych dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej osiągniętych w roku podatkowym, zaś wysokość kwalifikowanego dochodu ustala się jako iloczyn dochodu z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej i wskaźnika *nexus*.

Stosownie natomiast do regulacji dot. ulgi B+R podatnik uzyskujący przychody z działalności gospodarczej odlicza od podstawy obliczenia podatku koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność B+R, zwane dalej „kosztami kwalifikowanymi”. Podstawę obliczenia podatku w rozumieniu art. 26 ust. 1 ustawy o PIT (odpowiednio art. 18 ustawy CIT), z określonymi w tych przepisach zastrzeżeniami, stanowi dochód, pomniejszony o stosowne odliczenia.

Z przytoczonych regulacji wynika, że ulga B+R nie podlega uwzględnieniu w obliczeniu podstawy opodatkowania podlegającej 5% podatkowi z IP Box. Nie jest zatem możliwe równoczesne stosowanie ulgi B+R oraz preferencyjnej stawki IP Box w stosunku do jednego (tego samego) dochodu.

Podatnikowi przysługuje wprawdzie prawo do skorzystania z obydwu rozwiązań w tym samym roku podatkowym, jednakże wobec różnych kategorii dochodu (tj. ulga B+R w odniesieniu do dochodu opodatkowanego na zasadach ogólnych, natomiast opodatkowanie 5% stawką podatku do dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej - kwalifikowanych IP – odpowiednio art. 30ca ust. 2 ustawy o PIT, art. 24d ust. 2 ustawy CIT). Wynika to wprost z reguły, zgodnie z którą koszty uzyskania przychodu uwzględnione przez podatnika przy obliczaniu dochodu opodatkowanego na zasadach ogólnych (m.in. ulga B+R) nie mogą zostać po raz drugi uwzględnione na potrzeby obliczenia dochodu opodatkowanego na zasadach szczególnych (np. z kwalifikowanych IP).

Ponadto, przepisy dotyczące ulgi B+R zawierają zastrzeżenie, iż koszty kwalifikowane podlegają odliczeniu jedynie wówczas, gdy nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie lub nie zostały odliczone od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Oznacza to niemożność rozliczenia tych samych kosztów kwalifikowanych dwukrotnie.

Wprowadza się regulację umożliwiającą podatnikowi osiągniętemu dochody z kwalifikowanych IP i opodatkowującemu je preferencyjną 5% stawką podatkową, korzystanie jednocześnie z odliczenia w ramach ulgi B+R.

Projektowane rozwiązanie wpisuje się w strategię rozwoju i wsparcia na rzecz badań naukowych i innowacji, gdzie kluczową kwestią jest dalszy wzrost nakładów na działalność badawczo-rozwojową. Jest kolejną zachętą, która ma na celu pobudzenie inwestycji przedsiębiorstw, szczególnie w te obszary, które mogą przyczynić się do wzmocnienia lub budowy przewagi konkurencyjnej.

Zgodnie z propozycją, podatnik komercjalizujący wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiągnięty z nich dochody kwalifikowane w rozumieniu przepisów o IP Box nie będzie zobligowany do dokonania wyboru, na koniec roku podatkowego, pomiędzy dwoma „wykluczającymi się” (o czym mowa powyżej) preferencjami. Proponowana zmiana umożliwi bowiem ich symultaniczne stosowanie.

Projekt wprowadza możliwość odliczania przez podatnika kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R (kosztów kwalifikowanych), o których mowa w art. 26e ustawy PIT (odpowiednio art. 18d ustawy CIT) od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej, ustalonego zgodnie z art. 30ca ust. 7 ustawy o PIT (odpowiednio art. 24d ust. 7 ustawy CIT).

Projektowany przepis wskazuje ponadto, że odliczeniu mogą podlegać jedynie koszty kwalifikowane, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika danego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z którego komercjalizacji podatnik osiąga dochody, co jest konsekwencją zasad ogólnych obliczania dochodu z kwalifikowanych IP.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami o IP Box podatnik, który chce skorzystać z tej preferencji ustala dochód przypadający na poszczególne kwalifikowane IP. Tą samą zasadę stosuje w odniesieniu do kosztów uzyskania przychodu – przyporządkowując je do danego kwalifikowanego IP. Zatem odliczenie kosztów kwalifikowanych możliwe będzie w stosunku do tych kosztów uzyskania przychodu, które są związane z danym kwalifikowanym IP, poniesionych na działalność badawczo-rozwojową, która doprowadziła do jego wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia.

Jednocześnie proponowana regulacja wskazuje na odpowiednie stosowanie art. 26e ustawy PIT (odpowiednio art. 18d ustawy CIT), określającego zasady i warunki dokonywania odliczenia kosztów kwalifikowanych w ramach ulgi na działalność badawczo-rozwojową.

Wprowadzenie w ustawie PIT ryczałtu od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Polski

Projekt przewiduje rozwiązania adresowane do szczególnej grupy podatników zainteresowanych przeniesieniem miejsca zamieszkania (rezydencji podatkowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Grupą docelową są podatnicy dysponujący takim poziomem aktywów, który pozwala na lokowanie ich na terytorium Polski w przedsięwzięciach pożytecznych społecznie, mieszczące się w pojęciu społecznej odpowiedzialności biznesu. Celem projektowanych przepisów stworzenie w Polsce konkurencyjnego środowiska podatkowego, skłaniającego tę grupę podatników do relokowania rezydencji podatkowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji podstawowym celem nowelizacji jest pozyskanie nowych podatników, a tym samym rozbudowa bazy podatkowej bez jednoczesnego podwyższania obciążeń podatkowych.

Wprowadzenie projektowanego rozwiązania jest konieczne, gdyż analiza doświadczeń innych państw wskazuje, że obowiązujące przepisy stanowią istotną barierę w pozyskiwaniu nowych rezydentów podatkowych należących do tej grupy podatników.

Pozyskanie nowych rezydentów podatkowych, tworzy niepowtarzalną szansę wielopoziomowej rozbudowy bazy podatkowej oraz stymulowania wzrostu gospodarczego. Wspomniane korzyści można podzielić na bezpośrednie (podatek płacony bezpośrednio przez tę grupę podatników; inwestycje uprawniające do skorzystania z preferencji) oraz pośrednie (związane z następczą relokacją aktywów przez nią).

Ww. szansę i wyzwania zostały zidentyfikowane zarówno przez organizacje międzynarodowe (OECD), jak również wiele państw. Przełożyło się to na podjęcie wymiernych działań koncentrujących się na tworzeniu atrakcyjnego środowiska prawnego, w tym podatkowego dla podatników dysponujących znacznymi aktywami.

Przykładowo system zryczałtowanego opodatkowania dochodów zagranicznych od lat stosuje Konfederacja Szwajcarska. W 2017 r. Republika Włoska wprowadziła rozwiązanie przewidujące możliwość opodatkowania zagranicznych dochodów nowych rezydentów podatkowych zryczałtowanym podatkiem dochodowym wynoszącym 100 000 Euro rocznie (20 000 Euro w przypadku członka rodziny). Jako warunek zastosowania preferencji przewidziano nieposiadanie włoskiej rezydencji podatkowej przez 9 z 10 poprzedzających lat podatkowych. W 2019 r. podobne rozwiązanie przyjęła również Republika Grecka. W tym przypadku warunek nieposiadania rezydencji podatkowej w okresie poprzedzającym (7 z 8 lat) został

uzupełniony o obowiązek inwestycyjny (500 000 Euro w ciągu 3 lat). Projektowane rozwiązanie jest skonstruowane na analogiczny sposób.

Projekt przewiduje możliwość wyboru przez podatnika szczególnych zasad opodatkowania dedykowanych przychodom zagranicznym. Z opcji tej mogą skorzystać wyłącznie podatnicy będący osobami fizycznymi, którzy przeniosą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (rezydencję podatkową) do Polski.

Nowe zasady opodatkowania stanowią preferencyjne rozwiązanie w stosunku do opodatkowania na zasadach przewidzianych w pozostałych przepisach ustawy, z uwagi na to, że podatnik wybierający ten sposób opodatkowania zobowiązany będzie do zapłaty zryczałtowanej kwoty podatku od przychodów uzyskanych ze źródeł położonych za granicą, bez konieczności wykazywania w zeznaniu źródeł tych przychodów, wysokości przychodu oraz państwa jego uzyskania.

Wybór pomiędzy preferencyjnym sposobem opodatkowania a ogólnymi zasadami opodatkowania został pozostawiony podatnikowi. Wysokość podatku została określona jako stała kwota płacona rocznie. Zakres podmiotowy preferencji został ograniczony do osób nieposiadających polskiej rezydencji podatkowej w określonym przedziale czasowym. Preferencyjny sposób opodatkowania ograniczono tylko do przychodów osiąganych poza granicami Polski, czyli przychodów, których Polska nie miałaby prawa opodatkować, gdyby podatnik nie przeniósł miejsca zamieszkania na terytorium Polski.

Proponowane rozwiązanie wprowadzono poprzez dodanie nowego rozdziału 6b w ustawie PIT w zakresie ryczałtu od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W myśl proponowanych przepisów podatnik, który planuje wybrać opodatkowanie na nowych zasadach powinien spełniać łącznie następujące warunki:

- przenieść miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (rezydencję podatkową) na terytorium Polski. Skutkiem przeniesienia rezydencji podatkowej do Polski będzie podleganie przez podatnika opodatkowaniu na zasadach nieograniczonego obowiązku podatkowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy PIT;
- do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym, w którym przeniósł rezydencję podatkową do Polski złożyć do urzędu skarbowego oświadczenie o wyborze opodatkowania ryczałtem według ustalonego wzoru;
- w okresie poprzedzającym rok podatkowy, w którym podatnik przeniósł rezydencję podatkową do Polski, nie pozostawać polskim rezydentem podatkowym przez co najmniej pięć z sześciu lat podatkowych;

- ponosić wydatki na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej, w sposób określony w odrębnym rozporządzeniu, w łącznej kwocie co najmniej 100 000 zł rocznie.

Wyboru opodatkowania ryczałtem podatnik dokonuje poprzez jednorazowe złożenie oświadczenia o wyborze tej formy opodatkowania. Do oświadczenia podatnik dołącza certyfikat rezydencji lub inny dowód dokumentujący miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w wymaganym okresie poprzedzającym rok podatkowy, w którym podatnik przeniósł rezydencję podatkową do Polski. W związku z tym, na mocy złożonego oświadczenia podatnik stosuje opodatkowanie ryczałtem przez cały okres 10 kolejnych lat podatkowych, chyba że nastąpiły okoliczności powodujące utratę prawa do korzystania z tej formy opodatkowania.

Szczególne zasady opodatkowania dotyczyć będą wyłącznie przychodów zagranicznych, rozumianych jako przychody osiągane w roku podatkowym poza terytorium Polski. Jednocześnie, ustawodawca wyłączył z zakresu przedmiotowego przychody, o których mowa w art. 30f ustawy PIT. Nowa regulacja nie znajdzie zatem zastosowania do dochodów zagranicznej jednostki kontrolowanej uzyskanych przez podatnika.

Szczególne zasady opodatkowania oznaczają znaczącą zmianę dotychczasowych zasad rozliczeń podatnika z tytułu podatku od przychodów zagranicznych. Nowe zasady opodatkowania charakteryzuje prostota oraz istotne zmniejszenie obowiązków informacyjnych i deklaracyjnych podatnika względem organów podatkowych. Ustalenie wysokości podatku dochodowego w sposób kwotowy, nieodzwierciedlający faktycznej wysokości osiąganych przychodów zagranicznych powoduje, że podatnik nie deklaruje organom podatkowym wysokości przychodów, dochodów oraz kosztów ich uzyskania. Z tego też względu, omawiany szczególny sposób opodatkowania stanowi wyjątek od zasad opodatkowania przewidzianych w pozostałych przepisach ustawy. W konsekwencji, nie znajdą zastosowania pozostałe przepisy ustawy regulujące m.in. ustalanie przychodów, kosztów, ulg i zwolnień podatkowych jak również stosowanie metod zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu dochodów.

W świetle powyższego, projektowane przepisy przewidują, że przychodu opodatkowanego na zasadach określonych w rozdziale 6b nie łączy się z innymi dochodami (przychodami) podlegającymi opodatkowaniu na zasadach określonych w ustawie i nie wykazuje się w zeznaniach podatkowych oraz księgach podatkowych.

Podatnik podejmując decyzję o opodatkowaniu przychodów zagranicznych na zasadach ryczałtu nie będzie zatem zobowiązany do prowadzenia ksiąg podatkowych, w rozumieniu przepisów Ordynacji podatkowej, na zasadach właściwych dla innych form opodatkowania. Nie zwalnia to jednak podatnika z obowiązku posiadania dowodów niezbędnych dla ustalenia wysokości oraz okresu uzyskania przychodów zagranicznych. Należy bowiem podkreślić, iż w kwestiach nieuregulowanych wprost w rozdziale 6b ustawy, znajdują zastosowanie wszystkie

wynikające z prawa podatkowego obowiązki podatnika. Organ podatkowy będzie miał zatem prawo zwrócić się do podatnika z prośbą o przedstawienie dowodów dokumentujących wysokość przychodów zagranicznych, państwo z którego pochodzą oraz okres ich uzyskania w uzasadnionych przepisami sytuacjach. Posiadanie dowodów dotyczących uzyskania przychodów zagranicznych jest również istotne dla podatnika w przypadku utraty prawa do opodatkowania na zasadach ryczału, która może nastąpić ze skutkiem na koniec roku podatkowego poprzedzającego rok, w którym podatnik przeniósł miejsce zamieszkania za granicę, nie poniósł wymaganych wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej lub za który nie wpłacił w całości lub w części podatku za dany rok.

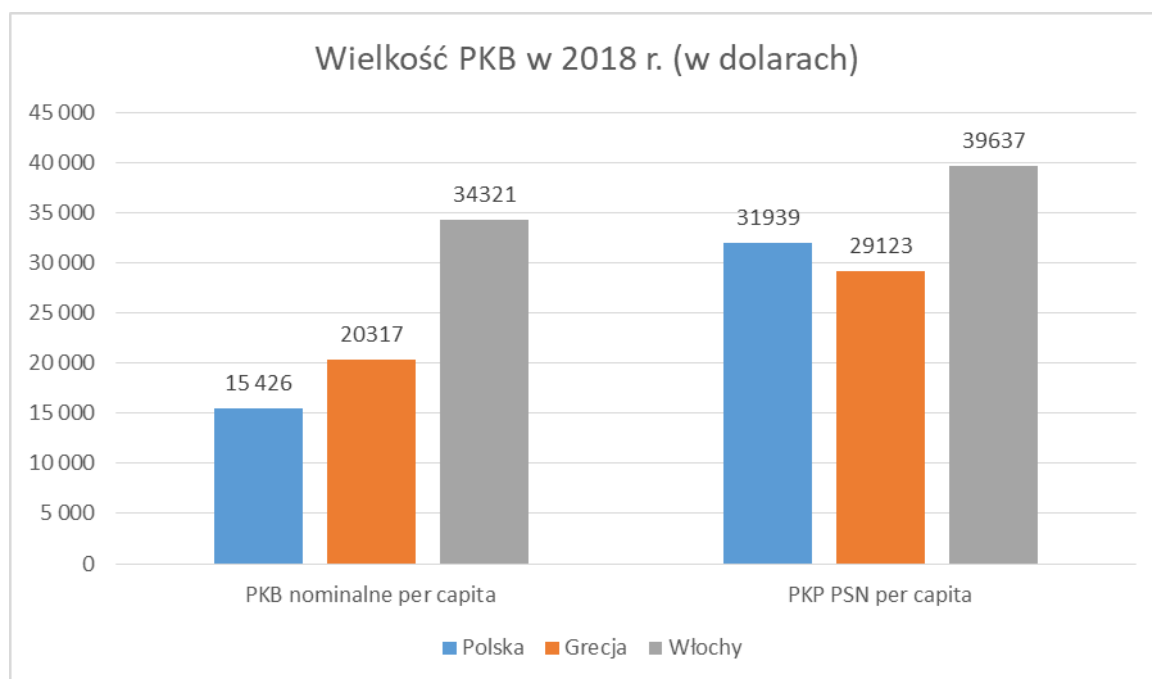
Przychody podlegające opodatkowaniu zgodnie z przepisami rozdziału oraz wydatki nie stanowią podstawy do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów oraz odliczenia w jakiegokolwiek formie od przychodu, dochodu, podstawy obliczenia podatku i podatku, w tym korzystania z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej. Dotyczy to również składek na ubezpieczenia społeczne, opłaconych przez podatnika od przychodów objętych ryczałem.

Z uwagi na to, iż ryczałt od przychodów zagranicznych płatny jest w stałej kwocie po zakończeniu roku podatkowego, od przychodów tych nie powstaje obowiązek odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy w trakcie roku podatkowego.

Podatek ustalony został kwotowo, w wysokości 200 000 złotych za każdy rok podatkowy niezależnie od wysokości uzyskanego przez podatnika przychodu. Rozwiązanie polegające na zapłacie podatku kwotowego, nieobliczanego od wysokości osiągniętego przychodu, stanowi istotną zaletę nowego rozwiązania, gdyż nie nakłada na podatnika obowiązku deklarowania organom podatkowym przychodów zagranicznych ani związanych z nimi kosztów, jak również państw, w których przychody zagraniczne zostały osiągnięte.

Dążąc do zachowania konkurencyjności proponowanego sposobu opodatkowania, przy ustalaniu wysokości podatku ryczałtowego na poziomie 200 000 zł, jako punkt odniesienia przyjęto rozwiązania obowiązujące w innych państwach posiadających analogiczne instrumenty podatkowe odnoszące się do opodatkowania przychodów HNWI. W przeprowadzonej analizie wykorzystano m.in. wielkość PKB, poziom średnich zarobków oraz dane dotyczące liczby polskich podatników deklarujących dochody na poziomie gwarantującym podatkową opłacalność teoretycznego wykorzystania ryczału od przychodów zagranicznych. W trakcie prac szczególną uwagę poświęcono relacji projektowanego rozwiązania do rozwiązań wprowadzonych przez Włochy, które w świetle dostępnych danych osiągnęły efektywność podatkową (pozyskanie określonej liczby nowych podatników) na poziomie zbliżonym do wartości założonych przy tworzeniu projektu.

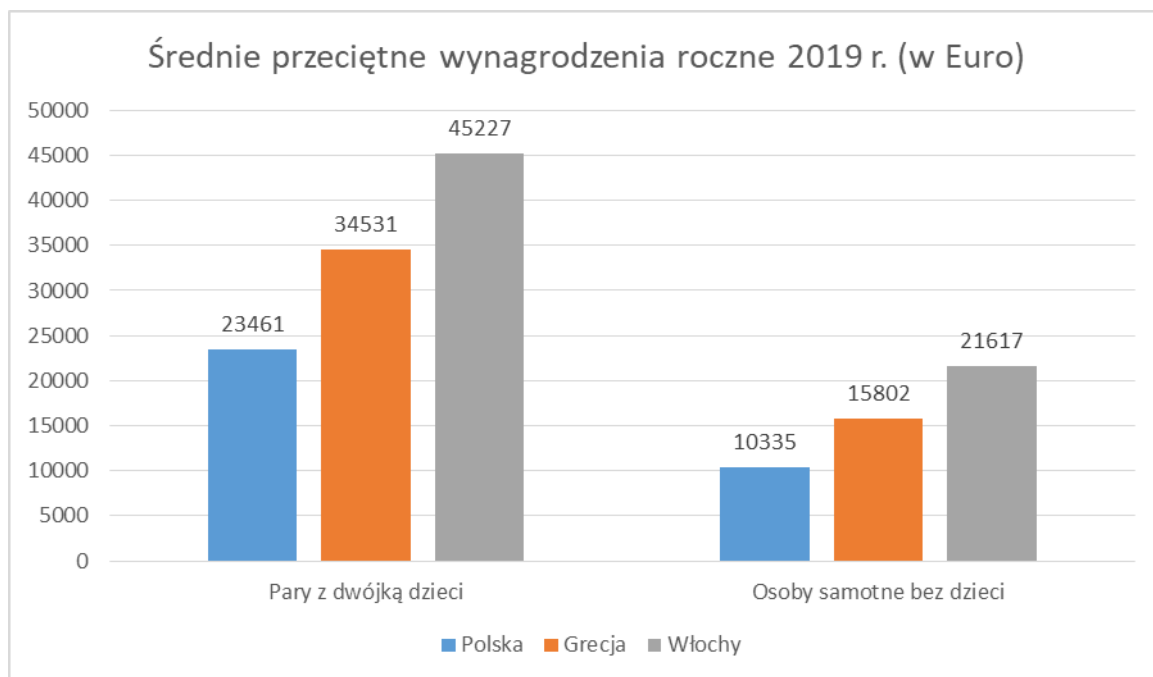
Wg danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego poziom nominalnego oraz obliczanego zgodnie z parytetem siły nabywczej PKB Polski był istotnie niższy od danych dotyczących Grecji oraz Włoch. W 2018 r. wartość nominalnego PKB per capita Polski, Grecji i Włoch wyniosły odpowiednio 15 426, 20 317 i 34 321 dolarów. Korzystniej kształtowała się wartość PKB obliczana wg parytetu siły nabywczej per capita wynosząc odpowiednio: 31 939, 29 123 i 39 637 dolarów⁷.

Podobnie w świetle danych Eurostatu kształtowała się relacja przeciętnych rocznych wynagrodzeń. W 2019 r dla pary, która posiadała dwójkę dzieci oraz osiągała 100% przeciętnego wynagrodzenia, przeciętne roczne wynagrodzenie w Polsce, Grecji i Włoszech wynosiło odpowiednio: 23 461, 34 531 i 45 227 Euro, a dla osoby samotnej, która nie posiadała dzieci oraz osiągała 100% przeciętnego wynagrodzenia, odpowiednio: 10 335, 15 802 i 21 617⁸.

⁷ <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/02/weodata/index.aspx>

⁸ <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/>

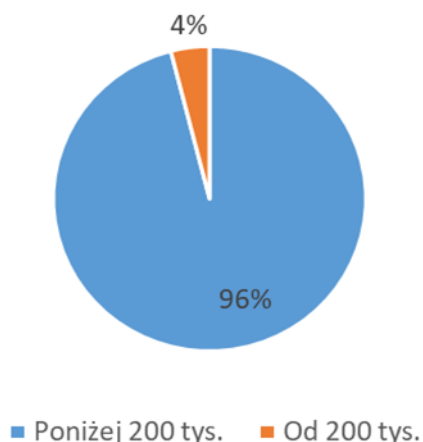
Porównując zatem uwarunkowania polskiej gospodarki w stosunku do innych państw wprowadzających szczególne zasady opodatkowania dla HNWI, na przykładzie włoskim należy wskazać, że nominalny PKB per capita Polski stanowił 45% włoskiego, natomiast przeciętne wynagrodzenie w Polsce stanowiło 52% (dla pary z dwójką dzieci) i 48% (dla osoby samotnej) odpowiedniego wynagrodzenia we Włoszech.

We Włoszech podatek dochodowy dla HNWI został ustalony na poziomie 100 000 Euro rocznie, co przyniosło skutek w postaci 160 podatników, którzy przenieśli miejsce zamieszkania do tego państwa w pierwszym roku stosowania tego rozwiązania. Aby osiągnąć podobny rezultat, stawka podatku polskiego powinna zostać odpowiednio zmodyfikowana, uwzględniając wyżej przedstawione dane dotyczące rozbieżności w potencjale gospodarczym oraz poziomie dochodów społeczeństwa.

Krąg potencjalnych beneficjentów ryczałtu od przychodów zagranicznych jest ograniczony. Z powodu braku danych bezpośrednio odnoszących się do wysokości zagranicznych dochodów osób niebędących polskimi rezydentami podatkowymi (są to dochody niepodlegające opodatkowaniu w Polsce), w celu oszacowania potencjalnej wielkości tej grupy pomocniczo można odwołać się do danych dotyczących wysokości podatku płaconego przez polskich podatników. Przykładowo, zgodnie z rozliczeniami podatku dochodowego od osób fizycznych podatników opodatkowujących dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej według 19% stawki podatku (rozwiązanie najczęściej wybierane przez osoby o ponadprzeciętnych dochodach), tylko 4% takich podatników w czterech kolejnych latach (2016-2019) deklarowało podatek w wysokości co najmniej 200 000 zł, a zaledwie 1% deklarowało w tym samym okresie podatek w wysokości co najmniej 500 000 zł⁹.

⁹ Dane własne Ministerstwa Finansów.

Odsetek podatników wg deklarowanej wysokości podatku
w latach 2016-2019 (w %)

Na przykładzie podatników uzyskujących dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane 19% stawką podatku można również stwierdzić, że według obecnego stanu prawnego, poziom rocznego obciążenia podatkiem dochodowym (oraz daniną solidarnościową) w wysokości 200 000 zł występuje przy dochodzie wynoszącym 1 076 935 zł¹⁰.

Dodatkowo, analizując powyższe dane należy uwzględnić, że odnoszą się one do sumy dochodów osiąganych w Polsce i za granicą, a więc szerszej podstawy opodatkowania niż określona dla beneficjentów ryczału od przychodów zagranicznych, którzy dochody osiągane na terytorium Polski będą rozliczać niezależnie od zapłaty ryczału od przychodów zagranicznych.

Przy ustalaniu wysokości ryczału od przychodów zagranicznych dodatkowo założono, że na poziom konkurencyjności tego rozwiązania wpłynie nałożenie na beneficjentów obowiązku ponoszenia wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej w wysokości 100 000 zł rocznie, czyli odpowiadającej 50% wysokości podatku. Wspomniane wydatki będą stanowić obligatoryjny wkład beneficjentów w społecznie pożądane formy aktywności.

W trakcie prac uwzględniono również wpływ uwarunkowań przyrodniczo-klimatycznych, przyjmując, że mogą one, w porównaniu z Grecją i Włochami, negatywnie wpływać na atrakcyjność projektowanego rozwiązania.

W konsekwencji przyjęto, że optymalnym poziomem opodatkowania, gwarantującym jednocześnie atrakcyjność nowego sposobu opodatkowania oraz zadawalające skutki fiskalne, będzie poziom stanowiący równowartość ok. 45% wysokości analogicznego podatku obowiązującego we Włoszech, czyli kwota 200 000 zł rocznie. W połączeniu z obligatoryjnym

¹⁰ Dane własne Ministerstwa Finansów.

ponoszeniem określonych wydatków wynoszących 100 000 zł rocznie łączna wysokość obciążeń nałożonych na podatnika wyniesie 300 000 zł rocznie, a zatem będzie stanowić ok. 65% podatku obowiązującego we Włoszech.

Jak pokazują wyżej przytoczone dane, taki poziom obciążeń wielokrotnie przewyższa przeciętną wysokość podatku płaconego przez dotychczasowych polskich rezydentów podatkowych, a zatem odzwierciedla szczególną sytuację ekonomiczną HNWI. Jednocześnie pozwala zachować konieczny poziom konkurencyjności projektowanego rozwiązania.

Podatnik jest obowiązany wpłacić ryczałt w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku podatkowym.

Podatek ryczałtowy ulega stosownemu obniżeniu, jeżeli podatnik przeniósł rezydencję podatkową do Polski w trakcie roku podatkowego, a zatem podlegał nowym zasadom opodatkowania jedynie przez część roku podatkowego. W takiej sytuacji, wysokość podatku ulega obniżeniu proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których podatnik posiadał miejsce zamieszkania na terytorium Polski.

Projekt wprowadza wymóg poniesienia określonych wydatków przeznaczonych na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej określonych w rozporządzeniu, w łącznej kwocie co najmniej 100 000 zł rocznie. Podatnik jest obowiązany wydatkować tę kwotę corocznie, w okresie rozpoczynającym się w roku podatkowym następującym po roku, w którym przeniósł rezydencję podatkową na terytorium Polski.

Powyższe wydatki będą stanowiły istotny wkład podatnika w rozwój społeczno-gospodarczy, jak również będą stanowić dodatkowy przejaw faktycznego zaangażowania w życie gospodarcze i społeczne Polski.

Jeżeli wartość wydatków poniesionych przez podatnika w danym roku przekroczy wymaganą kwotę minimalną nakładów 100 000 zł, podatnikowi przysługuje prawo uwzględnienia nadwyżki ponad 100 000 zł w wartości wydatków w kolejnych latach podatkowych. Dzięki tej regulacji podatnik uzyskuje swobodę w planowaniu tych wydatków, mogąc jednorazowo ponosić wydatki, których wartość może zostać zaliczona na poczet kilku lat podatkowych.

Wprowadzono również obowiązek podatnika poinformowania urzędu skarbowego o spełnieniu warunku dotyczącego zrealizowania wydatków poprzez złożenie oświadczenia w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym, w którym podatnik poniósł wydatki w pełnej wymaganej kwocie. Co istotne, podatnik jest obowiązany do przedłożenia dokumentów potwierdzających dokonanie wydatków, które umożliwią weryfikację informacji zawartych w oświadczeniu.

Podatnik skorzysta z preferencyjnego sposobu opodatkowania przez okres dziesięciu lat podatkowych. Okres ten ulega odpowiednio skróceniu w przypadkach utraty prawa do

opodatkowania ryczałtem. Wybór opodatkowania przychodów na zasadach przewidzianych w tym rozdziale przysługuje jednorazowo, a zatem w przypadku utraty prawa do opodatkowania ryczałtem, podatnikowi nie przysługuje prawo do ponownego wyboru tego szczególnego reżimu podatkowego, nawet jeżeli okres dziesięcioletni jeszcze nie upłynął.

Projektowane przepisy określają sytuacje utraty prawa do opodatkowania ryczałtem.

Projekt wprowadza możliwość zrezygnowania przez podatnika z opodatkowania przychodów ryczałtem przed upływem 10 lat podatkowych. Rezygnacji dokonuje się poprzez złożenie do naczelnika urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika oświadczenia o rezygnacji z opodatkowania ryczałtem w terminie do końca stycznia danego roku podatkowego. W skutek złożenia oświadczenia o rezygnacji, szczególny reżim podatkowy przewidziany dla przychodów zagranicznych przestaje obowiązywać ze skutkiem od początku roku podatkowego, w którym podatnik złożył oświadczenie.

Przepisy przewidują ponadto utratę prawa do opodatkowania ryczałtem w przypadku przeniesienia rezydencji podatkowej za granicę lub niewpłacenia w terminie całości lub części podatku za dany rok podatkowy. Utrata prawa do rozliczania dochodów na szczególnych zasadach wywołuje skutek z mocą wsteczną, z końcem roku podatkowego poprzedzającego rok, w którym podatnik przestał być polskim rezydentem podatkowym lub za który nie wpłacił podatku dochodowego. Ten sam skutek utraty prawa do opodatkowania ryczałtem wywołuje niedopełnienie przez podatnika obowiązku poniesienia wydatków w wymaganej wysokości, o których mowa w art. 30m.

Ze szczególnych zasad opodatkowania ryczałtem przewidzianych w rozdziale 6b mogą również skorzystać członkowie rodziny podatnika, o ile spełniają przewidziane przepisami warunki. Członkiem rodziny podatnika uprawnionym do skorzystania ze szczególnych zasad opodatkowania jest małżonek oraz dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1 ustawy PIT.

W stosunku do członka rodziny podatnika, podatek ustalony został kwotowo w wysokości 100 000 złotych za każdy rok podatkowy niezależnie od wysokości uzyskanego przez członka rodziny przychodu. Co istotne, członek rodziny podatnika nie jest zobowiązany do poniesienia wydatków.

Podobnie jak w przypadku podatnika, jeżeli w pierwszym roku stosowania ryczałtu członek rodziny rozpoczął korzystanie z nowych zasad opodatkowania w trakcie roku podatkowego, wysokość podatku ulega obniżeniu proporcjonalnie do okresu, w którym członek rodziny posiadał miejsce zamieszkania na terytorium Polski.

Wprowadzono ponadto zasadę, zgodnie z którą jeżeli podatnik utracił prawo do opodatkowania ryczałtem w określonych przepisami okolicznościach, członek rodziny podatnika również traci prawo opodatkowania ryczałtem na takich samych zasadach jak podatnik.

Natomiast w przypadku śmierci podatnika lub utraty statusu członka rodziny podatnika, od roku podatkowego następującego bezpośrednio po roku podatkowym, w którym okoliczności te wystąpiły, ryczałt dla członka rodziny podatnika wynosi 200 000 zł za rok podatkowy. W takim przypadku członek rodziny podatnika będzie również obowiązany do ponoszenia wydatków, o których mowa w art. 30m ustawy PIT.

Zmiany w zakresie przepisów o cenach transferowych

Zmiany w zakresie definicji podmiotów powiązanych

Zmiany w ustawach PIT i CIT mają na celu uporządkowanie powiązań w odniesieniu do spółek niemających osobowości prawnej. Mając na uwadze spójność z innymi przepisami ustawy, pojęcie spółki niemającej osobowości prawnej zastąpiono przez zdefiniowane w ustawach PIT i CIT pojęcie spółki niebędącej osobą prawną. Ponadto, przez zastąpienie słowa „wspólników” w liczbie mnogiej przez „wspólnik” w liczbie pojedynczej doprecyzowano, że powiązanie zachodzi pomiędzy spółką niebędącą osobą prawną a każdym z jej wspólników odrębnie.

Zaproponowane zmiany mają również charakter systematyzujący, wynikający z różnego statusu wspólników SKA, tj. komplementariusza i akcjonariusza, i mają na celu oddanie w treści przepisu innego traktowania komplementariusza i akcjonariusza, tj. wprowadzenia powiązania, bez względu na wielkość udziałów, pomiędzy SKA a jej komplementariuszami (odpowiadającymi bez ograniczenia). Powiązania między akcjonariuszami a spółką zachodzą w oparciu o wywieranie znaczącego wpływu, jak w przypadku spółek z o.o. bądź spółek akcyjnych.

Zasady analogiczne do opisanych wyżej dla SKA będą dotyczyć spółek komandytowych.

Doprecyzowano również kwestię wywierania znaczącego wpływu, odnosząc się również do udziału w stratach spółek. W sytuacji wystąpienia powiązań w momencie, gdy udział wspólnika w zyskach nie przekroczyłby progu ustawowego, a jednocześnie udział w stracie spółki zostałby określony na poziomie przekraczającym próg 25%, warunek wywierania znaczącego wpływu zostałby spełniony.

Korekty cen transferowych

W aktualnym stanie prawnym korekta cen transferowych jest uwarunkowana m.in. od posiadania przez podatnika, w momencie dokonania korekty, oświadczenia podmiotu powiązanego, z którego wynika, że podmiot ten dokonał korekty cen transferowych w tej samej wysokości, co podatnik, a ponadto od potwierdzenia jej dokonania w rocznym zeznaniu podatkowym za rok podatkowy, którego ta korekta dotyczy.

Doprecyzowano, że istnieje możliwość dokonania korekty cen transferowych in minus także w sytuacji, gdy podatnik otrzymał od podmiotu powiązanego dowód księgowy, który potwierdza dokonanie korekty cen transferowych w określonej wysokości przez podmiot powiązany. Wprowadzana zmiana potwierdza istniejącą już na gruncie aktualnego stanu

prawnego możliwość dokonania korekty na podstawie otrzymanego od podmiotu powiązanego dokumentu księgowego, który wypełnia warunek posiadania oświadczenia podmiotu powiązanego o dokonaniu korekty cen transferowych, o ile spełnia on jednocześnie wymogi stawiane dowodom księgowym, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości.

Zaproponowano rezygnację z obowiązku informowania o dokonaniu korekty cen transferowych w zeznaniu rocznym, w związku z czym uchylono jeden z warunków formalnych skutecznego dokonania takiej korekty.

Wprowadzono również zmianę porządkującą, która uchyla warunek dokonania korekty cen transferowych polegający na istnieniu zawartej przez Polskę umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z państwem podmiotu powiązanego. Pozostawiono natomiast konieczność istnienia podstawy prawnej do wymiany informacji podatkowych z tym państwem. Wymiana informacji podatkowych jest bowiem gwarancją weryfikacji przez organy podatkowe dokonania przez podmiot powiązany korekty w tej samej wysokości co podatnik.

Mechanizm safe harbour finansowy

Przepisy o cenach transferowych, które zostały wprowadzone od 1 stycznia 2019 r., wprowadziły regulację tzw. bezpiecznej przystani (ang. safe harbour) m.in. dla transakcji pożyczek, kredytów oraz emisji obligacji. Mechanizm safe harbour polega na uproszczeniu, dla celów cen transferowych, zasad rozliczeń dla określonych transakcji finansowych oraz odstąpieniu przez organ podatkowy od określenia dochodu lub straty podatnika w zakresie oprocentowania takich transakcji. Obecnie przesłanki zastosowania przepisów safe harbour finansowego odnoszą się do roku obrotowego, a ocena spełnienia warunków dotyczących oprocentowania wiąże się z momentem zawarcia umowy.

Zaprojektowano, aby okresem, w którym badany jest warunek możliwości skorzystania z instytucji safe harbour finansowego, był rok podatkowy, gdyż co do zasady przepisy o cenach transferowych dla określenia obowiązków podmiotów powiązanych będą odnosiły się konsekwentnie do roku podatkowego jako okresu adekwatnego dla rozliczeń w podatkach dochodowych.

Zaproponowano również doprecyzowanie momentu, na jaki umowa pożyczki (kredytu, obligacji) powinna być zgodna z warunkami safe harbour finansowego w zakresie oprocentowania, przesądzając, iż powinny one zostać spełnione każdorazowo w przypadku zmiany umowy pożyczki (kredytu, obligacji).

Zmiany w zakresie lokalnej dokumentacji cen transferowych

Projekt przewiduje wydłużenie terminów na sporządzenie lokalnej dokumentacji cen transferowych. Zgodnie z nowymi przepisami, lokalną dokumentację cen transferowych należy sporządzić w terminie do końca dziesiątego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego podmiotu.

Projekt wprowadza obowiązek sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych w postaci elektronicznej. Obecnie ustawa nie narzuca formy sporządzania lokalnej dokumentacji, co powoduje, że teoretycznie może być ona sporządzana wyłącznie w wersji papierowej. Obowiązek sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych w postaci elektronicznej ma na celu wskazanie, że nie jest dopuszczalne jej przygotowanie wyłącznie w wersji papierowej. Organ będzie mógł żądać przekazania dokumentacji również w formie elektronicznej.

W celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych doprecyzowano sposób ustalania wartości transakcji kontrolowanej w przypadku umowy depozytu, a także transakcji polegających na zawarciu umowy spółki niemającej osobowości prawnej. W przypadku depozytu (pojęcie to użyto w szerokim znaczeniu, obejmuje ono także lokaty bankowe) wartość transakcji odnosi się do wartości kapitału, a w przypadku spółek niemających osobowości prawnej – do łącznej wartości wkładów wniesionych do spółki niemającej osobowości prawnej.

Pojęcie wartości transakcji kontrolowanej powiązано z neutralnością podatku od towarów i usług. Podatek od towarów i usług co do zasady jest neutralny dla czynnych podatników VAT, zatem w wartości transakcji nie powinien być uwzględniany. Natomiast w braku neutralności tego podatku wartość transakcji powinna go uwzględniać. Zgodnie z planowanym rozwiązaniem wartość transakcji kontrolowanej pomniejsza się o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem podatku od towarów i usług, który zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczonego podatku od towarów i usług, w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług.

Przewidziano wyłączenia z obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych:

- Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych nie dotyczy transakcji kontrolowanych pomiędzy podmiotami powiązanymi będącymi polskimi rezydentami. Proponowane przepisy ustaw PIT i CIT wyłączeniem tym obejmują również, na takich samych warunkach, transakcje powiązane pomiędzy położonymi w Polsce zakładami zagranicznymi, których macierzyste jednostki są podmiotami powiązanymi, a także pomiędzy położonym w Polsce zakładem zagranicznym podmiotu powiązanego będącego nierezydentem i powiązanego z nim podmiotu mającego rezydencję podatkową w Polsce.

Przepisy mają na celu zrównać sytuację położonego w Polsce zakładu podmiotu powiązanego będącego nierezydentem z każdym polskim podmiotem powiązanym dokonującym kontrolowanych transakcji w Polsce. Istotnym elementem wprowadzanych rozwiązań jest m.in. warunek, aby całość przychodów i kosztów uzyskania przychodów wynikających z transakcji kontrolowanej była rozliczona dla celów podatkowych w Polsce. Oznacza to, że w transakcjach kontrolowanych pomiędzy położonymi w Polsce zakładami zagranicznymi całość przychodów i kosztów z tych transakcji powinna zostać

przypisana odpowiednio do jednego lub drugiego zakładu. Natomiast w transakcjach kontrolowanych pomiędzy położonym w Polsce zagranicznym zakładem a polskim podmiotem powiązany z podmiotem macierzystym zakładu po stronie zakładu powinna być przypisana całość przychodu lub kosztów wynikających z tej transakcji. Taki zapis realizuje założenie, że zwolnieniem z obowiązku dokumentacyjnego objęte są transakcje stricte wewnętrzne dokonywane i rozliczane podatkowo na terytorium Polski.

- Projektowane przepisy wprowadzają również zwolnienie z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych dla transakcji kontrolowanych objętych porozumieniem podatkowym oraz porozumieniem inwestycyjnym. Rozwiązanie odpowiada dotychczasowemu zwolnieniu dla transakcji kontrolowanych objętych uprzednim porozumieniem cenowym. Wyłączenie obowiązku dokumentacyjnego rozciąga się na podmioty uczestniczące w transakcji kontrolowanej, dla której uzyskano uprzednie porozumienie cenowe, porozumienie inwestycyjne albo porozumienie podatkowe.

Proponowane przepisy wprowadzają również zwolnienia z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych dla transakcji kontrolowanych objętych mechanizmem typu safe harbour dla pożyczek, kredytów, obligacji oraz transakcji dotyczących rozliczeń w zakresie tzw. czystego refakturowania. Dodano także zwolnienie dla transakcji kontrolowanych stanowiących usługi o niskiej wartości dodanej objętych safe harbour, co systemowo będzie odpowiadać zwolnieniu z obowiązku dokumentacyjnego dla safe harbour finansowego. Równocześnie dodano w pkt. 3 w art. 11f ust. 1 ustawy o CIT obowiązek posiadania przez podmiot dokonujący rozliczenia, niezależnie od istniejących już elementów, analizy funkcji, aktywów i ryzyka (analizy funkcjonalnej). Posiadanie takiej szczególnej dokumentacji w przypadku safe harbour dla usług o niskiej wartości dodanej czyni zbędnym utrzymywanie obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji podatkowej.

Uproszczenie dokumentacyjne w zakresie cen transferowych dla transakcji kontrolowanych objętych mechanizmem typu safe harbour uzależnione jest od spełnienia kryteriów ściśle określonych w przepisach, co zmniejsza ryzyko zaniżenia dochodu w tego typu transakcjach. Podmioty powiązane, które nie spełnią warunków określonych w przepisach (skorzystanie z mechanizmów typu safe harbour jest dobrowolne), nadal mają obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych.

W przypadku tzw. czystego refakturowania zwolnienie z obowiązku dokumentacyjnego ograniczone jest kilkoma warunkami:

- transakcja refakturowania nie powinna wiązać się z przyrostem wartości dobra lub usługi, których koszt zakupu jest refakturowany. Rola podmiotu dokonującego refaktury wydatku ma sprowadzać się do funkcji czysto administracyjnej.

Sformułowanie „wartość dodana” w tym warunku nie ma związku z podatkiem VAT. Wartość dodaną należy rozpatrywać w sensie ekonomicznym, tj. wykonania czynności zwiększających wartość dobra lub usługi,

- rozliczenie nie może być bezpośrednio powiązane z inną transakcją kontrolowaną. Oznacza to, że zwolnieniem będzie objęta jedynie transakcja samodzielna. Negatywnym przykładem jest refakturowanie wydatków z tytułu kosztów mediów w ramach umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej podobnej umowy. Tego typu rozliczenia nie będą uznawane za zwolnione z obowiązku dokumentacyjnego,
- czwarty warunek dotyczy terminu dokonania rozliczenia pomiędzy podmiotami powiązanymi wydatku poniesionego na rzecz podmiotu niepowiązanego. Rozliczenie powinno nastąpić niezwłocznie po dokonaniu zapłaty na rzecz podmiotu niepowiązanego przez podmiot powiązany przenoszący wydatek. Użycie sformułowania „niezwłocznie” ma przeciwdziałać sytuacjom, w których różnica w czasie pomiędzy dokonaniem zapłaty na rzecz podmiotu niepowiązanego a dokonaniem rozliczenia pomiędzy podmiotami powiązanymi wydatku poniesionego na rzecz podmiotu niepowiązanego spowoduje powstanie wątpliwości, iż w okresie tym podmiot powiązany, na który wydatek jest przenoszony, korzystał ze środków finansowych na preferencyjnych warunkach (kredyt kupiecki). Warunek ten wynika ze zmiany wartości pieniądza w czasie,
- podmiot przenoszący wydatek nie jest podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w tzw. rajach podatkowych.

Równocześnie, w przypadku stosowania klucza alokacji, dodano obowiązek posiadania kalkulacji, o której mowa w art. 11f ustawy o CIT.

Proponowane zmiany w ustawach PIT i CIT zawierają również nowe rozwiązania ułatwiające realizację obowiązku sporządzenie lokalnej dokumentacji cen transferowych.

Po zmianie przepisów lokalna dokumentacja cen transferowych może nie zawierać analizy porównawczej lub analizy zgodności w przypadku:

- transakcji kontrolowanych zawieranych przez podmioty powiązane będące mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, oraz
- transakcji innych niż transakcje kontrolowane zawierane z tzw. rajami podatkowymi (transakcje bezpośrednie) lub w których rzeczywisty właściciel kontrahenta jest rezydentem tzw. rajów podatkowych (transakcje pośrednie), objęte obowiązkiem dokumentacyjnym.

Wyłączenie konieczności sporządzenia analizy porównawczej lub analizy zgodności dla transakcji kontrolowanych zawieranych przez podmioty powiązane będące mikro- i małymi przedsiębiorcami w rozumieniu Prawa przedsiębiorców stanowi ułatwienie dla podatników,

uwzględniając chociażby nakłady finansowe i czasowe ponoszone na sporządzenie takich analiz. Projektowany przepis nie wyklucza dobrowolnego sporządzania takich analiz, w sytuacji gdy dany podmiot uzna je za celowe. Ponadto zgodnie ze zmodyfikowanym ust. 8 art. 11t ustawy o CIT Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych, informacji oraz treść oświadczenia.

W zakresie konsekwencji utraty statusu małego lub mikroprzedsiębiorcy w trakcie realizowanej transakcji, szczególnie w przypadku transakcji kontynuowanych w kolejnych latach podatkowych, gdy w okresie realizacji tej transakcji nastąpi zmiana statusu przedsiębiorcy, wprowadzono doprecyzowanie, zgodnie z którym podatnik straci prawo do skorzystania ze zwolnienia na początku roku podatkowego następującego po roku, w którym nastąpiła zmiana.

Planowane nowe ułatwienia dotyczące mikro i małych przedsiębiorców, a także transakcji z tzw. rajami podatkowymi będą miały zastosowanie również do dokumentacji cen transferowych sporządzanej za rok podatkowy rozpoczynający się w 2021 r.

Należy pamiętać, iż jest to lista zamknięta podmiotów objętych uproszczeniem w sporządzaniu dokumentacji cen transferowych, a zakwalifikowanie się do którejkolwiek z kategorii wskazanych podmiotów pozwala na sporządzenie dokumentacji w uproszczonej formie.

Wydłużenie terminu na przedłożenie dokumentacji cen transferowych na żądanie organu podatkowego

Projekt wprowadza ułatwienie dla podatników polegające na wydłużeniu z 7 do 14 dni terminu na przedłożenie lokalnej dokumentacji cen transferowych przez podatnika na żądanie organu podatkowego. Zmiana wynika również z raportowania o cenach transferowych na formularzach TPR-P i TPR-C począwszy od 2019 roku. Formularze TPR-P i TPR-C stanowią bowiem podstawowe narzędzie analizy ryzyka oraz analiz ekonomicznych i statystycznych w zakresie cen transferowych.

Należy podkreślić, że z danych OECD (Transfer Pricing Country Profile) wynika, że większość administracji podatkowych przewiduje dłuższe terminy na przedłożenie dokumentacji cen transferowych na żądanie organu. Przykładowo, miesięczny termin stosowany jest w państwach takich jak np. Austria, Grecja, Francja, Łotwa czy Litwa.

Projektowany przepis nie wpływa na zakres obowiązku dokumentacyjnego oraz na termin sporządzenia dokumentacji cen transferowych.

Nowelizacja przewiduje również, aby organ podatkowy był uprawniony do skierowania do podatnika (innego niż mikroprzedsiębiorca) żądania sporządzenia i przedłożenia lokalnej dokumentacji cen transferowych w terminie 30 dni w odniesieniu do wskazanych transakcji kontrolowanych, co do których podatnik był zwolniony z obowiązku dokumentacyjnego ze względu na skorzystanie z mechanizmu safe harbour finansowego. Organ podatkowy będzie przy tym zobowiązany wskazać okoliczności świadczące o prawdopodobieństwie zaniżenia

wartości transakcji kontrolowanej lub niespełnienia warunków, o których mowa w ww. przepisie.

Oświadczenie o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych

W obowiązującym stanie prawnym podmioty powiązane zobowiązane są złożyć oświadczenie o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych do urzędu skarbowego, które co do zasady musi być podpisane przez kierownika jednostki w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości. Obecnie podmiot powiązany oświadcza, iż sporządził lokalną dokumentację cen transferowych oraz że ceny transferowe transakcji kontrolowanych objętych lokalną dokumentacją cen transferowych są ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.

Projekt przewiduje likwidację oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych jako odrębnego dokumentu i przeniesienie go, w zmienionej treści, do informacji o cenach transferowych. Zrezygnowano z potwierdzania, że sporządzona została dokumentacja cen transferowych. Wprowadzono regulację stwierdzającą *expressis verbis*, że informacja o cenach transferowych TPR-P i TPR-C będzie składana na podstawie lokalnej dokumentacji cen transferowych (projektowany art. 23zf ust. 2a). Równolegle, zgodnie z projektem, do formularza TPR-P i TPR-C zostanie dodany drugi element dotychczasowego oświadczenia dotyczący rynkowości cen transferowych.

W wyniku zmiany podatnicy nie będą musieli składać dwóch różnych dokumentów dotyczących tego samego przedmiotu różnymi kanałami elektronicznymi. W rezultacie podatnik będzie składał tylko jeden zintegrowany formularz.

Zgodnie z planowaną regulacją podatnik w składanym oświadczeniu o sporządzeniu lokalnej dokumentacji cen transferowych oświadcza, że lokalna dokumentacja cen transferowych została sporządzona zgodnie ze stanem rzeczywistym, a ceny transferowe objęte tą dokumentacją są ustalane na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.

W projekcie zaproponowano również wprowadzenie przepisu, który ma eliminować wątpliwości co do treści składanego oświadczenia w przypadku świadczeń nieodpłatnych i częściowo odpłatnych. Projektowany przepis, ustanawiając fikcję prawną, doprecyzowuje, że ceny transferowe uważa się za ustalone na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane, jeżeli podatnik dla celów podatkowych – w przypadku otrzymania nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie rzeczy lub praw, lub innych świadczeń w naturze – wykazał przychód zgodnie z zasadą ceny rynkowej.

Informacja o cenach transferowych

Projekt wprowadza nowy oddział nr 4 pt. „Informacja o cenach transferowych” odpowiednio w ustawie PIT i CIT. Zmiana ta ma na celu wyraźne wyodrębnienie problematyki przekazywania informacji o cenach transferowych od zagadnień dotyczących dokumentacji cen

transferowych, uregulowanych w oddziale nr 3. Wprowadzono także przepis odnoszący się do źródeł danych do sporządzenia informacji o cenach transferowych.

W projekcie proponuje się wydłużenie terminu na złożenie informacji o cenach transferowych do końca jedenastego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego podmiotu (powiązanego oraz innego niż powiązany w zakresie transakcji innych niż kontrolowane dla potrzeb transakcji z tzw. rajami podatkowymi). Ponieważ sporządzenie i złożenie informacji o cenach transferowych ma związek z dokumentacją cen transferowych, na podstawie której sporządzana jest informacja, termin jej złożenia wypada miesiąc później od terminu na sporządzenie dokumentacji cen transferowych. Zmiana ta ma zracjonalizować proces raportowania cen transferowych przez podmioty zobowiązane do jej złożenia.

Projekt wprowadza zmianę w zakresie organu, do którego składana jest informacja o cenach transferowych. Zgodnie z nowym przepisem, informację składa się do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach podatku dochodowego. Projektowane przepisy precyzują także obowiązek złożenia informacji o cenach transferowych dla spółek niebędących osobami prawnymi. W takim przypadku informację tę składa się, co do zasady, do naczelnika urzędu skarbowego, właściwego według siedziby lub miejsca prowadzenia działalności spółki. Zmiana właściwości w zakresie składania informacji wynika z konieczności racjonalizacji procesu zbierania, przepływu i analizy informacji przez administrację skarbową.

W przypadku spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej zobowiązanych do złożenia informacji o cenach transferowych organem właściwym dla złożenia informacji będzie zgodnie z treścią nowelizowanego art. 11t ust. 1 ustawy o CIT (i odpowiednio art. 23zf ust. 1 ustawy o PIT) organ właściwy dla podatnika, czyli podatkowej grupy kapitałowej, a nie spółki wchodzącej w jej skład – czyli organu, do którego składane jest zeznanie roczne dla PGK.

Doprecyzowano także sposób składania informacji o cenach transferowych dla spółek niebędących osobami prawnymi. Projektowane przepisy wskazują bezpośrednio, że informacja o cenach transferowych powinna być składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.

Ponieważ katalog transakcji zwolnionych z obowiązku sporządzenia dokumentacji został poszerzony, należało również odpowiednio poszerzyć dyspozycję art. 11t ust. 4 ustawy o CIT, który wskazuje transakcje, które w informacji o cenach transferowych podaje się w ograniczonym zakresie (analogicznie, jak ma to miejsce w obecnym stanie prawnym dla tzw. transakcji krajowych).

Ponadto, informacja o cenach transferowych składana przez podmioty w zakresie ww. transakcji zwolnionych z obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych nie będzie zawierała oświadczenia, o którym mowa w projektowanym art. 11t ust. 2 pkt 7 ww. ustawy.

Jednocześnie proponuje się zmianę w zakresie podpisywania informacji o cenach transferowych, która będzie mogła być podpisywana przez:

- osobę fizyczną – w przypadku podmiotu powiązanego będącego osobą fizyczną,
- osobę upoważnioną przez przedsiębiorcę zagranicznego do reprezentowania go w oddziale – w przypadku podmiotu powiązanego będącego przedsiębiorcą zagranicznym posiadającym oddział działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- kierownika jednostki w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy – przez wyznaczoną osobę wchodzącą w skład tego organu.

Informacje TPR są składane elektronicznie poprzez system eDeklaracje, który nie dopuszcza tzw. wielopodpisu – może je podpisać wyłącznie jedna osoba. Ze względów technicznych modyfikacja tego systemu i wprowadzenie możliwości podpisywania informacji TPR przez wiele osób jest niemożliwe. Informację TPR będzie podpisywała wyłącznie jedna z osób wchodzących w skład tego organu, którą wskaże organ. Wyznaczenie takiej osoby nie zwolni pozostałych osób wchodzących w skład organu z odpowiedzialności za złożenie informacji TPR.

Projektowane przepisy wyłączają możliwość podpisywania informacji przez pełnomocnika, jednakże wprowadzają wyjątki od tego wyłączenia. Należą do nich pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub biegłym rewidentem.

W projekcie doprecyzowano również, że informacja o cenach transferowych sporządzana jest na podstawie lokalnej dokumentacji cen transferowych, jeżeli podmiot był obowiązany do jej sporządzenia w zakresie odpowiednich transakcji. W pozostałych przypadkach, informacja o cenach transferowych powinna być sporządzona na podstawie danych i informacji pochodzących ze sprawozdania finansowego lub z innych dokumentów. W projekcie nie określono rodzajów innych dokumentów w formie zamkniętego katalogu, umożliwiając podmiotom wypełnienie obowiązku w sposób najbardziej odpowiadający prowadzonej działalności gospodarczej.

Uproszczeniem przewidzianym w projekcie jest rezygnacja z obowiązku wyznaczania współnika spółki niebędącej osobą prawną, który obowiązany jest do złożenia informacji o cenach transferowych za spółkę. Lokalną dokumentację cen transferowych sporządza spółka niebędąca osobą prawną (w przypadku gdy jest podmiotem obowiązany do jej sporządzenia). W związku z tym uzasadnione jest, aby informacja o cenach transferowych była składana przez podmiot, tj. spółkę niebędącą osobą prawną.

Pozostałe zmiany

Większość pozostałych zmian ma charakter doprecyzowujący lub jest konsekwencją wprowadzenia przedstawionych wyżej zmian w zakresie cen transferowych.

Projekt w części dotyczącej cen transferowych odnosi się do porozumienia podatkowego i porozumienia inwestycyjnego, które będą obok porozumienia cenowego przesłanką wyłączającą określenie przez organ podatkowy zobowiązania podatkowego (wysokości straty) w zakresie, w jakim wykazany przez podatnika dochód (strata) został ustalony zgodnie z danym porozumieniem.

Nowelizacja co do zasady zmienia w przepisach dotyczących cen transferowych okres referencyjny z roku obrotowego na rok podatkowy. W przypadku podmiotów powiązanych, które nie są podatnikiem PIT i CIT, a mianowicie spółek niebędących osobami prawnymi oraz spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej, należy uznać, iż na potrzeby przepisów o cenach transferowych rok obrotowy tych podmiotów stanowi ich rok podatkowy.

Projekt obejmuje również propozycję doprecyzowującą obowiązek dokumentacyjny wynikający z art. 11o ust. 1-2 ustawy o CIT dla spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej. Proponowana regulacja uściśla, na kim ciąży obowiązek dokumentacyjny, poprzez wskazanie spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej oraz określenie zakresu tych obowiązków, które mają dotyczyć transakcji kontrolowanych oraz innych niż kontrolowane z podmiotami niewchodzącymi w skład tej podatkowej grupy kapitałowej.

Konsekwencją likwidacji oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych jest również modyfikacja sankcji karnych skarbowych w zakresie lokalnej dokumentacji cen transferowych i informacji o cenach transferowych.

Kolejną z proponowanych zmian jest zmiana przepisów Ordynacji podatkowej w zakresie raportowania transakcji zawartych z nierezydentami. W obecnym stanie prawnym podatnicy są obowiązani do raportowania danych i informacji ze zbliżonych do siebie obszarów w wielu różnych formularzach (np. TPR, ORD-U, APA-P, APA-C). Rozwiązanie takie jest czasochłonne i skutkuje zwiększeniem obowiązków sprawozdawczych po stronie podatników.

Projekt wprowadza uproszczenie w wywiązywaniu się z ww. obowiązków przez podatników obowiązanych do składania informacji o cenach transferowych. Wprowadzenie proponowanych rozwiązań polega na dodaniu § 1c do art. 82 Ordynacji podatkowej. Proponowany przepis art. 82 § 1c stanowi, że w przypadku podmiotu obowiązanego do sporządzenia informacji o cenach transferowych, podmiot ten będzie zwolniony z obowiązku sporządzania i przekazywania informacji o umowach zawartych z nierezydentami w rozumieniu przepisów prawa dewizowego (formularz ORD-U). Obowiązek sporządzania i przekazywania informacji o umowach zawartych z nierezydentami (ORD-U) wynika z art. 82 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

Proponowany przepis w zdaniu drugim wskazuje, że zwolnienie z obowiązku sporządzania i przedkładania ORD-U nie dotyczy podatników i spółek niebędących osobami prawnymi, dokonujących transakcji innej niż transakcja kontrolowana z podmiotem z tzw. rajów podatkowych (tj. transakcji, o których mowa w art. 23za ust. 1).

Zwolnienie będzie dotyczyło informacji ORD-U składanych po 31 grudnia 2021.

Nowelizacja przewiduje również zmiany w ustawie o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych. Mają one jedynie charakter dostosowawczy polegające na uaktualnieniu odesłań do przepisów Konwencji Arbitrażowej (art. 69 ust. 1 ustawy DRM).

Przepis art. 69 ustawy DRM dotyczy jednostronnego rozstrzygnięcia sprawy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 Konwencji z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w przypadku korekty zysków przedsiębiorstw powiązanych (Dz. U. z 2007 r. poz. 1080) (dalej jako: „Konwencja Arbitrażowa”). Natomiast przepis art. 5 Konwencji Arbitrażowej, do którego odsyła przepis art. 69 ustawy DRM w dotychczasowym brzmieniu, dotyczy jednostronnej korekty. Uregulowana w art. 64 i 65 ustawy DRM korekta jednostronna jest odmienną instytucją od jednostronnego rozstrzygnięcia sprawy, o którym mowa w art. 69 ust. 1 ustawy DRM. W związku z tym niezbędne jest wskazanie prawidłowego odesłania do regulacji Konwencji Arbitrażowej, dotyczącej instytucji jednostronnego rozstrzygnięcia sprawy wskazanej w art. 69 ustawy DRM, tj. do art. 6 ust. 2, co jest celem dokonywanej zmiany.

Wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych i usunięcie art. 15e – uwagi ogólne

Zgodnie z raportem Polskiego Instytutu Ekonomicznego „*Luka CIT w Polsce w latach 2014-2018*”, luka w podatku CIT wyniosła w 2018 r. 22 mld zł. Przy czym, ważnym jej elementem jest tzw. „zagraniczna luka CIT”, stanowiąca ubytek będący rezultatem sztucznego transferowania zysków¹¹ do innych krajów przez przedsiębiorstwa, głównie korporacje międzynarodowe.

Unikanie płacenia podatku dochodowego przez firmy jest zjawiskiem, którego skala wzrosła w ostatnich latach na świecie z powodu globalizacji, rosnącej pozycji rynkowej największych firm i skomplikowania przepisów podatkowych. Tylko w 2018 r. transfer zysków osiągnął wartość 17 mld zł, zatem powstała w konsekwencji luka sięgnęła 3,2 mld zł i stanowiła 15% całkowitej luki w podatku CIT.

Wynik ten jest dla Polski szczególnie dotkliwy ze względu na wciąż obecny niedobór kapitału. Transferowanie zysków za granicę sprawia bowiem nie tylko, że pieniądze nie trafiają do budżetu, ale także powoduje, że nie ma ich w krajowym obiegu gospodarczym. Wspomniana luka za 2018 r. sięgała 1% PKB, co jest znaczącym ubytkiem.

¹¹ Pod pojęciem sztucznego transferowania zysków rozumie się proceder, w którym dana kwota zysku została wygenerowana na terytorium jednego kraju i zgodnie z prawem powinna zostać w nim opodatkowana, lecz przedsiębiorstwo wykorzystuje określone metody do przeniesienia tego zysku do innej jurysdykcji podatkowej, w celu obniżenia ciężaru podatkowego.

Celem zmian w sferze podatku dochodowego od osób prawnych jest uszczelnienie systemu podatkowego realizujące się poprzez wprowadzenie nowej formy opodatkowania podatkiem CIT. Można zatem przewidywać, że wdrożenie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy wygeneruje określone, wymierne wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, co w następstwie pozytywnie przełoży się na funkcjonowanie sektora finansów publicznych, w tym jednostek samorządu terytorialnego.

Sytuacja, w której podatnicy osiągają i wykazują każdego roku bardzo niski dochód z działalności operacyjnej albo ponoszą w dłuższym okresie stratę z takiej działalności, jest często nie tylko nieadekwatna do skali i rodzaju prowadzonej działalności (bowiem są to w dużej mierze podatnicy wykazujący się znaczącymi obrotami), ale także nieakceptowalna z punktu widzenia realiów gospodarki rynkowej. Podmiot ponoszący straty nie powinien bowiem w dłuższej perspektywie funkcjonować na rynku. W przypadku jednak gdy pomimo wskazanych uwarunkowań (tj. permanentnego ponoszenia straty podatkowej lub wykazywania bardzo niskiego dochodu) podatnik wciąż prowadzi działalność, może to oznaczać wykorzystywanie przez niego działań optymalizacyjnych. Z punktu widzenia budżetu państwa konieczne jest wprowadzenie regulacji ukierunkowanych na zminimalizowanie ewentualnych tego rodzaju praktyk, mogących skutkować zmniejszaniem zobowiązań podatkowych poprzez zaniżanie dochodu podatkowego.

Przewiduje się:

I. rezygnację z dalszego funkcjonowania w przepisach ustawy CIT art. 15e ograniczającego (limitującego) wysokość kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług lub praw niematerialnych,

II. wprowadzenie alternatywnego opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych (minimalny podatek dochodowy).

I. Rezygnacja z dalszego funkcjonowania w przepisach ustawy CIT art. 15e ograniczającego (limitującego) wysokość kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług lub praw niematerialnych

Wprowadzenie do ustawy CIT¹² art. 15e nastąpiło z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

Istota rozwiązania zawartego w art. 15e ustawy CIT, polega na ograniczeniu wysokości kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług lub praw niematerialnych. W przypadku bowiem ponoszenia przez podatnika na rzecz podmiotów powiązanych (podmiotów z państwa lub terytorium stosującego szkodliwą konkurencję podatkową) kosztów z tytułu nabycia (korzystania) określonych w przepisach

¹² Ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 2175).

usług (praw lub wartości), podatnik ten obowiązany jest do wyłączenia z kosztów podatkowych tej części takich kosztów, które w roku podatkowym łącznie przekraczają 5% kwoty odpowiadającej nadwyżce sumy przychodów ze wszystkich źródeł przychodów pomniejszonych o przychody z tytułu odsetek nad sumą kosztów uzyskania przychodów pomniejszonych o wartość zaliczonych w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych i odsetek. Jednocześnie ograniczenie to nie ma zastosowania do kwoty kosztów usług i praw niematerialnych nieprzekraczającej 3 mln zł w roku podatkowym.

Celem wprowadzenia art. 15e było uszczelnienie systemu podatkowego, poprzez powiązanie wysokości podatku płaconego przez duże przedsiębiorstwa (w szczególności przedsiębiorstwa międzynarodowe) z faktycznym miejscem uzyskiwania przez nie dochodu. Efektywnie ustawodawca uznał, że istnieją pewne grupy świadczeń między podmiotami powiązanymi, które mogą sztucznie kreować dodatkowe, często wysokie koszty i w konsekwencji obniżać wysokość wyniku podatkowego. By uniknąć więc erozji bazy podatkowej zdecydowano, by możliwość zaliczenia tych kosztów do kosztów uzyskania przychodów podlegała ograniczeniu.

Jednak stosowanie tego przepisu wzbudza na przestrzeni ponad 3 lat obowiązywania pewne wątpliwości, a także nałożyło na podatników i organy skarbowe liczne dodatkowe obowiązki.

Projekt przewiduje uchylenie art. 15e ustawy CIT i włączenie dotychczasowej regulacji w sposób odpowiedni do przepisów definiujących minimalny podatek dochodowy (art. 24ca). Proponowana zmiana wynika z doświadczeń polskiej administracji podatkowej w stosowaniu art. 15e i ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych jakie powstawały w tym zakresie.

Przy czym, podatnicy, którzy przed końcem roku podatkowego rozpoczętego przed dniem 1 stycznia 2022 r. (planowana data wejścia w życie niniejszej ustawy) nabyli prawo do odliczenia kosztów na podstawie art. 15e w brzmieniu dotychczasowym, zachowują prawo do tego odliczenia także po dniu 31 grudnia 2021 r., w zakresie i na zasadach określonych w tym przepisie (ochrona praw nabytych).

II. Wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych

Potrzeba wprowadzenia minimalnego podatku dochodowego stanowi wyraz przeciwdziałania wspomnianej we wstępie luce budżetowej w podatku CIT¹³, poprzez realizację postulatów zgłaszanych przez środowisko przedsiębiorców (m.in. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców) dotyczących nowej formy opodatkowania. Jest to również odzwierciedlenie kierunku myślenia OECD dla zapewnienia ponadnarodowego minimalnego opodatkowania podatkiem dochodowym. Kluczowa jest solidarność podatkowa w obrębie Unii Europejskiej, gdyż ogromna większość zysków korporacji jest transferowana do krajów członkowskich.

¹³ Zgodnie z raportem Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Luka CIT w Polsce w latach 2014-2018”, luka w podatku CIT wyniosła w 2018 r. 22 mld zł.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców w opracowaniu pn. „*Raport Francuskie firmy w Polsce*” (sierpień 2021 r.) wskazał, opierając się na Francji, że podatek dochodowy w praktyce odprowadzany jest jedynie przez te przedsiębiorstwa, które wyrażają taką intencję – pozostałe korzystają zaś z możliwości uniknięcia jego płacenia lub odprowadzają go w wysokości marginalnej, w porównaniu do osiągniętych lokalnie przychodów.

Należy mieć także na uwadze, że firmy zagraniczne w Polsce mają dostęp do szerokiego rynku zbytu, a także dużego rynku pracy, charakteryzującego się relatywnie niskimi kosztami pracowniczymi. Dzięki temu największe podmioty mają możliwość budowania swojej pozycji zarówno w skali lokalnej – sprzedając tutaj swoje towary i usługi, jak i globalnej, m.in. eksportując za granicę wytworzone w Polsce dobra. Pomimo jednak tak wielu korzyści płynących z dostępu do polskiego rynku, szereg korporacji, wykorzystując sprzyjające inwestorom zagranicznym otoczenie prawno-biznesowe w Polsce, unika płacenia podatku CIT lub odprowadza go w zakresie niewspółmiernym do rzeczywiście uzyskiwanych przychodów.

Wedle autorów raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego pn. „*Luka CIT w Polsce w latach 2014-2018*” instrumentem, który często służy korporacjom do transferowania zysków, są tzw. „płatności wątpliwe”. Chodzi o opłaty za korzystanie z praw własności intelektualnej, odsetki od udzielonych pożyczek czy płatności za świadczone usługi zarządcze. W przypadku sieci handlowych sposobem optymalizacji może być model oparty na zakupach od zagranicznych spółek powiązanych towarów po zawyżonych cenach. Płatności te są dokonywane przez spółki z krajów o wyższym opodatkowaniu na rzecz spółek z krajów o niższym opodatkowaniu. Tego rodzaju agresywna optymalizacja podatkowa, generująca zagraniczną lukę CIT powoduje, iż obciążenia podatkowe które pierwotnie miały zostać poniesione przez zagraniczne korporacje – zostają przerzucone na podatników oraz rodzime firmy.

Wobec powyższego, dalsze utrzymywanie takiego stanu rzeczy stanowi nie tylko nieuzasadnione wsparcie w budowie pozycji biznesowej największych korporacji, ale oznacza także podniesienie bariery wejścia na rynek dla nowych przedsiębiorstw.

Rozwiązaniem zaproponowanym przez Związek Przedsiębiorców i Pracodawców jest koncepcja polegająca na wprowadzeniu minimalnej stawki podatku CIT od przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym, mająca skutkować zwiększeniem dochodów budżetowych, m.in. z uwagi na wyeliminowanie zagranicznej luki CIT, której redukcja stanowi istotne wyzwanie dla organów skarbowych.

Projekt przewiduje nowy minimalny podatek dochodowy w wysokości 10% podstawy opodatkowania dedykowany spółkom będącym podatnikami w rozumieniu art. 3 ust. 1 (rezydentom), a także podatkowym grupom kapitałowym, które:

- ponoszą straty ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo

- wykazują określony niski wskaźnik dochodowości w ramach działalności operacyjnej wynikający ze stosunku przychodów do kosztów uzyskania przychodów (tj. udział dochodów, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach stanowiący nie więcej niż 1% podstawy opodatkowania).

Minimalny podatek dochodowy znajdzie odpowiednie zastosowanie również do podatników w rozumieniu art. 3 ust. 2 (nierozydyntów) prowadzących działalność poprzez położony w Polsce zagraniczny zakład, w zakresie w jakim osiągnane przychody i ponoszone straty związane są z działalnością tego zakładu.

Podstawa opodatkowania będzie, co do zasady, sumą określonych w przepisie wielkości, na którą mogą się składać:

- 4% wartości przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych;
- poniesione na rzecz podmiotów powiązanych koszty finansowania dłużnego,
- odroczony podatek dochodowy skutkujący zwiększeniem zysku brutto/zmniejszeniem straty netto,
- a także poniesione na rzecz podmiotów powiązanych (podmiotów z państwa lub terytorium stosującego szkodliwą konkurencję podatkową) koszty nabycia określonych usług lub praw niematerialnych.

Wartościami zmniejszającymi podstawę opodatkowania będą:

- wszelkie odliczenia zmniejszające podstawę opodatkowania, o której mowa w art. 18, z wyłączeniem jednak pomniejszeń z art. 18f, przy jednoczesnym zastrzeżeniu odpowiedniego stosowania art. 27 ust. 4a¹⁴, a także
- dochody, które są uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a (działalność w PSI), u podatnika korzystającego ze zwolnień podatkowych, o których mowa w tych przepisach.

Należy wskazać, że koszty nabycia określonych usług lub praw niematerialnych, o których mowa w art. 24ca ust. 3 pkt 4 (m.in. usług doradczych, badania rynku, czy przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika z tytułu pożyczek innych niż udzielonych przez banki), stanowią odzwierciedlenie przepisów art. 15e, który zostaje uchylony i odpowiednio przeniesiony do niniejszej regulacji (w korelacji z właściwymi przepisami art. 15c) dodatkowo w ustępach 4-9.

Ponieważ celem wprowadzanego rozwiązania jest ograniczenie stosowania przez podatników mechanizmów optymalizacji mogących skutkować zmniejszaniem zobowiązań podatkowych poprzez zaniżanie dochodu podatkowego, niektóre kategorie podmiotów zostały wyłączone

¹⁴ W przypadku otrzymania zwrotu (w całości lub w części) dokonanych uprzednio przez podatnika odliczeń, podatek ten dolicza odpowiednio kwoty poprzednio odliczone w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

spod jurysdykcji tego opodatkowania. Należą do nich: podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności (start-up'y w pierwszych 3 latach), przedsiębiorstwa finansowe (enumeratywny katalog podmiotów określony w art. 15c ust. 16), podatnicy, którzy wykazali określony (30%) spadek przychodów w stosunku do przychodów roku poprzedniego, a także podmioty funkcjonujące w prostej strukturze organizacyjnej, bez powiązań mogących skutkować działaniami optymalizacyjnymi (np. w przypadku, gdy osoba fizyczna jest jedynym udziałowcem/akcjonariuszem/wspólnikiem spółki).

Przewidziane wyłączenia z opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym, poza instytucjami finansowymi podlegającymi tzw. podatkowi bankowemu¹⁵, oznaczają swego rodzaju wsparcie dla tych podatników, którzy podejmują decyzję o prowadzeniu działalności gospodarczej, nie mając na celu unikania opodatkowania. Zgodnie z realiami gospodarczymi można przewidywać, że szczególnie w początkowej fazie funkcjonowania w obrocie (pierwsze 3 lata) podmioty gospodarcze będą ponosić stratę lub osiągać dochody na tyle niskie, że nie wygenerują dochodu do opodatkowania. Uwzględniono ponadto sytuację podatników, którzy w kolejnych latach (począwszy od 4 roku podatkowego prowadzenia działalności) będą wykazywać określony spadek przychodów w porównaniu do poprzedzającego roku podatkowego (co najmniej o 30%), a także podmiotów funkcjonujących w prostej strukturze organizacyjnoprawnej, bez skomplikowanych powiązań (w których w szczególności udziałowcami, akcjonariuszami albo wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne). Wydaje się, że w odniesieniu do wymienionych przypadków prawdopodobieństwo wystąpienia straty na działalności, czy niskiej rentowności jest możliwe i nie powinno świadczyć o działaniach ukierunkowanych na unikanie opodatkowania.

Jednocześnie, w okolicznościach, gdy zainicjowanie (rozpoczęcie) prowadzenia działalności przez dany podmiot (start -up) będzie wynikiem zaistnienia określonych w przepisach art. 19 ust. 1a zdarzeń restrukturyzacyjnych (form przekształceń), wyłączenie z opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym nie znajdzie zastosowania. Podatnik taki bowiem nie będzie traktowany jako rozpoczynający prowadzenie działalności.

Projekt przewiduje, że minimalny podatek dochodowy podatnicy będą mogli odliczać w kolejnych latach podatkowych od podatku obliczonego zgodnie z art. 19 (klasyczny CIT).

Wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych – szczegółowe omówienie art. 24ca

¹⁵ Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1836) przewiduje opodatkowanie aktywów instytucji finansowych takich jak banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, krajowe zakłady ubezpieczeń i reasekuracji, oddziały oraz główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, czy instytucje pożyczkowe. Stawka podatku wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z uwzględnieniem możliwych wyłączeń przedmiotowych i podmiotowych.

Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych skierowany będzie do spółek będących podatnikami w rozumieniu art. 3 ust. 1 (tj. mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegających opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania), a także podatkowych grup kapitałowych (zgodnie z art. 1a ust. 2 pkt 1 zdanie wstępne mogą je tworzyć wyłącznie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), które za dany rok podatkowy poniosły stratę z działalności operacyjnej, albo osiągnęły na tyle niski dochód z takiej działalności, że nie powstał u nich podatek do zapłaty.

Zgodnie z ust. 1, podatek ten będzie dotyczył sytuacji gdy poniesiono stratę ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych, albo gdy udział dochodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach innych niż z zysków kapitałowych stanowi nie więcej niż 1%.

Zgodnie z danymi z rozliczenia podatników podatku dochodowego od osób prawnych za 2019 r. w zakresie podatników, których przychody przekraczają 50 mln euro¹⁶ spośród 2,6 tys. podatników, udział dochodu w przychodzie nieprzekraczający 1% osiągnęło 0,6 tys. podatników, tj. 22% podatników, którzy występują w tym zestawieniu.

W kontekście obowiązującego brzmienia art. 1a ust. 2 pkt 4 ustawy CIT¹⁷, należy wskazać, że odmienna (niższa) wartość 1%, do której odnoszony będzie dochód podatkowej grupy kapitałowej wystąpi wyłącznie przy badaniu warunków do opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym.

Podatnicy spełniający wymogi z ust. 1, będą obowiązani do zapłaty minimalnego podatku dochodowego w wysokości 10% podstawy opodatkowania (ust. 1 in fine).

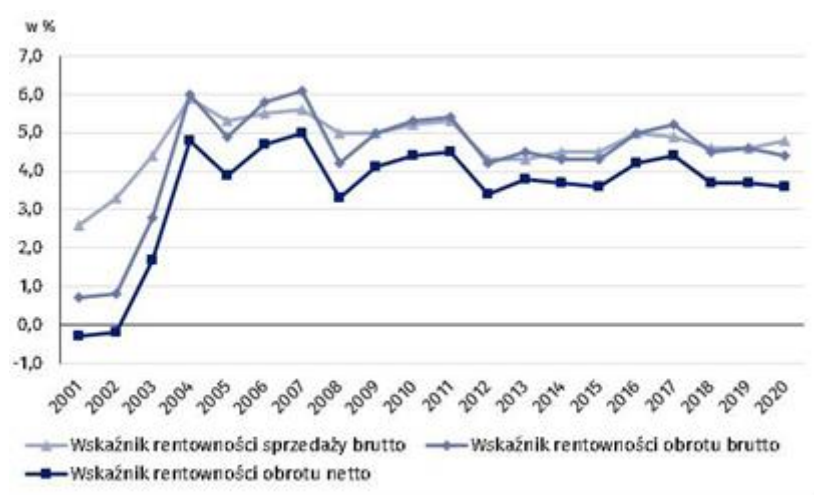
Zgodnie z ust. 2, przy obliczaniu straty oraz udziału dochodów w przychodach nie będą jednak brane pod uwagę koszty (zaliczone w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne) wynikające z nabycia fabrycznie nowych środków trwałych (należących do grupy 3-8 Klasyfikacji).

Zgodnie z ust. 3, podstawa opodatkowania odpowiadać będzie sumie określonych elementów składowych, tj. - wartości 4% przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych (pkt 1), - wartości poniesionych na rzecz podmiotów powiązanych kosztów finansowania dłużnego (pkt 2), - wartości odroczonego podatku dochodowego skutkującego zwiększeniem zysku brutto/zmniejszeniem straty netto (pkt 3) - a także wartości poniesionych na rzecz podmiotów powiązanych (podmiotów z państwa lub terytorium stosującego szkodliwą konkurencję podatkową) kosztów nabycia określonych usług lub praw niematerialnych (pkt 4).

¹⁶Dane dostępne na stronie: <https://www.gov.pl/web/finanse/2019-indywidualne-dane-podatnikow-CIT>

¹⁷ Jednym z koniecznych warunków do uzyskania statusu podatkowej grupy kapitałowej jest osiągnięcie za każdy rok podatkowy udziału dochodów, określonego zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach – w wysokości co najmniej 2% (tzw. wskaźnik dochodowości).

Należy zauważyć, że zastosowany w ust. 3 pkt 1 wskaźnik o wartości 4% wartości przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych przyjęty został w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego¹⁸. Wynika z nich, że w 2020 r. wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zwiększył się z 4,6% do 4,8%, obniżył się wskaźnik rentowności obrotu brutto z 4,6% do 4,4%, a wskaźnik rentowności obrotu netto – z 3,7% do 3,6%. Poniższy wykres obrazuje kształtowanie się tych wskaźników w latach 2001-2020.

Źródło: dane GUS

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem.

*Wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem*¹⁹

Na potrzeby ustalenia podstawy opodatkowania, proponuje się zamieścić w ust. 3 pkt 2 algorytm służący określeniu wysokości wskaźnika EBITDA²⁰. Tym samym do podstawy opodatkowania włączona zostanie nadwyżka kosztów finansowania dłużnego w rozumieniu art. 15c ust. 12 poniesionych na rzecz podmiotów powiązanych, w stosunku do kwoty obliczonej według wzoru: $(P - P_o) - (K - A_m - K_{fd})$.

Innymi słowy, składnikiem podstawy opodatkowania będą koszty finansowania dłużnego w części, w jakiej pozostają w nadwyżce do: sumy przychodów ze wszystkich źródeł przychodów

¹⁸ GUS - „Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2020 r. – Informacja sygnalna w formacie PDF” <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/wyniki-finansowe-przedsiębiorstw-niefinansowych-w-2020-roku,12,42.html>

¹⁹ GUS - „Zeszyt metodologiczny Badania przedsiębiorstw niefinansowych” (strona internetowa: jw. - odnośnik 6).

²⁰ maksymalna wysokość kosztów finansowania dłużnego, jakie – w danym roku podatkowym – obciążać mogą wynik podatkowy (dochód/strata) wykazywany przez danego podatnika w związku z prowadzoną działalnością.

(P) pomniejszonej o przychody o charakterze odsetkowym w rozumieniu art. 15c ust. 13 (Po), nad sumą kosztów uzyskania przychodów (K) pomniejszonych o wartość zaliczonych w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16a-16m (Am), oraz kosztów finansowania dłużnego nieuwzględnionych w wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, przed dokonaniem pomniejszeń (Kfd).

Podobny algorytm wprowadza się w ust. 3 pkt 4. Podstawę opodatkowania zwiększy zatem także wartość poniesionych na rzecz podmiotów powiązanych (podmiotów z państwa lub terytorium stosującego szkodliwą konkurencję podatkową) kosztów nabycia określonych usług lub praw niematerialnych, w części, w jakiej koszty te łącznie w roku podatkowym przekraczają o 3 000 000 zł kwotę obliczoną według wzoru $[(P - Po) - (K - Am - O)] \times 5\%$ (5% kwoty odpowiadającej nadwyżce sumy przychodów ze wszystkich źródeł przychodów (P) pomniejszonych o przychody o charakterze odsetkowym w rozumieniu art. 15c ust. 13 (Po), nad sumą kosztów uzyskania przychodów (K) pomniejszonych o wartość zaliczonych w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16a-16m (Am), i wartość zaliczonych do kosztów podatkowych odsetek (O).

Zgodnie z ust. 3 pkt 3 wpływ na podstawę opodatkowania będzie miała także wartość odroczonego podatku dochodowego wynikająca z ujawnienia w rozliczeniach podatkowych niepodlegającej dotychczas amortyzacji wartości niematerialnej i prawnej. Przepis ten dotyczyć będzie np. wartości firmy czy znaku towarowego, w zakresie skutkującym zwiększeniem zysku brutto albo zmniejszeniem straty brutto.

Należy wskazać, że koszty nabycia określonych usług lub praw niematerialnych, o których mowa w ust. 3 pkt 4 (m.in. usług doradczych, badania rynku, czy przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika z tytułu pożyczek innych niż udzielonych przez banki), stanowią odzwierciedlenie przepisów art. 15e, który zostaje uchylony i odpowiednio przeniesiony do niniejszej regulacji (w korelacji z właściwymi przepisami art. 15c), dodatkowo w ustępach 4-9. Poszczególne jednostki wskazują m.in. na odpowiednie stosowanie przy ustalaniu dochodu wyłączeń z art. 7 ust. 3 (ust. 4), konieczność uwzględniania w pojęciu przychodów i kosztów również przychodów i kosztów przypisanych podatnikowi zgodnie z art. 5 (ust. 5), rozumienie kosztów nabycia określonych usług lub praw niematerialnych poniesionych pośrednio (ust. 7), czy rodzaje kosztów, usług czy gwarancji i poręczeń do których przepis ust. 3 pkt 4 nie ma zastosowania (ust. 9).

Wartościami zmniejszającymi podstawę opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym będą zgodnie z ust. 10:

- wszelkie odliczenia mające wpływ na pomniejszenie podstawy opodatkowania z art. 18, z wyłączeniem pomniejszeń wskazanych w art. 18f, przy jednoczesnym odpowiednim stosowaniu art. 27 ust. 4a (ust. 10 pkt 1),

Oznacza to wykluczenie w tym przypadku tzw. ulgi na złe długi. Ponadto, jeżeli podatnik obliczając podatek należny dokonał odliczeń od podstawy opodatkowania lub podatku, a następnie otrzymał zwrot odliczonych kwot (w całości lub w części), zobowiązany będzie do ich odpowiedniego doliczenia w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym ów zwrot otrzymał.

- dochody uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a (działalność w PSI), u podatnika korzystającego ze zwolnień podatkowych, o których mowa w tych przepisach (ust. 10 pkt 2).

Minimalny podatek dochodowy będzie obliczany rocznie i wpłacany na rachunek urzędu skarbowego. Podatnicy będą zobowiązani do wykazywania w zeznaniu podatkowym podstawy opodatkowania, dokonanych jej pomniejszeń, a także kwoty minimalnego podatku dochodowego (ust. 11).

Zgodnie z ust. 12, kwotę zapłaconego za dany rok minimalnego podatku dochodowego będzie można odliczyć od podatku obliczonego zgodnie z art. 19 (klasyczny CIT) w zeznaniu podatkowym za kolejno następujące po sobie 3 lata podatkowe następujące bezpośrednio po roku, w którym podatnik wpłacił minimalny podatek dochodowy. Należy zwrócić uwagę, że minimalny podatek dochodowy oraz podatek obliczony zgodnie z art. 19 ustawy CIT mogą w pewnym zakresie obciążać ten sam dochód i w konsekwencji prowadzić do podwójnego opodatkowania. Wprowadzenie mechanizmu odliczenia pozwoli wyeliminować tę sytuację.

Ust. 13 przewiduje wyłączenia w stosowaniu minimalnego podatku dochodowego w odniesieniu do podatników, którzy pomimo spełnienia warunków z ust. 1 (określony w przepisach poziom dochodów w przychodach/strata podatkowa z działalności operacyjnej) są:

- podmiotami rozpoczynającymi prowadzenie działalności, w roku rozpoczęcia działalności oraz kolejno następujących po sobie 2 latach podatkowych następujących bezpośrednio po tym roku (co oznacza powstanie ewentualnego obowiązku dopiero od 4 roku prowadzenia działalności),
- przedsiębiorstwami finansowymi w rozumieniu art. 15c ust. 16 (m.in. bank krajowy, instytucja kredytowa, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa),
- podatnikami, którzy w kolejnych latach (począwszy od 4 roku podatkowego) wykazali określony spadek przychodów (co najmniej o 30%) w porównaniu do przychodów roku bezpośrednio poprzedzającego ten rok podatkowy, a także
- podmiotami funkcjonującymi w prostej strukturze organizacyjnoprawnej, bez rozbudowanych powiązań – tj. w których udziałowcami, akcjonariuszami albo współnikami są wyłącznie osoby fizyczne, a spółka podatnik nie posiada udziałów (akcji) w kapitale innej spółki, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w

instytucji wspólnego inwestowania, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym.

Jednakże, zgodnie z brzmieniem ust. 14, wyłączenie, o którym mowa w ust. 13 pkt 1, nie znajdzie zastosowania jeżeli podatnik został utworzony w wyniku określonych form przekształceń. Chodzi o wyszczególnione operacje restrukturyzacyjne (wskazane w art. 19 ust. 1a) w wyniku których doszło do modyfikacji struktury/dokonano podziału/wniesiono wkład. Uzasadnieniem dla takiego obostrzenia jest zapobieganie dokonywaniu przez podatników restrukturyzacji, których celem jest wyłącznie – poprzez zmianę formuły działalności lub sztuczne dostosowywanie jej rozmiarów – stosowanie praktyk optymalizacyjnych.

Zgodnie z ust. 15 opodatkowanie tym minimalnym podatkiem dochodowym znajdzie odpowiednie zastosowanie również do podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2 prowadzących działalność poprzez położony w Polsce zagraniczny zakład w zakresie, w jakim osiągane przychody i ponoszone straty związane są z działalnością takiego zakładu.

Wprowadzenie reżimu holdingowego

Międzynarodowe holdingi odgrywają w realiach gospodarczych strategiczną rolę, a gospodarka światowa w znacznym stopniu opiera się na działalności transgranicznej takich grup. W dobie wzrastającego znaczenia globalizmu, waga rozliczeń transgranicznych będzie rosła²¹.

Z perspektywy funkcjonowania holdingów międzynarodowych, polityka podatkowa ma kluczowe znaczenie, gdyż ich obciążenia podatkowe mają znaczny udział w wydatkach całej struktury organizacyjnej, co przekłada się bezpośrednio na pozycję konkurencyjną. W doktrynie wskazuje się m.in. na następujące kryteria brane pod uwagę przy ocenie danego systemu podatkowego jako korzystnego z punktu widzenia lokalizacji spółek holdingowych:

- zwolnienie dla otrzymywanych dywidend oraz warunki skorzystania z takiego zwolnienia;
- brak opodatkowania przeniesienia własności udziałów/akcji²².

Dostrzegając jak ważnym kryterium dla wyboru lokalizacji spółek holdingowych jest system podatkowy danego państwa, a także w odpowiedzi na podnoszone w doktrynie postulaty²³,

²¹ D. Gajewski, *Zarządzanie ryzykiem podatkowym holdingów międzynarodowych*, Monitor Podatkowy nr 9/2016, str. 23.

²² W. Eynatten, *European Holding Company Tax Regimes: A Comparative Study*, European Taxation, nr 12/2007, str. 562.

²³ Przykładowo: D. Gajewski, *Czy w polskim ustawodawstwie istnieje potrzeba tworzenia holdingowego prawa podatkowego*, Monitor Podatkowy, nr 9/2014, str. 28; J. Kowalczyk, *Jak położyć kres emigracji kapitału*, Puls Biznesu z 04.04.2014, - wydanie elektroniczne: <https://www.pb.pl/jak-polozyc-kres->

proponuje się wprowadzenie reżimu podatkowego, który będzie sprzyjał lokalizacji spółek holdingowych w Polsce.

Nowy reżim podatkowy dostępny będzie dla polskich spółek holdingowych, posiadających krajowe lub zagraniczne spółki zależne. Będzie on stanowił alternatywę względem obecnie funkcjonującej instytucji podatkowej grupy kapitałowej.

Podstawowym celem projektu jest zapewnienie polskim przedsiębiorcom korzystnych warunków zakładania i kontroli grup holdingowych (akumulacja rodzimego kapitału) oraz stworzenie konkurencyjnego otoczenia podatkowego, które będzie sprzyjać powrotowi polskich przedsiębiorców z jurysdykcji zagranicznych.

Dodatkowym celem jest stworzenie dla inwestorów zagranicznych korzystnego środowiska do lokowania w Polsce spółek holdingowych (np. regionalnych), co powinno przełożyć się na wzrost kapitału obecnego w Polsce.

Projektowany preferencyjny reżim będzie opierał się na następujących filarach:

- zwolnienie z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych;
- pełne zwolnienie z CIT zysków ze zbycia udziałów/akcji w spółkach zależnych.

Podstawowym warunkiem skorzystania z powyższych preferencji będzie posiadanie przez spółkę holdingową co najmniej 10% udziałów lub akcji w spółce zależnej przez minimum 1 rok. Przesłanki skorzystania z preferencji są zatem w tym zakresie bardziej korzystne niż te przewidziane w Dyrektywie Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (dalej: „Dyrektywa PS”).

Ograniczenie zakresu definicji spółek zależnych do spółek:

- w kapitale których spółka holdingowa posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów lub akcji nieprzerwanie przez minimum 1 rok; oraz
- które nie posiadają więcej niż 5% udziałów lub akcji w kapitale innej spółki, tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w instytucji wspólnego inwestowania, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym lub praw o podobnym charakterze,

ma na celu objęcie reżimem tzw. struktur jednopoziomowych (o stosunkowo prostej strukturze powiązań właścicielskich). Proponowane podejście ma utrudnić wykorzystywanie tego typu powiązań do niedozwolonych optymalizacji.

Należy przy tym zauważyć, że projektowane rozwiązanie w przyszłości będzie mogło ulec rozszerzeniu także na inne podmioty, w tym struktury wielopoziomowe.

Do projektowanych preferencji będą miały zastosowanie regulacje antyabuzywne oraz szczególne wyłączenia (w tym dla transakcji z podmiotami powiązanymi). Ma to na celu:

- zachowanie spójności w ramach systemu podatkowego (m.in. w zakresie regulacji o zagranicznych jednostkach kontrolowanych (CFC) oraz z obecną polską międzynarodową polityką podatkową;
- zapewnienie spójności z zasadami wyznaczonymi przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) - Code of Conduct (Business taxation);
- zapobieganie rozszczelnieniu systemu podatkowego, poprzez minimalizację ryzyka potencjalnych nadużyć.

Doświadczenia zagraniczne

Koncepcja tworzenia szczególnego reżimu podatkowego dla spółek holdingowych funkcjonuje w wielu państwach, w bardzo różnym kształcie, zależnym od przyjętej przez dane państwo polityki podatkowej.

W państwach Unii Europejskiej nie przyjęto jednolitego modelu opodatkowania holdingów – w tym zakresie funkcjonują różne koncepcje, choć pewnym wspólnym mianownikiem są zasady przewidziane w Dyrektywie PS.

W doktrynie²⁴ wskazuje się, że kryteriami podziału przyjętych przez państwa koncepcji są teorie opodatkowania holdingów:

- w ramach UE najliczniejsza jest grupa państw, które swoje rozwiązania podatkowe opierają na teorii jedności, zakładającej traktowanie holdingu jako jednego podmiotu gospodarczego i opodatkowanie tylko łącznego wyniku finansowego (Holandia, Hiszpania, Portugalia, Francja, Wielka Brytania i Irlandia);
- drugą grupę tworzą państwa, których regulacje odnoszące się do opodatkowania holdingów opierają się na teorii rozdziału, która zakłada opodatkowanie spółek wchodzących w skład holdingu jak niezależnych podatników, a transakcje pomiędzy nimi nie są podatkowo neutralne (do tej grupy należą Belgia, Grecja i Włochy);

²⁴ D. Gajewski, *Czy austriackie rozwiązania holdingowe mogą być wzorem dla zmian przepisów o podatkowej grupie kapitałowej*, Monitor Podatkowy, nr 12/2013, str. 22.

- do trzeciej grupy należą państwa realizujące teorię mieszaną, łączącą cechy ww. teorii (Niemcy, Dania, Luksemburg, Polska).

Większość państw UE przewiduje preferencje podatkowe dla dywidend otrzymywanych od spółek zależnych oraz zysków kapitałowych z tytułu zbycia udziałów lub akcji w tych spółkach pod warunkiem spełnienia określonych warunków wielkości udziału w kapitale. Przykładowo:

- Grecja: dywidendy – zwolnione w zakresie i na warunkach przewidzianych Dyrektywą PS; zyski kapitałowe – zwolnienie na takich samych warunkach;
- Chorwacja: dywidendy - zwolnienie, bez wymogu posiadania określonego udziału w kapitale; zyski kapitałowe – brak zwolnienia, opodatkowanie na zasadach ogólnych (12%/18%);
- Włochy: dywidendy - preferencja w postaci 95% zwolnienia, bez wymogu posiadania określonego udziału w kapitale; zyski kapitałowe – preferencja w postaci 95% zwolnienia, jeśli udziały posiadane przez min. 12/13 miesięcy, a udział został sklasyfikowany jako finansowy środek trwały w pierwszym sprawozdaniu finansowym, sporządzonym po nabyciu udziału;
- Belgia: dywidendy - preferencja w formie odliczenia od dochodu w określonych progach, pod warunkiem posiadania min. 10% udziału w kapitale (lub wartość udziału w kapitale min. 2,5 mln EUR) przez okres co najmniej 1 roku; zyski kapitałowe – zwolnienie na ww. warunkach;
- Węgry: dywidendy - zwolnienie, bez wymogu posiadania określonego udziału w kapitale; zyski kapitałowe: preferencja w formie zwolnienia, jeśli udziały były posiadane przez min. 1 rok, a transakcja została zgłoszona organom podatkowym w określonych terminach.

Jak widać na przykładzie wybranych państw, niestosujących zasadniczo koncepcji jedności podatkowej, zakres i warunki zwolnień są niezwykle zróżnicowane (zależne od przyjętej przez dane państwo polityki podatkowej).

Należy podkreślić, że możliwość skorzystania z opisanych powyżej preferencji jest co do zasady uzależniona od spełnienia dodatkowych określonych wymogów, w tym zwłaszcza o charakterze antyabuzyjnym. Zwolnienia nie obejmują zwykle następujących przypadków:

- dochody pochodzą ze spółek z tzw. rajów podatkowych lub z państw, z którymi nie zawarto umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (tak np. Belgia, Czechy, Irlandia, Niemcy);
- dochody pochodzą ze spółek spełniających definicję CFC (tak np. Węgry, Włochy);
- dochody, z których wypłacana jest dywidenda nie były w państwie źródła opodatkowane na wystarczającym poziomie (tak np. Belgia, Czechy);

- dochody, z których wypłacana jest dywidenda były opodatkowane w ramach szczególnych reżimów (tak np. Belgia);
- dywidendy są traktowane jako koszt uzyskania przychodu w państwie rezydencji wypłacającej je spółki zależnej (tak np. Belgia, Grecja, Niemcy);
- spółka holdingowa lub spółka zależna nie prowadzi rzeczywistej działalności gospodarczej (tak np. Słowacja, Włochy).

Funkcjonują również dodatkowe szczególne klauzule antyabuzyjne (w tym zbliżone do klauzuli z Dyrektywy PS). Ponadto, w niektórych państwach możliwość skorzystania z preferencji wymaga również dopełnienia dodatkowych wymogów formalnych (np. zgłoszenia transakcji do organów podatkowych – tak np. Węgry).

Niektóre jurysdykcje przewidują także wyłączenia z preferencji określonych typów spółek (np. Cypr – wyłączenie ze zwolnienia dla zysków kapitałowych sprzedaży spółek nieruchomościowych).

Projektowane zmiany w art. 22c ustawy CIT

Zmiany dotyczą objęcia regulacjami antyabuzywnymi zwolnień z CIT wprowadzanych reżimem holdingowym (tj. projektowanym Rozdziałem 5b).

Projektowany art. 24m ustawy CIT - definicje

Przepis ustanawia definicje spółki holdingowej oraz spółki zależnej.

Spółką holdingową, która będzie mogła korzystać z preferencji, będzie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółka akcyjna, będąca polskim rezydentem podatkowym. W celu ograniczenia transferu zysków ze sprzedaży udziałów (akcji) do wielopoziomowych, potencjalnie nietransparentnych grup podmiotów, bezpośrednimi lub pośrednimi udziałowcami (akcjonariuszami) spółki holdingowej nie mogą być podmioty mające siedzibę lub zarząd lub miejsce rejestracji lub położenia:

- w jurysdykcjach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową (zgodnie z rozporządzeniami wydawanymi przez Ministra Finansów na podstawie art. 11j ust. 2 ustawy CIT); lub
- w jurysdykcjach wskazanych w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych; lub
- w jurysdykcjach, z którymi nie ma podstawy prawnej do wymiany informacji ws. podatkowych.

Powyższe nie wpływa na możliwość posiadania statusu udziałowców (akcjonariuszy) spółki holdingowej przez osoby fizyczne.

Ponadto, aby zapewnić, że nowy reżim będzie odpowiadał celowi i potrzebie nowelizacji, wspierał realne inwestycje (np. takie jak tworzenie regionalnych holdingów) i promował prowadzenie rzeczywistego biznesu, wprowadza się wymóg prowadzenia przez spółkę holdingową rzeczywistej działalności gospodarczej (wymóg substancji). Wprowadzenie tego wymogu ma również charakter antyabuzowy i ma na celu ograniczenie ryzyka potencjalnych nadużyć. Trudno bowiem znaleźć powody, dla których spółki holdingowe powinny zostać wykluczane z grona podmiotów prowadzących rzeczywistą działalność gospodarczą tj. posiadania wystarczającego substratu majątkowo-osobowego wymaganego dla tego typu działalności. W celu skorzystania z preferencji przewidzianych w projekcie, spółka holdingowa będzie musiała posiadać bezpośrednio na podstawie tytułu własności nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki zależnej nieprzerwanie przez okres co najmniej 1 roku. Okres ten jest krótszy niż w Dyrektywie PS, co ma wpłynąć pozytywnie na atrakcyjność projektowanego reżimu z perspektywy inwestorów.

Spółką zależną może natomiast być zarówno polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółka akcyjna (projektowany art. 24m pkt 3 – definicja krajowej spółki zależnej), jak i zagraniczna spółka będąca podatnikiem zagranicznego podatku dochodowego od osób prawnych, z wyłączeniem spółek niemających osobowości prawnej (projektowany art. 24m pkt 4 – definicja zagranicznej spółki zależnej). W przypadku zagranicznych spółek zależnych, z definicji wyłączone są jednak podmioty mające siedzibę lub zarząd lub miejsce rejestracji lub położenia:

- w jurysdykcjach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową (zgodnie z rozporządzeniami wydawanymi przez Ministra Finansów na podstawie art. 11j ust. 2 ustawy CIT); lub
- w jurysdykcjach wskazanych w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych; lub
- w jurysdykcjach, z którymi nie ma podstawy prawnej do wymiany informacji ws. podatkowych

(analogicznie jak w projektowanym art. 24m pkt 1 lit. e, dotyczącym udziałowców (akcjonariuszy) spółek holdingowych).

Powyższe zawężenie katalogu podmiotów, które mogą spełniać definicję zagranicznej spółki zależnej zapewnia spójność projektowanych regulacji z obowiązującym reżimem CFC²⁵.

Projektowane preferencje mają dotyczyć tzw. holdingów jednopoziomowych, w których dywidenda przekazywana jest ze spółek operacyjnych bezpośrednio do spółki holdingowej. W konsekwencji, spółka zależna nie może posiadać:

²⁵ F. Majdowski, B. Kuźniacki, *Nowelizacja polskich regulacji CFC – przegląd kluczowych zmian obowiązujących od 1.01.2019 r.*, Przegląd Podatkowy, nr 2/2019, s. 25

- udziałów lub akcji w innych spółkach (zarówno polskich, jak i zagranicznych) w wysokości przekraczającej 5%, ani też
- tytułów uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym lub w instytucji wspólnego inwestowania, ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną oraz innych praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciel (fundator) lub beneficjent fundacji, trustu lub innego podmiotu albo stosunku prawnego o charakterze powierniczym lub praw o podobnym charakterze.

W celu uniknięcia kumulacji preferencji podatkowych, z katalogu spółek holdingowych i zależnych wyłączone są spółki korzystające ze zwolnień z art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a ustawy CIT, tj. w ramach specjalnej strefy ekonomicznej lub tzw. Polskiej Strefy Inwestycji.

Projektowane preferencje dla spółek holdingowych stanowić mają rozwiązanie alternatywne wobec podatkowych grup kapitałowych, zatem w celu uniknięcia nakładania się na siebie obu reżimów, spółki holdingowe ani spółki zależne nie mogą wchodzić w skład podatkowych grup kapitałowych).

Nowy reżim będzie również alternatywą wobec obecnie funkcjonujących zwolnień z art. 20 ust. 3 lub 22 ust. 4 ustawy CIT. Podatnik, będący spółką holdingową, będzie miał zatem możliwość:

- skorzystania ze zwolnień z art. 20 ust. 3 lub 22 ust. 4 ustawy CIT; albo
- skorzystania ze zwolnień w ramach projektowanego reżimu holdingowego, tj. w odniesieniu do danej spółki zależnej, do skorzystania ze zwolnienia dla dywidend (projektowany art. 24n) oraz zwolnienia dochodów ze zbycia udziałów lub akcji tej spółki zależnej (projektowany art. 24o).

Oznacza to, że nie przewiduje się, w odniesieniu do danej spółki zależnej, możliwości łączenia zwolnień z wymienionych powyżej w pkt (i) ze zwolnieniami wskazanymi w pkt (ii) - tj. jeśli spółka holdingowa w odniesieniu do dochodów z danej spółki zależnej stosuje zwolnienie z art. 20 ust. 3 lub 22 ust. 4 ustawy CIT, to wówczas nie może przy zbyciu udziałów lub akcji tej spółki zależnej zastosować zwolnienia z projektowanego art. 24o.

Korzystanie ze zwolnień z art. 20 ust. 3 lub 22 ust. 4 ustawy CIT przed datą wejścia w życie ustawy wprowadzającej nowy reżim (tj. przed 1 stycznia 2022 r.) nie wpływa na możliwość stosowania zwolnień z nowego reżimu opodatkowania, przewidzianego w Rozdziale 5b.

Projektowany art. 24n – zwolnienie dla dywidend

Projektowany art. 24n ust. 1 zakłada zwolnienie od opodatkowania otrzymywanej przez spółkę holdingową od spółki zależnej dywidendy wskazanej w art. 7b ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy CIT, w części odpowiadającej 95% kwoty tej dywidendy.

Pozostała część dywidendy, nieobjęta projektowanym zwolnieniem (tj. 5% kwoty dywidendy), będzie podlegała opodatkowaniu CIT w Polsce na zasadach ogólnych dla opodatkowania dywidend, według stawki podatku 19%. Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości należy podkreślić, że ta część dywidendy nie będzie objęta zwolnieniami z art. 20 ust. 3 i art. 22 ust. 4 ustawy CIT.

Do części dywidend nieobjętej zwolnieniem z projektowanego art. 24n ust. 1, otrzymanej przez spółkę holdingową z zagranicznej spółki zależnej, może mieć zastosowanie przewidziana w art. 20 ust. 1 ustawy CIT metoda unikania podwójnego opodatkowania – na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem, że odliczeniu będzie podlegał jedynie podatek zapłacony za granicą proporcjonalnie przypadający na część dywidendy (tj. 5%), która nie będzie w Polsce podlegała zwolnieniu (projektowany art. 24n ust. 2). Celem art. 20 ust. 1 jest bowiem uniknięcie podwójnego opodatkowania – z uwagi zaś na zastosowanie zwolnienia do 95% dywidendy, problem podwójnego opodatkowania może dotyczyć jedynie 5% dywidendy. Przyjęcie takiego podejścia jest spójne z zasadami przewidzianymi w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania których stroną jest Polska.

W celu uniknięcia kumulacji preferencji, do całości dywidendy, z której 95% objęte jest zwolnieniem, nie ma zastosowania art. 20 ust. 2 ustawy CIT, przewidujący tzw. kredyt pośredni/zaliczenie pośrednie (projektowany art. 24n ust. 5).

Projektowanemu zwolnieniu towarzyszą regulacje antyabuzywne, w celu ograniczenia ryzyka potencjalnych nadużyć oraz zapewnienia jego spójności z zasadami wyznaczonymi przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) - *Code of Conduct (Business taxation)*.

Pierwsza z regulacji antyabuzyjnych (projektowany art. 24n ust. 3 pkt 1) przewiduje, że z omawianego zwolnienia nie będą korzystać dywidendy ze spółki zależnej, jeżeli spełnione będą warunki przewidziane w art. 24a ust. 3 pkt 3 lit. b i c ustawy CIT. Nie mogą być one spełnione po stronie spółki zależnej w roku podatkowym, w którym wypłacana jest dywidenda do spółki holdingowej oraz w którymkolwiek z 5 lat podatkowych poprzedzających ten rok. Ograniczenie to nie dotyczy jednak spółki zależnej będącej rezydentem podatkowym w państwie członkowskim UE/EOG, która prowadzi w tym państwie istotną rzeczywistą działalność gospodarczą (co odpowiada art. 24a ust. 16 oraz ust. 18 i 18a ustawy CIT - projektowany art. 24n ust. 4).

Kolejna regulacja antyabuzywna (projektowany art. 24n ust. 3 pkt 2) wyłącza możliwość stosowania zwolnienia w części, w jakiej spółka zależna pomniejsza swój ciężar podatkowy w państwie rezydencji podatkowej o wypłacone do spółki holdingowej dywidendy (poprzez zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów lub odliczenie od dochodu/podstawy opodatkowania/podatku). Analogiczną regulację zawiera art. 20 ust. 16 ustawy CIT.

W odniesieniu do projektowanego zwolnienia zastosowanie będą miały również regulacje antyabuzywne zawarte w art. 22c ustawy CIT.

Projektowany art. 24o – zwolnienie dla zysków kapitałowych

Projekt przewiduje wprowadzenie preferencji w postaci zwolnienia z CIT dochodów uzyskiwanych przez spółkę holdingową z tytułu odpłatnego zbycia udziałów lub akcji w spółce zależnej.

Opisywane zwolnienie ma zastosowanie wyłącznie, jeśli nabywcą udziałów/akcji jest podmiot niepowiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy CIT. Możliwość zastosowania zwolnienia jedynie do podmiotów niepowiązanych ma na celu ograniczenie ryzyka potencjalnych schematów agresywnej optymalizacji podatkowej oraz odpowiada celowi regulacji – zamierzeniem nie jest bowiem objęcie preferencją zmian struktury w ramach już istniejącej grupy kapitałowej.

Warunkiem skorzystania ze zwolnienia będzie złożenie przez spółkę holdingową oświadczenia o zamiarze skorzystania ze zwolnienia do właściwego dla niej (tj. spółki holdingowej) naczelnika urzędu skarbowego na co najmniej 5 dni przed dniem zbycia udziałów/akcji w spółce zależnej. Oświadczenie będzie musiało zawierać również:

- dane identyfikacyjne obu stron transakcji (imiona i nazwiska lub nazwy, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej);
- analogiczne dane identyfikacyjne spółki zależnej, która będzie zbywana;
- wskazanie, jaki udział w kapitale spółki zależnej będzie przedmiotem zbycia (tj. jaka część udziałów/akcji spółki zależnej będzie zbywana przez spółkę holdingową);
- planowaną datę zawarcia umowy.

Zwolnieniem nie będzie również objęte zbycie udziałów lub akcji w tzw. spółce nieruchomościowej (projektowany art. 24o ust. 3). Wyłączenie zwolnienia w tym zakresie wynika z polityki podatkowej zakładającej opodatkowanie w Polsce zbycia nieruchomości położonych w Polsce oraz spółek, które takie nieruchomości posiadają – bez względu na to, czy zbywca jest polskim rezydentem podatkowym czy nierezydentem.

W odniesieniu do projektowanego zwolnienia zastosowanie będą miały również regulacje antyabuzywne zawarte w art. 22c ustawy CIT.

Projektowany art. 24p – wykazywanie danych w deklaracji

Zgodnie z projektowanym przepisem, podatnicy korzystający z preferencji przewidzianych w Rozdziale 5b (tj. zwolnień, o których mowa w art. 24n ust. 1 lub w art. 24o ust. 1) będą obowiązani wykazać dane dotyczące tych preferencji w odpowiedniej deklaracji.

Przepisy przejściowe

Szczególne zasady wejścia w życie Rozdziału 5b przewidziano dla podatników, których rok podatkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Ponadto, zwolnienie dla dywidend uzyskanych przez spółkę holdingową, o którym mowa w art. 24n ust. 1 ustawy CIT, ma zastosowanie do dywidend wypłaconych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Modernizacja przepisów dotyczących procedury poboru podatku u źródła

Ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2193 z późn. zm.) dokonano zmian w zakresie sposobu poboru podatku u źródła z tytułu wypłacanych należności na rzecz nierezydenta oraz – w przypadku dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych – na rzecz rezydenta. Zmiana w przepisach ustawy o CIT i ustawy o PIT zaczęła obowiązywać z początkiem 2019 roku. Sprowadzała się ona do wprowadzenia w pewnym zakresie (tj. w sytuacji wypłaty do tego samego podatnika należności na kwotę ponad 2 mln złotych), w miejsce ulgi stosowanej już w momencie wypłaty przez płatnika (ang. relief at source), obowiązku poboru podatku przez płatnika, połączonego z procedurą dokonania zwrotu podatku (ang. tax refund). Zwrot podatku u źródła w procedurze WHT refund następować miał po przeprowadzeniu odpowiedniej weryfikacji prawa do preferencyjnego opodatkowania podatkiem u źródła należności.

Przepisy, które zaczęły obowiązywać z początkiem 2019 r. przewidywały możliwość niepobierania podatku u źródła po przekroczeniu progu dwóch milionów złotych na podstawie jednego z dwóch uproszczeń, tj. złożenia przez płatnika oświadczenia lub posiadania opinii o stosowaniu zwolnienia. Przepisy obu ustaw o podatkach dochodowych umożliwiały również niestosowanie WHT refund na podstawie ewentualnie wydanego rozporządzenia Ministra Finansów. Zgodnie bowiem z tymi przepisami minister właściwy do spraw finansów publicznych mógł określić katalog podatników, płatników lub czynności, w przypadku których możliwe będzie niepobranie podatku na podstawie właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, zastosowanie zwolnienia lub obniżonych stawek wynikających z przepisów szczególnych oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Dotychczas Minister Finansów wydał dziewięć rozporządzeń ograniczających lub wyłączających stosowanie mechanizmu WHT refund - pięć z nich dotyczyło przepisów ustawy o CIT, cztery rozporządzenia ograniczały i wyłączały ten mechanizm na gruncie przepisów ustawy o PIT. Rozporządzenia te de facto ograniczały stosowanie na półroczne okresy mechanizmu WHT refund w stosunku do nierezydentów z państw, z którymi Rzeczpospolita Polska podpisała umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, gdy umowy takie określały zasady opodatkowania dochodów z dywidend, odsetek oraz należności licencyjnych (pod warunkiem

istnienia podstawy prawnej do wymiany informacji podatkowych z państwem siedziby takiego nierezydenta).

Zmiany wprowadzane niniejszą ustawą obejmują w szczególności następujące zagadnienia:

1. Definicja rzeczywistego właściciela

a) doprecyzowanie definicji rzeczywistego właściciela (art. 4a pkt 29 lit. b) ustawy o CIT, art. 5a pkt 33d lit. b) ustawy o PIT)

Zmiana w definicji rzeczywistego właściciela ma wyłącznie charakter techniczny, bowiem **polega na wyeliminowaniu z treści przepisów słów „prawnie lub faktycznie”**, które mogły sugerować zawężenie zakresu pojęcia zobowiązania na potrzeby przedmiotowej definicji.

Omawiane podejście jest spójne z zaprezentowanym w Komentarzu do Konwencji Modelowej OECD²⁶, gdzie test rzeczywistego właściciela obejmuje przede wszystkim fakty i okoliczności, które mogą towarzyszyć zobowiązaniu, nie koncentrując się przy tym na samej naturze / rodzaju zobowiązania:

- *“The term “beneficial owner” is therefore not used in a narrow technical sense (such as the meaning that it has under the trust law of many common law countries), rather, it should be understood in its context and in light of the object and purposes of the*

²⁶ Na marginesie warto również wspomnieć, że w dokumencie BEPS Action 6 wskazano, iż: *“OECD Commentary includes examples of situations which are abusive and should be dealt with by Principal Purpose Test (PPT). If a beneficial owner would be interpreted broadly some of the examples could potentially be dealt with by the beneficial owner test without need to apply PPT. In particular, consideration should be given to example A[1] and C[2]. This may be an argument (albeit not decisive) that beneficial ownership test should not be understood too broadly after introduction of BEPS Action 6. Instead, cases not covered by the beneficial owner test should be dealt with PPT or the so called “guiding principle”.*

[1] Strona 1462 Komentarza do Konwencji Modelowej OECD: *“Example A: TCO, a company resident of State T, owns shares of SCO, a company listed on the stock exchange of State S. State T does not have a tax convention with State S and, therefore, any dividend paid by SCO to TCO is subject to a withholding tax on dividends of 25 per cent in accordance with the domestic law of State S. Under the State R-State S tax convention, however, there is no withholding tax on dividends paid by a company resident of a Contracting State and beneficially owned by a company resident of the other State. TCO enters into an agreement with RCO, an independent financial institution resident of State R, pursuant to which TCO assigns to RCO the right to the payment of dividends that have been declared but have not yet been paid by SCO.*

In this example, in the absence of other facts and circumstances showing otherwise, it would be reasonable to conclude that one of the principal purposes for the arrangement under which TCO assigned the right to the payment of dividends to RCO was for RCO to obtain the benefit of the exemption from source taxation of dividends provided for by the State R-State S tax convention and it would be contrary to the object and purpose of the tax convention to grant the benefit of that exemption under this treaty-shopping arrangement”.

[2] Strona 1474 Komentarza do Konwencji Modelowej OECD: *“Example C: TCO, a company resident of State T, which does not have a tax treaty with State S, loans 1,000,000 to SCO, a company resident of State S that is a wholly-owned subsidiary of TCO, in exchange for a note issued by SCO. TCO later realizes that it can avoid the withholding tax on interest levied by State S by assigning the note to its wholly-owned subsidiary RCO, a resident of State R (the treaty between States R and S does not allow source taxation of interest in certain circumstances). TCO therefore assigns the note to RCO in exchange for a note issued by RCO to TCO. The note issued by SCO pays interest at 7 per cent and the note issued by RCO pays interest at 6 per cent. The transaction through which RCO acquired the note issued by SCO constitutes a conduit arrangement because it was structured to eliminate the withholding tax that TCO would otherwise have paid to State S”.*

Convention, including avoiding double taxation and the prevention of fiscal evasion and avoidance”²⁷.

- *“It would be equally inconsistent with the object and purpose of the Convention for the State of source to grant relief or exemption where a resident of a Contracting State, otherwise than through an agency or nominee relationship, simply acts as a conduit for another person who in fact receives the benefit of the income concerned. For these reasons, the report from the Committee on Fiscal Affairs entitled “Double Taxation Conventions and the Use of Conduit Companies” concludes that a conduit company cannot normally be regarded as the beneficial owner if, though the formal owner, it has, as a practical matter, very narrow powers which render it, in relation to the income concerned, a mere fiduciary or administrator acting on account of the interested parties”²⁸.*
- ***“In these various examples (agent, nominee, conduit company acting as a fiduciary or administrator), the direct recipient of the royalties is not the “beneficial owner” because that recipient’s right to use and enjoy the royalties is constrained by a contractual or legal obligation to pass on the payment received to another person. Such an obligation will normally derive from relevant legal documents but may also be found to exist on the basis of facts and circumstances showing that, in substance, the recipient clearly does not have the right to use and enjoy the royalties unconstrained by a contractual or legal obligation to pass on the payment received to another person. This type of obligation would not include contractual or legal obligations that are not dependent on the receipt of the payment by the direct recipient such as an obligation that is not dependent on the receipt of the payment and which the direct recipient has as a debtor or as a party to financial transactions, or typical distribution obligations of pension schemes and of collective investment vehicles entitled to treaty benefits under the principles of paragraphs 22 to 48 of the Commentary on Article 1. Where the recipient of royalties does have the right to use and enjoy the royalties unconstrained by a contractual or legal obligation to pass on the payment received to another person, the recipient is the “beneficial owner” of these royalties. It should also be noted that Article 12 refers to the beneficial owner of royalties as opposed to the owner of the right or property in respect of which the royalties are paid, which may be different in some cases”²⁹.***
- *„Where the recipient of a dividend does have the right to use and enjoy the dividend unconstrained by a contractual or legal obligation to pass on the payment received to another person, the recipient is the “beneficial owner” of that dividend. It should also be noted that Article 10 refers to the beneficial owner of a dividend as opposed to the owner of the shares, which may be different in some cases”.*

Omawiana nowelizacja ma ponadto na celu ujednolicenie pojęć wykorzystywanych w ramach ustawy o PIT / CIT, które posługują się generalnie pojęciem „zobowiązania”.

W tym miejscu warto również wskazać wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wielka izba) z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawach połączonych: C-115/16, C-118/16, C-119/16 i C-299/16, gdzie zauważono: „Pojęcie „właściciela odsetek” w rozumieniu rzeczoney dyrektywy należy zatem interpretować jako określające podmiot, który rzeczywiście korzysta z

²⁷ Strona 234 Komentarza do Konwencji Modelowej OECD, komentarz do art. 10.

²⁸ Strona 234 Komentarza do Konwencji Modelowej OECD, komentarz do art. 10.

²⁹ Strona 234, 235 Komentarza do Konwencji Modelowej OECD, komentarz do art. 10.

odsetek mu zapłaconych. Artykuł 1 ust. 4 owej dyrektywy potwierdza to odniesienie do rzeczywistości ekonomicznej, wskazując, że spółkę państwa członkowskiego uznaje się za właściciela odsetek lub należności licencyjnych tylko wtedy, gdy otrzymuje ona te płatności dla własnej korzyści i nie jako pośrednik, taki jak przedstawiciel, powiernik lub upoważniony sygnatariusz, na rzecz innych osób”.

Natomiast w opinii Rzecznika Generalnego z dnia 1 marca 2018 r., w sprawie C-114/16 wskazano, iż: „spółka mająca siedzibę w innym państwie członkowskim będąca właścicielem podlegającej oprocentowaniu wierzytelności, jest właścicielem [odsetek] w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 2003/49. Inaczej jest wówczas, gdy spółka ta nie działa we własnym imieniu i na własną rzecz, lecz na podstawie (ewentualnie tajnej) więzi powierniczej, na cudzą rzecz dla osoby trzeciej. Wówczas to tę osobę trzecią należałoby traktować jak właściciela [odsetek]. To ostatnie musi ocenić sąd odsyłający w ramach przeprowadzanej przezeń całościowej oceny okoliczności sprawy”.

b) przesłanka rzeczywistej działalności gospodarczej (art. 4a pkt 29 lit. c) ustawy o CIT, art. 5a pkt 33d lit. b) ustawy o PIT)

Zmieniony zostaje art. 4a pkt 29 poprzez usunięcie referencji do art. 24a ust. 18 ustawy o CIT oraz w miejsce tej referencji wskazanie, że przy ocenie czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot w zakresie otrzymanej należności.

Powyższe zmiany powinny zbliżyć rozumienie pojęcia rzeczywistego właściciela do jego rozumienia na gruncie międzynarodowym. Zmiana ta nie powinna wpływać na interpretację pojęcia rzeczywistego właściciela, a jednocześnie powinna ograniczyć wątpliwości interpretacyjne. Nadal zatem wymagane będzie wykazanie istnienia substratu majątkowo-osobowego, jednakże z uwzględnieniem istotnych różnic pomiędzy charakterem i skalą prowadzenia działalności przez różne podmioty w kontekście otrzymanych przez nie płatności.

Brak takiego substratu pozwalającego na prowadzenie konkretnej działalności, może wskazywać na brak prowadzenia działalności gospodarczej podmiotu w danym państwie, a tym samym może wskazywać na istnienie sztucznej struktury, która zgodnie z wytycznymi OECD nie powinna korzystać z korzyści wynikających z UPO (np. obniżona stawka podatku).³⁰

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na wyrok Trybunału z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawach C 116/16 i C 117/16, gdzie wskazano, iż: „*brak rzeczywistej działalności gospodarczej należy wywieść w tym względzie, uwzględniając szczególne cechy charakteryzujące daną działalność*

³⁰ BEPS Action 6 on Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances: „*Apart from the requirement that a person be a resident of a Contracting State, other conditions must be satisfied in order to obtain the benefit of certain provisions of tax treaties. In certain cases, it may be possible to enter into transactions for the purposes of satisfying these conditions in circumstances where it would be inappropriate to grant the relevant treaty benefits. Although the general anti-abuse rule in subsection A.1(a) (ii) above will be useful in addressing such situations, targeted specific treaty anti-abuse rules generally provide greater certainty for both taxpayers and tax administrations*”.

gospodarczą, z analizy całokształtu istotnych informacji dotyczących, w szczególności, zarządzania spółką, jej bilansu księgowego, struktury kosztów i faktycznie poniesionych wydatków, zatrudnionych przez nią pracowników oraz pomieszczeń i wyposażenia, jakimi spółka ta dysponuje”³¹.

2. Zawężenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego stosowania procedury poboru WHT

Zawęża się stosowanie mechanizmu WHT refund w stosunku do podmiotów powiązanych zdefiniowanych w przepisach o cenach transferowych oraz do płatności o charakterze biernym. Projektowana ustawa zakłada również wyłączenie z mechanizmu WHT refund dywidend wypłacanych na rzecz polskich rezydentów.

3. Kryterium należytej staranności

Zgodnie ze zmianą, przy weryfikacji warunków zastosowania obniżonej stawki podatku albo zwolnienia lub warunków niepobrania podatku, wynikających z przepisów prawa podatkowego, płatnik jest obowiązany do dochowania należytej staranności, zgodnie z projektowanym przepisem przy ocenie dochowania należytej staranności uwzględnia się nie tylko charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez płatnika lecz również jego powiązanie z podatnikiem. Zmiana ta ma na celu doprecyzowanie wymogów związanych z weryfikacją dochowania należytej staranności oraz pozwoli na zróżnicowanie wymogów związanych z należyłą starannością w odniesieniu do podmiotów powiązanych oraz niepowiązanych.

4. Rozszerzenie zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu preferencji

Poszerza się zakres przedmiotowy dotychczasowej opinii o stosowaniu zwolnienia również na preferencje przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania ((tj. obniżone stawki podatku u źródła lub zwolnienie z obowiązku poboru podatku u źródła). Obecnie opinia o stosowaniu zwolnienia dotyczy jedynie zwolnień wynikających z przepisów implementujących Dyrektywy Unii Europejskiej – tj. zwolnienia przewidziane w art. 21 ust. 3 i art. 22 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Poszerzenie zakresu stosowania tego instrumentu na umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oznacza

³¹ Natomiast w opinii Rzecznika Generalnego z dnia 1 marca 2018r. w sprawie C-116/16 zwrócono uwagę, iż: „furthermore, where the taxable person has a choice between two possibilities, he is not obliged to choose the one which involves paying the higher amount of tax but, on the contrary, may choose to structure his business so as to limit his tax liability. Thus, again according to the Court, taxable persons are generally free to choose the organisational structures and the form of transactions which they consider to be most appropriate for their economic activities and for the purpose of limiting their tax burdens. The sole fact that in the present case a transaction structure was chosen which did not result in the greatest tax burden (here an additional and final taxation at source) thus also cannot be regarded as an abuse”.

konieczność dodania stosownych regulacji do przepisów ustawy o PIT oraz zmianę nazwy samego instrumentu na opinię o stosowaniu preferencji.

5. Uzależnienie wymogów proceduralnych od wymogów materialnych

Zamierza się wprost wskazać, że wymóg przedstawienia dokumentów wymaganych w procedurze refund w zakresie statusu rzeczywistego właściciela i prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej stosuje się gdy z przepisów odrębnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika obowiązek badania spełnienia przesłanek, o których mowa w tych przepisach.

6. Posługiwanie się kopią certyfikatu rezydencji

Mając na uwadze, że obecnie w związku ze stanem epidemii umożliwiające jest posługiwanie się kopiami certyfikatów rezydencji, bez ograniczenia do tzw. usług niematerialnych i ograniczenia kwotowego, planowane jest uczynienie z tego zasady ogólnej. Tak jak obecnie, spełniony musiałby być warunek, by informacje wynikające z przedłożonej kopii certyfikatu rezydencji nie budziły uzasadnionych wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym.

7. Inne zmiany

Zmiany obejmują także obszar wypłat należności poprzez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i rachunki zbiorcze, wypłat z obligacji Skarbu Państwa, a także wypłat na rzecz tzw. zagranicznych zakładów zlokalizowanych w Polsce.

Nowe zasady określania wzorów formularzy PIT

W obecnym stanie prawnym przepisy ustaw o podatku dochodowym zawierają upoważnienia dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzeń wzorów formularzy, w odniesieniu do których w przepisie ustawy posługuje się zwrotem „według ustalonego wzoru”. Chodzi w szczególności o wzory zeznań, ale także deklaracji, informacji czy oświadczeń.

Przykładem takiego upoważnienia jest art. 45b ustawy PIT. Przepis ten obowiązuje od 1 stycznia 2001 r., czyli od 20 lat. W tym czasie nastąpił znaczny rozwój usług cyfrowych, w tym realizowanych przez podmioty publiczne. Rozwój ten umożliwia odstępnie od określania wzorów formularzy PIT w drodze rozporządzenia na rzecz ich udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Odformalizuje to i usprawni proces określania wzorów. Nie zwolni jednak organu władzy publicznej z ustawowego obowiązku określania wzorów formularzy PIT. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadal będzie określał te wzory, z tym że ich ogłoszenie nie będzie

dokonywane w Dzienniku Ustaw lecz poprzez publikację na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

Wzory te będą posiadały wszystkie dotychczasowe elementy umożliwiające prawidłowe wypełnienie oraz wysłanie formularza, w tym: (1) nazwę, symbol oraz wariant formularza, (2) dane identyfikacyjne, (3) objaśnienia co do sposobu wypełniania, terminu i miejsca składania formularza.

Wzorem lat ubiegłych będzie można z nich korzystać składając je w wersji elektronicznej albo (w przypadkach gdy jest to możliwe) drukując i składając w formie papierowej.

Nowe brzmienie art. 45b ustawy PIT, oprócz wzorów, które obecnie wymieniane są w tym przepisie czyli: (1) deklaracji PIT-4R, PIT-6, PIT-8AR, (2) informacji PIT-8C, PIT-11, PIT-R, IFT-1/IFT-1R, (3) oświadczeń PIT-2, PIT-2A, PIT-3, (4) rocznego obliczenia podatku wraz z informacją PIT-40A/11A, (5) zeznań PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36LS, PIT-37, PIT-38, PIT-39 wraz z załącznikami, obejmie swoim zakresem również deklarację PIT-NZ, o której mowa w art. 30da ust. 14, informację PIT/NZI, o której mowa w art. 30dg ust. 1, informację PIT-ISN, o której mowa w art. 41 ust. 4i ustawy PIT, oświadczenie PIT-OP, o którym mowa w art. 45c ust. 3a ustawy PIT, zeznanie PIT-CFC, o którym mowa w art. 45 ust. 1aa ustawy PIT oraz oświadczeń, o których mowa w art. 30j ust. 1 pkt 1, art. 30o pkt 1 ustawy PIT.

Udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wzorów formularzy podatkowych obejmie również formularze dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego. Będą to formularze określone w art. 52 ustawy o ryczałcie, tj. wzór zeznania PIT-28, PIT-28S, wraz z załącznikami oraz informacji PIT-16Z.

Nowe rozwiązanie będzie stosowane po raz pierwszy do rozliczenia dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2021 r.

Do czasu udostępnienia wzorów według zasad określonych w projekcie obowiązywać będą dotychczasowe wzory określone w rozporządzeniach wydanych na podstawie upoważnień ustawowych zawartych w ustawach podatkowych. Precyzuje to przepis przejściowy.

Analogiczne rozwiązanie przewidziane zostało w przepisach ustawy CIT.

Wprowadzenie prawa do odliczenia od podstawy obliczenia podatku dodatkowych 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację, tzw. ulga na robotyzację

Projektowana ulga funkcjonować będzie na kształt podobny do już obowiązującej, sprawdzonej ulgi na badania i rozwój. Podatnikowi, prowadzącemu działalność przemysłową (produkcyjną), będzie przysługiwać prawo do odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów, które już

wcześniej zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Dodatkowe odliczenie nie będzie mogło przekroczyć 50% wysokości kosztów.

Obecnie przepisy polskiego prawa podatkowego nie przewidują instrumentów wspierających robotyzację.

Projektowana ulga funkcjonować będzie na kształt podobny do już obowiązującej, sprawdzonej ulgi na badania i rozwój. Podatnikowi, prowadzącemu działalność przemysłową (produkcyjną), będzie przysługiwać prawo do odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów, które już wcześniej zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Dodatkowe odliczenie nie będzie mogło przekroczyć 50% wysokości kosztów.

Znaczenie robotyzacji

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030) wskazała, że właściwe przygotowanie polskich firm na wyzwania związane ze zmianami technologicznymi wymaga automatyzacji/robotyzacji procesów technologicznych i systemów je wspomagających, tak by powstawały w pełni zautomatyzowane i zrobotyzowane procesy produkcyjne. Wpłyną one korzystnie na powtarzalność procesów technologicznych, a w konsekwencji na poprawę produktywności przedsiębiorstw. Wprowadzenie *ulgi na robotyzację* jest działaniem proaktywnym, wynikiem działań ukierunkowanych na wsparcie rozwoju tzw. „Przemysłu 4.0”. Wsparcie rozwoju polskich firm w tym obszarze jest konieczne, by polska gospodarka była konkurencyjna na rynku międzynarodowym.

Pożądane jest, aby na **robotyzację** decydowało się coraz więcej polskich przedsiębiorstw. Robotyzacja powinna stać się kluczowym narzędziem służącym do zwiększania efektywności rynkowej. Sektorem gospodarki, w którym występuje częsta interakcja świata cyfrowego i środowiska fizycznego jest przemysł. Tempo czwartej rewolucji przemysłowej jest nieporównywalnie szybsze w odniesieniu do wcześniejszych zmian w przemyśle. Proces ten przyspiesza, m.in. za sprawą wykładniczego wręcz rozwoju sztucznej inteligencji (AI), robotyzacji, Internetu rzeczy (IoT) i rozwiązań chmurowych.

Celem regulacji jest stworzenie środowiska przyjaznego do powstawania tzw. fabryk przyszłości. Fabryka przyszłości to przede wszystkim cała gama procesów automatyzacji i zaawansowanej analityki, która skupia się na zbieraniu i analizie danych, zwiększeniu produktywności, zmniejszeniu ilości odpadów i poprawie bezpieczeństwa pracowników.

Polskie przedsiębiorstwa muszą wypracować rozwiązania dotyczące sposobu przetwarzania danych. Wyznacznikiem efektywnego korzystania z danych, nie jest sam fakt posiadania dużych zbiorów danych, ale umiejętne ich wykorzystanie. Zdolność kolekcjonowania, przetwarzania i analizy danych, połączona z wiedzą i doświadczeniem człowieka, potrafi „zamknąć lukę” pomiędzy otrzymaną informacją ze świata cyfrowego, a potrzebną zmianą w świecie rzeczywistym.

Polska nie jest gospodarką zamkniętą, odizolowaną od świata zewnętrznego, musi więc w sposób elastyczny reagować na zmiany w gospodarce światowej. Na świecie przewagę konkurencyjną zdobywają przedsiębiorstwa bardziej efektywne – często są to firmy poruszające się w realiach Przemysłu 4.0.

Przerwane łańcuchy dostaw i problemy w transporcie podczas pandemii skłaniają do przemysłów w zakresie odejścia od koncentracji światowej produkcji w jednym regionie i większej regionalizacji łańcuchów dostaw³². Można oczekiwać, że już w perspektywie średniookresowej część produkcji będzie z powrotem przenoszona do Europy. Aby polskie firmy mogły uczestniczyć w tym procesie powinny być konkurencyjne nie tylko technologicznie, ale również cenowo. Będzie to możliwe jedynie w przypadku jak najdalej posuniętej lub wręcz całkowitej automatyzacji procesów produkcyjnych. Należy wziąć także pod uwagę, że zautomatyzowana produkcja, pozbawiona bezpośredniej styczności z człowiekiem, jest nie tylko tańsza, ale również bezpieczniejsza w niecodziennych okolicznościach (np. pandemia, gwałtowne zjawiska atmosferyczne. Szeroko rozumiana transformacja cyfrowa przedsiębiorstw, będąca poniekąd również wynikiem wzrostu poziomu robotyzacji przedsiębiorstw, jest także odpowiedzią na zwiększone zapotrzebowanie na zdalne funkcjonalności. Przewaga ta uwidoczniła się z całą mocą w czasie epidemii i zarządzonej konieczności utrzymywania dystansu.

Robotyzacja pozwala także na szybkie reagowanie na zmiany struktury czy wielkości popytu, uruchomienie produkcji w krótkich seriach i wysoką elastyczność w ofercie przedsiębiorstw. Linie zrobotyzowane charakteryzują się ponadto znacząco mniejszym wskaźnikiem liczby błędów na 1 mln przeprowadzonych operacji w toku produkcji (do tego niezależnym od pory doby). Taka produkcja jest szybsza, tańsza i bardziej dokładna.

Proces robotyzacji warto analizować również pod kątem zmian demograficznych. Według prognoz GUS, do 2030 r. przewidywana liczba polskich obywateli w wieku produkcyjnym zmniejszy się o blisko 2 mln osób. Wartość współczynnika dzietności kobiet wyraźnie wskazuje na to, że w kolejnych latach nastąpi spadek zasobów pracy. Potencjalny krótkoterminowy wzrost bezrobocia, będący następstwem pandemii koronawirusa, nie rozwiąże problemów demograficznych i spadającej podaży pracy. Robotyzacja jest konieczna, aby uwolnić część zasobów w celu zaspokojenia zapotrzebowania na pracę, generowanego przez zjawisko starzejącego się społeczeństwa. Intensyfikacja robotyzacji zmieni strukturę zatrudnienia. W miejsce likwidowanych fizycznych stanowisk produkcyjnych, w których przedsiębiorstwa notują największy brak pracowników, powstaną nowe miejsca pracy związane z obsługą zwiększonej produkcji (przedstawiciele handlowi, specjaliści od utrzymania ruchu, marketingu i logistyki) oraz samych robotów (operator, serwis). Popyt na roboty przemysłowe spowoduje tworzenie nowych miejsc pracy w jednostkach edukacyjnych

³² Szlaki handlowe po pandemii COVID-19, 2020, PIE, str.4.

i na wyższych uczelniach, instytucjach sektora badań i rozwoju nakierowanych na zwiększanie zastosowań robotów, czy np. prowadzenie badań naukowych związanych z robotyzacją.

Zmiany w światowej gospodarce związane m.in. z pandemią koronawirusa wymagają odważnych działań, jednym z przykładów takich działań jest swoista „ucieczka do przodu”. Powinno to nastąpić przez znaczne zwiększenie produktywności gospodarki i wyrwanie się z pułapki średniego dochodu. Należy wykorzystać szanse wynikające z zachodzących zmian w światowych łańcuchach wartości. Wobec tego, prowadzona polityka gospodarcza powinna zostać ukierunkowana na wsparcie oraz poprawę efektywności i produktywności.

Poziom cyfryzacji polskich przedsiębiorstw

Kluczowe znaczenie dla przyszłości polskiej gospodarki ma również ocena zdolności przedsiębiorstw do cyfrowej transformacji i wdrożenia rozwiązań, które umożliwią przejście do Przemysłu 4.0. Przemysł ten oznacza integrację inteligentnych maszyn, systemów oraz wprowadzanie zmian w procesach produkcyjnych, mających na celu zwiększanie wydajności wytwarzania, a także możliwości elastycznych zmian asortymentu.

Punktem wyjścia do oceny możliwości transformacji cyfrowej polskich przedsiębiorstw są dane dotyczące wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT). Z roku na rok dane te są coraz lepsze. W 2018 r. komputery wykorzystywało 96,2% przedsiębiorstw, w 2019 roku – już 98,6%). Odsetek przedsiębiorstw mających dostęp do Internetu, w tym szerokopasmowego, przekraczał 95%, a w 2019 roku dostęp osiągnął 99%. W 2018r. ponad dwie trzecie firm, w tym 90% dużych, wyposażało swoich pracowników w sprzęt pozwalający na mobilny dostęp do Internetu, w 2019 roku było to już 78,3% wszystkich firm. Własną stronę internetową w 2018 r. posiadało dwie trzecie przedsiębiorstw (w tym 90% dużych i 62,5% małych), a w 2019 roku już trzy czwarte firm. Co trzecie przedsiębiorstwo w Polsce wykorzystywało przynajmniej jedno z mediów społecznościowych, przy czym najpopularniejszym narzędziem były serwisy społecznościowe³³, obecnie i te statystyki znacznie się poprawiły bo ponad 40% firm posiada media społecznościowe.

Wyposażenie przedsiębiorstw w komputery z dostępem do Internetu oraz urządzenia mobilne to podstawowy aspekt wykorzystania ICT w przedsiębiorstwach. Bardziej zaawansowane działania obejmują wykorzystanie technologii, np. do prowadzenia działalności produkcyjnej oraz operacyjnej. Najczęściej przedsiębiorstwa wykorzystują sieci komputerowe do składania lub realizacji zamówień, natomiast upowszechnienie pozostałych rozwiązań w działalności firm jest mniejsze (por. Wykres 2).

Przykładowo, w 2018 r. z płatnych usług chmury obliczeniowej korzystało 11,5% przedsiębiorstw, natomiast w 2020 roku ilość ta wzrosła do 24,4% przedsiębiorstw. Polska wypada pod tym względem wciąż niekorzystnie na tle innych krajów UE (średnia w UE: 36%),

³³ Za materiałem DAG MR: *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce*, GUS (publikacje z różnych lat).

wyprzedzając jedynie Grecję, Rumunię, Łotwę i Bułgarię³⁴(choć nastąpiła poprawa względem 2018, kiedy wyprzedzaliśmy jedynie Rumunię i Bułgarię). Biorąc pod uwagę klasę wielkości, usługi chmury obliczeniowej największą popularność zyskały wśród firm zatrudniających co najmniej 250 osób - 59,5% (42,7% w 2018 roku) Spośród płatnych usług oferowanych w chmurze obliczeniowej najczęściej kupowano te, które związane były z udostępnieniem poczty e-mail, a także z przechowywaniem plików przedsiębiorstwa. Bariery w korzystaniu z płatnych usług w chmurze obliczeniowej, związaną z niewystarczającym poziomem wiedzy, częściej wskazywały podmioty małe (36,9%) niż duże (13,8%)³⁵.

Wykres 1. Odsetek przedsiębiorstw korzystających z różnych rozwiązań ICT

Źródło: DAG MR na podstawie danych GUS.

Niższy odsetek przedsiębiorstw korzysta z analiz *big data*, choć i tu stopniowy wzrost jest zauważalny. W 2017r. 7,9% (8,5% w 2019 roku) podmiotów prowadziło analizy tego rodzaju (średnio 12% w UE28), przy czym – podobnie jak przy innych technologiach ICT – największe zainteresowanie takimi usługami wykazały podmioty duże, wśród których 28,4% (25,7% w 2018 roku) prowadziło analizy dużych zbiorów danych. Przedsiębiorstwa wykorzystywały głównie dane geolokalizacyjne pozyskane z urządzeń przenośnych (5,2%). Wśród podmiotów zatrudniających co najmniej 250 osób jako najczęściej wykorzystywane źródło wymieniano czujniki i urządzenia inteligentne (15,7%)³⁶.

Wykorzystanie robotów nie należy w Polsce do zbyt popularnych, choć trzeba zastrzec, że znajdują one coraz szersze zastosowanie w różnych dziedzinach gospodarki. W 2019 r. roboty w swojej działalności wykorzystywało 7,5% przedsiębiorstw, w tym roboty przemysłowe –

³⁴ Dane Eurostat [isoc_cicce_use]; https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Cloud_computing_-_statistics_on_the_use_by_enterprises

³⁵ Ibidem.

³⁶ Ibidem.

5,7%, a roboty usługowe – 2,9%. Największy odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących roboty odnotowano wśród podmiotów dużych – 28,4%. Zainteresowanie tych firm koncentrowało się głównie na robotach przemysłowych (25,3%), a rzadziej na robotach usługowych (8,1%)³⁷. W 2020 roku odsetek wykorzystywania robotów w firmach zmalał do 7,1% przedsiębiorstw, w tym roboty przemysłowe – 5,9%, a roboty usługowe – 2,2%. Najczęściej z robotów korzystały przedsiębiorstwa duże (30,7%), a biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności – jednostki przetwórstwa przemysłowego (14,2%). Najrzadziej maszyny te znajdowały zastosowanie w firmach zajmujących się informacją i komunikacją (1,7%). Uwzględniając rodzaj urządzenia, robotów usługowych najchętniej używano w przedsiębiorstwach związanych z naprawą i konserwacją komputerów i sprzętu komunikacyjnego (7,1%) administrowaniem i działalnością wspierającą (4,7%), natomiast robotów przemysłowych – w sekcji przetwórstwo przemysłowe (13,6%).

Niski poziom wykorzystania w Polsce technologii kojarzonych z czwartą rewolucją przemysłową jest szczególnie widoczny na tle innych krajów. Dobrym narzędziem do kompleksowych, międzynarodowych porównań poziomu cyfryzacji w różnych państwach jest wskaźnik *Digital Economy and Society Index* (DESI) opracowany przez Komisję Europejską³⁸. Wskaźnik główny składa się z 5 wymiarów, z których każdy również ma charakter wskaźnika syntetycznego. Te wymiary to: łączność, korzystanie z usług internetowych, cyfrowe usługi publiczne, kapitał ludzki i integracja technologii cyfrowej.

W 2019 r. (DESI 2020) Polska z wynikiem 45 (wzrost o 4,3 punkty procentowe) w ogólnym rankingu zajęła 23. pozycję wśród 28 państw UE. Wynik Polski uległ poprawie, podobnie jak średnia UE która zmieniła się z 49,4 na 52,6 (wzrost o 3 punkty procentowe). Nasz nominalny wynik indeksowy co prawda poprawia się, jednak w tempie niewiele szybszym niż w innych krajach. Skutkuje to nieznacznym awansem w samym rankingu. Poziom wykorzystania mobilnych usług szerokopasmowych w Polsce jest w dalszym ciągu najwyższy w skali UE, a ceny – bardzo konkurencyjne. Wysokie wyniki, jeżeli chodzi o zasięg stałych sieci o bardzo dużej przepływności oraz sieci 4G, przyczyniły się do poprawy ogólnego wyniku Polski w podkategorii „Łączność”. Poprawiły się wyniki w dziedzinie cyfrowych usług publicznych, jednak nie wpłynęło to na zmianę pozycji Polski. Polska poprawiła swoje wyniki w zakresie stosowania wstępnie wypełnionych formularzy i realizacji usług przez internet, a pod względem korzystania z otwartych danych plasuje się powyżej średniej unijnej. Wyniki te są jednak niwelowane przez słabsze wyniki w obszarze integracji technologii, kapitału ludzkiego oraz korzystania z usług internetowych, z którymi to obszarami związanych jest najwięcej wyzwań. W szczególności:

- 15% ludności Polski nie korzysta jeszcze z internetu,

³⁷ Ibidem.

³⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

- niemal połowa społeczeństwa wciąż nie posiada podstawowych umiejętności cyfrowych.
- na rynku jest coraz więcej specjalistów w dziedzinie ICT i absolwentów kierunków teleinformatycznych, ale ich liczba pozostaje poniżej średniej unijnej.

Jeśli chodzi o integrację technologii cyfrowej w działalności biznesowej, Polska zajmuje 25. miejsce wśród krajów UE. Polskie przedsiębiorstwa w coraz większym stopniu korzystają z możliwości oferowanych przez handel elektroniczny:

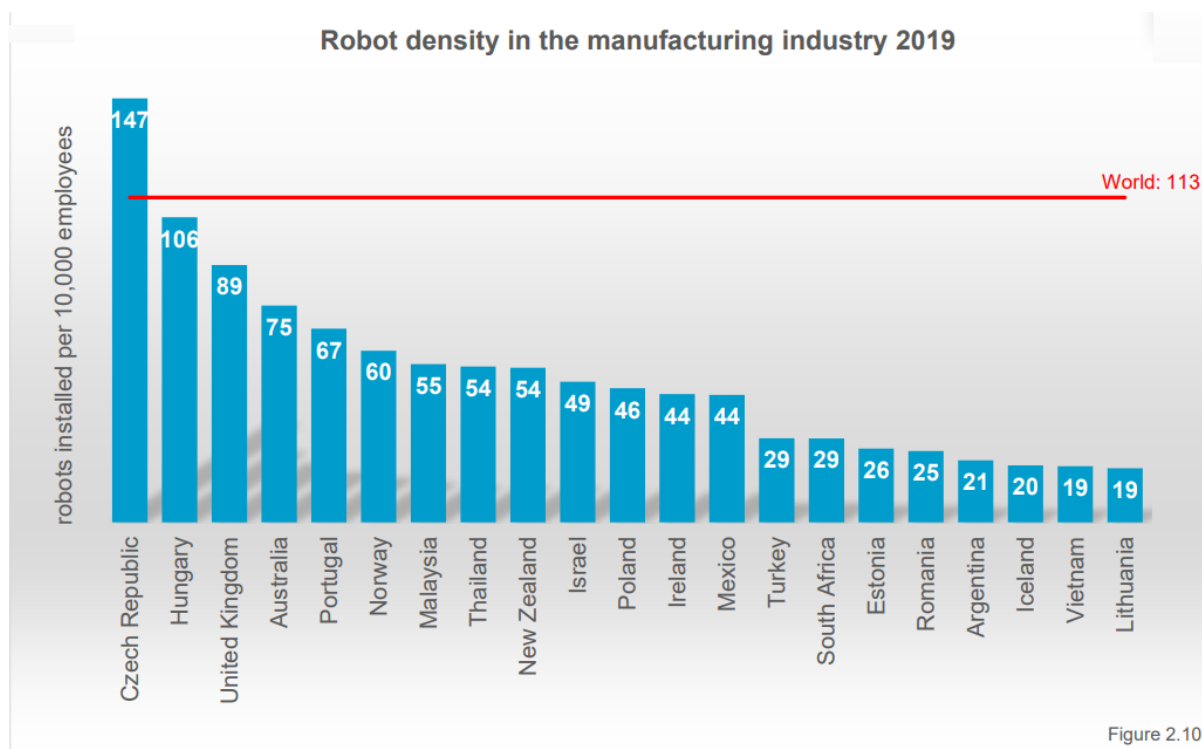
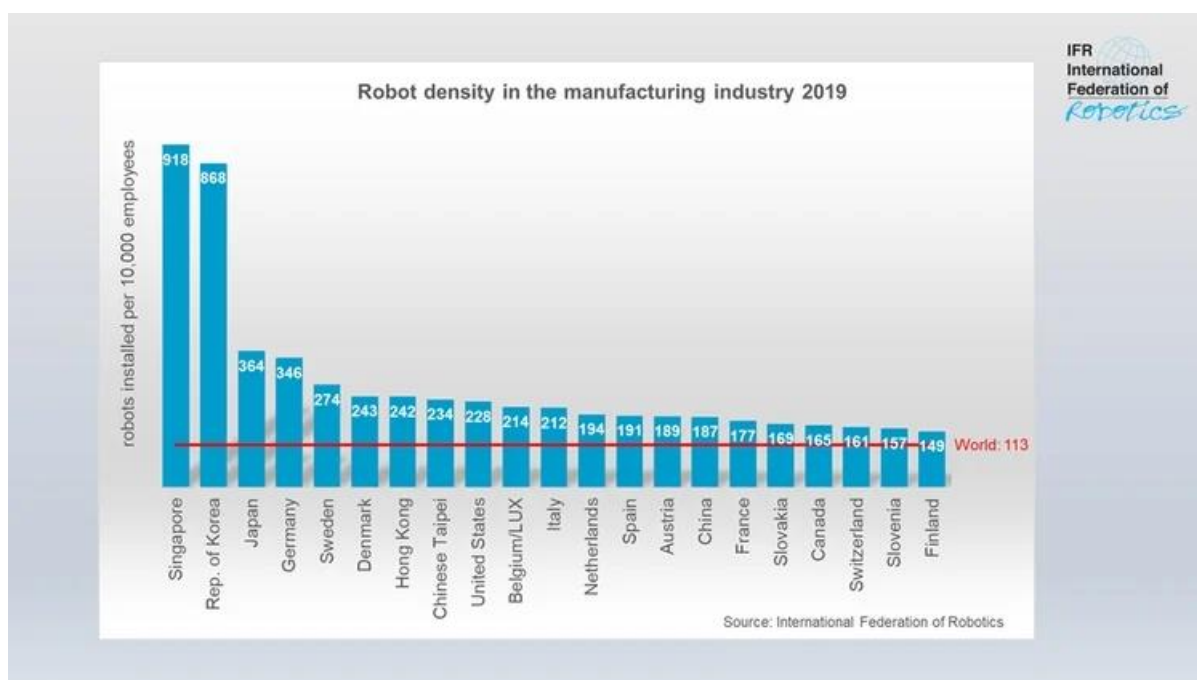
- 13% MŚP prowadzi sprzedaż w internecie, co stanowi wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem, ale nadal plasuje Polskę poniżej średniej dla UE wynoszącej 18%,
- jedynie 5% wszystkich MŚP prowadzi sprzedaż zagraniczną przez internet na rzecz klientów z innych państw UE,
- z mediów społecznościowych korzysta 14% przedsiębiorstw (średnia dla UE to 25%),
- 7% korzysta z usług w chmurze,
- 8% analizuje duże zbiory danych.

Poziom robotyzacji i automatyzacji polskich przedsiębiorstw³⁹

Istotnym wyzwaniem polskiej gospodarki jest niski stopień robotyzacji i automatyzacji przemysłu, co uwidacznia porównanie z innymi krajami. Mimo szybkiego przyrostu liczby robotów w ostatnich latach polskie firmy wypadają pod tym względem gorzej nie tylko w porównaniu z gospodarkami zachodnimi, ale też z krajami naszego regionu (por. Wykres 2 i 3).

Wykres 2 i 3. Gęstość robotów w przemyśle przetwórczym (liczba robotów na 10 tys. pracowników) w wybranych krajach w 2019 r.

³⁹ Dane cytowane w tym rozdziale pochodzą z *World Industrial Robots 2019*, wydanego przez IFR Statistical Department. Wykres 2.

Źródło: IFR

W 2019 roku na 10 tys. pracowników przypadło 46 robotów przemysłowych (w 2018 - 42) czyli o 4 więcej niż rok wcześniej. Zarówno w 2018 jak i 2019 roku branżą najbardziej zautomatyzowaną pozostawała motoryzacja, w której na 10 tys. pracowników przypadało 190 robotów (w 2018 - 189 robotów). W pozostałych gałęziach przemysłu powszechność robotów jest pięciokrotnie niższa i wynosiła 29 urządzeń na 10 tys. pracowników w 2018 i 32 roboty w 2019.

Na koniec 2018 r. liczba wykorzystywanych robotów w Polsce wyniosła 13.632 sztuki, a na koniec 2019 – 15.600 sztuk (wzrost 16%). W 2018r. aż 39% wszystkich robotów (5.267) znalazło zastosowanie w przemyśle samochodowym (w 2019 roku udział ten spadł do 28% co przy ogólnym wzroście świadczyć może pozytywnie o pozostałych gałęziach). Udział przemysłu chemicznego i tworzyw sztucznych wynosił 19% (2.574 sztuki). Dokładne dane zawiera poniższa tabela:

Roboty w Polsce w podziale na branże		
	2018	2019
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo	35	43
Górnictwo	3	3
Przemysł spożywczy i tytoniowy	504	619
Przemysł tekstylny, odzieżowy, skórzaný	7	7
Przemysł drzewny i meblarski	119	150
Przemysł papierniczy i poligraficzny	37	41
Przemysł chemiczny i tworzyw sztucznych	2.574	2.865
Przemysł szklarski, ceramiczny, obróbki kamienia	73	83
Przemysł metalowy	1.741	1.973
Przemysł elektrotechniczny	344	526
Przemysł motoryzacyjny, w tym:	5.267	6.025
produkcja pojazdów, silników i karoserii	1.743	2.080
produkcja części samochodowych	3.503	3.924
nieokreślone	21	21
Wytwarzanie pozostałego sprzętu transportowego	36	40
Pozostałe branże przemysłowe	405	558
Dostawy wody, gazu i elektryczności	5	6
Budownictwo	40	47
Edukacja, badania i rozwój	121	150
Pozostałe branże nieprzemysłowe	55	85
Pozostałe	2.266	2.548
Razem	13.632	15.769

Biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanej przez robota pracy, najczęściej występują roboty przenoszące różne elementy w trakcie produkcji (tzw. manipulatory) oraz roboty spawalnicze. Dokładne dane podaje tabela:

	Stan na koniec 2018r. (szt.)	Przyrost w 2018r. (szt.)	Przyrost w 2019r. (szt.)
Przenoszenie elementów do odlewania, formowania tworzyw sztucznych, cechowania, kucia, zginania	8.471	1.477	1.568
Spawanie i lutowanie	3.307	440	398
Dozowanie (w tym malowanie, emaliowanie)	464	33	56
Przetwarzanie (w tym cięcie, mielenie, gratowanie, szlifowanie)	404	10	84
Montaż i demontaż	837	159	178
Pozostałe i niesklasyfikowane	2.286	532	358

W 2019 roku zainstalowano prawie tyle samo robotów co w roku 2018. Może to oznaczać, że mimo dużych potrzeb i ciągle niskiego nasycenia robotami, inwestycje robotyczne napotkały barierę popytową.

Wykres 4. Nowe instalacje robotów przemysłowych w Polsce w latach 2009-2019

Źródło: DIP MR na podstawie danych IFR.

Nowe roboty w 2018 r. instalowane były głównie w przemyśle motoryzacyjnym (33%), przemyśle chemicznym i produkcji tworzyw sztucznych (15%), a także w przemyśle metalowym i maszynowym (9%)⁴⁰. W 2019 r. tendencja ta się utrzymuje, nowe roboty

⁴⁰ Dane do Raportu IFR pochodzą od sprzedawców robotów. W przypadku gdy dane odnośnie sprzedaży do danej branży czy odnośnie typu robota raportowało mniej niż cztery firmy, informacje o takich transakcjach trafiały do grupy „pozostałe” lub „nieokreślony”.

instalowane były głównie głównie w przemyśle motoryzacyjnym (37%), przemyśle chemicznym i produkcji tworzyw sztucznych (14,6%), a także w przemyśle metalowym i maszynowym (9,5%).

Nowe roboty zainstalowane w. w Polsce w podziale na branże		
	2018	2019
Przemysł spożywczy i tytoniowy	64	135
Przemysł tekstylny, odzieżowy, skórzaný	0	0
Przemysł drzewny i meblarski	0	0
Przemysł papierniczy i poligraficzny	0	0
Przemysł chemiczny i tworzyw sztucznych	407	386
Przemysł szklarski, ceramiczny, obróbki kamienia	18	18
Przemysł metalowy	227	252
Przemysł elektrotechniczny	136	192
Przemysł motoryzacyjny	883	982
Pozostałe branże przemysłowe	305	270
Edukacja, badania i rozwój	24	29
Pozostałe branże nieprzemysłowe	29	39
Pozostałe	558	332
Razem	2.651	2.642

Polska na tle krajów regionu

Szczególnie widoczna jest różnica w tempie zmian pomiędzy Polską a Węgrami. W 2008 r. gęstość robotyzacji w obu krajach różniła się o zaledwie 4 punkty procentowe. W kolejnych dziewięciu latach obie gospodarki charakteryzowały się tendencją wzrostową, jeśli chodzi o stopień robotyzacji przemysłu, jednakże proces ten na Węgrzech był zdecydowanie szybszy. W efekcie, w 2017 r. gęstość robotyzacji w przemyśle węgierskim była już o 42 punkty procentowe wyższa niż w polskim. W 2019 roku na 10 tys pracowników na Węgrzech było już 106 robotów podczas gdy w Polsce jedynie 46.

Różnice w stopniu robotyzacji polskiego przemysłu są jeszcze większe w porównaniu z przemysłem słowackim i czeskim. Oba te kraje osiągnęły średni światowy i poziom robotyzacji – Słowacja w 2013r., a Czechy w 2016r. W Polsce natomiast gęstość robotyzacji w 2008 r. była o 61 punktów procentowych niższa niż na świecie , a w 2017 r. różnica ta jeszcze się

powiększyła (do 70 punktów procentowych). W 2019 roku gęstość robotyzacji w Polsce była o 59% niższa niż na świecie.

Przy utrzymaniu dotychczasowego tempa zmian, jeśli chodzi o robotyzację produkcji, polski przemysł nie będzie w stanie w ciągu najbliższej dekady osiągnąć poziomów gęstości charakterystycznych dla rynku europejskiego. Oznacza to, że będzie on stawał się coraz mniej konkurencyjny wobec przemysłów z innych krajów Unii Europejskiej⁴¹.

Korzyści z robotyzacji

Z badania IPiAG⁴² wynika, że firmy, które wdrożyły u siebie roboty przemysłowe, w zdecydowanej większości przypadków odnotowały wymierne korzyści ekonomiczne. Najważniejszą i najczęściej występującą korzyścią jest wzrost produkcji, na który wskazało 84% ankietowanych przedsiębiorstw. Spowodowane jest to tym, że robotyzacja procesów produkcyjnych zwiększa moce wytwórcze przedsiębiorstwa. Roboty pracują szybciej i bez przestojów, czego efektem jest wzrost produkcji w zakładzie.

Przedsiębiorcy przyznają również, że robotyzacja przyczynia się do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstwa (twierdzi tak 63% ankietowanych). Wzrost konkurencyjności jest spowodowany głównie zwiększeniem mocy produkcyjnych, niższymi kosztami wytwarzania oraz poprawą jakości produkowanych wyrobów. Ponad połowa firm, które zainwestowały w roboty przemysłowe, odnotowała spadek kosztów produkcji. Zautomatyzowanie części produkcji w większości przypadków powoduje, że jednostkowy koszt wytworzenia wyrobów spada, gdyż powstają one szybciej i z wykorzystaniem mniejszych ilości surowca produkcyjnego.

Robotyzacja produkcji pozwala na wzrost poziomu sprzedaży wyrobów (53% firm), a co najmniej na zachowanie dotychczasowego poziomu przychodów (47% firm). Wzrost albo utrzymanie udziału na dynamicznie rozwijających się rynkach często zależy od odpowiedniej jakości i atrakcyjności cenowej produkowanych wyrobów. Wdrożenie robotów znacznie ułatwia oba zadania, czego potwierdzeniem jest m.in. to, że wśród firm biorących udział w badaniu, żadna nie odnotowała spadku popytu na swoje wyroby po robotyzacji produkcji.

Poprawa elastyczności produkcji i jakości wyrobów to kolejne dwie oczywiste korzyści, które przedsiębiorcy odnotowują po instalacji robotów przemysłowych. Instalacja robotów umożliwia firmom szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby rynkowe i dostosowanie asortymentu produkowanych wyrobów. Ponadto, dzięki robotom wyroby te są produkowane z jednakowo wysoką jakością, a koszt wytworzenia wyrobów spada, gdyż powstają one szybciej i z wykorzystaniem mniejszych ilości surowca produkcyjnego. Należy jednak zauważyć, że w

⁴¹ *Wpływ robotyzacji na konkurencyjność polskich przedsiębiorstw*. III Edycja, 2019, Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych.

⁴² *Ibidem*.

przypadku jednej czwartej przedsiębiorstw efekt niższych kosztów produkcji jeszcze się nie pojawił.

Blisko połowa firm korzystających z robotów przyznaje, że gdyby była w pełni świadoma korzyści, jakie można uzyskać dzięki robotyzacji, to proces ten przeprowadziłaby wcześniej. Potwierdza to powszechne przekonanie, że poziom wiedzy o korzyściach z robotyzacji jest wśród polskich przedsiębiorstw nadal dość niski.

Roboty a zatrudnienie

Zależność między stosowaniem robotów w produkcji przemysłowej a poziomem zatrudnienia jest złożona. Nowe miejsca pracy tworzone dzięki robotyzacji powstają w części w przedsiębiorstwach przemysłowych i w części w sektorze usług, poza tymi przedsiębiorstwami. W przedsiębiorstwach znacząco zmienia się struktura zatrudnionych. W miejsce niektórych likwidowanych stanowisk produkcyjnych powstają nowe miejsca pracy związane z obsługą zwiększonej produkcji (przedstawiciele handlowi, specjaliści od marketingu i logistyki) oraz samych robotów (sterowanie, konserwacja). Saldo efektów robotyzacji dla rynku pracy, prawdopodobnie nie jest zatem ujemne, jeżeli weźmie się pod uwagę wzrost popytu na specjalistów w zawodach związanych z robotyką w całej gospodarce. Specjaliści tacy nie muszą być pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio w przedsiębiorstwach przemysłowych wyposażonych w roboty, mogą natomiast być wykorzystywani w elastyczny sposób na zasadach outsourcingu. Chodzi tu przede wszystkim o tzw. integratorów i programistów obsługujących uruchamianie i funkcjonowanie robotów. Popyt na roboty przemysłowe powoduje tworzenie nowych miejsc pracy w jednostkach edukacyjnych i na wyższych uczelniach, instytucjach sektora badań i rozwoju, skierowanych na zwiększanie zastosowań robotów, tworzenie literatury fachowej itd.

Perspektywy postępu robotyzacji w Polsce

Przedsiębiorstwa posiadające roboty mają w zdecydowanej większości pozytywne doświadczenia związane z robotyzacją. Odnoszone dzięki robotyzacji korzyści potwierdzają, że decyzja o jej wprowadzeniu była słuszna. Blisko dwie trzecie firm posiadających roboty przemysłowe przyznaje, że po robotyzacji wzrosła konkurencyjność przedsiębiorstwa i że planują dalsze inwestycje tego typu. Zakupy kolejnych jednostek są zwykle podyktowane koniecznością dalszego zwiększania produktywności zakładu i poprawiania tym samym konkurencyjności przedsiębiorstwa.

Zdecydowana większość firm, które jeszcze nie przeprowadziły robotyzacji produkcji, nie ma również takich planów w przyszłości. Ponad połowa firm nie zastanawiała się jeszcze nad ewentualnym zakupem robotów przemysłowych.

Wyniki badań IPiAG mogą świadczyć, że wśród przedsiębiorców nadal panuje przekonanie, że robotyzacja nie przyniesie im korzyści. Oznacza to, że de facto istnieje duża potrzeba edukacji

menedżerów w zakresie efektów ekonomicznych, jakie może przynieść robotyzacja. Nad robotyzacją zastanawia się zaledwie 15% przedsiębiorstw. Aż 26% nie widzi takiej potrzeby. Powodem opisywanego podejścia jest zwykle ogólny brak obiektywnych przesłanek do robotyzacji albo subiektywne przekonanie przedsiębiorców o braku konieczności takiej automatyzacji produkcji, mimo że specyfika produkcji w zakładzie mogłaby taką inwestycję całkowicie uzasadniać.

Z badania przeprowadzonego przez IPiAG wśród firm posiadających roboty wynika, że okres zwrotu z inwestycji w roboty przemysłowe w zdecydowanej większości przypadków nie przekracza dwóch lat, a w co czwartym przedsiębiorstwie zwraca się w okresie krótszym niż jeden rok. Zwrot w okresie dłuższym niż dwa lata występuje zwykle w firmach, w których mogły wyniknąć jakieś nieprzewidziane okoliczności bądź zostały popełnione błędy podczas wdrożenia.

Głównym czynnikiem ograniczającym robotyzację wydają się bariery wynikające z niewystarczającej wiedzy w zakresie robotyzacji i przekonanie o braku konieczności inwestowania w roboty przemysłowe. W wielu przypadkach barierą jest też niedostateczna wiedza z korzyści, jakie przynoszą roboty przemysłowe, oraz brak pozytywnych przykładów i wzorców do naśladowania. Jak wynika z raportu Control Engineering⁴³, wielu przedsiębiorców nie jest nadal świadomych zalet nowoczesnych technologii, w związku z czym trudno jest im samodzielnie odnaleźć tzw. wąskie gardła w procesie produkcyjnym, w których roboty mogłyby odegrać znaczącą rolę.

Według wspomnianego powyżej raportu, użytkownicy robotów dostrzegają poprawę jakości i wydajności produkcji (90%), a także jej większą przewidywalność i możliwość planowania wydajności produkcyjnej zakładu. 30% ankietowanych przedsiębiorców za główne powody zakupu robota wskazało zmniejszenie kosztów pracy (m.in. redukcję kosztów związanych z zatrudnieniem personelu i szkoleniem pracowników), ochronę zdrowia pracowników, możliwość pracy w wymagających aplikacjach (np. w przemyśle spożywczym, trudnych lub szkodliwych warunkach środowiskowych).

Wszyscy analitycy póki co są zgodni odnośnie tego że przedstawienie wiarygodnej prognozy nie jest obecnie możliwe. Nastawienie przedsiębiorców na przyszłość w dużej mierze zależeć będzie od rozwoju pandemii i rozwiązań kierowanych do przedsiębiorców. Te instytucje, które oferują ilościowe wyniki oparte na różnych scenariuszach, zapewniają szeroki zakres liczb, które ujawniają niepewność takich obliczeń. Na przykład VDMA International Business Outlook przy użyciu danych Oxford Economics i Eurostat, obrót maszynami w Polsce spadnie o 9% do 17% w 2020 r. Ich prognoza obrotów maszynami na 2021 r. mieści się w przedziale + 3% do + 8%. Ze względu na efekt portfela interwał dla robotyki jako jeden określony typ maszyny będą jeszcze większe. Polska gospodarka kwitnie od wielu lat. Tempo wzrostu PKB

⁴³ Robotyka przemysłowa w Polsce, Control Engineering, grudzień 2016.

było powyżej średniej UE wykorzystanie mocy produkcyjnych było wysokie, a bezrobocie niskie. To jest może ta silna pozycja, która sprawia, że Komisja Europejska widzi stosunkowo niewielki wpływ kryzysu koronowego w Polsce.

Potrzeba interwencji

Polski przemysł, mimo systematycznego wzrostu zasobów robotów przemysłowych, rozwija się pod tym względem zbyt wolno. Pozostajemy w tyle, nie tylko za krajami azjatyckimi, ale także za niektórymi krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W związku z tym istnieje pilna potrzeba podjęcia przez państwo aktywnych działań. Robotyzacja procesów wytwórczych jest obecnie nie tyle szansą, co koniecznością przedsiębiorstw przemysłowych. Jednak potrzebna zmiana technologiczna nie zajdzie w sposób dynamiczny, jeśli nie zostanie wsparta działaniami państwa, mającymi na celu przełamanie fundamentalnych barier absorpcji nowych technologii po stronie przedsiębiorstw – w szczególności małych i średnich.

Dla dużej części przedsiębiorców robotyzacja jest nadal słabo rozpoznaną dziedziną, co w praktyce oznacza niską skłonność do podejmowania tego rodzaju inwestycji. Wątpliwości polskich przedsiębiorców znikają wraz z pojawieniem się pierwszych korzyści ekonomicznych z robotyzacji. Znaczący odsetek przedsiębiorstw posiadających roboty przemysłowe planuje zakup kolejnych bądź zastanawia się nad podjęciem takiej decyzji.

Aktualne zmiany otoczenia biznesu wynikające z pandemii koronawirusa mogą znacząco zmienić nastawienie do zmian, robotyzacji i elastyczności produkcji, pojawia się zatem w otoczeniu biznesowym dobry klimat na inwestycje w robotyzację. Dodatkowe wsparcie ze strony polityki fiskalnej może pomóc wykorzystać pojawiającą się okazję do znacznej poprawy efektywności gospodarki.

Zmienia się także sposób postrzegania robotów – coraz rzadziej są one traktowane jako zagrożenie dla miejsc pracy. Wyczerpujące się zasoby siły roboczej spowodowały, że dla wielu zakładów przemysłowych robotyzacja stanowi obecnie jedyny skuteczny środek na trudności związane z niedoborem pracowników na rynku pracy. Doświadczenia firm, które poprawiły swoją konkurencyjność dzięki oparciu produkcji o roboty przemysłowe, jednoznacznie pokazują, że robotyzacja stanowi właściwy kierunek rozwoju.

Budowanie świadomości przedsiębiorców i promowanie korzyści wynikających z robotyzacji przemysłu oraz korzystania z nowoczesnych technologii, a także wspieranie podnoszenia poziomu technologicznego i organizacyjnego firm, z uwzględnieniem procesów przetwórczych, logistycznych, energetycznych oraz cyfrowej integracji tych procesów, jest zadaniem powstałej w 2019 r. Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości. Mając na uwadze niską świadomość polskich przedsiębiorców co do zalet robotyzacji, upowszechnianie wiedzy

o robotach przemysłowych powinno być głównym działaniem ww. fundacji, mogącym przyspieszyć tempo robotyzacji w polskim przemyśle.

Równolegle z funkcjonowaniem FPPP prowadzone jest działanie *Standaryzacja usług Hubów Innowacji Cyfrowych dla wsparcia cyfrowej transformacji przedsiębiorstw* w ramach Programu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii na lata 2019-2021 pn. Przemysł 4.0. Celem tego programu jest wyłonienie, rozbudowa i uzupełnienie potencjału ośrodków, które posiadają zdolność do pełnienia roli Hubów Innowacji Cyfrowych (*Digital Innovation Hubs*), wypracowanie dobrych praktyk i standaryzacja świadczonych przez nie usług wsparcia przedsiębiorców w zakresie produktowej, usługowej oraz organizacyjnej transformacji, przy wykorzystaniu najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych.

Wspomniane powyżej działania są niezwykle potrzebne, ale wymagają uzupełnienia o działania o charakterze fiskalnym, wspierające rozwój robotyki.

Uwarunkowania rozwoju robotyzacji i rola państwa

Niektóre z wiodących państw ustanowiły krajowe strategie wspierania innowacji w dziedzinie robotyki i ich zastosowania. W 2014 r. Japonia postawiła sobie za cel realizację „nowej rewolucji przemysłowej napędzanej przez roboty”, podczas gdy Korea Południowa przyjęła ustawę o inteligentnym rozwoju i promocji robotów.

Niektórzy ze światowych liderów, w szczególności Korea Południowa, Tajwan i Japonia, posiadają również programy publiczne, mające za zadanie pomoc producentom – w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom – w przyjmowaniu zaawansowanych technologii, a niektóre kraje prowadzą aktywną politykę podatkową mającą na celu zachęcanie do stosowania zaawansowanych technologii, w tym robotyki. Przykładowo, w Singapurze firmy mogą w pierwszym roku wliczyć w koszty wszystkie nakłady inwestycyjne na komputery oraz urządzenia do automatyzacji, roboty, a także urządzenia energooszczędne. Korea Południowa zapewnia ulgę podatkową na inwestycje w nowy sprzęt, podczas gdy Japonia i Słowenia zapewniają przyspieszoną amortyzację nowego sprzętu.

W niektórych państwach podobne instrumenty wpisane są w działania na rzecz rozwoju szeroko pojętego Przemysłu 4.0. Np. w Niemczech roboty zajmują ważne miejsce w inicjatywie Przemysł 4.0, która jest wspierana przez rząd, środowisko akademickie i biznes. Budżet inicjatywy, w wysokości ponad 350 mln EUR, jest przeznaczony na wykorzystanie robotyki, sztucznej inteligencji i Internetu rzeczy w zaawansowanej produkcji. Podobne inicjatywy istnieją we Włoszech (Fabryka Przyszłości), we Francji (Fabryka Przyszłości, udzielanie pożyczek dla MŚP z branży robotyki oraz Robolution Capital – fundusz VC na rzecz robotyki) czy Wielkiej Brytanii (Przemysł Przetwórczy Wysokiej Wartości, robotyka i systemy autonomiczne zidentyfikowane jako jedno z ośmiu wielkich technologii)⁴⁴.

⁴⁴ K. De Backer, T. DeStefano, C. Menon, J. Ran Suh - *Industrial robotics and the global organization of production*; OECD Science, Technology and Industry Working Papers 2018/03; s. 31; <https://dx.doi.org/10.1787/dd98ff58-en>

Wartość polskiego rynku robotów

Brak jest całościowej próby oszacowania polskiego rynku robotów. W raporcie branżowego portalu Automatyka2b⁴⁵ – *Robotyka przemysłowa. Rynek krajowy w 2018 roku* – opublikowanym w październiku 2018 r., oszacowano polski rynek robotów na 260-290 mln zł. Szacunek opierał się na wskazaniach respondentów (dostawców robotów na rynek krajowy). Maksymalne wskazania wyniosły 500-700 mln zł. Raporty z wcześniejszych lat szacowały wartość rynku na poziomie 100 mln zł (raporty z 2012 i 2014 r.) oraz 180-200 mln zł (raport z początku 2016 r.). Wydaje się jednak, biorąc pod uwagę wykonane przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii rozeznanie rynku odnośnie cen robotów, że dane te są zaniżone bądź obejmują jedynie ceny samych robotów. Należy bowiem rozróżnić cenę samego robota od ceny tzw. aplikacji zrobotyzowanej, tj. całego zrobotyzowanego stanowiska.

Koszt zakupu robota

Zakup samego robota to część całkowitych kosztów wdrożenia, które obejmują także dobór osprzętu, stworzenie stanowiska pracy oraz instalację. Ramię robota w wersji podstawowej jest przystosowane do zamontowania na nim narzędzi – tzw. peryferiów. Najczęściej używanym osprzętem są różnego rodzaju chwytaki, ale może to być też osprzęt spawalniczy czy dysza malująca, w zależności do czego robot zostanie zastosowany. W skład stanowiska zrobotyzowanego, oprócz samego ramienia robota, mogą wchodzić pozycjonery (pozwalające na ustawienie części, którą będzie obrabiał robot w odpowiednim miejscu i pod odpowiednim kątem), dodatkowe maszyny (szlifierki, tokarki oraz inne maszyny CNC⁴⁶), a nawet tory do poruszania się robota (jeżeli elementy, nad którymi pracuje robot, są większe niż zasięg jego ramienia). Niezbędnym elementem wszystkich stanowisk są systemy bezpieczeństwa, rozumiane jako odpowiednie wygrozdzenie, elektrozamki, bariery świetlne oraz inne elementy mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom. Robot, podobnie jak i wchodzące w skład zestawu maszyny, musi zostać zaprogramowany. Zrobotyzowane stanowisko pracy musi także zawierać system sterowania, dzięki któremu operator może kontrolować pracę robota i pozycjonerów z jednego miejsca. Ze względu na ilość możliwych zastosowań cena jednostkowa robota przemysłowego może kształtować się bardzo różnie.

Na podstawie wykonanego przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii badania (zapytanie do firm handlowych oraz producentów robotów) można określić uśrednioną cenę robota oraz aplikacji zrobotyzowanej.

Bez kosztów integracji i uruchomienia cena jednostkowego robota wynosi ok. 200 tys. zł. Przyjęto natomiast, że kompletna inwestycja w zrobotyzowane stanowisko pracy, zawierające

⁴⁵ <https://automatyka2b.pl/raporty/50146-roboty-przemyslowe-raport-rynek>

⁴⁶ Computerized Numerical Control - komputerowe sterowanie urządzeń numerycznych – układ sterowania numerycznego, wyposażony w mikrokomputer, który można dowolnie interaktywnie zaprogramować. Obróbka CNC pozwala na szybkie, precyzyjne i wysoce powtarzalne wykonanie złożonych kształtów.

w cenie programowanie robota, dodatkowe wyposażenie, wygradzenia bezpieczeństwa, przygotowywanie dokumentacji, integrację oraz certyfikację wynosi średnio ok. 400 tys. zł.

Zmiany w zakresie kosztów Pierwszej Oferty Publicznej (POP)

W projekcie przyjęto rozwiązania, których celem jest wprowadzenie odliczeń podatkowych odnoszących się do kosztów poniesionych w związku z „wejściem na giełdę”, tj. Pierwszą Ofertą Publiczną (zwanej dalej „POP”), określoną w ustawie o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Złagodzenie reguł związanych z powstawaniem i funkcjonowaniem podatkowych grup kapitałowych (PGK)

Projekt przewiduje złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych oraz zabezpiecza takie podatkowe grupy przed podatkowymi skutkami okresowego spadku zyskowności uzyskiwanej przez taką grupę. Zmiany te mają na celu umożliwienie tworzenia PGK przez mniejsze podmioty, jak również uwzględnienie gospodarczych realiów funkcjonowania przedsiębiorstw i urealnienie dotychczas funkcjonujących warunków decydujących o możliwości uzyskania statusu PGK.

Ryczałt od dochodów spółek

W projekcie proponowane są m.in. rozwiązania ukierunkowane na dalszy rozwój alternatywnego systemu opodatkowania – ryczałtu od dochodów spółek kapitałowych (dalej: „ryczałt od dochodów”). W odpowiedzi na wysokie zainteresowanie taką formą opodatkowania, proponowane zmiany mają na celu przede wszystkim rozszerzenie katalogu podmiotów, które będą uprawnione do wyboru tego systemu, a także złagodzenie niezbędnych do spełnienia warunków, pozwalających na wybór tej formy i dalsze jej stosowanie.

Przepisy regulujące ryczałt od dochodów weszły w życie z dniem 1 stycznia 2021 r., wprowadzając nowy reżim opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: „CIT”) poprzez związanie dochodu do opodatkowania z kategoriami prawa bilansowego i modyfikacji podstawowych zasad opodatkowania CIT (np. momentu powstania obowiązku podatkowego). Rozwiązania w tym zakresie są adresowane do podatników CIT z sektora małych i średnich przedsiębiorstw o prostej strukturze udziałowej, prowadzących rzeczywistą działalność gospodarczą i zamierzających realizować proinwestycyjną strategię rozwoju. Celem przepisów w zakresie ryczałtu od dochodów jest wspieranie przedsiębiorców o słabszej pozycji konkurencyjnej i wyrównywanie ich szans na rynku.

Założeniem zmian proponowanych niniejszą ustawą nowelizującą jest uproszczenie i doprecyzowanie istniejących regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów, jak również rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wyboru opodatkowania ryczałtem. Powyższe zmiany umożliwią skorzystanie z regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów przez szeroką grupę podatników (cechujących się znacznym potencjałem rozwoju), których wzrost docelowo może stać się impulsem dla rozwoju gospodarczego całego kraju. Przyjmuje się, że przesunięcie w czasie obowiązku podatkowego do momentu dystrybucji zysku (podstawowa zasada ryczałtu) będzie dla podatników bodźcem inwestycyjnym, skutkującym pobudzeniem wzrostu inwestycji. To z kolei skutkować będzie powstawaniem nowych miejsc pracy i wzrostem popytu krajowego a w dalszej perspektywie również rozwojem całej gospodarki.

Umożliwienie jak największej części przedsiębiorców z sektora MŚP korzystania z instrumentów podatkowych o charakterze proinwestycyjnym jest szczególnie istotne w obliczu przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. Należy zauważyć, że przedsiębiorstwa z sektora MŚP wytwarzają prawie 50% PKB i zatrudniają 68% ogólnej liczby pracujących w sektorze przedsiębiorstw⁴⁷. Jednocześnie, jak wynika z raportu Banku Pekao S.A.⁴⁸, to właśnie w przypadku działalności gospodarczej MŚP szczególnie odczuwalny jest wpływ pandemii COVID-19: „57% respondentów uważa, że pandemia zagraża działalności firmy (wobec 38% w Europie i 39% na świecie), 37% polskich MŚP stwierdziło, że sytuacja epidemiczna miała silny wpływ na działalność firmy wobec 54% firm w Europie oraz 60% na świecie.” Ponadto, w świetle w/w raportu, pandemia COVID-19 przyczyniła się do dużego spadku inwestycji w sektorze MŚP spowodowanego cięciami kosztów oraz niepewnością. „Odsetek firm inwestujących w okresie ostatnich 12 miesięcy zmniejszył się z 52% w roku 2019 do 44% w roku bieżącym. W kolejnych 12 miesiącach projekty inwestycyjne zamierza realizować jedynie 35% ankietowanych MŚP.”

Objęcie ryczałtem od dochodów jak największej liczby przedsiębiorców z sektora MŚP umożliwi im pozyskanie dodatkowych środków pieniężnych, na skutek przesunięcia momentu powstania obowiązku podatkowego do czasu wypłaty zysku. Uzyskanie tych środków umożliwi z kolei utrzymanie lub zwiększanie aktualnego poziomu zatrudnienia, kontynuowanie prowadzonej działalności pomimo kryzysu oraz realizowanie nowych projektów inwestycyjnych.

Projekt zakłada rozszerzenie możliwości zastosowania przepisów dotyczących ryczałtu od dochodów oraz znaczące złagodzenie warunków zarówno rozpoczęcia stosowania owych przepisów, jak i warunków koniecznych do spełnienia w celu pozostania w systemie ryczałtu od dochodów. W szczególności zmiany zakładają:

⁴⁷ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, 2020 r.*

⁴⁸ Bank Pekao S.A., Raport o sytuacji mikro, małych i średnich firm w roku 2020. Temat specjalny: Wpływ COVID-19 na sektor MŚP, styczeń 2021

- 1) rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do opodatkowania ryczałtem o komandytowe i komandytowo-akcyjne,
- 2) rezygnację z konieczności ponoszenia określonych nakładów inwestycyjnych jako warunku dla stosowania przepisów o ryczałcie,
- 3) rezygnację z warunku dotyczącego górnego limitu przychodów podatników opodatkowanych ryczałtem, a w konsekwencji również z domiaru zobowiązania podatkowego,
- 4) uelastycznienie terminów spłaty zobowiązania podatkowego w zakresie tzw. korekty wstępnej, a w niektórych przypadkach również zniesienie obowiązku zapłaty owego zobowiązania,
- 5) obniżenie stawek podatku określonych w art. 28o ust. 1 i uchyleniu w art. 28o ust. 2 ustawy CIT, który przewidywał możliwość obniżenia stawki podatku wskutek ponoszenia konkretnej wielkości nakładów inwestycyjnych.

Zmiany w zakresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek spowodowały konieczność zmian dostosowujących w przepisach art. 30a ust. 19 i w konsekwencji art. 41 ust. 4ab ustawy o PIT. W wyniku tych zmian zryczałtowany podatek, obliczony zgodnie z ust. 1 pkt 4 ustawy PIT, od przychodów uzyskiwanych przez wspólnika (przez którego należy rozumieć udziałowca spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, akcjonariusza spółki akcyjnej i spółki komandytowo-akcyjnej, oraz komandytariusza i komplementariusza spółki komandytowej) z wypłat podzielonych zysków spółki osiągniętych w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, zgodnie z przepisami rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jeżeli pochodzą z podziału zysków z tego okresu wyodrębnionych odpowiednio w kapitale własnym spółki, podlega pomniejszeniu. Pomniejszanie to:

- 90% kwoty odpowiadającej iloczynowi procentowego udziału wspólnika w zysku spółki liczonego na dzień nabycia przez niego prawa do wypłaty podzielonego zysku i należnego ryczałtu od dochodów spółek z zysku podzielonego tej spółki, z którego przychód ten został uzyskany - w przypadku małych podatników, lub podatników rozpoczynających prowadzenie działalności), których zyski są opodatkowane stawką ryczałtu od dochodów spółek w wysokości 10% albo
- 70% kwoty odpowiadającej iloczynowi procentowego udziału wspólnika w zysku spółki liczonego na dzień nabycia przez niego prawa do wypłaty podzielonego zysku i należnego ryczałtu od dochodów spółek z zysku podzielonego tej spółki, z którego przychód ten został uzyskany - w przypadku innych podatników, których zyski są opodatkowane stawką ryczałtu od dochodów spółek w wysokości 20%.

Z kolei w ust. 4ba w art. 41 została wprowadzona zmiana określająca, że płatnicy pobierający zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych należności z tytułu

podzielonych zysków spółki osiągniętych w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, zgodnie z przepisami rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, są obowiązani uwzględniać pomniejszenie na zasadach określonych w art. 30a ust. 19 ustawy o PIT.

Przeciwdziałanie „szarej strefie”

W projekcie proponuje się rozwiązania dotyczące nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudniania „na czarno” oraz nieujawniania części wynagrodzenia.

Nielegalne zatrudnianie pracowników – zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia

Pracodawca, który zatrudnia „na czarno” stanowi nieuczciwą konkurencję w stosunku do firm, które legalnie zatrudniają pracowników oraz ujawniają rzeczywiste wynagrodzenia.

Ustalenie zatrudnienia „na czarno” albo ujawnienie wypłat części wynagrodzenia „pod stołem” nie zwalnia osoby fizycznej zatrudnianej w ten sposób z obowiązku rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych.

Podobnie, w przypadku zapłaty przez płatnika–pracodawcę zaległych składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, pracodawca ma prawo domagać się od osoby fizycznej równowartości wpłaconej składki, którą zgodnie z odrębnymi przepisami finansuje pracownik.

Okoliczności te powodują, że pracownik nie skłania się do dochodzenia swoich praw z tytułu nieprawidłowości w sposobie zatrudnienia, gdyż po jego stronie również wystąpi konieczność uregulowania zaległości.

Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.), nielegalnym zatrudnieniem lub nielegalną inną pracą zarobkową, jest zatrudnienie przez pracodawcę osoby bez potwierdzenia na piśmie w wymaganym terminie rodzaju zawartej umowy i jej warunków. Pracodawca nielegalnie zatrudniający osoby, w okresie nielegalnego zatrudniania czerpie korzyści, będąc konkurencyjnym w stosunku do innych, działających legalnie firm. W celu przeciwdziałaniu temu zjawisku proponuje się przypisanie pracodawcy, za każdy miesiąc nielegalnego zatrudnienia przychodu w wysokości równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego na podstawie przepisów ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207) na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia (art. 14 ust. 2 pkt 20 ustawy PIT). Przy czym, przychód ten przypisany będzie niezależnie od tego, czy nieuczciwy pracodawca faktycznie wypłacał nielegalnie zatrudnionemu pracownikowi wynagrodzenie i w jakiej wysokości (art. 14 ust. 2j ustawy PIT).

Przychodem z działalności gospodarczej będą również przychody z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit.a ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przychody ze stosunku pracy w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym (art. 14 ust. 2 pkt 21 ustawy PIT). Będzie to przychód odpowiadający przychodowi pracownika zwolnionemu z opodatkowania na podstawie projektowanego art. 21 ust. 1 pkt 151 ustawy PIT. Przepis ten zwalnia od podatku dochodowego przychody z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przychody ze stosunku pracy w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym.

W wyniku proponowanej zmiany, pracownik nielegalnie zatrudniony oraz pracownik, który otrzymuje część wynagrodzenia „pod stołem”, w przypadku ustalenia takich okoliczności nie będzie ponosił obciążeń podatkowych wynikających z tych okoliczności. Konsekwencje w zakresie podatku dochodowego będą obciążały pracodawcę.

Kolejnym elementem zmian mających na celu przeciwdziałanie szarej strefie, jest propozycja wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów wypłaconego wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz wynagrodzenia wypłaconego „pod stołem”. W ten sposób nieuczciwy pracodawca, niejako przejmie ciężar opodatkowania podatkiem dochodowym wynagrodzenia osoby fizycznej (art. 23 ust. 1 pkt 55c ustawy PIT).

Kosztem podatkowym dla pracodawcy nie będą również składki na ubezpieczenia emerytalne od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego wynagrodzenia, pomimo, że będą finansowane z jego własnych środków jako płatnika składek (art. 23 ust. 1 pkt 55d ustawy PIT).

Ponadto, proponuje się zmiany w ustawie o SUS. W przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki należne od wynagrodzenia nielegalnie zatrudnionego pracownika oraz wynagrodzenia wypłacanego „pod stołem” będą w całości finansowane przez pracodawcę (dodany ust. 1e w art. 16 ustawy SUS).

W ten sposób nielegalnie zatrudniony pracownik zachowa w pełni prawo do ubezpieczeń społecznych, chociaż nie będzie partycypował w finansowaniu swoich ubezpieczeń.

Analogicznie jak w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne, również w przypadku składek na ubezpieczenie zdrowotne proponuje się, żeby w przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki należne od wynagrodzenia nielegalnie zatrudnionego pracownika oraz wynagrodzenia wypłacanego „pod stołem” były w całości finansowane przez pracodawcę. Dzięki tej zmianie pracownik zachowa prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, pomimo tego, że składki będą finansowane przez pracodawcę (zmiana art. 83 ust. 3 pkt 1 oraz dodanie pkt 17 w art. 86 w ust. 1 w ustawie o NFZ).

Proponowane rozwiązania w zakresie skutków nielegalnego zatrudnienia oraz nieujawniania właściwym organom części wynagrodzenia ze stosunku pracy znajdują zastosowanie do przypadków nielegalnego zatrudnienia oraz nieujawniania właściwym organom części wynagrodzenia ze stosunku pracy, zaistniałych od dnia wejścia życie ustawy

Analogiczne rozwiązanie przewidziane zostało w przepisach ustawy CIT.

Popularyzacja obrotu bezgotówkowego

Założeniem projektowanych zmian jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce poprzez stworzenie systemu zachęt podatkowych, mających skłaniać podatników do realizowania płatności w formie bezgotówkowej.

W Polsce płatności bezgotówkowe notują rosnącą popularność. Według danych Narodowego Banku Polskiego liczba terminali POS na koniec czerwca 2020 r. w porównaniu do grudnia 2019 r. wzrosła o 7,5% do poziomu prawie 975 tys. Liczba punktów handlowo-usługowych wyposażonych w terminale POS w stosunku do grudnia 2019 r. zwiększyła się do poziomu 707 tys. placówek, co stanowi wzrost o 10% ⁴⁹.

W tym kontekście promuje się płatności bezgotówkowe ponieważ są one elementem nowoczesnej gospodarki cyfrowej. W krajach rozwiniętych transakcje w ramach szarej strefy gospodarczej odbywają się niemal wyłącznie przy wykorzystaniu gotówki, bowiem gotówka nie zostawia śladów w jakiegokolwiek dokumentacji i rejestrach. W przypadku obrotu bezgotówkowego pozostaje wiele śladów, między innymi w systemach bankowych, w dokumentacji przedsiębiorstw i wreszcie w rejestrach, do których mają dostęp służby skarbowe.

Obrót bezgotówkowy stanowi ważne narzędzie władz skarbowych w zwalczaniu szarej strefy, w tym przeciwdziałaniu tzw. praniu pieniędzy, czyli wprowadzania do obiegu gospodarczego pokaźnych kapitałów uzyskanych z przestępczych i nielegalnych, zatem nieopodatkowanych, źródeł⁵⁰.

W tym celu, projekt ustawy wprowadza preferencje dla podatników w podatku dochodowym oraz w podatku od towarów i usług.

Rozwiązania wprowadzane w zakresie podatku od towarów i usług, tj. szybki zwrot VAT w terminie 15-dniowym dla tzw. podatnika bezgotówkowego zostaną omówione w uzasadnieniu do zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług (zob. zmiany do ustawy o VAT zawarte w art. 12 pkt 5 i 11 projektu ustawy).

⁴⁹ https://www.nbp.pl/systemplatniczy/ocena/ocena2020_1.pdf

⁵⁰ Zob. przykładowo informacje w raporcie „Szara Strefa 2021” Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych dostępnym pod linkiem: <http://www.ipag.org.pl/pl-PL/text/publikacje>.

Preferencje w podatku dochodowym:

Projekt ustawy wprowadza ulgę dla podatników, którzy ponieśli wydatki na nabycie terminala płatniczego oraz wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego. Wydatki z tego tytułu podatnicy będą mogli odliczyć od podstawy obliczenia podatku zarówno w przypadku korzystania z opodatkowania na ogólnych zasadach według skali podatkowej jak i według jednolitej 19% stawki podatku.

Ulga została ograniczona kwotowo. W roku podatkowym podatnik będzie mógł odliczyć od podstawy obliczenia podatku maksymalnie 1000 zł, a w przypadku podatników, którzy zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług są zwolnieni z obowiązku rejestrowania przychodów przy użyciu kas rejestrujących odliczeniu będzie podlegała maksymalnie kwota 2500 zł w roku podatkowym. Prawo do ulgi będzie przysługiwało wyłącznie w odniesieniu do wydatków poniesionych w roku podatkowych, w którym podatnik zapewnił możliwość przyjmowania płatności za pośrednictwem terminala i wydatków poniesionych w roku bezpośrednio po nim następującym. Oznacza to, że podatnik będzie miał prawo do ulgi przez dwa lata podatkowe. Jeżeli zatem np. podatnik poniesie wydatki związane z obsługą transakcji płatniczych w roku 2022, to prawo do ulgi będzie mu przysługiwało w rozliczeniu za rok 2022 i 2023. Wydatki poniesione w 2022 r. podatnik odliczy od podstawy obliczenia podatku w zeznaniu składanym za 2022 r., a wydatki poniesione w 2023 r. podatnik odliczy w zeznaniu składanym za 2023 r. Jeżeli podstawa obliczenia podatku nie pozwoli na odliczenie w całości wydatków poniesionych w 2022 r. w zeznaniu składanym za 2022 r., to nieodliczoną część poniesionych wydatków podatnik będzie mógł odliczyć w zeznaniach składanych za kolejne lata.

Projekt jednocześnie modyfikuje zakres odliczania poniesionych wydatków na nabycie terminala płatniczego oraz wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego dla małych podatników, którym przysługuje prawo do zwrotu VAT w terminie 15-dniowym. Dla celów ulgi w podatku dochodowym uprawnienie to musi przysługiwać przez czas określony w przepisach. Prawo do odliczenia będzie przysługiwało w kwocie 200% poniesionych wydatków, jednak nie więcej niż 2000 zł rocznie. W tym przypadku prawo do ulgi będzie przysługiwało w każdym roku, w którym podatnik poniósł wydatek, co oznacza, że nie będzie to prawo ograniczone do roku poniesienia wydatku i roku po nim następującego. Podatnik dokonujący odliczenia, będzie mógł stosować ulgę również w przypadku, gdy przyjmował płatności przy użyciu terminala płatniczego w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym ponownie rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego. Ulgę będzie mógł stosować również w roku, w którym zapewniał możliwość płatności bezgotówkowych korzystając z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, o ile będzie ponosił wydatki uwzględniane w uldze.

Status podatnika, któremu przysługuje szybszy zwrotu podatku VAT regulują projektowane przepisy w art. 87 ustawy o VAT.

Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, a w przypadku przedsiębiorstwa w spadku również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy; przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł; (art. 5a pkt 20 ustawy PIT).

Wysokość odliczenia nie będzie mogła w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z działalności gospodarczej. Ulga jest kierowana do przedsiębiorców, a zatem będzie odliczana tylko od dochodów z działalności gospodarczej.

Prawo do ulgi w podatku dochodowym przysługiwać będzie w przypadku, gdy prawo do zwrotu podatku VAT w terminie 15-dniowym przysługuje podatnikowi lub spółce niebędącej osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem. Oznacza to, że dla celów ulgi w podatku dochodowym uwzględniono zarówno sytuacje, w której prawo to będzie posiadał podatnik prowadzący działalność na własne nazwisko jak i spółka niebędąca osobą prawną, w której podatnik będzie wspólnikiem. Jeżeli podatnik będzie wspólnikiem w kilku spółkach, dla celów ulgi w podatku dochodowym, wystarczającym będzie posiadanie prawa do zwrotu podatku VAT w terminie 15-dniowym przez jedną ze spółek, w której podatnik będzie wspólnikiem.

Podatnik, który zapewni możliwość przyjmowania płatności przy użyciu terminala płatniczego korzystając z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, poniesione wydatki będzie odliczał w roku podatkowym, w którym zaprzestał korzystania z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego, i w roku następującym po tym roku. Oznacza to, że podatnicy, którzy skorzystali z takiego programu nabywają prawo do ulgi w roku podatkowym, w którym zaprzestali korzystania z programów finansujących zwrot wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego. Przyjmując, że podatnik zapewni korzystanie z płatności bezgotówkowych od czerwca 2022 r. i przez kolejnych 12 miesięcy, tj. do maja 2023 r. będzie otrzymywał zwrot poniesionych z tego tytułu wydatków, np. w ramach programu Polska Bezgotówkowa, to prawo do ulgi będzie mu przysługiwało w roku 2023, tj. w roku, w którym zaprzestał korzystania z programu pomocowego i w roku następnym, tj. w roku 2024. W takim przypadku wydatki poniesione w 2023 roku po zakończeniu korzystania z programu pomocowego, podatnik odliczy w zeznaniu składanym za 2023 r., a wydatki poniesione w 2024 roku, odliczy w zeznaniu składanym za 2024 r. Jak już wcześniej wskazano, przepis ten nie ma zastosowania do podatnika korzystającego z ulgi na podstawie ust. 2.

Projekt przewiduje również ograniczenie w stosowaniu ulgi dla podatników, którzy przyjmowali płatności przy użyciu terminala płatniczego w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym ponownie rozpoczęli przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego. Tym samym, podatnik, który, np. zakończył prowadzenie działalności z dniem 31 grudnia 2023 r., a następnie rozpoczął prowadzenie innego rodzaju działalności z dniem 1 maja 2024 r. zapewniając przyjmowanie płatności bezgotówkowych przy użyciu terminala, to w rozliczeniu za rok 2024 nie skorzysta z prawa do ulgi, ponieważ przyjmowanie takich płatności przy użyciu terminala zapewniał w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym ponownie rozpoczął przyjmowanie płatności przy użyciu terminala płatniczego. Również ten przepis nie ma zastosowania do podatnika korzystającego z ulgi na podstawie ust. 2.

Projekt ustawy precyzuje rodzaje wydatków uwzględnianych w uldze. W uldze będą uwzględniane wydatki zarówno na nabycie terminali jak i wydatki stanowiące opłatę za korzystanie z terminali niebędących własnością podatnika, np. opłata z tytułu najmu terminali. Będą to również wydatki ponoszone w związku z korzystaniem z terminali takie jak np. opłata interchange, czy opłata systemowa, zdefiniowane w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794, z późn. zm.).

Dla celów ulgi zdefiniowano terminal jako każde urządzenie umożliwiające dokonywanie płatności bezgotówkowych z wykorzystaniem karty płatniczej lub innych instrumentów płatniczych.

W ramach ulgi będą uwzględniane wydatki łącznie z podatkiem od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.

Odliczeniu nie będą podlegały wydatki odliczone od ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub takie, które zostały podatnikowi zwrócone w jakiejkolwiek formie, tj. takie, których podatnik ostatecznie nie poniósł. Zabezpiecza to ponowne skorzystanie z ulgi w odniesieniu do tych samych wydatków.

Ulga będzie rozliczana w zeznaniu rocznym, co oznacza, że poniesione wydatki nie będą uwzględniane przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy.

Kwota ulgi nieodliczona w roku podatkowym, będzie podlegała odliczeniu w kolejnych latach podatkowych.

W ramach ulgi będą odliczane również wydatki uwzględnione w kosztach uzyskania przychodów, w tym także poprzez odpisy amortyzacyjne.

Proponuje się również ustanowienie górnego progu rozliczeń gotówkowych w kwocie 20 tys. zł, po przekroczeniu którego wszyscy konsumenci, zawierający transakcję z przedsiębiorcą, będą zobowiązani do skorzystania z bezgotówkowych form płatności. Wprowadzone rozwiązanie służy zwalczaniu szarej strefy w obrocie gospodarczym, w którym obok

przedsiębiorcy uczestniczą konsumenci (podmioty nieprofesjonalne), dlatego wartość transakcji jest ustawiona na tak wysokim poziomie.

W celu zapewnienia możliwości wyboru najbardziej dogodnej metody zapłaty za produkt lub usługę projekt wprowadza także przepis zobowiązujący przedsiębiorców do zapewnienia możliwości dokonywania płatności za pomocą bezgotówkowych instrumentów płatniczych. Obowiązek ten nie obejmuje przedsiębiorcy, który nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.

W przypadku, gdy przedsiębiorca przyjmie od konsumenta zapłatę gotówką, w sytuacji, gdy konsument jest zobowiązany do dokonania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, u przedsiębiorcy powstanie przychód w wysokości kwoty płatności dokonanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego.

Analogiczne rozwiązanie przewidziane zostało w przepisach ustawy CIT.

Zniesienie szkodliwości w Polskiej strefie inwestycyjnej (PSI)

Kwestie dotyczące procesu przeglądu wprowadzanych przez państwa członkowskie środków podatkowych dotyczących opodatkowania działalności gospodarczej zostały uregulowane w Kodeksie postępowania (*Code of Conduct*), z którego wynika obowiązek oceny w ramach procedury notyfikacji *standstill* i *rollback*, szkodliwych środków podatkowych.

W dokumencie z dnia 25 listopada 2019 r. nr 14114/19 Grupa CoCG dokonała oceny preferencji podatkowych wynikających z prowadzenia działalności na podstawie decyzji o wsparciu. Komisja Europejska wskazała, iż reżim PSI wynikający z ustawy o WNI, jest szkodliwy w zakresie:

- braku ustawowej regulacji w zakresie odpowiedniego zatrudnienia nowych pracowników w związku z realizacją nowej inwestycji (*an adequate employment*). KE wskazała, że mimo, że tworzenie nowych miejsc pracy jest nieodłącznym i podstawowym elementem PSI, ustawa o WNI nie zawiera obowiązkowego zatrudnienia, tylko wskazuje na możliwość preferencji w przypadku, gdy nowe miejsca pracy są tworzone w związku z nową inwestycją,
- zniesienia preferencji skierowanych głównie do nierezydentów (kryterium osiągnięcia odpowiedniego poziomu sprzedaży na eksport oraz kryterium utworzenia centrum nowoczesnych usług zorientowanych na eksport) - *ring fencing element*,
- w przypadku dochodów uzyskiwanych z IP BOX i innych patentów Komisja wskazała na konieczność wprowadzenia podejścia *nexus*.

Szkodliwość w zakresie PSI, jak wynika z oceny KE, dotyczy rozwiązań zawartych w ustawie o WNI oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy

publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1713), dalej: „rozporządzenie WNI”.

Komisja nie stwierdziła szkodliwości w zakresie ustawy o PIT i o CIT oraz w ustawie o SSE.

Zgodnie z art. 3 ustawy o WNI wsparcie na realizację nowej inwestycji udzielane jest w formie zwolnienia od podatku dochodowego, na zasadach określonych odpowiednio w przepisach ustawy o PIT albo w przepisach ustawy o CIT. Wsparcie udzielane jest przedsiębiorcy realizującemu nową inwestycję na podstawie decyzji o wsparciu, jeżeli nowa inwestycja spełnia kryteria ilościowe oraz jakościowe, w ramach działalności gospodarczej niewyłączonej rozporządzeniem WNI. Zakres wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielanego w postaci zwolnienia podatkowego, determinuje więc zakres oraz sposób stosowania interpretowanych przepisów art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy o PIT oraz art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy o CIT. Zwolnienie podatkowe nie może bowiem wykraczać poza sytuacje, dla których ustawa o WNI przewiduje wsparcie (pomoc publiczną).

Projektowana ustawa wprowadza zmiany mające na celu zniesienie szkodliwości PSI poprzez odpowiednie zmiany w przepisach ustawy o WNI, a ponadto wprowadza również odpowiednie zmiany o charakterze uszczelniającym i doprecyzowującym do ustawy z dnia 20 października 1994 r o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1670), dalej: „ustawa o SSE” oraz do ustawy PIT i CIT.

Zniesienie szkodliwości w zakresie ustawowego obowiązku zatrudnienia

W zakresie odpowiedniego zatrudnienia nowych pracowników w związku z realizacją nowej inwestycji projekt zawiera rozwiązania znoszące szkodliwość reżimu PSI poprzez wprowadzenie ustawowej regulacji w zakresie obowiązkowego zatrudnienia nowych pracowników w związku z realizacją nowej inwestycji (an adequate employment).

Projekt wprowadza rozwiązania wpisujące się w wymagania Komisji w zakresie spełnienia warunku wynikającego z ustawy o WNI obowiązkowego (adekwatnego) utworzenia nowych miejsc pracy i zatrudnienia nowych pracowników w związku z realizacją nowej inwestycji.

Propozycja zmiany w art. 15 ustawy o WNI ma na celu zniesienie szkodliwości w zakresie : „an adequate employment”. Projektowane rozwiązanie służy realizacji wytycznych wskazanych przez Komisję Europejską w zakresie konieczności wprowadzenia legislacyjnej zmiany mającej na celu uwzględnienie w przepisach rangi ustawowej, tj. w ustawie o WNI, obowiązku zatrudnienia. Taka zmiana będzie skutkować wyeliminowaniem szkodliwości podatkowej przedmiotowego środka PSI wynikającej z oceny dokonanej przez CoCG w ww. dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD .

Propozycja zmiany art. 17 ust. 4 ustawy o WNI wpisuje się w proces zniesienia szkodliwości środka wsparcia w zakresie wprowadzenia ustawowego obowiązku utworzenia nowych miejsc pracy w PSI. Projekt uszczelnia system wprowadzający obowiązek utworzenia nowych miejsc

pracy w związku z realizacją nowej inwestycji poprzez nałożenie ograniczenia w zakresie uprawnienia ministra gospodarki do zmiany decyzji o wsparciu, w przypadku gdy taka zmiana mogłaby skutkować obniżeniem poziomu zatrudnienia określonego w decyzji o wsparciu o więcej niż 20%. Propozycja ma na celu uniemożliwienie zmiany decyzji o wsparciu, która to zmiana nie wywołuje bezpośrednich skutków prawnych polegających na konieczności zwrotu nienależnie wykorzystanej pomocy publicznej (patrz komentarz do art. 17 ust. 2 ustawy o WNI).

Propozycja zmiany ust. 4 pkt 2 ma na celu doprecyzowanie, że w związku z brakiem skutków podatkowych zmiany decyzji o wsparciu, zmiana taka nie może być dokonana, jeżeli dotyczyłoby nieuprawnionego zwiększenia pomocy publicznej poprzez zwiększenie maksymalnej wysokości kosztów kwalifikowanych.

Takie rozwiązania stanowią gwarancję realizacji przez przedsiębiorców korzystających z preferencyjnego zwolnienia w zakresie dochodów uzyskanych w związku z realizacją nowej inwestycji, zniesienia szkodliwego instrumentu wsparcia, poprzez usankcjonowanie, że tworzenie nowych miejsc pracy stanowi warunek korzystania z preferencyjnego rozliczenia w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu w PSI.

Jednocześnie propozycja zmiany ustawy o WNI w zakresie obowiązkowego tworzenia nowych miejsc pracy zbliża warunki zwolnienia w PSI do zwolnienia z opodatkowania dochodów uzyskanych przez podatników prowadzących działalność gospodarczą w oparciu o przepisy ustawy o SSE, na podstawie zezwolenia na prowadzenie tej działalności na terenie specjalnych stref ekonomicznych (dalej: SSE). W ustawie o SSE bowiem, podstawą do korzystania z regionalnej pomocy publicznej w formie zwolnienia podatkowego jest również pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy również pomoc na zatrudnienie.

Zniesienie szkodliwości w zakresie wskaźnika nexus w IP Box i innych patentów

Projekt zawiera rozwiązania mające na celu wyeliminowanie szkodliwości, wynikającej z oceny dokonanej przez CoCG, w przypadku dochodów uzyskiwanych z IP BOX i innych patentów. W tym zakresie Komisja wskazała na konieczność wprowadzenia podejścia *nexus*.

Jak wskazała CoCG, system preferencji przyznawanych przedsiębiorcom w PSI należy uznać za szkodliwy, ponieważ pozwala na korzystanie ze zwolnienia podatkowego dochodu związanego z własnością intelektualną bez uwzględnienia możliwie istniejącej szerokiej bazy kategorii praw własności intelektualnej z zastosowaniem podejścia *nexus*.

Projektowany art. 3 ust. 2 wskazuje jednoznacznie, iż w przypadku gdy przedsiębiorcy realizujący nową inwestycję na podstawie decyzji o wsparciu osiągają dochody z praw własności intelektualnej, zobowiązani są do stosowania przepisów ustawy o PIT i ustawy o CIT, w tym również przepisów art. 30ca i art. 30cb ustawy o PIT oraz art. 24d i art. 24e ustawy o CIT, oraz pozostałych przepisów ustawy o PIT i ustawy o CIT odnoszących się do opodatkowania

kwifikowanych dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej w sposób preferencyjny - IP Box. W tym miejscu należy wskazać, że możliwość preferencyjnego opodatkowania kwalifikowanych dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej jest prawem a nie obowiązkiem podatnika. Podatnik może skorzystać z tego rozwiązania po zakończeniu roku podatkowego w zeznaniu rocznym, po spełnieniu określonych w przepisach warunków.

Preferencyjne przepisy prawa w zakresie opodatkowania dochodów IP muszą być zgodne ze standardami wypracowanymi przez OECD w tym zakresie. Standardy te są przede wszystkim wyrażone w postaci wytycznych OECD w BEPS Planie Działania nr 5. Jednym najważniejszych standardów OECD wobec preferencyjnego opodatkowania dochodów z IP jest konieczność dochowania tzw. zmodyfikowanego podejścia *nexus* (ang. *modified approach*), które polega na konieczności zachowania związku między poniesionymi kosztami oraz prawami własności intelektualnej, oraz wytworzonym dochodem z tych praw. To oznacza, że zakres preferencji podatkowej musi być uzależniony od zakresu działalności badawczo-rozwojowej podejmowanej przez podatnika.

Dla zapewnienia zgodności przepisów o IP BOX ze zmodyfikowanym podejściem *nexus*, polski ustawodawca w art. 30ca ustawy o PIT oraz w art. 24d ustawy o CIT wymaga prowadzenia przez podatnika działalności badawczo-rozwojowej bezpośrednio związanej z wytworzeniem, rozwojem lub ulepszeniem kwalifikowanego IP w celu skorzystania z preferencyjnego 5% opodatkowania dochodu z IP. Kierując się efektywnością IP BOX i zapewnieniem konkurencyjności polskiego systemu podatkowego, polski ustawodawca, zaimplementował przepisy o IP BOX w wariantcie bardzo sprzyjającym inwestorom w ramach ww. wytycznych OECD, zarówno pod względem maksymalnego mnożnika (tj. 1,3) przy kalkulacji współczynnika *nexus*, jak i szerokiego wachlarza kwalifikowanych IP oraz braku dodatkowych ograniczeń. Przekłada się to na wizerunek Polski jako kraju o najbardziej przyjaznym i korzystnym reżimie IP BOX wśród krajów OECD. Preferencja IP BOX skierowana jest zarówno do przedsiębiorstwa funkcjonującego na rynku od wielu lat, jak i do nowej inicjatywy komercjalizującej nowe lub zmodyfikowane IP (tzw. *start-up*). Podatnik musi jednak, przynajmniej w jakiejś części przyczynić się twórczo do powstania IP. Podmioty, które kupiły patent nie mogą skorzystać z preferencyjnego 5% opodatkowania zgodnie z przepisami o IP BOX.

Zarówno przepisy ustawy o PIT jak i ustawy o CIT wskazują katalog kwalifikowanych praw własności intelektualnej, do których zaliczają m.in. patent, prawo ochronne na wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru przemysłowego, czy prawo z rejestracji topografii układu scalonego. Prawa te podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, oraz innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska, których przedmiot

ochrony został wytworzony, rozwinięty lub ulepszony przez podatnika w ramach prowadzonej przez niego działalności badawczo-rozwojowej.

Istotą omawianej preferencji przyjętą przez polskiego ustawodawcę jest nałożenie na podatnika uzyskującego dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnych, ustalania wysokości kwalifikowanego dochodu z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej według wskaźnika *nexus*, który jest wyliczany dla poszczególnych dochodów z kwalifikowanych IP oddzielnie. W sytuacji zatem, gdy np. podatnik uzyskuje dochód z patentu oraz dochód z prawa ochronnego na wzór użytkowy, ma obowiązek obliczyć wskaźnik odrębnie dla tych dwóch dochodów. Konstrukcja wskaźnika wskazuje, że preferowane jest prowadzenie własnej działalności B+R ukierunkowanej na wytworzenie kwalifikowanego IP.

Zatem, ustawowe doprecyzowanie zaproponowane w projekcie znosi szkodliwość w zakresie konieczności ustawowego wprowadzenia podejścia *nexus* w przypadku dochodów uzyskiwanych z IP BOX i innych patentów. Komisja wskazała na potrzebę ustawowej regulacji w zakresie doprecyzowania, iż w przypadku gdy przedsiębiorcy realizujący nową inwestycję na podstawie decyzji o wsparciu osiągają dochody z praw własności intelektualnej, do ustalenia wysokości tych dochodów powinni zastosować wskaźnik *nexus*, oraz pozostałe warunki wymienione w ww. artykułach ustawy o PIT i ustawy o CIT.

Zmiany o charakterze uszczelniającym

Projekt ustawy wprowadza także przepisy uszczelniające system podatku dochodowego. Do zmian o charakterze uszczelniającym należą projektowane regulacje dotyczące:

- 1) poszerzenia katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których sprzedaż po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowana do przychodów z działalności,
- 2) amortyzacji składników majątku nabytych przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- 3) regulacji dotyczącej opodatkowania 70% zryczałtowanym podatkiem odpraw lub odszkodowań,
- 4) uszczelnienia w zakresie warunków zwolnienia z podatku dochodowego z realizacji inwestycji w PSI lub w SSE

Poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których sprzedaż po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowana do przychodów z działalności

Na gruncie ustawy PIT, przychody ze sprzedaży środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej po wycofaniu ich z działalności lub po likwidacji działalności, kwalifikowane są do

przychodów z działalności gospodarczej, jeżeli sprzedaż nastąpiła w okresie 6 lat po wycofaniu lub likwidacji.

Inaczej jest w przypadku rzeczy ruchomych, które wykorzystywane są w działalności na podstawie tzw. leasingu operacyjnego. Na gruncie ustawy PIT, składniki takie nie są traktowane jako składniki firmy i nie są amortyzowane. Do kosztów podatkowych zaliczane są natomiast raty leasingowe. W sytuacji, gdy leasingobiorca wykupi taki składnik po wycofaniu z działalności gospodarczej, czyli do majątku prywatnego, przychód z jego sprzedaży nie jest kwalifikowany jako przychód z działalności gospodarczej. Jeżeli sprzedaż rzeczy ruchomej nastąpi po upływie 6 miesięcy od dnia nabycia, przychód ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu.

Proponuje się więc zaliczenie do przychodów z działalności gospodarczej przychodów z odpłatnego zbycia składników będących rzeczami ruchomymi, o których mowa w art. 23b ust. 1, jeżeli przed zbyciem zostały wycofane z działalności gospodarczej, a między pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym składniki te zostały wycofane z działalności i dniem ich odpłatnego zbycia, nie upłynęło 6 lat (art. 14 ust. 2 pkt 19 ustawy PIT). Zmiana koresponduje ze zmianą art. 10 ust. 2 pkt 4 ustawy PIT.

Amortyzacja składników majątku nabytych przed rozpoczęciem działalności gospodarczej:

Na gruncie ustawy PIT, dla celów amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, za wartość początkową przyjmuje się m.in. cenę zakupu. W przypadku składników, które przed przyjęciem do używania w firmie były nabyte i wykorzystywane w majątku prywatnym osoby fizycznej, cena nabycia może znacznie odbiegać od rzeczywistej wartości takiego składnika. Przykładowo, samochód osobowy, który nabyty był 5 lat wcześniej i wykorzystywany wyłącznie do celów prywatnych, na dzień przyjęcia go do używania w działalności gospodarczej, ma dużo niższą wartość. Tymczasem amortyzowany jest jak nowy środek trwały.

Proponuje się więc, by wartość początkowa składnika majątku, który przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych został nabyty do majątku prywatnego osoby fizycznej i wykorzystywany do celów prywatnych, była ustalana według ceny jego zakupu, albo według wartości rynkowej jeżeli jest ona niższa od ceny zakupu. Rozwiązanie to spowoduje, że składnik majątku będzie amortyzowany od jego realnej wartości, czyli niejako uwzględni faktyczne zużycie przed wprowadzeniem tego składnika do firmy (zmiana art. 22g ust. 1 pkt 1 ustawy PIT).

Regulacje dotyczące opodatkowania 70% zryczałtowanym podatkiem odpraw lub odszkodowań.

Zmiana polega na nadaniu nowego brzmienia tej jednostce redakcyjnej, w taki sposób, że nie określa się rodzaju umowy, z której ma wynikać prawo podatnika do odprawy lub

odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta. Dzięki temu, niezależnie od rodzaju umowy, z której wynika odprawa lub odszkodowanie, opodatkowaniu 70% stawką podatku zryczałtowanego będzie podlegać część odprawy lub odszkodowania przekraczająca trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego z tytułu ww. umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania.

Biorąc pod uwagę literalne brzmienie przepisu art. 30 ust. 1 pkt 16 ustawy PIT, obligatoryjną przesłanką opodatkowania tych świadczeń zryczałtowanym podatkiem jest określenie tych świadczeń (odpraw i/lub odszkodowań) we właściwej umowie o pracę lub umowie o świadczenie usług zarządzania. Wykładnia językowa przedmiotowego przepisu nie budzi zatem wątpliwości, co do jego zakresu. W przypadku gdy prawo podatnika do otrzymania odprawy lub odszkodowania za skrócenie umowy o pracę lub umowy o świadczenie usług zarządzania, nie wynika z tych umów, a z odrębnego porozumienia zawartego przez strony, oznacza, że nie zostały spełnione wszystkie warunki do zastosowania opodatkowania, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 16 ustawy PIT.

W takich przypadkach płatnik jest obowiązany pobrać podatek według skali podatkowej na zasadach określonych dla poszczególnych źródeł przychodów. I tak, w przypadku, gdy odprawa lub odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia są następstwem uprzednio obowiązującej umowy o pracę płatnik jest obowiązany zastosować sposób opodatkowania określony dla dochodów ze stosunku pracy, natomiast gdy podatnika ze spółką łączyła uprzednio umowa o świadczenie usług zarządzania płatnik opodatkuje świadczenie na zasadach przewidzianych dla dochodów z umów cywilnoprawnych.

Ten stan rzeczy powoduje, że zdarzają się przypadki obchodzenia tego przepisu i unikania opodatkowania według 70% stawki podatku, poprzez zawieranie odrębnych porozumień, od umów o pracę lub umów o świadczenie usług zarządzania, w których strony określają przysługujące podatnikom odprawy lub odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta. Tym samym niweczony jest sens tej regulacji, która miała na celu „wpłynięcie na zachowania stron takich kontraktów i dostosowanie wysokości odpraw i odszkodowań do rozsądnych i uczciwych standardów.”.

Zmiany w zakresie warunków korzystania ze zwolnienia podatkowego w PSI i SSE

Proponuje się zmiany w ustawach PIT i CIT (art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy PIT oraz art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy CIT) mające charakter uszczelniający i doprecyzowujący, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych w aspekcie doprecyzowania warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu (dalej: DOW).

Projekt ustawy wskazuje, że ze zwolnienia podatkowego mogą korzystać podatnicy, którzy prowadzą działalność gospodarczą na podstawie DOW i uzyskują dochody wyłącznie z realizacji nowej inwestycji i na terenie określonym w DOW. W projekcie wskazuje się, iż ze zwolnienia podatkowego mogą korzystać podatnicy, którzy prowadzą działalność gospodarczą na podstawie DOW i uzyskują dochody wyłącznie z realizacji nowej inwestycji i na terenie określonym w DOW. Zmiana ta koresponduje ze zmianami wprowadzanymi do ustawy o WNI, gdzie w projektowanej ustawie zmiany do art. 14 pkt 12 ustawy o WNI projektodawca wskazuje, iż DOW powinna zawierać wyłącznie kody PKWiU związane z nową inwestycją. Zmiana jest szczególnie istotna w przypadku reinwestycji w istniejący zakład. Wskazać należy, iż dotychczasowa praktyka interpretacyjna pokazała, że w wydawanych DOW Zarządzający SSE, wydający te decyzje w imieniu ministra właściwego do spraw gospodarki wskazywali klasyfikację PKWiU, które nie były związane z opisem charakteru nowej inwestycji. Takie działania mają negatywne skutki budżetowe, ponieważ zwolnieniem podatkowym podatnicy obejmują również dochody niezwiązane z realizacją nowej inwestycji, a tym samym w sposób nieuprawniony prowadzą do uszczerbku w budżecie państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt wprowadza także zmiany uszczelniające do małej klauzuli zawartej w art. 21 ust. 5cc ustawy o PIT i art. 17 ust. 6c ustawy o CIT poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego. Takimi czynnościami jest np. możliwość występowania schematów optymalizacji podatkowej dotyczących maksymalizacji wykorzystania dochodu zwolnionego z opodatkowania uzyskanego z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Projektowane zmiany w ustawie o WNI oraz w ustawie o SSE znoszą wątpliwości interpretacyjne poprzez doprecyzowanie w zakresie wydatków poniesionych na środki trwałe służące celom osobistym przedsiębiorcy, iż nie stanowią one kosztów kwalifikowanych. Dodano również definicję „rozpoczęcia prac”, celem ujednolicenia w tym zakresie linii orzeczniczej organów podatkowych.

Uszczelniający charakter ma zmiana art. 16 ustawy o WNI, której celem jest konieczność przekazania do US przez ministra właściwego do spraw gospodarki nie tylko kopii wydanej decyzji o wsparciu, ale również kopii decyzji o zmianie decyzji, kopii decyzji o uchyleniu decyzji o wsparciu oraz kopii decyzji stwierdzającej jej wygaśnięcie. Skutki prawne związane niektórymi z tych zdarzeń mają bowiem bezpośredni wpływ na utratę prawa do zwolnienia i skutkują, w przypadku uchylenia decyzji koniecznością zwrotu nienależnej pomocy publicznej. Dlatego też uzasadnionym jest przekazywanie przez ministra właściwego do spraw gospodarki

kopii wszystkich ww. decyzji do naczelnika urzędu skarbowego, który w przypadku uchylenia decyzji o wsparciu, wydaje decyzję określającą kwotę pomocy podlegającą zwrotowi wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych.

Propozycja zmiany art. 17 ust. 2 ustawy o WNI polega na dodaniu do przesłanek warunkujących uchylenie decyzji o wsparciu, nowej przesłanki o charakterze klauzuli antyabuzywnej.

Proponowane przepisy o charakterze antyabuzyjnym powinny być stosowane przez organ wydający decyzję o wsparciu oraz przez przedsiębiorców w przypadku uchylenia tej decyzji w związku m.in. z rażącym uchybieniem przez przedsiębiorcę warunków w niej określonych lub w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej określonej w decyzji. Działania takie zmierzają do nieuprawnionego zwiększenia limitu pomocy publicznej, np. w drodze nierynkowego kształtowania kosztów kwalifikowanych. Regulacje klauzuli odnoszą się również do czynności prawnych, które nie mają rzeczywistego charakteru, albo uzasadnienia gospodarczego poza uzyskaniem korzyści podatkowej płynącej ze zwolnienia podatkowego w związku z realizacją nowej inwestycji. Klauzula może objąć także czynności prawne charakteryzujące się nadmierną komplikacją i bezcelowością z punktu widzenia racjonalnego przedsiębiorcy, tj. takiego, który w swoich działaniach nie przedkłada korzyści podatkowych nad korzyści gospodarcze.

Projekt zawiera również zmianę charakteru uszczelniającym do art. 17 ust. 5 ustawy o WNI.

Projektodawca wskazuje, iż wygaśnięcie decyzji o wsparciu w związku z niewykorzystaniem w ogóle przez przedsiębiorcę pomocy publicznej albo ze skorzystaniem z tej pomocy i spełnieniem wszystkich warunków określonych, dotyczy wyłącznie tej decyzji o wsparciu, której warunki zostały w pełni spełnione przez przedsiębiorcę, albo zaniechane ale bez wykorzystania pomocy publicznej określonej w tej decyzji.

Uszczelnienie regulacji w zakresie konieczności doprecyzowania, której konkretnie decyzji dotyczy wygaśnięcie, ma istotne znaczenie w związku z możliwością posiadania przez przedsiębiorcę kilku decyzji o wsparciu, w których rozliczenie pomocy następuje zgodnie z kolejnością ich wydania.

Zgodnie z art. 13 ust. 6 ustawy o WNI w przypadku, gdy przedsiębiorca posiada co najmniej dwie decyzje o wsparciu, rozliczenie pomocy publicznej następuje zgodnie z kolejnością wydania decyzji o wsparciu. Zasadę tę stosuje się również, gdy przedsiębiorca korzysta z pomocy publicznej zarówno na podstawie decyzji o wsparciu, jak i na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o SSE na prowadzenie działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej. Rozliczenie pomocy publicznej następuje w ten sposób, że w pierwszej kolejności wykorzystywany jest limit pomocy publicznej w ramach decyzji (zezwoleń) wydanej najwcześniej, a gdy limit wynikający z tej decyzji (zezwoleń) jest niewystarczający,

otrzymana pomoc publiczna powinna być rozliczana z dostępnym limitem wynikającym z kolejnych decyzji (zezwoleń), w kolejności ustalonej zgodnie z datami ich wydania.

Zgodnie z art. 13 ust. 8 ustawy o WNI rozliczenie pomocy publicznej przyznanej przedsiębiorcy na podstawie decyzji o wsparciu ma zastosowanie wyłącznie do decyzji, w ramach której inwestycja jest realizowana i w ramach tej inwestycji prowadzona jest działalność gospodarcza. Wyklucza to możliwość korzystania ze zwolnienia w ramach limitu pomocy określonego na podstawie poniesionych kosztów kwalifikowanych i intensywności pomocy określonej w decyzji o wsparciu w przypadku zaniechania prowadzenia działalności, na którą przedsiębiorca otrzymał wsparcie lub niepodjęcia jeszcze takiej działalności. Oznacza to, iż w sytuacji, gdy przedsiębiorca posiada kilka decyzji o wsparciu (zezwoleń) i wykorzystuje dostępny limit pomocy publicznej zgodnie z kolejnością wydania tych decyzji (zezwoleń), to zaniechanie prowadzenia działalności w ramach jednej decyzji o wsparciu wyklucza możliwość korzystania z limitu pomocy publicznej w ramach tej decyzji i konieczność rozpoczęcia korzystania z limitu pomocy publicznej w ramach kolejnej decyzji (zezwolenia). Brak możliwości korzystania z dostępnego limitu pomocy określonego w decyzji o wsparciu w sytuacji, gdy inwestycja nie jest realizowana, ma zastosowanie również do takich działań przedsiębiorcy, które nie spowodowały rozpoczęcia realizacji inwestycji określonej w decyzji (art. 13 ust. 8 ustawy o WNI).

Projekt wprowadza ponadto zmiany uszczelniające polegające na dodaniu definicji rozpoczęcia inwestycji, wskazując m.in. iż w przypadku przejęcia przez rozpoczęcie inwestycji rozumie się nabycie aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem.

Projektowane przepisy art. 13 ust. 9 i 10 ustawy wynikają bezpośrednio z przyjętej przez Komisję Europejską w rozporządzeniu nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, definicji „rozpoczęcia prac” (art. 2 pkt 23 rozporządzenia KE), z której wynika, iż w odniesieniu do przejęć „rozpoczęcie prac” oznacza moment nabycia aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem.

Zmiana w art. 16 ustawy o WNI polegająca na nałożeniu na ministra właściwego do spraw gospodarki obowiązku przekazywania kopii decyzji o wsparciu, decyzji o zmianie decyzji o wsparciu, decyzji o uchyleniu decyzji o wsparciu oraz decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o wsparciu spółek osobowych zgodnie z adresami zamieszkania lub siedziby wspólnika ma na celu doprecyzowanie umożliwiające przekazywanie ww. decyzji do wszystkich urzędów skarbowych właściwych dla siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika.

Zmiana art. 21 ustawy o WNI ma charakter uszczelniający i korygujący zapisy art. 21 w odniesieniu do postępowań prowadzonych na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o wsparciu, jej uchylenia, zmiany, wygaśnięcia oraz stwierdzenia nieważności. Przepisów Kodeksu nie stosuje się do procedury cofnięcia

decyzji o wsparciu, ponieważ procedura taka nie występuje na gruncie ustawy o WNI.

Zmiany w zakresie amortyzowania budynków i lokali mieszkalnych

Proponowane zmiany zakładają wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych. Zmiany dotyczą zatem tych składników, których wartość nie spada, a zasadniczo wzrasta. Projektowane rozwiązanie będzie zbieżne w skutkach w podatku dochodowym z rozwiązaniami dotyczącymi gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów, które również nie podlegają amortyzacji.

Możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wynajmowanych mieszkań, szczególnie z rynku wtórnego, powoduje, że dochody uzyskiwane z tego tytułu są w obowiązującym stanie prawnym, efektywnie bardzo często nieopodatkowane. Odpisy amortyzacyjne dokonywane od tych składników zmniejszają dochód do opodatkowania do takiego poziomu, że podatek dochodowy nie występuje.

Na gruncie obowiązujących przepisów ustawy PIT, tego rodzaju środki trwałe podlegają amortyzacji podatkowej. Jednakże ich sprzedaż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jak również po ich wycofaniu z działalności nie podlega opodatkowaniu w ramach tego źródła. Przychody z takiej sprzedaży kwalifikowane są do odrębnego źródła przychodów, jakim jest odpłatne zbycie nieruchomości i określonych praw majątkowych (art. 10 ust. 3 oraz art. 14 ust. 2c ustawy PIT). Oznacza to, że ich sprzedaż po upływie 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały nabyte nie rodzi obowiązku w podatku dochodowym (art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c ustawy PIT).

Natomiast sprzedaż przed upływem tego okresu, pozwala na skorzystanie z tzw. ulgi mieszkaniowej.

Taki stan rzeczy powoduje, że nieruchomości mieszkaniowe korzystają z podwójnych preferencji w podatku PIT. Ma to zarazem pośrednio, negatywny wpływ na rynek mieszkaniowy. Budynki i lokale mieszkalne powinny zaspokajać przede wszystkim potrzeby mieszkaniowe obywateli. Tymczasem korzystne regulacje podatkowe powodują, iż bardzo opłacalnym obecnie, jest inwestowanie wolnych środków w rynek mieszkaniowy, co ma niewątpliwie wpływ na wzrost cen mieszkań.

Zakłada się, że nieruchomości o charakterze mieszkalnym wykorzystywane w prowadzonej działalności gospodarczej, nie tylko nie będą podlegały amortyzacji, ale również nie będą ujmowane w ewidencji środków trwałych.

W podatku CIT analogicznie jak w podatku PIT wyłącza się możliwość amortyzacji nieruchomości i praw o charakterze mieszkalnym.

Zmiana zasad opodatkowania przychodów osiąganych z najmu lub dzierżawy

Projekt wprowadza jednolite zasady opodatkowania przychodów ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, tj. z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, w tym również dzierżawy, poddzierżawy działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej, z wyjątkiem składników majątku związanych z działalnością gospodarczą. Wszyscy podatnicy osiągający przychody z tego tytułu będą stosowali takie same zasady opodatkowania tych przychodów. Przychody te będą opodatkowane wyłącznie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Ryczałt dla przychodów z tego tytułu nie ulega zmianie i będzie wynosił 8,5% przychodów do kwoty 100 000 zł oraz 12,5% przychodów od nadwyżki ponad kwotę 100 000 zł. Dotychczas podstawową formą opodatkowania dochodów z najmu lub dzierżawy były zasady ogólne według skali podatkowej. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych był fakultatywną formą opodatkowania.

Proponowane zmiany wymagają wprowadzenia zmian o charakterze dostosowawczym.

Bezprzedmiotowe stały się przepisy regulujące opodatkowanie dochodów ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, osiąganych przez małżonków między którymi istnieje wspólność majątkowa (art. 8 ust. 3–6 i 8 ustawy PIT). W przypadku opodatkowania dochodów osiąganych z tych tytułów małżonkowi mogli zdecydować, składając stosowne oświadczenie, o opodatkowaniu całości dochodu osiągniętego z tego źródła przez jednego z nich. Wybrana zasada opodatkowania całości dochodu przez jednego z małżonków dotyczyła również lat następnych, co oznacza, że nie było konieczności corocznego składania takiego oświadczenia. Wyłączenie możliwości opodatkowania dochodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, na ogólnych zasadach według skali podatkowej i obligatoryjne opodatkowanie tych przychodów ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, uzasadnia ich uchylenie w ustawie PIT.

Projekt ustawy wprowadza regulacje w stosunku do małżonków, którzy złożyli oświadczenie o opodatkowaniu całości dochodów z najmu lub dzierżawy przez jednego z małżonków, na podstawie uchylanych przepisów ustawy PIT. Wybór opodatkowania całości dochodów przez jednego z małżonków dotyczył również lat następnych, co oznacza, że nie było konieczności corocznego składania oświadczenia w tym zakresie przez małżonków. Przepis przejściowy wprowadza zasadę, zgodnie z którą oświadczenia złożone na podstawie przepisów ustawy PIT będą traktowane jak oświadczenia złożone na podstawie przepisów ustawy o ryczałcie. Oznacza to, że małżonkowie, którzy przed 1 stycznia 2022 roku, korzystali z zasady opodatkowania całości dochodów przez jednego z nich na podstawie przepisów ustawy PIT, będą nadal korzystali z tej zasady przy opodatkowaniu, od 1 stycznia 2022 roku, całości przychodu przez jednego z małżonków ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Nie

będą tym samym obowiązani składać w tym zakresie kolejnego oświadczenia, z uwagi na objęcie, od 1 stycznia 2022 roku, przychodów ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych.

Zmieniony został przepis stanowiący dotychczas, że dochody osiągane przez podatników ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, są opodatkowane na zasadach określonych w ustawie, chyba że podatnicy wybiorą opodatkowanie w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych, na zasadach określonych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym (art. 9a ust. 6 ustawy PIT). Zmiana polega na wprowadzeniu zasady opodatkowania przychodów ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, tj. z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, wyłącznie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Rezygnacja z opodatkowania na zasadach ogólnych według skali podatkowej dochodów osiąganych ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, uzasadnia uchylenie art. 16a ustawy PIT. Na podstawie uchylanego przepisu, przy określaniu przychodów z tytułu umowy najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz umów o podobnym charakterze, których przedmiotem nie są składniki majątku związane z działalnością gospodarczą, jeżeli wynajmujący lub wydzierżawiający przeniósł na rzecz osoby trzeciej wierzytelności z tytułu opłat wynikających z takich umów, a umowy te między stronami nie wygasają, opłaty ponoszone przez najemcę lub dzierżawcę na rzecz osoby trzeciej stanowią przychód wynajmującego lub wydzierżawiającego w dniu zapłaty.

W konsekwencji rezygnacji z możliwości opodatkowania dochodów z najmu lub dzierżawy, na ogólnych zasadach według skali podatkowej na rzecz opodatkowanie przychodów z tych tytułów ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych został zmieniony przepis dotyczący obowiązku wpłacania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od dochodów z najmu lub dzierżawy (art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy PIT). Przepis ten jako bezprzedmiotowy, został uchylony.

Zmianą dostosowawczą wynikającą z propozycja opodatkowania przychodów z najmu i dzierżawy wyłącznie w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych jest zmiana art. 44 ust. 16 dotyczącego możliwości niewpłacania zaliczki na podatek dochodowy do kwoty 1000 zł.

Odpowiednie zmiany o charakterze dostosowawczym zostały wprowadzone również w ustawie o ryczałcie. Dotyczy to przepisów określających zakres stosowania ustawy o ryczałcie, określenia przychodów z najmu lub dzierżawy i wyboru opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (art. 1 pkt 2 i 4, art. 2 ust. 1a, art. 6 ust. 1a, 1b i 1ba oraz art. 9 ust. 4 ustawy o ryczałcie).

W dotychczasowym brzmieniu przepis art. 1 pkt 2 ustawy o ryczałcie wskazywał, że ustawa reguluje opodatkowanie zryczałtowanym podatkiem dochodowym niektórych przychodów

(dochodów) osiąganych przez osoby fizyczne osiągające przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Konsekwencją tej zmiany jest zmiana art. 1 pkt 4 ustawy o ryczałcie (definicja ustawy PIT została przeniesiona do art. 1 pkt 2 ustawy o ryczałcie).

Z kolei przepis art. 2 ust. 1a ustawy o ryczałcie stanowił, że osoby fizyczne osiągające przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, mogą opłacać ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Przychody z najmu lub dzierżawy będą opodatkowane wyłącznie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Charakteru merytorycznego nie mają również zmiany art. 6 ust. 1a i 1b ustawy o ryczałcie. Są to zmiany redakcyjne uwzględniające objęcie przychodów ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT, opodatkowaniem wyłącznie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Dostosowawczy charakter ma zmiana polegająca na dodaniu w art. 6 ust. 1ba ustawy o ryczałcie, który jest odpowiednikiem uchylanego art. 16a ustawy PIT. Uchylany art. 16a ustawy PIT, który miał charakter uniwersalny, w ustawie PIT stał bezprzedmiotowy, z uwagi na projektowaną rezygnację z opodatkowania przychodów z najmu i dzierżawy na ogólnych zasadach według skali podatkowej. Opodatkowanie przychodów z najmu i dzierżawy wyłącznie w sposób zryczałtowany skutkuje przeniesieniem jego brzmienia do ustawy o ryczałcie.

Uchylany przepis ust. 4 w art. 9 ustawy o ryczałcie dotyczy wyboru opodatkowania przychodów z najmu i dzierżawy. Na podstawie uchylanego przepisu, za równoznaczne z dokonaniem wyboru opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych na dany rok podatkowy uznaje się pierwszą w roku podatkowym wpłatę na ryczałt od przychodów ewidencjonowanych z tego tytułu, a jeżeli pierwszy taki przychód podatnik osiągnął w grudniu roku podatkowego, złożenie zeznania rocznego. Wprowadzenie na mocy ustawy opodatkowania przychodów z najmu lub dzierżawy wyłącznie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych uzasadnia jego uchylenie.

Zmiany w zakresie opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych

Projektowane zmiany mają na celu przede wszystkim obniżenie niektórych stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, co ma dodatkowo uatrakcyjnić tę formę opodatkowania.

Pomoże to jednocześnie niektórym przedsiębiorcom w wychodzeniu z kryzysu wywołanego pandemią COVID-19.

Przede wszystkim obniżone zostaną stawki ryczału dla osób wykonujących zawody medyczne, tj. lekarzy, lekarzy dentystów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, psychologów, fizjoterapeutów, oraz zawody techniczne, tj. architektów, inżynierów budownictwa, rzeczoznawców budowlanych. Przychody osiągane ze świadczenia usług w zakresie opieki zdrowotnej (PKWiU dział 86), opodatkowane będą według jednej, 14% stawki ryczału niezależnie od tego, czy świadczone będą osobiście, czy też z pomocą osób zatrudnionych. Podobnie, według tej samej stawki opodatkowane będą przychody ze świadczenia usług architektonicznych i inżynierskich; usług badań i analiz technicznych (PKWiU dział 71), oraz w zakresie specjalistycznego projektowania (PKWiU 74.1). Obecnie, przychody te mogą być opodatkowane według dwóch stawek ryczału, tj. 17%, jeżeli osiągane są w ramach wolnych zawodów, czyli osobiście, bez zatrudniania innych osób, oraz 15%, jeżeli nie są osiągane w ramach wolnych zawodów, czyli z pomocą osób zatrudnionych.

Projekt przewiduje również dodatkową, niższą stawkę ryczału w wysokości 12% dla niektórych przychodów związanych ze świadczeniem usług w obszarze IT, które obecnie opodatkowane są według stawki 15%.

Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący:

- w zakresie tzw. zatorów płatniczych - zmieniony przepis art. 11 ust. 4 pkt 2 ustawy o ryczałcie wprost stanowi, że obowiązek doliczenia do przychodów dotyczy tylko tych zobowiązań, które związane są z zakupem towarów (towary handlowe, surowce, materiały, itp.). Są to towary, co do których podatnik obowiązany jest posiadać i przechowywać dowody ich zakupu,
- w zakresie limitu 100 tys. przychodów – dodany ust. 13a w art. 12 ustawy o ryczałcie, stanowi wprost, że limit ten dotyczy odrębnie przychodów z tzw. najmu prywatnego i odrębnie przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki (spółek), limit ten dotyczy przychodów przypadających na podatnika (wspólnika).

Zmiany w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej

Projekt ustawy wprowadza zmiany w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego jakim jest opodatkowanie w formie karty podatkowej. Projekt wprowadza zasadę, że stosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej będzie dotyczyło wyłącznie podatników, którzy korzystali z tej formy opodatkowania na dzień 31 grudnia 2021 r. i będą kontynuować stosowanie tej formy opodatkowania. Od 1 stycznia 2022 r. nikt nowy nie będzie mógł złożyć wniosku o zastosowanie opodatkowania w tej formie.

Podatnik, który z jakichkolwiek przyczyn, zaprzestanie stosowania opodatkowania kartą podatkową, nie będzie mógł powrócić do stosowania tej formy opodatkowania (nie będzie mógł złożyć wniosku o ponowne opodatkowanie kartą podatkową). Przyjmując, że np. podatnik stosuje nieprzerwanie opodatkowanie w formie karty podatkowej od 2018 r., co oznacza, że stosuje opodatkowanie w tej formie również na dzień 31 grudnia 2021 r., kontynuuje opodatkowanie w tej formie w roku 2022, na rok 2023 wybiera opodatkowanie według jednolitej 19% stawki podatku na podstawie art. 30c ustawy PIT, i będzie chciał powrócić do opodatkowania kartą podatkową od 2024 r., to nie będzie mógł tego zrobić (nie będzie mógł ponownie złożyć wniosku o zastosowanie opodatkowania podatkiem dochodowym w formie karty podatkowej).

Zmiany w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej skutkują zmianami dostosowawczymi w ustawie PIT i w ustawie o ryczałcie.

W ustawie PIT są to zmiany w zakresie w jakim dotyczą możliwości złożenia wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej.

W ustawie o ryczałcie są to głównie zmiany, które w dotychczasowym brzmieniu odnosiły się do możliwości wyboru opodatkowania w formie karty podatkowej poprzez złożenie wniosku o zastosowanie opodatkowania w tej formie.

Projekt wprowadza również zmiany w załączniku nr 3 w częściach VIII i IX do ustawy o ryczałcie. Proponowane zmiany modyfikują zasady opodatkowania kartą podatkową działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego lub świadczenia usług weterynaryjnych. W efekcie proponowanej zmiany, stawki karty podatkowej nie znajdą zastosowania, a tym samym, prawo do karty podatkowej będzie wyłączone w przypadku wykonywania tych działalności, jeżeli działalności te będą wykonywane na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Prawo do karty podatkowej podatnicy wykonujący w ramach wolnego zawodu działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego lub świadczenia usług weterynaryjnych, uzyskali z dniem 1 stycznia 2021 r. w wyniku zmiany definicji wolnego zawodu, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o ryczałcie. Zmianę wprowadziła ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2123). Przed zmianą definicji wolnego zawodu, wykonywanie działalności w ramach wolnego zawodu było możliwe wyłącznie na rzecz ludności, tj. nie było możliwe jej wykonywanie na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla

potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej. W efekcie wprowadzonej zmiany, od 1 stycznia 2021 r., lekarze wykonujący w ramach wolnego zawodu działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, mogą korzystać z opodatkowania w formie karty podatkowej również w przypadku, gdy usługi te świadczą na rzecz podmiotów takich jak, np. szpitale czy przychodnie. Podobnie, weterynarze uzyskali prawo do karty podatkowej, gdy świadczą usługi weterynaryjne, np. na rzecz podmiotów gospodarczych.

Wprowadzona zmiana spowodowała znaczne rozszerzenie zakresu objętych kartą podatkową, działalności polegających na świadczeniu usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego lub świadczeniu usług weterynaryjnych. Rozszerzenie to stało się nieadekwatne do opodatkowania w formie karty podatkowej. Ta forma zryczałtowanego podatku dochodowego jest bowiem skierowana do podatników prowadzących działalność w niewielkich rozmiarach. Dalsze utrzymywanie takiego stanu rzeczy w odniesieniu do opodatkowania w formie karty podatkowej jest nieuzasadnione.

Przesyłanie ksiąg i ewidencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

W projekcie zakłada się wprowadzenie dla podatników CIT obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych (ewidencji podatkowych) przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa, w terminie do upływu terminu dla złożenia zeznania za rok podatkowy, określonego w art. 27 ust. 1 ustawy CIT.

Analogiczne obowiązki jak w podatku CIT, projekt wprowadza w ustawie PIT. Podmioty, które prowadzą działalność gospodarczą będą obowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych, podatkowej księgi przychodów i rozchodów, a także ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (księgi podatkowe), przy użyciu programów komputerowych. Będą również obowiązane do ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa. Obowiązek ich przesyłania będzie w trakcie roku. I po zakończeniu roku. Miesięcznie będą przesyłane księgi podatkowe, w terminie do 20. dnia następnego miesiąca, w przypadku, gdy na podstawie ksiąg i ewidencji jest ustalany dochód, od którego są wpłacane miesięczne zaliczki. Kwartalnie będą przesyłane księgi w terminie do 20. dnia miesiąca następującego bezpośrednio po upływie kwartału, w przypadku, gdy na podstawie ksiąg i ewidencji jest ustalany dochód, od którego są wpłacane kwortalne zaliczki. Po zakończeniu roku księgi będą przesyłane w terminie do upływu terminu dla złożenia zeznania za rok podatkowy, określonego w art. 45 ust. 1.

Obowiązkiem tym projekt ustawy obejmuje również podmioty prowadzące działy specjalne produkcji rolnej, z tytułu prowadzenia których dochody są ustalane na podstawie prowadzonych ksiąg.

Na takich samych zasadach i w tych samych terminach jak w ustawie PIT, będzie przesyłana ewidencja przychodów a także wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w ustawie o ryczałcie.

Obowiązek prowadzenia elektronicznie ksiąg i ich przesyłania, wejdzie w życie od 1 stycznia 2023 r.

Na podstawie ustawowego upoważnienia minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie uprawniony do określenia w drodze rozporządzenia podmiotów zwolnionych z obowiązku miesięcznego lub kwartalnego przesyłania ksiąg i ewidencji.

Projekt wprowadza również regulacje pozwalające na poszerzenie zakresu danych przekazywanych w formie ustrukturyzowanej. Zakres dodatkowych danych będzie mógł być określony w drodze rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Dodatkowe dane będą zbierane w celu zmniejszenia obciążeń przedsiębiorców związanych z prowadzeniem kontroli poprzez umożliwienie administracji skarbowej weryfikacji prawidłowości rozliczeń i wykrywania nadużyć w formie zdalnej, bez konieczności przeprowadzania czynności na miejscu oraz zwiększenie ich efektywności. Proponowane rozwiązanie przyczyni się również do ułatwienia rozliczeń przedsiębiorców, ponieważ umożliwi podjęcie działań zmierzających w kierunku udostępnienia im usługi Twój e-PIT/e-CIT.

Doprecyzowanie pojęcia posiadania Zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 ustawy CIT za polskiego rezydenta podatkowego uważa się podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W świetle tego przepisu, za polskiego rezydenta podatkowego, podlegającego opodatkowaniu w Polsce od całości uzyskiwanych dochodów, może być uznany m.in. podmiot, którego bieżące sprawy są w sposób zorganizowany i ciągły prowadzone z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwzględniając treść umów o unikania podwójnego opodatkowania, komentarzy ich dotyczących, międzynarodową praktykę ich stosowania oraz orzecznictwo sądów administracyjnych, stwierdzić należy, iż posiadanie zarządu na terytorium danego państwa oznacza również sytuację, w której dany podmiot jest faktycznie zarządzany z jego terytorium.

Wskazać należy, iż stosunkowo często praktyką jest zakładanie przez polskie podmioty spółek zależnych w zagranicznych jurysdykcjach podatkowych, które pozostają pod całkowitą kontrolą polskich rezydentów. Spółki te – mimo, że posiadają siedzibę w innym państwie – mogą być uznane za polskich rezydentów podatkowych podlegających w Polsce opodatkowaniu od całości swoich dochodów, bowiem zazwyczaj faktycznie zarządzane są z terytorium Polski, czyli posiadają zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Proponowane zmiany mają na celu ograniczenie zjawiska rejestrowania przez polskich rezydentów podmiotów gospodarczych na terytorium innego państwa, które nie prowadzą tam rzeczywistych operacji gospodarczych (tzw. „conduit company”, „letterbox company”) oraz wyeliminowanie błędnego przeświadczenia wielu podatników, iż taki zarejestrowany na terytorium innego państwa podmiot nie będzie mógł być uznany za polskiego rezydenta podatkowego.

Proponowane zmiany mają więc na celu ograniczenie zjawiska rejestrowania przez polskich rezydentów spółek na terytorium kraju obcego, które nie prowadzą tam rzeczywistych operacji gospodarczych (tzw. „conduit company”, „letterbox company”), a w których polski podatnik nabywa udziały i poprzez które ma być kontynuowana jego działalność w Polsce, przy czym dochody mają w założeniu podlegać opodatkowaniu wyłącznie na terytorium tego kraju obcego.

Nadal stosunkowo często praktyką jest zakładanie spółek zależnych w zagranicznych jurysdykcjach podatkowych, które pozostają pod całkowitą kontrolą polskich rezydentów. Spółki te tylko pozornie są nierezydentami w Polsce ze względu na rejestrację w zagranicznej jurysdykcji podatkowej, jednakże w praktyce są to polscy rezydenci podatkowi, ponieważ proces decyzyjny (miejsce zarządu) znajduje się na terytorium Polski. Jeżeli spółka zagraniczna – w rzeczywistości posiada zarząd w Polsce, to zgodnie z przepisami podatkowymi podlega ona opodatkowaniu od całości jej dochodów w Polsce. Oznacza to, że zarząd takiej spółki ma obowiązek zapłaty podatku dochodowego, złożenia deklaracji rocznej i wpłacania zaliczek na podatek dochodowy w Polsce.

Należy zauważyć, że wprowadzone zmiany mają charakter doprecyzowujący kryteria uznawania zagranicznych spółek za polskich rezydentów podatkowych zgodnie z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego, zgodnie z którym miejscem zarządu to nie tylko miejsce gdzie podejmowane są zasadnicze decyzje przedsiębiorstwa, lecz również miejsce bieżącego prowadzenia spraw (zob. wyrok NSA z 18.11.2016 r., nr II FSK 2475/14).

W projektowanym przepisie proces faktycznego, a nie tylko formalnego, zarządzania podatnikiem określono „prowadzeniem bieżących spraw podatnika”. Należy przez to rozumieć przede wszystkim faktyczne podejmowanie najważniejszych decyzji zarządczych i gospodarczych, niezbędnych do funkcjonowania podatnika. Co istotne, ustalenie miejsca prowadzenia bieżących spraw podatnika, a więc wykonywania zarządu, nie ma charakteru czysto formalnego. Ocena dla potrzeb ustalania miejsca zarządu takiego podmiotu nie zawęży się do stwierdzenia, że np. dokument lub uchwała organu zarządzającego, został podpisany poza terytorium Polski. Dla ustalenia, gdzie istotnie podejmowane są te decyzje liczy się także to, gdzie zostały faktycznie przygotowane przez fachowy personel i gdzie zostały zebrane i przetworzone dane lub dokonane analizy do podjęcia tych decyzji, czyli w praktyce miejsce rzeczywistego procesu decyzyjnego. W konsekwencji dokument oznaczony jako podpisany w

państwie obcym może i powinien podlegać ocenie, czy rzeczywiście okoliczności dotyczące wytworzenia tego dokumentu wskazują na proces podejmowania decyzji za granicą. W zakresie okoliczności badanych podczas procesu ustalania miejsca prowadzenia bieżących spraw podatnika aktualne pozostają m.in. pozostałe wyjaśnienia zawarte w Ostrzeżeniu Ministerstwa Finansów przed optymalizacją podatkową z wykorzystaniem spółek zagranicznych z uwagi na przepisy dotyczące tzw. miejsca zarządu.⁵¹

Przyjęta koncepcja prowadzenia bieżących spraw jest zbliżona do koncepcji służących do ustalania rezydencji podatkowej osób innych niż osoby fizyczne wykorzystywanych na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których istota, w uproszczeniu, sprawdza się do wieloaspektowej analizy służącej ustaleniu miejsca, z którego faktycznie zarządzany jest podatnik.

Przyznanie uprawnień wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania jest uzależnione m.in. od wymogu aby dana osoba była rezydentem podatkowym jednego z umawiających się państw. Zgodnie z art. 4 ust. 1 MK OECD rezydencja danej osoby jest w pierwszym rzędzie wyznaczana przez przepisy krajowe każdego z umawiających się państw. Może to prowadzić do tzw. konfliktów rezydencji, czyli sytuacji, w których dana osoba jest uznawana za rezydenta przez oba umawiające się państwa. W takich przypadkach konflikt rezydencji rozstrzyga się za pomocą specjalnych reguł kolizyjnych, zawartych w art. 4 ust. 2 (osoby fizyczne) i 3 (inne osoby) MK OCED.

W latach 1963-2017 MK OECD przewidywała rozstrzyganie konfliktów rezydencji w przypadku innych osób niż osoby fizyczne poprzez zastosowanie kryterium tzw. miejsca faktycznego zarządu ([...] *państwie, w którym znajduje się miejsce jej rzeczywistego zarządu*).⁵² Paragraf 24 Komentarza do MK OECD (z 2014) wyjaśniał, że *miejsce faktycznego zarządu to miejsce, w którym w swojej istocie podejmowane są najważniejsze decyzje zarządcze i gospodarcze, niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa jako całości*.⁵³

W praktyce kryterium miejsca faktycznego zarządu okazało się trudne do stosowania jak również wrażliwe na różnorakie manipulacje dokonywane w celu unikania opodatkowania. W odpowiedzi specjalna grupa ekspertów przygotowała w 2001 r. na potrzeby konsultacji

⁵¹ https://mf-arch2.mf.gov.pl/web/bip/ministerstwo-finansow/wiadomosci/ostrzezenia-i-wyjasnienia-podatkowe/-/asset_publisher/M1vU/content/ostrzezenie-mf-przed-optimalizacja-podatkowa-z-wykorzystaniem-spolek-zagranicznych-z-uwagi-na-przepisy-dotyczace-tzw-miejsca-zarzadu?redirect=https%3A%2F%2Fmf-arch2.mf.gov.pl%2Fweb%2Fbip%2Fministerstwo-finansow%2Fwiadomosci%2Fostrzezenia-i-wyjasnienia-podatkowe%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_M1vU%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1#p_p_id_101_INSTANCE_M1vU

⁵² [...] *State in which its place of effective management is situated.*

OECD (2014), *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2014*, OECD Publishing, s. 26. http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2014-en

⁵³ [...] *The place of effective management is the place where key management and commercial decisions that are necessary for the conduct of the entity's business as a whole are in substance made.* [...] Ibidem, s. 90-91.

publicznych raport dotyczący wpływu rewolucji komunikacyjnej na stosowanie kryterium miejsca faktycznego zarządu jako reguły kolizyjnej.⁵⁴W przedmiotowym raporcie wskazano szereg propozycji usprawnienia reguł rozstrzygania konfliktów rezydencji w przypadku osób innych niż osoby fizyczne. Pierwsza z propozycji zakładała zastąpienie kryterium miejsca faktycznego zarządu innym kryterium (np. miejscem utworzenia; miejscem zamieszkania dyrektorów/akcjonariuszy, siłą powiązań gospodarczych), druga polegała na uszczegółowianiu testu miejsca faktycznego zarządu, a trzecia na wprowadzeniu wielostopniowego i wieloczynnikowego testu, podobnego do stosowanego w przypadku osób fizycznych.⁵⁵

W wyniku powyższych prac w 2008 roku wprowadzono do Komentarza do MK OECD propozycję alternatywnego przepisu odwołującego się do wieloczynnikowej indywidualnej analizy dokonywanej w konkretnych sprawach. Z kolei w wyniku projektu BEPS⁵⁶, podczas aktualizacji MK OECD dokonanej w 2017 r., powyższy przepis został włączony bezpośrednio do MK OECD.

Obecny art. 4 ust. 3 MK OECD przewiduje, że *jeżeli na podstawie postanowień ust. 1, osoba inna niż osoba fizyczna ma siedzibę na terytorium obu Umawiających się Państw, właściwe organy Umawiających się Państw podejmą starania aby ustalić w drodze wzajemnego porozumienia na terytorium którego z Umawiających się Państw będzie uważać się, że dana osoba ma siedzibę dla celów umowy, mając na względzie miejsce położenia jej faktycznego zarządu, miejsce utworzenia lub inny sposób jej ustanowienia oraz wszelkie inne mające znaczenie czynniki. W razie braku osiągnięcia takiego porozumienia, osoba ta nie będzie uprawniona do jakiegokolwiek ulgi lub zwolnienia od podatku przewidzianych w umowie, chyba że w zakresie oraz w sposób, które mogą zostać uzgodnione przez właściwe organy Umawiających się Państw.*⁵⁷

Jak dodatkowo wyjaśnia Komentarz do MK OECD, *właściwe organy stosujące art. 4 ust. 3 MK OECD powinny uwzględnić różne czynniki, takie jak: miejsce, w którym na ogół odbywają się zebrania rady dyrektorów lub innego równorzędnego organu tej osoby, miejsce, w którym*

⁵⁴ *The Impact of the Communications Revolution on the Application of "Place of Effective Management" as a Tie Breaker Rule. A Discussion Paper of the Technical Advisory Group on Monitoring the Application of Existing Treaty Norms for the Taxation of Business Profits.*

<http://www.oecd.org/ctp/treaties/1923328.pdf>

⁵⁵ Ibidem, s. 10-15.

⁵⁶ OECD (2015), *Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances, Action 6 - 2015 Final Report*, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

<http://dx.doi.org/10.1787/9789264241695-en>

⁵⁷ *Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to determine by mutual agreement the Contracting State of which such person shall be deemed to be a resident for the purposes of the Convention, having regard to its place of effective management, the place where it is incorporated or otherwise constituted and any other relevant factors. In the absence of such agreement, such person shall not be entitled to any relief or exemption from tax provided by this Convention except to the extent and in such manner as may be agreed upon by the competent authorities of the Contracting States.*

OECD (2017), *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2017*, OECD Publishing., s. 30. http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2017-en

*dyrektor generalny i inni członkowie kierownictwa tej osoby zazwyczaj wykonują swoją działalność, miejsce, w którym podejmowane są ważniejsze decyzje związane z bieżącym zarządzaniem tą osobą, miejsce, w którym mieści się główna siedziba tej osoby, prawo, którego państwa reguluje status tej osoby, miejsce, w którym prowadzona jest jej księgowość, a także czy ustalenie, że ta osoba prawna ma siedzibę w rozumieniu umowy w jednym z umawiających się państwie, ale nie w drugim, rodzi ryzyko niewłaściwego stosowania przepisów umowy itd.*⁵⁸

Co istotne, art. 4 ust. 3 MK OECD dopuszcza możliwość nie zawarcia porozumienia określającego rezydencję podatkową osoby innej niż osoba fizyczna. Konsekwencją takiej sytuacji jest odmowa przyznania ulg lub zwolnień od podatku przewidzianych w umowie, a zatem w praktyce ukaranie podmiotu manipulującego swoją rezydencją podwójnym opodatkowaniem.

Amortyzacja w spółkach nieruchomościowych

Celem zmiany treści przepisów art. 15 ust. 6 ustawy CIT jest zmniejszenie różnic występujących między wartością wykazywanego przez spółkę nieruchomościową w roku podatkowym dochodu przed jego opodatkowaniem podatkiem dochodowym, a wartością wykazywanego – za ten sam okres (rok podatkowy/rok obrotowy) - zysku brutto (zysku przed obciążeniem podatkiem dochodowym).

Wskazać przy tym należy, iż określone w przepisach o rachunkowości zasady ustalania wysokości odpisów amortyzacyjnych od nieruchomości mają bardziej zindywidualizowany charakter niż zasady ustalania wysokości odpisów amortyzacyjnych określone w przepisach ustawy CIT. W szczególności, stosownie do treści art. 32 i 33 ustawy o rachunkowości, przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego (wartości niematerialnej i prawnej), na określenie którego wpływają.in.:

- liczba zmian, na których pracuje środek trwały,
- tempo postępu techniczno-ekonomicznego,
- wydajność środka trwałego mierzona liczbą godzin jego pracy lub liczbą wytworzonych produktów albo innym właściwym miernikiem,

⁵⁸ *Competent authorities having to apply paragraph 3 would be expected to take account of various factors, such as where the meetings of the person's board of directors or equivalent body are usually held, where the chief executive officer and other senior executives usually carry on their activities, where the senior day-to-day management of the person is carried on, where the person's headquarters are located, which country's laws govern the legal status of the person, where its accounting records are kept, whether determining that the legal person is a resident of one of the Contracting States but not of the other for the purpose of the Convention would carry the risk of an improper use of the provisions of the Convention etc.*

Ibidem, s. 112-113

- prawne lub inne ograniczenia czasu używania środka trwałego.

W sytuacji zatem, kiedy obiektywne ekonomiczne przesłanki przemawiać będą za stosowaniem przez podatnika – przy określeniu jego wyniku finansowego - obniżonej stawki amortyzacyjnej dla danego środka trwałego będącego nieruchomością to również – w celu określenia dochodu i podatku dochodowego – podatnik zobligowany będzie stosować takie obniżone stawki amortyzacyjne w stosunku do tego środka trwałego (nieruchomości). Wskazać należy, iż powyższe rozwiązanie obejmuje tzw. „spółki nieruchomościowe” to jest podmioty gospodarcze, których głównym źródłem przychodów oraz dochodów są posiadane przez nie nieruchomości często ulokowane w centrach dużych polskich miast. Często, mimo, iż ekonomicznie wartość takich nieruchomości wzrasta, odpisy amortyzacyjne ujmowane w kosztach odzwierciedlają w sposób nierzeczywisty stały spadek wartości tych nieruchomości.

Spod omawianej wyżej regulacji wyłączone byłyby jednak przepisy stanowiące wyraz prowadzonej przez państwo polityki gospodarczej, określające prawo do przyspieszonej podatkowej amortyzacji nabytych przez podatnika fabrycznie nowych środków trwałych (art. 16k ust. 14 ustawy CIT) a także adresowane do małych podatników oraz podatników rozpoczynających działalność gospodarczą przepisy o jednorazowej amortyzacji środków trwałych (art. 16k ust. 8 ustawy CIT).

Cienka kapitalizacja

Przepisy art. 15c ustawy CIT – w aktualnie obowiązującym brzmieniu – wprowadzone zostały do ustawy CIT z dniem 1 stycznia 2018 r. treścią ustawy z 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 2175). Jak wynika z uzasadnienia do tej ustawy (druk sejmowy nr 1878), ich funkcją jest ograniczenie nadmiernego finansowania działalności podatnika długiem, co skutkuje zaniżeniem dochodów wykazywanych w miejscu (kraju), w którym prowadzona jest przez podatnika działalność gospodarcza.

Proponowane zmiany treści art. 15c ustawy CIT wynikają z doświadczeń polskiej administracji podatkowej wynikających z ponad dwuletniego stosowania tych przepisów i mają na celu usunięcie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych oraz ich dostosowanie do polskiej rzeczywistości gospodarczej. W związku z powyższym proponuje się:

- wprowadzenie funkcjonującej w orzecznictwie i w doktrynie, nazwy wskaźnika służącego wyliczeniu maksymalnej wysokości kosztów finansowania dłużnego, jakie – w danym roku podatkowym – obciążać mogą wynik podatkowy (dochód/strata) wykazywany przez danego podatnika w związku z prowadzoną przez takiego podatnika działalnością (wskaźnika EBITDA),

- w celu większej przejrzystości i łatwości określenia wysokości wskaźnika EBITDA proponuje się zamieścić w ustawie CIT algorytm służący jego obliczeniu. Wskazać przy tym należy, iż w ustawie CIT – w przepisach dotyczących obliczania dochodu z kwalifikowanego prawa własności intelektualnej – ustawodawca również posługuje się algorytmem służącym określeniu wysokości takiego dochodu. Należy przy tym podkreślić, iż wprowadzenie algorytmu nie powoduje zmiany w sposobie określenia wysokości EBITDA osiągniętego przez podatnika w roku podatkowym.

Wskazać należy, iż omawiane przepisy nie odnoszą się bezpośrednio do wielkości finansowania dłużnego, ale do podatkowych skutków takiego finansowania, a ściślej – występującej u danego podatnika nadwyżki kosztów finansowania dłużnego nad odpowiadającymi im ekonomicznie przychodami.

Polski ustawodawca określił, w 2017 r. iż „bezpieczną przystanią” będzie kwota nadwyżki kosztów finansowania dłużnego nieprzekraczająca 3.000.000 zł. Jak bowiem wynika z aktualnego brzmienia art. 15c ust. 14 ustawy CIT limitowania nadwyżki kosztów finansowania dłużnego nie stosuje się do nadwyżki kosztów finansowania dłużnego w części nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3.000.000 zł.

Powyższy przepis ustawy CIT spotkał się jednak z różnym jego interpretowaniem. Część podatników zaczęła traktować powyższy przepis jako dający prawo do podwyższenia przez podatnika limitu wynikającego z uzyskanego wskaźnika EBITDA o kwotę 3.000.000 zł. W ocenie tych podatników limit nadwyżki kosztów finansowania dłużnego, jaka w roku podatkowym może przez podatnika zostać zaliczona do jego kosztów w podatku dochodowym, należy obliczać jako 30% uzyskanego w roku podatkowym EBITDA + 3.000.000 zł.

Celem uniknięcia sporów z podatnikami, których źródłem mogłaby być aktualna treść art. 15c ust. 14 ustawy CIT proponuje się dokonanie zmiany treści tego przepisu i wskazanie wprost, że podatnik zaliczyć może do swoich kosztów uzyskania przychodów nadwyżkę kosztów finansowania dłużnego w limicie wyznaczonym przez wartość 30% uzyskanego w roku podatkowym EBITDA albo skorzystać może z „bezpiecznej przystani”. Nie może jednak „łączyć” obu tych limitów i stosować ich jednocześnie.

Koszty finansowania dłużnego

Projektowany przepis ma przeciwdziałać sytuacjom obniżenia dochodu podatkowego w ramach grupy podmiotów powiązanych na skutek przekształcenia finansowania dłużnego w finansowanie własne. Działanie to polega na zaciągnięciu przez podatnika pożyczki od podmiotu powiązanego, która następnie jest zmieniana na transakcję kapitałową (np. wkład pieniężny do innej spółki). W ten sposób dochodzi do erozji podstawy opodatkowania w ramach grupy kapitałowej na poziomie podatnika uzyskującego finansowanie długiem, który

dokonuje jego konwersji na kapitał. Odsetki od finansowania długiem pomniejszają jego dochód i jednocześnie podatnik nie wykazuje z tego tytułu przychód na skutek przekwalifikowania na finansowanie kapitałem. W skali grupy kapitałowej w wyniku takich transakcji wartość zadłużenia względem podmiotów niepowiązanych (zewnętrznych) nie wzrasta, ponieważ zmianie ulega wyłącznie wewnętrzgrupowy stosunek proporcji długu do kapitału.

Zmiana w zakresie przepisów dotyczących Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK)

W przepisie art. 30f ustawy PIT i w przepisie art. 24a ustawy CIT wprowadzono zmiany polegające na doprecyzowaniu przesłanek konstytuujących zagraniczną jednostkę kontrolowaną poprzez wskazanie, iż za ZJK uważa się też podmiot, w którym polski podatnik posiada samodzielnie lub wspólnie z podmiotami powiązanymi lub (i to zostało dodane) z innymi podatnikami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę lub zarząd na terytorium Polski bezpośrednio lub pośrednio ponad 50% udziałów w kapitale lub ponad 50% praw głosu w zarządzaniu jednostką.

Tymi innym podatnikami są podatnicy, którzy posiadają co najmniej 25% udziałów w kapitale lub co najmniej 25% praw głosu w zarządzaniu jednostką lub 25% prawa do uczestnictwa w zysku spółki.

Rozszerzono również katalog przychodów pasywnych, których przekroczenie progu 33% o świadczone usługi niematerialne, takie jak usługi doradcze, księgowe, badania rynku itp. konstytuuje zagraniczną jednostkę kontrolowaną.

Uwzględniono przy tym również prawa autorskie lub prawa pokrewne, prawa o podobnym charakterze oraz prawa własności przemysłowej, których przekroczenie też powoduje, iż dany podmiot zagraniczny uznany zostanie za zagraniczną jednostkę kontrolowaną w rozumieniu art. 24a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Do katalogu podmiotów tworzących ZJK dodano ich jeszcze dwa rodzaje w pkt 4 i 5 ustępu 3 art. 24a ustawy o CIT i odpowiednio w pkt 4 i 5 ustępu 3 w art. 30f ustawy o PIT poprzez zapobieganie unikaniu opodatkowania przez tworzenie tzw. „spółek wydmuszek” posiadających bardzo duże aktywa ale nie generujące przychodu lub generujące w bardzo małym zakresie. I tak za taką spółkę uznaje się spółkę, w której przychody pasywne określone w ust. 3 pkt 3 lit. b są niższe o 30%:

- od posiadanych udziałów(akcji) w innych spółkach/instytucjach wspólnego inwestowania;
- posiadanych przez podatnika aktywów ruchomych, nieruchomości, również używanych na podstawie umowy leasingu;

– od posiadanych przez nią wartości niematerialnych i prawnych.

Również taką spółkę wydmuszkę uznaje się sytuację gdy aktywa ruchome, nieruchome, używane na podstawie umowy leasingu oraz wartości niematerialne i prawne stanowią co najmniej 50% wartości jej aktywów.

Wprowadzono ponadto piąty rodzaj zagranicznej jednostki kontrolowanej poprzez odniesienie się do stopy zwrotu z posiadanych aktywów. W przypadku tej jednostki dochód ustalony zostanie jako 8% wartości jej aktywów czyli według stawki adekwatnej do stopy zwrotu z kapitału (rentowności kapitału własnego).

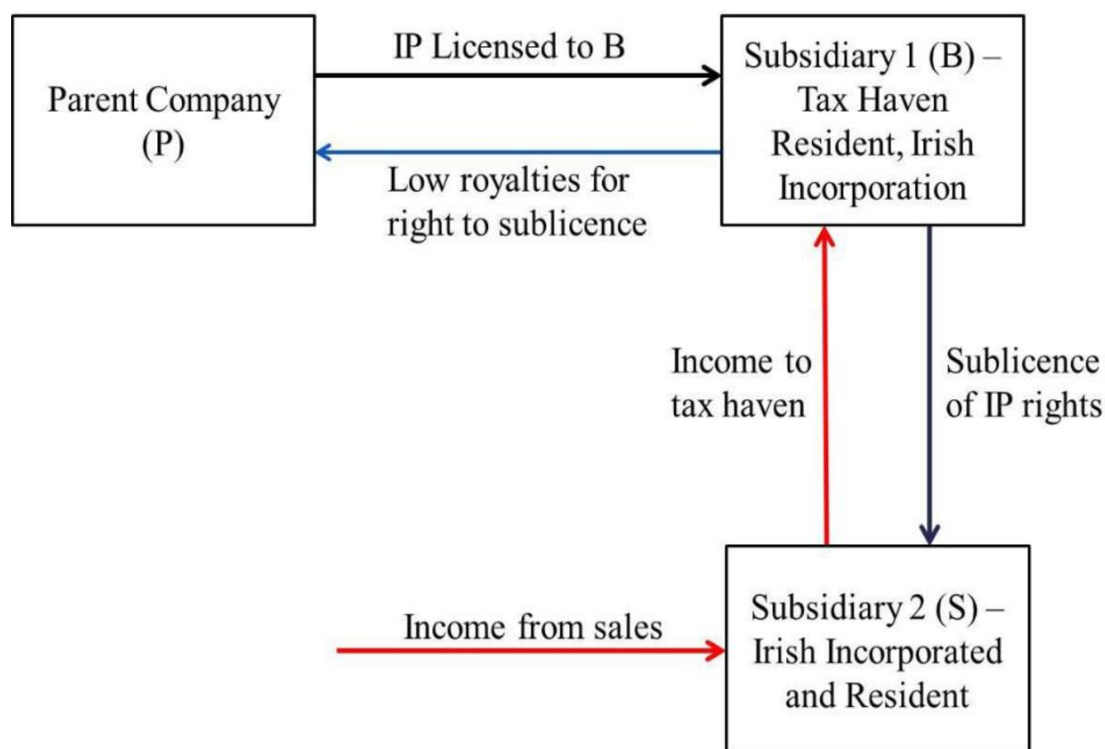
Wprowadzenie do opodatkowania nowej koncepcji tzw. przerzucania dochodów – nowy art. 24aa ustawy CIT

Nowo dodany artykuł 24aa ma na celu wyeliminować możliwość uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów do jurysdykcji podatkowej o znikomej efektywnej stawce opodatkowania. Dotyczy to przede wszystkim podmiotów, które uzyskują dochody z wartości niematerialnych i prawnych. Wynika to z faktu, że transfer wartości prawnych i niematerialnych jest względnie prosty a ustalenie ich wartości bywa problematyczne ze względu na ich innowacyjny a zarazem unikatowy charakter. W literaturze międzynarodowego prawa podatkowego zidentyfikowana kilka takich schematów podatkowych, które były wykorzystywane przez największe korporacje międzynarodowe. Zaliczamy do nich m.in. takie schematy jak *Double Irish* czy *Dutch Sandwich*. Są to jednak tylko najbardziej popularne i rozpowszechnione schematy podatkowe. W praktyce obrotu międzynarodowego występuje znacznie więcej schematów podatkowych, które wykorzystują podobne mechanizmy agresywnej optymalizacji podatkowej.

Double Irish prezentuje się w następujący sposób⁵⁹. Spółka dominująca prowadząca działalność na terytorium USA tworzy spółkę zależną w Irlandii – IRL1 i przenosi na jej rzecz prawa niematerialne do swoich produktów oraz usług. Mimo że IRL1 została utworzona w Irlandii, to nie posiada tam fizycznego biura ani nie zatrudnia personelu. IRL1 jest zarządzana z terytorium rajów podatkowych (np. Bermudów). Następnie IRL1 tworzy spółkę zależną – IRL2, w której posiada 100% udziałów. IRL2 posiada fizyczne biuro na terytorium Irlandii i zatrudnia tam pracowników. Przedmiotem działalności IRL2 jest sprzedaż produktów i usług spółki amerykańskiej na terytorium UE. W związku z powyższym IRL1, która jest właścicielem praw niematerialnych do produktów oraz usług spółki amerykańskiej, udziela spółce IRL2 licencji, z tytułu której spółka IRL2 jest obowiązana przekazywać znaczną część dochodów uzyskiwanych ze sprzedaży tych produktów oraz usług na terytorium UE na rzecz IRL1. Na

⁵⁹ Vide D. Thorne (2013), *The Double Irish and Dutch Sandwich tax strategies: Could a general anti-avoidance rule counteract the problems caused by utilisation of these structures?*, LLM research paper, Laws 516: taxation, domestic and international, s. 6-10.

mocy przepisów prawa podatkowego obowiązującego w Irlandii, IRL1 nie jest rezydentem podatkowym Irlandii i nie płaci tam podatku dochodowego od osób prawnych. Rezydentem jest natomiast IRL2, której podstawa opodatkowania jest znikoma, ponieważ przychody pochodzących ze sprzedaży towarów oraz usług na terytorium UE są pomniejszane o opłaty licencyjne na rzecz IRL1 i stanowią koszt uzyskania przychodu IRL2. W taki sposób zdecydowana część zysku pochodzącego ze sprzedaży towarów i usług spółki amerykańskiej pozostaje nieopodatkowana na terytorium raju podatkowego. Zysk nie jest również opodatkowany przez USA, ponieważ za rezydenta podatkowego tego państwa uznaje się podmiot, który został utworzony na terytorium USA lub osiąga tam przychody. Wykorzystując rozbieżności pomiędzy systemami podatkowymi co najmniej dwóch jurysdykcji, korporacje międzynarodowe płacą podatek jedynie od części swoich dochodów.

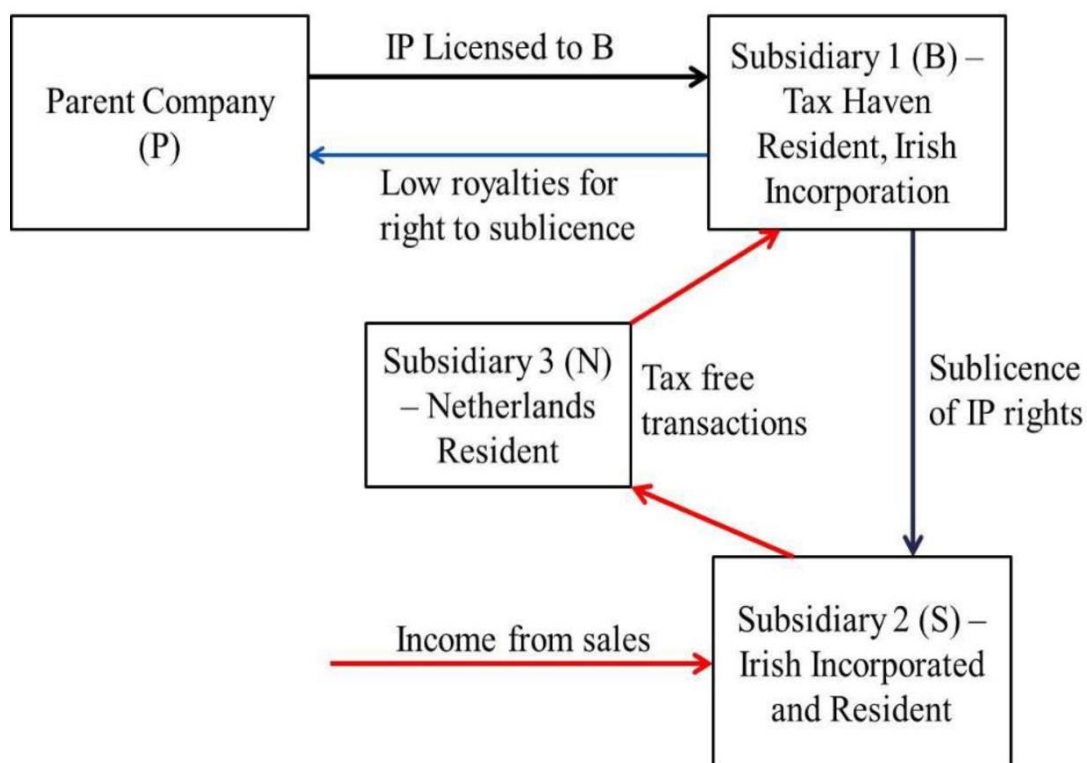

Schemat "Double Irish"; źródło: Thorne (2013) s. 10.

Dutch Sandwich to schemat podatkowy, który stanowi rozwinięcie schematu *Double Irish*⁶⁰. Aby uniknąć podatku u źródła od należności licencyjnych IRL1 tworzy spółkę zależną w Holandii, która pełni w tym schemacie rolę spółki pośredniczącej. Nie prowadzi ona bowiem rzeczywistej oraz istotnej działalności gospodarczej. Zwolnienie z podatku u źródła od należności licencyjnych gwarantował art. 1 dyrektywy Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca

⁶⁰ Vide D. Thorne, *The Double Irish and Dutch Sandwich tax strategies...*, s. 10-14.

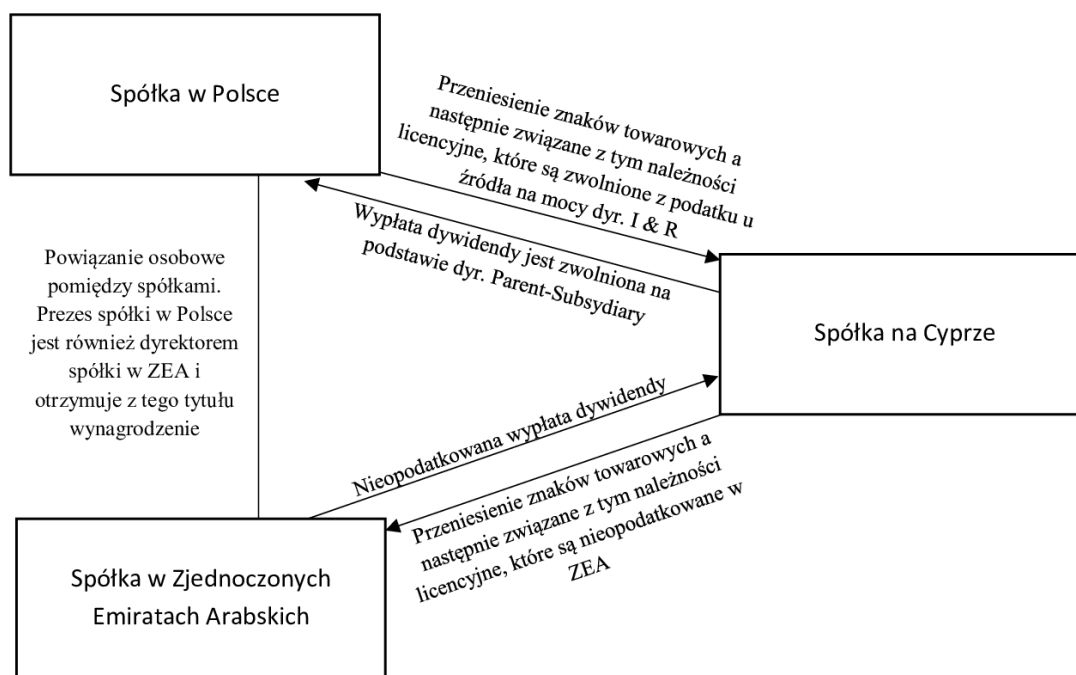
2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich⁶¹.

Schemat "Dutch Sandwich"; źródło: Thorne (2013) s. 14

Schematy podatkowe polegające na obniżeniu podstawy opodatkowania poprzez wykorzystanie spółek pośredniczących do transferu zysku, zostały również w przeszłości zidentyfikowane w Polsce. Poniżej znajduje się jeden ze schematów, który uwzględnia stan prawny na dzień 1 stycznia 2014 r.

⁶¹ Dyrektywa Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich, Dziennik Urzędowy L 157 , 26/06/2003 P. 0049 – 0054, dalej jako: „dyr. I & R”.

Źródło: Opracowanie własne

Polska spółka z branży odzieżowej przenosi prawa do znaków towarowych swoich produktów na rzecz spółki zależnej utworzonej na Cyprze. Spółka zależna na Cyprze dokonuje następnie przeniesienia prawa do tych znaków towarowych na rzecz spółki zależnej będącej rezydentem podatkowym Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

W związku z powyższym polska spółka jest obowiązana odprowadzać należności licencyjne na rzecz spółki cypryjskiej, która następnie przekazuje należności licencyjne na rzecz spółki w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Należności wypłacane przez spółkę polską na rzecz spółki cypryjskiej nie podlegały w Polsce opodatkowaniu na mocy ówczesnie obowiązującego art. 21 ust. 3 §5 ustawy CIT, który był wyrazem implementacji do polskiego porządku prawnego regulacji zawartych w dyr. I & R. Ponadto wypłata niniejszych należności licencyjnych stanowi dla polskiej spółki koszt uzyskania przychodu, co dodatkowo obniża podstawę opodatkowania w Polsce. Następnie spółka cypryjska przekazuje należności licencyjne spółce w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, co stanowi dla spółki cypryjskiej koszt uzyskania przychodu, przez co podstawa opodatkowania jest znikoma. Zgodnie z prawem podatkowym Zjednoczonych Emiratów Arabskich, należności licencyjne nie podlegają w tym państwie opodatkowaniu.

Pozostaje jeszcze kwestia najważniejsza a więc repatriacja zysku, który został uprzednio przeniesiony przez spółkę polską do Zjednoczonych Emiratów Arabskich z wykorzystaniem spółki cypryjskiej. Powyższe dokonuje się na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze prezes polskiej spółki zostaje dyrektorem spółki w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

Wynagrodzenie, które otrzymywał z racji pełnionej funkcji nie było opodatkowane w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, natomiast w Polsce podlegało zwolnieniu na mocy art. 19 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Rzeczpospolitą Polską oraz Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi⁶² w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2015 r. Po drugie repatriacja zysku następuje w postaci wypłaty dywidendy, która jest nieopodatkowana w Zjednoczonych Emiratach Arabskich jak i na Cyprze na mocy art. 11 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej pomiędzy tymi państwami. Z kolei wypłata dywidendy przez spółkę cypryjską na rzecz spółki polskiej, podlega zwolnieniu na mocy postanowień dyrektywy 2011/96/UE⁶³.

Problematyka związana z wykorzystywaniem regulacji prawa podatkowego do unikania bądź uchylania się od opodatkowania wymagała podjęcia działań w kierunku stworzenia mechanizmów mających na celu przeciwdziałanie agresywnej optymalizacji podatkowej⁶⁴. W dniu 15 października 2015 r. OECD opublikowała raport dotyczący erozji podstawy opodatkowania i transferu zysku. Projekt BEPS składa się z 15 zaleceń, których celem jest przeciwdziałanie zjawisku unikania opodatkowania w międzynarodowym obrocie prawnym. W kontekście projektowanego art. 24aa wydaje się, że największe znaczenie ma *Action 2* poświęcone rozbieżnością hybrydowym⁶⁵, *Action 6* które poświęcone było konieczności wprowadzenia ogólnych mechanizmów przeciwdziałania unikaniu opodatkowania⁶⁶ oraz *Action 15* które było podstawą do stworzenia konwencji MLI⁶⁷. Ponadto, główne założenia projektu BEPS znalazły wyraz w aktach normatywnych wydawanych przez UE⁶⁸.

Należy podkreślić, że zarówno ustawodawstwo UE jak i zalecenie OECD wyznaczają jedynie minimalny standard ochrony. Oznacza to, że dla efektywnego przeciwdziałania zjawisku unikania opodatkowania, dopuszczalne a nawet wskazane jest wprowadzanie szczegółowych mechanizmów przeciwdziałania zidentyfikowanym formom unikania opodatkowania.

Problematyka związana z unikaniem opodatkowania i transferem zysku była również przedmiotem licznych rozważań Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W kontekście

⁶² Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzona w Abu Zabi dnia 31 stycznia 1993 r., Dz.U. 1994 nr 81 poz. 373

⁶³ Dyrektywa Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 345/8, dalej jako: „dyrektywa PS”.

⁶⁴ Vide OECD (2013), *Addressing Base Erosion and Profit Shifting*, Paris.

⁶⁵ Vide OECD (2015), *Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements*, Action 2-2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

⁶⁶ Vide OECD (2015), *Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*, Action 6-2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

⁶⁷ Vide OECD (2015), *Developing a Multilateral Instrument to Modify Bilateral Tax Treaties*, Action 15-2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

⁶⁸ Vide Dyrektywa Rady UE 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz Dyrektywa Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich.

projektowanego art. 24aa szczególnie istotny wydaje się być wyrok TSUE w tzw. sprawach duńskich⁶⁹.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku w sprawach duńskich stwierdził, że utworzenie podmiotu pośredniczącego pomiędzy spółką wypłacającą dywidendę a spółką, która jest rzeczywistym właścicielem tych należności w celu uniknięcia opodatkowania podatkiem u źródła od dywidend, należy uznać za sztuczną konstrukcję⁷⁰. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazał również, że spółka działa jako spółka pośrednicząca, jeśli jej jedynym przedmiotem działalności jest otrzymywanie i przekazywanie dalej dywidend⁷¹. Można zatem stwierdzić, że dany podmiot działa jako spółka pośrednicząca, jeśli nie prowadzi rzeczywistej i istotnej działalności gospodarczej.

Wyrok TSUE w sprawach duńskich dotyczy problematyki nadużycia prawa do zwolnienia od opodatkowania podatkiem u źródła dywidend wypłacanych przez spółki zależne do spółek dominujących, które są rezydentami państwa członkowskiego. Niniejsza kwestia znajduje się poza zakresem przedmiotowym projektowanego art. 24aa, natomiast wydaje się, że rozważania poczynione przez TSUE mogą znaleźć również zastosowanie w przypadku kiedy ten sam efekt (erozja podstawy opodatkowania poprzez transfer zysku do jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania) jest realizowana w innej formie (zamiast dywidendy są wydatki wskazane w ust. 2 art. 24aa, które spółka pośrednicząca zalicza do kosztów uzyskania przychodu). W związku z powyższym poniżej zostały zaprezentowane schematy podatkowe zidentyfikowane w sprawach C-116/16 oraz C-117/16⁷².

W sprawie C-116/16 stan faktyczny przedstawiał się w sposób następujący. T Denmark jest spółką notowaną na giełdzie, która świadczy usługi w Danii. Spółka N Luxembourg II posiada ponad 50% udziałów w spółce T Denmark. Pozostałe akcje należą do tysięcy akcjonariuszy. N Luxembourg II to spółka z siedzibą w Luksemburgu, zarejestrowana przez N Luxembourg w 2009 r. N Luxembourg posiada większość udziałów w N Luxembourg II. Pozostały kapitał (mniej niż 1%) należał do N Luxembourg III, tj. spółki zależnej N Luxembourg. Właścicielem N Luxembourg były głównie fundusze private equity, które składały się z szeregu spółek komandytowych zlokalizowanych na Kajmanach. Zdecydowana większość dywidend

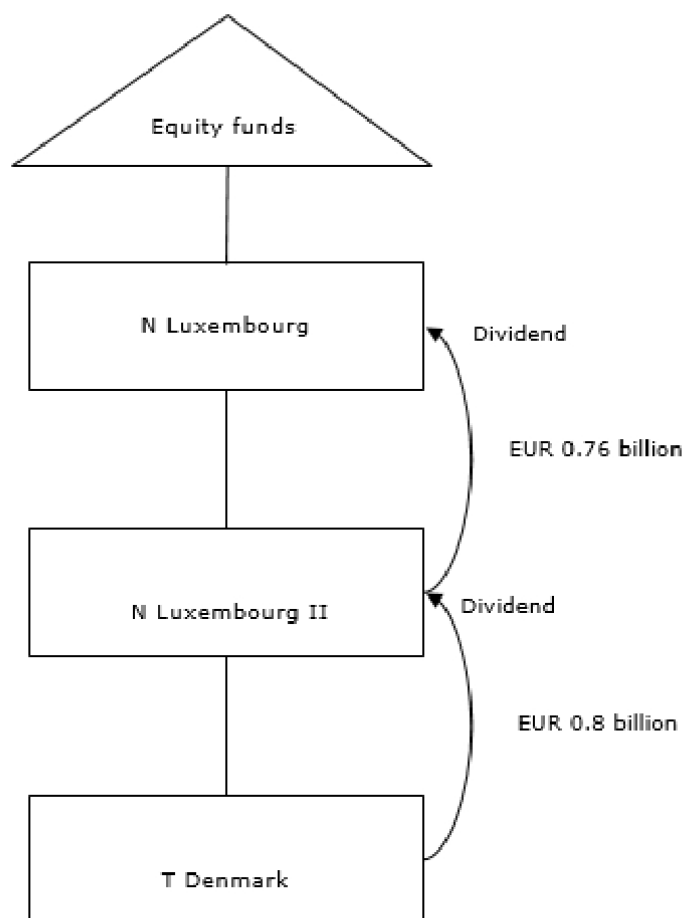
⁶⁹ Vide Wyroki TSUE z dnia 26 lutego 2019 r. sygn. C-115/16, C-116/16, C-117/16, C-118/16, C-119/16, C-229/16.

⁷⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2019 r. sygn. C-116/16, t. 100.

⁷¹ *Ibidem*, t. 104.

⁷² Vide S. Hjorth Baerentzen, A. Lejour, M. van't Riet (2019), *Limitation of holding structures for intra-EU dividends: A blow to tax avoidance?*, CPB Discussion Paper, December 2019.

wypłacanych przez T Denmark na rzecz N Luxembourg II była następnie wypłacana udziałowcom N Luxembourg II, czyli N Luxembourg i N Luxembourg III.

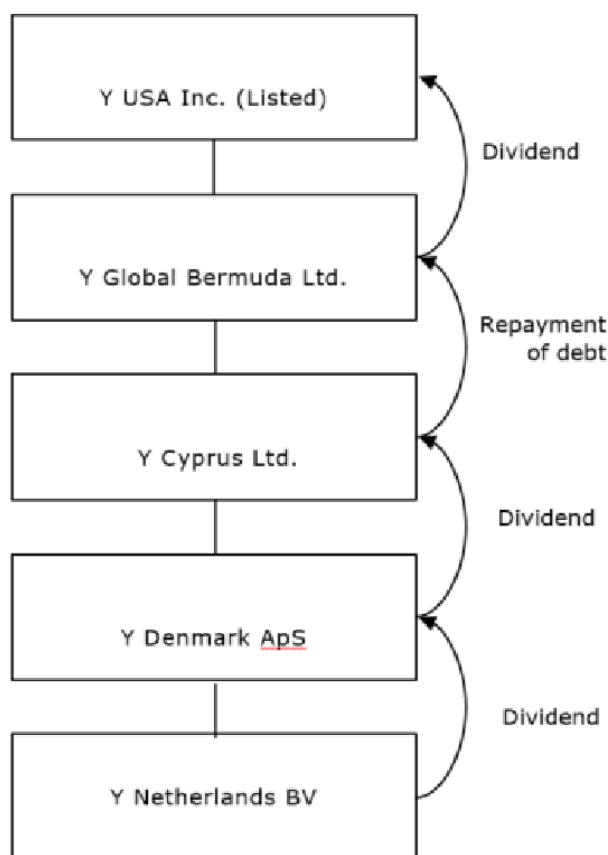
Schemat T-Denmark w sprawie C-116/16; źródło: Hjorth Baerentzen, Lejour, Riet (2019), s. 10.

Ponadto zdecydowana większość dywidend z N Luxembourg II do N Luxembourg III była wypłacona w formie dywidendy udziałowcom N Luxembourg III, czyli N Luxembourg. Dywidendy otrzymane przez N Luxembourg były następnie wypłacane spółkom kontrolowanym przez fundusz kapitałowy lub wierzycielom spółki N Luxembourg. Niewielki procent dywidend (ok. 3%-5%) miał zostać wykorzystany przez N Luxembourg, N Luxembourg II i N Luxembourg III na pokrycie niektórych kosztów.

Organy administracji skarbowej w Danii uznały, że luksemburskie podmioty zostały utworzone w celu uzyskania korzyści podatkowej oraz że nie miały one prawa do faktycznego dysponowania środkami z tytułu otrzymywanych dywidend. W związku z powyższym Luksemburskie spółki zostały uznane za spółki pośredniczące a nie rzeczywistych właścicieli (ang. *beneficial owner*) dywidend. W opinii organów administracji skarbowej w Danii przyznanie zwolnienia na mocy dyrektywy PS w niniejszym stanie faktycznym byłoby nadużyciem prawa Unii Europejskiej co jest niedopuszczalne w świetle orzecznictwa TSUE. Ponadto podatek u źródła od dywidendy wypłaconej w ten sposób nie może zostać obniżony na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Danią i Luksemburgiem.

Sprawa C-117/16 dotyczyła duńskiej spółki zależnej (Y Denmark ApS) wypłacającej dywidendy swojej cypryjskiej spółce dominującej (Y Cyprus Ltd.). Początkowo spółka Y Denmark ApS była spółką zależną spółki Bermuda Ltd. w 2000r. spółka Y Denmark ApS nabyła udziały od spółki Y Netherlands BV z środków pochodzących od Y Bermuda Ltd. W 2005 r. spółka Y Bermuda Ltd. utworzyła Y Cyprus Ltd., której udzieliła pożyczki na nabycie

udziałów w spółce Y Denmark ApS. W 2006 r. Y Denmark ApS wypłaciła dywidendy (ok. 90

Schemat Denmark ApS w sprawie C-117/16; źródło: Hjorth Baerentzen, Lejour, Riet (2019), s. 11.

mln euro) na rzecz Y Cyprus Ltd., która przekazała otrzymane w ten sposób środki pieniężne na spłatę pożyczki udzielonej przez Y Bermuda Ltd. Spółka Cyprus Ltd. nie prowadziła istotnej i rzeczywistej działalności gospodarczej. Jedyną działalnością Y Cyprus Ltd. było otrzymywanie dywidend od Y Denmark ApS a następnie przekazanie tej dywidendy na rzecz Y Bermuda Ltd. pod tytułem spłaty pożyczki otrzymanej na nabycie udziałów w Y Denmark ApS. Spółka Y Bermuda Ltd. przekazywała następnie swoje zyski spółce Y USA Inc., która była spółką dominującą całej grupy

holdingowej.

Podobnie jak w sprawie 116/16, duńskie organy administracji skarbowej uznały, że podmiot cypryjski został utworzony w celu uzyskania korzyści podatkowej oraz że nie miał on prawa do faktycznego dysponowania środkami z tytułu otrzymywanych dywidend. W związku z powyższym Luksemburskie spółki zostały uznane za spółki pośredniczące a nie rzeczywistych właścicieli (ang. *beneficial owner*) dywidend. W konsekwencji w opinii duńskich organów administracji skarbowej dywidendy należy traktować tak, jakby wypłacone bezpośrednio spółce Y Bermuda Ltd. W związku z powyższym zastosowanie nie znajdzie ani dyrektywa PS, ani umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Danią a Cyprem. Fakt, że dywidenda została przekazana przez Y Bermuda Ltd. na rzecz Y USA Inc. nie uzasadniał zastosowania postanowień zawartych w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Danią i USA.

Projektowany art. 24aa ustawy o CIT realizuje cel jakim jest przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania za pomocą spółek pośredniczących poprzez opodatkowanie kosztów wskazanych w ust. 2 jeśli te koszty stanowią co najmniej 3% sumy wszystkich kosztów

uzyskania przychodów poniesionych w jakiejkolwiek formie. Ponadto koszty wymienione w ust. 2 stanowią przerzucony dochód tylko wtedy, kiedy zostaną kumulatywnie spełnione warunki określone w ust. 3. Katalog kosztów wskazanych w ust. 2, które mogą stanowić przerzucony dochód po łącznym spełnieniu warunków wskazanych w ust. 3, w uproszczeniu dotyczy wydatków na usługi niematerialne lub opłat za korzystanie z wartości i praw niematerialnych. Powyższe uzasadnione jest charakterystyką tych wydatków, która umożliwia ich wykorzystanie w schemat podatkowych polegających na transferze zysku.

Warunki określone w ust. 3 mają zapewnić, że zakres stosowania niniejszych przepisów zostanie ograniczony wyłącznie do sztucznych struktur, które zostały utworzone w celu uniknięcia opodatkowania zgodnie przepisami ustawy o CIT. Z tego względu, zgodnie z treścią ust. 12 regulacje dotyczące podatku od przerzuconego dochodu stosuje się odpowiednio do podatników o których mowa w art. 3 ust. 2, prowadzących działalność gospodarczą za poprzez zakład zagraniczny położony na terytorium Rzeczypospolitej Polski.

Mając na uwadze negatywny wpływ podwójnego opodatkowania w znaczeniu ekonomicznym, ust. 6 art. 24aa stanowi, że w przypadku kiedy dochody (przychody) oraz koszty są traktowane jako osiągnięte lub poniesione przez co najmniej jedno inne podmiot lub co najmniej jedną inną osobę fizyczną, dla celów ust. 2 pkt 3 uwzględnia się podatek dochodowy faktycznie zapłacony przez te inne podmioty lub osoby fizyczne. Z tego też względu ust. 9 przewiduje pewne odliczenia od podatku od przerzucanych dochodów.

Ulga konsolidacyjna

Ulga konsolidacyjna ma na celu stworzenie zachęty podatkowej dla podatników pragnących dokonywać ekspansji gospodarczej na rynkach krajowych i zagranicznych, poprzez nabywanie udziałów (akcji) spółek kapitałowych funkcjonujących na tych rynkach.

Projektowane regulacje stanowią odpowiedź na potrzebę dostosowania zasad i trybu wspierania nowych inwestycji do zmieniających się realiów społeczno-gospodarczych. Mają na celu ułatwienie dalszej ekspansji inwestycyjnej przedsiębiorców działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wprowadzenie ulg odnoszących się do kosztów owej ekspansji, przy jednoczesnym wsparciu rozwoju w obliczu trudności związanych ze stanem globalnej gospodarki.

Przyjęte w tym zakresie założenia mają za zadanie wspierać podatnika decydującego się, zwłaszcza przy obecnym spowolnieniu gospodarczym, w dalszym, m.in. międzynarodowym rozwoju swojego przedsiębiorstwa, poprzez preferencyjne traktowanie poniesionych w związku z owym rozwojem kosztów.

Model ulgi konsolidacyjnej w podatku dochodowym od osób prawnych zbliżony do proponowanego w niniejszym projekcie obowiązuje z powodzeniem w obcych porządkach prawnych, w szczególności zaś w Finlandii.

Zgodnie z proponowanymi przepisami, podatnik ponoszący tzw. „kwalifikowane wydatki” na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej (spółki z o.o. lub akcyjnej), miałby prawo do pomniejszenia swojej podstawy opodatkowania o te wydatki w roku ich faktycznego poniesienia. Maksymalna wielkość takiego pomniejszenia nie mogłaby jednak w roku podatkowym przekroczyć kwoty odpowiadającej wartości 250.000 zł.

Do takich „kwalifikowanych” wydatków na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej podlegałyby zaliczeniu wydatki na obsługę prawną transakcji nabycia udziałów lub akcji, w tym na ich wycenę (due diligence), odsetki, podatki bezpośrednio naliczane od tej transakcji oraz opłaty notarialne, sądowe i skarbowe. Do wydatków takich nie podlegałyby jednak zaliczeniu cena zapłacona przez podatnika za nabywane udziały (akcje) oraz koszty finansowania dłużnego związanego z takim nabyciem.

Możliwość skorzystania z omawianego odliczenia przysługiwałaby podatnikowi przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) spółka której udziały (akcje) byłyby przez podatnika nabywane byłaby osobą prawną, mającą siedzibę lub zarząd w państwie z którym Rzeczpospolita Polska posiada obowiązującą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierającą podstawę prawną do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego tego innego państwa,
- 2) główny przedmiot działalności takiej spółki kapitałowej byłby tożsamy z przedmiotem działalności podatnika nabywającego jej udziały (akcje) lub działalność takiej spółki mogłaby być racjonalnie uznana za działalność wspierającą działalność podatnika (działalność takiej spółki nie byłaby działalnością finansową).

Wprowadzenie przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy”.

Wprowadza się odrębne regulacje mające przeciwdziałać wypłacaniu ze spółki zysków w formie tzw. ukrytej dywidendy. W przypadku wypłaty dywidendy podatnik nie ma możliwości rozpoznania kosztów uzyskania przychodów. W związku z powyższym dystrybucja zysku do wspólników dokonywana jest w sposób powodujący zmniejszenie dochodu podatnika poprzez zaliczenie do kosztów uzyskania przychodu. Dochodzi do ekonomicznej dystrybucji zysku, która jednak formalnie nie jest dywidendą. Ukryta dywidenda może przybierać różne formy:

- płatności niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą,

- transakcje o nierynkowym charakterze,
- nadmierne zadłużenie podatnika z różnych tytułów względem podmiotów powiązanych z grupy kapitałowej,
- uzależnianie wysokości wynagrodzenia wypłacanego za różnorakie świadczenia uzyskiwane przez podatnika od podmiotów powiązanych od wysokości zysków osiągniętych w tym samym okresie przez takiego podatnika,
- użytkowanie przez podatnika składników majątku należących do wspólnika, które posiadane były przez takiego wspólnika jeszcze przed utworzeniem podatnika podatnika.

W przypadku stwierdzenia, iż wypłacane świadczenie ma charakter ukrytej dywidendy, wartość tego świadczenia nie będzie kosztem uzyskania przychodu dla podatnika.

Przejsiowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

Projektowane przepisy wprowadzające przejsiowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych przewidują rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych ujawnieniem organom podatkowym dochodów wcześniej nieopodatkowanych ale również podmiotów zainteresowanych wycofaniem się z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych, w tym o zasięgu transgranicznym.

Z rozwiązań ustawy skorzystać będą mogły podmioty (podatnicy), które osiągnęły dochody ze źródeł, które nie zostały zadeklarowane w całości lub w części do opodatkowania w Polsce dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych albo nie zrealizowały w sposób prawidłowy ciążącego na tych podmiotach obowiązku poboru podatku (płatnicy). W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy w przeszłości doszło do:

- 1) nieujawnienia dochodów w całości lub w części;
- 2) nieujawnienia źródła powstania dochodów;
- 3) przeniesienia lub utrzymywania formie kapitału poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w zagranicznej jednostce, w rozumieniu art. 24a ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych albo art. 30f ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) stosowania postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, w sposób niezgodny z kontekstem użycia postanowień tych umów, z ich celem oraz zamiarami państw-stron tych umów;

- 5) osiągnięciem korzyści podatkowej w rozumieniu art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej;
- 6) zmianą rezydencji podatkowej.

Opodatkowanie przejściowym podatkiem dochodowym będzie dobrowolne, co oznacza że podatnicy i płatnicy dobrowolnie w okresie do końca 2022 r. będą mogli dokonać oceny swojej sytuacji prawno-podatkowej i dobrowolnie zdecydować się na ewentualne korekty dochodu, który nie został w pełni obiektywnie i uczciwie zadeklarowany do opodatkowania albo w ogóle nie został zadeklarowany do opodatkowania. Ujawnienie dotyczyć będzie też każdej formy osiągniętej korzyści podatkowej, o której mowa w art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej, tj: poprzez niepowstanie zobowiązania podatkowego, odsunięcie w czasie powstania zobowiązania podatkowego lub obniżenie jego wysokości, powstanie lub zawyżenie straty podatkowej, powstanie nadpłaty lub prawa do zwrotu podatku albo zawyżenie kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku, brak obowiązku pobrania podatku przez płatnika.

Przepisy przewidują określone wyłączenia z możliwości skorzystania z przejściowego podatku. Nie obejmują one w szczególności przypadków, w których uzyskanie korzyści podatkowej miało związek z popełnieniem przestępstwa oraz przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego o którym podmiot nie powiadomi właściwych organów w określonym terminie.

Zachętą do przystąpienia do ujawnienia dochodów dotychczas nieopodatkowanych jest złagodzenie skutków podatkowych podjętych w przeszłości działań związanych z unikaniem opodatkowania. Co do zasady dochodem w proponowanych przepisach będzie przychód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (ustawy o PIT) oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (ustawy o CIT), który może zostać pomniejszony o wydatki związane z jego uzyskaniem, jeżeli wydatki te bezpośrednio są związane z osiągnięciem tych dochodów (o ile dowody poniesienia tych wydatków nie budzą wątpliwości). Stawkę przejściowego podatku określono w wysokości 8% podstawy opodatkowania.

Możliwość opodatkowanie podatkiem przejściowym będzie ograniczona w czasie, tj. do 31 grudnia 2022 r. W tym terminie podmiot będzie miał możliwość złożenia wniosku o opodatkowanie przejściowym podatkiem dochodowym. Złożenie wniosku przerwie bieg terminu przedawnienia w zakresie ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w podatku dochodowym od osób prawnych w stosunku do dochodu zgłoszonego do przejściowego podatku dochodowego. Złożony przez podatnika wósek spełniający wszystkie wymogi formalne i nie budzący istotnych wątpliwości będzie traktowany jak deklaracja o wysokości dochodu.

Przepisy przewidują delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia wzoru takiego wniosku o opodatkowanie dochodów przejściowym podatkiem dochodowym wraz z objaśnieniami co do sposobu jego wypełniania, terminu i miejsca składania wraz z niezbędnymi pouczeniami.

Ponadto przepisy przewidują powołanie przez Ministra Finansów Funduszy i Polityki Regionalnej Rady do Spraw Repatriacji Kapitału do której podatnik (lub jego przedstawiciel) będzie mógł wystąpić o opinię. Kierując się treścią opinii podmiot będzie mógł zdecydować o dalszym postępowaniu, tj. czy składać ww. wniosek do naczelnika urzędu skarbowego, czy odstąpić od składania takiego wniosku.

Zapłata przejściowego podatku dochodowego od dochodu zgłoszonego we wniosku skutkować będzie:

- wygaśnięciem zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, lub
- niepowstaniem zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

Ponadto przepisy przewidują ulgę podatkową w przypadku, kiedy po dniu zgłoszenia dochodu, i zapłaty od tego dochodu przejściowego podatku dochodowego podmiot:

- dokona inwestycji z kapitału, na terytorium Rzeczypospolitej Polski lub na terytorium innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego o wartości odpowiadającej co najmniej wartości zgłoszonego dochodu oraz
- utrzyma tę inwestycję przez okres co najmniej 12 miesięcy od momentu jej dokonania (zakończenia).

Będzie on mógł pomniejszyć swoje zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych albo w podatku dochodowym od osób prawnych należne od dochodu z tej inwestycji o kwotę równą 30% przejściowego podatku dochodowego. Pomniejszenie będzie mogło być zrealizowane za rok podatkowy, w którym dokonano (zakończono) inwestycji oraz za kolejne 2 lata podatkowe.

Rozwiązania takie jak proponowane w projekcie są znane na świecie pod nazwą voluntary disclosure i stosowane były w wielu krajach, w tym państwach członkowskich UE, i przyniosły wymierne rezultaty. Program jest zalecanym narzędziem fiskalnym o charakterze extraordinarynym (na czasy kryzysu) np. przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Odnosząc się w kontekście projektowanych przepisów do konstytucyjnych zasad równości oraz sprawiedliwości społecznej wskazać należy, iż stosowanie tych zasad nie oznacza konieczności przyznawania wszystkim kategoriom obywateli (grupom podmiotów) jednakowych praw i jednakowych obowiązków. Niejednokrotnie prawidłowa realizacja tych zasad wymaga, w pewnych sytuacjach, kształtowania w sposób zróżnicowany praw i obowiązków poszczególnych grup obywateli. Poszczególne kategorie podmiotów winny być traktowane równo, tzn. według jednakowej miary, bez zróżnicowań dyskryminujących, jak i faworyzujących, tylko wówczas, gdy u podłoża określonych regulacji prawnych leży jednakowa sytuacja faktyczna tych podmiotów.

W zależności od podmiotowego i przedmiotowego zakresu poszczególnych regulacji ustawowych, sfera praw i obowiązków obywateli może zatem, a czasami wręcz powinna być kształtowana w sposób zróżnicowany, warunkujący osiągnięcie przez poszczególne kategorie podmiotów faktycznej równości. Istnieje zatem prawo ustawodawcy do odmiennego kształtowania sfery praw i obowiązków określonej kategorii podmiotów pod warunkiem, że te odmiennie (niejednokowe dla wszystkich) zasady oparte będą na istniejących między poszczególnymi kategoriami podmiotów odmiennościach w ich sytuacji faktycznej.

W wyroku dnia 30 października 2007 r. (K 36/2006) Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, iż odstępstwo od zasady równości jest dopuszczalne, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:

- kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji,
- waga interesu, któremu różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku wprowadzonego zróżnicowania,
- kryterium różnicowania pozostaje w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmiennie traktowanie podmiotów podobnych.

W odniesieniu do projektowanych regulacji powyższe przesłanki są spełnione, gdyż:

- podstawa opodatkowania jest określona w sposób zupełnie odmienny niż w przypadku pozostałych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych,
- obliczenie podatku nie odbywa się poprzez złożenie deklaracji do urzędu skarbowego lecz w ramach oddzielnej, dedykowanej procedury,
- horyzont czasowy przepisów jest ograniczony do kilku lat.

W Hiszpanii do programu o podobnym założeniu, który był realizowany w II. połowie 2012 r., mogli przystąpić podatnicy PIT, CIT oraz podatnicy podatku od nierezydentów (hiszp.: Impuesto sobre la Renta de no Residentes), będący właścicielami dóbr lub praw, które nie zostały wcześniej opodatkowane w Hiszpanii. Wyłączeni z niego byli podatnicy, wobec których postępowanie dochodzeniowe/weryfikacyjne zostało lub zostałoby wszczęte, gdyby podatnik nie wystąpił z wnioskiem o amnistia fiscal. Przedmiotem tego rozwiązania były aktywa zagraniczne i krajowe, w tym przechowywane w gotówce, które pierwotnie miały podlegać podatkowi dochodowym i majątkowym. Nie przewidziano obowiązku powrotu kapitału do kraju, wystarczyło jego ujawnienie.

W Portugalii miały miejsce cztery programy o podobnym charakterze (port: Regime Excecional de Regularização Tributária-RERT RERD). Program RERT I był realizowany w 2005 r., RERT II w 2010 r., RERT III w latach 2011-2012., RERD w 2013 r. Do programów mogli przystąpić wyłącznie podatnicy PIT. Przedmiotem tego działania były aktywa, które nie znajdowały się na terytorium Portugalii na ostatni dzień roku poprzedzającego rok wejścia w życie ustawy. Tymi aktywami były m.in.: depozyty, certyfikaty depozytowe, papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe, w tym polisy ubezpieczeniowe. Wyłączeni z regulacji byli podatnicy,

wobec których administracja skarbową wszczęła już postępowanie podatkowe. W przypadku programu RERD, nawet to nie było przeszkodą, o ile podatnik złożył deklarację i zapłacił zaległości w terminie określonym przez przepisy.

Wpływy podatkowe dla budżetu z tytułu programów o charakterze abolicyjnym wyniosły odpowiednio:

RERT I: 24,4 mln. €

RERT II: 32,9 mln. €

RERT III: 258,4 mln. €

RERD: 1277,1 mln. € .

W Luksemburgu miał miejsce jeden program, który trwał w latach 2016-2017. Do programu mogli przystąpić podatnicy podatku dochodowego. Program dotyczył wszystkich podatków m.in. PIT, CIT, podatku od spadków. Z programu byli wyłączeni podatnicy, wobec których wszczęto postępowanie w sprawie unikania opodatkowania. Nie przewidziano obowiązku repatriacji kapitału, nawet tego, który się znajduje w jurysdykcjach określanych jako raje podatkowe.

Na Litwie do jedyne (do tej pory) programu można było przystąpić w I. połowie 2019 r. Przedmiotem postępowania był zarówno krajowy, jak i zagraniczny majątek podatnika, który pierwotnie miał podlegać podatkowi PIT, CIT, VAT, akcyzie lub innym podatkom państwowym. Nie przewidziano obowiązku repatriacji kapitału. Z tego rozwiązania podatkowego mogły skorzystać osoby fizyczne i prawne. Nie podlegały mu aktywa pochodzące z przestępstwa. Korzyści dla budżetu centralnego wyniosły 28 mln euro (źródło: Państwowa Inspekcja Podatkowa Litwy).

Zmiany w zakresie przepisów dotyczących reorganizacji podmiotów

Projekt przewiduje również regulacje dotyczące reorganizacji podmiotów, w tym mającej charakter transgraniczny. Projektowane regulacje pozostają w zgodzie z normami prawa Unii Europejskiej. Zgodnie bowiem z art. 49 w związku z art. 54 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: „TFUE”), swoboda przedsiębiorczości obejmuje podjęcie i wykonywanie samodzielnej działalności zarobkowej przez obywateli państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego⁷³. Art. 54 TFUE stanowi, iż spółki założone na podstawie prawa państwa członkowskiego i mające swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne przedsiębiorstwo wewnątrz Unii, są traktowane jak osoby fizyczne mające obywatelstwo państwa członkowskiego. Przedmiotowy przepis w akapicie drugim definiuje pojęcie spółki

⁷³ Wyroki: z dnia 11 marca 2004 r., de Lasteyrie du Saillant (C-9/02, EU:C:2004:138, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo); z dnia 21 stycznia 2010 r., SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, pkt 38); z dnia 13 grudnia 2005 r., SEVIC Systems (C-411/03, EU:C:2005:762, pkt 18).

wskazując, iż jest to spółka prawa cywilnego lub handlowego, a także spółdzielnia oraz inna osoba prawna prawa publicznego lub prywatnego, pod warunkiem, że ich działalność nastawiona jest na osiąganie zysków. W konsekwencji wskazać należy, iż kluczowym aspektem przytoczonych przepisów jest przeciwdziałanie wprowadzaniu przez państwa członkowskie Unii Europejskiej takich regulacji, które mogłyby mieć charakter dyskryminacyjny, prowadzący do ograniczenia swobody przedsiębiorczości w ramach transakcji transgranicznych. Wskazać również należy, iż ograniczeniami swobody przedsiębiorczości są, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, wszelkie środki, które uniemożliwiają korzystanie z tej swobody, utrudniają je lub ograniczają jego atrakcyjność⁷⁴. Jednocześnie, ramy prawa Unii dla transgranicznych restrukturyzacji wyznacza, obok przytoczonych regulacji TFUE, Dyrektywa Rady 2009/133/WE z dnia 19 października 2009 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, podziałów przez wydzielenie, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów dotyczących spółek różnych państw członkowskich oraz przeniesienia statutowej siedziby SE lub SCE z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego (Dz. Urz. L 310 z 25.11.2009, s. 34, z późn. zm.⁷⁵, dalej: „Dyrektywa”). Zgodnie z preambułą owej Dyrektywy, *„łączenia, podziały, podziały przez wydzielenie, wnoszenie aktywów, wymiana udziałów dotyczące spółek różnych państw członkowskich mogą być niezbędne w celu stworzenia we Wspólnocie warunków właściwych dla rynku wewnętrznego i w celu zapewnienia w ten sposób skutecznego funkcjonowania takiego rynku wewnętrznego. Takie czynności nie powinny być hamowane przez ograniczenia, niekorzystne warunki lub zniekształcenia wynikające w szczególności z przepisów podatkowych państw członkowskich. W tym celu niezbędne jest w odniesieniu do takich czynności zapewnienie reguł podatkowych, które są neutralne z punktu widzenia konkurencji, aby umożliwić przedsiębiorstwom dostosowanie się do wymagań rynku wewnętrznego, zwiększyć ich produktywność i poprawić ich siłę konkurencyjną na poziomie międzynarodowym.”* Jednocześnie jednak na podkreślenie zasługuje fakt, iż operacje reorganizacyjne ujęte w owej dyrektywie pozostają neutralne podatkowo (o ile dopełnione zostaną warunki określone w Dyrektywie) tak długo, jak długo nie będą stanowić faktycznie osiągniętego dochodu przez dany podmiot. W konsekwencji oznacza to, iż nieopodatkowanie działań restrukturyzacyjnych nie oznacza nieograniczonego w czasie zwolnienia, lecz właśnie odroczenie opodatkowania. Dyrektywa zawiera bowiem szereg

⁷⁴ Wyroki: z dnia 29 listopada 2011 r., National Grid Indus (C-371/10, EU:C:2011:785, pkt 36); z dnia 21 maja 2015 r., Verder LabTec (C-657/13, EU:C:2015:331, pkt 34); z dnia 16 kwietnia 2015 r., Komisja/Niemcy (C-591/13, EU:C:2015:230, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo).

⁷⁵ Przytoczona zakresem obejmuje regulacje Dyrektywy Rady 90/434/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, wydzieleń, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów dotyczących spółek różnych państw członkowskich oraz przeniesienia statutowej siedziby SE lub SCE pomiędzy państwami członkowskimi (Dz.U. L 225 z 20.8.1990, s. 1), wraz z późniejszymi zmianami. Została jednocześnie znowelizowana Dyrektywą Rady 2013/13/UE z dnia 13 maja 2013 r.

obostrzeń w owym zakresie, które na celu mają zapobieżenie szkodliwej optymalizacji podatkowej, w tym między innymi zasadę kontynuacji wyceny czy też klauzulę antyabuzywną.

Kwestia neutralności owych transakcji zależna jest między innymi od tego, czy transakcja przestrzega ciągłości w wartościach ustalanych dla celów podatkowych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 Dyrektywy, łączenie, podział lub podział przez wydzielenie nie stanowi podstawy opodatkowania zysków kapitałowych obliczonych poprzez odniesienie do różnicy między wartością rzeczywistą przekazanych aktywów i pasywów a ich wartością do celów podatkowych. Jednakże, zgodnie z art. 4 ust. 5 Dyrektywy, w przypadku gdy zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego spółki przekazującej spółka przejmująca ma prawo do uwzględnienia nowych odpisów amortyzacyjnych lub zysków lub strat w odniesieniu do przekazanych aktywów i pasywów obliczonych na podstawie odmiennej niż ta określona w ust. 4, ust. 1 nie ma zastosowania do aktywów i pasywów, w odniesieniu do których spółka przejmująca skorzystała z tej możliwości.

Powyższe uregulowania wprowadzone zostały celem uniknięcia sytuacji, w której neutralność podatkowa mogłaby doprowadzić do zwolnienia z opodatkowania od zysków kapitałowych, podczas gdy Dyrektywa dąży jedynie do odroczenia opodatkowania do chwili zrealizowania zysku kapitałowego. W konsekwencji, w stosunku do spółki przejmującej art. 4 ust. 1 i 5 Dyrektywy nakładają zasadę ciągłości w wycenie przekazanych aktywów na potrzeby wyliczenia nowych odpisów amortyzacyjnych lub zysków i strat w odniesieniu do aktywów i pasywów. Jest to warunek wstępny neutralności podatkowej. Jednakże, powyższe uregulowania nie znajdują zastosowania w przypadku spółek przekazujących, które otrzymały udziały w zamian za aktywa – uregulowania Dyrektywy nie tyczą się bowiem kwestii wyceny udziałów spółki przejmującej przez spółkę przekazującą dla celów podatkowych i rachunkowych. Mimo powyższego, zasada neutralności podatkowej ustanowiona w art. 4 ust. 1 Dyrektywy w równym stopniu stosuje się do spółki przekazującej. Należy jednak zaznaczyć, że ustawodawca krajowy zachowuje swobodę decydowania o tym, czy spółka przekazująca podlega zasadzie ciągłości pomiędzy wartościami na cele podatkowe lub księgowe przekazanych aktywów i wartością, którą przypisuje udziałom, które otrzymało tytułem wynagrodzenia, lub też czy spółka może zdecydować o stosowaniu innych wartości. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w tym m.in. w Wyroku Trybunału z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie C- 207/11, gdzie rozstrzygnięto, jak następuje: *„Artykuły 2, 4 i 9 dyrektywy Rady 90/434/EWG z dnia 23 lipca 1990 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku łączenia, podziałów, wnoszenia aktywów i wymiany udziałów, dotyczących spółek różnych państw członkowskich należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one – w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym – aby skutkiem wniesienia aktywów w odniesieniu do spółki przekazującej było opodatkowanie zysku kapitałowego z tytułu rzeczowego wniesienia aktywów, z zastrzeżeniem przypadku ujęcia przez spółkę przekazującą w jej bilansie*

odpowiedniego funduszu rezerwowego odpowiadającego zyskowi kapitałowemu wynikającemu z rzeczowego wniesienia aktywów.”.

A contrario, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie C- 292/16, *„Artykuł 49 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu prawa krajowego takiemu jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, które w wypadku gdy spółka będąca rezydentem przenosi w ramach operacji wniesienia aktywów stały zakład niebędący rezydentem do spółki również niebędącej rezydentem, po pierwsze, przewiduje natychmiastowe opodatkowanie zysków wynikających z tej operacji, i po drugie, nie uprawnia do odroczonego poboru należnego podatku, podczas gdy w analogicznej sytuacji krajowej takie zyski kapitałowe podlegają opodatkowaniu dopiero przy zbyciu wniesionych aktywów, w zakresie, w jakim uregulowanie to nie pozwala na odroczony pobór takiego podatku.”*

W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na szczególną czynność reorganizacyjną, jaką jest wymiana udziałów. W kontekście przytoczonych regulacji wskazać należy, iż o ile co do zasady powyższe transakcje pozostają neutralne podatkowo, o tyle nie oznacza to, iż konieczna jest każdorazowa rezygnacja z prawa opodatkowania rezerw uzyskanych na terytorium danego państwa i objętych kompetencją podatkową państwa przed zamianą z uwagi na fakt, że rezerwy te nie zostały rzeczywiście zrealizowane. W ramach przeniesienia siedziby faktycznego zarządu spółki z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego, pierwsze państwo członkowskie zgodnie z zasadą terytorialności podatkowej powiązanej z czynnikiem czasowym, to jest rezydencją podatkową podatnika na terytorium kraju w okresie, w którym pojawiły się ciche rezerwy, jest uprawnione do opodatkowania rzeczonych rezerw w chwili emigracji tego podatnika. Środek taki służy bowiem zapobieganiu sytuacjom, które mogłyby zagrażać prawu wykonywania przez państwo członkowskie pochodzenia przysługującej mu kompetencji podatkowej w związku z działalnością prowadzoną na jego terytorium, a zatem może być uzasadniony względami związanymi z zachowaniem podziału władztwa podatkowego między państwami członkowskimi. Na potwierdzenie powyższego przytoczyć można m.in. tezy podniesione w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie C- 164/12, zgodnie z którymi *„Artykuł 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że cel w postaci zachowania podziału władztwa podatkowego między państwami członkowskimi może uzasadniać przepisy państwa członkowskiego, które nakazują określenie wartości aktywów spółki komandytowej wniesionych do kapitału spółki kapitałowej z siedzibą na terytorium tego państwa członkowskiego w oparciu o ich wartość szacunkową, prowadząc do opodatkowania przed ich rzeczywistym zrealizowaniem cichych rezerw związanych z tymi aktywami uzyskanych na tym terytorium, w sytuacji gdy rzeczone państwo członkowskie rzeczywiście nie może wykonywać swej kompetencji podatkowej w odniesieniu do tych cichych rezerw w chwili rzeczywistej ich realizacji, co powinien ustalić sąd krajowy.*

Przepisy państwa członkowskiego przewidujące natychmiastowe opodatkowanie cichych rezerw uzyskanych na jego terytorium nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu w postaci zachowania podziału władztwa podatkowego między państwami członkowskimi, o ile, w sytuacji gdy podatnik wybierze odroczenie zapłaty, obowiązek ustanowienia gwarancji bankowej jest nałożony w zależności od rzeczywistego ryzyka niepobrania podatku.”

W tym zakresie projekt przewiduje regulacje dotyczące reorganizacji podmiotów (w ramach wymiany udziałów, łączenia, podziału, aportu), w tym mającej charakter transgraniczny, poprzez uszczelnienie obecnie istniejących przepisów, tj. zapewnienie neutralności podatkowej restrukturyzacji w przypadku kontynuacji wyceny restrukturyzowanego majątku a w przypadku udziałów (akcji) zapewnienie tej neutralności dla pierwszej wymiany udziałów, łączenia lub podziału.

W zakresie regulacji dotyczących podatku od niezrealizowanych zysków proponuje się dodanie przekształcenia transgranicznego oraz rezygnację z określenia „w całości lub w części”, w związku z prawem do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku. Określenie to nie wynika bowiem z literalnego brzmienia dyrektywy Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. *ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego* i w praktyce może budzić wątpliwości interpretacyjne.

Analogicznie do odpowiednich zmian w podatku dochodowym od osób prawnych zostały dokonane zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W zakresie regulacji dotyczących osób fizycznych obecnie w przypadku połączenia lub podziału spółek, z wyjątkiem, gdy w wyniku podziału majątek przejmowany na skutek podziału nie stanowi przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa, dochód (przychód) wspólnika spółki przejmowanej lub dzielonej, nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w momencie połączenia lub podziału spółek. Dochód taki powstaje dopiero w momencie odpłatnego zbycia takich udziałów (akcji). W takim przypadku kosztem uzyskania przychodu są, z uwzględnieniem przypadków określonych w art. 24 ust. 8 ustawy PIT, wydatki na nabycie udziałów (akcji) w spółce przejmowanej lub dzielonej.

Projektowaną ustawą zostało wprowadzone ograniczenie z korzystania z tej szczególnej formy „przesunięcia momentu opodatkowania dochodu z podziału lub łączenia spółek”.

Skorzystanie z normy określonej w art. 24 ust. 8 ustawy o PIT będzie wymagało spełnienia łącznie dwóch warunków:

- 1) udziały (akcje) wspólnika w spółce przejmowanej lub dzielonej nie mogły zostać nabyte lub objęte w wyniku wymiany udziałów albo nie mogły zostać przydzielone w wyniku innego łączenia lub podziału podmiotów,

- 2) przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych wartość udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną, nie może być wyższa niż wartość udziałów (akcji) w spółce przejmowanej lub dzielonej, jaka byłaby przyjęta przez tego wspólnika dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do łączenia lub podziału.

Wskutek ograniczenia stosowania wyłączenia z opodatkowania na moment łączenia lub podziału spółek, określonego w art. 24 ust. 8 ustawy o PIT, powstała konieczność wprowadzenia w ustawie o PIT norm dotyczących zasad ustalania takiego dochodu i jego opodatkowania. Do art. 24 ust. 5 ustawy o PIT został zatem dodany pkt 7a ustawy PIT, który określa, że przychód stanowiący nadwyżkę wartości nominalnej udziałów (akcji) przydzielonych przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną na wydatkami na ich nabycie, powstały w przypadku łączenia spółek lub podziału spółek w przypadku, gdy majątek przejmowany w wyniku podziału stanowi przedsiębiorstwo lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa (w innych przypadkach niż określone w art. 24 ust. 5 pkt 7 PIT), stanowi przychód z tytułu udziału w zyskach osób prawnych. Przychód taki podlega opodatkowaniu 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym (art. 30a ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT). Jednak przychód taki, jeżeli są spełnione określone warunki pozwalające na stosowanie art. 24 ust. 8 ustawy o PIT nie podlega opodatkowaniu w momencie połączenia lub podziału spółek, ale w momencie zbycia przydzielonych udziałów (akcji) w spółce przejmującej lub nowo zawiązanej. Zmiana ta wymusza także zmiany o charakterze technicznym, związane ze sposobem określania dochodu w przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji) otrzymanych w wyniku łączenia lub podziału spółek (art. 22 ust. 1ga i 1gb).

Zmiana dotyczy także ograniczenia ze zwolnienia opodatkowani przychodów z objęcia udziałów (akcji) za wkład niepieniężny, jeżeli przedmiotem aportu jest przedsiębiorstwo lub zorganizowana część przedsiębiorstwa. Obecnie przychody takie są zwolnione z podatku dochodowego o osób fizycznych.

Projektowana ustawa, zmianą w art. 21 ust. 1 pkt 109 ustawy o PIT wprowadza warunek zwolnienia przychodów z takich aportów. Zwolnienie dotyczy tylko takich przypadków, gdy spółka lub spółdzielnia otrzymująca wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa przyjęła dla celów podatkowych składniki majątku lub wchodzące w skład przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu wnoszącego ten wkład. Zmiana ta wymusza także zmiany o charakterze technicznym, związanych ze sposobem określania dochodu w przypadku odpłatnego zbycia, lub aportu, związanych z aportem w postaci przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa (art. 22 ust. 1e i 1f ustawy o PIT).

Wprowadzone zostały również kolejne dwa warunki, których spełnienie umożliwia skorzystania ze zwolnienia z opodatkowania dochodów z tzw. „wymiany udziałów” określonej w art. 24 ust. 8a ustawy o PIT.

Obecnie są dwa warunki, który nie spełnienie pozbawia prawa do stosowania zwolnienia z wymiany udziałów (art. 24 ust. 8b ustawy o PIT):

- 1) spółka nabywająca oraz spółka, której udziały (akcje) są nabywane, są podmiotami wymienionymi w załączniku nr 3 do ustawy lub są spółkami podlegającymi opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania, w innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz
- 2) wspólnik jest podatnikiem podatku dochodowego i wnoszone przez niego udziały (akcje) stanowią wkład niepieniężny przeznaczony w całości lub części na podwyższenie kapitału zakładowego spółki nabywającej.

Proponowana zmiana rozszerza katalog warunków, które muszą być spełnione, żeby podatnik mógł skorzystać preferencji w opodatkowaniu dochodów w związku z wymianą udziałów. Do katalogu warunków, których nie spełnienie pozbawia prawa do skorzystania z tej preferencji podatkowej dodane zostały dwa kolejne warunki (pkt 3 i 4).

- 1) wnoszone przez wspólnika udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku transakcji wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku łączenia lub podziału podmiotów,
- 2) wartość nabywanych przez wspólnika udziałów (akcji) przyjęta dla celów podatkowych jest nie wyższa niż wartość wnoszonych przez tego wspólnika udziałów (akcji), jaka byłaby przyjęta dla celów podatkowych, gdyby nie doszło do wymiany udziałów.

Zmiany w zakresie opodatkowania przychodów z tytułu otrzymania przez wspólnika, będącego osobą fizyczną majątku ze spółki niebędącej osobą prawną (dotyczy zmian w ustawie o PIT)

Do projektu zostały wprowadzone zmiany w zakresie kwalifikacji do źródła przychodów ze zmniejszenia udziału kapitałowego w niebędącej osobą prawną (czyli niebędącej podatnikiem podatku dochodowego), oraz otrzymania majątku w związku z likwidacją takiej spółki oraz wystąpienia wspólnika z takiej spółki.

Przed wszystkim do katalogu przychodów zaliczanych do pozarolniczej działalności gospodarczej znajdującego się w art. 14 ust. 2 ustawy o PIT został dodany przychód z otrzymania środków pieniężnych ze zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną. Obecnie, w przypadku zmniejszenia udziału kapitałowego przez wspólnika spółki niebędącej osobą prawną, orzecznictwo sądowe uznaje, że nie powstaje przychód do opodatkowania, co prowadzi do możliwości wyprowadzenia majątku ze spółki przez wspólników bez opodatkowania powstałych dochodów – w projekcie wprowadzone zostało rozwiązanie:

- w przypadku otrzymania środków pieniężnych ze zmniejszenia udziału kapitałowego przez wspólnika – przychody takie będą pomniejszane o przypadające na nie „zatrzymane zyski” w spółce niebędącej osobą prawną (które już były opodatkowane u wspólnika podatkiem dochodowym) i pomniejszane o przypadające na nie koszty uzyskania przychodu stanowiące wydatki na nabycie udziałów w spółce osobowej. Przychód taki opodatkowany będzie tak jak inne przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej,
- w przypadku otrzymania składników majątku ze zmniejszenia udziału kapitałowego w spółce niebędącej osobą prawną w innej postaci niż udziały, akcje, papiery wartościowe, tytuły uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz pochodne instrumenty finansowe oraz składniki majątku z wyniku otrzymania, których Polska traci prawo do ich opodatkowania w przypadku ich zbycia, przychody nie będą podlegały opodatkowaniu w momencie otrzymania takich składników majątku. Natomiast w przypadku ich zbycia przed upływem 6 lat, opodatkowaniu podlegał będzie dochód pomniejszony o wydatki na nabycie tego składnika majątku przez spółkę lub wspólnika. Dochód taki opodatkowany będzie tak jak inne przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

W przypadku otrzymania przez wspólnika składników majątku z tytułu wystąpienia ze spółki niebędącej osobą prawną, z likwidacji takiej spółki lub ze zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce, w wyniku otrzymania których Rzeczpospolita Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tych składników majątku, przychód do opodatkowania, niezależnie od rodzaju otrzymanych składników majątku, powstawał będzie w momencie ich otrzymania i zaliczany będzie do źródła „kapitały pieniężne”. Opodatkowaniu 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlegał będzie dochód stanowiący nadwyżkę wartości rynkowej otrzymanych składników majątku nad wydatkami na ich nabycie lub wytworzenie poniesionymi przez spółkę lub wspólnika. Obecnie przychody takie nie są w Polsce opodatkowane, z uwagi, że otrzymanie składnika majątku z likwidacji lub wystąpienia wspólnika ze spółki niebędącej osobą prawną nie stanowi przychodu do opodatkowania, natomiast opodatkowaniu podlega przychód z odpłatnego zbycia takich składników majątku, o ile zbycie to nastąpi przed upływem 6 lat od ich nabycia przez wspólnika.

W przypadku otrzymania przez wspólnika składników majątku z tytułu wystąpienia ze spółki osobowej, z likwidacji takiej spółki lub ze zmniejszenia udziału kapitałowego w takiej spółce w postaci: udziałów (akcji), papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz pochodnych instrumentów finansowych, jeżeli dochód z odpłatnego zbycia podlega opodatkowaniu w Polsce, przychód taki nie będzie podlegał opodatkowaniu w momencie otrzymania tych składników majątku. Natomiast w przypadku ich zbycia (niezależnie od czasu ich posiadania przez wspólnika) przychód taki zaliczany będzie do źródła „kapitały pieniężne” i opodatkowaniu podlegał będzie dochód stanowiący nadwyżkę przychodu nad wydatkami na nabycie lub objęcie takich składników majątku poniesionymi przez spółkę lub wspólnika. Przepis ten pozwala opodatkować takie składniki majątku

otrzymane ze spółki na zasadach analogicznych jak byłyby opodatkowane przez wspólnika w przypadku ich zbycia przez spółkę niebędącą osobą prawną.

Obecnie – zgodnie linią orzecniczą ukształtowaną i utrwaloną przez sądy administracyjne – przychody z odpłatnego zbycia składników majątku, jeżeli zostały otrzymane z likwidacji spółki niebędącej osobą prawną lub wystąpienia wspólnika z takiej spółki zaliczane są do źródła przychodów z działalności gospodarczej (inaczej niż w przypadku zbycia ich przez spółkę – wówczas stanowią dla wspólników przychód z kapitałów pieniężnych). W konsekwencji także przychody uzyskane z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz pochodnych instrumentów finansowych otrzymanych z likwidacji spółki osobowej lub wystąpienia wspólnika z takiej spółki nie podlegają opodatkowaniu, jeżeli takie odpłatne zbycie nastąpiło po upływie 6 lat od ich otrzymania przez wspólnika.

Zmiany dostosowawcze lub doprecyzowujące

Nieodpłatne świadczenie polegające na udostępnieniu pracownikowi samochodu służbowego do celów prywatnych

Na podstawie art. 12 ust. 2a ustawy PIT wartość pieniężną nieodpłatnego świadczenia przysługującego pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ustala się w wysokości:

- 1) 250 zł miesięcznie – dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm³;
- 2) 400 zł miesięcznie – dla samochodów o pojemności silnika powyżej 1600 cm³.

W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca, wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 wskazanych powyżej kwot (art. 12 ust. 2b ustawy PIT).

Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy określoną powyżej wartością nieodpłatnego świadczenia a odpłatnością ponoszoną przez pracownika (art. 12 ust. 2c ustawy PIT).

Projekt przewiduje zmianę przyjętego wcześniej – w pkt 1 i 2 w ust. 2a art. 12 ustawy PIT – wskaźnika rozróżniającego wysokość ryczałtu określającego wartość uzyskanego przez pracownika omawianego świadczenia.

Po przyjęciu zmiany, przy określaniu wysokości ryczałtu, będzie stosowny inny wskaźnik tj. zamiast pojemności silnika, będzie brana pod uwagę moc silnika, z podziałem na do i powyżej 60 kW. Nowe brzmienie pkt 1 oznacza ponadto objęcie, niższym 250 zł ryczałtem, wprost (a

nie poprzez interpretację przepisu) udostępnienia pracownikowi elektrycznego samochodu do celów prywatnych oraz samochodu napędzanego wodorem.

W projekcie znajdują się również zmiany o charakterze uszczelniającym i doprecyzowującym odnoszące się do przepisów regulujących zwolnienia podatkowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w PSI lub SSE – tj. w przepisach ustawy o PIT i ustawy o CIT.

Ponadto projekt zawiera odpowiednio dostosowujące zmiany do ustawy o SSE, m.in. w zakresie rozliczenia pomocy publicznej w postaci zwolnienia z opodatkowania PIT i CIT, doprecyzujące, iż zwolnienie podatkowe może być stosowane wyłącznie do rozpoczętej inwestycji, przy czym projekt wprowadza definicję rozpoczęcia prac budowlanych związanych z inwestycją określając je jako pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac.

Ulga na dzieci

Art. 27f ustawy PIT określa zasady korzystania podatkowej ulgi na dzieci. Ulga ta odliczana jest od podatku obliczonego według skali podatkowej, po uprzednim jego pomniejszeniu o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, o której mowa w art. 27b ustawy PIT. Wysokość odliczenia dotyczy obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim. Kwotę tę podatnicy mogą odliczyć od podatku w częściach równych lub w dowolnej proporcji przez nich ustalonej (ust. 4).

W przypadku, gdy kwota przysługującej ulgi przekracza kwotę podatku, od którego jest odliczana, podatnikowi przysługuje „dodatkowy zwrot”. Odpowiada on różnicy między kwotą przysługującego podatnikowi odliczenia a kwotą odliczoną w zeznaniu podatkowym. Dodatkowy zwrot nie może jednak przekroczyć tej kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, które podlegają odliczeniu od podatku dochodowego od osób fizycznych lub zostały zapłacone od przychodów objętych zerowym PIT dla młodych.

W związku z uchyleniem art. 27b ustawy PIT, składki na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w tym przepisie, nie będą już brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości dodatkowego zwrotu. Konsekwencją powyższego jest korekta brzmienia ust. 1 i 9 w art. 27f w zakresie w jakim przepisy te odwołują się do składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Dodatkowo – poprzez nadanie nowego brzmienia ust. 4 w art. 27f ustawy PIT – projekt doprecyzowuje wysokość odliczenia stosowanego przez podatników, między którymi brak jest porozumienia co do wysokości przysługującej im kwoty ulgi. Brak zgodnego oświadczenia podatników prowadzi do sytuacji, w których łączna kwota odliczenia dokonana na dziecko przez wszystkich podatników, o których mowa w ust. 1, jest wyższa niż przysługujący na to

dziecko limit odliczenia. Dotyczy to głównie rozliczeń dokonywanych przez skonfliktowanych, biologicznych rodziców (często rozwiedzionych lub pozostających w separacji). Co istotne w przypadku tych podatników organy podatkowe mają bardzo duże trudności z ustaleniem stanu faktycznego. Prowadzenie czynności sprawdzających lub postępowania podatkowego w atmosferze sporu między podatnikami jedynie pogłębia już istniejącą wrogość między rodzicami dziecka, co nie jest dobre dla samego dziecka.

Dlatego projekt ustawy – utrzymując obecną zasadę, zgodnie z którą odliczenie dotyczy łącznie obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim oraz, że kwotę tę podatnicy mogą odliczyć od podatku w dowolnej proporcji przez nich ustalonej – przesądza jednocześnie o wysokości odliczenia dokonywanego przez podatników, którzy nie osiągnęli porozumienia co do podziału ulgi.

Zgodnie z proponowanym nowym brzmieniem ust. 4 w art. 27f ustawy PIT, w braku porozumienia między podatnikami, którzy zgodnie z rozstrzygnięciem sądu wspólnie wykonują władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem po rozwodzie lub w trakcie separacji (tzw. naprzemienna opieka) lub gdy miejsce zamieszkania dziecka jest takie samo jak miejsce zamieszkania obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim, kwotę przysługującej ulgi podatnicy odliczają w częściach równych. W pozostałych przypadkach (czyli innych niż naprzemienne opieka lub wspólne zamieszkiwanie rodziców i dziecka połączone ze wspólnym wykonywaniem pieczy nad dzieckiem) odliczenie w wysokości 100% stosuje podatnik, u którego dziecko ma miejsce zamieszkania. Jednocześnie dla wyeliminowania wątpliwości co do rozumienia miejsca zamieszkania dziecka dla celów ulgi na dzieci, nowe brzmienie ust. 4 w art. 27f ustawy PIT odsyła w tym zakresie do przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Zmiany w podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków

Zmiany w przepisach dotyczących opodatkowania dochodów z niezrealizowanych zysków (exit tax) mają na celu doprecyzowanie momentu, w którym następuje „przeniesienie składnika majątku” poza terytorium Polski. W art. 30da ust 2 pkt 1 i 2 ustawy PIT oraz art. 24f ust. 2 pkt 2 ustawy CIT został usunięty zapis wskazujący, że przeniesienie składnika majątku następuje także, gdy Polska straci w części prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składników majątku. W wyniku wprowadzonych zmian jednoznacznie zostało określone, że przeniesienie takiego składnika majątku, skutkujące powstaniem obowiązku w podatku od dochodów z niezrealizowanych zysków następuje tylko w przypadku utraty przez Polskę w całości prawa do opodatkowania dochodów ze zbycia takich składników majątku, co usuwa wątpliwości legislacyjne i w pełni realizuje *ratio legis* tych norm.

Pobór podatku przez spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną

Art. 33 ustawy PIT określa obowiązki rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną jako płatników podatku dochodowego od osób fizycznych od dokonywanych na rzecz członków spółdzielni lub ich domowników wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, udziału w dochodzie podzielnym spółdzielni, a także zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

W związku z likwidacją odliczenia od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne, przy ustalaniu udziału dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych oraz kwot składek na ubezpieczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 4 ustawy PIT nie będą brane pod uwagę składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Przy czym zmiana w art. 33 ust. 4 ustawy PIT ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., to jest o rok później niż pozostałe zmiany wprowadzone w ustawie PIT. Przepis art. 33 ust. 4 ustawy PIT dotyczy bowiem ustalania udziału dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych oraz kwot składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne obliczonych od przychodów podlegających opodatkowaniu. Tak ustalony udział (po zakończeniu roku podatkowego) i ma zastosowanie do obliczania zaliczek od dochodów uzyskanych w kolejnym roku.

Pobór podatku przez organy rentowe

W przypadku organów rentowych na uwagę zasługuje modyfikacja brzmienia ust. 10a i 10b oraz uchyleniu ust. 11 w art. 34 ustawy PIT. Zmiany te są konsekwencją uchylenia w ustawie PIT odliczenia z tytułu składki na ubezpieczanie zdrowotne zapłaconej przez podatnika.

Brak tego odliczenia od 1 stycznia 2022 r. oznaczał będzie, że kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne nie będzie już wpływać na wysokość podatku dochodowego od osób fizycznych obliczanego od dochodów uzyskanych od tego dnia. Dotyczy to również zaliczek na podatek, które organy rentowe pobierają w sytuacji zastąpienia jednego świadczenia drugim (np. przyznania prawa do emerytury w miejsce pobieranego wcześniej zasiłku przedemerytalnego) lub przyznania tego samego świadczenia (np. renty) za okres, za który podatnik ten sam rodzaj świadczenia pobierał od innego organu rentowego.

W obecnym stanie prawnym, w przypadku zastąpienia jednego świadczenia drugim lub zmiany organy wypłacającego to samo świadczenie, rozliczenie świadczeń następuje w kwotach uwzględniających zaliczkę na podatek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Po wejściu w życie projektowanych zmian, wysokość rozliczanych świadczeń docelowo będzie uwzględniała wyłącznie kwotę zaliczki na podatek. Nie można jednak wykluczyć sytuacji, w których 31 grudnia 2021 r. organy rentowe będą rozliczać świadczenia pobierane za okres sprzed 1 stycznia 2022 r. tj. w stanie prawnym, w którym składka na ubezpieczenia zdrowotne podlegała

odliczeniu od podatku dochodowego. Dlatego proponuje się, aby do tego rodzaju zdarzeń miały zastosowanie przepisy art. 34 ust. 10a i 10b ustawy PIT w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2022 r.

Dodatkowo proponuje się w przepisie przejściowym utrzymać w mocy stosowanie art. 34 ust. 11 ustawy PIT w odniesieniu do sytuacji, w której po 31 grudnia 2021 r. podatnik otrzymał bezpośrednio od organu rentowego zwrot uprzednio zapłaconej i odliczonej składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Koszt uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółki powstałej z przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną

Obecnie przepisy nie przewidują szczególnych regulacji dotyczących kosztów uzyskania przychodów w przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji), w spółce która powstała z przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną (niebędącej podatnikiem podatku dochodowego). W wyniku przekształcenia spółki osobowej w spółkę (będącą podatnikiem podatku dochodowego) wspólnicy posiadający prawo majątkowe w postaci ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną stają się wspólnikami spółki będącej podatnikiem podatku dochodowego. Takie przekształcenie jest obojętne podatkowo dla wspólników. W przypadku zatem odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w spółce będącej podatnikiem podatku dochodowego powstałej z przekształcenia spółki niebędącej podatnikiem podatku dochodowego następuje specyficzny przypadek, w którym u wspólnika odpłatne zbycie udziałów (akcji) w innym podmiocie generuje przychody, natomiast wydatki poniesione były przez niego na nabycie udziałów w innym podmiocie (wkłady do spółki niebędącej osobą prawną).

W takich przypadkach, organy podatkowe uznawały, że kosztem uzyskania przychodów powinny być wydatki na nabycie udziałów w spółce niebędącej osobą prawną. Wynikało to z celu jakim było określenie faktycznego przysporzenia (dochodu), uzyskanego przez wspólnika dokonującego odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w takiej spółce.

Jednak zgodnie z ukształtowaną linią orzeczniczą sądów administracyjnych, w takich przypadkach kosztem podatkowym powinna być przypadająca na tego wspólnika wartość bilansowa spółki niebędącej osobą prawną z dnia przekształcenia.

Jako przykład może posłużyć orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 lutego 2020 r. sygn.. akt. IIFSK 720/18, w którym stwierdzono, że „w świetle przepisu art. 23 ust. 1 pkt 38 u.p.d.o.f., wydatki na nabycie udziałów (akcji) są kosztem uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia tych udziałów lub akcji. Koszty te wyznacza wartość środków poniesionych dla uzyskania majątku spółki jawnej, który w dacie ustania bytu prawnego tej spółki, a więc w dacie powstania spółki z o.o., równy był początkowej wartości majątku spółki z o.o. Nie istnieje bowiem żadna inna metoda, która pozwalałaby wskazać ten koszt, skoro za 1/3 udziałów w spółce jawnej skarżąca otrzymała udziały w spółce z o.o. Zatem nabycie udziałów w sp. z o.o.

"kosztowało" skarżącą 1/3 udziałów w spółce jawnej. Taka też kwota powinna być odjęta od przychodu, jaki strona skarżąca uzyska w wyniku sprzedaży akcji w spółce akcyjnej. Wobec powyższego kosztem uzyskania przychodu powinna być wartość bilansowa spółki jawnej z dnia ustania jej bytu prawnego, będąca jednocześnie wartością bilansową spółki z o.o. z dnia rozpoczęcia tego bytu."

Może to prowadzić do sytuacji, w której część przychodu wspólnika związanego ze wzrostem wartości spółki niebędącej osobą prawną, w efekcie może zostać nieopodatkowana.

W związku z tym w proponowanym dodawanym ust 1t do art. 22 ustawy o PIT określona została zasada ustalania kosztu uzyskania przychodów w przypadku odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w spółce powstałej z przekształcenia spółki niebędącej osobą prawną. W takim przypadku kosztem uzyskania przychodów będą wydatki wspólnika na nabycie lub objęcie prawa do udziałów w spółce niebędącej osobą prawną (przekształcanej), powiększone o „zatrzymane zyski” w spółce niebędącej osobą prawną przypadające na tego wspólnika, ale pomniejszone o wypłaty dokonane wspólnikowi z tytułu udziału w tej spółce. Rozwiązanie takie powoduje, że „zatrzymane zyski” w spółce niebędącej osobą prawną, które były już opodatkowane nie powiększają powtórnie dochodu do opodatkowania.

Jeżeli przed przekształceniem spółki niebędącej osobą prawną nastąpiło zmniejszenie udziału kapitałowego w takiej spółce, wówczas wydatki na nabycie lub objęcie prawa do udziałów w spółce przekształcanej, nadwyżkę przychodów nad kosztami ich uzyskania z tytułu udziału w spółce przekształcanej oraz wartość wypłaty dokonanej z tytułu udziału w spółce przekształcanej, które pomniejszają przychód z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), przyjmuje się w części, jaka odpowiada proporcjonalnie wartości udziału kapitałowego po jego zmniejszeniu w stosunku do jego wartości sprzed zmniejszeniem. Z kolei to rozwiązanie uniemożliwia ponowne pomniejszanie przychodu do opodatkowania z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), o kwoty które już pomniejszyły przychód do opodatkowania z tytułu zmniejszenia udziału kapitałowego.

Taki sposób ustalania kosztów uzyskania przychodu będzie stosować się także w przypadku, gdy przedmiotem odpłatnego zbycia są udziały (akcje) w spółce, która powstała w następstwie kolejnych przekształceń.

Jednak, żeby uniknąć wielokrotnego ekonomicznie opodatkowania tych samych przychodów, jeżeli w wyniku kolejnych przekształceń, u podatnika powstał przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym, koszt uzyskania przychodów z tytułu odpłatnego zbycia udziałów (akcji) powiększa się o wartość tego przychodu.

Właściwość miejscowa organu podatkowego do złożenia zeznania po zmianie miejsca zamieszkania przez podatnika

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 45 ust. 1b ustawy PIT - urzędem skarbowym, do którego podatnicy są obowiązani składać zeznanie, jest urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika w ostatnim dniu roku podatkowego wykonuje swoje zadania (...).

Jednocześnie zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów administracyjnych, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania po zakończeniu roku podatkowego, zastosowanie ma przepis art. 18a Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym organem podatkowym właściwym miejscowo w sprawach dotyczących poprzednich lat podatkowych lub innych okresów rozliczeniowych jest organ właściwy po zaistnieniu tych zdarzeń (właściwy jest „nowy” organ podatkowy).

W świetle powyższych przepisów, w przypadku, gdy podatnik zmieni miejsce zamieszkania po zakończeniu roku podatkowego - składa zeznanie PIT do urzędu skarbowego właściwego na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, natomiast ten organ jest już niewłaściwy do obsługi tego zeznania i zobowiązany jest do przekazania zeznania do organu właściwego wg aktualnego miejsca zamieszkania podatnika. Taka sytuacja powoduje dezorientację podatników, jak również nakłada na organy podatkowe dodatkowe czynności związane z przekazywaniem zeznań.

Proponujemy zmianę brzmienia przepisu art. 45 ust. 1b ustawy PIT, w taki sposób, aby wskazywał urząd skarbowy według miejsca zamieszkania podatnika w dniu składania zeznania - jako właściwy do złożenia zeznania.

Proponowana zmiana przepisu umożliwi ustalanie właściwości organu podatkowego do wszystkich czynności związanych z rozliczeniem podatnika - na podstawie ogólnych zasad wynikających z Ordynacji podatkowej. Jest to rozwiązanie korzystne dla podatnika, bowiem wszystkie sprawy danego podatnika będą załatwiane przez ten sam urząd skarbowy - właściwy wg aktualnego miejsca zamieszkania czyli najbliższy dla jego miejsca zamieszkania, co zdecydowanie ułatwi kontakt podatnika z urzędem.

Powyższa zmiana uporządkuje zasady ustalania właściwości miejscowej organu podatkowego i wyeliminuje czynności związane z przesyłaniem zeznania do właściwego urzędu skarbowego, co spowoduje realne odciążenie pracowników urzędów skarbowych, a także usprawni proces obsługi nadpłat podatków oraz dystrybucję kwot 1% podatku.

ZMIANY W USTAWIE O VAT

Projekt wprowadza:

- możliwość wspólnego rozliczania się przez kilku podatników tzw. „grupy VAT”,
- zmianę w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS),
- zmiany w postaci opcji opodatkowania usług finansowych,

- szybki zwrot VAT dla określonych podatników,
- szczególny moment powstania obowiązku podatkowego dla określonych czynności dokonywanych z mocy prawa,
- zmiany dostosowawcze w zakresie Nomenklatury Scalonej (CN).

Grupy VAT

Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie podmiotom powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług. Rozwiązanie przewidziane w projekcie ma charakter dobrowolny pozwalając na samodzielną decyzję przedsiębiorstw co do woli skorzystania z rozwiązania. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy.

Co istotne system grup VAT wprowadziło już 18 państw UE, a kolejne 3 państwa wprowadziły grupę VAT w aspekcie uproszczeń dokumentacyjnych. W ciągu ostatnich dwóch lat uproszczenie to zostało wprowadzone w Luksemburgu, na Malcie oraz we Włoszech. Większość rozwiniętych gospodarek UE posiada tego typu rozwiązania, dające podatnikom przewagę konkurencyjną.

Warto też podkreślić, że dyrektywa Rady 2006/112/WE z 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej – zwaną dalej dyrektywą 2006/112/WE, uprawnia państwa członkowskie do wprowadzenia przepisów umożliwiających tworzenie grup VAT w prawie krajowym.

Analiza obecnego stanu – grupy VAT

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi w polskim systemie prawnym regulacjami podatnicy powiązani finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie rozliczani są odrębnie. Czynności dokonywane w ramach powiązanych podmiotów są dokumentowane fakturami VAT, a każdy z nich odrębnie składa plik JPK_VAT, który zawiera w sobie deklarację VAT i ewidencję. Pomimo istnienia PGK, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych, w podatku VAT koncepcja rozliczeń grupowych w ogóle nie funkcjonuje. Wiąże się to ze żmudną koniecznością fakturowania transakcji wewnątrz grupy uwzględniając przepisy dotyczące podmiotów powiązanych, co dodatkowo utrudnia prowadzenie działalności. Co więcej brak grup VAT zniechęca podatników do tworzenia PGK w CIT. Jak wynika z danych za lata 2010–2016 w Polsce zarejestrowano tylko 160 PGK. Według stanu na marzec 2021 r. w Polsce funkcjonuje tylko 65 PGK, zaś w Belgii grup VAT w 2016 r. działało 2675.

Grupa VAT w regulacjach państw UE

Wśród państw UE można wskazać te, które wprowadziły system grup VAT, takie które nie uwzględniają tego rozwiązania oraz trzecią grupę, które pozwalają jedynie na konsolidację dokumentacyjną. Zdecydowana większość państw UE wprowadziła grupy VAT. Obecnie grupy VAT funkcjonują w 18 państwach UE. Co istotne, liczba państw wprowadzających regulację grup VAT zwiększa się. Tylko w ciągu ostatnich dwóch lat uproszczenie to zostało wprowadzone w Luksemburgu (od 31 lipca 2018 r.), na Malcie (od 1 czerwca 2018 r.) oraz we Włoszech (przepisy weszły w życie 1 stycznia 2018 r., lecz możliwość utworzenia grup VAT istnieje dopiero od 1 stycznia 2019 r.). Cztery państwa UE zastosowały rozwiązanie pośrednie, wprowadzając tzw. grupy fragmentaryczne. Państwa te pozwalają na konsolidację dokumentacji podatkowej w ramach grupy, nie zezwalając jednak na neutralność obrotów w jej ramach. Do tych państw należą Francja, Hiszpania, Rumunia oraz Włochy, gdzie obok konsolidacji dokumentacyjnej, funkcjonuje od niedawna system klasycznych grup VAT. Pomimo, że w tych państwach niekiedy nazywa się te instytucje grupami VAT, to funkcjonujące tam regulacje w istotny sposób różnią się od grup podatkowych sensu stricto. Pomiedzy grupami VAT a grupami fragmentarycznymi wskazuje się na dwie różnice. Podmioty te nie tworzą jednego podmiotu dla celów VAT, a ponadto obroty wewnątrz grup nie są neutralne dla celów VAT. Z grupami sensu stricto łączy je możliwość składania jednej deklaracji i określone ułatwienia w płatnościach VAT. Dyrektywa 2006/112/WE, odnosząc się do powiązań koniecznych dla zaistnienia grupy, wskazuje na powiązania finansowe, ekonomiczne i organizacyjne. Najbardziej pragmatycznym kryterium jest kryterium udziałowe (w niektórych państwach, jak Niemcy czy Austria, odnoszące się do większości głosów w spółkach zależnych), które jest zróżnicowane w poszczególnych państwach. Zazwyczaj wymaga się dysponowania zwykłą większością udziałów/głosów. Wyższe wymogi stawiają m.in. Austria (75% z możliwością obniżenia do 50%), Dania (100%) czy Malta (90%). Niektóre państwa UE wprowadziły wymóg minimalnego okresu funkcjonowania grup VAT, co ma przeciwdziałać powstawaniu grup ad hoc. Należą do nich Belgia (trzy lata), Luksemburg (dwa lata), Rumunia (dwa lata – dla grup w zakresie konsolidacji dokumentacyjnej) oraz Włochy (trzy lata).

Grupy VAT w prawie unijnym

W myśl art. 11 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112/WE: „Po konsultacji z komitetem doradczym ds. podatku od wartości dodanej (zwanym dalej Komitetem ds. VAT), każde państwo członkowskie może uznać za jednego podatnika osoby mające siedzibę na terytorium tego samego państwa członkowskiego, które będąc niezależnymi pod względem prawnym, są ściśle powiązane pod względem finansowym, ekonomicznym i organizacyjnym”. Dyrektywa 2006/112/WE nie zawiera dalszych regulacji w tym obszarze. W konsekwencji powyższego państwa członkowskie, które wybiorą tę opcję, muszą same określić szczegółowe zasady wprowadzenia systemu grupowego rozliczenia VAT. Skutkuje to znacznymi różnicami pomiędzy reżimami prawnymi odnoszącymi się do grup VAT przyjętymi przez poszczególne

państwa członkowskie, co zostało przedstawione w poprzednim fragmencie uzasadnienia. Kwestia swobody państw członkowskich co do zakresu implementacji przepisu art. 11 dyrektywy 2006/112/WE była przedmiotem rozstrzygnięć Trybunału Sprawiedliwości UE, który w pewnym zakresie zakwestionował wykładnię tego artykułu dokonaną przez KE w komunikacie dotyczącym grup VAT. W swym komunikacie Komisja podkreśliła potrzebę jednolitego rozumienia instytucji grup VAT, tak by ta instytucja nie doprowadzała do zaburzania warunków konkurencji. Komisja uważała, że określenie „osoby” w art. 11 dyrektywy 2006/112/WE odnosi się tylko do osób, które spełniają kryteria dotyczące podatników VAT. Podkreślono, że zasadniczo krajowego systemu grupowego rozliczania VAT nie można wprowadzić tylko w niektórych sektorach. Odnosząc się do kwestii terytorialnych, KE zaznaczyła: „Samo brzmienie art. 11 ogranicza zasięg terytorialny systemu grupowego rozliczania VAT wprowadzonego przez dane państwo członkowskie do osób mających siedzibę na terytorium tego państwa członkowskiego”. Komisja podkreśliła dalej, że „do grupy VAT wstąpić mogą tylko przedsiębiorstwa, których miejsce prowadzenia działalności gospodarczej lub stałe siedziby tych przedsiębiorstw lub przedsiębiorstw zagranicznych znajdują się fizycznie na terytorium państwa członkowskiego, które wprowadziło system grupowego rozliczania VAT”. Natomiast w swym orzecznictwie TSUE wskazuje, że: (1) członkiem grupy VAT może być podmiot niebędący podatnikiem VAT, (2) państwa UE mogą ograniczać tworzenie grupy VAT dla pewnych sektorów (usług finansowych), (3) grupa VAT może funkcjonować jedynie pomiędzy rezydentami danego państwa.

Grupa VAT w Polsce – oczekiwane korzyści

Grupa VAT otwiera nowe możliwości, które są obecnie niedostępne dla polskich podmiotów. Proponowana zmiana pozytywnie wpłynie na konkurencyjność polskiego systemu podatkowego. Podatnicy uzyskają szersze możliwości planowania podatkowego, tak jak ich konkurenci z innych państw UE.

Postulowane rozwiązanie ma dostosować realia prawno-podatkowe do tych spotykanych w zdecydowanej większości państw UE. Wprowadzone uproszczenie w postaci wprowadzenia możliwości utworzenia grupy VAT ma walor zachęty inwestycyjnej. Wskazać należy w szczególności na korzystniejsze niż obecnie opodatkowanie VAT transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązanymi, a także korzyści związane z poprawą płynności i administracyjne. Wprowadzenie w Polsce regulacji dotyczących grup VAT ma istotnie zwiększyć atrakcyjność polskiego sektora finansowego. Odwołując się do stanowiska przedstawionego w raporcie „Meaning of "financial, economic and organisational links" among VAT group members” przygotowanego przez VAT Expert Group doradzającą Komisji Europejskiej, należy zauważyć, że wprowadzenie grup VAT należy ocenić, jako rozwiązanie win-win tak dla biznesu jak i administracji.

Zmiany w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych związane z wprowadzaniem grup VAT:

Art. 2 pkt 4 lit. c ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych:

W związku z wprowadzaną do ustawy o VAT instytucją grup VAT powstała konieczność wprowadzenia przepisu wyłączającego z opodatkowania czynności dokonywane między podmiotami należącymi do tej grupy (mającej status podatnika VAT), z wyjątkiem czynności obecnie opodatkowanych PCC. Zmiana ma na celu zachowanie dotychczasowego stanu w zakresie PCC.

Zmiany w ustawie o VAT wprowadzające grupy VAT:

Art. 2 w pkt 47 i 48 ustawy o VAT

Przedmiotowe regulacje definiują pojęcia grupy VAT oraz przedstawiciela grupy VAT.

Art. 3 ust. 7 ustawy o VAT

Regulacja wskazuje naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem grupy VAT. Jest nim naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla przedstawiciela grupy VAT

Dział II rozdział 2b - art. 8c-8e ustawy o VAT

Fundamentalny charakter dla funkcjonowania grup VAT ma regulacja przewidująca, że dostawy towarów i świadczenie usług przez podmioty należące do tej grupy nie stanowią czynności podlegających opodatkowaniu (**art. 8c ust. 1**). Oznacza to neutralność podatkową wewnątrz grupy VAT. Wiąże się to z obopólnymi korzyściami zarówno dla podmiotów wchodzących w skład grupy VAT jak i dla administracji podatkowej. Takie korzyści to m.in. mniej dokumentów do analizy dzięki mniejszej liczbie plików JPK_VAT zawierających w sobie deklarację VAT i ewidencję, brak analizy odliczenia VAT wewnątrz grupy i brak faktur wewnętrznych w ramach grupy (wystarczy wystawienie np. noty księgowej). Jest to szczególnie korzystne dla podmiotów, które w ogóle nie odliczają VAT naliczonego lub odliczają VAT naliczony w części. Zaletą zawiązania grupy VAT jest jej korzystny wpływ na płynność finansową należących do niej podmiotów. Ponadto dla obrotów wewnątrzgrupowych wyłączone zostaje stosowanie mechanizmu podzielonej płatności.

Konsekwencją bytu grupy VAT jest uznanie, że dostawy towarów i świadczenie usług przez podmiot należący do tej grupy w stosunku do podmiotu do niej nienależącego uważa się za dokonane przez tę grupę (**art. 8c ust. 2**). Zasada ta funkcjonuje również w drugą stronę co oznacza, że dostawy towarów i świadczenie usług na rzecz podmiotu należącego do grupy VAT przez podmiot do niej nienależący uważa się za dokonane na rzecz tej grupy (**art. 8c ust. 3**).

Podobnie dostawy towarów i świadczenie usług przez oddział będący członkiem grupy VAT na rzecz podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział

lub innego oddziału tego podatnika położonego poza terytorium kraju uważa się za dokonane przez grupę VAT na rzecz podmiotu, który do niej nie należy (**art. 8c ust. 4**). Natomiast dostawy towarów i świadczenie usług na rzecz oddziału będącego członkiem grupy VAT przez podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział lub innego oddziału tego podatnika położonego poza terytorium kraju uważa się za dokonane na rzecz grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy (**art. 8c ust. 5**).

Dostawy towarów i świadczenie usług na rzecz oddziału będącego członkiem grupy VAT, utworzonej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, przez podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, uważa się za dokonane na rzecz tej grupy VAT (**art. 8c ust. 6**). Dostawy towarów i świadczenie usług przez oddział będący członkiem grupy VAT, utworzonej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, na rzecz podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, uważa się za dokonane przez tę grupę VAT (**art. 8c ust. 7**). Regulacje powyższe realizują tezy zawarte w orzeczeniu TSUE z dnia 17 września 2014, sygn. C-7/13 Skandia America Corp.

W zakresie przejścia do wspólnych rozliczeń grupa VAT w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy, w którym funkcjonuje uwzględnia kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy wynikającą z ostatniej deklaracji podatkowej złożonej przez jej członka jako podatnika – czyli przed wejściem do grupy VAT. Uwzględniając, że kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy będzie występować w kilku deklaracjach poszczególne wartości trzeba będzie zsumować w celu ujęcia w deklaracji grupy VAT (**art. 8d ust. 1**).

Utrata przez grupę VAT statusu podatnika skutkuje obowiązkiem złożenia deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy w którym doszło do utraty tego statusu (**art. 8d ust. 2**). Kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z ww. deklaracji, podlega zwrotowi na rzecz przedstawiciela grupy VAT lub odliczeniu w rozliczeniu za następny okres rozliczeniowy przedstawiciela grupy VAT (**art. 8d ust. 3**). Uwzględniając, że na tym etapie nie ma już grupy VAT występująca w tym przypadku nadwyżka podatku naliczonego nad należnym podlega zwrotowi na rzecz przedstawiciela grupy VAT lub odliczeniu w rozliczeniu za następny okres rozliczeniowy przedstawiciela grupy VAT. W przypadku gdy przedstawicielem grupy zostałby ustanowiony oddział podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju powyższy zwrot lub odliczenie nastąpią na rzecz podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju, którego część stanowi ten oddział. Należy mieć bowiem na względzie, że oddział po ustaniu grupy VAT ponownie będzie traktowany z perspektywy VAT jako całość z podmiotem mającym siedzibę poza terytorium kraju jak miało to miejsce przed powstaniem grupy VAT.

Przedstawiciel grupy VAT jest zobowiązany do wypełniania obowiązków spoczywających na grupie VAT w tym do składania deklaracji. W sytuacji gdy po utracie bytu przez grupę VAT

wystąpiłaby potrzeba skorygowania jej rozliczeń czynności tej konsekwentnie może dokonać przedstawiciel grupy VAT (**art. 8d ust. 4**). Natomiast mając na uwadze, że status przedstawiciela grupy VAT jest nabywany w drodze konsensusu podmiotów wchodzących w skład (przedstawiciel jest określany/wybierany w umowie o utworzeniu), zmiany w zakresie reprezentacji, wynikające np. z likwidacji podmiotu będącego przedstawicielem grupy, będą musiały zostać ustalone między podmiotami, które wchodziły w skład grupy VAT.

W celu zabezpieczenia interesów państwa przewidziano, że podmioty wchodzące w skład grup VAT są solidarnie odpowiedzialnymi za jej zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług należne za okres funkcjonowania grupy VAT. Odpowiedzialność ta będzie występować również po zakończeniu funkcjonowania grupy VAT (**art. 8e**).

Art. 15a ustawy o VAT

Proponowana zmiana definiuje możliwość uzyskania statusu podatnika podatku od towarów i usług przez grupę podatników powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, którzy zawrą umowę o utworzeniu grupy VAT (**art. 15a ust. 1**).

Regulacja ta implementuje do krajowego porządku prawnego art. 11 dyrektywy 2006/112/WE. Głównym skutkiem wprowadzenia systemu grupowego rozliczania VAT, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE jest umożliwienie traktowania podmiotów, którzy są ściśle powiązani pod względem finansowym, ekonomicznym i organizacyjnym, nie jako odrębnych podatników VAT, lecz jako jednego podatnika. Innymi słowy, pewna liczba ściśle powiązanych ze sobą podatników ulega połączeniu w jednego nowego podatnika do celów VAT.

Grupę VAT można opisać jako prawną formę współdziałania do celów VAT. Jako szczególny rodzaj podatnika istnieje ona tylko do celów VAT. Choć każdy członek grupy zachowuje swoją formę prawną to utworzeniu grupy do celów VAT nadaje się nadrzędne znaczenie (na gruncie ustawy o VAT) w stosunku do form prawnych przewidzianych np. w prawie cywilnym lub w prawie spółek. Tak więc po przystąpieniu do grupy VAT, jakakolwiek możliwa, istniejąca jednocześnie forma prawna członka grupy traci znaczenie do celów VAT, a członek grupy staje się częścią nowego odrębnego podatnika VAT – grupy VAT.

Grupę VAT mogą utworzyć podatnicy w zakresie w jakim posiadają siedzibę na terytorium kraju oraz podatnicy nieposiadający siedziby na terytorium kraju w zakresie, w jakim prowadzą działalność gospodarczą na terytorium kraju za pośrednictwem oddziału położonego na terytorium kraju (**art. 15a ust. 2**).

Podkreślić należy, że warunki umożliwiające tworzenie grup VAT znajdujące się w dodawanych do ustawy o VAT regulacjach oraz możliwość dołączania do grupy VAT oddziałów podmiotów zagranicznych są elementami konstrukcji wprowadzanej instytucji grup VAT, które wynikają z regulacji Dyrektywy VAT i były istotnym elementem konsultacji

z Komitetem ds. VAT. Podczas prowadzonych konsultacji Komitet ds. VAT wskazywał na konieczność ujęcia w regulacjach ustawy o VAT zarówno warunków dotyczących powiązań jak i ich definicji oraz umożliwienia wchodzenia w skład grup VAT również oddziałom podmiotów mających siedzibę poza terytorium kraju.

Warunki utworzenia grupy VAT zostały szczegółowo rozwinięte w art. 15a ust. 3-5 stanowiąc w tym zakresie implementację założeń przewidzianych w Dyrektywie VAT z uwzględnieniem dotychczasowego dorobku interpretacyjnego TSUE w przedmiotowym zakresie.

Jako pierwsze należy wymienić powiązania finansowe (**art. 15a ust. 3**), które zostały określone jako posiadanie przez jeden z podmiotów tworzących grupę VAT bezpośrednio ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50% prawa do udziału w zysku, każdego z pozostałych podatników będących członkami tej grupy.

Następnym zagadnieniem warunkującym możliwość powstania grupy VAT jest istnienie powiązań o charakterze ekonomicznym (**art. 15a ust. 4**). Należy rozumieć przez to nie tylko taki sam charakter głównej działalności członków grupy, ale także uzupełnianie się i współzależność prowadzonej działalności czy też prowadzenie działalności w całości lub w dużej mierze wykorzystywanej przez członków grupy. Wyklucza to sztuczne struktury podmiotów pozbawionych jakiegokolwiek znaczenia gospodarczego z możliwości uznania za jednego podatnika. Jeżeli podmioty, których działalność gospodarcza byłaby całkowicie niezwiązana mogłyby utworzyć grupę VAT, nie zaistniałby wymóg powiązań ekonomicznych określony w artykule 11 Dyrektywy VAT.

Jeśli chodzi o pierwszy wariant, powiązanie ekonomiczne należy uznać za istniejące, jeśli działalność członków grupy VAT jest tego samego rodzaju, nawet jeżeli ich działania są prowadzone w różnych sektorach gospodarki.

Komplementarna lub wzajemna działalność członków, może natomiast obejmować przypadki, gdy towary lub usługi wytwarzane przez członka grupy VAT są niezbędne do działania dla innych członków (np. firma produkująca części samochodowe dla producenta samochodów); oraz przypadki, w których towary lub usługi są konsumowane wspólnie (np. członek grupy VAT dostarczający usługi posprzedażowe produktów klientom, którzy zakupili produkty od innego członka).

Ostatni wariant, który odnosi się do działalności członków grupy VAT, którzy całkowicie lub częściowo działają na korzyść innych członków, może obejmować przypadki, w których podmiot bezpośrednio dostarcza towary lub usługi innemu członkowi, nawet jeśli działalność tego ostatniego nie jest koniecznie zależna od tych dostaw lub usług (np. usługi wsparcia administracyjnego).

Ostatnim elementem powiązań pozostają te o charakterze organizacyjnym (**art. 15a ust. 5**). Całkowicie lub częściowo dzielone struktury zarządzania skutkują podejmowaniem decyzji w grupie VAT przez jeden podmiot, który zapewnia strategiczne przywództwo dla całej grupy VAT będącej już w rozumieniu VAT pojedynczym podatnikiem. Obecność takiego podmiotu zarządzającego działającego poprzecznie w całej grupie VAT można ustalić na podstawie jego miejsca w hierarchii (np. dzielone kierownictwo najwyższego szczebla) lub rodzaju działań o których ma prawo decydować (np. wspólnego zarządzania sprawami prawnymi lub zagadnieniami finansowymi). Podmiot taki powinien być w stanie narzucić swoją wolę innym członkom grupy VAT podlegającym jakiejś formie nadzoru i rozliczalności.

Podczas całego okresu istnienia grupy VAT zachodzić muszą wszystkie trzy typy powiązań (**art. 15a ust. 6**). Należy mieć na względzie, że grupa VAT jest specjalnym rodzajem podatnika, który powstaje w oparciu o wyjątkowe podstawy obwarowane ściśle określonymi warunkami, co można osiągnąć przez łączne spełnienie powyższych wymogów. Łączne spełnienie warunków stwarza dodatkową gwarancję, że w ramach działalności grup VAT nie będą popełniane nadużycia, ponieważ zapewnia ono wykluczenie sztucznych struktur pozbawionych jakiegokolwiek znaczenia gospodarczego.

Podmiot może być członkiem tylko jednej grupy VAT (**art. 15a ust. 7**). Grupa VAT nie może być członkiem innej grupy VAT, co ma uniemożliwić tworzenie wielostopniowych struktur (**art. 15a ust. 8**). W trakcie trwania grupa VAT nie może być rozszerzona o inne podmioty, ani pomniejszona o którykolwiek z podmiotów wchodzących w jej skład (**art. 15a ust. 9**).

W celu utworzenia grupy VAT grupa podatników zawiera w formie pisemnej umowę o jej utworzeniu (**art. 15a ust. 10**). Umowa ta zgodnie z przewidzianymi regulacjami:

- wskazuje nazwę podatnika zawierającą dodatkowe oznaczenie „grupa VAT” lub „GV”;
- wskazuje podmioty tworzące grupę VAT oraz wysokość ich kapitału zakładowego;
- wskazuje, który z podmiotów będzie przedstawicielem grupy VAT;
- informuje o udziałowcach (akcjonariuszach) i wysokość ich udziału w kapitale zakładowym podmiotów tworzących grupę VAT, posiadających ponad 50% udziałów (akcji) tych podmiotów;
- określa czas trwania grupy VAT (nie krótszy niż 3 lata). Co ma stanowić gwarancję stabilności szczególnego podmiotu jakim jest grupa VAT.

Grupa VAT jako podatnik musi wypełniać określone obowiązki stąd wskazane jest określenie, kto konkretnie będzie odpowiedzialny za ich wypełnianie. Przewidziano w tym zakresie, że członkowie grupy VAT wyznaczają spośród siebie przedstawiciela grupy VAT, który reprezentuje grupę VAT, w zakresie obowiązków wynikających m.in. z ustawy o VAT, Ordynacji podatkowej, ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej

Administracji Skarbowej (**art. 15a ust. 11**). W założeniu funkcję taką najczęściej pełnić będzie podmiot kontrolujący pozostałych członków grupy VAT.

Grupa VAT nabywa status podatnika z dniem wskazanym w umowie o utworzeniu grupy VAT, nie wcześniej jednak niż z dniem dokonania rejestracji, o której mowa w art. 96 ust. 4 ustawy o VAT (**art. 15a ust. 12**). Przepis daje możliwość elastycznego wskazania przez podatników, kiedy ma nastąpić początek funkcjonowania grupy VAT jako podatnika. Istotne pozostaje w tym miejscu odpowiednio wcześniejsze złożenie zgłoszenia rejestracyjnego, tak by umożliwić naczelnikowi urzędu skarbowego weryfikację przesłanek utworzenia grupy VAT, by rejestracja mogła nastąpić w terminie określonym w umowie o utworzeniu grupy VAT.

Regulacje przewidują, że do przedłużenia okresu funkcjonowania grupy VAT wymagane jest zawarcie nowej umowy podlegającej zgłoszeniu do właściwego dla grupy VAT naczelnika urzędu skarbowego na 30 dni przed wygaśnięciem poprzedniej umowy (**art. 15a ust. 13**). Umowa ta ma spełniać wymogi przewidziane dla umowy tworzącej grupę VAT. Oczywiście niezbędne pozostaje dalsze spełnianie przez podmioty tworzące grupę przesłanek, od których uzależnione jest jej funkcjonowanie. Należy podkreślić, że kontynuacja wiąże się z brakiem zmian podmiotowych w zakresie członków. Jeśli członkowie zadecydują o potrzebie zmian podmiotowych niezbędnym będzie zakończenie funkcjonowania dotychczasowej grupy i powołania nowej grupy VAT.

W celu umożliwienia organom podatkowym monitorowania sytuacji grupy VAT przedstawiciel grupy VAT został zobowiązany do zgłaszania naczelnikowi urzędu skarbowego zmian w stanie faktycznym lub w stanie prawnym skutkujących naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika podatku w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności (**art. 15a ust. 14**).

Grupa VAT traci status podatnika w przypadku, gdy przestanie spełniać warunki, od których uzależnione jest jej funkcjonowanie lub upłynie termin na jaki została utworzona. W przypadku gdy w okresie obowiązywania umowy wystąpią zmiany w stanie faktycznym lub w stanie prawnym skutkujące naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika, dzień poprzedzający dzień wystąpienia tych zmian, jest dniem, w którym następuje utrata przez grupę VAT statusu podatnika (**art. 15a ust. 15**).

Art. 86, 90, 90a i 91 ustawy o VAT

W związku z projektowaną konstrukcją grupy VAT proponuje się dodanie do art. 90 ustawy o VAT przepisów ust. 10c-10g dotyczących ustalania proporcji w grupie VAT.

Projektowany **art. 90 ust. 10c** wskazuje, że proporcję odliczenia w grupie VAT przyjmuje się odrębnie dla każdego z członków grupy VAT, przy czym w roku, w którym ta grupa uzyskała status podatnika proporcję tę przyjmuje się w wartości ustalonej przez członków grupy VAT na moment jej utworzenia.

Wprowadzane rozwiązanie oznacza, że grupa VAT ustala odrębnie dla każdego z podmiotów ją tworzących proporcję, o której mowa w art. 90 ust. 2. Odpowiednie zastosowanie znajdują w tej sytuacji przepisy w zakresie ustalania proporcji wstępnej oraz następnie urealniania tej proporcji po zakończeniu roku tj. art. 90 ust. 3-6 i 8-10 art. 90a i 90b oraz art. 91 ust. 1-9.

Jednocześnie proporcja ustalona przez członków grupy na moment jej utworzenia jest stosowana w pierwszym roku utworzenia tej grupy dla jej poszczególnych członków. Nowa proporcja dla poszczególnych członków grupy VAT jest ustalana dopiero po upływie roku, w którym grupa uzyskała status podatnika.

Po zakończeniu każdego roku (pierwszy rok w którym grupa VAT została utworzona oraz kolejne lata działania grupy VAT) grupa VAT będzie dokonywać korekty ustalonej proporcji zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o VAT.

Dodatkowo z dodawanego ust. 10c w art. 90 ustawy o VAT (odesłania do właściwych przepisów o VAT w zdaniu drugim przepisu) wynika, że jeżeli w składzie grupy VAT znajdzie się członek, który na moment wejścia do grupy nie był zobowiązany do ustalenia proporcji, o której mowa w art. 90 ust. 2, proporcję dla tego członka ustala się odrębnie, tj. szacunkowo według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu (w sytuacji gdy nie będzie możliwości przyporządkowania dokonywanych nabyć tylko do czynności opodatkowanych lub zwolnionych).

Zgodnie z projektowanymi przepisami dotyczącymi grup VAT czynności realizowane pomiędzy członkami grupy VAT nie podlegają rozliczeniu na gruncie VAT – czynności neutralne. Fakt wystąpienia tego typu czynności nie powoduje automatycznego ograniczenia prawa do odliczenia podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o VAT. Warunkiem zastosowania tej regulacji jest bowiem wykorzystanie nabytych towarów i usług do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza.

Dla ustalenia zakresu prawa do odliczenia podatku naliczonego niezbędne jest stwierdzenie możliwości przyporządkowania danego zakupu do konkretnych czynności. Jeżeli możliwa jest alokacja zakupu wyłącznie do czynności opodatkowanych (dowolnego) członka danej grupy VAT, grupie VAT stanowiącej podatnika tego podatku przysługuje prawo do odliczenia podatku w całości. W przypadku przyporządkowania do czynności zwolnionych realizowanych faktycznie przez (dowolnego) członka – prawo do odliczenia nie przysługuje. Natomiast w sytuacji wystąpienia związku z czynnościami opodatkowanymi i zwolnionymi – w celu ustalenia zakresu prawa do odliczenia należy oprzeć się na proporcji członka grupy VAT obliczanej zgodnie z obowiązującymi przepisami. W celu zapewnienia neutralności podatku VAT konieczne pozostaje ustalenie ostatecznego wykorzystania dokonanych zakupów do czynności opodatkowanych, zwolnionych lub mieszanych – alokowanie tego zakupu i

odliczenie u nabywcy według współczynnika członka grupy VAT, który będzie końcowo wykorzystywał nabywany do grupy towar lub usługę.

Dopiero w przypadku zakupów dla których nie istnieje możliwość ich przypisania do konkretnego członka grupy VAT zastosowana będzie proporcja ustalona dla całej grupy – dotyczy to również zakupów służących czynnościom realizowanym wewnątrz grupy VAT.

Analogiczne zasady będą miały zastosowanie w przypadku konieczności określenia tzw. prewspółczynnika proporcji – zaznaczenia jednak wymaga że świadczenia wewnątrz grupy nie obligują do jego ustalenia – preproporcja wystąpi dopiero wówczas gdy pojawią się zakupy nie służące działalności gospodarczej, których nie da się wydzielić od tych związanych z prowadzoną działalnością.

Wskazane zasady nie zostały dodatkowo rozwinięte w projektowanych przepisach dotyczących współczynnika proporcji w grupach VAT – wynikają bowiem z ogólnych zasad związanych z koniecznością przyporządkowania zakupów do czynności wykonywanych przez podatnika (art. 86 ust. 1 oraz art. 90 ust 1 i 2 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy grupa VAT będzie w okresie trwania grupy (tj. od momentu jej powstania) dokonywała nabyć towarów lub usług, które są wykorzystywane przez tę grupę do wykonywania czynności w związku z którymi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego, jak i czynności w związku z którymi takie prawo nie przysługuje oraz nie jest możliwe przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy, grupa będzie obowiązana do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanych z tymi czynnościami, w stosunku do których przysługuje jej prawo do obniżenia kwoty podatku należnego w sposób określony w art. 90 ust. 1 ustawy o VAT. Jeżeli nie jest możliwe wyodrębnienie całości lub części kwot, grupa VAT będzie obowiązana do ustalenia proporcji, o której mowa w art. 90 ust. 2, a następnie do urealnienia przyjętego współczynnika. Proporcja ta powinna zostać ustalona przez grupę VAT według prognozy ustalonej szacunkowo w porozumieniu z naczelnikiem urzędu skarbowego. W zakresie ustalania proporcji wstępnej przez grupę VAT oraz następnie urealniania tej proporcji po zakończeniu roku, zastosowanie znajdą obowiązujące już przepisy art. 90 ust. 3-6 i 8-10 art. 90a i 90b oraz art. 91 ust. 1-9 ustawy o VAT (**art. 90 ust. 10d**).

Dla każdego z podmiotów należących do grupy VAT generalnie można założyć, że każdy z nich działa w jednym sektorze gospodarczym. W związku z tym uznaje się za możliwe ustalanie proporcji w oparciu o obrót grupy VAT w odniesieniu do poszczególnych członków grupy.

Zgodnie z art. 173 ust. 2 lit. a i b dyrektywy 2006/112/WE państwa członkowskie mogą zarówno zezwolić jak i zobowiązać podatników do określania proporcji, według której następuje odliczenie podatku naliczonego, osobno dla każdego sektora jego działalności.

Warunkiem wprowadzenia takiej regulacji jest prowadzenie dla każdego z tych sektorów osobnej księgowości.

Dyrektywa 2006/112/WE nie określa, co należy rozumieć przez pojęcie „sektorowo”, wskazując jednocześnie na konieczność posiadania osobnej księgowości (tj. prowadzenia dla każdego z tych sektorów osobnej księgowości). Interpretacja tego pojęcia powinna zatem odbywać się zgodnie z celem wprowadzenia bloku przepisów dotyczących proporcji odliczenia podatku naliczonego, jakim jest najbardziej rzetelne odzwierciedlenie wykorzystania zakupionych towarów i usług do transakcji dających prawo do odliczenia, a tym samym określenia zakresu przysługujących podatnikowi odliczeń. Biorąc pod uwagę cel ww. przepisów, „sektor” powinien być rozumiany szeroko.

Podobną konstrukcję przyjęto w przypadku centralizacji jednostek sektora finansów publicznych. Zgodnie z odrębnymi przepisami każda jednostka organizacyjna sektora finansów publicznych jest obowiązana do prowadzenia odrębnej księgowości (rachunkowości), a jej sprawozdania są później „włączane” do sprawozdań rocznych całej jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, że może być ona uznana dla celów wydzielania podatku VAT do odliczenia za „sektor”.

Mając na uwadze podobną zasadę uznaje się, że każdy z członków grupy VAT stanowiłby odrębny sektor działalności podatnika, w którym na potrzeby innych przepisów (np. ustawa o rachunkowości lub przepisy ustaw o podatkach dochodowych) prowadzona będzie odrębna księgowość. W związku z tym uzasadnione jest wprowadzenie zasady ustalania współczynnika proporcji na poszczególnych członków grupy VAT, tak aby jak najbardziej rzetelnie odzwierciedlić wykorzystanie zakupionych towarów i usług do transakcji dających prawo do odliczenia.

Projektowane rozwiązania w zakresie ustalania współczynnika proporcji w grupach VAT mają także walor ochronny dla budżetu państwa – pozwolą na wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w kalkulacji współczynnika proporcji w grupach VAT.

W przypadku podatnika, dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, proporcja, o której mowa w ust. 2, ustalona dla niego odrębnie przed utratą statusu podatnika przez grupę VAT, nie ulega zmianie do końca roku, w którym ta grupa utraciła ten status. Każdy z podmiotów, który wchodził w skład grupy, stosuje odpowiednio zasady dotyczące korekty odliczeń, o których mowa w art. 91 ust. 1-9 ustawy o podatku od towarów i usług. W związku z tym, że podatnik dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, po utracie przez grupę statusu podatnika VAT będzie stosował dotychczasową proporcję, która była dla niego ustalona w grupie - w tym przypadku, wyłączone zostało stosowanie przepisów art. 90 ust. 8 i 9 (**art. 90 ust. 10e**).

Jednocześnie projektowany **art. 90 ust. 10f** pełni rolę podobną do wyłączonego ze stosowania art. 90 ust. 9. W przypadku bowiem gdy podatnik dla którego naczelnik urzędu skarbowego

przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k uzna, że w odniesieniu do niego kwota obrotu dla ustalenia proporcji, którą stosował będąc podmiotem tworzącym grupę VAT byłaby niereprezentatywna, do obliczenia kwoty podatku naliczonego podlegającej odliczeniu od kwoty podatku należnego przyjmuje proporcję wyliczoną szacunkowo, według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego, w formie protokołu.

Projektowany przepis **art. 90 ust. 10g** definiuje obrót, o którym mowa w art. 90 ust. 3 ustawy o VAT, w przypadku podatnika, który został przywrócony do rejestru po utracie statusu podatnika VAT przez grupę VAT w trakcie roku (w tym roku przywrócony do rejestru podatnik był przez jego część podmiotem tworzącym grupę VAT a przez pozostałą część roku był zarejestrowany jako odrębny podatnik VAT).

Mając na uwadze, że projektowany ust. 10c w art. 90 ustawy o VAT określa, iż dla każdego z podmiotów tworzących grupę VAT ustala się odrębny wskaźnik proporcji należy przyjąć, że grupa VAT określając rozliczenie podatku powinna identyfikować obrót w taki sposób aby możliwe było jego przyporządkowanie do konkretnych podmiotów tworzących grupę VAT. Będzie to miało znaczenie pod kątem ustalenia współczynnika proporcji w okresie trwania grupy oraz jak wskazuje projektowany ust. 10g po utracie przez grupę statusu podatnika VAT.

W odniesieniu do sytuacji, gdy grupa traci status podatnika VAT w trakcie roku, przez obrót u podatnika dla którego naczelnik urzędu skarbowego przywrócił zarejestrowanie zgodnie z art. 96 ust. 9k, rozumie się obrót:

- jaki można przyporządkować do tego podatnika w okresie trwania grupy VAT, oraz
- osiągnięty przez tego podatnika po utracie statusu podatnika VAT przez grupę VAT.

Aby wyliczyć faktyczny wskaźnik proporcji za dany rok podatnik zarejestrowany przez naczelnika urzędu skarbowego zgodnie z art. 96 ust. 9k będzie sumował obrót przypisany do niego w całym roku (w tym również z okresu kiedy należał do grupy VAT).

Proponowane rozwiązania w zakresie współczynnika proporcji nie wiążą się z koniecznością raportowania dodatkowych danych w ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 w plikach JPK_VAT. Nie wskazuje się w proponowanym rozwiązaniu na sposób oznaczania transakcji dokonywanych przez grupę VAT w odniesieniu do podmiotu wchodzącego w skład grupy, który faktycznie dokonał tych czynności. Te informacje grupa VAT powinna identyfikować i gromadzić w związku z koniecznością ustalenia współczynnika proporcji, o którym mowa w art. 90 ustawy o VAT w odniesieniu do każdego z podmiotów, które wchodzi w skład tej grupy, zgodnie z projektowanymi w niniejszej ustawie rozwiązaniami dotyczącymi ustalenia wysokości podatku naliczonego do odliczenia według proporcji w odniesieniu do grupy VAT (vide. dodawane ust. 10c-10g w art. 90 ustawy o VAT i związane z tymi zmiany doprecyzowujące w art. 90a i art. 91 ustawy o VAT). Pozostaje to niezbędne dla celów kontroli

rozliczeń grupy VAT w odniesieniu do ustalenia wysokości podatku naliczonego do odliczenia według proporcji w odniesieniu do tej grupy.

Podobne rozwiązanie zostało przyjęte w odniesieniu do czynności dokonywanych m.in. przez scentralizowane jednostki samorządu terytorialnego, które również powinny być w posiadaniu dokumentacji potwierdzającej dokonane rozliczenia poszczególnych podmiotów wchodzących w skład JST - pomimo braku konieczności ujmowania dodatkowych danych w ewidencji JPK_VAT.

Odnosząc się do obowiązku posiadania stosownej dokumentacji przez grupę VAT (bez konieczności ujmowania dodatkowych informacji w ewidencji z art. 109 ust. 3 ustawy o VAT) można też zasadniczo wskazać na podobieństwo do sytuacji korekt 10-letnich w VAT, przewidzianych dla nieruchomości.

Podatnicy są zobligowani do dokonania stosownej korekty odliczonego wcześniej podatku, na zasadach określonych w art. 90-91 ustawy o VAT. Wspomniane przepisy przewidują, w przypadku nieruchomości 10-letni okres dokonywania korekt VAT naliczonego, licząc od roku, w którym te składniki majątku zostały oddane do użytkowania (art. 91 ust. 2 ustawy o VAT). W związku z tym odpowiednio długo powinny być przechowywane również dokumenty potwierdzające dokonanie omawianych zakupów, jak również dotyczące korekt rozliczenia VAT. Posiadanie tych dokumentów jest wymagane pomimo upływu zasadniczego okresu przedawnienia w podatku VAT oraz pomimo braku obowiązku ujęcia dodatkowych danych w ewidencji JPK_VAT.

Podobna zasada w zakresie konieczności posiadania dokumentów potwierdzających rozliczenia poszczególnych członków grupy VAT została przyjęta w projekcie ustawy.

Projektowane zmiany w art. 90a i art. 91 ustawy o VAT mają charakter techniczny w celu doprecyzowania ustawy pod kątem wprowadzanych zmian w art. 90 ustawy o VAT i wskazują, że do urealnienia współczynnika proporcji w okresie trwania grupy stosuje się przepisy takie jak dotyczące ustalenia proporcji wstępnej na podstawie rozwiązań zawartych w art. 90.

Zaznaczenia wymaga, że sposób dokonywania korekty będzie zależny od tego czy dany zakup służył w analizowanym okresie jedynie celom działalności grupy (i po utracie statusu podatnika przez grupę nie będzie wykorzystany w działalności gospodarczej podatnika zarejestrowanego zgodnie z projektowanym art. 96 ust. 9k ustawy o VAT), czy też nastąpi kontynuacja wykorzystania dokonanych zakupów do dalszej działalności gospodarczej, przez jednego z podatników przywróconych do rejestru po utracie statusu podatnika przez grupę VAT.

Przykładowo, w sytuacji w której grupa VAT zakupiła w miesiącu styczniu usługę księgową i rozliczyła ją według prognozowanego dla całej grupy wskaźnika proporcji, a po upływie kwartału grupa traci status podatnika VAT - to w ostatniej deklaracji grupy powinna nastąpić odpowiednia korekta dokonanego odliczenia według faktycznego współczynnika proporcji

wyliczonego dla tej grupy. Obowiązek korekty w ostatniej deklaracji składanej za okres, w którym grupa funkcjonowała jako podatnik VAT wynika z art. 90 ust. 3 ustawy o VAT.

Inaczej sytuacja będzie wyglądała dla przypadku, w którym grupa dokonała nabycia np. środka trwałego o wartości przekraczającej 15 000 zł (stosuje się 5-letni okres korekty). Jeżeli po utracie statusu podatnika VAT przez grupę VAT (np. w trakcie trzeciego roku od zakupu), środek trwały będzie użytkowany przez podatnika przywróconego do rejestru zgodnie z projektowanym art. 96 ust. 9k ustawy o VAT - to do końca okresu korekty ten podatnik będzie obowiązany do odpowiedniego korygowania odliczonego podatku VAT z uwzględnieniem sposobu użytkowania tego środka trwałego. Na taki sposób rozliczenia wskazuje projektowany art. 90 ust. 10e w którym zdanie drugie odsyła do odpowiedniego stosowania art. 91 ust. 1-9 ustawy o VAT.

Mogą wystąpić również ryzyka ewentualnych nieprawidłowości w zakresie kalkulacji odliczania VAT w grupie VAT wynikające z (zamierzonego) przenoszenia składników majątku pomiędzy poszczególnymi podmiotami z grupy.

W takich sytuacjach mając na uwadze, że poszczególne podmioty dokonują rozliczeń stosując odrębnie ustaloną proporcję VAT, konieczne pozostaje ustalenie czy w związku z przeniesieniem majątku pomiędzy członkami grupy nie dochodzi do zmiany przeznaczenia przenoszonego majątku (obowiązek ewentualnych korekt).

Wskazać należy również na ewentualne ryzyko wystąpienia nadużycia prawa w przypadku gdyby zakup składnika i odliczenie u jednego z podmiotów w grupie VAT według wyższego wskaźnika proporcji był dokonywany w celu innym niż gospodarczy. tj. dla uzyskania korzyści w postaci wysokiego odliczenia VAT podczas gdy taki zakup miał od początku służyć zupełnie innym podmiotom, które mają ustalone zdecydowanie mniejsze wskaźniki proporcji do odliczenia. Ustalenia w takim zakresie mogą wskazywać na wystąpienie nadużycia prawa celem osiągnięcia korzyści w podatku VAT, zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy o VAT.

Zmiana w **art. 86 ust. 2g** ustawy o VAT wskazuje na odpowiednie stosowanie projektowanych przepisów dotyczących grup VAT w zakresie ustalania proporcji VAT (art. 90 ust. 10c-10g), również w odniesieniu do tzw. prewspółczynnika VAT. Oznacza to, że każdy podmiot w grupie VAT będzie miał ustalony odrębny prewspółczynnik VAT dla odliczenia podatku przy tzw. wydatkach mieszanych - podobnie jak ma to miejsce w przypadku proporcji, o której mowa w projektowanym art. 90 ust. 10c -10g ustawy o VAT.

Art. 96, 96b i 97 ustawy o VAT

W celu rejestracji grupy VAT jako podatnika przedstawiciel grupy VAT składa zgłoszenie rejestracyjne grupy VAT, do właściwego dla niego naczelnika urzędu skarbowego dołączając do niego umowę o utworzeniu grupy VAT. (**art. 96 ust. 1 i 3a**) W powyższym zakresie należy

również pamiętać o obowiązku wystąpienia przez grupę VAT (przedstawiciela grupy VAT) o nadanie numeru NIP.

Grupa VAT staje się podatnikiem gdy spełnienia przesłanki jej utworzenia i uzyska potwierdzenie tego poprzez fakt rejestracji grupy VAT. Rejestracja grupy VAT stanowi ostatni i decydujący o nabyciu statusu podatnika etap. W przypadku, gdy warunki utworzenia grupy VAT nie zostaną spełnione naczelnik urzędu skarbowego nie dokonuje rejestracji grupy VAT jako podatnika VAT, zawiadamiając o tym fakcie przedstawiciela grupy VAT (**art. 96 ust. 4d**).

Uwzględniając informacje uzyskane na etapie rejestracji grupy VAT, naczelnik urzędu skarbowego działając z urzędu wykreśla z rejestru jako podatnika VAT podmiot, który wszedł w skład tej grupy (**art. 96 ust. 7ba**). Zgodnie z art. 96b ust. 3 pkt 12 ustawy o VAT na wykazie podatników w pozycji podstawa prawna wykreślenia wskazany zostanie art. 96 ust. 7ba - czyli wykreślenie z uwagi na wejście do grupy VAT.

Również działając z urzędu naczelnik urzędu skarbowego wykreśla z rejestru jako podatnika VAT grupę VAT, która utraciła status podatnika VAT, zawiadamiając o tym przedstawiciela grupy VAT (**art. 96 ust. 7bb**).

W celu ułatwienia powrotu podmiotów do rejestru VAT w przypadku utraty przez grupę VAT statusu podatnika, naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie podmiotów ją tworzących ze statusem takim, jaki posiadały przed dniem wykreślenia bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego (**art. 96 ust. 9k**).

Podkreślić należy, że w wykazie podatników widoczna będzie grupa VAT (podatnik) – w tym zakresie przedstawiciel złoży zgłoszenie rejestracyjne – która jednak z uwagi na swój wyjątkowy charakter w zakresie działań gospodarczych będzie funkcjonować poprzez podmioty wchodzące w jej skład, które nadal będą posiadaczami rachunków bankowych. W przypadku, wykreślenia z rejestru VAT w związku z powstaniem grupy VAT dane podmiotu tworzącego grupę VAT, o których mowa w art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o VAT, zostają uwidocznione w wykazie jako dane tej grupy (**art. 96b ust. 3c**). Wskazane dane dotyczą rachunków bankowych i ich uwidocznienie w wykazie podatników jako dane grupy ma zapewnić dalszą możliwość weryfikacji prawidłowości rachunku przez podatników i nie wpływa na potrzebę zmiany posiadacza rachunku, gdyż tym nadal pozostanie podmiot, który wszedł w skład grupy VAT. Opiera się to na istocie funkcjonowania grup VAT, co sprowadza się do tworzenia z kilku podmiotów jednego podatnika. Zmiana podmiotowa następuje tylko w zakresie VAT – konstrukcja grup VAT nie oddziałuje na inne dziedziny prawa w tym prawo bankowe. Poza podatkiem VAT podmioty tworzące grupę VAT będą dalej funkcjonować odrębnie.

Stąd dane o tych rachunkach zostaną przyporządkowane do grupy VAT. Podmioty wchodzące w skład grupy będą natomiast widoczni w wykazie jako podmioty wykreślone z uwagi na wejście w skład grupy VAT.

Tak jak pozostali podatnicy przed dniem dokonania pierwszej wewnątrzwspólnotowej dostawy lub pierwszego wewnątrzwspólnotowego nabycia zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego w zgłoszeniu rejestracyjnym, o zamiarze rozpoczęcia wykonywania tych czynności w celu rejestracji jako podatnika VAT UE (**art. 97 ust. 1**).

Wykreślenie członków grupy VAT i grupy VAT z rejestru jako podatnika VAT jak w przypadku pozostałych podatników będzie równoznaczne z wykreśleniem z rejestru jako podatnika VAT UE (**art. 97 ust. 16**). Członek grupy VAT po ustaniu jej trwania będzie miał przywracany status podatnika VAT UE o ile status ten posiadał przed wykreśleniem związanym z zarejestrowaniem grupy VAT.

Art. 109 ust. 11e-11g ustawy o VAT

Dla celów analitycznych przewidziano obowiązek ewidencjonowania w postaci elektronicznej czynności wewnątrz grupy VAT. Ewidencja ta ma charakter uproszczony obejmując następujące dane: nazwę i NIP nabywcy, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług oraz kwotę należności ogółem. Ewidencja będzie składana organowi podatkowemu na żądanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania (**art. 109 ust. 11g-11i**).

Zmiana w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS)

Proponowana zmiana w zakresie art. 42b ustawy o VAT wiąże się z wprowadzeniem do przepisów ustawy Ordynacja podatkowa porozumienia inwestycyjnego (PI), czyli nowej instytucji mającej postać umowy pomiędzy inwestorem a organem podatkowym, dotyczącej skutków podatkowych planowanej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W istocie PI, regulowane wprowadzanymi do Ordynacji podatkowej przepisami Działu IIC, ma być rodzajem kompleksowej interpretacji przepisów prawa, która służy realizacji zasady pewności prawa podatkowego oraz zapewnieniu jednolitej i spójnej wykładni przepisów prawa podatkowego dla określonego kręgu podmiotów (inwestorów zdefiniowanych w ww. przepisach Ordynacji podatkowej).

PI będzie mogło obejmować m.in. opis i klasyfikację towaru lub usługi oraz właściwą stawkę podatku VAT, czyli elementy, które są przedmiotem wiążących informacji stawkowych (WIS) wydawanych w trybie przepisów art. 42a – 42i ustawy o VAT. Innymi słowy – materia objęta WIS ma zostać objęta także nową instytucją PI.

Stąd też wynika potrzeba wprowadzenia swoistych reguł kolizyjnych między tymi instytucjami, aby ten sam podmiot nie mógł wnioskować o interpretacje w tym samym zakresie w dwóch różnych formach w tym samym czasie, a właściwy organ wydający WIS (Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej) nie wydawał rozstrzygnięć w sprawie objętej obowiązującym PI.

Zgodnie zatem z dodawanym ust. 8aa w art. 42b ustawy o VAT, w przypadku, gdy zakres przedmiotowy wniosku o wydanie WIS, w dniu złożenia tego wniosku, jest przedmiotem zawartego już PI (tj. PI zawiera klasyfikację oraz stawkę podatku VAT konkretnego towaru, którego dotyczy wniosek o wydanie WIS), WIS nie zostanie wydana. Na postanowienie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o odmowie wydania WIS w takiej sytuacji wnioskodawcy będzie służyć zażalenie (zgodnie z modyfikowanym niniejszym projektem ust. 8b w art. 42b).

Opcja opodatkowania usług finansowych

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie opcji opodatkowania usług finansowych.

Na gruncie przepisów dyrektywy 2006/112/WE usługi finansowe korzystają zasadniczo ze zwolnienia z opodatkowania VAT (art. 135 ust. 1 lit. b-g dyrektywy 2006/112/WE). Państwa członkowskie mogą jednakże wprowadzić możliwość wyboru przez podatnika opodatkowania świadczonych przez niego usług finansowych. Opcja ta uregulowana została w art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą przyznać podatnikom prawo wyboru opodatkowania transakcji finansowych, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b-g. Państwa członkowskie zobowiązane są przy tym określić szczegółowe zasady korzystania z prawa wyboru opodatkowania usług finansowych, mogą również ograniczyć zakres tego prawa. Należy podkreślić, że przewidziana w art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE opcja opodatkowania nie dotyczy usług ubezpieczeniowych.

Opcję opodatkowania usług finansowych wprowadziło dotychczas 8 państw członkowskich, m.in. Austria, Belgia, Francja i Niemcy. Państwa, które przyznały podatnikom prawo wyboru opodatkowania usług finansowych na podstawie art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE, stosują przy tym różne modele opodatkowania. Przykładowo, wprowadzone we Francji rozwiązanie przewiduje możliwość wyboru przez podatnika opcji opodatkowania usług finansowych, przy czym dokonanie takiego wyboru oznacza konieczność opodatkowania VAT wszystkich świadczonych przez tego podatnika usług finansowych, zarówno wykonywanych na rzecz podatników, jak i podmiotów niebędących podatnikami (np. osób fizycznych). Z kolei Niemcy stosują możliwość wyboru opodatkowania usług finansowych wyłącznie w relacjach B2B, czyli usług świadczonych na rzecz podatników. Niektóre państwa, stosując opcję wyboru przez podatnika możliwości opodatkowania usług finansowych, ograniczają taki wybór do określonych rodzajów usług.

W projekcie ustawy proponuje się, zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE, wprowadzenie w Polsce możliwości wyboru przez podatnika opodatkowania wykonywanych przez niego usług finansowych. Proponuje się przy tym wprowadzenie modelu niemieckiego, polegającego na możliwości wyboru opodatkowania usług finansowych świadczonych wyłącznie na rzecz podatników. Usługi finansowe świadczone na rzecz klientów detalicznych (osób fizycznych niebędących podatnikami) będą nadal, obligatoryjnie, zwolnione od podatku.

Przyznanie podatnikom możliwości wyboru opodatkowania usług finansowych ma na celu zapewnienie większej neutralności podatku VAT w sektorze finansowym, co mogłoby stanowić dodatkową zachętę do lokowania w Polsce nowych inwestycji podmiotów z branży finansowej. Obecnie stosowane zwolnienie od podatku powoduje, że podatek naliczony związany ze świadczeniem tych usług nie podlega co do zasady odliczeniu. Opodatkowanie usług finansowych spowoduje powstanie u podmiotów świadczących te usługi prawa do odliczenia podatku naliczonego przy zakupach związanych ze świadczeniem tych usług. Z kolei podmioty będące podatnikami – nabywcy takich opodatkowanych usług finansowych – będą miały prawo do odliczenia podatku naliczonego zawartego w cenie opodatkowanych usług finansowych na ogólnych zasadach, tj. jeżeli usługi te będą związane z wykonywaniem przez nich czynności opodatkowanych.

Proponowane do wprowadzenia rozwiązania zakładają, że podatnik rezygnujący ze zwolnienia i wybierający opodatkowanie, będzie zobowiązany do opodatkowania wszystkich świadczonych przez niego usług wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7, 12, 38, 39, 40, 40a oraz pkt 41 świadczonych na rzecz podatników. Nie będzie przy tym możliwa rezygnacja ze zwolnienia w odniesieniu tylko do wybranych rodzajów usług, np. usług udzielania kredytów, a do pozostałych stosowanie zwolnienia od podatku. Podatnik dokonujący wyboru opodatkowania usług finansowych byłby związany takim wyborem przez okres co najmniej 2 lat od momentu rezygnacji ze zwolnienia od podatku. Po upływie 2 lat, w trakcie których podatnik stosował opodatkowanie, możliwy byłby powrót do stosowania zwolnienia. Warunkiem stosowania opodatkowania usług finansowych byłoby zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego o wyborze opodatkowania tych usług oraz zarejestrowanie takiego podatnika jako podatnika VAT czynnego.

W celu realizacji powyższych założeń w art. 43 ustawy o VAT proponuje się dodanie ust. 22-23, które będą regulowały zasady wyboru oraz rezygnacji z opodatkowania usług finansowych. Zgodnie z proponowanymi regulacjami podatnik będzie mógł zrezygnować ze zwolnienia od podatku i wybrać opodatkowanie świadczonych przez niego usług finansowych wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7, 12, 38, 39, 40, 40a, 41, tj.:

- transakcji, łącznie z pośrednictwem, dotyczących walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy,
- zarządzania funduszami,
- usług udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych oraz usług pośrednictwa w świadczeniu tych usług oraz zarządzania kredytami lub pożyczkami pieniężnymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę,
- usług w zakresie udzielania poręczeń, gwarancji i wszelkich innych zabezpieczeń transakcji finansowych i ubezpieczeniowych oraz usług pośrednictwa w świadczeniu

tych usług, a także zarządzania gwarancjami kredytowymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę,

- usług w zakresie depozytów środków pieniężnych, prowadzenia rachunków pieniężnych, wszelkiego rodzaju transakcji płatniczych, przekazów i transferów pieniężnych, długów, czeków i weksli oraz usług pośrednictwa w świadczeniu tych usług,
- usług, w tym także usług pośrednictwa, których przedmiotem są udziały w spółkach lub w innych niż spółki podmiotach, jeżeli mają osobowość prawną,
- usług, których przedmiotem są instrumenty finansowe, oraz usług pośrednictwa w tym zakresie.

Możliwość wyboru opodatkowania będzie dotyczyła przypadków, gdy usługi te będą wykonywane na rzecz innych podatników. Warunkiem wyboru opodatkowania usług finansowych świadczonych na rzecz podatników będzie zarejestrowanie podatnika jako podatnika VAT czynnego oraz złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego zawiadomienia o wyborze opodatkowania tych usług (**art. 43 ust. 22** ustawy o VAT).

Wybór przez podatnika opodatkowania usług finansowych będzie skutkował obowiązkiem stosowania tej opcji przez co najmniej dwa lata. Po upływie dwóch lat stosowania opodatkowania usług finansowych, podatnik będzie mógł powrócić do stosowania zwolnień od podatku w odniesieniu do tych usług. Warunkiem ponownego skorzystania ze zwolnień od podatku w przypadku usług finansowych będzie złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego stosownego pisemnego zawiadomienia, przed początkiem okresu rozliczeniowego od którego podatnik chce ponownie skorzystać ze zwolnień. Kwestie te reguluje dodawany w art. 43 ustawy o VAT ust. 23. Również w tym ostatnim przypadku, tj. rezygnacji z opodatkowania i ponownego skorzystania ze zwolnień od podatku w przypadku usług finansowych, przewiduje się obowiązek korzystania ze zwolnień przez okres 2 lat, licząc od początku okresu rozliczeniowego, od którego podatnik ponownie skorzystał ze zwolnień (**art. 43 ust. 24** ustawy o VAT).

Popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce

a) Szybki zwrot VAT dla tzw. podatników bezgotówkowych

Założeniem projektowanej zmiany jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce poprzez stworzenie zachęty podatkowej adresowanej do podatnika bezgotówkowego przyjmującego w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowe. Na temat obrotu bezgotówkowego – zob. argumentacja zawarta w uzasadnieniu dotyczącym popularyzacji obrotu bezgotówkowego przy opisie preferencji dla podatników w podatku dochodowym.

Zgodnie z rozwiązaniami przewidzianymi w proponowanym projekcie – **ust. 6d dodawany w art. 87** – preferencja podatkowa oznaczałaby zwrot podatku VAT w terminie 15 dni licząc od dnia:

- 1) w którym upłynął termin do złożenia deklaracji, o której mowa w art. 99 ust. 1-3, w przypadku złożenia:
 - a. deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku,
 - b. korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło przed upływem terminu do złożenia deklaracji;
- 2) złożenia korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło po upływie terminu do złożenia deklaracji.

- zwany dalej „szybkim zwrotem VAT” pod warunkiem łącznego spełnienia warunków określonych w **projektowanym ust. 6e**.

Wskazana preferencja podatkowa szybkiego zwrotu VAT dotyczyłaby podatników spełniających łącznie kryteria w zakresie:

- wysokiego udziału łącznej sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, tj. kas (online, wirtualnych) które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3, w danym okresie rozliczeniowym w całkowitej sprzedaży wraz z podatkiem raportowanej w danym okresie dla celów VAT (udział minimum 80%),
- wysokiego udziału otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych, w tym również przy użyciu usługi polecenia przelewu w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794, ze zm.) z tytułu sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, dokumentowanej paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie płatności mobilnej lub polecenia przelewu – zgodnym z formą otrzymanej płatności, w stosunku do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas w danym okresie rozliczeniowym (udział minimum 80%).

Podatnik powinien spełniać powyższe warunki przez trzy kolejne okresy rozliczeniowe, a w przypadku podatnika rozliczającego się kwartalnie za jeden okres rozliczeniowy, poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot (**ust. 6e pkt 1 dodawany w art. 87**).

Przez płatności bezgotówkowe w rozumieniu projektowanego art. 87 ust. 6e pkt 1 lit. b rozumie się płatności zrealizowane z użyciem instrumentów płatniczych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r., poz. 794, z późn. zm.) takich jak karta, wykonanie płatności mobilnej lub polecenia przelewu.

Definicja instrumentu płatniczego w ujęciu ustawy o usługach płatniczych jest bardzo szeroka i obejmuje wszelkie urządzenia czy też procedury umożliwiające płatnikowi złożenie zlecenia płatniczego (nie dotyczy to innych form płatności niż bezgotówkowe), bez wskazywania czy też rozróżniania konkretnych urządzeń, technologii itp. W zasadzie jedynym rozróżnieniem w tych przepisach jest wyszczególnienie karty płatniczej jako szczególnej kategorii instrumentów płatniczych. Takie szerokie ujęcie w ustawie o usługach płatniczych jest odzwierciedleniem unijnych przepisów i ma na celu zapewnienie neutralności technologicznej, tak aby uwzględniać coraz to bardziej zaawansowane urządzenia i aplikacje płatnicze, które z pewnością będą licznie pojawiały się w przyszłości.

Wydaje się więc, że zaproponowany kształt przepisu umożliwi objęcie wszelkich form rozliczeń bezgotówkowych, które na kasie mogłyby zostać zakwalifikowane w kategoriach „przelew”, „płatności mobilne”, „karta”, a więc zarówno płatności dokonywanych bez użycia terminala POS, za pomocą polecenia przelewu, kart płatniczych oraz aplikacji płatniczych oraz transakcji inicjowanych na terminalu za pomocą karty lub innych instrumentów mobilnych (aplikacji płatniczych).

Należy zauważyć również, że przepis § 3 ust. 1 pkt 19 lit. b) załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania⁷⁶, w obecnym brzmieniu wyróżnia generalnie następujące typy formy płatności: „Gotówka”, „Karta”, „Waluta obca”, „Bon”, „Czek”, „Kredyt”, „Przelew”, „Voucher”, „Mobilna” lub inny. Biorąc jednak pod uwagę cel projektowanego art. 87 ust. 6d, płatności bezgotówkowe dla potrzeb szybkiego zwrotu VAT zostały zawężone do wskazanych powyżej trzech form płatności. Dodatkowo, dla właściwego określenia tego warunku zwrotu podatku w terminie 15-dniowym, w projektowanym przepisie ust. 6d pkt 1 lit. b poza wskazaniem na rozwiązania wynikające z ustawy o usługach płatniczych – precyzuje się, że w obrocie bezgotówkowym uwzględnia się obrót dokumentowany paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie płatności mobilnej lub polecenia przelewu, zgodnym z formą otrzymanej płatności.

W projekcie przewiduje się również, że w okresie **od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.** dla 15-dniowego terminu zwrotu VAT, warunek, wysokiego udziału otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych, w tym również przy użyciu usługi polecenia przelewu w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794, ze zm.) z tytułu sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących on-line/wirtualnych które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3, dokumentowanej paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie

⁷⁶ Dz. U. z 2020 poz. 957.

płatności mobilnej lub polecenia przelewu, zgodnym z formą otrzymanej płatności, w stosunku do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas w danym okresie rozliczeniowym, uznaje się za spełniony jeżeli udział ten był nie niższy niż 65% (**dodawany art. 146k ust. 1**).

We wskazanym okresie do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, nie wlicza się wartości sprzedaży dokumentowanej fakturami, o których mowa w art. 106h ust. 2 i ustala w oparciu o dane gromadzone w Centralnym Repozytorium Kas, (**dodawany art. 146k ust. 2**). Proponowane czasowe obniżenie progu obrotów bezgotówkowych nie tylko nie oznacza ryzyk podatkowych/budżetowych, ale przede wszystkim przybliży podatnikom możliwość skorzystania z tego rozwiązania zapewniając dostępność preferencji dla większej liczby podatników. Wprowadzając rozwiązanie przejściowe stosowania niższego progu obrotów bezgotówkowych u podatników na poziomie 65% przez 2 lata od wejścia w życie rozwiązań uwzględniono również tempo rozwoju płatności bezgotówkowych w kraju.

Poza wskazanymi kryteriami w projekcie ustawy przewiduje się również inne warunki, określone w proponowanym ust. 6d w art. 87, które powinny być spełnione łącznie z ww., aby urząd skarbowy dokonał szybkiego zwrotu VAT:

- przez kolejne 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przez tego podatnika przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, za każdy okres rozliczeniowy powinna być nie niższa niż 50 tys. zł (**ust. 6e pkt 2**);
- w okresie, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot: (1) kwota podatku wykazana przez podatnika nie może przekraczać dwukrotnej wysokości podatku wynikającego u tego podatnika ze sprzedaży zaewidencjonowanej w okresie rozliczeniowym przy zastosowaniu kas rejestrujących, o których mowa w pkt 4 lit. a tiret trzecie, (2) kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy nie przekracza 3000 zł (wysokość tej kwoty została określona na poziomie takim, jak przy zwrotach w terminie 25 dni), (3) w przypadku, o którym mowa w ust. 6c pkt 1 lit. a podatnik złożył deklarację, o której mowa w art. 99 ust. 1–3 przed upływem terminu do jej złożenia (**ust. 6e pkt 3**);
- podatnik przez kolejne 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot powinien być zarejestrowany jako podatnik VAT czynny, składać za każdy okres rozliczeniowy deklaracje, o których mowa w art. 99 ust. 1-3 ustawy o VAT, prowadzić ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas, określone w art. 111a ust. 3 (tzn. nie tylko

posiadać zarejestrowane w urzędzie skarbowym kasy, ale używać do ewidencjonowania w prowadzonej działalności wyłącznie kasy online, w tym kasy wirtualne) (**ust. 6e pkt 4 lit. a**);

Wskazany przepis łącznie z art. 87 ust. 6e pkt 1 lit. a w sposób spójny określa wymagania dotyczące szybszego zwrotu VAT związane z prowadzeniem ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas. Mając na uwadze, że obowiązkiem ewidencji sprzedaży przy pomocy kas rejestrujących jest objęta sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych, cała ta sprzedaż powinna być ewidencjonowana wyłącznie przy pomocy takich kas rejestrujących. (przez okres wskazany w art. 87 ust. 6e pkt 4 lit. a tiret trzecie). Jednocześnie określenie wymogu łącznej wartości sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu takich kas, w danym okresie rozliczeniowym w całkowitej wartości sprzedaży na poziomie nie niższym niż 80% oznacza, że w całej sprzedaży 20% może być zrealizowane na rzecz podmiotów innych niż objętych obowiązkiem rejestrowania na kasie rejestrującej (obróć fakturowy). Oba przepisy stanowią zatem spójną konstrukcję ograniczającą ewentualne nadużycia w VAT.

- podatnik przez kolejne 3 miesiące poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot, posiadał rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej ujawnionych w wykazie, o którym mowa w art. 96b ust. 1 (**ust. 6e pkt 4 lit. b**).

Odnosząc się do poszczególnych wskazanych wyżej warunków zwrotu VAT w terminie 15-dniowym, należy dodatkowo zauważyć, że:

1. W zakresie wymogu, aby w rozliczeniu podatnika z wykazaną kwotą Vat do zwrotu w terminie 15-dniowym kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy nie przekracza 3000 zł

Tożsamy wymóg funkcjonuje również w przypadku zwrotu VAT w terminie 25-dniowym. Wartość kwoty ustalona na poziomie 3000 zł pozwala na wyeliminowanie ryzyka udzielania podatnikom prawa do zwrotu VAT w preferencyjnych terminach, w przypadku wykazania przez nich do zwrotu kwot podatku naliczonego lub różnicy podatku nierozliczonej w nieodległych poprzednich okresach rozliczeniowych (które nie podlegały weryfikacji). Wskazana kwota zabezpiecza system VAT przed nadużyciami podatkowymi, a jej podwyższenie mogłoby zwiększać ryzyko nadużyć VAT.

2. W zakresie danych przyjmowanych do ustalania warunków ekonomicznych zwrotu VAT wskazanych w ust. 6e pkt 1 lit. a i b oraz pkt 2

Do łącznej wartości sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas rejestrujących, o której mowa w ust. 6d pkt 1 lit. a i b, nie wlicza się wartości sprzedaży dokumentowanej fakturami, o których mowa w art. 106h ust. 2 i ustala w oparciu o dane gromadzone w Centralnym Repozytorium Kas. (**ust. 6f dodawany w art. 87**).

Dla porównania kryteriów o których mowa w ust. 6e pkt 1 lit. a i b uwzględnia się zatem sprzedaż zaewidencjonowaną na kasie rejestrującej i umieszczoną w Centralnym Repozytorium Kas. Do tej wartości nie wlicza się danych z faktur wystawianych na kasie rejestrującej. Nie bierze się również pod uwagę wartości wynikającej z ewidencji zwrotów i pomyłek.

Wartość sprzedaży nie uwzględnia również danych dotyczących paragonów anulowanych – powyższe wynika wprost z brzmienia przepisu.

Zgodnie z przepisami prawa ewidencja sprzedaży prowadzona przy zastosowaniu kas rejestrujących powinna zawierać wartości sprzedaży wraz z podatkiem w walucie polskiej. Niezachowanie tego warunku oznacza, że ewidencja jest prowadzona niezgodnie z zasadami prowadzenia ksiąg na podstawie ustawy o rachunkowości, Ordynacji podatkowej, jak również z przepisami o VAT regulującymi ewidencjonowanie przy zastosowaniu kas rejestrujących.

W takiej sytuacji – biorąc pod uwagę, że zwrot VAT w terminie 15-dniowym opiera się na założeniu, że podatnik wykazuje w rozliczeniu kwotę podatku do zwrotu w tym terminie, a organ dokonuje dalszych weryfikacji bez konieczności pozyskiwania dodatkowych informacji o spełnieniu warunków zwrotu VAT w tym terminie od podatnika – organ nie będzie miał możliwości ustalenia spełnienia przez podatnika warunków ekonomicznych wskazanych w ust. 6e pkt 1 lit a) oraz pkt 2. W przypadku prowadzenia przez podatnika ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas online w tym wirtualnych w sposób niezgodny z przepisami prawa (w walucie innej niż polska) podatnikowi nie będzie przysługiwał zwrot VAT w terminie 15-dniowym. Sam sposób rozliczeń VAT u tego podatnika powinien podlegać jednocześnie weryfikacji ze względu na zidentyfikowane nieprawidłowości.

Całkowitą wartość sprzedaży wraz z podatkiem, o której mowa ust. 6e pkt 1 lit. a ustala się w oparciu o dane z JPK_VAT (**ust. 6g dodawany w art. 87**).

3. W zakresie warunku ekonomicznego, aby przez kolejne 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatnik występuje z wnioskiem o zwrot łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem zaewidencjonowanej przez tego podatnika przy zastosowaniu kas online w tym wirtualnych, za każdy okres rozliczeniowy powinna być nie niższa niż 50 tys.:

Wartość sprzedaży dla potrzeb kryterium z ust. 6e pkt 2 została określona na wskazanym poziomie z uwzględnieniem danych dotyczących podatników posiadających wyłącznie kasy online, w tym wirtualne oraz dotyczących wartości sprzedaży detalicznej.

Według stanu na dzień 10 maja 2021 r. 232 005 podatników posiadają wyłącznie kasy online

i wirtualne.

Według danych GUS opracowanych na podstawie reportu Rynek wewnętrzny w 2019 r.⁷⁷:

- w 2018 r. średnia sprzedaż detaliczna w miesiącu prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach wyniosła 132,4 tys. zł (dane dotyczą przychodów netto ze sprzedaży za 2018 r. nie zawierają podatku VAT),
- w 2019 r. średnia sprzedaż detaliczna w miesiącu (łącznie z podatkiem VAT) wyniosła w Polsce 216,3 tys. zł.

Biorąc pod uwagę ww. dane określenie progu sprzedaży przy zastosowaniu kas online i wirtualnych na poziomie 50 tys. zł jest uzasadnione – rozwiązanie powinno być generalnie dostępne dla podatników realizujących sprzedaż detaliczną. Wymóg spełnienia przez podatnika proponowanych warunków formalnych dla dokonania szybkiego zwrotu VAT ma na celu eliminację potencjalnego ryzyka nadużyć.

4. Podatnik dla uzyskania zwrotu w terminie 15 dni, podobnie jak przy innych terminach zwrotu z ustawy o VAT, będzie zaznaczał odpowiedni znacznik w składanym rozliczeniu ze wskazaniem, że występuje z wnioskiem o zwrot VAT w terminie 15 dni.

Skrócony 15-dniowy termin zwrotu jest wyjątkową preferencją, którą mogą uzyskać podatnicy jeżeli spełniają wszystkie warunki określone w proponowanych przepisach projektu ustawy i wykażą w rozliczeniu kwotę podatku do zwrotu z oznaczeniem dla terminu 15-dniowego.

5. Wprowadzona preferencja została wsparta możliwością odpowiedniego stosowania rozwiązań proceduralnych przewidzianych również dla innych terminów zwrotów VAT.

W kontekście proceduralnym należy zauważyć, że naczelnik urzędu skarbowego, do zwrotu w terminie 15 dni, może przedłużyć ten termin do czasu zakończenia weryfikacji rozliczenia podatnika. W tym przypadku zastosowanie znajdują pozostałe zasady proceduralne stosowane dla dotychczasowych terminów zwrotu VAT określone w ust. 2 zdanie drugie i trzecie, ust. 2a-2c oraz ust. 4a i 4f (ust. 6h). Przykładowo oznacza to, że naczelnik urzędu skarbowego przedłuża podatnikowi termin zwrotu w przypadku, gdy do naczelnika urzędu zostało zgłoszone żądanie, o którym mowa w art. 87 ust. 2c. Takie żądanie może zostać przekazane w szczególności przez Komendanta Głównego Policji, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Prokuratora Generalnego w związku z prowadzonymi przez te organy postępowaniami.

6. Opracowane w projekcie rozwiązania szczególne dotyczące doręczania postanowień o przedłużeniu terminu 15-dniowego zwrotu VAT:

Rozwiązaniem szczególnym są projektowane przepisy **ust. 6j -6l**, które będą stanowiły zasadę szczególną doręczania postanowień o przedłużeniu terminu 15-dniowego zwrotu VAT albo

⁷⁷Zob. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/rynek-wewnetrzny-w-2019-roku,7,26.html>

decyzji o odmowie dokonania zwrotu VAT w terminie 15 dni. Zasada szczególna wyłącza stosowanie reguł doręczania pism wynikających z art. 150, 150a i 151 Ordynacji podatkowej oraz art. 41 i 42 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych⁷⁸ Zasada będzie stanowiła *lex specialis* w stosunku do fikcji doręczeń uregulowanych w tych ustawach.

Wprowadzenie powyższego rozwiązania szczególnego podyktowane jest dwoma przesłankami.

Z jednej strony, proponowane rozwiązanie respektuje zasadę proporcjonalności i spójności systemowej regulacji dotyczących skutecznego wprowadzenia do obrotu prawnego rozstrzygnięcia organu, do czego niezbędne jest – co do zasady – doręczenie go adresatowi. Zasadę tę wyraża także art. 212 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z jego brzmieniem, organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia. Przywołany przepis ma zastosowanie również do postanowień o przedłużeniu terminu zwrotu VAT.

Z drugiej strony, wyraźnego zaznaczenia wymaga fakt, że brak wprowadzenia regulacji szczególnej oznaczałoby w wielu wypadkach konieczność podjęcia próby doręczenia postanowienia albo decyzji niezwłocznie po otrzymaniu deklaracji podatnika zawierającej wniosek o zwrot VAT. Takie rozwiązanie faktycznie oznaczałoby niesłuszne pozbawienie naczelnika urzędu skarbowego rzetelnej i realnej weryfikacji rozliczenia podatnika i oceny zasadności wnioskowanej kwoty zwrotu. W przypadku zaś złożenia wniosku w dzień wolny od pracy, naczelnik urzędu skarbowego byłby efektywnie pozbawiony możliwości doręczenia podatnikowi postanowienia albo decyzji przed upływem 15-dniowego terminu. Zastosowanie tzw. fikcji doręczenia pisma po upływie 14 dni, byłoby w praktyce niemożliwe w formule szybkich zwrotów VAT biorąc pod uwagę krótki przedział czasowy, którym będzie dysponował organ na czynności proceduralne dotyczące zwrotu.

Powyższe ograniczenie powoduje, że wprowadzenie oczekiwanego przez podatników przepisu zobowiązującego organy podatkowe do dokonywania możliwie szybkich zwrotów VAT wymaga wprowadzenia wyjątków od zasad wynikających z Ordynacji podatkowej i ustawy o doręczeniach elektronicznych.

Zgodnie z zasadą wynikającą z art. 150 § 4 Ordynacji podatkowej, w sytuacji gdy nie jest możliwe doręczenie właściwe lub zastępcze pisma, uznaje się, że doręczenie zostało dokonane z upływem 14 dni od pierwszego zawiadomienia adresata o piśmie, chyba że adresat odbierze pismo we wcześniejszym dniu. Adresat powinien być dwukrotnie zawiadomiony o pozostawieniu pisma we właściwym miejscu i terminie. Omawiana forma doręczenia pisma, powoduje domniemanie faktyczne, że skuteczne doręczenie w istocie miało miejsce (tzw. fikcja doręczenia pisma).

⁷⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2320, z późn. zm.

Analogicznie w odniesieniu do rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publicznej usługi hybrydowej w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych art. 41 ust. 1 pkt 3 tej ustawy stanowi, że dowód otrzymania jest wystawiany po upływie 14 dni od dnia wpłynięcia korespondencji przesłanej przez podmiot publiczny na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu niepublicznego, jeżeli adresat nie odebrał go przed upływem tego terminu. Zgodnie z art. 42 ust. 2 w takim przypadku korespondencję uznaje się za doręczoną w dniu następującym po upływie 14 dni od wskazanego w dowodzie otrzymania dnia wpłynięcia korespondencji na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu niepublicznego.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami jeżeli postanowienie o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 6d do dokonania zwrotu różnicy podatku albo decyzja o odmowie dokonania zwrotu różnicy podatku w tym terminie nie zostaną podjęte albo odebrane w terminie 4 dni od dnia:

- rozpoczęcia przechowywania pisma w placówce pocztowej - w przypadku, o którym mowa w art. 150 par. 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej,
- złożenia pisma w tym urzędzie gminy (miasta) w przypadku, o którym mowa w art. 150 par. 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej,
- wpłynięcia tego postanowienia albo tej decyzji na adres do doręczeń elektronicznych - w przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o doręczeniach elektronicznych

doręczenie uważa się za dokonane z upływem terminu tych 4 dni.

Projektowana regulacja odnosi się wyłącznie do pierwszego postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu 15-dniowego. W sytuacji gdyby w okolicznościach danej sprawy zaistniała potrzeba kolejnego przedłużenia terminu zwrotu, zastosowanie znajdą ogólne reguły doręczania pism wynikające z Ordynacji podatkowej oraz ustawy o doręczeniach elektronicznych.

W odniesieniu do decyzji zasada szczególna doręczania będzie miała zastosowanie do decyzji o odmowie dokonania zwrotu w terminie 15-dniowym, tj. w przypadku gdy organ doręcza taką decyzję podatnikowi, który nie spełnił warunków do otrzymania zwrotu w terminie 15 dni. Przepis ten będzie miał zastosowanie przede wszystkim dla sytuacji gdy podatnik, który wystąpił z wnioskiem o zwrot VAT w terminie 15 dni nie złoży korekty deklaracji podatkowej, pomimo że nie spełnił warunków do otrzymania zwrotu.

Przepis ust. 6j pkt 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 150a Ordynacji podatkowej (**ust. 6 k**) tj. w sytuacji, gdy na wniosek strony doręczenie może być dokonane na wskazany przez nią adres skrytki pocztowej.

Przepisy ust. 6j pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 151 Ordynacji podatkowej (**ust. 6l**) tj. w przypadku doręczenia pisma osobom prawnym oraz

jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej w lokalu ich siedziby lub w miejscu prowadzenia działalności.

Wprowadzenie odrębnych reguł doręczania postanowień o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu VAT, jak również decyzji o odmowie dokonania zwrotu VAT w terminie 15 dni jest, jak wskazano, uzasadnione wyjątkowym charakterem projektowanych rozwiązań w zakresie szybkiego zwrotu VAT. Rozwiązania te są szczególnie, daleko idącą preferencją podatkową, której wprowadzenie uzasadnia odejście od ww. reguł doręczeń pism na gruncie Ordynacji podatkowej oraz ustawy o doręczeniach elektronicznych.

Wprowadzenie tej szczególnej preferencji podatkowej jaką jest szybki zwrot VAT jest w znacznej mierze uwarunkowane stworzeniem stosownych ram proceduralnych w zakresie doręczania postanowień tak żeby wyważyć uzasadniony interes podatnika (szybkie uzyskanie zwrotu i wcześniejsze dysponowanie nadwyżką VAT u podatników, u których zasadność zwrotu nie budzi wątpliwości) z interesem publicznym (umożliwienie organowi dodatkowej weryfikacji w przypadku podatników u których zaistnieją wątpliwości co do zasadności zwrotu VAT).

Dzięki rozwiązaniom w zakresie możliwości doręczeń elektronicznych przewidzianych w Ordynacji podatkowej oraz wzmocnionych w ustawie o doręczeniach elektronicznych podatnicy mogą na bieżąco zapoznawać się z korespondencją przychodzącą z urzędu skarbowego. Ustawa ta przewiduje usprawnienie procesu doręczeń w kontaktach z administracją poprzez usługi e-Doręczeń jako alternatywę dla tradycyjnej formy papierowej. Rozwiązania w zakresie szybkiego zwrotu VAT są adresowane do podatników spełniających wskazane powyżej kryteria ekonomiczne i podatkowe, nie ograniczając się do podatników korzystających z usługi e-Doręczeń.

Organ miałby możliwość przedłużenia terminu zwrotu jeżeli zasadność zwrotu wymagałaby dodatkowego zweryfikowania. Zakres projektowanych zmian dotyczących reguł doręczania określonych postanowień oraz decyzji (dodany 6j-6l) został jednak ograniczony do niezbędnego minimum – przy uwzględnieniu, że ustawowe terminy zwrotu wynoszą 25, 60 i 180 dni.

Dodawane **ust. 6j-6l w art. 87** nie mają również wpływu na stosowanie art. 212 w zw. z art. 219 Ordynacji podatkowej i skutki proceduralne zasady wyrażonej w tych przepisach (organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia, zasada znajduje odpowiednie zastosowanie do postanowień). Tym samym projektowane rozwiązanie przewidujące fikcję doręczenia postanowień o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu oraz decyzji o odmowie dokonania zwrotu VAT w terminie 15 dni nie ogranicza praw podmiotowych podatników. Niespełnienie przez podatnika któregośkolwiek z ekonomicznych lub podatkowych warunków uzyskania zwrotu VAT w skróconym 15-dniowym terminie skutkuje odmową zwrotu w terminie 15 dni.

Wprowadzenie skróconego 15-dniowego terminu zwrotu VAT ma swoje normatywne umocowanie w prawie unijnym. Zgodnie z art. 183 dyrektywy 2006/112/WE w przypadku, gdy za dany okres rozliczeniowy kwota odliczeń przekracza kwotę VAT należnego, państwa członkowskie mogą dokonać zwrotu lub przenieść nadwyżkę na następny okres rozliczeniowy w oparciu o ustalone przez siebie warunki. Użyty zwrot „ustalone przez siebie warunki” jest wyrazem pozostawienia państwom członkowskim tzw. autonomii proceduralnej, polegającej na pewnej swobodzie w określeniu własnych warunków zwrotu podatku.

Potwierdzeniem takiej konstatacji może być samo orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wynikają z niego pewne istotne wskazania, co do wymogów ukształtowania własnych regulacji dotyczących zwrotu podatku. Z dorobku TSUE ukształtowanego na gruncie zwrotów VAT wynika potrzeba respektowania przez organy zasad neutralności, proporcjonalności oraz wymogu dokonywania zwrotu w tzw. rozsądnym terminie, ocena w tym zakresie należy zasadniczo do sądu krajowego.

7. Weryfikacja w urzędzie skarbowym warunków zwrotu VAT w terminie 15-dniowym:

Projektowane zmiany opierają się na założeniu, że postęp w zakresie narzędzi analitycznych jakimi dysponuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej, JPK_VAT i inne narzędzia uszczelniające, powinny zapewnić organom możliwość weryfikacji zasadności zwrotu VAT w zdecydowanie szybszym czasie.

Do weryfikacji warunków zwrotu VAT w terminie 15-dniowym, określonych w ust. 6e, nie jest wymagane przekazywanie przez podatników dodatkowych danych, w tym również nie jest wymagane przekazywanie danych potwierdzających spełnienie przez podatnika progu płatności bezgotówkowych w obrotach zewidencjonowanych przy użyciu kas rejestrujących online, w tym wirtualnych.

Wskazane w projekcie ustawy warunki zwrotu VAT w terminie 15-dniowym, określone w ust. 6e, są weryfikowane z wykorzystaniem zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W szczególności należy mieć tu na względzie wskazane już w ust. 6f i 6g zasoby Centralnego Rejestru Danych Podatkowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz zasoby Centralnego Repozytorium Kas w rozumieniu art. 111a (**ust. 6i dodany w art. 87**).

Należy również zauważyć, że w przypadku niespełnienia przez podatnika warunków zwrotu VAT w terminie 15-dniowym, tj. w przypadku, gdy weryfikacja przesłanek z projektowanego ust. 6e w art. 87 ustawy o VAT zakończy się wynikiem negatywnym oznacza to, że do podatnika stosuje się zasady wynikające z art. 87 ust. 2 ustawy o VAT, w zakresie podstawowego terminu zwrotu podatku. W przypadku złożenia w ramach czynności sprawdzających korekty deklaracji dalsza weryfikacja zwrotu będzie następowała w terminie 60-dniowym, zgodnie z obowiązującymi procedurami. W przeciwnym przypadku jeżeli nie dojdzie do skorygowania rozliczenia, wydawana byłaby decyzja o odmowie zwrotu VAT w

terminie 15 dni. Należy zatem wskazać, że u podatników, w przypadku których weryfikacja rozliczenia (w odniesieniu do przesłanek skrócenia terminu zwrotu z 60 do 15 dni) zakończy się wynikiem negatywnym, dalsza weryfikacja zasadności zwrotu podatku VAT wykazanego w rozliczeniu podatnika będzie dokonywana w terminie „podstawowym” 60 dni zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy o VAT.

8. Wprowadzenie w ustawie o VAT zapisów doprecyzowujących w związku z proponowanym zwrotem VAT w terminie 15-dniowym:

W związku z wprowadzaniem skróconego 15-dniowego terminu zwrotu VAT w projektowanym ust. 6d i 6e, w art. 87 konieczne jest dodanie następujących rozwiązań doprecyzowujących w stosunku do niektórych przepisów:

- zmiana w ust. 2 w zdaniu pierwszym – dodanie projektowanego ust. 6d do wskazanych w zastrzeżeniu przepisów regulujących zwrot VAT w terminie krótszym niż 60-dniowy,
- zmiana w ust. 2c – dodanie projektowanego ust. 6d do wskazanych tam trybów zwrotu VAT, co oznacza możliwość przedłużenia podatnikowi 15-dniowego terminu zwrotu różnicy podatku, na podstawie żądania zgłoszonego przez Komendanta Głównego Policji, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Prokuratora Generalnego w związku z prowadzonym postępowaniem na okres wskazany w żądaniu, nie dłuższy niż 3 miesiące.

9. Przepis przejściowy – ustalenie okresów rozliczeniowych do których możliwe jest wybranie przez podatników zwrotu VAT w terminie 15-dniowym:

Przepisy art. 87 ust. 6d-6l oraz art. 146k stosuje się w odniesieniu do weryfikacji zwrotu różnicy podatku wykazanego w rozliczeniu za okresy rozliczeniowe przypadających od 1 stycznia 2022 r. Kwestię tę reguluje przepis przejściowy, który dotyczy również korekt deklaracji, w których podatnicy wykazali zwrot różnicy podatku dotyczących deklaracji za okresy rozliczeniowe przypadające po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zakłada się, że projektowane rozwiązania w tym zakresie wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

b) Czasowe ograniczenie niektórych preferencji w VAT w przypadku podatników, którzy nie będą przestrzegać wprowadzanego w Prawie przedsiębiorców obowiązku pozostawania w gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych

W związku z proponowanym w art. 19a Prawa przedsiębiorców obowiązkiem zapewniania przez przedsiębiorców możliwości przyjmowania płatności bezgotówkowych przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w przepisach o podatku od towarów i usług proponuje się wprowadzenie rozwiązań, które mają na celu czasowe ograniczenie niektórych preferencji w VAT podatnikom, którzy wbrew

wprowadzanemu obowiązkowi w Prawie przedsiębiorców nie zapewnią gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych.

W związku z tym, podatnikowi, u którego zostało zidentyfikowane, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z proponowanego art. 19a Prawa przedsiębiorców, nie zapewnił możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana przewiduje się:

- czasowe wyłączenie możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych (dodane rozwiązania do art. 99 ustawy o VAT);
- czasowe wyłączenie prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym (dodane rozwiązanie do art. 87 ustawy o VAT).

Proponowane rozwiązania są proporcjonalne i mają na celu czasowe wyłączenie preferencji w rozliczaniu VAT podatnikom, którzy nie wypełniają obowiązku nałożonego przepisami prawa. Proponowane rozwiązania wzmacniają zatem narzędzia mające na celu przeciwdziałanie ewentualnym nadużyciom w VAT.

Dodanie proponowanego **ust. 6c w art. 87 ustawy o VAT** oznacza wyłączenie możliwości ubiegania się o zwrot podatku VAT w przyspieszonym terminie 25-dniowym przez podatników, u których w danym okresie rozliczeniowym zidentyfikowano, że nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest przez nich faktycznie wykonywana.

Zwrot podatku VAT w terminie 25-dniowym w takich przypadkach nie będzie przysługiwał za okres rozliczeniowy, w którym zostało to zidentyfikowane oraz za 6 kolejnych okresów rozliczeniowych.

Dodawane rozwiązania w **art. 99 ustawy o VAT** polegają na ograniczeniu możliwości stosowania rozliczenia kwartalnego w podatku VAT przez podatników, u których w danym kwartale zidentyfikowano, że nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest przez nich faktycznie wykonywana.

Obowiązek składania deklaracji podatkowych za okresy miesięczne wystąpi począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału w którym zidentyfikowano nieprawidłowość (jeżeli nastąpiło to w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału) albo następujący po kwartale, w który to zidentyfikowano (jeżeli nastąpiło to w trzecim miesiącu kwartału). Powrót do rozliczenia kwartalnego będzie mógł nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy następujących po ostatnim miesiącu kwartału, w którym nieprawidłowość została zidentyfikowana.

W przypadku obu projektowanych zmian przez zidentyfikowanie nierealizowania przez podatnika obowiązku, o którym mowa w art. 19a Prawa przedsiębiorców rozumie się podjęcie przez organy podatkowe informacji o tym że podatnik, nie realizował obowiązku zapewnienia

płatności przy użyciu instrumentu płatniczego (bez znaczenia pozostaje tryb oraz sposób tego ustalenia przez organy skarbowe).

Proponowane czasowe ograniczenia w dostępie do preferencji w postaci możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych i prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym odnoszą się do podatników, którzy mimo ciążącego na nich obowiązku, określonego w art. 19a ust. 1 Prawa przedsiębiorców, tego obowiązku nie przestrzegają. W efekcie proponowane rozwiązania nie będą dotyczyły podatników, którzy zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 19a ust. 2 Prawa przedsiębiorców, nie mają obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (ci podatnicy zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami w Prawie przedsiębiorców nie mają obowiązku zapewnienia możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego).

Celem wprowadzonego art. 87 ust. 6c oraz art. 99 ust. 3a pkt 4, ust. 3e i 4b jest również uszczelnienie obrotu gospodarczego, w tym obrotu realizowanego na gruncie podatku VAT oraz eliminowanie tzw. szarej strefy.

W przypadku gdy kontrahent (sprzedający) nie zapewnił dokonania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego oznacza to, że pomiędzy kontrahentami dochodzi to innych form płatności, które ze swojej natury są znacznie trudniejsze do zweryfikowania przez organy skarbowe. Organ podatkowy w takiej sytuacji musi szczegółowo weryfikować prawidłowość dokonanych transakcji, co wiąże się z poświęceniem dodatkowego czasu na weryfikację, która przy rozliczeniu dokonanym za pośrednictwem instrumentów płatniczych jest znacznie szybsza i dzięki temu ułatwia dokonanie zwrotu VAT w terminie 25 dni. Podobnie przy obowiązku rozliczenia w okresach miesięcznych zmniejszone zostaje ryzyko wykorzystania dłuższego okresu rozliczeniowego do nieuczciwych zachowań.

Wprowadzone ograniczenia w stosowaniu preferencji na gruncie VAT dla podmiotów, które nie realizują obowiązków wynikających z Prawa przedsiębiorców pełnią zatem funkcję zwiększającą ochronę przed ewentualnymi nadużyciami w podatku VAT.

Jednocześnie należy zauważyć, że wprowadzone rozwiązania są zgodne z zasadą proporcjonalności podatku VAT. Jak wielokrotnie wskazywał TSUE państwa członkowskie mają uzasadniony interes w podejmowaniu odpowiednich kroków w celu ochrony swych interesów finansowych, a zwalczanie oszustw, unikania opodatkowania i ewentualnych nadużyć jest celem uznanym i wspieranym przez szóstą dyrektywę (wyrok w sprawie Molenheide i in., pkt 47; wyroki: z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., pkt 71, oraz z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawach połączonych C-439/04 i C-440/04 Kittel i Recolta Recycling, pkt 54). Wskazane podmioty mają nadal prawo do uzyskania zwrotu VAT w okresie podstawowym tj. 60 dni.

Jednocześnie mając na uwadze zasadę proporcjonalności państwa członkowskie muszą zgodnie stosować środki, które umożliwiają im efektywne osiągnięcie takiego celu, jednocześnie w jak

najmniejszym stopniu zagrażają celom i zasadom wynikającym z odpowiednich przepisów wspólnotowych, takim jak zasada podstawowa prawa do odliczenia podatku VAT (wyrok w sprawie Molenheide i in., pkt 46 i 47, wyroki: z dnia 27 września 2007 r. w sprawie C-409/04 Teleos i in., pkt 52 i 53, oraz z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie C-271/06 Netto Supermarkt, pkt 19 i 20).

Mając na uwadze wskazane wytyczne TSUE dotyczące zasady proporcjonalności należy uznać, że pomimo nałożenia ograniczeń w przypadku zwrotu w terminie 25 dni oraz rozliczeń kwartalnych w VAT zasada proporcjonalności przy przyjętych rozwiązaniach pozostaje w pełni zachowana. Podatnicy w dalszym ciągu zachowują prawo do zwrotu VAT w terminie 60 dni – który funkcjonuje jako podstawowy termin zwrotu. Jednocześnie po okresie 6 miesięcy mają możliwość ponownego skorzystania z preferencji z postaci szybszego zwrotu VAT. Analogiczne podejście zastosowano do rozliczeń kwartalnych.

c) sankcja w postaci kary pieniężnej za niezapewnienie współpracy kasy rejestrującej z terminalem płatniczym

Zgodnie z proponowanymi przepisami (art. 111 ust. 6kb ustawy o VAT) przedsiębiorca, który zapewnia możliwość przyjmowania płatności przy użyciu terminala płatniczego i prowadzi ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas - zapewnia współpracę kasy rejestrującej z terminalem płatniczym.

W przypadku stwierdzenia, że podatnik prowadzący ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wbrew projektowanemu art. 19a ust. 3 Prawo przedsiębiorców, nie zapewnia współpracy kasy rejestrującej z terminalem płatniczym, przy użyciu którego zapewnia możliwość przyjmowania płatności, zgodnie z wymaganiami technicznymi dla kas rejestrujących, zgodnie z projektowanymi przepisami naczelnik urzędu skarbowego, w drodze decyzji, nakłada na tego podatnika karę pieniężną w wysokości 5000 zł.

Szczególny moment powstania obowiązku podatkowego dla określonych czynności dokonywanych z mocy prawa

Proponowane w tym zakresie zmiany w ustawie o VAT wynikają z potrzeby doprecyzowania polskich regulacji w zakresie momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT. Potrzeba taka została zauważona w związku z wydanym w dniu 25 lutego 2021 r. wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie C-604/19 Gmina Wrocław przeciwko Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej. W wyroku tym TSUE uznał, że przekształcenie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo pełnej własności w zamian za uiszczenie opłaty stanowi dostawę towarów w rozumieniu art. 14 ust. 2 lit. a) dyrektywy VAT, a gmina przy tej czynności działa w charakterze podatnika podatku, a nie organu władzy. Wyrok dotyczy czynności przekształcenia tego prawa dokonanej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na

cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2040), czyli przekształcenia użytkowania wieczystego z mocy prawa.

Wykładnia przepisów unijnych w przedmiotowym obszarze dokonana przez TSUE w wyroku z 25 lutego 2021 r. różni się od dotychczasowej linii orzeczniczej organów podatkowych i sądów krajowych, choć wspólna jest konkluzja – zgodnie z dyrektywą VAT oraz z przepisami polskiej ustawy o VAT funkcjonującej od 2004 r. czynności takie zasadniczo podlegają opodatkowaniu tym podatkiem. W świetle natomiast ww. wyroku za opodatkowaną dostawę towarów powinny być uważane czynności, które dotąd za taką dostawę uznawane nie były, czyli przekształcenie użytkowania wieczystego we własność w przypadku gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste przed 1 maja 2004 r. (czyli przed dniem obowiązywania ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).

Proponowana zmiana w art. 19a ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy o VAT polega na uzupełnieniu katalogu czynności, dla których obowiązek podatkowy w podatku VAT powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty (szczególny moment powstania obowiązku podatkowego) o czynności przeniesienia z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie. Dotychczas wskazany przepis dotyczył przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu własności towarów w zamian za odszkodowanie, przepis nie wymieniał zatem wprost takich czynności dokonywanych z mocy prawa, brak jest jednak przesłanek do traktowania ich w odrębny sposób. Również zatem dla czynności przeniesienia prawa własności towarów z mocy prawa za odszkodowaniem obowiązek w VAT będzie powstawał w momencie otrzymania całości lub części zapłaty z tego tytułu.

W przypadku będących przedmiotem wyroku TSUE czynności przekształcenia użytkowania wieczystego nieruchomości we własność obowiązek podatkowy powstawałby zatem z momentem otrzymania każdej opłaty rocznej i dotyczyłby otrzymanej kwoty.

Jednocześnie, zgodnie z przepisem przejściowym, stosowanie szczególnego obowiązku podatkowego miałoby miejsce w odniesieniu do czynności przeniesienia prawa własności towarów z mocy prawa w zamian za odszkodowanie dokonanych już przed dniem wejścia w życie ustawy wprowadzającej zmiany w art. 19a ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o VAT. Dotyczyłoby to kwot otrzymywanych z tego tytułu od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy (z wyłączeniem przypadków, gdy podatek z tytułu przeniesienia prawa własności towarów z mocy prawa w zamian za odszkodowanie został rozliczony przed dniem wejścia w życie proponowanych zmian).

Pozwoli to na stosowanie jednolitych zasad dotyczących momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT dla wszystkich czynności dokonanych z mocy prawa (art. 19a ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy o VAT).

Zmiany dostosowawcze w zakresie Nomenklatury Scalonej (CN)

W dniu 28 czerwca 2019 r. został przyjęty i podpisany przez Radę Współpracy Celnej WCO nowy Zharmonizowany System (HS) 2022. Na podstawie tego dokumentu Komisja Europejska (DG TAXUD) we współpracy z państwami członkowskimi UE, dokonała transpozycji zmian z HS do Nomenklatury scalonej (CN) Wspólnej Taryfy Celnej UE, która będzie obowiązywała od dnia 1 stycznia 2022 r.

Od 1 stycznia 2022 r. wejdą w życie zmiany w unijnej Nomenklaturze scalonej CN (tzw. CN 2022), które będą miały również wpływ na przepisy ustawy o VAT w zakresie w jakim odwołują się one do tej nomenklatury, tj. m.in. stawek obniżonych VAT, zwolnienia podmiotowego, z tytułu importu towarów, czy też szczególnych procedur w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków.

Tegoroczne zmiany CN są konsekwencją zmian w ogólnościowej nomenklaturze Systemu Zharmonizowanego – tzw. HS 2022, które są przeprowadzane co 5 lat. Zmiany w Nomenklaturze scalonej (CN) polegają m.in. na zmianach w nazwach i zawartości działów, pozycji czy też w symbolach klasyfikacyjnych, które będą obowiązywały od dnia 1 stycznia 2022 r.

W związku z tym konieczne stały się następujące zmiany.

Zmiana w art. 46 w pkt 2 polega na dodaniu CN 2404 11 00 i 2404 19 10. Zmiany w Nomenklaturze scalonej (CN) wprowadzają nowe pozycje CN. Wyroby, które będą klasyfikowane do nowych CN 2404 11 00 (produkty przeznaczone do wdychania bez spalania zawierające tytoń lub tytoń odtworzony) i CN 2404 19 10 (produkty przeznaczone do wdychania bez spalania zawierające namiastki tytoniu) obecnie klasyfikowane są do CN 2403 (ex 2403 91 00 i ex 2403 99 90). Oznacza to, że „wyłączona” zostanie część towarów dotychczas zawarta w CN 2403, które dla potrzeb stosowania zwolnień w imporcie towarów, o których mowa w art. 47-80 ustawy o VAT, uważane są za tytoń i wyroby tytoniowe.

Należy zatem dodać CN 2404 11 00 i CN 2404 19 10 do pkt 2 art. 46 ustawy o VAT. Zmiana ta ma na celu zapewnienie tego samego zakresu definicji tytoniu i wyrobów tytoniowych, które obowiązywały przed 1 stycznia 2022 r. Niewprowadzenie tej zmiany oznaczałoby wyłączenie niektórych wyrobów z definicji tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Zmiany w art. 120 ustawy o VAT polegają na dostosowaniu CN do brzmienia, które będzie obowiązywało od dnia 1 stycznia 2022 r. Od 1 stycznia 2022 r. w Nomenklaturze scalonej (CN) bowiem nastąpi skrócenie CN 9702 00 00, CN 9703 00 00, CN 9705 00 00 i CN 9706 00 00” do postaci 9702, 9703, 9705 i 9706. Zmiany te mają wyłącznie charakter dostosowawczy.

Dodatkowo w załączniku nr 7 do ustawy proponuje się zmianę polegającą na zastąpieniu CN ex 3705 na CN ex 3705 00. W obecnie obowiązującej Nomenklaturze scalonej (CN) zamiast CN 3705 jest CN 3705 00.

Zmiana brzmienia objaśnienia nr 1 do załącznika nr 3 i załącznika nr 10 do ustawy ma charakter doprecyzowujący, jej celem jest usunięcie wszelkich wątpliwości co do zakresu stosowania stawki obniżonej, której dotyczą te załączniki.

Wykreślenie dotychczas zawartego w objaśnieniu do obydwu ww. załączników sformułowania „dla zakresu sprzedaży” usunie wątpliwości co do tego, że zastrzeżenie odnosi się do wszelkiego rodzaju transakcji opodatkowanych, których przedmiotem są odpowiednio:

- towary i usługi zwolnione od podatku lub opodatkowane stawkami niższymi niż stawka 8% - w przypadku załącznika nr 3,
- towary i usługi zwolnione od podatku lub opodatkowane stawką 0% - w przypadku załącznika nr 10.

Zmiany przewidziane niniejszą nowelizacją obejmują zasadniczo również dostosowanie do zmian brzmienia przywołanych w ustawie symboli Nomenklatury scalonej (CN) w załączniku nr 10 do ustawy o VAT:

- zmiana w poz. 10 załącznika nr 10 wynika ze zmiany nazwy działu, w której dodano tłuszcze i oleje mikrobiologiczne, które są już obecnie klasyfikowane w CN 15,
- zmiana w poz. 11 załącznika nr 10 wynika ze zmiany nazwy działu, w której dodano owady. W związku ze zmianami w Nomenklaturze scalonej (CN) pewne przetwory z nieżywych i jadalnych owadów będą klasyfikowane do CN 16,
- zmiana w poz. 17 załącznika nr 10 wynika ze zmiany nazwy pozycji, w której doprecyzowano, że CN 2202 nie obejmuje soków z orzechów objętych CN 2009. Napoje roślinne i z orzechów nieklasyfikowane w CN 2009 w dalszym ciągu będą klasyfikowane w CN 2022,
- zmiana w poz. 19 załącznika nr 10 wynika z aktualizacji nazwy pozycji dotyczącej nut tj. zmianę z obecnego CN 4904 00 na CN 4904 00 00,
- zmiana w poz. 21 załącznika nr 10 wynika ze zmiany nazwy CN 9619 00.

Nowa matryca stawek VAT opiera się na Nomenklaturze scalonej (CN) i w konsekwencji na akceptacji dla dynamiki wprowadzanych w niej każdego roku zmian. W związku z powyższym zmiany w Nomenklaturze scalonej (CN) mogą wiązać się ze zmianami w stawkach VAT na pewne produkty.

Wprowadzane niniejszą nowelizacją zmiany zasadniczo wiążą się ze zmianą nazw CN, jednakże w niewielkim zakresie mogą nastąpić zmiany w zakresie stawek obniżonych VAT dotyczących niektórych towarów.

Przykładowo pewne przetwory z nieżywych i jadalnych owadów zostały przeniesione do CN 16 z innych działów takich jak CN 18, 19 i 21, co może za sobą pociągać zmianę stawki na ograniczony katalog produktów z tej kategorii.

Podobne zmiany dostosowawcze są konieczne również w załączniku nr 12 do ustawy o VAT. Z poz. 1 załącznika nr 12 obejmującego Wyroby (złom) z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali „wyłączona” zostanie część towarów dotychczas (i w załączniku) zawarta w CN

7112. Towary objęte tym grupowaniem trafią łącznie z innymi towarami do grupowania CN 8549: Odpady i złom elektryczne i elektroniczne (w tym z udziałem metali szlachetnych). W tej części należy zatem CN 8549 dodać do załącznika nr 12. Ma to na celu zapewnienie tego samego zakresu wyłączeń ze zwolnienia, które obowiązywały przed 1 stycznia 2022 r. Zakres tych towarów został wskazany w poz. 1a załącznika nr 12 do ustawy.

Niewprowadzenie tej zmiany oznaczałoby zmniejszenie zakresu wyłączeń ze zwolnienia podmiotowego.

Dodatkowo od 1 stycznia 2022 r. w kodzie CN 9706 00 00 nastąpi podział tego kodu na antyki ze względu na ich wiek (wprowadzenie kategorii antyków w wieku powyżej 250 lat oraz pozostałych). Oznacza to skrócenie kodu do postaci 9706 i w rozwinięciu podział na antyki ze względu na wiek. Zmiany mają wyłącznie charakter dostosowawczy i nie wpływają na zakres merytoryczny załącznika nr 12 do ustawy o VAT.

Oprócz zmian dostosowujących CN do zmian w systemie HS, Nomenklatura scalona (CN) ulega również corocznym modyfikacjom, które mają jednak co do zasady węższy zakres niż tegoroczna zmiana.

Projektowane zmiany mają jedynie charakter dostosowawczy i nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy w zakresie zmian dokonanych z CN w związku ze zmianami w unijnej Nomenklaturze scalonej (CN) nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

W zakresie jednak stawek VAT, jak wskazano powyżej mogą nastąpić nieznaczne zmiany powodujące chociażby konieczność przeglądu oferowanego asortymentu i odpowiednie dostosowanie systemów księgowych i kas rejestrujących. W związku z tym, że Nomenklatura scalona (CN) ulega corocznym modyfikacjom obowiązek taki będzie występował każdego roku.

Zmiany regulacji są zgodne z zasadą proporcjonalności i adekwatności, o której mowa w art. 67 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

ZMIANY W USTAWIE – ORDYNACJA PODATKOWA

Przepisy w zakresie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania

W praktyce przeciwdziałania unikaniu opodatkowania dostrzeżono, że schematy unikania opodatkowania przeprowadzane często są przez kilka podmiotów. Podmioty te, w szczególności osoby fizyczne, celowo zmieniają dotychczasową siedzibę (miejsce zamieszkania), co utrudnia naczelnikom urzędów skarbowych objęcie swoim zakresem działania wszystkich podmiotów uczestniczących w schemacie unikania opodatkowania. Celem poprawienia ekonomiki postępowania oraz skuteczności Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania proponuje się zatem przyznać Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej uprawnienie do wyznaczenia jednego naczelnika urzędu skarbowego w sprawach, w których dostrzeżono mechanizm unikania opodatkowania, zaś uczestniczące w schemacie podmioty mają siedzibę (miejsce zamieszkania) na obszarze działania więcej niż jednego naczelnika urzędu skarbowego. Proponowany przepis art. 18ca Ordynacji podatkowej umożliwia zatem wyznaczenie naczelnika urzędu skarbowego jako właściwego do przeprowadzenia kontroli podatkowych lub postępowań w sprawach dotyczących podatników lub płatników pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie wydania decyzji z zastosowaniem przepisu art. 119a lub środków ograniczających umowne korzyści. Jednocześnie jednak, wprost wskazuje się w przepisie, że wyznaczony organ nie może przeprowadzać postępowania podatkowego określonego w rozdziale 2 działu IIIA lub wydania decyzji z zastosowaniem art. 119a, do czego wyłączną kompetencję ma Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Wprowadza się odpowiednie stosowanie przepisów art. 18c § 3-6.

Przepisy art. 78 Ordynacji podatkowej dyscyplinują organ podatkowy do niezwłocznego wydania decyzji stwierdzającej nadpłatę lub zwrotu nadpłaty bez wydania takiej decyzji na podstawie art. 75 § 4, pod rygorem zwrócenia kwoty nadpłaty wraz z oprocentowaniem naliczonym od dnia złożenia wniosku. Regulacje te zakładają, że w przeciągu dwóch miesięcy organ podatkowy będzie w stanie merytorycznie rozpatrzyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty bez powstania dodatkowego zobowiązania po stronie tego organu.

W obecnym brzmieniu regulacje te pomijają jednak fakt, że w postępowaniu o stwierdzenie nadpłaty mogą mieć zastosowanie klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, zaś do oceny zasadności jej stosowania właściwy jest jedynie Szef Krajowej Administracji Skarbowej, który nie jest organem podatkowym otrzymującym wnioski o stwierdzenie nadpłaty.

Proponuje się zatem wprowadzenie odrębnych zasad oprocentowania zwrotu nadpłaty, w przypadku gdy w sprawie wniosku o jej stwierdzenie zaszły przesłanki wskazane w przepisie art. 119g § 1 Ordynacji podatkowej, a do ich oceny nie był właściwy dany organ podatkowy. Wydłużony termin braku oprocentowania zwracanej nadpłaty jest uzasadniony przede wszystkim wysokim stopniem skomplikowania przypadków, w których może mieć zastosowanie klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści. Dodatkowym elementem uzasadniającym wydłużenie tego okresu jest to, że

zasadniczy wpływ na ocenę, czy w sprawie ma zastosowania klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania, w wyniku czego nadpłata nie powstanie, może mieć opinia Rady ds. Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania, a postępowanie przed tym organem może trwać nawet 3 miesiące. Interesy podmiotu składającego wniosek o stwierdzenie nadpłaty są nadal zabezpieczone koniecznością zwrotu nadpłaty wraz z oprocentowaniem liczonym już od momentu złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty w przypadku przekroczenia 6-miesięcznego terminu na wydanie decyzji stwierdzającej nadpłatę lub zwrot nadpłaty, gdy zaistniały przesłanki określone w przepisie art. 119g § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

Obecna wersja przepisu art. 119gd § 2 zdanie pierwsze Ordynacji podatkowej nakłada na organ podatkowy obowiązek, który zasadniczo nie jest możliwy do wypełnienia. Norma prawna zawarta w tym przepisie obliguje organ podatkowy do zasięgnięcia opinii Szefa KAS, także w sytuacji, gdy organ ten nawet nie wie, czy w sprawie zostanie stwierdzone unikanie opodatkowania i czy postępowanie zostanie w przyszłości przejęte przez Szefa KAS. Przejęcie przez Szefa KAS postępowań podatkowych w sprawach, w których została wydana decyzja o zabezpieczeniu, bez zasięgnięcia opinii, oznaczałoby, że decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania. Dodatkowym argumentem przemawiającym za skreśleniem w przepisie art. 119gd § 2 Ordynacji podatkowej wyrazów „albo przed wszczęciem lub przejęciem postępowania podatkowego na podstawie art. 119g § 1 lub 3” jest to, że niezasadnie skreślana norma spowalnia organ zabezpieczający w swoim działaniu, które z natury instytucji powinno być niezwłoczne.

Wskazana w przepisie art. 119h § 3a Ordynacji podatkowej propozycja ma na celu doprecyzowanie, że to Szef Krajowej Administracji Skarbowej pozostaje organem właściwym do udostępnienia akt sprawy na żądanie strony postępowania w trakcie postępowania przed Radą.

W przepisie art. 119zc § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej proponuje się ograniczyć do 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku możliwość wycofania wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej za zwrotem połowy uiszczonej opłaty; do tego terminu nie będzie miał zastosowania przepis art. 139 § 4 Ordynacji podatkowej.

W praktyce wydawania opinii zabezpieczającej dostrzeżono przypadki, w których po wykonaniu stosownej pracy pracowników organu podatkowego i wyjaśnieniu wątpliwości związanych z treścią wniosku wnioskodawca, mając świadomość pogłębionej wiedzy organu podatkowego na temat ujawnionego schematu unikania opodatkowania lub zmieniając plany biznesowe z innych powodów, decydował się wycofać wniosek, aby odzyskać choć część uiszczonej opłaty. Biorąc pod uwagę cel opłaty nie jest zasadny zwrot połowy uiszczonej opłaty, jeśli po kilku miesiącach postępowania projekt rozstrzygnięcia merytorycznego jest często na ukończeniu. Podkreślenia wymaga także, że w przypadku np. wydawania uprzednich

porozumień cenowych, zwrot części opłaty co do zasady nie jest możliwy, zatem proponowana zmiana nie powinna być postrzegana jako szczególnie restrykcyjna.

Analogicznie, w procedurze wydawania decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania proponuje się skrócić termin, w którym zainteresowani mogą uzyskać zwrot połowy uiszczonej opłaty przy cofnięciu wniosku do dwóch miesięcy (art. 119zff § 4 pkt 1 Ordynacji podatkowej). Podstawową długość tego postępowania określają bowiem zasady ogólne wskazane w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej. Ponadto, zainteresowani mają możliwość wyjaśnienia wszelkich wątpliwości przed złożeniem wniosku, w trybie określonym w art. 119zfc § 1 Ordynacji podatkowej, co uzasadnia wprowadzenia proponowanego ograniczenia.

W przepisach art. 119zc § 3 i art. 119zff § 5 zdanie drugie Ordynacji podatkowej proponuje się nanieść poprawki redakcyjne, które pozwolą wyeliminować wątpliwości odnośnie do tego, kiedy powinien następować zwrot połowy opłaty za wniosek o wydanie opinii zabezpieczającej lub decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania w przypadku wycofania wniosku. Zwrot opłaty w przypadku wycofania wniosku nie jest bowiem „nienależną opłatą”, jak obecnie stanowi m.in. przepis art. 119zc § 3 Ordynacji podatkowej.

Proponuje się zastąpienie w przepisie art. 119zf wyrazów „art. 165 § 3 i 3b” wyrazami „art. 165 § 3, 3b i 9”. Zmiana ma na celu uwzględnienie obowiązków informacyjnych określonych w art. 165 § 9 Ordynacji podatkowej w postępowaniu o wydanie opinii zabezpieczającej, tj. przekazanie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679.

Proponowana zmiana w art. 119zfk § 1 Ordynacji podatkowej w zakresie dodania po wyrazie „deklaracji” wyrazów „wraz z uzasadnieniem przyczyn korekty” jest pochodną wprowadzonej ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2193 z późn. zm.) regulacji art. 81b § 1f Ordynacji podatkowej, zgodnie z którą podmiot korygujący deklarację w toku postępowania określonego w art. 119g Ordynacji podatkowej składa ją wraz z uzasadnieniem. W tych okolicznościach wydaje się zasadne i systemowo spójne, aby organ podatkowy otrzymujący korektę deklaracji w wyniku wydania decyzji określającej cofnięcie skutków unikania opodatkowania także otrzymał stosowne wyjaśnienie działania podatnika. Podkreślić należy, że organ podatkowy otrzymujący skorygowaną deklarację nie będzie tym samym organem, który wyda decyzję określającą warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania.

Zmiana w przepisie art. 119zfb pkt 1 Ordynacji podatkowej spowodowana jest koniecznością objęcia zakresem przedmiotowego przepisu także płatników (w związku z możliwością kwestionowania korzyści podatkowej uzyskanej w związku z transakcją, w której występuje płatnik), zatem obecne odniesienie się tylko do podatników pozostaje zbyt wąskie. Ponadto, w zmienionym przepisie redakcyjnie uściślono, że przesłanką blokującą wszczęcie postępowania

jest również zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, która może być związana z korzyścią podatkową, której dotyczy wnioski. Dotychczasowe brzmienie przepisu może błędnie sugerować, że przepisem nie są objęte kontrole podatkowe, które zostały wszczęte bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia.

W przepisie przejściowym proponuje się zastosowanie przepisu art. 119zfb pkt 1 Ordynacji podatkowej, w projektowanym brzmieniu, do wniosków o wydanie decyzji określającej warunki cofnięcia unikania opodatkowania złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Propozycja uzupełnienia w przepisie art. 119zfo Ordynacji podatkowej obejmuje przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej możliwości nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał w postępowaniu określonym w rozdziale V działu IIIa Ordynacji podatkowej posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, lub przekazał je w niepełnym zakresie.

Wprowadzenie albo modyfikacje przepisów art. 119zfd § 1a, art. 119zff § 3a, § 6 i 7, art. 119zff § 2a, art. 119zfma, art. 258 § 1 pkt 6 i 7 i § 3, art. 259b oraz art. 274a § 3 Ordynacji podatkowej są spowodowane uwidocznieniem się we wstępnych kontaktach organu podatkowego z podmiotami zainteresowanymi procedurą cofnięcia skutków unikania opodatkowania, kwestii korzyści podatkowych osiąganych przez wiele okresów rozliczeniowych na podstawie tej samej, dokonanej w przeszłości czynności. W obecnym stanie prawnym, w przypadku osiągnięcia korzyści podatkowej przez wiele okresów rozliczeniowych zainteresowany podmiot zobligowany byłby do każdorazowego złożenia wniosku o wydanie decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania po uzyskaniu tej korzyści i zakończeniu konkretnego okresu rozliczeniowego. Jako najbardziej zwyczajny przypadek można tu wskazać m.in. na uzyskiwane w kolejnych okresach rozliczeniowych koszty uzyskania przychodów wynikające z amortyzacji środka trwałego, która nie byłaby możliwa bez dokonania czynności określonej w art. 119a Ordynacji podatkowej. Powyższa sytuacja prawna czyni omawianą procedurę nieatrakcyjną dla podmiotów pragnących wycofać się ze skutków unikania opodatkowania także w zakresie przyszłych korzyści podatkowych.

Skorzystanie z możliwości cofnięcia skutków unikania opodatkowania w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja będzie obwarowane szeregiem warunków określonych w przepisie art. 119zfma § 3 Ordynacji podatkowej, co ma na celu zabezpieczenie interesów administracji skarbowej oraz zapewnienie przepływu wiedzy o wywodzeniu przez zainteresowanego skutków podatkowych z hipotetycznego stanu faktycznego. Wydaje się przy tym zasadne, aby podmiot zainteresowany nie zwlekał do upływu biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego ze skorzystaniem z

prawa do cofnięcia skutków unikania opodatkowania. Uprawnienie wynikające z decyzji nie będzie limitowane wyraźną granicą czasową. Proponuje się jednak wyłączyć możliwość przenoszenia uprawnienia na następców prawnych zainteresowanego wynikającego z wydanej decyzji w zakresie możliwości cofnięcia skutków unikania opodatkowania w zakresie korzyści podatkowych uzyskiwanych w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja.

W przypadku nieskorzystania przez podatnika lub płatnika z uprawnień wynikających z wydanej decyzji, organy podatkowej będą miały możliwość uzyskania wyjaśnień od zainteresowanych w ramach czynności sprawdzających (art. 274a § 3 Ordynacji podatkowej), co pozwoli administracji podatkowej na sprawniejszą reakcję w przypadku ewentualnego zaprzestania niwelowania przez zainteresowanego nadal powstających korzyści podatkowych.

W przypadku uznania, że stan faktyczny będący podstawą uzyskania korzyści podatkowej w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja różni się od stanu faktycznego zawartego w decyzji, organ podatkowy stwierdzi jej wygaśnięcie. Kolejną przesłanką stwierdzenia wygaśnięcia decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania w zakresie korzyści podatkowych uzyskiwanych w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja będzie zmiana stanu prawnego, która będzie mieć bądź ma wpływ na ocenę zasadności zastosowania art. 119a Ordynacji podatkowej, np. w kwestii sprzeczności tej korzyści z celem lub przedmiotem ustawy podatkowej lub jej przepisu, bądź na zmianę sposobu lub metody (mechanizmu) wyliczenia korzyści podatkowej. W przypadku gdy zainteresowany w ogóle nie skorzysta z uprawnień wynikających z decyzji, decyzja ta wygaśnie zaś z mocy prawa.

W przypadkach, o których mowa w art. 258 § 1 pkt 3 i 4, decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji wywołuje skutki prawne od dnia doręczenia decyzji, której wygaśnięcie się stwierdza, a w przypadkach, o których mowa w art. 258 § 1 pkt 6 i 7 od dnia doręczenia decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji, przy czym jeżeli w przypadkach, o których mowa w art. 258 § 1 pkt 6 lub 7, decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji została doręczona w terminie określonym w art. 119zfm § 3 pkt 4, decyzja ta wywołuje skutki prawne od dnia poprzedzającego dzień złożenia deklaracji, korekty deklaracji lub informacji zastępczej (art. 258 § 3 Ordynacji podatkowej).

Do cofnięcia skutków unikania opodatkowania w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja będą miały zastosowanie te same zasady, które obowiązują obecnie, np. nieskuteczna prawnie będzie korekta odwracająca skutki cofnięcia skutków unikania opodatkowania.

Proponuje się również zmianę brzmienia przepisu art. 119g § 3 zdanie drugie Ordynacji podatkowej. Zmiana ma na celu wyłączenie stosowania przepisów art. 201 § 3 i art. 205 § 2 Ordynacji podatkowej do zawieszanej kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej.

Przepis nie wyłącza stosowania art. 206 Ordynacji podatkowej, ma jednak na celu poprawę systematyki ustawy.

Obecne brzmienie przepisów Ordynacji podatkowej zakłada – jako zasadę – że w każdym przypadku zawieszenia postępowania podatkowego lub odmowy jego podjęcia stronie służy prawo do złożenia zażalenia na postanowienie w tym zakresie, a następnie – w przypadku uzyskania niesatysfakcjonującego jej zdaniem rozstrzygnięcia – złożenia skargi do sądu administracyjnego. Na podstawie art. 292 Ordynacji podatkowej oraz art. 94 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej zasady te rozciągają się również na zawieszenie kontroli podatkowej oraz kontroli celno-skarbowej.

Nie kwestionując słuszności tych zasad, dopuszczalne i wskazane jest ich wyłączenie w przypadku kontroli podatkowej oraz kontroli celno-skarbowej zawieszanej na podstawie przesłanki zawartej w art. 119g § 3 zdanie pierwsze Ordynacji podatkowej. Przepis art. 119g § 3 Ordynacji podatkowej stanowi bowiem przepis szczególny wobec regulacji art. 94 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej i art. 292 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie bowiem ze wskazanymi ogólnymi regułami zawartymi w przepisie art. 201 § 3 oraz art. 205 § 2 Ordynacji podatkowej strona (kontrolowany) ma prawo do kontroli instancyjnej i sądownoadministracyjnej rozstrzygnięcia w przedmiocie zawieszenia lub dalszego zawieszenia prowadzenia sprawy podatkowej (postępowania, kontroli). Jednakże w przypadku, o którym mowa w przepisie art. 119g § 3 Ordynacji podatkowej nie następuje *de facto* zawieszenie prowadzenia sprawy podatkowej, lecz sprawa ta zostaje „przejęta” przez wszczęte równoległe postępowanie podatkowe, w którym obowiązują m.in. przepisy art. 139-141 Ordynacji podatkowej gwarantujące kontrolowanemu niezwłoczne rozpoznanie sprawy. Wyłączenie możliwości zaskarżenia postanowienia wydanego na podstawie przepisu art. 119g § 3 zdanie pierwsze w przedmiocie zawieszenia kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej oraz na podstawie przepisu art. 205 § 1 Ordynacji podatkowej w przedmiocie odmowy podjęcia tych kontroli nie naruszy zatem praw kontrolowanego, bowiem jego sprawa będzie rozpatrywana w innej, równoległe prowadzonej na podstawie przepisów rozdziału 2 działu IIIA Ordynacji podatkowej, sprawie podatkowej. Sytuacja procesowa kontrolowanego zasadniczo nie ulegnie pogorszeniu, w tym nie nastąpi zatamowanie rozpatrzenia jego sprawy.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za zasadnością przedmiotowej propozycji legislacyjnej zmiany brzmienia przepisu art. 119g § 3 zdanie drugie Ordynacji podatkowej są względy ekonomiki procesowej i ograniczenie liczby spraw „wpadkowych” rozpatrywanych przez pracowników, którzy zajmują się przeciwdziałaniem unikaniu opodatkowania. Obecne brzmienie przepisu art. 119g § 3 Ordynacji podatkowej generuje bowiem po pierwsze konieczność wydawania trzech postanowień, po drugie potencjalną obsługę spraw zażaleniowych i sądownoadministracyjnych, w których nie istnieje ryzyko naruszenia praw procesowych kontrolowanego, zaś sprawy te nie są związane z zasadniczymi celami polityki

przeciwdziałania unikaniu opodatkowania. Proponowana zmiana pozwoli m.in. na połączenie postanowienia o przejęciu kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej z postanowieniem o jej zawieszeniu. Obecnie z uwagi na zaskarżalność zawieszenia nie jest możliwe połączenie tych czynności w jednym postanowieniu.

Zmiana w przepisie art. 293 § 2 pkt 13 Ordynacji podatkowej dotyczy rozciągnięcia tajemnicy skarbowej na akta postępowania określonego w dziale II w rozdziale 1a Ordynacji podatkowej. Pozwoli to na kompleksowe objęcie tajemnicą skarbową wszelkich danych zawartych w aktach postępowania interpretacyjnego, w tym danych, które są zawarte w dokumentach związanych z odmową wydania interpretacji indywidualnej w związku z przypuszczeniem zastosowania klauzuli ogólnej przeciwko unikaniu opodatkowania. Podobne rozwiązania zastosowano przykładowo w zakresie postępowania w sprawie wydania opinii zabezpieczającej, czy realizacji umowy o współdziałanie (zob. art. 293 § 2 pkt 10 i 12 Ordynacji podatkowej).

W przepisie przejściowym proponuje się dodatkowo objęcie z mocą wsteczną aktów wytworzonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Udostępnianie informacji objętych tajemnicą skarbową na podstawie porozumień międzynarodowych

Projekt wprowadza zmiany w art. 298 pkt 7 i art. 299 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z art. 299 § 1 Ordynacji podatkowej organy podatkowe mogą udostępniać informacje zawarte w aktach spraw podatkowych (z wyłączeniem danych pochodzących od banków i innych instytucji finansowych) podmiotom wskazanym w art. 298 Ordynacji podatkowej, w tym m.in. innym organom – w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 298 pkt 7 Ordynacji podatkowej). Pozyskanie tego typu informacji jest możliwe dla podmiotów, którym uprawnienie w tym zakresie zostało przyznane na podstawie przepisów odrębnych ustaw oraz ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 299 § 2 Ordynacji podatkowej).

Zatem obecnie udostępnianie informacji podatkowych organom innych państw może odbywać się wyłącznie na podstawie porozumień zawartych w formie odrębnych ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska.

Podkreślenia wymaga fakt, że obecnie Polska jest stroną konwencji dotyczących wzajemnej pomocy administracyjnej oraz wymiany informacji w sprawach podatkowych, które mają status ratyfikowanych umów międzynarodowych. Przykładem jest konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych sporządzonej w Strasburgu dnia 25 stycznia 1988 r. (dalej: „Konwencja strasburska”), która została ratyfikowana przez Prezydenta RP 19 maja 1997 r. Ratyfikowane przez Polskę umowy międzynarodowe często zawierają klauzule, które

pozwalają ich stronom na zawieranie dodatkowych, szczególnych porozumień. Tytułem przykładu można podać art. 6 Konwencji strasburskiej, który w odniesieniu do określonych przypadków i zgodnie z procedurą uzgodnioną w drodze wzajemnego porozumienia pozwala jej stronom dokonywać automatycznej wymiany informacji podatkowych. Konwencja strasburska zawiera więc ogólne ramy i zasady dotyczące wymiany informacji podatkowych między jej stronami, które mogą zostać doprecyzowane poprzez zawarcie dodatkowych porozumień między zainteresowanymi państwami. W ramach takiego porozumienia państwa mogą ustalić przykładowo szczegółowe, techniczne warunki wymiany informacji takie jak ilość czy charakter danych i dzięki temu sprawić, że wymiana informacji między nimi będzie bardziej efektywna.

Obecnie jednak mogą wystąpić wątpliwości czy do skuteczności tego typu porozumienia konieczne jest to, aby zostało one zawarte również w formie ratyfikowanej umowy międzynarodowej, jak stanowi to art. 298 pkt 7 oraz art. 299 § 2 Ordynacji podatkowej. W świetle faktu, że tego typu uzgodnienia między Polską a innym państwem znajdują już oparcie w ratyfikowanej umowie międzynarodowej (przykładowo w Konwencji strasburskiej) nie jest zasadne aby one również musiały mieć tego typu formę dla swojej skuteczności. W związku z powyższym, dla zapewnienia pewności prawnej, zmieniono brzmienie:

- art. 298 pkt 7 Ordynacji podatkowej wskazując, że organy podatkowe mogą udostępniać informacje zawarte w aktach spraw podatkowych innym organom w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, a także w porozumieniach zawartych na podstawie tych umów;
- art. 299 § 2 Ordynacji podatkowej wskazując, że organy podatkowe udostępniają informacje wynikające z akt spraw podatkowych w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, a także w porozumieniach zawartych na podstawie tych umów.

Porozumienia inwestycyjne

Wprowadzenie

Proponuje się wprowadzenie w Ordynacji podatkowej (w skrócie: OP)⁷⁹ przepisów umożliwiających zawarcie, między inwestorem a organem podatkowym, umowy w sprawie skutków podatkowych planowanej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w skrócie: RP). Proponowana regulacja ma na celu wdrożenie do polskiego systemu podatkowego

⁷⁹ Zob. ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zmianami) [w skrócie: OP].

zupełnie nowego instrumentu pod nazwą „porozumienie inwestycyjne” (w skrócie: PI), który ma stanowić skuteczne narzędzie znoszące bariery inwestycyjne w Polsce. Zgodnie z prowadzonym cyklicznie badaniem Narodowego Banku Polskiego *„Szybki Monitoring NBP - analiza sytuacji sektora przedsiębiorstw”* zmiany podatkowo-regulacyjne pozostają od lat jedną z najważniejszych barier dla rozwoju i inwestycji przedsiębiorstw niefinansowych w Polsce. Choć w raporcie z lipca 2020 roku większym wyzwaniem dla firm okazało się przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii wywołanej przez COVID-19, jeszcze w czwartym kwartale 2019 roku częste zmiany legislacyjne oraz dynamicznie rosnące koszty działalności wymieniane były przez firmy jako kluczowe bariery w prowadzonej działalności gospodarczej⁸⁰. Stąd też potrzebę stworzenia podstaw prawnych umożliwiających inwestorowi określenie *ex ante* skutków podatkowych planowanej inwestycji, w tym sposobu prawidłowego wykonywania przezeń praw i obowiązków podatkowych związanych z tą inwestycją, należy uznać za uzasadnioną. Jest to zatem kolejny, obok Programu Współdziałania, krok mający na celu zwiększenie pewności prawa podatkowego w Polsce oraz umożliwiający podjęcie bardziej ścisłej współpracy między podatnikiem a administracją skarbową. Podstawową różnicą jest jednak, iż proponowane regulacje będą również obejmować podmioty planujące realizację inwestycji na terytorium RP, a więc potencjalnych podatników, niejednokrotnie nieposiadających jeszcze jakiegokolwiek historii rozliczeń w Polsce. Głównym celem regulacji jest zaś zwiększenie wartości inwestycji w Polsce, w tym inwestycji zagranicznych, co znajduje odzwierciedlenie w definicji inwestora, jako podmiotu planującego dokonanie nowej inwestycji na terytorium RP o wartości co najmniej 100 000 000 złotych (50 000 000 złotych od 2025 roku). Porozumienie inwestycyjne jest kierowane zarówno do inwestorów będących rezydentami RP jak i podmiotami zagranicznymi.

Z perspektywy ekonomicznej wspieranie inwestycji jest szczególnie istotne, zwłaszcza teraz w obliczu konieczności przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19, ich korzystny wpływ na rynek pracy, infrastrukturę, wymianę technologicznego know-how, czy wzrost gospodarczy, pozostaje nie do przecenienia. Dla inwestorów wysokie tempo zmian przepisów podatkowych jest czynnikiem istotnym, ponieważ nie tylko ogranicza rozwój przedsiębiorstwa, lecz szerzej: stanowi barierę w lokalizacji inwestycji w Polsce. Znajduje to potwierdzenie w systematycznych badaniach klimatu inwestycyjnego prowadzonych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu, gdzie wskazuje się: *„Podobnie jak przed rokiem zagraniczni inwestorzy ze wszystkich czynników najniżej ocenili stałość i przewidywalność prawa (2,53 pkt). Drugim najniżej ocenianym wskaźnikiem jest efektywność sądownictwa gospodarczego (2,73 pkt). Przedstawiciele zagranicznego biznesu niewiele lepiej oceniają też jasność i spójność przepisów prawnych (2,75 pkt). [...] Na tle wszystkich 24 czynników wpływających na atrakcyjność prowadzenia działalności w Polsce nisko zostały ocenione też czynniki związane*

⁸⁰ Zob. https://www.nbp.pl/home.aspx?c=/ascx/koniunktura_prezentacja.ascx.

*z systemem podatkowym. Tegoroczne oceny są nawet niższe niż rok wcześniej, kiedy również obszar podatkowy był wskazywany jako jedno z największych utrudnień dla przedstawicieli zagranicznych firm w naszym kraju - w tym roku formalności związane z podatkami zostały ocenione średnio na 2,76 pkt, a wysokość obciążeń fiskalnych na 2,94 pkt. Duży wpływ na tegoroczną niską ocenę ma z pewnością mnogość i zmienność przepisów podatkowych*⁸¹.

Porozumienie inwestycyjne ma znosić wskazane bariery i przyczynić się do zwiększenia pewności prawa podatkowego w Polsce, ponieważ w przypadku inwestorów polskich czy zagranicznych dotychczasowe narzędzia nie mogą zostać uznane za wystarczające. Istnieje zatem konieczność stworzenia nowego i elastycznego instrumentu współpracy organów podatkowych z przyszłymi lub nowymi przedsiębiorcami, w szczególności poprzez wypracowanie odpowiedniego systemu obsługi i wsparcia w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych, który powinien być oparty na zasadzie dobrowolności, wzajemnego zaufania i transparentności. Tradycyjny system nadzoru i kontroli nie jest w stanie spełnić wszystkich potrzeb podatników w świetle zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej. Nie jest on również obecnie przystosowany w sposób w pełni kompleksowy do obsługi inwestorów, którzy planują rozpoczęcie działalności gospodarczej w Polsce.

Głównym założeniem konstrukcyjnym jest konsensualny charakter PI, w tym zakładający maksymalne odformalizowanie procedury współpracy i oparcie jej na zasadach transparentności, partnerstwa, dobrej woli oraz wzajemnego zaufania, przy uwzględnieniu nadrzędnej zasady legalizmu. Porozumienie inwestycyjne ma być dla inwestora (podatnika lub potencjalnego podatnika) narzędziem określającym skutki podatkowe inwestycji w sposób maksymalnie kompleksowy. Jednocześnie ma być pomostem i zachętą do przystąpienia przez inwestora w przyszłości, po zrealizowaniu inwestycji, do Programu Współdziałania, którego ideą jest niepoddana drobiazgowej formalizacji współpraca między podatnikami a Szefem Krajowej Administracji Skarbowej (w skrócie: Szef KAS). Przedmiotowa regulacja dostosowana jest do polskich uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz specyfiki polskiego systemu prawnego, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i oczekiwań podmiotów planujących rozpoczęcie lub rozwinięcie aktywności inwestycyjnej w Polsce.

Nazwa i legalna definicja instytucji porozumienia inwestycyjnego (art. 20zs § 1)

Projektowana nowa instytucja w polskim prawie podatkowym została nazwana porozumieniem inwestycyjnym. Pierwszy człon tej nazwy nawiązuje do podobnej instytucji porozumienia podatkowego (art. 20zb i nast. OP), która została wprowadzona w lipcu 2020 roku i jest elementem szerszej instytucji współdziałania (dział IIB OP), oraz obowiązującej od 2006 roku instytucji uprzedniego porozumienia cenowego (art. 81 i nast. ustawy o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień

⁸¹ Zob. Wyniki badania klimatu inwestycyjnego w Polsce w 2018, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, ss. 18-19.

cenowych⁸²). W ten sposób projektodawca wyraża wolę kontynuacji zmian w prawie podatkowym w kierunku nowego modelu stosunków między administracją podatkową i podatnikami, który można w skrócie określić jako model kooperacyjny czy model współpracy. Drugi człon nazwy ma natomiast podkreślać proinwestycyjny charakter nowej instytucji. Chodzi o to, że społeczno-gospodarczym celem i sensem tej instytucji jest nowa inwestycja i wsparcie dla inwestora ze strony administracji podatkowej.

Legalna definicja PI jest zawarta w projektowanym art. 20zs § 1. Porozumienie inwestycyjne ma być umową w sprawie skutków podatkowych inwestycji planowanej lub rozpoczętej na terytorium RP, zawieraną na wniosek inwestora między nim i właściwym organem podatkowym, ewentualnie na wniosek dwóch lub więcej inwestorów - między nimi i tym organem.

Forma prawna PI i zasada konsensualności (art. 20zs § 1)

Porozumienie inwestycyjne ma być zawierane w formie umowy. Wybór formy umowy dla konstrukcji prawnej PI ma podkreślać kooperacyjny i partnerski charakter nowej instytucji, i szerzej - relacji między investorem a właściwym organem podatkowym i administracją podatkową w ogóle. Z użycia formy umowy wynika kluczowa cecha konstrukcyjna PI: zasada konsensualności. Zawarcie i zmiana PI wymagają woli i zgody dwóch stron: inwestora i właściwego organu podatkowego. Stąd wynika, że złożenie wniosku o zawarcie PI wszczyna szczególny rodzaj postępowania, będący swoistą fuzją ogólnych przepisów o postępowaniu podatkowym i przepisów szczególnych (macierzystych) o częściach składowych PI, i mający charakter procesu uzgodnieniowego ze względu na zasadę konsensualności. Stąd wynika dalej, że złożenie wniosku nie rodzi po stronie organu podatkowego bezwzględnego ani względnego obowiązku zawarcia umowy z wnioskodawcą. Stąd również wynika, że w każdym czasie inwestor może zmienić lub cofnąć wniosek. Wybór formy umowy i zasada konsensualności zachęcają ponadto do możliwie najdalej idącego odformalizowania czy uelastycznienia procesu powstania PI, co wyraża się w szczególności w niedopuszczalności skarżenia czynności w tym procesie i samego porozumienia inwestycyjnego. Zasada konsensualności jest kluczowa dla konstrukcji prawnej PI i w założeniu projektodawcy ma wpływać na możliwie wszystkie elementy nowej instytucji, będąc ze swojej natury generalną dyrektywą interpretacyjną w procesie stosowania i wykładni przepisów o niej.

Ustawowy cel PI i zasada pewności prawa (art. 20zs § 2)

Legalna definicja PI, zawarta w art. 20zs § 1, zostaje dopełniona w § 2 poprzez wskazanie celu PI: „służy realizacji zasady pewności prawa podatkowego oraz zapewnieniu jednolitej i spójnej wykładni przepisów prawa podatkowego”. Ten przepis stanowi w założeniu projektodawcy

⁸² Zob. ustawę z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2200).

generalną dyrektywę interpretacyjną w procesie stosowania i wykładni przepisów o porozumieniu inwestycyjnym. Jak już wspomniano, społeczno-gospodarczym celem i sensem tej instytucji jest nowa inwestycja i wsparcie dla inwestora ze strony administracji podatkowej. Z tej perspektywy pewność prawa jest celem i funkcją PI, a konsensualność PI - środkiem do tego celu. Taki węzeł zasady pewności prawa i zasady konsensualności ma wpływać na konstrukcję PI i działanie tej instytucji. Każde zachowanie uczestników uzgodnieniowego procesu powstania PI i stron zawartego PI, i szerzej - każdego organu podatkowego stosującego przepisy o PI, a także każdy wynik wykładni, które niweczą ustawowy cel PI lub realizują ten cel w stopniu gorszym czy mniejszym, powinny ustąpić takiemu zachowaniu i takiemu wynikowi wykładni, które lepiej czy więcej realizują ten cel.

Zakres podmiotowy PI: właściwy organ podatkowy i legalna definicja inwestora (art. 20zs § 1 i § 3)

Jak wynika wprost z legalnej definicji PI, organem podatkowym właściwym w sprawie PI ma być minister właściwy do spraw finansów publicznych, czyli w czasie obecnym Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (w skrócie: Minister Finansów). Przewidziana jest jednak także możliwość upoważnienia przez Ministra Finansów innego organu do działania w tym zakresie (art. 20zs § 7). W ocenie projektodawcy, związanie PI z Ministrem Finansów jest nie tylko celowe i zasadne, ale przede wszystkim konieczne, aby podnieść rangę nowej instytucji i uwiarygodnić ją w oczach potencjalnych inwestorów. W ten sposób Minister Finansów jako konstytucyjny i centralny organ Państwa Polskiego bierze na siebie odpowiedzialność za nową instytucję i gwarantuje jej skuteczne działanie, reprezentując Państwo Polskie wobec krajowych i zagranicznych inwestorów.

Legalna definicja inwestora - zawarta w projektowanym art. 20zs § 3 - wskazuje, że inwestorem może być każdy podmiot, który planuje lub rozpoczął inwestycję na terytorium RP. Projektodawca odchodzi w tym miejscu od tradycyjnej konstrukcji takiej definicji (opartej na typologii podmiotów) w celu jej uproszczenia i przez to możliwie najszerszego ujęcia kręgu inwestorów. Inwestorem może być zarówno podmiot prawa polskiego, jak i podmiot prawa obcego. Może być nim zarówno podmiot już mający status podatnika w rozumieniu polskiego prawa podatkowego, jak i dopiero potencjalny przyszły podatnik. Może być nim zarówno podatnik prowadzący działalność gospodarczą na terytorium RP, mający już pewną historię podatkową i dorobek inwestycyjny, jak i zupełnie nowy podatnik, niemający żadnej historii ani dorobku, i dopiero planujący swoją pierwszą inwestycję.

Zamiarem projektodawcy jest zawieranie i stosowanie porozumień inwestycyjnych w stosunku do nowych inwestycji, tj. dopiero planowanych i mających mieć miejsce w przyszłości. Jednak ze względu na potencjalną czasochłonność procesu uzgodnienia PI i w celu uelastycznienia konstrukcji PI dopuszcza się możliwość zawarcia PI w stosunku do inwestycji faktycznie już rozpoczętej. Konsensualność PI i możliwość odmowy przez Ministra Finansów zawarcia PI

(powiązana ze zwrotem uiszczonej opłaty wstępnej za wnioski o zawarcie PI) mają stanowić wystarczające narzędzie reglamentacji charakteru i stopnia zaawansowania inwestycji, co do których zostanie zawarte porozumienie.

Zakres przedmiotowy PI: legalna definicja inwestycji oraz kryterium nowości i wartości (art. 20zs § 4)

Legalna definicja inwestora, zawarta w art. 20zs § 3, zostaje dopełniona przez legalną definicję inwestycji, zawartą w art. 20zs § 4. Projektodawca nie kreuje w tym miejscu nowej definicji inwestycji, lecz odsyła do definicji zawartej w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji. Zgodnie z art. 2 pkt 1 tej ustawy, nowa inwestycja oznacza:

- a) *„a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu przez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu lub*
- b) *nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa”.*

Taka konstrukcja definicji inwestycji pozwala osiągnąć systemową spójność pojęć używanych w przepisach dotyczących inwestycji preferowanych na terytorium RP (czyli w tzw. Polskiej Strefie Inwestycji będącej rozwinięciem instytucji specjalnych stref ekonomicznych) i powiązanych ulg podatkowych (chodzi przede wszystkim o zwolnienia w podatkach dochodowych).

Odesłanie do cytowanej definicji nowej inwestycji wzmacnia kryterium nowości inwestycji, które wynika już wprost z legalnej definicji PI: „...*umowę w sprawie skutków podatkowych planowanej lub rozpoczętej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (porozumienie inwestycyjne)*” [podkr. projektodawcy]. Zamiarem projektodawcy jest bowiem stosowanie PI względem nowych inwestycji rozumianych jako zdarzenie przyszłe bądź jako zespół czynności lub zdarzeń przyszłych.

Legalna definicja inwestycji, zawarta w art. 20zs § 4, składa się nie tylko z odesłania do definicji nowej inwestycji i kryterium nowości wynikającego z art. 20zs § 1, ale także kryterium wartości, która powinna wynosić co najmniej 50 000 000 złotych, przy czym w pierwszych trzech latach obowiązywania PI ta wartość ma być podwyższona do 100 000 000 złotych.

Odmowa zawarcia PI (art. 20zs § 5-6)

Jak wynika z art. 20zs § 5 PI Minister Finansów może odmówić zawarcia PI i w konsekwencji zakończyć postępowanie z wniosku o zawarcie porozumienia. Prawo do odmowy zawarcia PI

wynika z zasady konsensualności i to od woli Ministra Finansów zależy czy zawrze on z danym inwestorem PI czy odmówi jego zawarcia. Dlatego też, przepis nie przewiduje żadnych przesłanek, które obligowałyby Ministra do odmowy zawarcia PI. W ocenie projektodawcy, dialog między inwestorem i organem podatkowym w ramach tego elastycznego i konsensualnego procesu jest wystarczającą przestrzenią, w której uczestnicy tego procesu mogą znaleźć realny konsensus zanim jeden z nich sięgnie po formalne narzędzie w postaci odmowy zawarcia PI (organ podatkowy) albo cofnięcia wniosku (inwestor). Fakultatywność i uznaniowość uprawnienia Ministra Finansów zostaje - w porównaniu z analogicznym uprawnieniem inwestora do cofnięcia wniosku o zawarcie PI (art. 20zu § 3 pkt 2) - w pewnym stopniu ograniczona poprzez konieczność uzasadnienia odmowy zawarcia porozumienia. Konsensualny charakter postępowania wszczętego na wniosek o zawarcie PI wyklucza stosowanie w sytuacji odmowy jego zawarcia przepisów o odmowie wszczęcia postępowania (art. 165a OP) albo umorzeniu postępowania (art. 208 OP). Z tej samej przyczyny organ właściwy w sprawie PI będzie tylko zawiadamiać inwestora o odmowie, nie wydając w tym zakresie decyzji ani postanowienia.

Trzeba podkreślić, że w założeniu projektodawcy odmowa zawarcia PI ma stanowić środek ostateczny (łac. *ultima ratio*), używany tylko w sytuacji obiektywnej niemożności lub wyczerpania się możliwości dialogu z inwestorem. Dopóki jest taka możliwość, to ogólna konstrukcja PI, jego istotny cel i sens, nakazują organowi właściwemu w sprawie porozumienia prowadzić dialog z inwestorem w celu znalezienia konsensusu i w celu budowy zaufania inwestorów do Państwa Polskiego.

Upoważnienie dla innego organu podatkowego (art. 20zs § 7)

Zasoby urzędu obsługującego Ministra Finansów są ograniczone i nie jest możliwe, aby wszystkie czynności wynikające ze stosowania przepisów o PI były wykonywane samodzielnie przez ten organ i pracowników Ministerstwa Finansów. Stąd wynika potrzeba wyposażenia Ministra Finansów w kompetencję do upoważnienia innego organu podatkowego do działania w tym zakresie.

Zakres przedmiotowy PI: części składowe i zasada niepodzielności (art. 20zt)

Istotny czysto praktyczny sens PI polega na tym, aby inwestor miał pewność, jakie będą skutki podatkowe planowanej inwestycji i jakie będzie zachowanie administracji podatkowej w tym zakresie. Do tej pory jest tak, że - aby ustalić skutki podatkowe zamierzonej inwestycji i uzyskać ochronę prawną względem administracji podatkowej - inwestor musi zwrócić się do różnych organów podatkowych i złożyć różne wnioski o wydanie różnych aktów administracyjnych mających charakter szeroko rozumianej urzędowej wykładni prawa podatkowego. W praktyce polega to na złożeniu wniosku:

- do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (w skrócie: Dyrektor KIS) - o wydanie interpretacji indywidualnej lub wiążącej informacji stawkowej (w skrócie: WIS);

- do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu - o wydanie wiążącej informacji akcyjowej (w skrócie: WIA);
- do Szefa KAS - o wydanie opinii zabezpieczającej (w skrócie: OZ) lub uprzedniego porozumienia cenowego (w skrócie: APA).

Projektowana instytucja PI ma uprościć sytuację inwestora oraz zwiększyć jego pewność co do skutków podatkowych inwestycji i ochronę prawną względem administracji podatkowej. Dlatego proponuje się, aby PI mogło być ekwiwalentem wszystkich powyższych aktów administracyjnych. Chodzi o to, aby - zgodnie z wolą inwestora i za zgodą Ministra Finansów - PI mogło zawierać w sobie jedną, dwie lub więcej części składowych będących odpowiednikami powyższych aktów. Chodzi o to, aby inwestor mógł otrzymać poprzez kontakt z jednym organem podatkowym i w jednym akcie administracyjnym to, co do tej pory wymaga działania kilku organów i wydania kilku aktów, które podlegają różnym przepisom prawa podatkowego i rodzą różną ochronę prawną.

Projektowana konstrukcja art. 20zt jest taka, że częściami składowymi PI nie mają być odrębnie wydane akty administracyjne (tj. interpretacja indywidualna, WIS, WIA, APA i OZ), lecz treść PI ma stanowić ekwiwalent (odpowiednik) treści tych aktów. Nie mają one być wydane i załączone do PI jako samoistne akty, lecz w sumie mają stanowić niepodzielną treść porozumienia. Inwestor ma zatem wskazać we wniosku do Ministra Finansów części składowe, na których mu zależy i w zakresie których chce ustalić skutki podatkowej swojej inwestycji, a następnie uzgodnić z Ministrem Finansów kształt porozumienia inwestycyjnego. W praktyce więc PI może być ekwiwalentem tylko jednego aktu (np. WIA albo OZ), dwóch aktów (np. interpretacji indywidualnej i WIS), trzech aktów (np. interpretacji indywidualnej, APA i OZ), czterech aktów lub wreszcie wszystkich pięciu. Taka konstrukcja PI ma zapewnić adekwatną do potrzeb inwestora elastyczność, kompletność i wszechstronność w ustaleniu skutków podatkowych inwestycji.

Odesłania do przepisów o częściach składowych i zasada odpowiedności (art. 20zt pkt. 1-5)

W poszczególnych punktach art. 20zt zawarte są zakresowe odesłania do macierzystych przepisów o częściach składowych porozumienia inwestycyjnego. Wybrane przepisy dotyczące APA, OZ, WIA, WIS i wreszcie interpretacji indywidualnej mają być - na zasadzie odpowiedności - stosowane w zakresie złożenia wniosku o zawarcie PI i uzgodnienia treści porozumienia. Odesłanie nie działa w sytuacjach uregulowanych w przepisach o PI. Niżej projektodawca zwraca uwagę na szczególne rozwiązania w zakresie dwóch spośród pięciu dopuszczalnych części składowych porozumienia inwestycyjnego.

Zakres przedmiotowy PI: jednostronne APA (art. 20zt pkt 1)

Porozumienie inwestycyjne może zawierać ekwiwalent APA, jednak ze względu na szerszy zakres przedmiotowy dwustronnego i wielostronnego APA (zagraniczny wnioskodawca i

zagraniczny organ podatkowy) i potencjalne poważne problemy w działaniu PI o takim szerszym zakresie w projektowanym art. 20zt proponuje się ograniczenie owej ekwiwalentności do jednostronnego APA, o którym mowa w artykułach 83 i 86 ustawy o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych.

Zakres przedmiotowy PI: interpretacja przepisów prawa podatkowego (art. 20zt pkt 5)

Ostatnią nazwaną w projekcie częścią składową PI ma być „interpretacja przepisów prawa podatkowego” w zakresie nieobjętym zakresem części nazwanych w pkt. 1-4 art. 20zt. W założeniu projektodawcy ma to być instytucja zbliżona do interpretacji indywidualnej w rozumieniu art. 14b OP, jednak nie identyczna. Aby uelastyczyć dopuszczalny zakres przedmiotowy tej części i objąć nią możliwie wszystkie potencjalne skutki podatkowe inwestycji, zakres tej części składowy nie jest determinowany ani przez przepisy o interpretacji indywidualnej, ani nawet przez przepisy o interpretacji ogólnej i objaśnieniach podatkowych. Taka konstrukcja tej części składowej pozwoli na szersze ustalenie skutków podatkowych niż to jest dopuszczalne do tej pory w formie interpretacji indywidualnej. W istocie chodzi o wykładnię przepisów prawa podatkowego niepodlegającą ograniczeniom wynikającym z normatywnego kształtu interpretacji indywidualnej, interpretacji ogólnej i objaśnień podatkowych oraz utrwalonej praktyki w tym zakresie.

Wniosek o zawarcie PI (art. 20zu § 1)

Wniosek o zawarcie PI może być złożony przez jednego inwestora albo dwóch lub więcej inwestorów.

Wspólne i specyficzne składniki wniosku (art. 20zu § 2)

Projektowany art. 20zu § 2 określa w pkt. 1-6 wspólne składniki wniosku o zawarcie PI, czyli takie, które powinny być zawarte w każdym wniosku, niezależnie od liczby wnioskodawców i zakresu przedmiotowego wniosku. Niezawarcie we wniosku tych składników nie powoduje pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Braki wniosku mogą zostać dobrowolnie naprawione przez samego wnioskodawcę na zasadzie zmiany wniosku (art. 20zu § 3 pkt 1) lub na żądanie Ministra Finansów na zasadzie uzupełnienia wniosku (art. 20zw § 1 pkt 1). Jeżeli wniosek nie zostanie uzupełniony, to Minister Finansów może odmówić zawarcia PI, wskazując przyczyny tej odmowy (art. 20zs § 6).

Zakres przedmiotowy wniosku o zawarcie PI może być zróżnicowany. W zależności od zakresu, zgodnie z projektowanym art. 20zu § 2 *ab initio*, wniosek o zawarcie PI powinien zawierać także specyficzne składniki, wynikające z odesłanych macierzystych przepisów o częściach składowych PI (art. 20zt pkt. 1-5).

Zmiana wniosku (art. 20zu § 3 pkt 1)

Złożony wniosek o zawarcie PI może zostać zmieniony przez wnioskodawcę (wnioskodawców) dobrowolnie i w każdym czasie (art. 20zu § 3 pkt 1) przy czym zmiana ta nie rodzi obowiązku uiszczenia opłaty wstępnej. Wniosek może też zostać uzupełniony przez wnioskodawcę (wnioskodawców) na żądanie Ministra Finansów (art. 20zw § 1 pkt 1), co także nie podlega opłacie.

Szczególnym rodzajem zmiany wniosku o zawarcie PI może być przyłączenie się do wniosku (i tym samym do procesu o zawarcie PI) przez nowego inwestora, przewidziane w projektowanym art. 20zu § 3 pkt 1. Takie przyłączenie się wymaga złożenia - w formie pisemnej i z uzasadnieniem - zmiany wniosku o zawarcie PI wspólnie przez nowego inwestora i wnioskodawcę lub grupę wnioskodawców. Taka zmiana wniosku rodzi obowiązek uiszczenia opłaty wstępnej przez nowego inwestora jako nowego wnioskodawcę. Konstrukcja projektowanego przyłączenia się nowego inwestora może być stosowana także w stosunku do dwóch lub więcej nowych inwestorów.

Cofnięcie wniosku (art. 20zu § 3 pkt 2)

Projektowany art. 20zu § 3 pkt 2 stanowi, że inwestor może w każdym czasie cofnąć wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego. W takiej sytuacji, w świetle art. 20zv § 4, opłata za wniosek o zawarcie PI nie podlega zwrotowi.

Dwujęzyczność wniosku i dokumentów (art. 20zu § 4)

W celu uatrakcyjnienia nowej instytucji i ułatwienia dostępu do niej zagranicznym inwestorom w projektowanym art. 20zu § 4 przewiduje się dopuszczalność sporządzenia w języku angielskim wniosku o zawarcie PI i powiązanych dokumentów.

W postępowaniu podatkowym obowiązuje wyrażona w art. 267 § 1 pkt 1b OP zasada, że koszty tłumaczenia dokumentu z języka obcego na język polski obciążają stronę której w warunkach postępowania z wniosku o zawarcie PI odpowiada inwestor albo grupa inwestorów. Dopuszczalność używania języka angielskiego w tym postępowaniu powoduje konieczność odwrócenia tej zasady i przejęcia kosztów tłumaczenia w zakresie języka angielskiego przez organ właściwy w sprawie porozumienia. W związku z tym szacowane koszty tłumaczeń zostały uwzględnione w załączonej ocenie skutków regulacji (tzw. OSR). Przepis dopuszczający składanie wniosków i innych dokumentów w języku angielskim jak pozostałe przepisy dopuszczające stosowanie języka angielskiego w PI mają wejść w życie z początkiem 2024 roku.

Opinia samorządowych organów podatkowych (art. 20zu § 5)

Jeżeli PI będzie dotyczyło podatków stanowiących dochody własne jednostek samorządu terytorialnego, będzie ono miało także wpływ na ich budżety i ich władztwo podatkowe. Dlatego też, w art. 20zu § 5 zapewniono im możliwość przedstawienia stanowiska na temat interpretacji przepisów prawa podatkowego należących do ich właściwości. Przedstawione

stanowisko nie będzie wiążące dla organu właściwego w sprawie porozumienia. Wynika to z konieczności zapewnienia jednolitości i spójności wykładni prawa podatkowego na poziomie umowy zawieranej przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Taka rola tego ministra wynika także z jego kompetencji do wydawania interpretacji ogólnych i objaśnień podatkowych przepisów prawa podatkowego, w tym także w zakresie przepisów o podatkach i opłatach lokalnych.

Wprowadzenie do opłat

Projektowane art. 20zv i art. 20zy statuują dwa rodzaje opłat dotyczących PI: opłatę wstępną (która funkcjonalnie jest opłatą za wniosek) i opłatę główną (która funkcjonalnie jest opłatą za umowę). To oznacza niedopuszczalność powstania obowiązku zapłaty odrębnej opłaty wynikającej z macierzystych przepisów o określonej części składowej porozumienia inwestycyjnego.

Opłata wstępna od wniosku (art. 20zv § 1-5)

Złożenie przez inwestora wniosku o zawarcie PI ma podlegać opłacie wstępnej w wysokości 50 000 złotych. Przepisy o opłacie wstępnej stosuje się odpowiednio do opłaty od wniosku o zmianę PI, przy czym w przypadku zmiany PI opłata od wniosku jest o połowę niższa (art. 20zz § 2 pkt 1).

Obowiązek uiszczenia opłaty wstępnej ma ciążyć na każdym inwestorze, który złożył wniosek o zawarcie PI albo wniosek o zmianę PI, czyli na każdym będącym wnioskodawcą w rozumieniu art. 20zu. Zmiana wniosku o zawarcie PI i zmiana wniosku o zmianę PI nie podlegają opłacie. Jedynym i specyficznym wyjątkiem ma być przyłączenie się nowego inwestora do wniosku. Wówczas zobowiązanym do uiszczenia opłaty staje się również ten nowy inwestor (art. 20zv § 2).

Opłata powinna zostać wniesiona na rachunek organu właściwego w sprawie porozumienia w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. Niewniesienie opłaty w tym terminie będzie skutkowało pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia, przy czym ze względu na brak uniwersalnego odesłania do art. 169 OP, organ nie będzie obowiązany do wezwania wnioskodawcy do uiszczenia opłaty i wydania postanowienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia. To jeden z objawów zamierzonego odformalizowania instytucji porozumienia inwestycyjnego.

Co do zasady, opłata wstępna ma nie podlegać zwrotowi. Wyjątkiem od tej zasady jest odmowa zawarcia PI przez organ właściwy w sprawie porozumienia.

Proces uzgodnienia i zawarcia PI (art. 20zw § 1)

Proces uzgodnienia i zawarcia PI ma być szczególnym rodzajem postępowania podatkowego, który w założeniu projektodawcy ma być konsensualny i odformalizowany. W praktyce chodzi o odejście od wertykalnego modelu relacji między podatnikiem i organem podatkowym, i

przejście do horyzontalnego modelu relacji, w którym podatnik i organ podatkowy prowadzą dialog i wspólnie szukają rozwiązania problemu zgłoszonego przez podatnika. Dlatego też projektowany art. 20zw § 1 upoważnia organ właściwy w sprawie porozumienia do organizacji spotkania uzgodnieniowego z inwestorem (grupą inwestorów).

Utrwalenie spotkania uzgodnieniowego (art. 20zw § 2 i § 3)

Projektowane przepisy wprowadzają obowiązek sporządzenia protokołu ze spotkania uzgodnieniowego i przewidują możliwość rejestrowania tego spotkania przez organ właściwy w sprawie porozumienia za pomocą aparatury rejestrującej obraz i dźwięk lub na informatycznych nośnikach danych.

Opłata z tytułu kosztów analiz i badań (art. 20zw § 4)

W tym miejscu, w dopełnieniu zawartego w art. 20zt pkt. 3-4 odpowiedniego stosowania odesłanych przepisów art. 7f ustawy o podatku akcyzowym i art. 42e ustawy o podatku od towarów i usług, dodaje się przepis upoważniający wprost (a nie na zasadzie odesłania i odpowiedniego stosowania tożsamego co do istoty przepisu ust. 5 powołanych artykułów) organ właściwy w sprawie porozumienia do określenia wysokości i terminu uiszczenia oraz wezwania inwestora do uiszczenia opłaty wynikającej z kosztów przeprowadzonych badań i analiz, które były konieczne do ustalenia treści PI w zakresie będącym ekwiwalentem wiążącej informacji akcyzowej lub wiążącej informacji stawkowej. Taki sposób upoważnienia organu umożliwia odejście od formy postanowienia i możliwości jego skarżenia, czyli rozwiązań nieadekwatnych do konsensualności PI i elastyczności procesu uzgodnieniowego.

Okres obowiązywania PI (art. 20zx § 1)

Zgodnie z zasadą konsensualności, uczestnicy procesu zawierania PI mają decydować o okresie obowiązywania porozumienia. Okres obowiązywania PI nie może być dłuższy niż 5 lat podatkowych. Ten okres jest w założeniu projektodawcy rozsądnym kompromisem między dwoma punktami odniesienia: krytycznym okresem w procesie inwestycyjnym i terminem przedawnienia zobowiązania podatkowego. Okres obowiązywania PI może zresztą zostać przedłużony albo skrócony przez strony na zasadzie wspólnej dobrowolnej zmiany (art. 20zz) albo jednostronnego dobrowolnego wypowiedzenia (art. 20zza).

Dwujęzyczność PI (art. 20zx § 2)

Ponieważ instytucja PI skierowana jest także do inwestorów zagranicznych, to projektowany art. 20zu przewiduje możliwość sporządzenia umowy w języku angielskim, przy czym w razie wątpliwości interpretacyjnych decyduje wersja sporządzona w języku polskim. Projektowane rozwiązanie nie narusza art. 5 ust. 1 ustawy o języku polskim, albowiem stanowi regulację szczególną. W związku z postępującym procesem globalizacji w krajach rozwiniętych stopniowo wdraża się angielskojęzyczną obsługę podatników. Kompleksowa obsługa w języku angielskim, w przypadku procedury uprzednich porozumień cenowych, została wprowadzona

w takich jurysdykcjach podatkowych jak Dania, Estonia, Finlandia, Szwecja i Węgry. Obsługa podatników w języku angielskim, chociaż w ograniczonym zakresie (np. poprzez zniesienie obowiązku tłumaczeń przysięgłych), została wprowadzona m.in. we Francji, w Niemczech i na Słowacji. Przepis ten podobnie jak pozostałe przepisy dotyczące obsługi podatnika w języku angielskim wejdą w życie z początkiem 2024 roku.

Funkcja gwarancyjna PI (art. 20zx § 3)

Istotny czysto praktyczny sens PI jako nowej instytucji w polskim prawie podatkowym ma polegać na podniesieniu standardu pewności prawa po stronie inwestora w stosunku do obowiązujących i stosowanych do tej pory instytucji. Chodzi o to, aby PI stało się narzędziem zapewniającym inwestorowi realne bezpieczeństwo prawne w zakresie planowanej inwestycji, a w konsekwencji - efektywnym instrumentem proinwestycyjnym. Dlatego, zgodnie z projektowanym art. 20zx § 3, PI „porozumienie inwestycyjne wiąże w każdym czasie inwestora i organ właściwy w sprawie porozumienia oraz organy podatkowe za okresy rozliczeniowe objęte porozumieniem”. To oznacza że organy podatkowe i inwestor będą związane treścią PI także po upływie okresu jego obowiązywania, ale tylko w zakresie tych okresów rozliczeniowych, które były nim objęte. Wiążący charakter wynika logicznie z formy prawnej PI (umowa) i jej konsensualnego charakteru. Z jednej strony, konsensualność wyraża się we wniosku inwestora i jego zgodzie na zawarcie umowy, a z drugiej - w zgodzie organu podatkowego na jej zawarcie. Gdy ponadto zgoda zostaje wyrażona przez Ministra Finansów, czyli centralny organ administracji podatkowej, to skuteczność i wiarygodność jego zgody na zawarcie umowy musi znaleźć wsparcie w związaniu innych organów podatkowych. Wynika to także z mającej swoje źródło w formie umowy zasady efektywnej i lojalnej współpracy.

Klauzula nadużycia prawa w zakresie podatku od towarów i usług (art. 20zx § 4)

W tym miejscu, w uzupełnieniu zawartego w art. 20zt pkt 4 odpowiedniego stosowania odesłanych przepisów art. 42e ustawy o podatku od towarów i usług, dodaje się przepis wzorowany na przepisie art. 42ca tej ustawy, który wyraża na gruncie wiążącej informacji stawkowej klauzulę nadużycia prawa w zakresie podatku od towarów i usług będącą w istocie zasadą zakazu nadużycia tego prawa. Aby uniknąć wątpliwości co do stosowania tej klauzuli na zasadzie ewentualnego odesłania w art. 20zt i odpowiedniego stosowania, zostaje ona wyrażona w art. 20zx i to w postaci szerszej, obejmującej nie tylko ekwiwalent wiążącej informacji stawkowej, ale także interpretację przepisów prawa podatkowego jako składniki porozumienia inwestycyjnego.

Opłata główna (art. 20zy § 1-4)

Zawarcie PI ma podlegać opłacie głównej w wysokości nie niższej niż 100 000 złotych i nie wyższej niż 500 000 złotych, a wysokość opłaty ma być uzależniona od zakresu przedmiotowego PI i stopnia jego złożoności. Obowiązek uiszczenia opłaty głównej ma ciążyć

solidarnie na każdym inwestorze, który zawarł PI (opłata nie zostaje zwielokrotniona o liczbę inwestorów, którzy zawarli PI).

Opłata podlega wpłacie w nieprzekraczalnym terminie 30 dni liczonych od dnia zawarcia PI. Brak wpłaty w tym terminie powoduje, że porozumienie nie wywołuje skutków prawnych, a zatem uważa się je za niebyłe. Oznacza to, że PI zaczyna obowiązywać i wywoływać skutki prawne pod warunkiem uiszczenia opłaty głównej w terminie.

Opłata główna ma nie podlegać zwrotowi i nie przewiduje się żadnego wyjątku od tego rozwiązania.

Zmiana PI (art. 20zz § 1-4)

Projektowany art. 20zz przewiduje także mechanizm zmiany PI, co wynika z konsensualnego charakteru tej instytucji. W tej logice mieści się, że każda strona PI może wnioskować o zmianę porozumienia, a jego zmiana wymaga zgody wszystkich stron. Ponadto, zmiana może także polegać na przyłączeniu się nowego inwestora do PI, wówczas opłatę wstępną oraz opłatę główną ponosi tylko ten inwestor (art. 20zz § 4). Do procesu zmiany PI wystarczy odpowiednie stosowanie przepisów o złożeniu wniosku o jego zawarcie i przepisów o jego zawarciu, przy czym opłata wstępna od wniosku wynosi 25 000 zł, a opłata od zmiany porozumienia nie mniej niż 50 000 zł i nie więcej niż 250 000 zł. Ponadto, projektodawca proponuje, aby zmiana PI wynikająca ze zmiany przepisów nie podlegała opłatom, gdyż jest to przyczyna niezależna od inwestora.

Wypowiedzenie PI przez inwestora (art. 20zza § 1)

Zgodnie z zasadą konsensualności PI i podobnie do konstrukcji cofnięcia wniosku, inwestor może w formie pisemnej wypowiedzieć PI w każdym czasie i bez uzasadnienia. Wypowiedzenie jest skuteczne od pierwszego dnia następnego roku podatkowego.

Wypowiedzenie PI przez Ministra Finansów (art. 20zza § 2-6)

Minister Finansów, ze względu na funkcję gwarancyjną PI, nie ma takiej samej jak inwestor swobody w zakresie wypowiedzenia. Może bowiem w formie pisemnej wypowiedzieć PI pod rygorem uzasadnienia i tylko w trzech typach sytuacji. Pierwsza z nich to sytuacja przewidziana w projektowanym art. 20zza § 2: jeżeli zostanie ujawniona nowa okoliczność faktyczna lub nowy dowód, istniejące w dniu zawarcia PI i mające istotny wpływ na jego zawarcie lub treść, nieznane organowi w dniu jego zawarcia wskutek niepowiadomienia przez inwestora. Wypowiedzenie przez Ministra Finansów wywołuje skutek od pierwszego dnia jego obowiązywania (*ex tunc*), a inwestorowi nie przysługuje ochrona z tytułu wiążącego charakteru PI (art. 20zza § 2 zdanie drugie). Ze względu na charakter tak skonstruowanej sankcji przewiduje się mechanizm uprzedzenia inwestora o zamiarze wypowiedzenia PI i szybkiego wyjaśnienia przez inwestora przyczyn nieujawnienia krytycznej okoliczności faktycznej lub

krytycznego dowodu, lub szybkiej retroaktywnej zmiany PI, uwzględniającej rzeczywistą sytuację inwestora (art. 20zza § 3).

Drugi typ sytuacji to wypowiedzenie ograniczone do składnika wymienionego w projektowanym art. 20zt pkt 1, tj. uprzedniego porozumienia cenowego (tzw. APA). Podobnie jak w przypadku APA⁸³ przyczyną ma być niestosowanie się przez inwestora do PI w tym zakresie, czyli naruszenie zasady wiążącego charakteru PI. W tej sytuacji Minister Finansów wypowiada PI w zakresie tego składnika z mocą wsteczną (*ex tunc*). Wypowiedzenie w tym trybie ma więc charakter obligatoryjny i może dotyczyć tylko części porozumienia inwestycyjnego.

Po trzecie, Minister Finansów wypowiada PI, gdy uzna je za nieprawidłowe. Okolicznościami, które mogą uzasadniać nieprawidłowość treści PI i tym samym uzasadniać wypowiedzenie mają być w szczególności: orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Naczelnego Sądu Administracyjnego, wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 7ha pkt 1-2, pkt 3 lit. a i c ustawy o podatku akcyzowym lub wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 42h ust. 3 pkt 1-2, pkt 3 lit. a i c oraz pkt 4 ustawy o podatku od towarów i usług. Również tutaj wypowiedzenie ma charakter obligatoryjny i może dotyczyć tylko nieprawidłowej części porozumienia inwestycyjnego. Dla zachowania jednak w możliwie największym stopniu elastyczności i konsensualności PI konstrukcja przepisu art. 20zza § 5 umożliwia Ministrowi Finansów zwrócenie się do inwestora z propozycją odpowiedniej zmiany PI zanim sięgnie po instrument wypowiedzenia.

Wejście w życie nowych przepisów prawa objętych PI (art. 20zzb § 1-2)

W celu zwiększenia pewności inwestora co do ustalonych w PI skutków podatkowych inwestycji proponuje się w projektowanym art. 20zzb szczególne rozwiązanie dotyczące wpływu zmiany w przepisach prawa podatkowego na treść porozumienia inwestycyjnego. Po pierwsze, proponuje się ułatwienie inwestorowi (inwestorom) i organowi właściwemu w sprawie porozumienia uwzględnienia wpływu takiej zmiany w ramach procesu uzgodnieniowego przed jej wejściem w życie, czyli w okresie *vacatio legis*. Ułatwienie polega na wyłączeniu opłaty głównej za zmianę PI w takiej sytuacji (art. 20zz § 3). Po drugie, proponuje się złagodzenie ewentualnych niekorzystnych dla inwestora skutków zmiany w przepisach prawa podatkowego. Złagodzenie polega na faktycznej dopuszczalności zastosowania się przez inwestora do wygasłej wskutek owej zmiany treści PI i ochronę inwestora poprzez faktyczne odesłanie do zasady nieszkodzenia w rozumieniu art. 14k § 3, której istotą jest wyłączenie sankcyjnych skutków ewentualnej zaległości podatkowej, tj. odsetek za zwłokę i odpowiedzialności karnej skarbowej, przy zachowaniu obowiązku zapłaty należnego podatku.

⁸³ Zob. art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 2019 roku o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych.

Jawność PI (art. 20zzc § 1-2)

Tak samo jak przy umowie o współdziałanie przewiduje się rozwiązanie, zgodnie z którym organ właściwy w sprawie porozumienia będzie prowadził ewidencję podmiotów objętych porozumieniem. Ewidencja będzie jawna i dostępna na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ i - podobnie jak przy umowie o współdziałanie - ma to służyć transparentności i promowaniu wśród obywateli i podmiotów gospodarczych podatników wiarygodnych oraz realizujących zasady tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu (ang. *corporate social responsibility*) w zakresie podatków.

Elektronizacja procedur związanych z PI (art. 20zzd § 1 i 2)

Z dniem 1 lipca 2021 roku art. 126 OP otrzymuje nowe brzmienie, nadane ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2320). Zgodnie z nowododanym art. 126 § 4, pisma kierowane do organów podatkowych mogą być sporządzane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Projektowany art. 20zzd § 1 dopuszcza natomiast składanie pism w ramach PI i komunikację z podatnikiem wyłącznie w formie elektronicznej, co stanowi *lex specialis* względem art. 126 § 4. Takie rozwiązanie ma usprawnić komunikację z inwestorami.

Ogólne odesłanie do niektórych przepisów OP (art. 20zze § 1-2)

Ze względu na konsensualność PI proces jego zawierania i zmiany powinien być maksymalnie elastyczny i odformalizowany. Dlatego odpowiednie zastosowanie w tym procesie znajdą tylko niektóre przepisy działu IV OP, których stosowanie jest niezbędne dla określenia zakresu i przedmiotu PI, jego zawarcia zmiany i wypowiedzenia. Są to takie przepisy jak przepisy o doręczeniach, pełnomocnictwie, metrykach, protokołach i adnotacjach, kosztach postępowania, udostępnieniu akt czy niektóre zasady ogólne postępowania podatkowego. Odesłanie nie obejmuje natomiast przepisów dotyczących zasady dwuinstancyjności ze względu na zasadę konsensualności PI. W zakresie wypowiedzenia PI konieczne jest także odesłanie do rozdziału dotyczącego dowodów, co ma służyć ustaleniu istnienia albo nieistnienia przesłanek uzasadniających wypowiedzenie porozumienia inwestycyjnego.

Niezaskarżalność czynności organu właściwego w sprawie porozumienia (art. 20zze § 3)

Aby uniknąć wątpliwości i ewentualnych sporów co do tego, czy czynności podejmowane przez organ właściwy w sprawie PI mogą być przedmiotem skarżenia w postępowaniu sądowo-administracyjnym, w projektowanym art. 20zze § 3 wprost wykluczono taką możliwość. Takie rozwiązanie wynika przede wszystkim z formy porozumienia i zasady konsensualności. Chodzi o to, że zawarcie umowy na temat skutków podatkowych inwestycji ma charakter dobrowolny z obu stron, tj. zarówno inwestora, jak i właściwego organu podatkowego (co do zasady, ministra właściwego do spraw finansów publicznych). Organ podatkowy nie jest związany wnioskiem o zawarcie porozumienia, więc dopuszczalność skarżenia odmowa zawarcia byłaby

dysfunkcjonalna. Z kolei po zawarciu porozumienia inwestor ma swobodę jego wypowiedzenia. Wyłączenie kontroli sądowej ma zatem urealnić konsensualność procesu zawarcia i szeroko rozumianej zmiany zawartego porozumienia, a także zwiększyć jego efektywność poprzez uchylenie ryzyka tzw. sporów wpadkowych. Wyłączenie nie dotyczy jednak procesu stosowania porozumienia przez inne organy podatkowe w załatwianiu konkretnych spraw inwestora.

Przepisy akcesoryjne

Projektowana zmiana w art. 13 OP

Zmiana polega na umocowaniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych jako organu podatkowego właściwego w sprawie PI (zmieniony przepis art. 13 § 2b).

Projektowane zmiany w art. 14b OP

Zmiany w art. 14b, który dotyczy interpretacji indywidualnej, wynikają z zawarcia w dopuszczalnym przedmiocie PI „interpretacji przepisów prawa podatkowego” (art. 20zt pkt 5). To zaś oznacza, że materia objęta instytucją interpretacji indywidualnej ma zostać objęta także nową instytucją porozumienia inwestycyjnego. Stąd wynika potrzeba wprowadzenia swoistych reguł kolizyjnych między tymi instytucjami, aby ten sam podmiot nie mógł wnioskować o interpretację tego samego w dwóch różnych formach w tym samym czasie, a właściwy organ interpretacyjny [tutaj: Dyrektor KIS] nie wydawał interpretacji indywidualnej w sprawie objętej obowiązującym porozumieniem inwestycyjnym.

Pierwsza zmiana polega na wprowadzeniu niedopuszczalności wydania interpretacji indywidualnej w zakresie objętym obowiązującym PI (art. 14b § 5). Nowy przepis jest wzorowany na konstrukcji zakazu przyjętej w już obowiązujących podobnych przepisach art. 14b (por. § 5 i § 5b). Chodzi w szczególności o zakresowość zakazu i moment istnienia kolizji rodzącej zakaz („w zakresie tych elementów stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, które w dniu złożenia wniosku”).

Druga zmiana polega na wprowadzeniu możliwości uchylenia niedopuszczalności wydania interpretacji indywidualnej (art. 14b § 5f) i w praktyce łagodzi zakaz wynikający z poprzedniego przepisu. Jeżeli bowiem wniosek interpretacyjny zostaje złożony przez podmiot, który jest stroną obowiązującego PI, to wówczas Dyrektor KIS ma obowiązek zwrócić się do organu właściwego w sprawie porozumienia o opinię w tej sprawie. Organ ten może ustalić istnienie albo nieistnienie przeszkody do wydania interpretacji indywidualnej na podstawie analizy konkretnego PI, tym samym potwierdzając albo uchylając zakaz. Należy podkreślić, że projektowany art. 14b § 5f będzie miał odpowiednie zastosowanie w postępowaniu interpretacyjnym prowadzonym przez samorządowe organy podatkowe - na podstawie odesłania zawartego w obowiązującym art. 14j § 3 OP.

Projektowane zmiany w art. 14n OP

W art. 14n dokonano zmian dostosowawczych w zakresie interpretacji przepisów prawa podatkowego w związku z wprowadzeniem instytucji grupy VAT w ustawie o podatku od towarów i usług. Zmiany te zaprojektowano na wzór przepisów odnoszących się do podatkowej grupy kapitałowej.

Projektowane zmiany w art. 20zb OP

Projekt wprowadza przepis w § 2 art. 20zb OP, realizujący zasadę *ne bis in idem*, wedle której nie można orzekać dwa razy w tej samej sprawie. Projekt zatem przewiduje niedopuszczalność zawarcia przez Szefa KAS porozumienia podatkowego, o którym mowa w art. 20zs OP, w zakresie w jakim podatnik zawarł porozumienie inwestycyjne, które obowiązuje tego podatnika.

Projektowane zmiany w art. 20zr § 2 OP

Umowa o współdziałanie wprowadziła do polskiego systemu prawa podatkowego innowacyjną formę relacji z podatnikiem opartą na dobrowolności i współpracy, gdzie nie są potrzebne środki przymusu, ani dodatkowe gwarancje przestrzegania praw obu stron, dlatego nie ma konieczności stosowania standardowych procedur przewidzianych do rozstrzygania różnych kwestii mogących budzić wątpliwości na gruncie prawa podatkowego. Dobrowolny charakter współpracy oraz konsensualność zawieranej umowy o współdziałanie i porozumień podatkowych, a także możliwość rozwiązywania potencjalnych sporów poza umową, w ramach innych instytucji prawa podatkowego powoduje, że zasadnym jest odstępienie od stosowania zasady dwuinstancyjności do spraw uregulowanych w dziale IIB Ordynacji podatkowej.

Projektowane zmiany w art. 93d OP

Proponuje się dodanie w art. 93d OP nowego przepisu, który rozszerza zasady, o jakich mowa w art. 93-93c OP, dotyczące sukcesji praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych, o prawa i obowiązki wynikające z porozumienia inwestycyjnego. Zatem ustalenie zawarte w PI będzie kształtować sytuację prawnopodatkową następców prawnych inwestora.

Projektowane zmiany w art. 119b OP

Proponuje się dodanie w art. 119b § 1 OP nowego punktu, przewidującego niedopuszczalność wydania decyzji z zastosowaniem art. 119a OP względem podatnika, który jest stroną zawartego PI w zakresie określonym w przepisach dotyczących OZ, o której mowa w art. 119za Ordynacji podatkowej. Rozwiązanie to pozwala na ochronę inwestora przed skutkami ewentualnego zakwestionowania w przyszłości przez właściwe organy podatkowe czynności inwestora jako mogących stanowić unikanie opodatkowania.

Dodanie art. 119zdb OP

Dodanie art. 119zdb wynika z zawarcia w dopuszczalnym przedmiocie PI rozstrzygnięcia w sprawie „oceny, że do korzyści podatkowej wskazanej we wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego nie ma zastosowania przepis art. 119a” (art. 20zt pkt 2). To zaś oznacza, że materia objęta instytucją OZ ma zostać objęta także nową instytucją porozumienia inwestycyjnego. Stąd wynika potrzeba wprowadzenia swoistych reguł kolizyjnych między tymi instytucjami, aby ten sam podmiot nie mógł wnioskować o OZ w zakresie tego samego w dwóch różnych formach prawnych w tym samym czasie, a właściwy organ [tutaj: Szef KAS] nie wydawał OZ w sprawie objętej obowiązującym porozumieniem inwestycyjnym.

Tajemnica skarbowa i tajemnica przedsiębiorstwa (art. 293 § 2 pkt 14, art. 295d § 1a i § 2 oraz art. 297g)

Zmiany dostosowawcze w związku z wprowadzeniem działu IIC Ordynacji podatkowej. Zmiany wprowadza się w celu zapewnienia szczególnej ochrony informacji i danych przekazanych przez inwestora przed zawarciem PI oraz w czasie jego obowiązywania, w tym zawierających tajemnice przedsiębiorstwa. Z uwagi na specyfikę danych i informacji przekazywanych przez inwestorów, podobnie jak przy umowie o współdziałanie, w przepisach dotyczących tajemnicy skarbowej przewidziano szczególną ochronę prawną informacji zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa. Szczególną ochroną prawną objęto informacje zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie:

- ograniczenia dostępu do wyżej wymienionych informacji do pracowników upoważnionych przez organ właściwy w sprawie porozumienia inwestycyjnego do realizacji PI,
- ograniczenia katalogu podmiotów, którym można udostępnić dane przekazane w ramach PI.

Projektowany przepis przejściowy dotyczący wartości inwestycji

Jak już wspomniano w uzasadnieniu, w pierwszych trzech latach obowiązywania PI minimalna wartość inwestycji planowanej na terytorium RP ma być podwyższona do 100 000 000 złotych. Ma to ograniczyć liczbę składanych wniosków o zawarcie PI w początkowym okresie funkcjonowania nowej instytucji prawnej, aby organ właściwy w sprawie porozumienia mógł w tym czasie wypracować optymalne standardy obsługi wniosków i wewnętrzne procedury zawierania porozumień, a także przygotować odpowiednio zasoby kadrowe. Okres pierwszych 3 lat obowiązywania regulacji należy traktować jako okres pilotażowy (dostosowawczy). W tej sytuacji dopiero od 2025 roku minimalna wymagana wartość inwestycji ma wynosić 50 000 000 złotych.

Projektowane przepisy mają wejść w życie 1 stycznia 2022 roku z wyjątkiem grupy przepisów dopuszczających stosowanie języka angielskiego w PI, których termin wejścia w życie odroczono do dnia 1 stycznia 2024 roku.

ZMIANY W USTAWIE O PODATKU AKCYZOWYM

Zmiany w tej ustawie są analogiczne do zmian w 119zdb OP. Zmiany te polegają na wprowadzeniu niedopuszczalności wydania WIA w zakresie objętym zawartym PI.

ZMIANY W USTAWIE O WYMIANIE INFORMACJI PODATKOWYCH Z INNYMI PAŃSTWAMI

Projekt wprowadza zmiany w art. 76 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, umożliwiając tym samym polskiej administracji podatkowej dokonywanie wymiany informacji podatkowych z innymi państwami w zakresie rozstrzygnięć dotyczących uprzednich porozumień cenowych oraz interpretacji przepisów prawa podatkowego zawartych w porozumieniu inwestycyjnym.

ZMIANY W USTAWIE O KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Zmiany ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej polegają na dodaniu zmiany w art. 12c oraz dodaniu nowego art. 15a.

Zgodnie z art. 12c ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, Szef KAS przedstawia corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z działalności KAS, które zawiera w szczególności informacje dotyczące m.in. realizacji dochodów z należności celnych oraz innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów; realizacji polityki kadrowej i szkoleniowej w jednostkach organizacyjnych KAS. Proponowana zmiana w ust. 2 art. 12c polega na dodaniu pkt 4a, zgodnie z którym Szef KAS będzie przedstawiał także informację o działaniach informujących, o których mowa w projektowanym art. 15a ustawy o KAS. Celem proponowanej zmiany jest zapewnienie nadzoru ministra właściwego do spraw finansów publicznych nad zadaniami Szefa KAS dotyczącymi działalności analitycznej i informacyjnej, o której mowa w art. 15a ust. 1 tj. informacji o działaniach w zakresie informowania podatników o ryzyku uczestniczenia w oszustwie podatkowym.

Projektowany przepis art. 15a przewiduje nowe uprawnienie dla Szefa KAS, który w wyniku działalności analitycznej będzie mógł podejmować działania informujące podatników o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika. Proponowane rozwiązanie, poprzez informowanie podatników o ryzyku, pozwoli na wprowadzenie narzędzia umożliwiającego zwalczanie oszustw mających na celu wyłudzenie podatku od towarów i usług (oszustw karuzelowych). Podjęcie decyzji o poinformowaniu podatnika o ryzyku jest wyłączną decyzją Szefa KAS podejmowaną z urzędu, a konstrukcja tego narzędzia nie zmienia innych uprawnień i obowiązków. Zakłada się, że działania informujące nie będą miały charakteru masowego. Nie przewiduje się też wnioskowania o podjęcie takiego działania na indywidualny wniosek podatnika. Proponowane narzędzie jest uzupełniającym narzędziem w stosunku do innych uprawnień przykładowo takich jak blokada rachunku podmiotu kwalifikowanego w celu zabezpieczenia interesów

finansowych państwa. Przedmiotowe narzędzie będzie fakultatywne, czyli Szef KAS nie będzie miał obowiązku informowania, nawet jeśli takie ryzyko zauważy w toku działalności analitycznej. Są sytuacje, w których podjęcie takiego działania mogłoby być sprzeczne lub wpływać niekorzystnie na podjęcie innych działań organów KAS lub innych służb.

Należy zauważyć, że podatnik pomimo wprowadzenia przedmiotowego narzędzia nadal będzie obowiązany do dochowania należytej staranności. Nieotrzymanie takiego listu przez podatnika nie zwalnia podatnika z obowiązku dochowania należytej staranności, w szczególności w toku kontroli lub postępowania podatkowego podatnik nie może się powoływać na brak otrzymania takiego listu.

Proponowane rozwiązanie nie jest sprzeczne z interesem przedsiębiorców. Przeciwnie, wysoki poziom przestępczości, w szczególności w zakresie podatku VAT, wpływa niekorzystnie na pewność obrotu gospodarczego i powoduje spadek konkurencyjności towarów dostarczanych przez uczciwych przedsiębiorców. Ograniczenie nadużyć i oszustw podatkowych, w tym w zakresie VAT, przełoży się na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez wzmocnienie uczciwej konkurencji.

W ust. 2 tego przepisu zamieszczono definicję znikającego podatnika, przez którego rozumie się podmiot zarejestrowany jako podatnik dla celów podatku od towarów i usług, który, z potencjalnym zamiarem oszustwa, nabywa towary lub usługi, bądź symuluje ich nabywanie, i zbywa je jako opodatkowane podatkiem od towarów i usług, nie wpłacając podatku od towarów i usług do właściwego urzędu skarbowego. Definicja ta nawiązuje do definicji "znikającego podatnika" (ang. *missing trader*) zawartej w art. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1925/2004 z dnia 29 października 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1798/2003 w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej (uchylonego przez rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 79/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej). Zgodnie z tym przepisem "niewywiązujący się podmiot gospodarczy" oznaczał podmiot gospodarczy zarejestrowany jako podatnik dla celów VAT, który z potencjalnym zamiarem oszustwa nabywa towar lub usługi bądź symuluje ich nabywanie, nie płacąc podatku VAT, i zbywa je z uwzględnieniem podatku VAT, nie przekazując należnego podatku VAT właściwym władzom państwowym. Rolą "znikającego handlarza" jest sprzedać towar, wypełnić deklarację VAT i nigdy podatku nie odprowadzić (Dariusz Pauch, "Transakcja karuzelowa jako forma oszustwa w podatku od wartości dodanej", *Annales Universitatis Mariae Curie – Skłodowska Lublin – Polonia* 2016 roku).

W projektowanym ust. 3 art. 15a przewiduje się, że w informacji ostrzegającej o ryzyku występowania co najmniej jednego dostawcy, który może być znikającym podatnikiem. Szef KAS będzie mógł wskazać wszystkie podmioty występujące w danym łańcuchu. Szef KAS może ujawniać dane kontrahenta, co nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej oraz przepisów o tajemnicy przedsiębiorstwa.

Natomiast w projektowanym ust. 4 art. 15a ustawodawca wprowadza możliwość występowania przez podatnika, wobec którego Szef KAS podjął działania informujące o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika, występowania do naczelnika urzędu skarbowego o przeprowadzenie kontroli podatkowej. Ustawodawca wskazał, że zakres tej kontroli będzie dotyczyć obszaru działań informacyjnych, o których

mowa w art. 15a. Wprowadzenie możliwości wystąpienia przez podatnika z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli podatkowej, ma na celu wprowadzenie instrumentu, którym podatnik będzie mógł ostatecznie zbadać, czy dany kontrahent nie pełni roli „znikającego podatnika”. Przeprowadzenie takiej kontroli będzie też kolejnym instrumentem, dzięki któremu podatnik będzie mógł mieć gwarancję zachowania należytej staranności na każdym etapie prowadzenia przez niego działalności. Listy ostrzegawcze oraz wprowadzona w ust. 4 tego przepisu możliwość wystąpienia o przeprowadzenie kontroli podatkowej mają na celu wsparcie podatnika w obowiązku dochowania należytej staranności oraz wyeliminowanie ryzyka uczestnictwa w przestępstwach podatkowych z wykorzystaniem podatku VAT.

Natomiast nad zadaniami Szefa KAS dotyczącymi działalności analitycznej i informacyjnej, o której mowa w art. 15a ust. 1, nadzór będzie pełnił minister właściwy do spraw finansów publicznych, co przewiduje projektowany art. 12c ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Podjęcie projektowanych w nowym art. 15a ustawy o KAS działań jest zbieżne z zaleceniami Komisji Europejskiej w tym zakresie. W dokumencie Komisji Europejskiej z 2016 roku opracowanym przez Dyрекcję Generalną TAXUD pt. *Guide on enhanced cooperation between Member States and Business in the field of fighting VAT fraud*, stanowiącym przewodnik dotyczący współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami, zwłaszcza w dziedzinie oszustw związanych z podatkiem VAT wskazuje się, że szybki i skuteczny dialog oraz współpraca między administracjami podatkowymi i przedsiębiorstwami ma zasadnicze znaczenie dla zwalczania oszustw związanych z VAT, w tym min. poprzez budowanie skutecznych modeli współpracy. W ww. dokumencie wskazuje się, że jedną z metod współpracy pomiędzy krajami członkowskimi a przedsiębiorcami są pisma skierowane do podmiotów prywatnych mające na celu podniesienie świadomości oraz ostrzegające podatników przed możliwością uczestnictwa w przestępstwie karuzelowym. Dokument zawiera przykłady takich pism, zawierających informację skierowaną do podatnika o zagrożeniu uczestnictwa w oszustwie karuzelowym oraz o działaniach jakie powinny zostać przez niego podjęte, w celu uniknięcia odpowiedzialności z tego tytułu.

Z informacji uzyskanej od państw członkowskich *European Organisation of Tax Administrations (IOTA)*” oraz w wyniku bezpośrednich kontaktów z administracjami podatkowymi, wynika, że mechanizm wysyłania do podatników tzw. „*warning letters* – informacji ostrzegających” stosowany jest przez następujące kraje: Holandię, Niemcy, Wielką Brytanię, Łotwę, Czechy, Litwę, Austrię, Portugalię oraz Finlandię.

Holandia - administracja holenderska w treści listu zawiera informacje o uzyskanym na podstawie prowadzonych analiz/kontroli podejrzeniu, że towary które są przedmiotem dostaw w wymienionym łańcuchu (z konkretnym kontrahentem) mogą uczestniczyć w oszustwie VAT. Z informacji uzyskanych z administracji holenderskiej wynika, że listy te wysyłane są w oparciu o praktykę bez dedykowanej specjalnie podstawy prawnej i opiera się na zaufaniu do podatkowej administracji holenderskiej. Przy tym należy zauważyć, że doświadczenia te opierają się na wieloletniej praktyce. Powyższa informacja została uzyskana bezpośrednio od administracji holenderskiej.

Niemcy - natomiast w Niemczech „*Warning letters*” jest osobiście przekazywany podatnikowi przez pracownika urzędu skarbowego, wystosowuje się go po przeprowadzeniu analizy ryzyka, podatnik jest informowany o zidentyfikowanym ryzyku. Powyższa informacja została uzyskana bezpośrednio przez komórkę ds. walki z oszustwami karuzelowymi *Finanzamt für Fahndung und Strafsachen*.

Wielka Brytania stosuje listy ostrzegawcze skierowane do konkretnego podatnika oraz informacje skierowane do zbiorowego adresata, w postaci broszury informacyjnej „*How to spot missing trader VAT fraud*”, która jest umieszczona na stronie internetowej. W treści listów ostrzegawczych zawiera informacje o uzyskanym na podstawie prowadzonych analiz/kontroli podejrzeniu, że towary które są przedmiotem dostaw w wymienionym łańcuchu (z konkretnym kontrahentem, numer faktury, towar) mogą uczestniczyć w oszustwie VAT. Wielka Brytania nie ma specjalnie dedykowanej podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych. Tego rodzaju działania stanowią realizację podstawowego zadania brytyjskiej administracji podatkowej, jaką jest pobór podatków oraz nadzór nad prawidłowością tego poboru.

Łotwa - w odpowiedzi na zapytanie techniczne administracja łotewska udostępniła przykład listu ostrzegawczego wysyłanego do podatnika, w którym podatnik jest informowany o transakcjach i kontrahentach, które w wyniku dokonanej analizy zostały ocenione krytycznie. W takim przypadku, podatnik w piśmie ostrzegającym jest również informowany, że zgodnie z miejscowymi przepisami prawa jest zobowiązany do przekazania wyznaczonym terminie na żądanie urzędnika administracji podatkowej wszystkich niezbędnych informacji oraz przedstawienia posiadanych przez siebie dowodów oraz powiadomienia organu o znanych mu faktach, które mogą mieć znaczenie dla sprawy. Łotwa nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych.

Czechy - przykładem kraju, który stosuje „*warning letters* - informacje ostrzegające” są również Czechy. W odpowiedzi na zadane przez administrację polską zapytanie techniczne w ramach IOTA - administracja czeska poinformowała, że stosuje trzy rodzaje listów:

- 1) specjalne ostrzeżenie – administracja podatkowa informuje podatnika, że transakcje podlegające opodatkowaniu otrzymane od konkretnego dostawcy towarów lub usługodawcy mogą zostać dotknięte oszustwami związanymi z podatkiem VAT;
- 2) anonimowy list ostrzegawczy – tego typu list ostrzegawczy informuje podatnika o tym, że transakcje podlegające opodatkowaniu (otrzymane lub zrealizowane) są z dużym prawdopodobieństwem dotknięte oszustwami związanymi z podatkiem VAT;
- 3) grupowy list ostrzegawczy – jest to specjalny rodzaj anonimowego listu ostrzegawczego. Ten rodzaj ostrzeżenia może być wysłany do dużej grupy odbiorców lub może zostać opublikowany na stronie internetowej administracji podatkowej i informuje o istnieniu szczególnej sytuacji ryzyka związanego z oszustwami związanymi z podatkiem VAT na terenie Czech lub Unii Europejskiej, które w praktyce już miały miejsce lub mogą mieć miejsce w przyszłości.

Czechy nie mają dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych.

Litwa – „*Warning letters* – informacje ostrzegające” funkcjonują od 2017 roku. Podobnie jak w Czechach, na Litwie również możemy wyróżnić trzy rodzaje listów ostrzegawczych:

- 1) dotyczące nabyć dokonywanych przez podatnika;
- 2) dotyczące ryzykownych dostaw wewnątrzwspólnotowych towarów, które mogą być zaangażowane w nielegalny łańcuch dostaw;
- 3) sektorowe - udzielenie ogólnego ostrzeżenia i skierowanie podatnika do informacji, w której wyjaśniono wszystkie środki pozwalające rozpoznać oszustwo, uniknąć oszustwa, sprawdzić wiarygodność kontrahenta, itp.

Administracja litewska wysyła listy ostrzegawcze w ramach realizacji projektu „Bądź ostrożny, odpowiedzialny i współpracuj”, który został zrealizowany w 2017 roku. Projekt opiera się na

zarządzeniu naczelnika Państwowej Inspekcji Podatkowej Litwy z dnia 1 marca 2017 r. oraz na podstawie statutu Państwowej Inspekcji Podatkowej Litwy.

Austria – w 2015 roku „*warning letters* – informacje ostrzegające” zostały również wprowadzone w Austrii. Pisma takie są osobiście przekazywane podatnikowi przez urzędnika administracji podatkowej, wystosowuje się go po przeprowadzeniu analizy ryzyka, podatnik jest informowany o zidentyfikowanym ryzyku. Podstawą prawną wysyłania listów ostrzegawczych jest zarządzenie Ministerstwa Finansów w Austrii.

Portugalia – wysyła ostrzeżenia/listy informacyjne lub wiadomości do podatników w określonych sytuacjach. Portugalia za przykład takiego działania podała sytuację, wysyłania ostrzeżenia/informacji o ryzyku udziału w przestępstwie podatkowym gdy państwa sąsiadujące z Portugalią przyjęły mechanizm odwrotnego obciążenia w telefonach komórkowych i innych urządzeniach informatycznych. Informacje takie były wysyłane do podatników, zajmujących się kupnem i sprzedażą takich towarów w celu ostrzeżenia i zapobieżenia przeniesieniu oszustw do Portugalii. W Portugalii nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych. Takie działania są prowadzone w ramach wzmacniania polityki komunikacji pomiędzy podatnikami a portugalską administracją podatkową.

Finlandia – fińska administracja podatkowa stosuje również listy ostrzegawcze jako część strategii zwalczania oszustw związanych z podatkiem VAT. Obecnie listy ostrzegawcze mają charakter ogólnych informacji dla podatników. Jednak w przyszłości administracja fińska zamierza rozszerzyć wykorzystanie tego listu poprzez wysłanie ukierunkowanego, specyficznego dla klienta listu ostrzegawczego. Finlandia nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych.

Pomimo, że nie wszystkie państwa członkowskie UE stosują w chwili obecnej mechanizm wysyłania do podatników listów ostrzegawczych, należy podkreślić, że są kraje, które planują lub rozważają wprowadzenie takiego rozwiązania w najbliższych latach. Przykładem takiego kraju jest Irlandia.

Nabycie sprawdzające

Celem kolejnej zmiany jest wprowadzenie instytucji - nabycia sprawdzającego, które ma uzupełnić obecne narzędzia służące przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom godzącym w zasadę powszechności i równości opodatkowania, chroniąc przy tym uczciwą konkurencję. W projekcie zaproponowano rozwiązania systemowe, które z uwagi na brak nadmiernego formalizmu w ich stosowaniu, będą mogły przyczynić się do skuteczniejszego niż obecnie przeciwdziałania nieprawidłowościom w zakresie prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, niewystawiania albo niewydawania paragonu fiskalnego, co wiąże się z uszczupleniem dochodów państwa w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego.

Według danych GUS, w 2019 roku punkty sprzedaży detalicznej dokonały sprzedaży na kwotę 867 mld złotych. Struktura sprzedaży detalicznej kształtowała się w tym roku następująco: 46% rynku to podmioty zatrudniające od 1 do 49 pracujących, pozostałą część rynku stanowią podmioty zatrudniające 50 i więcej osób. Na potrzebę reakcji ustawodawcy w tym obszarze wskazują zaobserwowane negatywne zjawiska związane z niewywiązywaniem się sprzedawców detalicznych z obowiązku rejestrowania sprzedaży na kasach rejestrujących. Posiadane dane wskazują, że w latach 2017-2019 tylko urzędy celno-skarbowe dokonały

ok. 25 000 kontroli przestrzegania tego obowiązku, z czego ok. 17 000 kontroli zakończyło się wystawieniem mandatu karnego. W 2020 roku urzędy te kontrolowały ponad 15 000 razy. W wyniku tych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w ponad 43% przypadków.

W ocenie projektodawców przy założeniu kwoty tylko 11,50 zł (średnia wartość podatku VAT od sprzedaży nieobjętej paragonem fiskalnym ujawnionej w trakcie czynności mandatowych) zaniżenia podatku od towarów i usług dla dziennej sprzedaży na jednej ewidencjonującej kasie w prawie połowie spośród 2,4 mln kas fiskalnych, pozwala na szacowanie szarej strefy w tym obszarze na poziome 2,4 mld zł. Natomiast Fundacja Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego szacuje szarą strefę w tym zakresie na 10 mld złotych.

Problem związany z nieprzestrzeganiem przepisów prawa podatkowego przez podatników jest złożony i wielopłaszczyznowy. Dotychczas, celem umożliwienia skutecznej walki z szarą strefą i wyłudzeniami w podatku od towarów i usług, wprowadzono szereg różnych rozwiązań, które już działają, m.in. system kas on-line, przysyłanie plików JPK_VAT, podzielona płatność, system STIR, system SENT, itd. Rozwiązania te składają się na spójny system, który ma na celu kompleksowe uszczelnienie systemu podatkowego. Konieczne jest jednak wprowadzenie kolejnych elementów tego systemu, które będą go dopełniać i wzmacniać. W tym celu proponuje się zmianę ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.) i wprowadzenie nabycia sprawdzającego, jako efektywnego mechanizmu sprawdzenia, czy podatnicy wywiązują się z m.in. obowiązku ewidencjonowania sprzedaży za pomocą kas rejestrujących.

Obowiązujące rozwiązania prawne umożliwiają pracownikom i funkcjonariuszom odpowiednio zatrudnionym i pełniącym służbę w jednostkach organizacyjnych KAS, sprawdzenie wywiązywania się podatników z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży. Aktualne przepisy Ordynacji podatkowej (art. 282c § 1 pkt 1 lit. g) oraz ustawy o KAS (art. 62 ust. 5 pkt 3) przewidują prowadzenie odpowiednio kontroli podatkowej i kontroli celno-skarbowej w zakresie szeroko rozumianej prawidłowości realizacji obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących. Kontrola w tym zakresie prowadzona jest na zasadach ogólnych.

Przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług dotyczące obowiązku rejestrowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, mimo swych jasnych regulacji nie są przestrzegane przez podatników. Obowiązujący art. 111 ust. 2 tej ustawy pozwala na wymierzanie dodatkowego zobowiązania podatkowego do wysokości 30% kwoty podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług za okres do momentu rozpoczęcia prowadzenia ewidencji przy użyciu kasy rejestrującej. W praktyce oznacza to, że jego stosowanie dotyczy jedynie przypadków, gdy podatnik nie posiada kasy rejestrującej mimo ciążącego na nim obowiązku, przez co uchyla się od prowadzenia ewidencji sprzedaży przy jej zastosowaniu, a nie gdy używa kasy rejestrującej, przy czym nie rejestruje niektórych transakcji.

Mając zatem na uwadze to, że niewystawianie albo niewydawanie paragonów fiskalnych najdobitniej świadczy o naruszeniu obowiązków podatkowych i prowadzi do zaburzeń konkurencji na rynku, koniecznym jest wyposażenie organów KAS w narzędzia do podejmowania działań celu zapobiegania tym naruszeniom. W związku z tym proponuje się wprowadzenie nabycia sprawdzającego, jako elementu konsekwentnie prowadzonej polityki, mającej na celu uszczelnienie systemu podatkowego. Za wprowadzeniem tej instytucji do polskiego porządku prawnego przemawia potrzeba ochrony konstytucyjnych zasad

sprawiedliwości podatkowej realizowanej przez powszechność i równość opodatkowania, jak również ochrona równowagi budżetowej i stabilności finansów publicznych. Równowaga budżetowa stanowi samoistną wartość konstytucyjną, od której zależy zdolność państwa do działania i wypełniania jego zadań. Konieczność jej ochrony i zachowania wynika z ogółu regulacji zawartych w rozdziale X Konstytucji RP oraz z jej art. 1 stanowiącego, że Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli. Z kolei art. 20 Konstytucji RP wyraża zasady ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej wskazując, że jego podstawę stanowi społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych. Podstawową zasadą tego ustroju jest wolność gospodarcza, obejmująca m.in. prawo do konkurencji. Ograniczenie wolności prowadzenia działalności i konkurencji może mieć miejsce ze względu na konieczność realizacji innej zasady konstytucyjnej i może nastąpić jedynie w drodze ustawy.

Zasada ochrony konkurencji doznaje uszczerbku poprzez nieuczciwe zachowania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, takie jak sprzedaż i kupowanie pustych faktur, czy niewystawiane paragonów fiskalnych. Podatnicy w takich sytuacjach uzyskują korzyści w związku z unikaniem opodatkowania. Uzyskana w nieuczciwy sposób przewaga nad konkurencją nie może podlegać ochronie. W tym przypadku, dla zachowania konkurencji, państwo powinno podjąć działania, zmierzające do powstrzymania utrudnień w prowadzeniu przedsiębiorstw ze strony innych podmiotów i wyrównania szans.

Projektowane przepisy będą z jednej strony przeciwdziałały negatywnym zjawiskom, których następstwem jest niewywiązywanie się z obowiązków podatkowych, z drugiej zaś będą chroniły podmioty gospodarcze rzetelnie rozliczające się z fiskusem.

Wyżej wymienione argumenty przemawiają za wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego (systemu podatkowego) projektowanej instytucji nabycia sprawdzającego, która z jednej strony stanowić będzie narzędzie chroniące podatników rzetelnie wywiązujących się z obowiązków podatkowych przed nieuczciwą konkurencją, a równocześnie dzięki brakowi nadmiernego formalizmu będzie nieuciążliwa dla kontrolowanych podatników.

Podobnie jak w przypadku ustawy Kodeks karny skarbowy, nowo projektowane przepisy art. 28 ust. 7a i art. 33 ust. 1 pkt 1a oraz zmiana w tytule działu V ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej mają charakter dostosowawczy.

Dodanie art. 28a i zmiana w art. 33a ust. 1 związane są z tzw. „odmiejszczeniem”, postępowania mandatowego prowadzonego przez naczelnika urzędu skarbowego oraz postępowania przygotowawczego i postępowania mandatowego prowadzonego przez naczelnika urzędu celno-skarbowego związku z czynnością nabycia sprawdzającego i ewentualną sankcją, o której była mowa w art. 62 § 4 i 5 lub art. 83 § 1a Kks."

Dla potrzeb tej instytucji prawnej proponuje się dodać rozdział 1b pt. „Nabycie sprawdzające”. W związku z powyższym zasadnym jest dokonanie zmiany tytułu działu V ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

W ramach nowo projektowanej regulacji wyjaśnia się, co następuje.

Art. 94k - określa, na czym polega nabycie sprawdzające. Należy nadmienić, że rozwiązanie dotyczące realizowania władczych uprawnień organu na gruncie prawa do nabycia towaru lub

usługi a następnie zwrotu, nie jest rozwiązaniem nowym. Wzorowane jest bowiem na rozwiązaniu od lat funkcjonującym w polskim systemie prawnym (np. ustawa o Inspekcji Handlowej). Nabycie sprawdzające dotyczyć będzie wyłącznie faktycznego sprawdzenia wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego poprzez dokonanie przez organ podatkowy zakupu towaru lub usługi. Czynność ta nie będzie miała charakteru kontroli podatkowej ani kontroli celno-skarbowej w rozumieniu obowiązujących przepisów, dzięki czemu będzie mniej sformalizowana, a tym samym szybka do przeprowadzenia i nieuciążliwa dla podatników. Podkreślenia wymaga jednak, że nabycie sprawdzające nie wyklucza możliwości przeprowadzenia w podmiotach obowiązanych do ewidencjonowania obrotu za pomocą kas rejestrujących kontroli celno-skarbowej lub kontroli podatkowej w zakresie prawidłowości realizacji obowiązku ewidencjonowania (odpowiednio art. 54 ust. 1 pkt 1, art. 62 ust. 5 pkt 3 ustawy o KAS).

Nabycie sprawdzające będzie obejmowało sprawdzenie prawidłowości ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej (pkt 1) oraz wydawanie nabywcy paragonu fiskalnego (pkt 2), co w praktyce będzie dotyczyło sprawdzenia czy paragon został wystawiony zgodnie z przepisami prawa, np. w momencie sprzedaży, otrzymania zapłaty. Przepis został skonstruowany w taki sposób, żeby wprost wskazać, że nabycie będzie dotyczyło wyłącznie ewidencjonowania i wydawania paragonów fiskalnych, co jest sankcjonowane w art. 62 § 4 i 5 kks.

Dodatkowo, warto wskazać, że nabycie sprawdzające jest samoistną instytucją i kończy się w przypadku braku naruszenia przepisów – notatką, albo mandatem i protokołem, o ile takie naruszenia wystąpią. Nie wyklucza się wszczęcia po nim kontroli, czy postępowania podatkowego, jeżeli organy KAS będą miały przesłanki do takich działań, np. w sytuacji gdy po analizie przekazanego materiału dowodowego, komórki odpowiedzialne za analizę ryzyka stwierdzą, że zaistniały przesłanki do podjęcia dalszych kroków. Przepisy, na podstawie których będą prowadzone dalsze działania w stosunku do podmiotu są uregulowane w Ordynacji podatkowej oraz innych przepisach ustawy o KAS i nie ma potrzeby regulowania tego w projektowanym rozdziale, tym bardziej, że omawiane rozwiązanie jest odrębną instytucją, mającą swój początek i koniec podczas jednej czynności.

Art. 94l:

- 1) pkt 1 - wprowadza się definicję sprawdzanego, tj. podatnika u którego dokonano nabycia sprawdzającego albo osobę dokonującą w jego imieniu i na jego rzecz sprzedaży towarów lub usług (sprzedawcę);
- 2) pkt 2 – wprowadza się również definicję sprawdzającego, którym jest:
 - zgodnie z lit. a - pracownik izby administracji skarbowej wykonujący zadania służbowe w urzędzie skarbowym albo w urzędzie celno-skarbowym,
 - zgodnie z lit. b - funkcjonariusz pełniący służbę w urzędzie celno-skarbowym dokonujący nabycia sprawdzającego.

Art. 94m:

- 1) ust. 1 - wskazuje się w tym przepisie przez kogo może być dokonane nabycie sprawdzające oraz proponuje się aby czynność nabycia sprawdzającego przeprowadzana była na podstawie stałego upoważnienia udzielonego przez naczelnika urzędu skarbowego lub przez naczelnika urzędu celno-skarbowego i legitymacji służbowej;

- 2) ust. 2 - wymienia się zamknięty katalog elementów jakie powinno zawierać takie upoważnienie.

Art. 94n - projektowany przepis przyjmuje się, że w toku nabycia sprawdzającego sprawdzającemu przysługiwać będzie uprawnienie do legitymowania sprawdzanego lub ustalania w inny sposób tożsamości osób w zakresie niezbędnym na potrzeby tego nabycia. Przepis ten reguluje uprawnienie sprawdzających do ustalania tożsamości sprawdzanych analogicznie do uprawnienia określonego w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o KAS, np. poprzez przywołanie funkcjonariusza Policji. Powyższe jest istotne choćby w kontekście tego, że notatka albo protokół z nabycia sprawdzającego winien zawierać oznaczenie sprawdzanego, w tym danych dotyczących osoby, która dokonała sprzedaży.

Art. 94o:

- 1) ust. 1 - proponuje się by nabycie sprawdzające było dokonywane w miejscu sprzedaży towarów lub świadczenia usług przez sprawdzanego, co jest zrozumiałe ze względu na charakter tej czynności;
- 2) ust. 2 - przewiduje się, że niezwłocznie po dokonaniu nabycia towaru lub usługi i sprawdzeniu wywiązywania się z obowiązków ewidencjonowania sprzedaży i wydawania paragonu, pracownik lub funkcjonariusz okaże sprawdzanemu legitymację służbową oraz poinformuje o dokonaniu nabycia sprawdzającego i pouczy sprawdzanego o jego prawach i obowiązkach;
- 3) ust. 3 – projektowany przepis przewiduje, że na żądanie sprawdzanego, sprawdzający okaże mu również stałe upoważnienie do dokonania nabycia sprawdzającego.

Art. 94p:

- 1) ust. 1 - projektowany przepis określa zasady zwrotu towaru. Zgodnie z tym ustępem towar nabyty w toku nabycia sprawdzającego, w tym paragon fiskalny – o ile taki został wydany - podlegać będzie niezwłocznie zwrotowi, zgodnie z przyjętą regułą obustronnego zwrotu towaru i uiszczonej przez sprawdzającego ceny;
- 2) ust. 2 - w tym przepisie przewiduje się wyjątek od zasady zwrotu towaru, wskazując, że towar nie będzie podlegał zwrotowi, gdy z uwagi na rodzaj towaru lub jego szczególne właściwości, nie byłaby możliwa jego ponowna sprzedaż. Wprowadzenie dodatkowej przesłanki dotyczącej „szczególnych właściwości” uzasadnione jest faktem, że warunek dotyczący rodzaju towaru nie jest wystarczający do określenia, czy towar może być ponownie sprzedany (np. z uwagi na rodzaj opakowania lub właściwość, np. lody). W takiej sytuacji towar będzie mógł być pozostawiony w miejscu jego nabycia za zgodą sprawdzanego. Rozwiązanie takie umożliwi prowadzenie nabycia sprawdzającego, m.in. w branży gastronomicznej, gdzie z uwagi na rodzaj towaru, co do zasady, nie jest możliwa ponowna jego sprzedaż. Przy takim rozwiązaniu na przedsiębiorcę nie jest przerzucone ryzyko straty (zapłata za towar następuje). Nadto wyrażenie zgody sprawdzanego na pozostawienie towaru, zabezpiecza sprawdzających przed koniecznością jego utylizacji na koszt organu, jeżeli przepisy odrębne stanowią taki wymóg;
- 3) ust. 3 - projektowany przepis wprowadza przesłanki obligatoryjnego odstąpienia od zwrotu towaru. Zgodnie z nim nie nastąpi zwrot towaru, gdy ten będzie stanowił dowód popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego podlegającego zatrzymaniu, zajęciu albo zabezpieczeniu na podstawie odrębnych przepisów. Sytuacja taka będzie miała miejsce wówczas, gdy

w toku nabycia sprawdzającego dojdzie do ujawnienia czynu zabronionego, a nabyty towar będzie stanowił dowód popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego (np. art. 66 kks - wadliwe oznakowanie wyrobów akcyzowych, art. 305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej – podrabianie znaków towarowych);

- 4) ust. 4. – w przypadku, o którym mowa w ww. punkcie lub odmowy zwrotu zapłaty otrzymanej za towar, wydane go sprawdzającym paragonu fiskalnego nie będą oni zwracali sprawdzanemu.

Art. 94q – projektowany przepis określa obowiązki sprawdzanego. W pkt 1 wskazuje, że sprawdzany ma obowiązek przyjąć zwracany towar, następnie jest zobowiązany do przyjęcia paragonu fiskalnego wydany do transakcji jego sprzedaży (pkt 2) oraz do zwrotu zapłaty otrzymanej za zwracany albo zatrzymany, zajęty albo zabezpieczony towar (pkt 3). Jednocześnie, jak już wskazano, wprowadzono sankcje w Kodeksie karnym skarbowym za niewykonanie którejkolwiek z tych czynności (art. 83 § 1a Kks).

Art. 94r:

- 1) ust. 1 i 2 - projektowane przepisy określają zasady dotyczące nabycia usługi. Usługa wykonana nie będzie podlegała zwrotowi. Jednakże, gdy za usługę nabytą w toku nabycia sprawdzającego zapłacono z góry (co może się zdarzyć w obrocie gospodarczym) sprawdzany będzie obowiązany do zwrotu zapłaty, gdy usługa ta nie została *de facto* wykonana. Należy również wskazać, że gdy w ramach usługi otrzymuje się również towar (np. gdy usługa obejmuje wykonanie mebla) to należy go traktować jako integralną część usługi niepodlegającą zwrotowi;
- 2) ust. 3 - jeżeli w toku nabycia sprawdzającego został wydany paragon fiskalny dla usługi, która nie została wykonana, sprawdzany będzie zobowiązany do przyjęcia tego paragonu, chyba że sprawdzany odmówi zwrotu otrzymanej zapłaty za usługę.

Art. 94s:

1) ust.1 projektowany przepis wskazuje, że w celu dokumentowania czynności nabycia sprawdzającego sprawdzający sporządzał będzie notatkę, gdy podatnik będzie prawidłowo wykonywał obowiązki ewidencyjne. Notatka ta będzie zawierała tylko niezbędne dane, stąd należało będzie w niej podać:

- a) datę i miejsce (adres) dokonania nabycia sprawdzającego,
- b) dane o sprawdzanym, np. NIP, nazwę (firmę),
- c) wartość sprzedaży brutto, w tym kwotę należnego podatku od towarów i usług, wykazanych na paragonie fiskalnym,
- d) numer paragonu fiskalnego oraz numer unikatowy kasy rejestrującej,
- e) dane osób dokonujących czynności nabycia sprawdzającego.

Przepis ten w praktyce pozwoli na usprawnienie dokumentowania nabycia sprawdzającego oraz ograniczenie nadmiernego formalizmu. Ograniczona treść notatki pozwoli na utrwalenie faktu przeprowadzenia nabycia sprawdzającego, w toku którego nie stwierdzono nieprawidłowości, a jednocześnie pozwoli na budowę bazy danych o tych szczególnych kontrolach, w celu umożliwienia wykonywania tych czynności w oparciu o analizę ryzyka. Do protokołu odnosi się kolejny przepis art. 94t. Tak skonstruowane przepisy pozwalają na jasne rozgraniczenie przypadków, w których sporządza się notatkę albo protokół.

2) ust. 2 – projektowany przepis wskazuje, że notatkę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje sprawdzany.

Ten przepis będzie umożliwiał sprawdzanemu dołączenie notatki do wewnętrznej dokumentacji zwrotów, tak aby nie musiał on tworzyć dodatkowego potwierdzenia zwrotu w postaci protokołu. Takie rozwiązanie ma za zadanie ułatwić proces zwrotu tak aby był jak najmniej uciążliwy dla sprawdzanego. W tym zakresie zostanie również zmienione rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących.

Art. 94t:

- 1) ust. 1 - mimo że nabycie sprawdzające ma być jak najmniej sformalizowane, dla potrzeb zapewnienia dokumentowania wybranych okoliczności towarzyszących temu nabyciu w projektowanym ustępie przewiduje się, że sporządzany będzie obligatoryjnie protokół, np. w przypadku gdy zostaną stwierdzone nieprawidłowości lub sprawdzany odmówi przyjęcia zwracanego towaru, czy też nie będzie mógł być on zwrócony;
- 2) ust. 2 – projektowany przepis wskazuje elementy protokołu, przy czym użyte w ww. jednostce redakcyjnej określenie „w szczególności” powoduje, że katalog ten ma charakter otwarty. Odnotowanie wszystkich omawianych w tym punkcie przypadków będzie miało znaczenie analityczne, również w zakresie badania szarej strefy oraz porządkowe, niezbędne dla prawidłowego rozliczenia pobranych z funduszu nabycia sprawdzającego środków;
- 3) ust. 3 - projektowany przepis wskazuje, że protokół sporządzany będzie w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiany będzie sprawdzanemu. Dla potrzeb ewidencjonowania niezwróconych towarów wystarczy przekazanie do właściwej komórki kserokopii protokołu poświadczonej za zgodność ze wskazaniem sprawy, w której znajduje się drugi egzemplarz protokołu.

Art. 94u - projektowany przepis stanowi, że w toku nabycia sprawdzającego dla potrzeb dokumentowania tej czynności stosowany będzie art. 64 ust. 1 pkt 10 ustawy o KAS. Dokumentacja przebiegu czynności sporządzana będzie poprzez wykonywanie szkiców, kopiowanie, filmowanie, fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych.

Art. 94w - zgodnie z projektowanym przepisem, naczelnik urzędu skarbowego i naczelnik urzędu celno-skarbowego będą mogli przeprowadzić nabycie sprawdzające na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Projektowany przepis odpowiada więc ogólnej regule wynikającej z art. 61 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, że organ KAS nie jest ograniczony swoim terytorialnym zasięgiem działania podczas wykonywania kontroli celno-skarbowej.

Art. 94x - z projektowanego przepisu wynika, że do nabycia sprawdzającego nie będzie się stosować przepisów rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, o ograniczeniu kontroli działalności gospodarczej z uwagi na szczególny charakter tej czynności.

Art. 94y:

- 1) ust. 1 - proponuje się by dla celów realizacji nabycia sprawdzającego utworzyć fundusz. To z tego funduszu będą pochodzić środki na zakup towarów i usług, które w znacznej kwocie będą jedynie rotowały. Środki na fundusz zapewniane będą w budżecie państwa,

w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych;

- 2) ust. 2 - w projektowanym przepisie uregulowano, sytuację własności towaru, który nie został zwrócony (z wyłączeniem towaru pozostawionego za zgodą sprawdzanego) i towar nabyty w ramach wykonanej usługi (będący jej integralną częścią) oraz towar, którego przyjęcia odmówił sprawdzany. W takich sytuacjach towar ten będzie własnością Skarbu Państwa reprezentowanego przez dyrektora izby administracji skarbowej;
- 3) ust. 3 - wskazuje, że minister właściwy do spraw finansów publicznych określi w drodze zarządzenia sposób dysponowania funduszem nabycia sprawdzającego oraz zasady dysponowania nabytym w ramach tej instytucji towarem uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego gospodarowania tymi środkami. To zarządzenie będzie szczegółowo opisywało sposób obiegu środków finansowych przekazanych do funduszu na nabycie sprawdzające w celu wyeliminowania nieprawidłowości w dysponowaniu tymi środkami.

Mając na uwadze specyfikę ten nowej instytucji prawnej należy zauważyć, że w przypadku gdy usługi o charakterze osobistym nabyte w ramach nabycia sprawdzającego, np. usługa fryzjerska, która nie będzie podlegać z racji ich charakteru zwrotowi, przychód pracownika albo funkcjonariusza nie będzie stanowi jego przychodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Takie stanowisko wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie z 8 lipca 2014 r. o sygn. akt K 7/13.

Tymczasowe zajęcie ruchomości

Do zadań KAS należy, m.in. wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych oraz wykonywanie zabezpieczenia należności pieniężnych (art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o KAS). Fakt permanentnego, wysokiego zadłużenia wobec Skarbu Państwa potwierdza, m.in. wystąpienie pokontrolne NIK nr KBF.410.001.08.2019 z 30 kwietnia 2019 r. (wysokość zadłużenia to ponad 101 mld zł). Dodatkowo należy zauważyć, że zaległości powyżej 10 000 zł objęte tytułami wykonawczymi wynoszą kilkanaście miliardów złotych. Z wymagalnych należności egzekwowane jest rocznie ponad 4 mld zł, stąd zwiększenie efektywności egzekucji administracyjnej wymaga wyposażenia organów KAS w nowe narzędzie. Jednocześnie zobowiązani posiadają majątek ruchomy, który mógłby być przedmiotem zajęcia, np. na poczet zaległości podatkowych, jednakże zastosowanie dotychczasowego środka egzekucyjnego, jakim jest zajęcie ruchomości przewidziane w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, podlega pewnym ograniczeniom funkcjonalnym.

Projektowana zmiana stanowi uzupełnienie rozwiązań wprowadzonych ustawą z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2070). W art. 98 § 1a ustawy przewidziano, że zajęcie ruchomości może nastąpić na podstawie wpisów w stosownych ewidencjach prowadzonych przez zobowiązanego, urzędowych rejestrach ruchomości lub rejestrach zastawów.

Skuteczna egzekucja zaległości podatkowych jest fundamentalnym elementem państwa prawa i pozwala dostarczać państwu oraz jednostkom samorządu terytorialnego odpowiednie dochody

na pokrycie wydatków publicznych. Każda egzekucja powinna być szybka i skuteczna. By taka była organy egzekucyjne muszą być wyposażone w adekwatne narzędzia. Wydaje się, że pozytywne doświadczenia, m.in. z wdrożeniem systemu monitorowania przewozu i obrotu oraz związane z nim kontrole przewozu towarów dają podstawę do dalszego wykorzystania zasobów Krajowej Administracji Skarbowej. Z uwagi na wykonywanie przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej kontroli celno-skarbowych, np. kontroli na drogach publicznych i przejściach granicznych, kontroli ex-post, które odnoszą się do towarów i środków transportu możliwe jest wykorzystanie Krajowej Administracji Skarbowej do ujawniania majątku dłużników, wobec których organy egzekucyjne (egzekutorzy) nie mogą z przyczyn obiektywnych zastosować środka egzekucyjnego w postaci zajęcia ruchomości na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Dlatego też zasadnym jest dodanie nowego instrumentu (uprawnienia) funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej do podejmowania działań w stosunku do dłużników, wobec których organy egzekucyjne wystawiły tytuły wykonawcze. Instrumentem tym winno być tymczasowe zajęcie ruchomości. Instytucja ta będzie polegała na podjęciu czynności przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, w wyniku której naczelnik urzędu celno-skarbowego nabywał będzie tymczasowe prawo rozporządzania ruchomościami zobowiązanego w zakresie niezbędnym do wykonania przez administracyjny organ egzekucyjny obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

W ramach tej instytucji funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, o ile stwierdzą na podstawie danych z systemu EGAPOLTAX, że w stosunku do zobowiązanego jest prowadzona egzekucja administracyjna będą mogli zatrzymać ruchomości przez okres 96 godzin w ramach tymczasowego zajęcia ruchomości. W okresie tym właściwy organ egzekucyjny będzie obowiązany ponownie zweryfikować istnienie i wysokość zadłużenia zobowiązanego, tak aby móc poprzez zatwierdzenie przejść z tymczasowego zajęcia w zajęcie ruchomości, o którym mowa w art. 97 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wydanie przez organ egzekucyjny postanowienia o zatwierdzeniu (w całości albo części) bądź odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości musi być poprzedzone ponowną weryfikacją istnienia obowiązku, ponieważ w czasie od sporządzenia przez funkcjonariusza protokołu, do którego wpisano tymczasowo zajęte ruchomości do jego zatwierdzenia przez organ egzekucyjny, zobowiązany może wykonać zobowiązanie i uiścić należności, co spowoduje, że tymczasowe zajęcie ruchomości będzie już bezprzedmiotowe.

Każdy zobowiązany będzie mógł uchronić ruchomości przed tymczasowym zajęciem, o ile okaże dowody stwierdzające wykonanie zobowiązania albo że dochodzony obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony, wygaś z innego powodu lub nie istnieje.

Wprowadzenie w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości ma na celu wzmocnienie efektywności działań organów KAS w zakresie skutecznego egzekwowania należności, a tym samym ochrony interesów m.in. Skarbu Państwa. Istotą tymczasowego zajęcia ruchomości jest możliwość ograniczonego w czasie zajęcia ruchomości, jeżeli funkcjonariusz w toku wykonywania kontroli celno-skarbowej ujawni majątek ruchomy zobowiązanego i ustali, że posiada on zaległości egzekwowane przez naczelnika urzędu skarbowego na podstawie jednego bądź kilku tytułów wykonawczych,

a kwota tych zaległości bez odsetek z tytułu niezapłacenia ich w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych przekracza łącznie 10 000 złotych.

Tymczasowe zajęcie ruchomości przekształci się w zajęcie egzekucyjne z dniem wydania postanowienia o jego zatwierdzeniu pod warunkiem, że nastąpiło ono nie później niż przed upływem 96 godzin od podpisania przez funkcjonariusza protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości. Wprowadzane regulacje zapewniają przy tym uprawnionemu prawo do zaskarżenia czynności w ramach zażalenia na postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości, zabezpieczając tym samym jego prawo do ochrony. Zostaje ono dodatkowo wzmocnione rozwiązaniem, które nakłada na organ egzekucyjny obowiązek badania prawidłowości wypełnienia protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości i zgodności dokonanej czynności z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Mając na uwadze zasadę proporcjonalności i adekwatność przyjętych regulacji wobec zamierzonych celów i ograniczanych praw, przyjęto że ochrona interesów Skarbu Państwa uzasadnia ingerencję w prawo własności i dokonanie tymczasowego zajęcia ruchomości. Ingerencja ta przy tym jest ograniczona w czasie do niezbędnego minimum i sformalizowana w sposób zapewniający ochronę praw zobowiązanego, w tym w szczególności weryfikację faktycznego istnienia zobowiązania. Cel w postaci ochrony interesu Skarbu Państwa jest zatem równoważony wprowadzeniem jak najmniej uciążliwych dla jednostki rozwiązań.

Art. 2 ust. 2 – proponuje się dodać przepis art. 94z ust. 1 do zadań wykonywanych wyłącznie przez funkcjonariuszy, którzy wykonując czynności kontroli celno-skarbowej będą mogli dokonać tymczasowego zajęcia ruchomości.

Dla potrzeb tej instytucji prawnej proponuje się dodać rozdział 1c pt. „Tymczasowe zajęcie ruchomości”. W związku z powyższym zasadnym jest i w tym przypadku dokonanie zmiany tytułu działu V ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 94z:

- 1) ust. 1 – tymczasowe zajęcie ruchomości to instytucja stosowana nie przez egzekutora, ale funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej wykonującego kontrolę celno-skarbową. W przypadku, gdy w trakcie kontroli na drodze albo kontroli granicznej okaże się, że zobowiązany posiada zaległości egzekwowane przez naczelnika urzędu skarbowego (organ egzekucyjny) na podstawie tytułów wykonawczych i jednocześnie kontrolujący ujawni majątek ruchomy dłużnika, wówczas dokona tymczasowego zajęcia ujawnionych ruchomości. Czynność ta prowadzi dotyczyć będzie przypadków prowadzonej egzekucji administracyjnej na podstawie tytułów wykonawczych obejmujących należności pieniężne, a kwota tych należności bez odsetek z tytułu niezapłacenia ich w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych przekraczała będzie łącznie 10 000 złotych. Tymczasowe zajęcie ruchomości nie będzie mogło być zastosowane do egzekucji z pieniędzy;
- 2) ust. 2 – przedmiotem czynności tymczasowego zajęcia ruchomości będą mogły być ruchomości będące we władaniu zobowiązanego oraz będące we władaniu innych osób. Jest to rozwiązanie analogiczne do brzmienia art. 97 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;

- 3) ust. 3 – projektowany przepis stanowi, że tymczasowemu zajęciu ruchomości nie będą podlegać ruchomości o wartości znacznie przewyższającej kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej przez organ egzekucyjny należności pieniężnej. Takie rozwiązanie zapewni ochronę interesów zobowiązanego (dłużnika) i stanowi gwarancję stosowania tymczasowego zajęcia ruchomości w sposób celowy, proporcjonalny oraz adekwatny;
- 4) ust. 4 – z chwilą podpisania protokołu zobowiązany będzie tracił prawo do rozporządzania zajętymi ruchomościami, tak by nie mógł zbyć tych ruchomości. Jednak gdy dojdzie do takiego zbycia po tymczasowym zajęciu, nie będzie to stanowić przeszkody do zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości i tym samym *de facto* bezskuteczności czynności zbycia. Rozwiązanie takie służy zabezpieczeniu interesów Skarbu Państwa. Jeżeli bowiem w czasie pomiędzy dokonaniem tymczasowego zajęcia ruchomości a jego zatwierdzeniem przez organ egzekucyjny nastąpi nieuprawnione zbycie ruchomości, nie spowoduje to niemożności zaspokojenia interesów Skarbu Państwa. Dodatkowo ewentualne działania zobowiązanego polegające na obciążeniu tymczasowo zajętych ruchomości przez zobowiązanego będzie nieważne, a zabezpieczona wierzytelność nie będzie korzystała z pierwszeństwa zaspokojenia dla należności pieniężnych zabezpieczonych zastawem. Dlatego też w celu realizacji tej ochrony do tymczasowego zajęcia ruchomości odpowiednie zastosowanie będzie miał art. 37c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 94za:

- 1) ust. 1 – proponuje się by w przypadku zastosowania tymczasowego zajęcia ruchomości dłużnik był pozbawiony czasowo prawa do rozporządzania zajętą ruchomością;
- 2) ust. 2 – projektowane zajęcie nie będzie mogło być dłuższe niż 96 godzin od chwili podpisania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości przez funkcjonariusza dokonującego tej czynności. Czas ten jest niezbędny dla dokonania zatwierdzenia przez organ egzekucyjny (naczelnika urzędu skarbowego) tej czynności po zweryfikowaniu zasadności i prawidłowości jej dokonania.

Art. 94zb – na mocy projektowanego przepisu funkcjonariusz będzie obowiązany do odstąpienia od tymczasowego zajęcia ruchomości, jeżeli zobowiązany okaże mu dowody stwierdzające:

- 1) wykonanie zobowiązania (kopię przelewu, wyciągu bankowego), umorzenie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku, np. w związku z przedawnieniem, odroczeniem terminu wykonania obowiązku, rozłożeniem na raty spłaty należności pieniężnych na mocy stosownych rozstrzygnięć organów podatkowych;
- 2) w przypadku gdy ruchomości podlegają wyłączeniu albo zwolnieniu z egzekucji administracyjnej;
- 3) ponadto funkcjonariusze nie będą dokonywać zajęcia ruchomości podlegających łatwemu zepsuciu, jak również zwierząt. Należy przy tym zaznaczyć, że jeżeli w trakcie kontroli, w wyniku której zdecydowano o zastosowaniu tymczasowego zajęcia ruchomości, zobowiązany nie przedstawi dowodu wykonania zobowiązania (np. dowodu wpłaty), będzie mógł przedstawić taki dowód organowi egzekucyjnemu, który otrzyma odwzorowanie cyfrowe protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości. Przedstawienie dowodu na tym etapie

spowoduje, że organ egzekucyjny wyda postanowienie o odmowie zatwierdzenia w całości tymczasowego zajęcia ruchomości (zob. dodawany art. 96n § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji).

Tym samym odstąpienie od tymczasowego zajęcia ruchomości obejmuje sytuacje, w których postępowanie egzekucyjne nie jest już prowadzone (ze względu na wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku), a także gdy postępowanie egzekucyjne jest zawieszone z powodu przesunięcia w czasie obowiązku wykonania należności pieniężnej, co będzie miało miejsce, np. w przypadku rozłożenia na raty spłaty dochodzonych należności pieniężnych.

Należy zauważyć, że konieczność odstąpienia od tymczasowego zajęcia ruchomości może mieć miejsce także w razie wystąpienia sytuacji szczególnej, wynikającej z przepisów odrębnych, tj. wstrzymania wykonania obowiązku przez sąd administracyjny na podstawie art. 61 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Dodatkowo kontrolujący odstąpi od egzekucji, gdy ujawniona ruchomość podlegać będzie wyłączeniu lub zwolnieniu z egzekucji w okolicznościach wskazanych przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 94zc:

- 1) ust. 1 – proponuje się, by stosując instytucję tymczasowego zajęcia ruchomości, funkcjonariusz wpisywał do protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości zajmowane ruchomości;
- 2) ust. 2 – protokół tymczasowego zajęcia ruchomości będzie zawierać szereg elementów składowych istotnych do dalszego postępowania egzekucyjnego:
 - a) oznaczenie zobowiązanego,
 - b) oznaczenie organu egzekucyjnego i numeru tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę do tymczasowego zajęcia,
 - c) kwotę należności pieniężnej, z wyłączeniem odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych,
 - d) wyszczególnienie tymczasowo zajętych ruchomości z podaniem ich liczby lub ilości, rodzaju jednostki miary oraz opis każdej tymczasowo zajętej ruchomości według cech jej właściwych,
 - e) pouczenie zobowiązanego o zakazie rozporządzania tymczasowo zajętymi ruchomościami oraz o skutkach tego zajęcia,
 - f) imię i nazwisko albo oznaczenie dozorczy,
 - g) pouczenie dozorczy o skutkach przyjęcia tymczasowo zajętych ruchomości pod dozór,
 - h) imiona i nazwiska osób uczestniczących w tymczasowym zajęciu ruchomości,
 - i) wnioski i oświadczenia zgłoszone w trakcie tymczasowego zajęcia ruchomości,
 - j) zgłoszone przez obecnych wnioski i oświadczenia,
 - k) podpisy obecnych lub wzmiankę o przyczynie braku podpisów,
 - l) miejsce, datę oraz oznaczenie godziny i minuty podpisania protokołu przez funkcjonariusza;

- 3) ust. 3 – w przypadku zastosowania tymczasowego zajęcia ruchomości przepisy art. 51 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące świadków czynności egzekucyjnych będą stosowane odpowiednio;
- 4) ust. 4 – sporządzony zgodnie z powyższymi zasadami protokół tymczasowego zajęcia ruchomości funkcjonariusz będzie doręczał zobowiązanemu i dozorczy, gdy zajęte czasowo ruchomości nie zostaną pozostawione u zobowiązanego zgodnie z art. 100 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;

Art. 94zd – projektowany przepis stanowi o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 100-103 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji do tymczasowego zajęcia ruchomości. Tym samym zastosowanie będą miały w tej sytuacji regulacje dotyczące m.in. pozostawienia ruchomości pod dozorem zobowiązanego, prawa zwykłego używania przez niego zajętej ruchomości, a także odpowiedzialności, obowiązków, wydatków i wynagrodzenia dozorczy, jeżeli zostały mu one oddane. Jest to uzasadnione, zważywszy na wynikającą z odpowiedniego stosowania art. 100 ww. ustawy, możliwość pozostawienia zajętej ruchomości pod dozorem innej osoby. Rozwiązanie takie zabezpiecza interes organu i stanowi gwarancję, że ewentualne oddanie tymczasowo zajętej ruchomości pod dozór innej osoby nie będzie mieć wpływu na dalszą egzekucję z tej ruchomości. Jeżeli natomiast w konkretnej sprawie nie zostanie podjęta decyzja o pozostawieniu tymczasowo zajętej ruchomości u zobowiązanego albo pod dozorem innej osoby, pozostanie ona pod dozorem naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego działał funkcjonariusz dokonujący tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 94ze – w projektowanym przepisie przyjęto, że niezwłocznie po dokonaniu tymczasowego zajęcia ruchomości funkcjonariusz przekaze z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej do organu egzekucyjnego, a w przypadku kilku organów do każdego właściwego, odwzorowanie cyfrowe protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości (a więc dokument elektroniczny, który stanowić będzie e-kopię papierowego protokołu, umożliwiającą zapoznanie się z jego treścią bez konieczności bezpośredniego dostępu do oryginału protokołu), informacje dotyczące miejsca przechowywania zajętej ruchomości, imienia i nazwiska lub nazwy dozorczy oraz faktycznie poniesionych kosztów związanych z tymczasowym zajęciem ruchomości. Czynność ta będzie istotna ze względu na określony w projektowanych przepisach krótki czas na przekształcenie tymczasowego zajęcia ruchomości w zajęcie ruchomości.

Przekazywanie informacji bankowych

Wprowadzono zmiany dostosowujące w art. 48 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej dotyczące obowiązku przekazywania informacji bankowych. Zmiany dotyczą:

- 1) ust. 1:

- a) pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia – zmiana polega na zastąpieniu wyrazu „podejrzany” wyrazami „osoba fizyczna” ponieważ na etapie wszczęcia postępowania karnego skarbowego „w sprawie” nie występuje jeszcze podejrzany. Obecne brzmienie przepisu dotyczące tylko podejrzanego uniemożliwia pozyskanie informacji z banku na etapie postępowania w sprawie.

Dodatkowo rozszerzenie katalogu organów o naczelnika urzędu skarbowego wpłynie pozytywnie na skuteczność działań naczelników urzędów skarbowych, którzy tak samo jak

Szef KAS i naczelnicy urzędów celno-skarbowych prowadzą postępowania przygotowawcze, często o niemniejszym stopniu skomplikowania. Znacząco ułatwi i przyspieszy to rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych, stanowiące jedno z ustawowych zadań naczelnika urzędu skarbowego.

W zakresie, w jakim przepis ten dotyczy ubezpieczycieli podkreślić trzeba, że jest to potwierdzenie innych przepisów już umożliwiających naczelnikom urzędów skarbowych kierowanie żądań o takie informacje. Stanowić to będzie w tym zakresie realizację prawotwórczej zasady spójności i wzajemnej niesprzeczności.

Zmiana dokonywana w tym przepisie ma na celu uniknięcia przez banki oraz instytucje finansowe przekazania zbiorczych informacji o obrotach, stanach oraz o obciążeniach rachunków bankowych osób kontrolowanych. Zasadnym jest doprecyzowanie jednostki redakcyjnej o: daty oraz kwoty poszczególnych wpływów lub obciążeń rachunków bankowych,

b) pkt 3 – okres, na jaki została zawarta umowa pożyczki jest jednym z istotnych warunków umowy. Zasadnym zatem jest doprecyzowanie jednostki redakcyjnej o okres, na jaki została zawarta umowa;

2) ust. 10 – projektowana zmiana ma na celu zobowiązanie instytucji bankowych i finansowych do przekazywania danych w formie elektronicznej edytowalnej. Niejednokrotnie otrzymane dane są w formie papierowej, co powoduje, że ich przetworzenie jest bardzo czasochłonne. W szczególności dotyczy to rachunków bankowych, które nie są przekazywane do STIR. Proponowana zmiana nie spowoduje obciążenia dodatkowymi kosztami zobowiązanych do przekazywania informacji, ponieważ instytucje te dokonały już zmian systemów elektronicznych na potrzeby regulacji STIR.

ZMIANY W USTAWIE KODEKS KARNY SKARBOWY

Celem projektowanej zmiany art. 16a jest rozszerzenie zakresu przedmiotowego regulacji, na czyny związane ze złożeniem korekty ewidencji VAT. Zmiana pozwala na uzyskanie spójności systemowej przepisu w odniesieniu do obowiązku podatkowego, o którym mowa w art. 109 ust. 3b i 3c ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2021 r. poz.685, z późn. zm.).

Z dniem 1 października 2020 r. podatników VAT zaczęła obowiązywać nowa elektroniczna struktura JPK (dotycząca składania deklaracji wraz z ewidencją). Nowy obowiązek podatkowy przewiduje elektroniczne składanie deklaracji VAT w jednym pliku, który obejmuje jednocześnie dwie struktury – deklarację i ewidencję. Oznacza to, że podatnik składając korektę deklaracji – jednocześnie, w ramach jednego zachowania, może złożyć korektę ewidencji. Sytuacja taka, w której jednocześnie korygowana jest deklaracja i ewidencja nie jest objęta zakresem regulacji art. 16a kks, w brzmieniu obecnie obowiązującym.

Brak spójności w zakresie skutków niekaralności deklaracji i ewidencji, wynikającej z art. 16a kks, był przedmiotem licznych wystąpień RMiŚP oraz innych podmiotów.

Zmiana w § 1 eliminuje omówiony wyżej problem i wyrównuje skutki niekaralności wobec korekty deklaracji i ewidencji VAT, do których złożenia są uprawnieni lub zobowiązani podatnicy, na podstawie ustawy podatkowej.

Proponuje się dodatkowo dodanie § 3, który wprowadza przesłankę negatywną dla stosowania § 1 w przypadku wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Zmiana w art. 56d ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy polega na:

1) złagodzeniu kary za przestępstwo polegające na podaniu nieprawdy lub zatajeniu prawdy przy składaniu oświadczeń (ograniczenie sankcji do kary grzywny do 720 stawek dziennych).

Dolegliwość ta powinna realizować zasadę sprawiedliwości i dyrektywy prewencji ogólnej i szczególnej (art. 12 kks), a także zadania polegającego na zabezpieczeniu interesu finansowego Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego oraz UE.

2) rozszerzeniu § 1 pkt 1 o informacje przekazywane zgodnie z art. 41 ust. 4a ustawy o PIT i art. 26 ust. 2c ustawy o CIT (informacje przekazywane przez wypłacającego należności do podmiotu prowadzącego rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze). Sankcjonowanie obowiązku powinno stanowić czynnik mobilizujący do przedkładania do podmiotu prowadzącego rachunek papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze informacji, umożliwiając mu prawidłowe wywiązanie się z nałożonych na mocy ustaw obowiązków w zakresie WHT.

Natomiast zmiana art. 56e § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy polegająca na wykreśleniu wyrazu „kapitałowych” wynika ze zmiany ryczału z „ryczałt od dochodów spółek kapitałowych” na „ryczałt od dochodów spółek”.

Zmiany w art. 53 § 31 i art. 83 § 1 ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2021 r. poz. 408 i 694) mają charakter dostosowawczy w związku wprowadzeniem do systemu podatkowego, w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej, nowej instytucji nabycia sprawdzającego.

Dodanie w art. 83 nowego § 1a jest niezbędne w celu zapewnienia egzekwowania nałożonych obowiązków w toku nabycia sprawdzającego a związanych z jego charakterem, wskazanym w dalszej części uzasadnienia do omawianego przepisu. Tak więc, w przypadku podmiotu, który w toku nabycia sprawdzającego odmówił przyjęcia zwrotu towaru, który może być zwrócony lub nie przyjęcia wydanego sprawdzającemu paragonu fiskalnego, lub zwrotu otrzymanej zapłaty za towar lub niewykonaną usługę będzie można nałożyć na sprawdzanego karę grzywny za wykroczenie skarbowe. Ten rodzaj dyscyplinowania sprawdzanych związany jest z tym, że organy KAS w ramach tej instytucji nie mają na celu nabywanie dla potrzeb swych jednostek organizacyjnych towarów i usług, ale muszą weryfikować realizację przez podatników ich obowiązków podatkowych, w tym przypadku ewidencjonowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących. W związku z tym w ostatniej fazie czynności nabycia sprawdzającego, gdy dojdzie do zakupu towaru, niezbędnym jest jego zwrócenie sprzedającemu i odzyskanie środków przeznaczonych na ich zakup, tak by nie powodować luk finansowych w funduszu nabycia sprawdzającego.

Zmiana w art. 56c KKS

Zmiana ma charakter dostosowawczy i polega na modyfikacji art. 56c ustawy KKS, który przewidywał sankcję za brak złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 23y ustawy PIT oraz art. 11m ustawy CIT, w związku z uchynieniem tych przepisów. W celu zachowania spójności systemowej przepis ten dotyczyć będzie sporządzenia lokalnej i dołączenia grupowej dokumentacji cen transferowych. Sankcja dot. oświadczenia będzie wynikać z regulacji dotyczących informacji o cenach transferowych. Wprowadzono również rozróżnienie sankcji – dla sporządzenia dokumentacji po terminie sankcja (grzywna) została określona na max. 240 stawek dziennych.

Zmiana w art. 80e KKS

Zmiana w art. 80e ustawy KKS przewiduje zróżnicowanie sankcji z tytułu naruszeń związanych z obowiązkiem złożenia do naczelnika urzędu skarbowego informacji o cenach transferowych. Za niesporządzenie informacji o cenach transferowych lub gdy jest ona niezgodna z lokalną dokumentacją cen transferowych lub ze stanem rzeczywistym, grzywna będzie wynosić max. 720 stawek dziennych. Za sporządzenie informacji o cenach transferowych po terminie, grzywna będzie wynosić max. 240 stawek dziennych.

ZMIANY W USTAWIE O POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM W ADMINISTRACJI

Usprawnienie przymusowego dochodzenia należności pieniężnych wynikających z deklaracji bądź zeznań składanych przez podatkowe grupy kapitałowe bądź grupy VAT

Propozycja zmiany ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest związana ze zmianą ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie podatkowej grupy kapitałowej oraz przepisów ustawy o podatku od towarów i usług dotyczących grupy VAT. Propozycja ta ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych oraz usprawnienie przymusowego dochodzenia należności pieniężnych wynikających z deklaracji bądź zeznań składanych przez podatkowe grupy kapitałowe bądź grupy VAT również od osób prawnych od spółek tworzących podatkową grupę kapitałową oraz członków grupy VAT.

Zgodnie z definicją zobowiązanego zawartą w art. 1a pkt 20 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przez zobowiązanego rozumie się osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo osobę fizyczną, która nie wykonała w terminie obowiązku (...). Natomiast podatkowa grupa kapitałowa oraz grupa VAT jest podatnikiem, który co do zasady nie posiada majątku do którego mogłaby być skutecznie skierowana egzekucja. Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową, jak i członkowie grupy VAT, są solidarnie odpowiedzialni za zobowiązania odpowiednio podatkowej grupy kapitałowej i grupy VAT. W związku z tym zaproponowano w dodawanym art. 3b § 1, aby podmioty te były obok samych grup zobowiązanymi w rozumieniu definicji ustawowej zawartej w art. 1a pkt 20 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Na podstawie art. 3a § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji podstawą egzekucji administracyjnej jest dokument wymieniony w tym przepisie, jeżeli zostało w nim zamieszczone pouczenie, że stanowi on podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego oraz jeżeli wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego przesłał zobowiązanemu

upomnienie. Z uwagi na to, że w deklaracjach składanych przez podatkową grupę kapitałową lub grupę VAT jest ujęty podatek odpowiednio spółki tworzącej podatkową grupę kapitałową oraz członków grupy VAT, zaproponowano regulację, na podstawie której deklaracja taka będzie stanowiła podstawę wystawienia tytułu wykonawczego nie tylko na samą grupę, ale również odpowiednio na każdą ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową albo członka grupy VAT. Zgodnie z dodawanym art. 3b § 2 do należności wynikających z deklaracji bądź zeznań złożonych przez grupę kapitałową lub grupę VAT będzie stosowana egzekucja administracyjna, jeżeli w takiej deklaracji lub zeznaniu, zostanie zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego odpowiednio również na spółki tworzące podatkową grupę kapitałową albo członków grupy VAT oraz jeżeli wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego prześle spółkom tworzącym podatkową grupę kapitałową albo członkom tworzącym grupę VAT upomnienie, o którym mowa w art. 15 § 1.

Tymczasowe zajęcie ruchomości

Konsekwencją dodania nowego rozdziału 1c w dziale V do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej jest projektowana zmiana. Dodaje ona nowy rozdział w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jest to rozdział 5a pt. „Zatwierdzenie tymczasowego zajęcia ruchomości”. W rozdziale tym znalazły się przepisy regulujące zatwierdzanie przez organy egzekucyjne tymczasowego zajęcia ruchomości przewidzianego w przepisach ustawy o KAS.

Art. 96n:

- 1) § 1 – na podstawie otrzymanego odwzorowanego cyfrowo protokołu tymczasowego zajęcia organ egzekucyjny zatwierdzi w całości tymczasowe zajęcie ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wymienionego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości, jeżeli nie wykonano, nie umorzono, nie stwierdzono wygaśnięcia albo nieistnienia obowiązku, nie odroczono terminu wykonania obowiązku, ani nie rozłożono na raty spłaty należności pieniężnych, a także gdy tymczasowo zajęte ruchomości nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione. Warunkiem zatwierdzenia w całości tymczasowego zajęcia ruchomości będzie także to, by zajęcie nie naruszało przepisów ustawy, a protokół tymczasowego zajęcia ruchomości został prawidłowo wypełniony, zgodnie z art. 94zc ust. 2 ustawy o KAS.

Dopuszcza się możliwość zatwierdzenia przez organ egzekucyjny tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wymienionego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości w części - w przypadku spełnienia w tym zakresie warunków określonych w pkt 1 i odmowy zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości w pozostałej części. Sytuacja taka będzie miała miejsce np. wówczas, gdy tymczasowe zajęcie ruchomości zastosowano w związku z istnieniem kilku tytułów wykonawczych, a przed zatwierdzeniem tymczasowego zajęcia ruchomości część dochodzonych należności objętych tytułami wykonawczymi wygasła (została zapłacona). Wówczas w tym zakresie organ egzekucyjny odmówi zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości. Organ egzekucyjny wyda postanowienie o zatwierdzeniu w części tymczasowego zajęcia ruchomości także wówczas, gdy uzna, że wartość objętych nim ruchomości przekracza kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej należności wraz

z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. W takim przypadku zatwierdzenie ograniczy się wyłącznie do ruchomości o wartości niezbędnej do zaspokojenia egzekwowanej należności. W pozostałym zakresie, ze względu na niecelowość zastosowania tego środka, nastąpi odmowa zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości.

W pozostałych przypadkach, gdy nie znajdą przesłanki do zatwierdzenia w całości albo w części tymczasowego zajęcia ruchomości, organ egzekucyjny wyda postanowienie o odmowie jego zatwierdzenia w całości.

Zaproponowane rozwiązanie będzie korzystne dla zobowiązanych, jak i organów KAS. Zmniejszy liczbę ewentualnych zażaleń składanych przez zobowiązanych, bowiem organy z urzędu, bez wniosku zobowiązanych, będą badać prawidłowość zastosowanego środka w postaci tymczasowego zajęcia ruchomości i uwzględniać stan faktyczny, który może ulec zmianie w czasie pomiędzy zastosowaniem tymczasowego zajęcia ruchomości i jego zatwierdzeniem;

- 2) § 2 – projektowana zmiana ustawy dotyczy skutków wydania postanowienia w sprawie tymczasowego zajęcia ruchomości, bowiem w sytuacji, gdy postanowienie organu egzekucyjnego o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości zostanie wydane (kluczowa jest data wpisana na postanowieniu), to czasowe zajęcie ruchomości przekształci się w zajęcie ruchomości, o którym mowa w art. 97 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 3) § 3 – projektowany przepis stanowi, że wszelkie próby rozporządzania zajętymi tymczasowo ruchomościami nie będą miały wpływu na zatwierdzenie przez organ egzekucyjny tymczasowego zajęcia ruchomości. Dlatego też dodanie do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej odpowiednio stosowanych przepisów art. 37c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zapewni skuteczność egzekucji.

Art. 96o:

- 1) § 1 – w przepisie tym określono szereg elementów jakie ma zawierać postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości:
 - a) oznaczenie wierzyciela i numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tymczasowego zajęcia ruchomości, a w przypadku jednolitego tytułu wykonawczego lub zagranicznego tytułu wykonawczego – również wskazanie jego rodzaju,
 - b) kwotę należności pieniężnej, okres, za który należność została ustalona lub określona, termin płatności tej należności, rodzaj i stawkę odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie oraz kwotę odsetek naliczonych na dzień wydania postanowienia,
 - c) kwotę kosztów egzekucyjnych, w tym: opłaty manipulacyjnej, opłaty za czynności egzekucyjne, wydatków egzekucyjnych, opłaty egzekucyjnej, powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2 w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2 oraz koszty upomnienia,
 - d) wyszczególnienie zajętych ruchomości z podaniem ich liczby albo ilości i rodzaju jednostki miary,
 - e) pouczenie zobowiązanego o skutkach zajęcia egzekucyjnego tych ruchomości,
 - f) oznaczenie i pouczenie dozorczy o pozostawieniu zajętych ruchomości pod jego dozorem, o ile nie zachodzą przesłanki do ich oddania pod dozór innemu dozorczy, oraz o skutkach pozostawienia zajętych ruchomości pod jego dozorem.

Należy przy tym zauważyć, że w przypadku tymczasowego zajęcia ruchomości, funkcjonariusz dokonujący tej czynności może oddać ruchomość pod dozór innej osoby. Organ egzekucyjny może pozostawić ruchomość pod dozorem tej samej osoby. W takim przypadku postanowienie zawierać będzie pouczenie dozorczy o pozostawieniu zajętych ruchomości pod jego dozorem i o skutkach tego pozostawienia;

- 2) § 2 – w przepisie tym określono, komu będzie doręczane postanowienie, tj. zobowiązanemu, dozorczy i naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonał kontroli celno-skarbowej. Doręczenie to zamknie w pewnym sensie postępowanie w sprawie tymczasowego zajęcia odpowiednio poprzez zajęcie ruchomości albo ich części, albo stanowić będzie podstawę do zwolnienia z czasowego ich zajęcia;
- 3) § 3 – na postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanemu będzie służyć zażalenie. Jednakże zażalenie to będzie sformalizowane, bowiem w podaniu tym niezbędnym będzie określenie istoty i zakresu żądania oraz dowodów jego uzasadniających. Przyznanie uprawnionemu prawa do zaskarżenia czynności w ramach zażalenia na postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości zabezpiecza jego prawo do ochrony. Zażalenie jest pierwszą okazją dla zobowiązanego do kwestionowania rozstrzygnięcia organu podjętego w związku z dokonaniem tymczasowym zajęciem. Zatem zasadnym jest przyznanie mu uprawnień do zaskarżenia czynności. Prawo do zaskarżenia czynności w ramach zażalenia na postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości jest dodatkowo wzmocnione dodanym w art. 96n § 1 pkt 1 lit. c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji rozwiązaniem, które nakłada na organ egzekucyjny obowiązek badania prawidłowości wypełnienia protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości i zgodności dokonanej czynności z przepisami ustawy.

Art. 96p – postanowienie o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zawierać będzie informację o uchyleniu z mocy prawa tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 96q:

- 1) § 1 – jeżeli dojdzie do sytuacji, w której organ egzekucyjny odmówi zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości albo nie zostanie wydane postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości w terminie 96 godzin, tymczasowe zajęte ruchomości upadnie z mocy prawa a ruchomości podlegać będą niezwłocznie zwrotowi kontrolowanemu;
- 2) § 2 – jeżeli dojdzie do sytuacji, w której organ egzekucyjny nie wydał postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości będzie obowiązany poinformować zobowiązanego, dozorcę i naczelnika urzędu celno-skarbowego o uchyleniu z mocy prawa zajęcia;
- 3) § 3 – projektowany przepis dotyczy kosztów faktycznie poniesionych w związku z tymczasowym zajęciem ruchomości przez naczelnika urzędu celno-skarbowego z tytułu dokonania tej czynności przez funkcjonariuszy pełniących służbę w urzędzie celno-skarbowym. Wszystkie poniesione zasadnie i faktycznie wydatki związane z tą czynnością będą uznawane za wydatki egzekucyjne.

ZMIANY W USTAWIE O ROZSTRZYGANIU SPORÓW DOTYCZĄCYCH PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA ORAZ ZAWIERANIU UPRZEDNICH POROZUMIEŃ CENOWYCH

Zmiany w tej ustawie są analogiczne do zmian w art. 119zdb OP i art. 42b ust. 8aa. Zmiany te polegają na wprowadzeniu niedopuszczalności wydania APA w zakresie objętym zawartym PI (dodany przepis art. 85 pkt 3 ustawy o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych). Ze względu na charakter instytucji APA, projekt nie przewiduje możliwości uchylecia owej niedopuszczalności przez organ właściwy w sprawie porozumienia.

DODATKOWE INFORMACJE

Wpływ ustawy na działalność gospodarczą przedsiębiorców

Projekt ustawy w oczywisty sposób odnosi się do kwestii działalności gospodarczej przedsiębiorców, zastosowanie do niego znajduje zatem art. 66 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.). W projekcie przewidziana jest ulga podatkowa dająca możliwość odliczenia od podstawy obliczenia podatku pewnych, poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów. Jest to materia regulowana przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Tym samym, wprowadzenie jakichkolwiek zmian w tym zakresie wymaga ich nowelizacji. Osiągnięcie zamierzonych celów niemożliwe jest zatem drogą inną niż ustawowa.

Wpływ na MŚP

Projekt ustawy oddziałuje na sektor MŚP pozytywnie. Charakter proponowanych odliczeń skierowanych do przedsiębiorców pozwoli na zwiększenie środków pozostających w przedsiębiorstwach, zmniejszenie obciążeń podatkowych. Skutkiem tych rozwiązań powinien być dalszy i szybszy rozwój przedsiębiorczości w Polsce. Dodatkowo w ocenie projektodawców przewidziane ulgi podatkowe będą zachęcały sektor MŚP do zwiększenia nakładów na zakupy nowoczesnych technicznie rozwiązań i przechodzenie do Przemysłu 4.0. Dzięki temu nie tylko poprawi się produktywność polskich przedsiębiorstw, ale także wzrośnie ich konkurencyjność na rynkach – europejskim i globalnym.

Pozostałe

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jan Sarnowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aleksander Łożykowski, Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych (22) 694 33 26 sekretariat.dd@mf.gov.pl Marcin Jamroży, Dyrektor Departamentu Cen Transferowych i Wycen (22) 694 42 23, sekretariat.dct@mf.gov.pl Paweł Selera, Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług (22) 694 30 72 sekretariat.pt@mf.gov.pl Przemysław Szymczyk, Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego (22) 694 38 86, sekretariat.sp@mf.gov.pl Robert Michalski, Zastępca Dyrektora Departamentu Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej (22) 694 38 50, sekretariat.dzp@mf.gov.pl Aneta Korepta zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru nad Kontrolami 22 694 38 30, sekretariat.dnk@mf.gov.pl	Data sporządzenia: 7 września 2021 r. Źródło: Decyzja KPRM/RM Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD260
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. W zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: ustawa PIT)

Istotą problemu jest:

1. Wysokość klina podatkowego i jego progresywność
2. Wysokość nakładów na służbę zdrowia
3. Stworzenie sprawiedliwszego systemu podatkowego w Polsce
4. Zwiększenie atrakcyjności Polski jako miejsca przeniesienia rezydencji podatkowej
5. Zachęta podatkowa dla członków związków zawodowych
6. Dostosowanie ulgi rehabilitacyjnej do potrzeb osób niepełnosprawnych
7. Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego
8. Złagodzenie warunków wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci
9. Zasady publikowania wzorów formularzy podatkowych PIT
10. Zakres preferencji podatkowych
11. Zakres zwolnień przedmiotowych
12. Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę
13. Zasady prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych
14. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną, zwiększających przychody ze sprzedaży produktów, dokonujących zakupu robotów przemysłowych czy ponoszących koszty związane z nabyciem udziałów (akcji)
15. Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)
16. Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych

17. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację
18. Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników
19. Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia
20. Popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce
21. Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:
 - a. poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności
 - b. zmiany w zakresie amortyzacji składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej
 - c. wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych
22. Zmiana właściwości urzędu skarbowego, do którego jest składane zeznanie podatkowe, po zmianie miejsca zamieszkania przez podatnika

II. W zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa CIT)

Istotą problemu jest:

1. Rozwój alternatywnego systemu opodatkowania - ryczału od dochodów spółek kapitałowych
2. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną (tzw. ulga na prototypy), zwiększających przychody ze sprzedaży produktów (tzw. ulga pro wzrostowa)
3. Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników
4. Zakres zwolnień przedmiotowych
5. Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę
6. Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego
7. Złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych
8. Preferencja podatkowa związana z kosztami dotyczącymi Pierwszej Oferty Publicznej
9. Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych
10. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację
11. Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)
12. Zwiększenie atrakcyjności Polski jako lokalizacji dla spółek holdingowych
13. Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia
14. Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:
 - a. zmiany w zakresie przepisów dotyczących Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK)
 - b. wprowadzenie do opodatkowania nowej koncepcji tzw. przerzucania dochodów
 - c. wprowadzenie przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy
 - d. zmiany w zakresie regulacji dotyczących reorganizacji podmiotów, w tym o charakterze transgranicznym, w tym ich doprecyzowanie

15. Doprecyzowanie przepisów w zakresie PSI, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu
16. Zmiana w zakresie małej klauzuli zawartej (art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT) poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego
17. Wprowadzenie przepisów zachęcających podatników CIT do nabywania udziałów lub akcji innych spółek (ulga konsolidacyjna)
18. Wprowadzenie przejściowego podatku dochodowego od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych
19. Wprowadzenie alternatywnego opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych (dalej: **minimalny podatek dochodowy**) i jednocześnie uchylenie art. 15e

III. W zakresie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Istotą problemu jest:

1. Zakres zwolnień przedmiotowych (m. in. realizacja umów międzynarodowych tu: z USA)
2. Obniżenie stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla podatników osiągających niektóre przychody, np. ze świadczenia usług w zakresie opieki zdrowotnej oraz w obszarze IT
3. Ujednolicenie zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą
4. Zasady prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych
5. Zmiana w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej

IV. W zakresie ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT)

a) w zakresie grup VAT

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi w polskim systemie prawnym regulacjami podatnicy powiązani finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie rozliczani są odrębnie. Czynności dokonywane w ramach powiązanych podmiotów są dokumentowane fakturami VAT, a każdy z nich odrębnie składa plik JPK_VAT, który zawiera w sobie deklarację VAT i ewidencję. Pomimo istnienia PGK, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych, w podatku VAT koncepcja rozliczeń grupowych w ogóle nie funkcjonuje. Wiąże się to ze żmudną koniecznością fakturowania transakcji wewnątrz grupy uwzględniając przepisy dotyczące podmiotów powiązanych, co dodatkowo utrudnia prowadzenie działalności. Przedmiotowym projektem wprowadza się w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług możliwość wspólnego rozliczania się przez kilku podatników w ramach tzw. grup VAT

b) w zakresie opcji opodatkowania usług finansowych

Ponadto projekt przewiduje zmiany w postaci opcji opodatkowania usług finansowych

c) popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce:

- **wprowadzenie szybkiego zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych**- założeniem projektowanej zmiany jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce poprzez stworzenie zachęty podatkowej adresowanej do „podatnika bezgotówkowego” przyjmującego w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowe
- **propozycja czasowego ograniczenia niektórych preferencji w VAT w przypadku podatników, którzy nie będą przestrzegać wprowadzanego obowiązku pozostawiania w gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych**

d) w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS)

W związku ze zmianami w Ordynacji podatkowej dotyczącymi wprowadzenia nowej instytucji porozumienia inwestycyjnego (patrz: pkt V lit. a), które obejmować będzie również m.in. kwestie będące przedmiotem WIS (określenie klasyfikacji oraz stawki podatku VAT dla towaru / usługi będących przedmiotem określonych transakcji opodatkowanych VAT), konieczne jest dostosowanie w tym zakresie regulacji dotyczących WIS. Celem zmian jest wprowadzenie swoistych reguł kolizyjnych między tymi instytucjami, aby ten sam podmiot nie mógł wnioskować o interpretacje (wskazanie klasyfikacji towaru/usługi oraz stawki VAT) w tym samym zakresie, w dwóch różnych formach, w tym samym czasie, a właściwy organ wydający WIS (Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej) nie wydawał rozstrzygnięć w sprawie objętej obowiązującym już porozumieniem inwestycyjnym.

e) w zakresie szczególnego momentu powstania obowiązku podatkowego dla określonych czynności dokonywanych z mocy prawa

Potrzeba doprecyzowania przepisów ustawy o VAT w tym zakresie została zauważona w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie C-604/19, w której TSUE uznał, że przekształcenie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo pełnej własności w zamian za uiszczenie opłaty stanowi dostawę towarów w rozumieniu przepisów dyrektywy VAT. Obecne przepisy ustawy o VAT ustanawiające szczególnie moment powstania obowiązku podatkowego (z chwilą otrzymania zapłaty) dla tego rodzaju czynności wykonywanych za odszkodowaniem z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu, nie odnosił się wprost do takich samych czynności dokonywanych z mocy prawa. Stąd też za zasadne uznano wprowadzenie takich samych zasad dla podobnych w istocie czynności.

f) w zakresie odesłań do Nomenklatury Scalonej CN

Wprowadzono zmiany związane z dostosowaniem zawartych w ustawie o VAT odesłań do zmienianej Nomenklatury scalonej (zmiana nastąpi od 1 stycznia 2022 r.), w szczególności w zakresie listy towarów wyłączających prawo do zwolnienia podmiotowego z VAT oraz stawek VAT. Zmiany mają wyłącznie charakter dostosowujący.

V. W zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa

a) w zakresie porozumienia inwestycyjnego

Proponowana regulacja ma na celu wdrożenie na gruncie prawa polskiego fiskalnego instrumentu proinwestycyjnego, służącego zapewnieniu inwestorowi pewności wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych planowanej inwestycji. Materia prawa podatkowego systematycznie rozrasta się, co jest naturalnym procesem reakcji na pojawiające się nowe formy i metody prowadzenia działalności gospodarczej. Postępujący od lat stopień skomplikowania przepisów, wynikający z dynamicznie zmieniającego się otoczenia prawnego-gospodarczego, nie daje podatnikom pełnej gwarancji jednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego w odniesieniu do wszelkich aspektów jego działalności. Dotyczy to zwłaszcza nowo powstałych podmiotów, które nie wypracowały jeszcze kompleksowych standardów dokonywania rozliczeń podatkowych, jak również podmiotów planujących uruchomienie działalności w Polsce, dla których zmienność wykładni przepisów prawa podatkowego może być czynnikiem zniechęcającym do rozwijania działalności w Polsce na szerszą skalę. Istnieje więc konieczność stworzenia narzędzi współpracy organów podatkowych z przyszłymi lub nowymi przedsiębiorcami, w szczególności poprzez stworzenie odpowiedniego systemu obsługi i wsparcia w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych, który powinien być oparty zwłaszcza na zasadzie dobrowolności, wzajemnego zaufania i transparentności. Tradycyjny system nadzoru i kontroli nie jest w stanie spełnić wszystkich potrzeb podatników w świetle zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej. Istnieje potrzeba opracowania nowych, elastycznych i konsensualnych narzędzi współpracy administracji skarbowej z otoczeniem biznesowym. Z dniem 1 lipca 2020 r. tego typu narzędzie dla wąskiego grona podatników wprowadzono już do polskiego systemu prawnego - ustawą z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych, która dodała w ustawie - Ordynacja podatkowa przepisy działu IIB pod nazwą „Współdziałanie”. Przepisy te wdrażają kompleksowy program poprawnego rozliczania zobowiązań podatkowych, opartego na ścisłej współpracy między podatnikami a administracją podatkową („Program Współdziałania”). Poszczególnymi elementami tego programu jest umowa o współdziałanie, porozumienie podatkowe i audyt podatkowy.

Niemniej jednak program ten dotyczy jedynie przedsiębiorców o ugruntowanej pozycji na rynku polskim, tj. osiągających przychody w wysokości przekraczającej kwotę 50 mln euro w poprzedzającym roku podatkowym (art. 20s § 3 Ordynacji podatkowej). Instrument ten nie jest zatem skierowany do tych przedsiębiorców, którzy dopiero planują lub rozpoczynają działalność w Polsce. Istnieje więc konieczność zaprojektowania takiego instrumentu prawnego, który w swojej istocie będzie posiadał konstrukcję zbliżoną do założeń Programu Współdziałania, a jednocześnie będzie uwzględniał specyfikę podmiotów dysponujących kapitałem do inwestycji w Polsce, jednak nieposiadających kompleksowego doświadczenia w funkcjonowaniu w otoczeniu polskich przepisów prawa podatkowego. Kluczową zaletą instrumentu powinna być gwarancja dla inwestora co do pewności wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych planowanej inwestycji. Jego konstrukcja powinna być wolna od zidentyfikowanych ułomności instytucji interpretacji indywidualnej, która nie pozwala w sposób kompleksowy pełnić funkcji gwarancyjnej (ochronnej) z punktu widzenia wszystkich elementów składających się na działalność inwestycyjną podatnika. Największą korzyścią po stronie inwestora z przystąpienia do współpracy powinno być zwiększenie pewności prawa podatkowego i planowania wydatków, co w konsekwencji będzie minimalizować ryzyko podatkowe inwestora i zmniejszać jego koszty dyscypliny podatkowej. Korzyści po stronie gospodarki państwa mogą być widoczne w postaci zwiększonego poziomu nowych inwestycji, czy też możliwości bardziej precyzyjnego planowania wpływów budżetowych z tytułu danin odprowadzanych przez przedsiębiorstwa inwestycyjne, a także poprzez zmniejszenie liczby kosztownych sporów pomiędzy podatnikami a administracją skarbową

b) zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Zmiany wynikają z praktyki i doświadczeń stosowania przepisów przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i w szczególności nawiązują do poniższych kwestii:

1. schematy unikania opodatkowania przeprowadzane często są przez kilka podmiotów, które celowo zmieniają dotychczasową siedzibę (miejsce zamieszkania), co utrudnia naczelnikom urzędów skarbowych objęcie swoim zakresem działania wszystkich podmiotów uczestniczących w schemacie unikania opodatkowania
2. w obecnym brzmieniu regulacje dotyczące stwierdzenia nadpłaty lub zwrotu nadpłaty pomijają fakt, że w postępowaniu o stwierdzenie nadpłaty mogą mieć zastosowanie klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, zaś do oceny zasadności jej stosowania właściwy jest jedynie Szef Krajowej Administracji Skarbowej, który nie jest organem podatkowym otrzymującym wnioski o stwierdzenie nadpłaty
3. terenowy lub samorządowy organ podatkowy pierwszej instancji przeprowadzając kontrolę podatkową nie jest uprawniony do przesądzania, że w sprawie ma zastosowanie klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, nie jest też organem wyspecjalizowanym w przeciwdziałaniu takim naruszeniom. W praktyce możliwość zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści może ujawnić się następnie w relacji do zakończonej kontroli podatkowej. W takich okolicznościach, bez oceny działań podmiotu w innych okresach rozliczeniowych lub działań innych podmiotów, schemat unikania opodatkowania może pozostać niewidoczny w toku kontroli podatkowej i prowadzić do wydania protokołu kontroli podatkowej bez złożenia wniosku do Szefa KAS o przejęcie takiej kontroli do dalszego prowadzenia na podstawie art. 119g § 3 Ordynacji podatkowej
4. obecnie organ podatkowy jest zobligowany do zasięgnięcia opinii Szefa KAS, także w sytuacji, gdy organ ten nawet nie wie, czy w sprawie zostanie stwierdzone unikanie opodatkowania i czy postępowanie zostanie w przyszłości przejęte przez Szefa KAS. Przejęcie przez Szefa KAS postępowań podatkowych w sprawach, w których została wydana decyzja o zabezpieczeniu bez zasięgnięcia opinii będzie jednocześnie oznaczać, że decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania
5. w praktyce wydawania opinii zabezpieczającej dostrzeżono przypadki, w których po wykonaniu stosownej pracy pracowników organu podatkowego i wyjaśnieniu wątpliwości związanych z treścią wniosku wnioskodawca, mając świadomość pogłębionej wiedzy organu podatkowego na temat ujawnionego schematu unikania opodatkowania lub zmieniając plany biznesowe z innych powodów, decydował się wycofać wniosek, aby odzyskać choć część

uiszczonej opłaty. Biorąc pod uwagę cel opłaty, nie jest zasadny zwrot połowy uiszczonej opłaty, jeśli po kilku miesiącach postępowania projekt rozstrzygnięcia merytorycznego jest często na ukończeniu

6. w obecnym stanie prawnym, w przypadku osiągnięcia korzyści podatkowej przez wiele okresów rozliczeniowych zainteresowany podmiot zobligowany byłby do każdorazowego złożenia wniosku o wydanie decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania po uzyskaniu tej korzyści i zakończeniu konkretnego okresu rozliczeniowego. Powyższa sytuacja prawna czyni omawianą procedurę nieatrakcyjną dla podmiotów pragnących wycofać się ze skutków unikania opodatkowania także w zakresie przyszłych korzyści podatkowych

VI. W zakresie ustawy Kodeks karny skarbowy (dalej: kks)

1. Proponowana regulacja ma na celu dostosowanie przepisów kks do systemu podatkowego i wyrównanie skutków niekaralności wobec korekty deklaracji i ewidencji VAT, do których złożenia są uprawnieni lub zobowiązani podatnicy na podstawie ustawy podatkowej.

W obecnym stanie prawnym brak jest spójności systemowej w odniesieniu do obowiązku podatkowego polegającego na składaniu deklaracji VAT wraz z ewidencją a stosowaniem przepisu art. 16a kks . Jednoczesne korygowanie deklaracji VAT i ewidencji nie jest objęte zakresem regulacji art. 16a kks.

2. Wysokość kary za przestępstwo polegające na podaniu nieprawdy lub zatajeniu prawdy przy składaniu oświadczeń WHT oraz brak regulacji w stosunku do przekazujących informacje do prowadzących rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze.

VII. W zakresie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: ustawa o KAS)

1. Wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

Wprowadzenie rozwiązań ma na celu usprawnienie wykonywania zadań przez KAS w zakresie efektywności egzekucji administracyjnej.

W celu wzmocnienia wykonywania zadań przez KAS w tym obszarze, proponowane są zmiany w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które pozwolą lepiej zabezpieczyć interesy finansowe budżetu państwa i przyczynią się do skuteczniejszego egzekwowania zaległości dochodzonych przez organy egzekucyjne, którymi są naczelnicy urzędów skarbowych.

2. Wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

W obrocie gospodarczym identyfikowana jest duża skala zjawisk związanych z nieprzestrzeganiem obowiązku rejestrowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej. Prowadzi to do utrzymywania się zjawiska tzw. szarej strefy, które oznacza utratę wpływów dla Skarbu Państwa i jest bardzo szkodliwe dla przedsiębiorców, zaburzając zasady równej konkurencji.

Problem związany z nieprzestrzeganiem przepisów prawa podatkowego przez podatników jest złożony i wielopłaszczyznowy. Do skutecznej walki z szarą strefą i wyłudzeniami w podatku VAT wprowadzono szereg różnych rozwiązań, które już działają lub zostaną wprowadzone w niedługim czasie (m. in. system kas on-line, przysyłanie plików JPK_VAT, podzielona płatność, system STIR, system SENT, itd.). Narzędzia te zaczynają tworzyć spójny system, który ma na celu kompleksowe uszczelnienie VAT.

Konieczne jest jednakże wprowadzenie kolejnych elementów tego systemu, które będą go dopełniać i wzmacniać. Dążąc do eliminacji ww. niepożądanych zjawisk niezbędne jest wyposażenie organów Krajowej Administracji Skarbowej w dodatkowe narzędzia kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego, a także wprowadzenie skutecznych narzędzi prewencji.

Instrumenty prawne obecnie funkcjonujące w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej wymagają wzmocnienia pozycji organów podatkowych oraz finansowych organów postępowania przygotowawczego.

Przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (art. 62 ust. 5 pkt 3) przewidują prowadzenie kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej w zakresie prawidłowości realizacji obowiązku ewidencjonowania obrotu za pomocą kas rejestrujących. Kontrola w tym zakresie prowadzona jest jednak na zasadach ogólnych. Przepisy te w istotny sposób utrudniają faktyczne sprawdzenie wywiązywania się podatników z obowiązku rejestrowania sprzedaży, poprzez dokonanie przez organ podatkowy zakupu towaru lub usługi. W związku z czym brak jest adekwatnych narzędzi mających na celu

eliminowanie procedury niewywiązywania się podatników z obowiązków ewidencjonowania każdej sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej.

Mając powyższe na uwadze, dostrzega się konieczność wprowadzenia mechanizmów, które z jednej strony pozwolą lepiej chronić podatników przed skutkami nieuczciwej konkurencji, z drugiej zaś pozwolą na jeszcze skuteczniejsze ujawnianie, eliminowanie z obrotu gospodarczego nierzetelnych zachowań i ich penalizację.

3. Wprowadzenie możliwości informowania podatników przez Szefa KAS o ryzyku uczestniczenia w karuzelach podatkowych

Projekt ustawy przewiduje nowe uprawnienie dla Szefa KAS, który w wyniku działalności analitycznej będzie mógł podejmować działania informujące podatników o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika. Proponowane rozwiązanie, poprzez informowanie podatników o ryzyku, pozwoli na wprowadzenie narzędzia umożliwiającego zwalczanie oszustw mających na celu wyłudzenie podatku od towarów i usług (oszustw karuzelowych). Przedmiotowe narzędzie będzie fakultatywne, czyli Szef KAS nie będzie miał obowiązku informowania, nawet jeśli takie ryzyko zauważy w toku działalności analitycznej. Są sytuacje, w których podjęcie takiego działania mogłoby być sprzeczne lub wpływać niekorzystnie na podjęcie innych działań organów KAS lub innych służb. Podjęcie decyzji o poinformowaniu podatnika o ryzyku jest wyłączną decyzją Szefa KAS podejmowaną z urzędu, a konstrukcja tego narzędzia nie zmienia innych uprawnień i obowiązków. Zakłada się, że działania informujące nie będą miały charakteru masowego.

VII. W zakresie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych oraz ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

Ustawa zawiera również regulacje znoszące szkodliwość podatkową wynikającą z oceny dokonanej przez Grupę Roboczą ds. Kodeksu Postępowania (Opodatkowanie Działalności Gospodarczej), zwanej dalej: „CoCG”, w dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD 3 w zakresie w zakresie ustawowego obowiązku zatrudnienia oraz wskaźnika nexus w IP Box i innych patentów poprzez odpowiednie zmiany w przepisach ustawy o WNI.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. W zakresie ustawy PIT.

Ad. 1 Wysokość klina podatkowego i jego progresywność

Celem jest obniżenie klina i zwiększenie jego progresywności. Celem ten realizowany jest poprzez dokonanie zmian polegających na:

- podwyższeniu do 30 000 zł „kwoty wolnej” od podatku dla ogółu podatników podatku dochodowego od osób fizycznych obliczających podatek według skali podatkowej,
- podwyższeniu do 120 000 zł progu dochodowego, rozpoczynającego drugi przedział dochodów, do których ma zastosowanie 32% stawka podatku,
- wprowadzeniu „ulgi dla klasy średniej”. Będzie dotyczyć osób zatrudnionych na etacie osiągających roczne przychody z tych z umów o pracę w przedziale od 68 412 zł do 133 692 zł. Dzięki tej uldze reforma będzie neutralna dla podatników zatrudnionych na umowę o pracę z dochodem ca. od 6 do 11 tys. zł miesięcznie.

Dzięki podniesieniu kwoty wolnej od podatku, osoby zarabiające najniższą krajową i aż 2/3 emerytów, przestaną płacić podatki. Na reformie skorzysta ponad 18 mln podatników w tym ponad 90% emerytów, 68% osób zatrudnionych na umowie o pracę i 40% osób prowadzących działalność gospodarczą. Rekordowa w historii Polski kwota wolna od podatku w wysokości 30 tys. zł to europejski poziom, porównywalny z tym osiąganym w Niemczech czy we Francji. Od 2022 roku będzie 10 razy wyższa niż jeszcze cztery lata temu.

Ad. 2 Wysokość nakładów na służbę zdrowia

Walka z pandemią COVID-19 stała się dodatkowym impulsem do zwiększenia wydatków na służbę zdrowia. Te jednak wymagają dodatkowych źródeł finansowania. Dlatego projekt zakłada zmiany w zakresie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i likwidacji jej odliczenia od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ad. 3 Stworzenie sprawiedliwszego systemu podatkowego w Polsce

Cel ten realizowany jest poprzez:

- wdrożenie oczekiwanego rozwiązania polegającego na zwolnieniu z opodatkowania odsetek naliczonych z tytułu nieterminowej wypłaty należności głównej wolnej od podatku np. odszkodowań, zadośćuczynień; w opodatkowanie tych odsetek było postrzegane jako przejaw nadmiernego fiskalizmu. W efekcie zmiany osoby, które otrzymują odsetki np. od odszkodowania nie będą płaciły podatku,

- doprecyzowanie pojęcia „osoby samotnie wychowujących dzieci” poprzez wskazanie, że taką osobą może być tylko jeden z rodziców; zaproponowana zmiana przywróci pierwotny sens tej preferencji i wyeliminuje sytuacje korzystania z niej przez obydwójce rodziców niebędących w związku małżeńskim wychowujących dzieci w trybie pieczy naprzemiennej,
- doprecyzowanie rozwiązań dotyczących opodatkowania 70% zryczałtowanym podatkiem dochodowym odpraw lub odszkodowań, co ma na celu zapobieżenia przypadkom unikania opodatkowania według 70% stawki podatku, proponuje się zmianę regulacji w taki sposób, żeby nie określać rodzaju umowy, z której ma wynikać prawo podatnika do odprawy lub odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta. Dzięki temu, niezależnie od rodzaju umowy, z której wynika odprawa lub odszkodowanie, opodatkowaniu 70% stawką podatku zryczałtowanego będzie podlegać część odprawy lub odszkodowania przekraczająca trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego z tytułu ww. umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania.

Ad. 4 Zwiększenie atrakcyjności Polski jako miejsca przeniesienia rezydencji podatkowej

Cel ten realizowany jest poprzez:

- wprowadzenie nowej ulgi tzw. ulgi na powrót, w proponowanym kształcie ulga polegać będzie na zwolnieniu od podatku dochodowego przychodów do wysokości 85 528 zł z pracy, umów zlecenia i działalności gospodarczej (opodatkowanej według skali, podatku liniowego albo ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych). Będzie przysługiwać podatnikowi, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przez co najmniej 3 lata przed przeniesieniem do Polski miejsca zamieszkania posiadał nieprzerwanie miejsce zamieszkania w innym państwie,
- atrakcyjną formę opodatkowania przychodów osiąganych ze źródeł położonych za granicą. Regulacja dedykowana jest szczególnej grupie podatników zainteresowanych przeniesieniem miejsca zamieszkania (rezydencji podatkowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy dysponują ponadprzeciętnym poziomem aktywów (tzw. High net worth individuals).

Efektom tych zmian będzie stworzenie konkurencyjnego środowiska podatkowego skłaniającego tę grupę podatników do relokowania rezydencji podatkowej na terytorium Polski.

Ad. 5 Zachęta podatkowa dla członków związków zawodowych

Cel ten realizowany jest poprzez wprowadzenie nowego odliczenia od dochodu z tytułu zapłaconych w roku podatkowym składek członkowskich na rzecz związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 300 zł.

Ad. 6 Dostosowanie ulgi rehabilitacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Cel ten realizowany jest poprzez poszerzenie katalogu wydatków uprawniających do tej ulgi, np. o wydatki na pieluchomajtki, czy wydatki na podróz i pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa w sanatorium oraz uproszczenie istniejących rozwiązań. Efektem będzie zwiększenie wsparcia osób z niepełnosprawnością przez system podatkowy.

Ad. 7 Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego

Cel ten realizowany jest poprzez wprowadzenie:

- zwolnienia od podatku dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeum w rozumieniu ustawy z 26 listopada 1996 r. o muzeach, będącemu instytucją kultury lub bibliotece, w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
- ulgi na zabytki, odliczanej od dochodu. Odliczeniu będą podlegać wydatki na konserwację i restaurację zabytków nieruchomych oraz odpłatne nabycie zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku. Ulgą objęte będzie do 50% wydatków z tytułu wpłat na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej utworzonego dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków oraz poniesionych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w takim budynku zabytkowym. Z kolei z tytułu odpłatnego nabycia zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku przysługiwał będzie limit obliczony jako iloczyn 500 zł i liczby metrów kwadratowych powierzchni użytkowej zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku, nie więcej jednak niż 500 tys. zł na wszystkie wydatki z tego tytułu, w okresie obowiązywania ustawy.

Ad. 8 Złagodzenie warunków wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci

Cel ten realizowany jest poprzez umożliwienie stosowania preferencji przez małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku oraz poszerzenie prawa do wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci w odniesieniu do tych podatników, którzy przez cały rok podatkowy mają np. zawieszoną działalność gospodarczą, i nie uzyskują przychodów oraz nie ponoszą kosztów.

Ad. 9 Zasady publikowania wzorów formularzy podatkowych PIT

Odformalizowane zostaną zasady określania wzorów formularzy PIT. Zamiast ich określania w drodze rozporządzeń będą one udostępniane na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadal będzie określał te wzory, z tym że ich ogłoszenie nie będzie dokonywane w Dzienniku Ustaw, lecz poprzez publikację na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Wzorem lat ubiegłych będzie można z nich korzystać składając je w wersji elektronicznej albo (w przypadkach, gdy jest to możliwe) drukując i składając w formie papierowej.

Ad. 10 Zakres preferencji podatkowych

Cel ten jest realizowany poprzez wprowadzenie nowych tytułów zwolnień przedmiotowych oraz poszerzeniu lub doprecyzowaniu już istniejących. Do katalogu zwolnień przedmiotowych dodano:

- stypendia i inne środki finansowe otrzymane w ramach konkursów organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki, o odsetki otrzymane w związku z nieterminową wypłatą świadczeń zwolnionych od podatku na podstawie ustawy PIT (dotychczas nagrody te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego),
- nagrody przyznane osobom, które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej zwierząt, o których mowa w art. 49 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967). Dotychczas nagrody te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego,
- świadczenia stanowiące instrumenty runku pracy. Np. zwolnieniem objęte będą podlegały stypendia otrzymane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (dotychczas świadczenia te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego).

Ad. 11 Zakres zwolnień przedmiotowych

Katalogiem zwolnień w art. 21 ustawy PIT zostały objęte:

- dochody osiągane przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej,
- dochody z odpłatnego zbycia akcji nabytych w pierwszej ofercie publicznej, pod warunkiem ich posiadania przez okres co najmniej 3 lat.

Ad. 12 Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę

Wprowadzenie ulgi dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę.

Ad. 13 Zasady prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych

Projekt wprowadza także obowiązek prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązku ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa, po zakończeniu roku podatkowego (obowiązek ten został odroczony w czasie od 2025/2026 r.).

Ad. 14 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną nowego produktu i wprowadzenia na rynek nowego produktu, zwiększających przychody ze sprzedaży produktów, dokonujących zakupu robotów przemysłowych czy ponoszących koszty związane z nabyciem udziałów (akcji)

Projekt przewiduje wprowadzenie rozwiązań w zakresie:

- preferencji dla podatników inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne,
- ulg dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej ponoszących koszty: w związku z zatrudnianiem wysoko kwalifikowanych pracowników przy działalności badawczo-rozwojowej (ulga na innowacyjnych pracowników), produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia go na rynek (ulga na prototypy), na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga pro wzrostowa).

Ad. 15 Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)

Zmodernizowanie przepisów dotyczących poboru podatku u źródła. Zmiany polegają między innymi na:

- doprecyzowaniu definicji rzeczywistego właściciela,

- zawężeniu zakresu przedmiotowego i podmiotowego stosowania procedury poboru podatku u źródła (WHT refund),
- doprecyzowania kryterium należytej staranności,
- rozszerzeniu zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu zwolnienia na preferencje przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (tj. obniżone stawki podatku u źródła lub zwolnienie z obowiązku poboru podatku u źródła),
- wprowadzeniu możliwości posługiwania się kopią certyfikatu rezydencji,
- aktualizacji przepisów karnych dotyczących WHT (KKS).

Zmiany obejmują także obszar wypłat należności poprzez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i rachunki zbiorcze, wypłat z obligacji Skarbu Państwa, a także wypłat na rzecz tzw. zagranicznych zakładów zlokalizowanych w Polsce.

Ad. 16 Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych

Wprowadzenie zmian o charakterze upraszczająco-porządkującym w zakresie przepisów o cenach transferowych, m.in. uproszczenie zasad podpisywania oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych, nowe zwolnienia dokumentacyjne, wydłużenie terminu na przedłożenie dokumentacji cen transferowych, uproszczenie zasad dokonywania korekt cen transferowych, zmiana sankcji z KKS.

Ad. 17 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację

Wprowadzeniu tzw. ulgi na robotyzację, pozwalającej na zmniejszenie obciążeń podatkowych w wyniku zakupu fabrycznie nowych robotów przemysłowych oraz oprogramowania i rzeczy niezbędnych do obsługi tych robotów. Proponowana ulga będzie miała charakter przejściowy, będzie dotyczyła kosztów poniesionych przez 5 lat od wprowadzenia. Ulga ta stanowi niejako uzupełnienie innych zachęt podatkowych o charakterze proinwestycyjnym (np. ulga B+R czy IP Box). Czasowy charakter ulgi ma za zadanie zachęcać przedsiębiorców do sprawnego podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz ułatwić ocenę efektywności ulgi ex post. Oczekiwany efekt wprowadzenia ulgi na robotyzację to wzrost ilości instalowanych robotów w polskich przedsiębiorstwach, który powinien bezpośrednio przełożyć się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

Ad. 18 Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników

Ustawa wprowadza dla podatników posiadających status centrum badawczo-rozwojowego (CBR) możliwość odliczenia w ramach ulgi B+R kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach podatkowych w wysokości 200%, z wyjątkiem kosztów dotyczących uzyskania i utrzymania patentu. Ponadto ustawa wprowadza zmiany w wysokości odliczania przez podatników prowadzących działalność badawczo-rozwojową kosztów kwalifikowanych związanych z zatrudnieniem pracowników na umowę o pracę lub umowę o dzieło i umowę zlecenia, w takiej części, w jakiej czas przeznaczony na realizację działalności B+R lub wykonanie w ramach tej działalności usługi, pozostaje w całości czasu pracy pracownika w danym miesiącu. Obecnie podatnicy nieposiadający statusu CBR mogą odliczyć te koszty kwalifikowane od podstawy opodatkowania w wysokości 100%. Projektowane rozwiązanie wprowadza możliwość odliczenia powyższych kosztów w wysokości 200% dla wszystkich podatników

W związku ze zmianami modyfikacji ulegną przepisy dotyczące pomocy publicznej dotyczącej podatników posiadających status CBR w przypadku odliczania przez nich kosztów w zwiększonej wysokości względem innych podatników.

Wprowadzenie możliwości korzystania w sposób symultaniczny z ulgi na działalność badawczo-rozwojową przez podatnika osiągającego dochód z praw własności intelektualnej, który objęty jest reżimem IP Box.

Podatnik będzie miał możliwość odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. Zatem podatnik komercjalizujący wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiągający z nich dochody kwalifikowane w rozumieniu przepisów o IP Box nie będzie zobligowany do dokonania wyboru, na koniec roku podatkowego, pomiędzy dwoma „wykluczającymi się” preferencjami. Proponowana zmiana umożliwi bowiem ich symultaniczne stosowanie. Ustawa wskazuje ponadto, że odliczeniu mogą podlegać jedynie koszty kwalifikowane, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika danego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z którego komercjalizacji podatnik osiąga dochody, co jest konsekwencją zasad ogólnych obliczania dochodu z kwalifikowanych IP.

Ustawa wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym podatnik będący płatnikiem, który prowadzi działalność B+R będzie mógł odliczyć od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u niego na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, czy też praw autorskich, koszty kwalifikowane, których nie odliczył od swojego dochodu w zeznaniu rocznym w ramach odliczenia ulgi B+R ponieważ poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń.

Odliczenie to dotyczyć ma dochodów (przychodów) tych osób, których czas pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50 %, lub których czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

Ad. 19 Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia

Projekt ustawy przewiduje przypisanie pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy.

Ad. 20 Popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce

Planowane zmiany:

- ulga dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, którzy ponieśli w roku podatkowym wydatki związane z nabyciem terminala i obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego,
- zobowiązanie przedsiębiorców do zapewnienia możliwości dokonywania płatności za pomocą bezgotówkowych instrumentów płatniczych,
- ustanowienie górnego progu rozliczeń gotówkowych, po przekroczeniu którego konsument będzie zobowiązany do skorzystania z bezgotówkowych form płatności,
- obniżenie górnego limitu rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami,
- przypisanie przedsiębiorcy przychodu w przypadku, gdy przedsiębiorca przyjmuje od konsumenta zapłatę gotówką, w sytuacji, gdy konsument jest zobowiązany do dokonania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego.

Ad. 21 Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:

- a. poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności,
- b. zmiany w zakresie amortyzacji składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej,
- c. wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych.

Proponuje się:

- poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności

Na gruncie ustawy PIT, przychody ze sprzedaży środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej po wycofaniu ich z działalności lub po likwidacji działalności, kwalifikowane są do przychodów z działalności gospodarczej, jeżeli sprzedaż nastąpiła w okresie 6 lat po wycofaniu lub likwidacji.

Inaczej jest w przypadku rzeczy ruchomych, które wykorzystywane są w działalności na podstawie tzw. leasingu operacyjnego. Na gruncie ustawy PIT, składniki takie nie są traktowane jako składniki firmy i nie są amortyzowane. Do kosztów podatkowych zaliczane są natomiast raty leasingowe. W sytuacji, gdy leasingobiorca wykupi taki składnik po wycofaniu z działalności gospodarczej, czyli do majątku prywatnego, przychód z jego sprzedaży nie jest kwalifikowany jako przychód z działalności gospodarczej. Jeżeli sprzedaż rzeczy ruchomej nastąpi po upływie 6 miesięcy od dnia nabycia, przychód ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu,

- amortyzację składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej

Na gruncie ustawy PIT, dla celów amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, za wartość początkową przyjmuje się m.in. cenę zakupu. W przypadku składników, które przed przyjęciem do używania w firmie były nabyte i wykorzystywane w majątku prywatnym osoby fizycznej, cena nabycia może znacznie odbiegać od rzeczywistej wartości takiego składnika. Przykładowo, samochód osobowy, który nabyty był 5 lat wcześniej i wykorzystywany wyłącznie do celów prywatnych, na dzień przyjęcia go do używania w działalności gospodarczej, ma dużo niższą wartość. Tymczasem amortyzowany jest jak nowy środek trwały,

- wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych. Projektowane rozwiązanie będzie zbieżne w skutkach w podatku dochodowym z rozwiązaniami dotyczącymi gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów, które również nie podlegają amortyzacji.

Ad. 22 Zmiana właściwości urzędu skarbowego, do którego jest składane zeznanie podatkowe, po zmianie miejsca zamieszkania przez podatnika

Obecnie osoby fizyczne składają zeznania podatkowe do urzędu skarbowego według miejsca zamieszkania właściwego na ostatni dzień roku. W przypadku, gdy podatnik zmieni miejsce zamieszkania po zakończeniu roku podatkowego - składa zeznanie PIT do urzędu skarbowego właściwego na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, natomiast ten organ jest już niewłaściwy do obsługi tego zeznania i zobowiązany jest do przekazania zeznania do organu właściwego wg aktualnego miejsca zamieszkania podatnika. Taka sytuacja powoduje dezorientację podatników, jak również nakłada na organy podatkowe dodatkowe czynności związane z przekazywaniem zeznań.

Zmiana brzmienia przepisu ustawy PIT spowoduje, że podatnik będzie składał zeznanie podatkowe według jego miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania. Jest to rozwiązanie korzystne dla podatnika, bowiem wszystkie sprawy danego podatnika będą załatwiane przez ten sam urząd skarbowy - właściwy wg aktualnego miejsca zamieszkania.

II. W zakresie ustawy CIT.

Ad.1 Rozwój alternatywnego systemu opodatkowania - ryczałtu od dochodów spółek kapitałowych

Założeniem zmian proponowanych niniejszą ustawą nowelizującą jest uproszczenie i doprecyzowanie istniejących regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów spółek, jak również rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wyboru opodatkowania ryczałtem. W szczególności zmiany zakładają:

- rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do opodatkowania ryczałtem o spółki komandytowe i spółki komandytowo-akcyjne,
- rezygnację z konieczności ponoszenia określonych nakładów inwestycyjnych jako warunku stosowania przepisów o ryczałcie, z zachowaniem możliwości ich ponoszenia celem skorzystania z preferencyjnej stawki ryczałtu,
- rezygnację z warunku dotyczącego górnego limitu przychodów podatników opodatkowanych ryczałtem, a w konsekwencji również z domiaru zobowiązania podatkowego,
- uelastycznienie terminów spłaty zobowiązania podatkowego w zakresie tzw. korekty wstępnej, a w niektórych przypadkach również zniesienie obowiązku zapłaty owego zobowiązania,
- przesunięcie momentu opodatkowania dochodów z zysków zatrzymanych wypracowanych w okresie opodatkowania ryczałtem na czas ich faktycznej dystrybucji.

Powyższe zmiany umożliwią skorzystanie z regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów przez szeroką grupę podatników (cechujących się znacznym potencjałem rozwoju), których wzrost docelowo może stać się impulsem dla rozwoju gospodarczego całego kraju.

Ad. 2 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną (tzw. ulga na prototypy), zwiększających przychody ze sprzedaży produktów (tzw. ulga prowdzrostowa)

Projekt przewiduje:

- komercjalizację innowacyjnych konstrukcji prototypowych będących rezultatem prowadzonej przez podatnika działalności badawczo-rozwojowej (ulga na prototypy - wspierająca kolejny etap związany z prowadzonymi przez podatnika pracami badawczo-rozwojowymi, skierowana to tych podatników, którzy w ich wyniku wytworzyli nowy produkt, obejmująca koszty ponoszone na etapie produkcji próbnej takiego produktu, a także koszty wprowadzenia w celu sprzedaży na rynek nowego produktu),
- zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga prowdzrostowa - której celem jest umożliwienie podwójnego uwzględniania w kosztach uzyskania przychodów wartości wydatków związanych ze zwiększeniem przychodów ze sprzedaży produktów).

Ad. 3 Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników

Ustawa wprowadza dla podatników posiadających status centrum badawczo-rozwojowego (CBR) możliwość odliczenia w ramach ulgi B+R kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach podatkowych w wysokości 200% z wyłączeniem kosztów uzyskania i utrzymania patentu. Ponadto ustawa wprowadza zmiany w wysokości odliczania przez podatników prowadzących działalność badawczo-rozwojową kosztów kwalifikowanych związanych z zatrudnieniem pracowników, którzy realizują działalność badawczo-rozwojową.

Podatnicy nieposiadający statusu CBR mogą odliczyć te koszty kwalifikowane od podstawy opodatkowania w wysokości 100%. Projektowane rozwiązanie wprowadza możliwość odliczenia powyższych kosztów w wysokości 200% dla wszystkich podatników.

W związku ze zmianami modyfikacji ulegną przepisy dotyczące pomocy publicznej dotyczącej podatników posiadających status CBR w przypadku odliczania przez nich kosztów w zwiększonej wysokości względem innych podatników.

Wprowadzenie możliwości korzystania w sposób symultaniczny z ulgi na działalność badawczo-rozwojową przez podatnika osiągniętego dochodu z praw własności intelektualnej, który objęty jest reżimem IP Box.

Podatnik będzie miał możliwość odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. Zatem podatnik komercjalizujący wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiągnięty z nich dochody kwalifikowane w rozumieniu przepisów o IP Box nie będzie zobligowany do dokonania wyboru, na koniec roku podatkowego, pomiędzy dwoma „wykluczającymi się”. Proponowana zmiana umożliwi bowiem ich symultaniczne stosowanie. Ustawa wskazuje ponadto, że odliczeniu mogą podlegać jedynie koszty kwalifikowane, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika danego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z którego komercjalizacji podatnik osiąga dochody, co jest konsekwencją zasad ogólnych obliczania dochodu z kwalifikowanych IP.

Ustawa wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym podatnik będący płatnikiem, który prowadzi działalność B+R będzie mógł odliczyć od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u niego na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, czy też praw autorskich, koszty kwalifikowane, których nie odliczył od swojego dochodu w zeznaniu rocznym w ramach odliczenia ulgi B+R ponieważ poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń.

Odliczenie to dotyczyć ma dochodów (przychodów) tych osób, których czas pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50%, lub których czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

Ad. 4 Zakres zwolnień przedmiotowych

- wprowadzeniu zwolnienia od opodatkowania dochodów uzyskanych przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej,
- wprowadzeniu zwolnienia dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeom lub bibliotekom.

Ad. 5 Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę

Wprowadzenie ulgi dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę.

Ad. 6 Zachęty podatkowe wspierające ochronę zabytków

Cel ten realizowany jest poprzez wprowadzenie:

- zwolnienia od podatku dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeum w rozumieniu ustawy z 26 listopada 1996 r. o muzeach, będącemu instytucją kultury lub bibliotece, w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.

Ad. 7 Złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych

Uproszczenie reguł związanych z powstawaniem i funkcjonowaniem podatkowych grup kapitałowych.

Ad. 8 Preferencja podatkowa związana z kosztami dotyczącymi Pierwszej Oferty Publicznej

Realizacja postulatów zawartych w *Uchwale nr 114 Rady Ministrów z dnia 1 października 2019 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego (SRRK)*¹ w zakresie kosztów Pierwszej Oferty Publicznej (POP).

Ad. 9 Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych

Wprowadzenie zmian o charakterze upraszczająco-porządkującym w zakresie przepisów o cenach transferowych, m.in. uproszczenie zasad podpisywania oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych, nowe zwolnienia dokumentacyjne, wydłużenie terminu na przedłożenie dokumentacji cen transferowych, uproszczenie zasad dokonywania korekt cen transferowych, zmiana sankcji z KKS.

Ad. 10 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację

¹ M.P. z 2019 r. poz. 1027.

Wprowadzenie tzw. ulgi na robotyzację, pozwalającej na zmniejszenie obciążeń podatkowych w wyniku zakupu fabrycznie nowych robotów przemysłowych oraz oprogramowania niezbędnego do obsługi tych robotów. Proponowana ulga będzie miała charakter przejściowy, będzie dotyczyła kosztów poniesionych przez 5 lat od wprowadzenia. Ulga ta stanowi niejako uzupełnienie innych zachęt podatkowych o charakterze proinwestycyjnym (np. ulga B+R czy IP Box). Czasowy charakter ulgi ma za zadanie zachęcać przedsiębiorców do sprawnego podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz ułatwić ocenę efektywności ulgi ex post. Oczekiwany efekt wprowadzenia ulgi na robotyzację to wzrost ilości instalowanych robotów w polskich przedsiębiorstwach, który powinien bezpośrednio przełożyć się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

Ad. 11 Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)

Zmodernizowanie przepisów dotyczących poboru podatku u źródła. Zmiany polegają między innymi na:

- doprecyzowaniu definicji rzeczywistego właściciela,
- zawężeniu zakresu przedmiotowego i podmiotowego stosowania procedury poboru podatku u źródła (WHT refund),
- doprecyzowania kryterium należytej staranności,
- rozszerzeniu zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu zwolnienia na preferencje przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (tj. obniżone stawki podatku u źródła lub zwolnienie z obowiązku poboru podatku u źródła),
- wprowadzeniu możliwości posługiwania się kopią certyfikatu rezydencji,
- aktualizacja przepisów karnych dotyczących WHT (KKS).

Zmiany obejmują także obszar wypłat należności poprzez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i rachunki zbiorcze, wypłat z obligacji Skarbu Państwa, a także wypłat na rzecz tzw. zagranicznych zakładów zlokalizowanych.

Ad. 12 Zwiększenie atrakcyjności Polski jako lokalizacji dla spółek holdingowych

Wprowadzenie reżimu holdingowego, który opierać się będzie na zwolnieniu z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych oraz pełne zwolnienie z CIT zysków ze zbycia udziałów lub akcji w spółkach zależnych; Oczekiwany efekt wprowadzenia projektowanych rozwiązań jest stworzenie w Polsce reżimu podatkowego atrakcyjnego dla lokowania spółek holdingowych.

Ad. 13 Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia

Projekt ustawy przewiduje przypisanie pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy.

Ad. 14 Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:

- a. zmiany w zakresie przepisów dotyczących Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK),
- b. wprowadzenie do opodatkowania nowej koncepcji tzw. przerzucania dochodów,
- c. wprowadzenie przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy”,
- d. zmiany w zakresie regulacji dotyczących reorganizacji podmiotów, w tym o charakterze transgranicznym.

Projekt przewiduje:

- doprecyzowanie i uszczelnienie przepisów odnoszących się do dochodów z Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK),
- wprowadzenie podstawy do opodatkowania tzw. przerzucanych dochodów - nowy art. 24aa ustawy CIT, w celu wyeliminowania możliwości uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów to jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania,
- wprowadzenie przepisów ograniczających możliwości zaliczania do kosztów podatkowych sztucznych kosztów w związku z wypłatą świadczeń będących tzw. „ukrytą dywidendą”,
- doprecyzowania kryterium zarządu na terytorium Polski w odniesieniu do podatników nieposiadających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozostałe zmiany omówione w części dotyczącej ustawy PIT.

Ad. 15 Doprecyzowanie przepisów w zakresie PSI, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu

Wprowadza się zmiany w ustawach PIT i CIT (art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy PIT oraz art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy CIT) mające charakter uszczelniający i doprecyzowujący, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych w aspekcie doprecyzowania warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu (dalej: DOW). Ustawa wskazuje, że ze zwolnienia podatkowego mogą korzystać podatnicy, którzy realizują nową inwestycję określoną w DOW i uzyskują dochody wyłącznie z realizacji tej nowej inwestycji i na terenie określonym w DOW.

Ad. 16 Zmiany w zakresie małej klauzuli (art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT) poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego

Wprowadza się zmiany w ustawach PIT i CIT dotyczące małej klauzuli zawartej w art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego. Takimi czynnościami jest np. możliwość występowania schematów optymalizacji podatkowej dotyczących maksymalizacji wykorzystania dochodu zwolnionego z opodatkowania uzyskanego z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Ad. 17 Ulga konsolidacyjna

Proponuje się wprowadzenie do ustawy CIT mechanizmu wspierającego przedsiębiorców będących podatnikami CIT w działaniach, których celem byłaby ich większa obecność na rynkach zagranicznych. Mechanizm ten adresowany byłby do rezydentów oraz do nierezydentów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność poprzez położony w Polsce „zagraniczny zakład”.

Zgodnie z proponowanymi przepisami, podatnik ponoszący tzw. „kwalifikowane wydatki” na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej (spółki z o.o. lub akcyjnej), miałby prawo do pomniejszenia swojej podstawy opodatkowania o te wydatki w roku ich faktycznego poniesienia. Maksymalna wielkość takiego pomniejszenia nie mogłaby jednak w roku podatkowym przekroczyć kwoty odpowiadającej wartości 250.000 zł.

Do takich „kwalifikowanych” wydatków na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej podlegałyby zaliczeniu wydatki na obsługę prawną transakcji nabycia udziałów lub akcji, w tym na ich wycenę (due diligence), odsetki, podatki bezpośrednio naliczane od tej transakcji oraz opłaty notarialne, sądowe i skarbowe. Do wydatków takich nie podlegałyby jednak zaliczeniu cena zapłacona przez podatnika za nabywane udziały (akcje) oraz koszty finansowania dłużnego związanego z takim nabyciem.

Możliwość skorzystania z omawianego odliczenia przysługiwałaby podatnikowi przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) spółka której udziały (akcje) byłyby przez podatnika nabywane byłaby osobą prawną, mającą siedzibę lub zarząd w państwie z którym Rzeczpospolita Polska posiada obowiązującą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierającą podstawę prawną do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego tego innego państwa,
- 2) główny przedmiot działalności takiej spółki kapitałowej byłby tożsamy z przedmiotem działalności podatnika nabywającego jej udziały (akcje) lub działalność takiej spółki mogłaby być racjonalnie uznana za działalność wspierającą działalność podatnika (działalność takiej spółki nie byłaby działalnością finansową).

Ad. 18 Przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

Projektowane przepisy wprowadzające przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych. Przewidują rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych ujawnieniem organom podatkowym dochodów wcześniej nieopodatkowanych ale również podmiotów zainteresowanych wycofaniem się z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych, w tym o zasięgu transgranicznym.

Z rozwiązań ustawy skorzystać będą mogły podmioty (podatnicy), które osiągnęły dochody ze źródeł, które nie zostały zadeklarowane w całości lub w części do opodatkowania w Polsce dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych albo nie zrealizowały w sposób prawidłowy ciężącego na tych podmiotach obowiązku poboru podatku (płatnicy). W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy w przeszłości doszło do:

- 1) nieujawnienia dochodów w całości lub w części,
- 2) nieujawnienia źródła powstania dochodów,

- 3) przeniesienia lub utrzymywania formie kapitału poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w zagranicznej jednostce, w rozumieniu art. 24a ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych albo art. 30f ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 4) stosowania postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, w sposób niezgodny z kontekstem użycia postanowień tych umów, z ich celem oraz zamiarami państw-stron tych umów,
- 5) osiągnięciem korzyści podatkowej w rozumieniu art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej,
- 6) zmianą rezydencji podatkowej.

Opodatkowanie przejściowym podatkiem dochodowym będzie dobrowolne, co oznacza że podatnicy i płatnicy dobrowolnie w okresie do końca 2022 r. będą mogli dokonać oceny swojej sytuacji prawno-podatkowej i dobrowolnie zdecydować się na ewentualne korekty dochodu, który nie został w pełni obiektywnie i uczciwie zadeklarowany do opodatkowania albo w ogóle nie został zadeklarowany do opodatkowania. Ujawnienie dotyczyć będzie też każdej formy osiągniętej korzyści podatkowej, o której mowa w art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej, tj: poprzez niepowstanie zobowiązania podatkowego, odsunięcie w czasie powstania zobowiązania podatkowego lub obniżenie jego wysokości, powstanie lub zawyżenie straty podatkowej, powstanie nadpłaty lub prawa do zwrotu podatku albo zawyżenie kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku, brak obowiązku pobrania podatku przez płatnika.

Zmiana zasad publikowania wzorów formularzy podatkowych CIT.

Ad 19 Minimalny podatek dochodowy i usunięcie art. 15e

Proponowane rozwiązanie polega na:

- uchyleniu w ustawie CIT art. 15e ograniczającego (limitującego) wysokość kosztów uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika na nabycie określonych usług lub praw niematerialnych i jednoczesnym włączeniu dotychczasowej regulacji w sposób odpowiedni do projektowanych przepisów definiujących minimalny podatek dochodowy (art. 24ca),
- wprowadzeniu w ustawie CIT alternatywnej stawki minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 10% podstawy opodatkowania, skierowanej do podatników będących spółkami w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy CIT, podatkowych grup kapitałowych, a także (odpowiednio) podatników prowadzących działalność poprzez położony w Polsce zagraniczny zakład, którzy:

- ponoszą straty ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo
- wykazują określony niski wskaźnik dochodowości z działalności operacyjnej (tj. udział dochodów, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach stanowiący nie więcej niż 1%),

Podstawa opodatkowania będzie, co do zasady, sumą określonych w przepisie wielkości, na którą mogą się składać:

- 4% wartości przychodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych;
- poniesione na rzecz podmiotów powiązanych koszty finansowania dłużnego,
- odroczony podatek dochodowy skutkujący zwiększeniem zysku brutto/zmniejszeniem straty netto,
- a także poniesione na rzecz podmiotów powiązanych (podmiotów z państwa lub terytorium stosującego szkodliwą konkurencję podatkową) koszty nabycia określonych usług lub praw niematerialnych.

Minimalny podatek dochodowy będzie się składał się z dwóch części:

- 0,4% przychodów
- 10% nadmiarowych płatności biernych do podmiotów powiązanych z grupy kapitałowej

Wartościami zmniejszającymi podstawę opodatkowania będą:

- wszelkie odliczenia zmniejszające podstawę opodatkowania, o której mowa w art. 18, z wyłączeniem jednak pomniejszych z art. 18f, przy jednoczesnym zastrzeżeniu odpowiedniego stosowania art. 27 ust. 4a, a także
- dochody, które są uwzględniane w kalkulacji dochodu zwolnionego z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 lub 34a (działalność w PSI), u podatnika korzystającego ze zwolnień podatkowych, o których mowa w tych przepisach.

Celem wprowadzanego rozwiązania jest ograniczenie stosowania przez podatników mechanizmów optymalizacji mogących skutkować zmniejszaniem zobowiązań podatkowych poprzez zaniżanie dochodu podatkowego. Wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego skutkować będzie zwiększeniem dochodów budżetowych, m.in. z uwagi na wyeliminowanie zagranicznej luki CIT, której redukcja stanowi istotne wyzwanie dla organów skarbowych.

III. W zakresie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Ad. 1 Zakres zwolnień przedmiotowych (m.in. realizacja umów międzynarodowych tu: z USA)

Analogicznie jak w ustawie PIT i ustawie CIT wprowadza się zwolnienie od podatku dla przychodów osiąganych przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej.

Ad. 2 Obniżenie stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla podatników osiągających niektóre przychody, np. ze świadczenia usług w zakresie opieki zdrowotnej oraz w obszarze IT

Ustawa przewiduje obniżenie stawki ryczałtu dla osób wykonujących zawody medyczne, tj. lekarzy, lekarzy dentystów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, psychologów, fizjoterapeutów do 14% oraz dla niektórych przychodów związanych ze świadczeniem usług w obszarze IT do 12%.

Ad. 3 Ujednolicenie zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą

Wprowadzenie jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiąganych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Ad. 4 Zasady prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych

Wprowadzenie obowiązku prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązku ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa, po zakończeniu roku podatkowego. (obowiązek ten został odroczony w czasie -od 2025/2026 r.).

Ad. 5 Zmiany w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej – opodatkowania w tej formie nie będą mogli wybrać nowi podatnicy

Pozostałe rozwiązania analogicznie jak w ustawie PIT.

IV. W zakresie ustawy o VAT.

a) w zakresie grup VAT

Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie podmiotom powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług. Rozwiązanie przewidziane w projekcie ma charakter dobrowolny pozwalając na samodzielną decyzję przedsiębiorstw co do woli skorzystania z rozwiązania. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Warto też podkreślić, że uprawnienie dla państwa członkowskiego do wprowadzenia konstrukcji grup VAT znajduje się w dyrektywie Rady 2006/112/WE z 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej – dalej dyrektywa 2006/112/WE,

b) w zakresie opcji opodatkowania usług finansowych

Na gruncie przepisów dyrektywy 2006/112/WE usługi finansowe korzystają zasadniczo ze zwolnienia od podatku VAT (art. 135 ust. 1 lit. b-g dyrektywy 2006/112/WE). Państwa członkowskie mogą jednakże wprowadzić możliwość wyboru przez podatnika opodatkowania świadczonych przez niego usług finansowych. Opcja ta uregulowana została w art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą przyznać podatnikom prawo wyboru opodatkowania transakcji finansowych, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b-g. Państwa członkowskie zobowiązane są przy tym określić szczegółowe zasady korzystania z prawa wyboru opodatkowania usług finansowych, mogą również ograniczyć zakres tego prawa. Należy podkreślić, że przewidziana w art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE opcja opodatkowania nie dotyczy usług ubezpieczeniowych,

c) w zakresie popularyzacji obrotu bezgotówkowego w Polsce

- wprowadzenie szybkiego zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych

Założeniem projektowanej zmiany jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce u sprzedawców B2C poprzez stworzenie zachęty podatkowej adresowanej do „podatnika bezgotówkowego” realizującego sprzedaż detaliczną ewidencjonowaną przy użyciu kas rejestrujących online, w tym kas wirtualnych, opłacaną w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowo. Prawo podatnika do zwrotu VAT w terminie 15-dniowym będzie weryfikowane w US z w oparciu o zasoby teleinformatyczne Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Weryfikacja warunków podatnika bezgotówkowego będzie wykonywana automatycznie w opracowywanym na potrzeby tego projektu, systemie teleinformatycznym. Poza złożeniem rozliczenia z oznaczeniem w deklaracji wniosku o zwrot w terminie 15-dniowym,

podatnik nie będzie przekazywał żadnych dodatkowych dokumentów do potwierdzenia spełnienia ustalonych warunków zwrotu.

- propozycja czasowego ograniczenia niektórych preferencji w VAT w przypadku podatników, którzy nie będą przestrzegać wprowadzanego obowiązku pozostawiania w gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych

Przewiduje się:

W przypadku podatnika, u którego zostało zidentyfikowane, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z proponowanego art. 19a Prawa przedsiębiorców, nie zapewnił możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, przewiduje się:

- czasowe wyłączenie możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych (dodane rozwiązania do art. 99 ustawy o VAT) oraz
- czasowe wyłączenie prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym (dodane rozwiązanie do art. 87 ustawy o VAT),

d) w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS)

Zgodnie proponowanymi zmianami w art. 42b, w przypadku, gdy zakres przedmiotowy wniosku o wydanie WIS, w dniu złożenia tego wniosku, jest przedmiotem zawartego już porozumienia inwestycyjnego (tj. porozumienie inwestycyjne zawiera klasyfikację oraz stawkę podatku VAT konkretnego towaru, którego dotyczy wniosek o wydanie WIS), WIS nie zostanie wydana. Na postanowienie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o odmowie wydania WIS w takiej sytuacji wnioskodawcy będzie służyć zażalenie. Takie rozwiązanie zapobiegnie dublowaniu rozstrzygnięć w tych samych sprawach.

e) w zakresie szczególnego momentu powstania obowiązku podatkowego dla określonych czynności dokonywanych z mocy prawa

Zgodnie z proponowanymi zmianami w art. 19a ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy o VAT obowiązek podatkowy dla czynności przeniesienia z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie będzie powstawał z dnia otrzymania całości lub części zapłaty z tego tytułu. Na mocy przepisu przejściowego zasada ta będzie miała zastosowanie również do czynności dokonanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – w odniesieniu do płatności otrzymanych po dniu jej wejścia w życie, z wyłączeniem przypadków, gdy podatek VAT z tego tytułu został rozliczony już wcześniej (tj. przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy).

f) w zakresie odesłań do Nomenklatury Scalonej CN

Zmiany polegają na dostosowaniu Nomenklatury Scalonej CN do zmian obowiązujących od 1 stycznia 2022 r., w szczególności w zakresie listy towarów wyłączających prawo do zwolnienia podmiotowego z VAT oraz stawek VAT. Zmiany mają wyłącznie charakter dostosowujący.

V. W zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa.

a) w zakresie porozumienia inwestycyjnego

Projektowana ustawa przewiduje stworzenie podstaw prawnych umożliwiających ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zawarcie z inwestorem tzw. porozumienia inwestycyjnego, obejmującego swym zakresem określenie skutków podatkowych planowanej lub rozpoczętej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja dostosowana jest do polskich uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz specyfiki polskiego systemu prawnego, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i oczekiwań podmiotów planujących rozpoczęcie lub rozwinięcie aktywności inwestycyjnej w Polsce. Regulacja charakteryzuje się maksymalnym odformalizowaniem procedury współpracy. Dzięki zawarciu porozumienia inwestor uzyskuje na czas realizacji inwestycji pewność co do wykładni stosowanych w tym okresie przepisów prawa podatkowego. Treść porozumienia ustalana jest w wyniku wypracowania wspólnego zgodnego stanowiska inwestora i organu podatkowego właściwego w sprawie porozumienia, z uwzględnieniem zasady legalizmu. Treść porozumienia jest wiążąca nie tylko dla podatnika, ale również dla każdego organu podatkowego załatwiającego sprawę inwestora.

Inwestorem może być podmiot, który planuje lub rozpoczął nową inwestycję na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o wartości co najmniej 50 mln złotych. Powyższy próg inwestycyjny uwzględnia średnią deklarowaną wartość inwestycji wg danych z Polskiej Strefy Inwestycji (PSI), która wynosi 45 mln zł². Porozumienie inwestycyjne organ podatkowy może zawrzeć również z grupą przedsiębiorców planujących wspólną inwestycję, co umożliwia przystąpienie do programu małego przedsiębiorstwa, jeśli wejdzie ono we współpracę z grupą innych małych przedsiębiorstw lub ze średnim lub dużym przedsiębiorstwem. Do końca 2024 r. obowiązywać będzie podwyższony próg inwestycyjny, tj. wynoszący co najmniej 100 mln zł wartości nowej inwestycji. Celem takiego rozwiązania jest ograniczenie liczby składanych wniosków

² Zgodnie z informacją prezentowaną na stronie Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (publ. z 12.01.2021 r.), od początku funkcjonowania Polskiej Strefy Inwestycji (tj. od września 2018 r.) wydano 805 decyzji inwestycyjnych o deklarowanej wartości 36,2 mld zł (zob. <https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/polska-strefa-inwestycji--bardzo-dobre-wyniki-na-przekor-pandemii>).

o zawarciu porozumienia w początkowym okresie funkcjonowania nowej instytucji prawnej, tak aby organ właściwy w sprawie porozumienia mógł w tym okresie wypracować optymalne standardy obsługi wniosków oraz wewnętrzne procedury zawierania porozumień, a także przygotować zasoby kadrowe. Projekt zakłada możliwość przekazania (w drodze rozporządzenia) kompetencji do wykonywania zadań organu właściwego w sprawie porozumienia organom Krajowej Administracji Skarbowej, w celu usprawnienia procesu zawierania porozumień. Od 2025 r. zakłada się limit zawarcia 10 porozumień w każdym roku kalendarzowym, uwzględniający możliwości kadrowe organów podatkowych. Od 2024 r. projekt przewiduje możliwość procedowania spraw dotyczących porozumień inwestycyjnych w języku angielskim, co ma ułatwić przystąpienie do porozumienia inwestorom zagranicznym.

Przedmiotem porozumienia może być uzgodnienie zawierające:

- 1) ocenę, że cena transferowa transakcji kontrolowanej jest ustalona na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane - w zakresie określonym w przepisach dotyczących uprzedniego porozumienia cenowego, o którym mowa w art. 83 i art. 86 ustawy z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2200),
- 2) ocenę, że do korzyści podatkowej wskazanej we wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego nie ma zastosowania przepis art. 119a § 1 - w zakresie określonym w przepisach dotyczących opinii zabezpieczającej, o której mowa w art. 119za,
- 3) klasyfikację i rodzaj wyrobu akcyzowego lub klasyfikację samochodu osobowego w zakresie określonym w przepisach dotyczących wiążącej informacji akcyzowej, o której mowa w art. 7d ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 722),
- 4) opis i klasyfikację towaru lub usługi oraz właściwą stawkę podatku w zakresie określonym w przepisach dotyczących wiążącej informacji stawkowej, o której mowa w art. 42a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r., poz. 106 z późn. zm.),
- 5) interpretację przepisów prawa podatkowego w zakresie nieobjętym pkt 1-4.

Skumulowanie powyższych instytucji prawnych w jednym instrumencie, jakim jest porozumienie inwestycyjne, umożliwi inwestorowi kompleksowe określenie sposobu prawidłowego wykonywania jego praw i obowiązków podatkowych. W ten sposób inwestor uzyskuje możliwie pełne wyjaśnienie wszelkich skutków podatkowych planowanej inwestycji, ustalone w drodze wszczęcia na wniosek inwestora (lub inwestorów) procesu uzgodnieniowego z organem podatkowym. Porozumienie zawierane jest na okres do 5 lat. Istnieje możliwość zmiany porozumienia oraz jego wypowiedzenia, co wynika z elastycznego i konsensualnego charakteru tego instrumentu. Projekt zakłada obowiązek uiszczenia przez inwestora zarówno opłaty od złożenia wniosku o zawarcie lub zmianę porozumienia (opłata wstępna), jak i opłaty od zawarcia lub zmiany uzgodnionego porozumienia (opłata główna). Opłata wstępna wynosić będzie 50 000 zł od wniosku o zawarcie porozumienia i 25 000 zł od wniosku o zmianę porozumienia. Natomiast opłata główna wynosić będzie w przedziale od 100 000 zł do 500 000 zł za zawarcie porozumienia lub w przedziale od 50 000 zł do 250 000 zł za zmianę porozumienia. Wysokość opłaty głównej uzależniona będzie od zakresu i złożoności porozumienia inwestycyjnego. Projektowana wysokość opłat nie powinna być czynnikiem zniechęcającym do przystąpienia do współpracy dla inwestorów planujących inwestycję o wartości co najmniej 50 mln zł, a jednocześnie powinna w znacznej mierze rekompensować wydatki administracyjne ponoszone przez organ w związku z realizacją spraw dotyczących porozumienia (np. organizacja spotkań uzgodnieniowych, koszty tłumaczeń).

W celu zapewnienia transparentności programu, projekt zakłada prowadzenie ogólnodostępnej ewidencji inwestorów i porozumień inwestycyjnych. Ewidencja zawierać będzie m.in. dane identyfikujące inwestora i okres obowiązywania porozumienia.

b) zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Przedłożony projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian mających na celu:

- przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej uprawnienia do wyznaczenia jednego naczelnika urzędu skarbowego w sprawach, w których dostrzeżono mechanizm unikania opodatkowania, zaś uczestniczące w schemacie podmioty mają siedzibę (miejsce zamieszkania) na obszarze działania więcej niż jednego naczelnika urzędu skarbowego,
- wprowadzenie odrębnych zasad oprocentowania zwrotu nadpłaty, w przypadku, gdy w sprawie wniosku o jej stwierdzenie zaszyły przesłanki wskazane w przepisie art. 119g § 1 Ordynacji podatkowej, a do ich oceny nie był właściwy dany organ podatkowy,
- doprecyzowanie regulacji i zwolnienie organu podatkowego z obowiązku zasięgnięcia opinii Szefa Krajowej Administracji Skarbowej przed wszczęciem lub przejęciem postępowania podatkowego na podstawie art. 119g § 1 lub 3 Ordynacji podatkowej,

- doprecyzowanie, który organ zobowiązany jest do udostępnienia akt sprawy na żądanie strony postępowania w trakcie postępowania przed Radą,
- ograniczenie do 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku możliwość wycofania wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej za zwrotem połowy uiszczonej opłaty; Analogicznie, w procedurze wydawania decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania zaproponowano skrócenie terminu, w którym zainteresowani mogą uzyskać zwrot połowy uiszczonej opłaty przy cofnięciu wniosku – do dwóch miesięcy,
- uwzględnienie obowiązków informacyjnych określonych w art. 165 § 9 Ordynacji podatkowej w postępowaniu o wydanie opinii zabezpieczającej, tj. przekazanie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679,
- objęcie zakresem art. 119zfb pkt 1 Ordynacji podatkowej także płatników (w związku z możliwością kwestionowania korzyści podatkowej uzyskanej w związku z transakcją, w której występuje płatnik) oraz wskazanie na toczące się kontrole,
- przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej możliwości nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał w postępowaniu określonym w rozdziale V działu IIIa Ordynacji podatkowej posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, lub przekazał je w niepełnym zakresie,
- wprowadzenie zmian legislacyjnych pozwalających – w ścisłych i wyraźnie wynikających ze stanu faktycznego przypadkach – na zawarcie w decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania, na wniosek zainteresowanego, także wytycznych, co do cofnięcia tych skutków w przyszłości. Decyzja taka będzie zatem miała zastosowanie również w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja, w których korzyść podatkowa będzie osiągnięta w analogiczny sposób,
- wyłączenie stosowania przepisów art. 201 § 3 i art. 205 § 2 Ordynacji podatkowej do zawieszonych kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej na skutek ich przejęcia przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- rozciągnięcie tajemnicy skarbowej na akta postępowania określonego w dziale II w rozdziale 1a Ordynacji podatkowej.

VI. W zakresie ustawy Kodeks karny skarbowy

W projekcie wprowadza się zmianę do art. 16a kks, która przewiduje dostosowanie przepisu do obowiązków określonych w ustawach podatkowych, obejmując zakresem regulacji jednocześnie korygowanie deklaracji i ewidencji VAT i wyrównując skutki niekaralności zarówno wobec deklaracji, jak i ewidencji.

W projekcie zmienia się art. 56d kks. Zmiana polega na:

- 1) złagodzeniu kary za przestępstwo polegające na podaniu nieprawdy lub zatajeniu prawdy przy składaniu oświadczeń (ograniczenie sankcji do kary grzywny do 720 stawek dziennych).
- 2) rozszerzeniu § 1 pkt 1 o informacje przekazywane zgodnie z art. 41 ust. 4a ustawy o PIT i art. 26 ust. 2c ustawy o CIT (informacje przekazywane przez wypłacającego należności do podmiotu prowadzącego rachunki papierów wartościowych albo rachunki zbiorcze).

VII. W zakresie ustawy o KAS.

1. Wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

W projekcie wprowadza się zmiany do ustawy o KAS, w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne organy KAS.

Proponowane zmiany w zakresie ustawy o KAS dotyczą, w szczególności:

- 1) wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości w celu wzmocnienia efektywności działań organów KAS w zakresie skutecznego egzekwowania należności, a tym samym ochrony interesów Skarbu Państwa,
- 2) poszerzenia zakresu uprawnień funkcjonariuszy celno-skarbowych do tymczasowego zajęcia ruchomości stanowiących własność zobowiązanych posiadających zaległości egzekwowane przez naczelnika urzędu skarbowego (organ egzekucyjny).

2. Wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

W celu eliminacji negatywnych zjawisk związanych z nieprzestrzeganiem obowiązku rejestrowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej proponuje się następujące zmiany:

- wprowadzenie *nabycia sprawdzającego* (dodawany rozdział 1b w dziale V ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej).

Proponowana zmiana stanowi element konsekwentnie prowadzonej polityki, mającej na celu uszczelnienie systemu podatkowego. Za wprowadzeniem projektowanych przepisów do polskiego porządku prawnego przemawia szczególnie ochrona konstytucyjnych zasad sprawiedliwości podatkowej realizowanej przez powszechność i równość opodatkowania, wyrażonych w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jak i ochrona równowagi budżetowej.

Proponowana do wprowadzenia w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej konstrukcja *nabycia sprawdzającego*, w swym założeniu, ma stanowić skuteczne narzędzie umożliwiające sprawdzanie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, w zakresie:

- 1) ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej,
- 2) wydawania nabywcy paragonu fiskalnego.

Istotą *nabycia sprawdzającego* jest uprawnienie naczelnika urzędu skarbowego oraz naczelnika urzędu celno-skarbowego do prowadzenia, za pośrednictwem upoważnionych pracowników lub funkcjonariuszy, nabycia towarów lub usług w celu sprawdzenia wykonywania obowiązków wskazanych wyżej.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, upoważniony funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej lub pracownik urzędu skarbowego albo urzędu celno-skarbowego przeprowadzający *nabycie sprawdzające* będzie uprawniony do nałożenia kary grzywny w formie mandatu karnego.

3. Wprowadzenie możliwości informowania podatników przez Szefa KAS o ryzyku uczestniczenia w karuzelach podatkowych

Nowa instytucja umożliwi Szefowi KAS podjęcia działań informujących podatników o ryzyku uczestnictwa w obrocie towarami lub usługami wykorzystywanymi w zorganizowanym oszustwie mającym na celu wyłudzenia VAT (oszustwa karuzelowe).

VIII. W zakresie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych oraz ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

Ustawa zawiera również regulacje znoszące szkodliwość podatkową wynikającą z oceny dokonanej przez Grupę Roboczą ds. Kodeksu Postępowania (Opodatkowanie Działalności Gospodarczej), zwanej dalej: „CoCG”, w dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD 3 w zakresie w zakresie ustawowego obowiązku zatrudnienia oraz wskaźnika *nexus* w IP Box i innych patentów poprzez odpowiednie zmiany w przepisach ustawy o WNI.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na świecie obowiązują różne rozwiązania w zakresie kwoty wolnej od podatku dochodowego od osób fizycznych, konstrukcji skali podatkowej oraz odliczenia składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne.

Kwota wolna

Kraje bez kwoty wolnej:

- **Bulgaria** (zwolnione z opodatkowania są niektóre świadczenia pieniężne, jak emerytury czy wynagrodzenie chorobowe),
- **Węgry**

Sposób konstrukcji kwoty wolnej:

1. Stawka 0%: Austria, Cypr, Finlandia, Francja, Luksemburg, Malta, Niemcy.
2. Odliczenie od podstawy opodatkowania: Belgia, Chorwacja, Dania, Estonia, Litwa, Łotwa, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Wielka Brytania.
3. Odliczenie od podatku: Czechy, Grecja, Holandia, Irlandia, Włochy.
4. Model hiszpański – kwota wolna stanowi *de facto* próg podatkowy niepodlegający opodatkowaniu, co sytuuje to rozwiązanie pomiędzy stawką 0% a odliczeniem od podstawy opodatkowania.

Kraje ze stałą kwotą wolną:

- **Austria** - Podstawowa kwota wolna od podatku wynosi 11 000 EUR. Kwota wolna może wzrosnąć do 12 600 EUR za sprawą dodatkowych odliczeń podatkowych.
- **Belgia** - 8990 EUR (9050 EUR w 2021 r.). Kwota ta jest zwiększana o 1630 EUR (1650 EUR w 2021 r., kwota indeksowana), gdy podatnik jest niepełnosprawny. Dodatkowo kwota ta może ulec znacznemu powiększeniu na

podstawie dodatków na osoby pozostające na utrzymaniu np. dodatek na dzieci sięga 15 360 EUR dla czwórki dzieci i powiększone o 5860 EUR na każde kolejne.

- **Chorwacja** - 4000 HRK miesięcznie, czyli 48 000 HRK rocznie (ok. 28,5 tys. PLN rocznie). Kwota ta może być podniesiona z uwagi na sytuację osobisto-rodzinną podatnika (np. dziecko, niepełnosprawność).
- **Cypr** - Kwota wolna od podatku wynosi 19 500 EUR.
- **Czechy** - Kwota wolna od podatku, jaka wynika z powszechnej kwoty zmniejszającej podatek, wynosi w 2021 r. CZK 185 600 (ok. 32.500 PLN).
- **Dania** - Kwota wolna od podatku (tzw. odliczenie osobiste-personfradrag) występuje w tradycyjnej formie w wysokości 46.700 DKK (36.900 DKK dla osób, które nie ukończyły jeszcze 18 lat) rocznie oraz w dodatkowej formie odliczenia w postaci ulgi dla zatrudnionych (beskæftigelsesfradrag). Odliczenie z tytułu zatrudnienia wynosi 10,60% dochodu i może wynieść maksymalnie 40 600 DKK w 2021 r. (10,50% i 39 400 DKK w 2020 r.).
- **Finlandia** - Kwota wolna od podatku wynosi 18 600 EUR.
- **Francja** - Kwota wolna od podatku wynosi 10 084 EUR.
- **Hiszpania** - Podstawowa kwota wolna wynosi 5550 EUR i podlega licznym zwiększeniom w zależności od sytuacji osobistej i rodzinnej podatnika (wiek, stan cywilny, liczba dzieci, niepełnosprawność) W Hiszpanii kwota wolna od podatku jest inaczej skonstruowana niż w Polsce. Jest to szersze pojęcie, które dobrze odzwierciedla jego nazwa Concepto de mínimo personal y familiar (art. 15, art. 56 LIRPF) - czyli minimum osobiste i rodzinne. Koncepcja polega na tym, że ta część dochodu, która jest przeznaczona na zaspokojenie podstawowych potrzeb osobistych i rodzinnych podatnika, nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Aby zapewnić taką samą redukcję obciążenia podatkowego dla wszystkich podatników w tej samej sytuacji rodzinnej, niezależnie od poziomu ich dochodów, kwota odpowiadająca minimum osobistemu i rodzinnemu nie zmniejsza już dochodu za okres rozliczeniowy w celu ustalenia podstawy opodatkowania, ale raczej staje się częścią podstawy opodatkowania według stawki zerowej. W ten sposób podatnicy znajdujący się w takiej samej sytuacji osobistej i rodzinnej osiągają takie same oszczędności podatkowe, niezależnie od poziomu dochodów.
- **Irlandia** - W Irlandii nie ma kwoty wolnej, jest za to odliczenie od podatku spełniające tę funkcję. System odliczeń od podatku jest bardzo rozbudowany, a co za tym idzie ilość odliczeń i ich wysokość jest silnie uzależniona od sytuacji konkretnego podatnika. W ramach przykładu: Podatnik zatrudniony na umowę o pracę w ramach systemu PAYE (system naliczania obciążeń płacowych), nieposiadający dzieci, nierozliczający się z małżonkiem, bez innych specjalnych uprawnień, będzie mógł skorzystać z co najmniej 2 lub 3 odliczeń 1650 EUR każde (razem 3300/4950 EUR). Odliczenie od podatku w kwocie 3300 EUR daje więc taki sam efekt jak odliczenie od dochodu w kwocie 12.925,97 EUR.
- **Luksemburg** - Kwota 11 265 EUR dochodu nie podlega opodatkowaniu.
- **Niemcy** - Kwota wolna od podatku wynosi 9 744 EUR.
- **Portugalia** – Kwota wolna wynosi co najmniej 4014 EUR. Kwota jest związana z odliczeniem składek na ubezpieczenie społeczne. Jeśli kwota składek jest wyższa, odliczana jest kwota równa kwocie składek. Odliczenie to może zostać zwiększone do 75% z 12-krotności IAS (Indexante dos apoios sociais, czyli indeks potrzebny do wyliczenia wysokości składek na ubezpieczenie społeczne), czyli do 4275 EUR, pod warunkiem, że różnica wynika ze składek na organizacje zawodowe ponoszonych przez podatnika i niezbędnych do wykonywania danej działalności na rzecz innych podmiotów.

Kraje z degresywną kwotą wolną:

- **Estonia** - Kwota wolna jest powiązana z dochodem. Przy rocznym dochodzie do 14.400 EUR dochód wolny od podatku wynosi 6000 euro rocznie, przy wzroście rocznego dochodu z 14.400 EUR do 25.200 EUR dochód wolny od podatku maleje zgodnie ze wzorem $6000 - 6000 \div 10 \times (\text{wysokość dochodu} - 14\,400)$; przy rocznym dochodzie powyżej 25200 EUR dochód wolny od podatku wynosi 0.
- **Grecja** – minimum podatkowe jest realizowane poprzez odliczenie od podatku. Poszczególnym osobom przysługuje odliczenie od podatku w wysokości: (i) osoby bezdzietne – 1 250 EUR, (ii) osoby z 1 dzieckiem - 1300 EUR, (iii) osoby z 2 dzieci – 1 350 EUR, (iv) osoby z 3 lub więcej dzieci – 1 450 EUR. Takie odliczenie od podatku przysługuje w pełnej wysokości w przypadku dochodów do 20 000 EUR rocznie. W przypadku wyższych dochodów kwota odliczenia obniżana jest o 10 EUR za każdy 1000 EUR dochodów powyżej 20 000 EUR.
- **Holandia** - Wysokość kwoty wolnej od podatku zależy od dochodu (im wyższy dochód, tym niższa kwota wolna od podatku). W roku 2021 kwota wolna od podatku jest stopniowo zmniejszana przy dochodach powyżej 21 043 EUR, a przy dochodach 68 507 EUR osiąga wartość zerową.

- **Litwa** - Roczny dochód zwolniony z podatku nie może przekroczyć 3600 EUR (maksymalna stawka), jeżeli roczny dochód rezydenta nie przekracza kwoty dwunastu wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia, które obowiązywało w dniu 1 stycznia bieżącego roku. Jeżeli roczny dochód rezydenta przekracza kwotę dwunastu wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego od 1 stycznia bieżącego roku, wówczas roczny dochód zwolniony z podatku nie może przekroczyć kwoty obliczonej według wzoru przedstawionego poniżej: Roczny dochód zwolniony z podatku obowiązujący w odniesieniu do rezydenta = $3\,600 - 0,15 \times (\text{roczny dochód rezydenta} - \text{dwanaście wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia, które obowiązywały od 1 stycznia bieżącego roku})$.
- **Łotwa** - Maksymalne roczne minimum niepodlegające opodatkowaniu wynosi (kwota wolna od podatku) 3600 EUR. Roczny dochód podlegający opodatkowaniu nie obejmuje dochodu w wysokości zróżnicowanego rocznego minimum niepodlegającego opodatkowaniu, które oblicza się według dosyć skomplikowanego wzoru. Kwoty wolnej nie stosuje się dla dochodów przekraczających 21 600 EUR.
- **Malta** - brak szczególnej regulacji dotyczącej kwoty wolnej od podatku, występuje jednak zerowy próg w progresywnej skali podatkowej. Podstawowy próg wynosi 9 100 EUR rocznie. Poza tym, nawet jeśli podatnik uzyskuje większy dochód i wejdzie w wyższy próg podatkowy to w każdym z tych progów funkcjonuje pewne odliczenie od kwoty obliczonego podatku. Ustawa reguluje to tak, że mnoży się dochód przez stawkę obowiązującą w danym progu a następnie odejmuje się pewną wskazaną w ustawie kwotę. Dla progu 15% (między 9 100 EUR a 14 501 EUR) kwota odliczenia wynosi 1 365 EUR, dla progu 25% (między 14 500 EUR a 19 501 EUR) kwota wynosi 2 815 EUR, dla progu 25% (między 19 500 EUR a 60 001 EUR) kwota wynosi 2 725 EUR, dla progu 35% (dochody powyżej 60 000 EUR) kwota wynosi 8 725 EUR. Powyższe kwoty różnią się w zależności od tego czy podatnik pozostaje w związku małżeńskim, tego czy wychowuje dziecko, oraz czy urodził się na Malcie czy nabył rezydencję w trakcie życia.
- **Rumunia** – W Rumunii występuje rozwiązanie polegające na pomniejszeniu w każdym miesiącu dochodu o pewną kwotę. Dla osób, które uzyskują miesięczny dochód brutto niższy niż 1950 RON:
 - którzy nie mają osób pozostających na utrzymaniu - 510 RON;
 - którzy mają jedną osobę na utrzymaniu - 670 RON;
 - którzy mają dwie osoby na utrzymaniu - 830 RON;
 - którzy mają trzy osoby na utrzymaniu - 990 RON;
 - którzy mają cztery lub więcej osób na utrzymaniu – 1 310 RON.

W przypadku podatników, którzy osiągają miesięczny dochód brutto z pensji od 1 951 RON do 3 600 RON włącznie, potrącenia osobiste mają charakter degresywny. W przypadku podatników, którzy osiągają miesięczne dochody brutto z pensji powyżej 3600 RON, nie przysługuje odliczenie osobiste (kwota wolna).

- **Słowacja** - Część podstawy opodatkowania niepodlegająca opodatkowaniu wynosi 21-krotność kwoty miesięcznego minimum egzystencji, czyli za 2020 r. wyniesie ona 4 414,20 EUR. Kwota taka przysługuje podatnikowi, którego podstawa opodatkowania jest równa lub mniejsza 92,8-krotności kwoty minimum egzystencji (obecnie 19 506,56 EUR). Jeśli podstawa opodatkowania przekroczy 92,8-krotność kwoty minimum egzystencji, kwotę wolną od podatku ustala się jako różnicę pomiędzy 44,2-krotnością kwoty minimum egzystencji (obecnie 9 290,84 EUR) a jedną czwartą podstawy opodatkowania podatnika. Jeśli różnica ta jest mniejsza od zera, podatnikowi nie przysługuje kwota wolna od podatku.
- **Słowenia** - Kwota wolna (degresywna) od podatku wynika z ogólnej ulgi podatkowej dla wszystkich podatników będących rezydentami. Dla dochodu powyżej 13 316,83 EUR wynosi ona 3500 EUR. Dla dochodu poniżej 13 316,83 EUR oblicza się ją na podstawie wzoru: $3\,500,00 + (18\,700,38 - 1,40427 \times \text{dochód do opodatkowania})$.
- **Szwecja** - Wielkość odliczenia podstawowego w roku podatkowym 2020 wynosi: - 20 100 SEK dla niskich dochodów - maksymalnie 36 500 SEK - co najmniej 13 900 SEK dla wysokich dochodów.

Osoby fizyczne i prawne mogą otrzymać podstawowe potrącenie. Jest to w praktyce najniższy limit, od którego zaczynają płacić podatek dochodowy, przyznawany automatycznie przez US Szwecji. Odliczenie podstawowe naliczane jest od sumy dochodu z pracy i dochodu z działalności gospodarczej. Odliczenie podstawowe zwalnia część dochodu z podatku i jest obliczane jako części kwoty bazowej w zależności od przedziału dochodu. Jest wyższe w niższych przedziałach dochodowych, co ma na celu obniżenie podatku dla osób o niskich i średnich dochodach.

- **Włochy** - sama kwota wolna jest stałą kwotą określoną w ustawie. Istnieje za to szereg odliczeń od podatku, uzależnionych od wysokości dochodu, mających charakter degresywny. Jeżeli dochód nie przekracza EUR 120 000 odliczenie jest należne w pełnej wysokości, jeżeli przekracza - przysługuje proporcjonalnie w części obliczanej według wzoru, z którego wynika, że przysługuje w wysokości zerowej, jeżeli dochód całkowity przekracza EUR 240 000

- **Wielka Brytania** - Dla wszystkich dochodów osobistych z wyłączeniem oszczędności i dywidend 12 500 GBP dla dochodów poniżej 100 000 GBP. Dla dochodów powyżej 100.000 GBP kwota wolna spada o 1 GBP na każde 2 GBP nadwyżki dochodu ponad ten próg. Oznacza to, że dla dochodów > 125 000 GBP kwota wolna wynosi 0 GBP.

Dla dochodów z oszczędności ma zastosowanie dodatkowa kwota wolna składająca się z elementu startowego (5000 GBP, które ulega obniżeniu o 1 GBP na każdy 1 GBP dochodu powyżej ulgi od dochodów osobistych (wymienionej wyżej czyli 12 500 GBP) oraz komponentu stałego ulgi - podatnicy stawki podstawowej mogą zarobić do 1000 GBP z oszczędności bez podatku; podatnicy stawki wyższej mogą zarobić do 500 GBP a podatnicy stawki dodatkowej nie otrzymują ulgi na oszczędności.

Dla dochodów z dywidend pierwsze 2000 GBP jest wolne od podatku w roku podatkowym 2020-2021 - znane jako kwota wolna od podatku od dywidendy.

Dla dochodów z handlu (wlicza się w to wszelkie samozatrudnienie, również niezwiązane z handlem) oraz nieruchomości ma zastosowanie dodatkowa ulga – 1 000 GBP (jeżeli uzyskujemy dochody z obu ww. tytułów to 1000 GBP przysługuje od obu tych grup, czyli razem 2 000 GBP). Wynajem nieruchomości w której na co dzień mieszka właściciel może w pewnych przypadkach nie podlegać opodatkowaniu, nawet od wyższej kwoty.

Dodatkowo istnieją kwoty zwiększające podstawową kwotę wolną – 2 500 GBP dla niewidomych oraz do 1 250 GBP jako transfer części niewykorzystanej ulgi małżonka. Podsumowując w najbardziej korzystnym scenariuszu niewidomy podatnik rozliczający się z partnerem pracujący na etacie i samozatrudnieniu, a także wynajmujący nieruchomość może uzyskać łącznie 26 250 GBP (20 500 GBP z podstawowych ulg + trading/propert allowance + kwoty zwiększające) kwoty wolnej.

Najczęściej jednak kwota wolna wyniesie 12 500 GBP.

Progi podatkowe

Podatek liniowy:

- **Bulgaria** – stawka 10%
- **Estonia** – stawka 20%
- **Rumunia** – stawka 10%
- **Węgry** – stawka 15%

Progresja szczeblowa - wartości poszczególnych szczebli powyżej kwoty wolnej

- **Austria**
 - 11 000 – 18 000 EUR – stawka 20 %
 - 18 000 – 31 000 EUR – stawka 35 %
 - 31 000 – 60 000 EUR – stawka 42 %
 - 60 000 – 90 000 EUR – stawka 48 %
 - 90 000 – 1 000 000 EUR – stawka 50 %
 - powyżej 1 000 000 EUR – stawka 55 %
- **Belgia**
 - 0,01 € - 13 440 EUR – stawka 25 %
 - 13 440 € - 23 720 EUR – stawka 40 %
 - 23 720 € - 41 060 EUR – stawka 45 %
 - powyżej 41 060 EUR – stawka 50 %
- **Chorwacja**
 - do 360 000 HRK – stawka 20 %
 - powyżej 360 000 HRK – stawka 30 %
- **Cypr (Republika Cypryjska)**
 - 19 501 - 28 000 EUR – stawka 20 %
 - 28 001 - 36 300 EUR – stawka 25 %
 - 36 301 - 60 000 EUR – stawka 30 %

- Powyżej 60 000 EUR – stawka 35 %

- **Czechy**

- do 48-krotności średniego wynagrodzenia (1 701 768 CZK - 2021) i włącznie – stawka 15 %
- Powyżej 48-krotności średniego wynagrodzenia – stawka 23 %

- **Dania**

- poziom państwowy – 46 500 DKK (ew. plus ulga dla zatrudnionych maks. 40 600 DKK) – 544 800 DKK – stawka 12,11 %
- poziom państwowy - powyżej 544 800 DKK – stawka 15 %
- poziom lokalny – stawka ok. 24,97 % (średnia)
- Maksymalny łączny pułap podatkowy – stawka 52,06 %

- **Finlandia**

- 18 600 – 27 900 EUR – stawka 6%
- 27 900 – 45 900 EUR – stawka 17,25%
- 45 900 – 80 500 EUR – stawka 21,25%
- powyżej 80 500 EUR – stawka 31,25% (w tym 2% podatku solidarnościowego)

- **Francja**

- 10 084 – 25 710 EUR – stawka 11%
- 25 711 – 73 516 EUR – stawka 30%
- 73 517 – 158 122 EUR – stawka 41%
- powyżej 158 122 EUR – stawka 45%

- **Grecja**

- do 10 000 EUR – stawka 9 %
- 10 001 – 20 000 EUR – stawka 22 %
- 20 001 – 30 000 EUR – stawka 28 %
- 30 001 – 40 000 EUR – stawka 32 %
- powyżej 40 000 EUR – stawka 44 %

- **Hiszpania (stawki ogólnopaństwowe)**

- do 12 450 EUR - > 9 %
- 12 450 – 20 200 EUR – stawka 12 %
- 20 201 – 35 200 EUR – stawka 15 %
- 35 201 – 60 000 EUR – stawka 18,5 %
- powyżej 60 000 EUR – stawka 22,5 %

Uwaga - istnieją również stawki PIT nakładane przez wspólnoty autonomiczne sumujące się wraz z ogólnopaństwowymi.

- **Holandia**

- do 68 507 EUR – stawka 37,1 %
- powyżej 68 507 EUR – stawka 49,5 %

- **Litwa**

- do 81 162 EUR – stawka 20 %
- Powyżej 81 162 EUR – stawka 32 %

- **Luksemburg**

- 11 266 – 13 173 EUR – stawka 8 %
- 13 137 – 15 009 EUR – stawka 9 %
- 15 009 – 16 881 EUR – stawka 10 %
- 16 881 -18 753 EUR – stawka 11 %
- 18 753 – 20 625 EUR – stawka 12 %
- 20 625 - 22 569 EUR – stawka 14 %
- 22 569 – 24 513 EUR – stawka 16 %
- 24 513 – 26 457 EUR – stawka 18 %
- 26 457 – 28 401 EUR – stawka 20 %
- 28 401 – 30 345 EUR – stawka 22 %
- 30 345 – 32 289 EUR – stawka 24 %
- 32 289 – 34 233 EUR – stawka 26 %
- 34 233 – 36 177 EUR – stawka 28 %
- 36 177 – 38 121 EUR – stawka 30 %
- 38 121 – 40 065 EUR – stawka 32 %
- 40 065 – 42 009 EUR – stawka 34 %
- 42 009 – 43 953 EUR – stawka 36 %
- 43 953 – 45 897 EUR – stawka 38 %
- 45 897 – 100 002 EUR – stawka 39 %
- 100 002 – 150 000 EUR – stawka 40 %
- 150 000 – 200 004 EUR – stawka 41 %
- powyżej 200 004 EUR – stawka 42 %

Uwaga – dodatkowo pobiera się podatek w wysokości 7 % albo 9 %. Istnieją ponadto trzy różne kategorie podmiotów zobowiązanych do wpłaty podatku.

- **Łotwa**

- do 20 004 EUR – stawka 20 %
- 20 004 – 62 800 EUR – stawka 23 %
- powyżej 62 800 EUR (czyli kwoty maksymalnej obowiązkowej składki ubezpieczeń społecznych) – stawka 31 %

- **Portugalia** (różne stawki dla pracowników i samozatrudnionych. Stawki pracownicze w nawiasach)

- do 7 112 EUR – stawka 14,5 % (ta sama)
- 7 112 – 10 732 EUR – stawka 17,367 % (23 %)
- 10 732 – 20 322 EUR – stawka 22,621 % (28,5 %)
- 20 322 – 25 075 EUR – stawka 24,967 % (35 %)
- 25 075 – 36 967 EUR – stawka 28,838 % (37 %)
- 36 967 – 80 882 EUR – stawka 37,613 % (45%)
- powyżej 80 882 EUR – stawka 37,613 % (48%)

- **Słowacja**

- Poniżej 176,8-krotności minimum egzystencji (czyli 37 163,36 EUR) – stawka 19 %
- Powyżej 176,8-krotności minimum egzystencji EUR – stawka 25 %

- **Słowenia**

- do 8 500 EUR – stawka 16 %

- 8 501 – 25 000 EUR – stawka 26 %
- 25 001 – 50 000 EUR – stawka 33 %
- 50 001 – 72 000 EUR – stawka 39 %
- powyżej 72 000 EUR – stawka 50 %

- **Szwecja** (podatek ogólnopństwowy)

- powyżej 537 200 SEK -> 20%
- poniżej progu opłaca się tylko podatek miejski (wlicza się do niego podatek regionalny) -> średnio 32,27% (stawka zależy od gminy/regionu)

- **Włochy**

Uwaga – jest to podatek cedularny (nie jest od ogółu dochodów lecz jest dzielony na 6 części). Stąd model opisu nieco odbiega od normy. Ceduły:

- z pracy zależnej
- z pracy niezależnej (działalności wykonywanej osobiście)
- z przedsiębiorstwa (działalności gospodarczej)
- z nieruchomości
- z kapitału
- z innych źródeł
- stawki :
- do 15 000 EUR – stawka 23%,
- 15 001 – 28 000 EUR – stawka 27%
- 28 001 – 55 000 EUR – stawka 38%,
- 55 001 75 000 EUR – stawka 41%
- powyżej 75 000 EUR – stawka 43%.

- **Wielka Brytania**

Dla podatników z Anglii, Walii i Irlandii Północnej:

- 0 – 12 500 GBP – stawka 0%
- 12 501 – 50 000 GBP – stawka 20%
- 50 001 - 150 000 GBP – stawka 40%
- Powyżej 150 000 GBP – stawka 45%

Dla podatników ze Szkocji

- 0 - 12 500 GBP – stawka 0%
- 12 501 - 14 585 GBP – stawka 19%
- 14 586 - 25 158 GBP – stawka 20%
- 25 159 - 43 430 GBP – stawka 21%
- 43 431 - 150 000 GBP – stawka 41%
- Powyżej 150 000 GBP – stawka 46%

Progresja ogólna

- **Malta**

Dla osoby fizycznej:

- do 9 100 EUR – 0%
- od 9 101 EUR do 14 500 EUR – różnica 15% dochodu i 1 365 EUR
- od 14 501 EUR do 19 500 EUR – różnica 25% dochodu i 2 815 EUR

- od 19 501 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 2 725 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 8 725 EUR

Dla małżeństw

- do 12 700 EUR – 0%
- od 12 701 EUR do 21 200 EUR – różnica 15% dochodu i 1 905 EUR
- od 21 201 EUR do 28 700 EUR – różnica 25% dochodu i 4 025 EUR
- od 28 701 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 3 905 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 9 905 EUR

Dla par wychowujących dziecko

- do 10 500 EUR – 0%
- od 10 501 EUR do 15 800 EUR – różnica 15% dochodu i 1 575 EUR
- od 15 801 EUR do 21 200 EUR – różnica 25% dochodu i 3 155 EUR
- od 21 201 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 3 050 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 9 050 EUR

- **Niemcy** – dla wszystkich pracowników progi kwotowe i skala podatkowa są takie same. Wynoszą one:

- do 9 744 EUR – 0 EUR
- od 9 745 EUR do 14,753 EUR – $(995,21 * y + 1,400) * y$;
- od 14 754 EUR do 57 918 EUR – $(208,85 * z + 2 397) * z + 950,96$;
- od 57 919 EUR do 274 612 EUR – $0,42 * x - 9 136,63$;
- od 274 613 EUR – $0,45 * x - 17 374,99$

Gdzie „x” oznacza wysokość dochodu, „y” oznacza 1/10000 nadwyżki ponad kwotę wolną od podatku, a „z” oznacza 1/10000 nadwyżki ponad 14 753 EUR.

- Dochód i podatek zawsze zaokrągla się w dół do pełnych EUR.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (dalej „składki”)

- **Austria** - w przypadku przedsiębiorstw, wydatki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne stanowią koszty operacyjne. W przypadku pozostałych podatników są odliczane od dochodu, proporcjonalnie do uzyskiwanego dochodu. Dla samozatrudnionych istnieje minimalna oraz maksymalna kwota składki.
- **Belgia** - składki są odliczane od podstawy opodatkowania. Ich wysokość jest proporcjonalna do uzyskiwanego dochodu.
- **Bulgaria** - składki są proporcjonalne do przychodu. Podstawa składki dla osób samozatrudnionych jest określana przez same osoby samozatrudnione (poprzez złożenie zeznania podatkowego w okresie od 1 stycznia do 31 stycznia bieżącego roku). Minimalna miesięczna podstawa ubezpieczenia dla freelancerów wynosi 650 BGN (333,09 EUR) na rok 2021, a maksymalna 3 000 BGN (1 537,36 EUR).
- **Chorwacja** - składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne odliczane są od dochodu w pełnej wysokości, a jeśli podatnik jest ubezpieczony inaczej - do wysokości obowiązkowych składek. Dla osób samozatrudnionych rozliczających się ryczałtem przewidziane są preferencyjne stawki składek na ubezpieczenia i wynoszą: 10% składka na ubezpieczenie społeczne oraz 7,5% składka na ubezpieczenie zdrowotne.
- **Cypr** - składki wynoszą 2,65%, są obowiązkowe i są odliczane od podstawy opodatkowania.
- **Czechy** - składki naliczane są proporcjonalnie, obowiązuje minimalna i maksymalna podstawa wymiaru składki.
- **Dania** - składka zdrowotna została zlikwidowana od 2019 r. W przeważającej mierze jej funkcję spełnia podatek.
- **Estonia** - nie istnieje odrębna składka zdrowotna.
- **Hiszpania** - opieka zdrowotna jest finansowana z podatków.
- **Holandia** - ubezpieczenie zdrowotne w Holandii jest obowiązkowe. Składka płacona jest proporcjonalnie do przychodu.

Opieka zdrowotna w Holandii jest objęta dwiema ustawowymi formami ubezpieczenia: Zorgverzekeringswet (Zvw), często nazywane "ubezpieczeniem podstawowym", obejmuje powszechną opiekę medyczną. Wet langdurige zorg (Wlz) obejmuje długoterminową opiekę i pielęgnację. (Dawniej znane jako Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)). Długoterminowe leczenie jest zapewnione przez państwo. Każdy musi wykupić własne podstawowe ubezpieczenie zdrowotne (basisverzekering), z wyjątkiem osób poniżej 18 roku życia, które są automatycznie objęte składką rodziców. Kluczową cechą systemu holenderskiego jest to, że składki nie mogą być powiązane ze stanem zdrowia lub wiekiem. Ryzyko różniące się między prywatnymi towarzystwami ubezpieczeń zdrowotnych ze względu na różne rodzaje ryzyka ponoszonego przez poszczególnych ubezpieczonych jest kompensowane poprzez wyrównanie ryzyka i wspólną pulę ryzyka. Finansowanie całej krótkoterminowej opieki zdrowotnej pochodzi w 50% od pracodawcy, w 45% od osoby ubezpieczonej i w 5% od rządu. Sama składka nie stanowi odliczenia.

- **Niemcy** - składka jest od płacona proporcjonalnie od dochodu i odliczana (bez limitu) od podstawy opodatkowania (w przypadku ubezpieczenia ustawowego odlicza się całość, w przypadku ubezpieczenia prywatnego odlicza się je w takim tylko zakresie, w jakim ubezpieczenie prywatne odpowiada ustawowemu).
- **Rumunia** - składka (CASS) wynosi 10% i jest stała.
- **Słowacja** - składka jest odliczana w całości od podstawy opodatkowania. Minimalna podstawa wymiaru składek dla osoby samozatrudnionej wynosi 50% średniego miesięcznego wynagrodzenia (506,50 euro). Składki takie miesięcznie wynoszą 70,91 EUR.
- **Słowenia** - składki są naliczane proporcjonalnie do uzyskiwanego dochodu. Istnieje zarówno dolny jak i górny limit podstawy wymiaru składki.
- **Szwecja** – Są płacone ale nie są w ogóle odliczane. Przysługuje ogólne odliczenie od składek społecznych (Generell nedsättning av egenavgifter) bez rozróżnienia tytułu.

Włochy – brak jest składek (zostały zniesione z dniem 1 stycznia 1998 r.).

Zauważa się ponadto, że ustawodawstwo wspólnotowe nie zawiera jednoznacznego nakazu harmonizacji podatku dochodowego od osób fizycznych. Każde państwo ma prawo do stosowania własnej polityki podatkowej, czego przejawem jest między innymi duże zróżnicowanie pod względem ustalania podstawy opodatkowania, w tym określania źródeł przychodów, stawek podatku oraz ulg i zwolnień podatkowych.

Niewątpliwie jednak, stosowanie konkretnej ulgi, czy zwolnienia, jest wynikiem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej danego kraju oraz realizacji celów polityki rządu.

W zakresie podatków bezpośrednich każde państwo członkowskie UE może realizować własną politykę podatkową. Kwestie regulowane projektem ustawy nie podlegają też żadnej formie harmonizacji na szczeblu UE czy umów międzynarodowych. Na ten moment Unia Europejska nie narzuca swoim członkom jednolitego systemu podatków bezpośrednich. Poszczególne państwa członkowskie mogą więc ustalać zakres opodatkowania według własnego uznania.

W wielu państwach funkcjonują systemy opodatkowania wspierające mniejsze przedsiębiorstwa, w sposób podobny do proponowanego w niniejszym projekcie.

Przykładowo, w zakresie ulätwienia dla innowacyjnych start-up'ów pozyskiwania inwestorów indywidualnych poprzez wprowadzenie dodatkowych preferencji w podatku PIT oraz funduszy *venture capital* w podatku CIT ulgi funkcjonują we Francji³, Wielkiej Brytanii⁴ i Cyprze⁵.

Zgodnie z regulacjami francuskimi szczególne warunki ulgi podatkowej na podatników CIT wiążące się z inwestowaniem w fundusze VC obowiązują w odniesieniu do inwestorów-firm, które zdecydują się utrzymać udziały w funduszu przez ponad 5 lat. Po 2 latach od zakupu udziałów inwestor taki jest zwolniony od podatku CIT z zysków z inwestycji, o ile zdecyduje się zakupić za nie kolejne długoterminowe udziały w funduszu. W innym przypadku stawka podatku CIT dla tych zysków inwestora wynosi 15%.

Z kolei w systemie podatkowym Wielkiej Brytanii fundusze Venture Capital Trust ("VCT") i ich inwestorzy korzystają w ramach tego systemu z pewnych ulg podatkowych, wśród których można wymienić dla przykładu:

- zwolnienie VTC z podatku CIT w odniesieniu do zysków podlegających opodatkowaniu (straty dla celów związanych z zyskami podlegającymi opodatkowaniu nie podlegają opodatkowaniu),

³ <https://www.impots.gouv.fr/portail/international-professionnel/mesures-dattractivite-fiscale>
<https://www.businessfrance.fr/decouvrir-la-france-article-le-capital-investissement-francais-bat-de-nouveaux-records#>
https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/fund-finance-laws-and-regulations/france_

⁴ https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/venture-capital-schemes-manual/vcm50010_

⁵ <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/tax-incentives-for-innovative-enterprises>
http://www.cylaw.org/nomoi/enop/ind/2002_1_118/section-sc505d4b49-dc11-2e6e-570a-cdbc308019dd.html

- zwolnienie inwestorów indywidualnych z podatku dochodowego od dywidend w odniesieniu do akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” wynoszącego 200.000 funtów,
- zwolnienie inwestorów indywidualnych z Capital Gain Tax przy zbyciu akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” w wysokości 200.000 funtów),
- inwestorzy uzyskują „wstępną” ulgę w podatku dochodowym poprzez złożenie wniosków do własnego biura HMRC, albo w ramach deklaracji podatkowej SA, albo oddzielnie.

Na Cyprze z kolei inwestor (osoba fizyczna), który dokonuje inwestycji w finansowanie ryzyka innowacyjnego małego lub średniego przedsiębiorstwa może odliczyć koszty inwestycji od swojego podatku dochodowego, z zastrzeżeniem następujących ograniczeń:

- kwota podlegająca odliczeniu nie może przekraczać 50% dochodu podlegającego opodatkowaniu w roku podatkowym, w którym dokonano inwestycji,
- odliczenie, w zakresie nieprzyznanym z powodu powyższego ograniczenia, może zostać przeniesione i przyznane na następne 5 lat, z zastrzeżeniem powyższego ograniczenia procentowego, a kwota podlegająca odliczeniu nie może przekraczać 150 000 EUR rocznie.

Ulgą podobną do proponowanej regulacji dotyczącej możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia takiego produktu na rynek (ulga na prototypy) obowiązuje, przykładowo w systemie podatkowym Francji i jest dostępna dla małych i średnich przedsiębiorstw. Objęte są nią wydatki związane z wdrożeniem produkcji próbnej nowego produktu, które nie są uwzględniane przez podatnika w kalkulacji ulgi na działalność badawczo-rozwojową, przy czym francuski model podatkowy wprowadza definicję nowego produktu, za który uznaje się towar albo wartość niematerialną i prawną, które spełniają następujące warunki:

- nie jest jeszcze dostępny na rynku,
- różni się od istniejących lub wcześniejszych produktów wydajnością techniczną, ergonomią lub funkcjonalnością.

Propozycja w projekcie różni się od rozwiązania francuskiego tym, że adresatem ulgi są wszyscy przedsiębiorcy, którzy ponoszą omawiane wydatki. Ponadto zgodnie z regulacjami francuskimi koszty kwalifikowane są odliczane od należnego podatku dochodowego za rok, w którym zostały poniesione. Natomiast projektowana ulga wprowadza odliczenie kosztów od podstawy opodatkowania.

Zakłada się, że proponowane odliczenie powinno wywołać pożądane skutki w postaci unowocześnienia i zróżnicowania asortymentu produktów dostępnych na rynku w postaci oferowania przez przedsiębiorców nowych produktów powstałych w wyniku prowadzonych przez podatnika prac badawczo-rozwojowych.

Projektowana ulga dla przedsiębiorców w postaci prawa do zatrzymania części zaliczki płaconej od wynagrodzenia dla pracownika uznawanego za innowacyjnego (ulga na innowacyjnych pracowników), skierowana do wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność badawczo-rozwojową i zatrudniających osoby fizyczne spełniające warunki przewidziane w przepisach, w podobnym zakresie obowiązuje w Belgii, Francji, czy Holandii. W wymienionych krajach członkowskich funkcjonują ulgi związane z działalnością badawczo-rozwojową w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje (np. tytuł doktora nauk technicznych). Proponowane rozwiązanie wpisuje się zatem w tendencję promowania takiej działalności.

W projekcie przewidziane zostały również zachęty podatkowe dla podatników pragnących dokonywać ekspansji gospodarczej na rynkach zagranicznych, poprzez nabywanie udziałów (akcji) spółek kapitałowych funkcjonujących na tych rynkach (ulga konsolidacyjna). Model ulgi konsolidacyjnej w podatku dochodowym od osób prawnych zbliżony do proponowanego w niniejszym projekcie obowiązuje z powodzeniem w obcych porządkach prawnych, w szczególności zaś w Finlandii.

W projekcie przewidziano również tzw. ulgę na robotyzację. Niektóre państwa będące liderami w zakresie robotyzacji, m.in. Korea Południowa, Tajwan i Japonia, posiadają programy publiczne mające na celu pomoc producentom – w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) – w przyjmowaniu zaawansowanych technologii. Co więcej, niektóre kraje prowadzą aktywną politykę podatkową, której celem jest zachęcanie do stosowania zaawansowanych technologii, w tym robotyki. Przykładowo w Singapurze firmy mają możliwość w pierwszym roku wliczenia w koszty wszystkich poniesionych nakładów inwestycyjnych m.in. na komputery, roboty urządzenia do automatyzacji i urządzenia energooszczędne. Korea Południowa zapewnia ulgę podatkową na inwestycje w nowy sprzęt, podczas gdy Japonia i Słowenia zapewniają przyspieszoną amortyzację nowego sprzętu.

Inicjatywy na rzecz wsparcia robotyzacji, odnajdziemy w niektórych państwach, gdzie podobne instrumenty zostały wpisane w działania na rzecz rozwoju szeroko pojętego Przemysłu 4.0. Przykładowo, w Niemczech roboty zajmują kluczowe miejsce w inicjatywie Przemysł 4. 0, która jest wspierana przez rząd, środowisko akademickie i biznes. Niemiecki budżet w wysokości ponad 350 mln EUR jest przeznaczony na wykorzystanie robotyki, sztucznej inteligencji i Internetu rzeczy w zaawansowanej produkcji przedsiębiorstw. Podobne inicjatywy istnieją we Włoszech (Fabryka

Przyszłości), we Francji (Fabryka Przyszłości, udzielanie pożyczek dla MŚP z branży robotyki oraz Robolution Capital – fundusz VC na rzecz robotyki,) czy Wielkiej Brytanii (Przemysł Przetwórczy Wysokiej Wartości; robotyka i systemy autonomiczne zidentyfikowane, jako jedno z ośmiu wielkich technologii)⁶.

Na szczególną uwagę zasługuje włoski projekt wsparcia Przemysłu 4.0 „Piano Nazionale Industria 4.0”⁷. Zgodnie z parlamentarnym opracowaniem dotyczącym tej inicjatywy, program jest realizowany przez szereg zachęt podatkowych, m.in. ulgę na nabycie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ulgę badawczo-rozwojowo-innowacyjną, ulgę na wykwalifikowany personel, system wsparcia dla MŚP oraz dla innowacyjnych MŚP. Początkowo Włosi zdecydowali się na wprowadzenie jedynie ulgi, tzw. „super-amortyzacji” na nowe środki trwałe przedsiębiorstw. Następnie w ramach realizacji programu „Industria 4.0” wprowadzono tzw. „hiper-amortyzację” o wyższej stawce, ale tylko na te środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, które służą realizacji ww. programu. Włoska konstrukcja ulgi na technologiczną i cyfrową transformację przedsiębiorstw opiera się głównie na zamkniętym katalogu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które mogą zostać odliczone pod warunkami określonymi w odrębnych załącznikach (tj. Załączniku A – „Aktywa służące technologicznej i cyfrowej transformacji przedsiębiorstw zgodnie z modelem „Przemysł 4.0” i Załączniku B – „Wartości niematerialne (oprogramowanie, systemy i integracja systemu, platformy i aplikacje) związane z inwestycjami w aktywa materialne „Przemysł 4.0.”). Posiadanie przez włoskiego przedsiębiorcę środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zgodnie z ww. załącznikami) powinno docelowo spowodować wprowadzenie innowacji w jego przedsiębiorstwie, tym samym realizować cele programu „Industria 4.0” we Włoszech.

Rozwiązania w zakresie opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym przychodów zagranicznych dla nowych rezydentów podatkowych, podobne do proponowanych w niniejszym projekcie, funkcjonują w wielu państwach. Spośród państw członkowskich Unii Europejskiej szereg państw wprowadziło lub wprowadza szczególne rozwiązania podatkowe zachęcające do przenoszenia miejsca zamieszkania na ich terytorium. Rozwiązania takie wprowadziły m.in. Włochy i Grecja. We Włoszech przepisy przewidują możliwość opodatkowania zagranicznych dochodów nowych rezydentów podatkowych zryczałtowanym podatkiem dochodowym wynoszącym 100 000 Euro rocznie (20 000 Euro w przypadku członka rodziny). Jako warunek zastosowania preferencji przewidziano nieposiadanie włoskiej rezydencji podatkowej przez 9 z 10 poprzedzających lat podatkowych. W 2019 r. podobne rozwiązanie przyjęła również Grecja. W tym przypadku warunek nieposiadania rezydencji podatkowej w okresie poprzedzającym (7 z 8 lat) został uzupełniony o obowiązek inwestycyjny (500 000 Euro w ciągu 3 lat).

Rozwiązanie wprowadzane projektem w zakresie opodatkowania nowych rezydentów podatkowych przewiduje dobrowolność wyboru przez podatnika nowych zasad opodatkowania w stosunku do przychodów zagranicznych. Z tej formy opodatkowania będzie mógł skorzystać podatnik, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Polski, w związku z czym zaczął podlegać nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu i który nie posiadał miejsca zamieszkania na terytorium Polski przez co najmniej pięć z sześciu lat podatkowych poprzedzających bezpośrednio rok podatkowy, w którym przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Polski. Ryczałt podatnika wynosi 200 000 zł za rok podatkowy niezależnie od wysokości uzyskanych w danym roku przychodów zagranicznych. Dodatkowo podatnik będzie obowiązany do zrealizowania kwalifikowanej inwestycji na określone cele, o wartości 100 000 zł rocznie. Z ryczałtu będą mogli skorzystać również członkowie rodziny podatnika, przy czym w ich przypadku kwota podatku wynosi 100 000 zł w roku podatkowym. Podatnik będzie mógł skorzystać z preferencyjnej formy opodatkowania w ciągu dziesięciu kolejnych lat podatkowych.

W zakresie zmian wprowadzanych w ustawie o VAT należy zauważyć, że wśród państw UE można wskazać te, które wprowadziły system grup VAT, takie które nie uwzględniają tego rozwiązania oraz trzecią grupę, które pozwalają jedynie na konsolidację dokumentacyjną. Zdecydowana większość państw UE wprowadziła grupy VAT. Obecnie grupy VAT funkcjonują w 18 państwach UE. Co istotne, liczba państw wprowadzających regulację grup VAT zwiększa się. Tylko w ciągu ostatnich dwóch lat uproszczenie to zostało wprowadzone w Luksemburgu (od 31 lipca 2018 r.), na Malcie (od 1 czerwca 2018 r.) oraz we Włoszech (przepisy weszły w życie 1 stycznia 2018 r., lecz możliwość utworzenia grup VAT istnieje dopiero od 1 stycznia 2019 r.). W ostatnim czasie również Francja poinformowała, że zamierza wprowadzić grupy VAT. Cztery państwa UE zastosowały rozwiązanie pośrednie, wprowadzając tzw. grupy fragmentaryczne. Państwa te pozwalają na konsolidację dokumentacji podatkowej w ramach grupy, nie zezwalając jednak na neutralność obrotów w ramach tej grupy. Do tych państw należą Francja, Hiszpania, Rumunia oraz Włochy, gdzie obok konsolidacji dokumentacyjnej funkcjonuje od niedawna system klasycznych grup VAT. Pomimo że w tych państwach niekiedy nazywa się te instytucje grupami VAT, to funkcjonujące tam regulacje w istotny sposób różnią się od grup podatkowych sensu stricto. Pomiędzy grupami VAT a grupami fragmentarycznymi wskazuje się na dwie różnice. Podmioty te nie tworzą jednego podmiotu dla celów VAT, a ponadto obroty wewnątrz grup nie są neutralne dla celów VAT. Z grupami sensu stricto łączy je możliwość składania jednej deklaracji i określone ułatwienia w płatnościach VAT. Dyrektywa 2006/112/WE, odnosząc się do powiązań koniecznych dla zaistnienia grupy, wskazuje na powiązania finansowe, ekonomiczne i organizacyjne. Najbardziej pragmatycznym kryterium jest kryterium udziałowe (w niektórych państwach, jak Niemcy czy Austria, odnoszące się do większości głosów w spółkach

⁶ K. De Backer, T. De Stefano, C. Menon, J. Ran Suh - *Industrial robotics and the global organization of production*; OECD Science, Technology and Industry Working Papers 2018/03; s. 31; <https://dx.doi.org/10.1787/dd98ff58-en>

⁷ Piano Nazione Industria 4.0 https://www.mise.gov.it/images/stories/documenti/guida_industria_40.pdf

zależnych), które jest zróżnicowane w poszczególnych państwach. Zazwyczaj wymaga się dysponowania zwykłą większością udziałów/głosów. Wyższe wymogi stawiają m.in. Austria (75% z możliwością obniżenia do 50%), Dania (100%) czy Malta (90%). Niektóre państwa UE wprowadziły wymóg minimalnego okresu funkcjonowania grup VAT, co ma przeciwdziałać powstawaniu grup ad hoc. Należą do nich Belgia (trzy lata), Luksemburg (dwa lata), Rumunia (dwa lata – dla grup w zakresie konsolidacji dokumentacyjnej) oraz Włochy (trzy lata).

Opcję opodatkowania usług finansowych wprowadziło dotychczas 8 państw członkowskich, m.in. Austria, Belgia, Francja i Niemcy. Państwa, które przyznały podatnikom prawo wyboru opodatkowania usług finansowych na podstawie art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE, stosują przy tym różne modele opodatkowania. Przykładowo, wprowadzone we Francji rozwiązanie przewiduje możliwość wyboru przez podatnika opcji opodatkowania usług finansowych, przy czym dokonanie takiego wyboru oznacza konieczność opodatkowania VAT wszystkich świadczonych przez tego podatnika usług finansowych, zarówno wykonywanych na rzecz podatników, jak i podmiotów niebędących podatnikami (np. osób fizycznych). Z kolei Niemcy stosują możliwość wyboru opodatkowania usług finansowych wyłącznie w relacjach B2B, czyli usług świadczonych na rzecz podatników. Niektóre państwa, stosując opcję wyboru przez podatnika możliwości opodatkowania usług finansowych, ograniczają taki wybór do określonych rodzajów usług.

Koncepcja tworzenia szczególnego reżimu podatkowego dla spółek holdingowych funkcjonuje w wielu państwach, w bardzo różnym kształcie, zależnie od przyjętej przez dane państwo polityki podatkowej. W państwach Unii Europejskiej nie przyjęto jednolitego modelu opodatkowania holdingów – w tym zakresie funkcjonują różne koncepcje, choć pewnym wspólnym mianownikiem są zasady przewidziane w Dyrektywie Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (dalej: „Dyrektywa PS”).

Należy podkreślić, że możliwość skorzystania z preferencji jest zasadniczo uzależniona od spełnienia dodatkowych określonych wymogów, w tym zwłaszcza o charakterze antyabuzyjnym lub formalnym. Niektóre jurysdykcje przewidują również wyłączenia z preferencji dla określonych typów spółek (np. posiadających bezpośrednio lub pośrednio nieruchomości położone na terytorium danej jurysdykcji).

Na świecie stosowane są różne metody upowszechniania płatności bezgotówkowych. We Włoszech prowadzi się działania polegające na zakazaniu jednostkom administracji publicznej ograniczania akceptacji kart oraz wprowadzono obowiązek dokonywania płatności powyżej 1 tys. euro drogą elektroniczną i ulgi podatkowe dla płatności bezgotówkowych w punktach handlowo-usługowych. Podobne wymogi wprowadzono w Hiszpanii (dla płatności powyżej 2,5 tys. euro) i w Grecji (dla płatności powyżej 1,5 tys. euro). Włoscy sprzedawcy i podmioty profesjonalne od 2014 roku przyjmują płatności za pomocą kart debetowych na każdą kwotę powyżej 30 EUR. Ustawa budżetowa na 2015 r. wprowadziła obowiązek również na karty kredytowe. Ponadto we Włoszech od 1 lipca 2016 r. wszystkie parkometry muszą akceptować karty. W Bułgarii wprowadzane są przepisy zobowiązujące wszystkie instytucje budżetowe do zachęcania obywateli do korzystania z instrumentów bezgotówkowych, jako metody pierwszego wyboru oraz informowania ich o możliwości płatności kartą (np. 1% podatku należnego).

W Czechach obowiązuje prawo wprowadzające restrykcje dla sektora B2B, C2B i B2C dla transakcji gotówkowych powyżej 10 000 EUR. Płatności powyżej tego limitu mogą być dokonane tylko za pomocą transakcji bezgotówkowych. We Francji wprowadzono ograniczenie w stosowaniu płatności gotówkowych, podatki i inne płatności publiczne można płacić gotówką do limitu 300 EUR (wcześniej próg wynosił 3 000 EUR).

W Słowacji płatności podatku można dokonywać elektronicznie lub za pośrednictwem przekazu pocztowego. Płatność gotówkowa jest możliwa w przypadku drobnych opłat/podatków na rzecz samorządów (poniżej 300 EUR) lub w szczególnych sytuacjach (zajęcia majątku). W Niemczech władze muszą umożliwić płatności elektroniczne dla procedur administracyjnych realizowanych drogą elektroniczną. Korporacje taksówkarskie muszą akceptować karty płatnicze przynajmniej trzech różnych operatorów, jeśli pasażer zechce zapłacić kartą. W Holandii obowiązuje porozumienie podpisane przez banki i sprzedawców detalicznych dotyczące stymulowania płatności bezgotówkowych i redukcji płatności gotówkowych. Porozumienie zawiera zniżkę dla merchantów na transakcje bezgotówkowe, fundusz na innowacje finansowane przez banki w celu stymulacji szybkiego przetwarzania danych rozwój planów mających na celu zwiększenie efektywności zachowań płatniczych konsumentów i przedsiębiorstw. W Serbii prawo nakłada obowiązek dokonywania płatności bezgotówkowych pomiędzy przedsiębiorstwami (B2B).

W Bośni i Hercegowinie obowiązuje w poszczególnych regionach kraju prawo, które nakazuje dokonywania większości płatności bezgotówkowo. Wyjątki (gdzie możliwa jest wypłata gotówkowa) są zawarte w ustawie i obejmują np.: płatności nieprzekraczające kwoty 200 BAM (około 100 EUR), wypłaty emerytur, wypłaty diet na wyjazdy służbowe, płatności w ramach sprzedaży hurtowej czy płatności za zakupy dóbr rolniczych.

W Grecji firmy i punkty handlowe akceptujące transakcje elektroniczne mają obowiązek informowania klientów o tym fakcie pod groźbą grzywny do 1000 EUR. Obowiązek ten wszedł w życie 1 lutego 2017 r.

Propozycja dotycząca wprowadzenia minimalnego podatku dochodowego opiera się na pozytywnych doświadczeniach USA, gdzie rozwiązanie to funkcjonuje od 2018 r. Zgodnie z regulacjami obowiązującymi w USA w przypadku gdy podatnik nie

wykazuje podatku CIT do zapłaty, oblicza mu się podatek od alternatywnej podstawy opodatkowania (dochód który zadeklarował minus koszty usług niematerialnych jako najbardziej uznaniowych).

Zmiany w zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczące wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

Programy mające na celu zapewnienie przestrzegania prawa podatkowego poprzez nawiązanie ścisłej i bieżącej współpracy między organami podatkowymi a podatnikami zostały z powodzeniem wprowadzone w kilkudziesięciu państwach na świecie. Głównie dotyczą one współpracy największych podatników z administracją podatkową danego kraju. Programy współdziałania („co-operative compliance”) od 2005 r. wdrożone zostały początkowo w Holandii, Irlandii i USA. Raport OECD z 2013 r. pt. *Co-operative Compliance: A Framework. From Enhanced Relationship to Co-operative Compliance* wskazał 24 państwa, w których wdrożono program. Według najnowszych danych, 85% z 56 państw rozwiniętych i „rynków wschodzących”, które zostały objęte badaniem OECD Forum on Tax Administration, przyjęło specjalny model przestrzegania prawa podatkowego dla największych podatników (ang. *large business*), a 32 z nich wdrożyły lub planują wdrożyć program co-operative compliance w ścisłym sensie (OECD (2015), *Tax Administration 2015: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies*, OECD Publishing, Paryż, sierpień 2015, s. 128-132).

Wdrożone w poszczególnych państwach rozwiązania programu współdziałania różnią się między sobą, co wynika z konieczności dostosowania formy i zakresu współpracy do uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz specyfiki systemu prawnego danego państwa. Niektóre kraje wdrożyły szczególne programy typu *co-operative compliance* skierowane głównie do inwestorów.

1) We Włoszech funkcjonuje tzw. uprzednie porozumienie inwestycyjne (Interpello sui nuovi investimenti), o zbliżonej konstrukcji prawnej do polskiej interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego. Wniosek o interpretację podatkową dotyczący nowych inwestycji mogą złożyć zarówno osoby prowadzące działalność gospodarczą, jak i planujące realizację znaczącej inwestycji w ramach takiej działalności, w tym wszelkiego rodzaju spółki i instytucje nie będące rezydentami. Wniosek może być złożony również przez grupy przedsiębiorstw oraz grupy przedsiębiorców (company groups or groupings of enterprises). Odpowiedź organu (Agenzia delle Entrate - Direzione Centrale Normativa - Ufficio Interpelli Nuovi Investimenti, tłum.: Włoska Agencja Skarbowa - Centralna Dyrekcja ds. Prawodawstwa Podatkowego - Urząd Regulacji Nowych Inwestycji), wyraża lub domniemana na podstawie zasady „milczącej zgody”, jest wiążąca dla Włoskiej Agencji Skarbowej w odniesieniu do planu inwestycyjnego opisanego przez wnioskodawcę i jest ważna do czasu, gdy okoliczności prawne i faktyczne, na podstawie których została ona udzielona, nie ulegną zmianie.

2) We Francji funkcjonują 2 programy w zależności od wielkości przedsiębiorstwa:

- Indywidualne wsparcie podatkowe (Accompagnement fiscal) dla MŚP,
- Partnerstwo podatkowe (Le Partenariat Fiscal) dla dużych firm.

Zgodnie z francuskim prawem (tzw. ustawa ESSOC), administracja skarbową tego kraju wyznacza przedstawiciela, który pozostanie w kontakcie z firmą i będzie służyć opinią w sprawach podatkowych, jak również wydawać interpretacje indywidualne. Opinie wydane w ramach tego programu są prawnie wiążące i zastosowanie się do ich wskazań nie może stanowić podstawy dla przyszłych sankcji karnych, zaś ewentualne odsetki wymierzane są tylko w połowie wysokości.

3) Na Węgrzech funkcjonuje tzw. program mentoringowy, w ramach którego organ podatkowy i celny nieodpłatnie, ustnie lub pisemnie udziela nowopowstałej firmie informacji o ciąży na niej obowiązków podatkowych, o dostępności informacji pomocnych w ich wypełnianiu oraz nawiązuje kontakt osobisty (mentoring) w celu wypełniania tych obowiązków. Okres mentoringu trwa sześć miesięcy od nawiązania kontaktu. Udział w programie jest dobrowolny i bezpłatny. W ramach mentoringu organ podatkowy organizuje fora podatkowe dla start-upów, na których NAV (Krajowa Rada Podatków i Cel) wygłasza prezentacje o charakterze ogólnokrajowym. Podczas wydarzeń pracownicy organu podatkowego wyjaśnia zasady podatkowe dotyczące start-upów, zwracają uwagę na ważne informacje i terminy podatkowe. W razie potrzeby organ podatkowy wspiera również start-upy, przekazując im spersonalizowane informacje i wezwania do działania w kluczowych kwestiach podatkowych.

Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Proponowane zmiany legislacyjne wynikają z krajowej praktyki stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Zmiany w zakresie przepisów ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej

1. Informacje ostrzegające podatnika (tzw. warning letters)

W zdecydowanej większości materia regulowana w niniejszym projekcie zależna jest wyłącznie od decyzji zainteresowanych państw. Przewiduje się wprowadzenie uprawnienia Szefa KAS w zakresie możliwości podjęcia działań informujących podatników o ryzyku uczestnictwa w obrocie towarami lub usługami wykorzystywanymi w zorganizowanym oszustwie mającym na celu wyłudzenia VAT (oszustwa karuzelowe). Mechanizm wysyłania do podatników tzw. „warning letters – informacji ostrzegających” stosowany jest przez: Holandię, Niemcy, Wielką Brytanię, Łotwę, Czechy, Litwę, Austrię, Portugalię oraz Finlandię.

Holandia - Administracja holenderska w treści listu zawiera informacje o uzyskanym na podstawie prowadzonych analiz/kontroli podejrzeniu, że towary które są przedmiotem dostaw w wymienionym łańcuchu (z konkretnym kontrahentem) mogą uczestniczyć w oszustwie VAT. Listy te wysyłane są w oparciu o praktykę bez dedykowanej specjalnie podstawy prawnej i opiera się na zaufaniu do podatkowej administracji holenderskiej. Przy tym należy zauważyć, że doświadczenia te opierają się na wieloletniej praktyce (informacja uzyskana bezpośrednio od administracji holenderskiej).

Niemcy - „Warning letters” jest osobiście przekazywany podatnikowi przez pracownika urzędu skarbowego, wystosowuje się go po przeprowadzeniu analizy ryzyka, podatnik jest informowany o zidentyfikowanym ryzyku. (informacja uzyskana bezpośrednio przez komórkę ds. walki z oszustwami karuzelowymi *Finanzamt für Fahndung und Strafsachen* 2 Technical Enquiry nr 2019_ENQ048 w dniu 14 października 2019 r.).

Wielka Brytania stosuje listy ostrzegawcze skierowane do konkretnego podatnika oraz informacje skierowane do zbiorowego adresata, w postaci broszury informacyjnej „*How to spot missing trader VAT fraud*”, która jest umieszczona na stronie internetowej. Treść listów ostrzegawczych zawiera informacje o uzyskanym na podstawie prowadzonych analiz/kontroli podejrzeniu, że towary które są przedmiotem dostaw w wymienionym łańcuchu (z konkretnym kontrahentem, numer faktury, towar) mogą uczestniczyć w oszustwie VAT. Wielka Brytania nie ma specjalnie dedykowanej podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych. Tego rodzaju działania stanowią realizację podstawowego zadania brytyjskiej administracji podatkowej, jaką jest pobór podatków oraz nadzór nad prawidłowością tego poboru.

Łotwa - w odpowiedzi na zapytanie techniczne administracja łotewska udostępniła przykład listu ostrzegawczego wysyłanego do podatnika, w którym podatnik jest informowany o kontrahentach i transakcjach, które w wyniku dokonanej analizy zostały ocenione krytycznie. W takim przypadku, podatnik w piśmie ostrzegającym jest również informowany, że zgodnie z miejscowymi przepisami prawa jest zobowiązany do przekazania wyznaczonym terminie na żądanie urzędnika administracji podatkowej wszystkich niezbędnych informacji oraz przedstawienia posiadanych przez siebie dowodów oraz powiadomienia organu o znanych mu faktach, które mogą mieć znaczenie dla sprawy. Łotwa nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych.

Czechy - administracja czeska poinformowała, że stosuje trzy rodzaje listów:

- 1) specjalne ostrzeżenie - administracja podatkowa informuje podatnika, że transakcje podlegające opodatkowaniu otrzymane od konkretnego dostawcy towarów lub usługodawcy mogą zostać dotknięte oszustwami związanymi z podatkiem VAT;
- 2) anonimowy list ostrzegawczy - tego typu list ostrzegawczy informuje podatnika o tym, że transakcje podlegające opodatkowaniu (otrzymane lub zrealizowane) są z dużym prawdopodobieństwem dotknięte oszustwami związanymi z podatkiem VAT;
- 3) grupowy list ostrzegawczy - jest to specjalny rodzaj anonimowego listu ostrzegawczego. Ten rodzaj ostrzeżenia może być wysłany do dużej grupy odbiorców lub może zostać opublikowany na stronie internetowej administracji podatkowej i informuje o istnieniu szczególnej sytuacji ryzyka związanego z oszustwami związanymi z podatkiem VAT na terenie Czech lub UE, które w praktyce już miały miejsce lub mogą mieć miejsce w przyszłości.

Czechy nie mają dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych (informacja uzyskana poprzez zapytanie techniczne w ramach IOTA).

Litwa - „Warning letters – informacje ostrzegające” funkcjonują od 2017 roku. Podobnie jak w Czechach, na Litwie również możemy wyróżnić trzy rodzaje listów ostrzegawczych:

- 1) dotyczące nabyć dokonywanych przez podatnika,
- 2) dotyczące ryzykownych dostaw wewnątrzwspólnotowych, które mogą być zaangażowane w nielegalny łańcuch dostaw,
- 3) sektorowe - udzielenie ogólnego ostrzeżenia i skierowanie podatnika do informacji, w której wyjaśniono wszystkie środki pozwalające rozpoznać oszustwo, uniknąć oszustwa, sprawdzić wiarygodność kontrahenta itp.

Administracja litewska wysyła listy ostrzegawcze w ramach realizacji projektu „Bądź ostrożny, odpowiedzialny i współpracuj, który został zrealizowany w 2017 roku. Projekt opiera się na zarządzeniu naczelnika Państwowej Inspekcji Podatkowej Litwy z dnia 1 marca 2017 r oraz na podstawie statutu Państwowej Inspekcji Podatkowej Litwy.

Austria - „Warning letters – informacje ostrzegające” wprowadzone w 2015 roku. Osobiście są przekazywane podatnikowi przez urzędnika administracji podatkowej, wystosowane po przeprowadzeniu analizy ryzyka. Podatnik jest informowany o zidentyfikowanym ryzyku. Podstawą prawną wysyłania listów ostrzegawczych jest zarządzenie Ministerstwa Finansów w Austrii.

Portugalia – wysyła ostrzeżenia/listy informacyjne lub wiadomości do podatników w określonych sytuacjach. Portugalia za przykład takiego działania podała sytuację, wysłania ostrzeżenia/informacji o ryzyku udziału w przestępstwie podatkowym gdy państwa sąsiadujące z Portugalią przyjęły mechanizm odwrotnego obciążenia w telefonach komórkowych i innych urządzeniach informatycznych. Informacje takie były wysyłane do podatników, zajmujących się kupnem i sprzedażą takich towarów w celu ostrzeżenia i zapobieżenia przeniesieniu oszustw do Portugalii. W Portugalii nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych. Takie działania są prowadzone w ramach wzmacniania polityki komunikacji pomiędzy podatnikami a portugalską administracją podatkową.

Finlandia - Fińska administracja podatkowa stosuje również listy ostrzegawcze jako część strategii zwalczania oszustw związanych z podatkiem VAT. Obecnie listy ostrzegawcze mają charakter ogólnych informacji dla podatników. Jednak

w przyszłości administracja fińska zamierza rozszerzyć wykorzystanie tego listu poprzez wysłanie ukierunkowanego, specyficznego dla klienta listu ostrzegawczego. Finlandia nie ma dedykowanej specjalnie podstawy prawnej do wysyłania listów ostrzegawczych.

Pomimo, że nie wszystkie kraje UE stosują w chwili obecnej mechanizm wysyłania do podatników listów ostrzegających, należy podkreślić, że są kraje, które planują lub rozważają wprowadzenie takiego rozwiązania w najbliższych latach. Przykładem takiego kraju jest **Irlandia**. Administracja irlandzka wskazała, że planuje wprowadzenie listów ostrzegawczych w roku 2020 r.

W zakresie zapewnienia stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. poprzez poszerzenie zakresu zadań Szefa KAS o obowiązki w zakresie zapewnienia należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka, w tym kontroli ex post wobec importerów na terytorium RP, w poszczególnych państwach członkowskich istnieją wynikające z zasad prawa miejscowego odrębne zasady i szczegółowe uregulowania specyficzne tylko dla danego kraju. Zasadniczo w państwach UE organami odpowiedzialnymi za wdrożenie ww. rozporządzenia są resorty środowiska, spraw zagranicznych, rolnictwa, ale też resort finansów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym:	25 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Zmniejszenie obciążeń podatkowych podatników
<i>osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą</i>	<i>2,5 mln</i>	<i>bazy podatkowe Ministerstwa Finansów</i>	<i>poprawa rzetelności w prowadzeniu działalności</i>
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych	0,5 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Zmniejszenie obciążeń podatników m. in. poprzez wprowadzenie szeregu ulg podatkowych oraz poprawa rzetelności w prowadzeniu działalności
Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w wysokości przekraczającej łącznie 2 mln zł w ciągu roku podatkowego, w tym podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze, będące płatnikami z tytułu należności od papierów wartościowych zapisanych na tych rachunkach	ok. 2,2 tys.	Dane własne Ministerstwa Finansów	Obowiązek właściwego rozliczenia podatku u źródła w charakterze płatnika.
Podatnicy otrzymujący wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w łącznej wysokości przekraczającej	ok. 2,6 tys.	Dane własne Ministerstwa Finansów	Konieczność doręczenia dokumentów oraz informacji wymaganych do rozliczenia podatku u źródła według stawki innej niż krajowa.

2 mln zł od jednego podmiotu krajowego w ciągu roku podatkowego			
Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności do zagranicznego podmiotu z tytułów wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 pkt 1-5a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w wysokości przekraczającej łącznie 2 mln zł w ciągu roku podatkowego, w tym podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze, będące płatnikami z tytułu należności od papierów wartościowych zapisanych na tych rachunkach.	Poniżej 100	Dane własne Ministerstwa Finansów	Obowiązek właściwego rozliczenia podatku u źródła w charakterze płatnika.
Podatnicy otrzymujący wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 pkt 1-5a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w łącznej wysokości przekraczającej 2 mln zł od jednego podmiotu krajowego w ciągu roku podatkowego	Poniżej 100	Dane własne Ministerstwa Finansów	Konieczność doręczenia dokumentów oraz informacji wymaganych do rozliczenia podatku u źródła według stawki innej niż krajowa.
Podmioty w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawierające transakcje z podmiotami z nimi powiązanymi	Ok. 20 tys. podmiotów krajowych, posiadających zagranicznych udziałowców, w tym co najmniej jednego, którego udział w o udziale w kapitale wynosi w wysokości co najmniej 25%	Baza danych TP Catalyst – opracowana przez firmę Bureau van Dijk	Pozytywne - zmniejszenie obciążeń podatników, zmniejszenie wątpliwości interpretacyjnych, zwiększenie konkurencyjności podmiotów wywiązujących się ze zobowiązań podatkowych
Potencjalni inwestorzy polscy i zagraniczni	ok. 3,7 tys. dużych przedsiębiorstw, ok. 15,2 tys. średnich przedsiębiorstw, w tym ok. 4,6 tys. średnich i dużych podmiotów z kapitałem zagranicznym,	PARP, Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (2020 r.) GUS, Podmioty z kapitałem zagranicznym (2019 r.)	W zakresie porozumienia inwestycyjnego – pozytywny wpływ wynikający z zagwarantowania inwestorowi pewność co do wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych inwestycji

	52,7 tys. małych przedsiębiorstw		
Banki	61 banków komercyjnych, 558 banków spółdzielczych	KNF, NBP	Konieczność zapewnienia obsługi zwiększonego wolumenu transakcji bezgotówkowych
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe	39	KNF	Konieczność zapewnienia obsługi zwiększonego wolumenu transakcji bezgotówkowych
Osoby aktywne zawodowo, emeryci i renciści	Ok. 26 mln	GUS, Aktywność ekonomiczna ludności Polski	Zwiększenie dostępności sieci akceptacji bezgotówkowych instrumentów płatniczych
Żołnierze	581	średniomiesięczny stan żołnierzy w 2019 roku (dane MON)	Proponowane rozwiązanie uporządkuje istniejący stan prawny, w konsekwencji ujednolicenie orzecznictwa, a także przyniesie oszczędności dla budżetu państwa poprzez zaprzestanie przez urzędy skarbowe zwrotów pobranego podatku żołnierzom.
Administracja skarbowa	1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej 2. izby administracji skarbowej (16) 3. urzędy skarbowe (400), w tym wyspecjalizowane urzędy skarbowe 4. urzędy celno-skarbowe (16, wraz z delegaturami – 45 i oddziałami celnymi - 144) 5. Krajowa Informacja Skarbowa (1, wraz z 5 delegaturami)	Dane KAS MFFiPR https://www.gov.pl/web/kas/struktura-kas https://www.kis.gov.pl/organizacja/kierownictwo	Zmiany dostosowawcze związane z wdrożeniem rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy. W zakresie zmian dot. modernizacji WHT neutralne - obowiązki organów skarbowych nie ulegną zmianie W zakresie porozumienia inwestycyjnego wzrost liczby zadań w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS w związku z porozumieniem inwestycyjnym. Dla pozostałych jednostek nastąpi zmniejszenie liczby zadań w związku ze zmniejszeniem liczby sporów na linii podatnik – organ podatkowy. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania: możliwość wszczęcia postępowania podatkowego w każdym czasie, niezależnie od treści art. 165b § 1-3 Ordynacji podatkowej, jeżeli organ podatkowy uzna, nawet samodzielnie, że w sprawie istnieje uzasadnione przypuszczenie możliwości wydania decyzji z zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści.

			Badanie wywiązywania się podatników z obowiązków: ewidencjonowania sprzedaży, wydruku i wydawania paragonów fiskalnych oraz rzetelności i prawidłowości ich wystawiania (US) Badanie wywiązywania się podatników z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży, wydruku i wydawania paragonów fiskalnych oraz rzetelności i prawidłowości ich wystawiania (UCS)
Podatnicy podatku od towarów i usług	Proponowane rozwiązania będą dotyczyć głównie podatników VAT czynnych będących osobami prawnymi, tj.: ok. 409 525 podatników (stan na koniec I półrocza 2020 r.). Proponowane rozwiązania będą pośrednio dotyczyć wszystkich podatników podatku od towarów i usług obowiązanych do składania deklaracji dla podatku od towarów i usług. Wg stanu na 17 marca 2021 r. liczba podatników VAT czynnych na koniec 2020 r. wyniosła 1 733 178 podatników, w szczególności: według stanu na 10 maja 2021 r., podatników realizujących sprzedaż detaliczną ewidencjonowaną wyłącznie przy użyciu kas rejestrujących online, w tym kas wirtualnych – 232 005 podatników, przewiduje się, że liczba podatników stosujących kasy online będzie wzrastać.	Hurtownia SPR wg stanu 21.08.2020 Dane własne (hurtownia SPR wg stanu na 17.03.2021 r., CEKR2 wg stanu nadziei 10.05.2021 r.).	Dostosowanie się podatników do nowych rozwiązań w zakresie grup VAT i wprowadzenia opcji opodatkowania usług finansowych. Wprowadzenie preferencji w postaci skróconego terminu zwrotu VAT 15-dniowego dla podatników bezgotówkowych.
Jednostki Samorządu Terytorialnego	2807	Strona Internetowa MSWiA (stan na 1.01.2020r.)	W ujęciu krótkoterminowym możliwe jest zmniejszenie

			dochodów JST z podatku PIT i CIT, w perspektywie długoterminowej rozwiązanie prawdopodobnie przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego, a co za tym idzie również wpływów z podatków w regionach
Producenci robotów i integratorzy systemów robotycznych	Ok. 200	Rozpoznanie rynku przez MR	Pozytywne – zwiększenie wolumenu sprzedaży
ZUS	1		Dostosowanie systemu informatycznego do obsługi poboru składki na ubezpieczenie zdrowotne w nowej formule.
Ministerstwo Finansów	1		Poprawa relacji z płatnikami i podatnikami poprzez tworzenie bardziej przyjaznych regulacji W zakresie porozumienia inwestycyjnego – zwiększenie liczby zadań w związku z wprowadzeniem nowych postępowań
Wojewódzkie sądy administracyjne, Naczelny Sąd Administracyjny	wojewódzkie sądy administracyjne - 16, Naczelny Sąd Administracyjny - 1	http://www.nsa.gov.pl	W zakresie porozumienia inwestycyjnego – zmniejszenie liczby zadań w związku ze zmniejszeniem liczby sporów na linii podatnik-organ podatkowy
Osoby zatrudnione w KAS oraz funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej	ponad 10 tys. funkcjonariuszy SCS	Dane KAS	Bezpośrednie. Nowe uprawnienie.
Organy KAS	Szef Krajowej Administracji Skarbowej 16 dyrektorów izb administracji skarbowej 16 naczelników urzędów celno-skarbowych z podległymi oddziałami celnymi 400 naczelników urzędów skarbowych	Dane KAS	Bezpośrednie. Stosowanie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości.
Podmioty mające zaległości dochodzone przez naczelnika urzędu skarbowego			Możliwość zastosowania tymczasowego zajęcia ruchomości będącej własnością zobowiązanego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zaproponowane rozwiązania realizują rządowy program „Polskiego Ładu” w zakresie rozwiązań podatkowych, który został zapowiedziany 15 maja br. przez przedstawicieli Rządu RP, a którego celem jest stworzenie – oczekiwanego przez większość społeczeństwa – sprawiedliwego systemu podatkowego.

W odniesieniu do klina podatkowego zmiany zostały omówione z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz analityków i komentatorów ekonomicznych, którzy biorą aktywny udział w debacie publicznej m.in. MFW, Instytut Badań Strukturalnych, Cenea, Pracodawcy RP, The London School of Economics, Towarzystwo Ekonomistów Polskich, Polityka Insight, Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Klub Jagielloński, Fundacja Instrat, Ernst & Young, Bank Gospodarstwa Krajowego.

W zakresie kodeksu karnego skarbowego (art. 16a kks) zmiana była konsultowana z Prokuraturą Krajową oraz z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii przeprowadziło prekonsultacje dotyczące definicji robota przemysłowego z producentami i integratorami robotów działającymi w Polsce (22 maja 2020 r.). Kolejną rundę takich prekonsultacji przeprowadziła Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości (4 czerwca 2020 r.).

W zakresie wprowadzenia grup VAT Ministerstwo Finansów przeprowadziło prekonsultacje przedstawiając propozycje i kierunki zmian. Prekonsultacje odbyły się w dniach od 31 maja 2021 r. do 7 czerwca 2021 r.

W pozostałym zakresie projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie tzw. pre-konsultacje publiczne.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie przekazany do następujących podmiotów:

1. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
2. Business Centre Club
3. Konfederacji „Lewiatan”
4. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
5. Związku Banków Polskich
6. Krajowej Izby Radców Prawnych
7. Polskiej Izby Biegłych Rewidentów
8. Krajowej Rady Doradców Podatkowych
9. Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
10. Związku Rzemiosła Polskiego
11. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (OPZZ)
12. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
13. Krajowej Spółdzielczej Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa
14. Forum Związków Zawodowych
15. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
16. Stowarzyszenia Centrum Cen Transferowych
17. Krajowej Izby Gospodarczej
18. Polskiej Rady Biznesu
19. Krajowego Związku Banków Spółdzielczych
20. Związku Polskiego Leasingu
21. Fundacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw

W celu zaopiniowania projektowana ustawa zostanie przekazana do:

1. Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
2. Głównego Urzędu Statystycznego
3. Narodowego Banku Polskiego
4. Sądu Najwyższego
5. Komisji Nadzoru Finansowego
6. Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 2021	1 2022	2 2023	3 2024	4 2025	5 2026	6 2027	7 2028	8 2029	9 2030	10 2031	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	25	-11281	-10315	-10882	-10055	-8691	-7938	-6870	-6147	-5467	-4825	-82446
budżet państwa	25	-6362	-5336	-5834	-5334	-4439	-4005	-3350	-2941	-2563	-2215	-42354
JST	0	-11922	-11622	-11882	-11675	-11343	-11164	-10903	-10754	-10631	-10530	-112426
NFZ	0	7003	6643	6834	6954	7091	7231	7383	7548	7727	7920	72334

Wydatki ogółem	11	124	67	25	26	37	38	38	38	39	39	482
budżet państwa w tym:	11	124	67	25	26	37	38	38	38	39	39	482
<i>dostosowanie systemów IT resortu finansów</i>	8,56	63,01	62,79	20,97	21,57	31,88	33,44	33,51	33,58	33,65	33,72	376,68
<i>porozumienie inwestycyjne</i>	2,17	2,76	2,52	2,53	2,66	2,77	2,92	2,93	3,01	3,10	2,99	30,36
<i>dostosowanie systemów IT ZUS</i>	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
<i>zajęcie ruchomości</i>	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	1,65
<i>nabycie sprawdzające</i>	0,00	8,50	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	23,80
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	14	-11405	-10382	-10907	-10081	-8728	-7976	-6908	-6185	-5506	-4864	-82928
budżet państwa	14	-6486	-5403	-5859	-5360	-4476	-4043	-3388	-2979	-2602	-2254	-42836
JST	0	-11922	-11622	-11882	-11675	-11343	-11164	-10903	-10754	-10631	-10530	-112426
NFZ	0	7003	6643	6834	6954	7091	7231	7383	7548	7727	7920	72334

	- dostosowanie przez ZUS infrastruktury informatycznej do obsługi zmian związanych ze składkami na ubezpieczenie zdrowotne, - wprowadzeniem instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości, - wprowadzeniem instytucji nabycie sprawdzającego. Wydatki wynikające z implementacji rozwiązań w ustawie KAS (tymczasowe zajęcie ruchomości, nabycie sprawdzające) finansowane będą z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zwiększy wydatki w ustawie budżetowej w części 19 w przedmiotowym zakresie. W zakresie porozumienia inwestycyjnego: Projektowane rozwiązania będą miały wpływ na dochody i wydatki sektora finansów publicznych Wydatki wynikające z implementacji przewidzianych w projekcie rozwiązań sfinansowane zostaną ze środków części 19 budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym konieczne będzie zwiększenie ww. części budżetu państwa o wskazane w tabeli kwoty. Przy czym wydatki związane z utworzeniem nowego wydziału i obsługą inwestora w strukturze KAS (poniesione w roku 2021), kosztami IT (2021) oraz szkoleniami (2023) zostaną sfinansowane ze środków budżetowych pozostających aktualnie w dyspozycji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (część 83 poz. 44), bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki ponad limit dysponenta zarówno w pierwszym roku wejścia w życie ustawy jak i latach kolejnych. Oprócz wydatków związanych z realizacją projektu w tabeli przedstawiono szacunki dotyczące prognozowanych dochodów z tytułu opłat za wnioski oraz zawarcie i zmianę porozumienia.																																																																														
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia 1) klin podatkowy W celu oszacowania skutku proponowanych rozwiązań dla sektora finansów publicznych (SFP) w 2022 r. i w 2023 r. wykorzystano model mikrosymulacyjny MF na podstawie połączonej bazy danych PIT-ZUS z 2018 r. Skutki dla sektorów finansów publicznych reformy klina podatkowo-składkowego w cenach stałych z 2022 roku. <table><tr><th>Rok</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th><th>2030</th><th>2031</th><th>Łącznie</th></tr><tr><td></td><td colspan="12">w mln zł</td></tr><tr><td>Dochody ogółem</td><td>0</td><td>-16 495</td><td>-16 012</td><td>-15 087</td><td>-14 153</td><td>-13 290</td><td>-12 473</td><td>-11 704</td><td>-10 978</td><td>-10 290</td><td>-9 637</td><td>-130 119</td></tr><tr><td>BP</td><td>0</td><td>-9 953</td><td>-9 399</td><td>-8 893</td><td>-8 348</td><td>-7 852</td><td>-7 385</td><td>-6 952</td><td>-6 551</td><td>-6 179</td><td>-5 834</td><td>-77 346</td></tr><tr><td>JST</td><td>0</td><td>-13 545</td><td>-13 256</td><td>-13 028</td><td>-12 759</td><td>-12 529</td><td>-12 319</td><td>-12 135</td><td>-11 975</td><td>-11 838</td><td>-11 723</td><td>-125 107</td></tr><tr><td>NFZ</td><td>0</td><td>7 003</td><td>6 643</td><td>6 834</td><td>6 954</td><td>7 091</td><td>7 231</td><td>7 383</td><td>7 548</td><td>7 727</td><td>7 920</td><td>72 334</td></tr></table> Przychody oraz koszty uzyskania przychodu podatników opodatkowanych przy zastosowaniu skali podatkowej oraz podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną według 19% stawki, a także składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zostały skorygowane z uwzględnieniem prognozowanej dynamiki wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej zgodnie z wytycznymi makroekonomicznymi prognozowanej dynamiki wzrostu minimalnego wynagrodzenia oraz prognozowanej waloryzacji emerytur pomiędzy 2018 r. i 2023 r. Prognozę przychodów wykazywanych w zeznaniu podatkowym PIT-28 wykonano z wykorzystaniem dynamiki wzrostu średniego przychodu wynikającego z zeznań podatkowych PIT-28 złożonych za lata 2017-2019. Podatek opłacany w formie karty podatkowej w wariantcie bazowym waloryzowano nominalną dynamiką wzrostu PKB. Wykonano dodatkowe doszacowanie skutku dla SFP, które uwzględnia korektę o wzrost liczby emerytów i tzw. „13-stą emeryturę”. Uwzględniono szacunkowy skutek wynikający z rezygnacji z podatku liniowego i powrót na opodatkowanie według skali podatkowej podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą ze względu na wzrost progu opłacalności, powyżej którego korzystniejsze jest rozliczanie się korzystając z liniowej 19% stawki podatku PIT. Uwzględniono również efekt fiskalny przejść między opodatkowaniem na zasadach ogólnych (skala podatkowa, 19% stawka podatku) a ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz zmniejszenie	Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie		w mln zł												Dochody ogółem	0	-16 495	-16 012	-15 087	-14 153	-13 290	-12 473	-11 704	-10 978	-10 290	-9 637	-130 119	BP	0	-9 953	-9 399	-8 893	-8 348	-7 852	-7 385	-6 952	-6 551	-6 179	-5 834	-77 346	JST	0	-13 545	-13 256	-13 028	-12 759	-12 529	-12 319	-12 135	-11 975	-11 838	-11 723	-125 107	NFZ	0	7 003	6 643	6 834	6 954	7 091	7 231	7 383	7 548	7 727	7 920	72 334
Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie																																																																			
	w mln zł																																																																														
Dochody ogółem	0	-16 495	-16 012	-15 087	-14 153	-13 290	-12 473	-11 704	-10 978	-10 290	-9 637	-130 119																																																																			
BP	0	-9 953	-9 399	-8 893	-8 348	-7 852	-7 385	-6 952	-6 551	-6 179	-5 834	-77 346																																																																			
JST	0	-13 545	-13 256	-13 028	-12 759	-12 529	-12 319	-12 135	-11 975	-11 838	-11 723	-125 107																																																																			
NFZ	0	7 003	6 643	6 834	6 954	7 091	7 231	7 383	7 548	7 727	7 920	72 334																																																																			

deklarowanych dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej osób o wysokich dochodach pod wpływem wzrostu krańcowej stopy podatkowo-składkowej.

W kolejnych latach szacuje się zmniejszenie skutku dla sektora finansów publicznych ze względu na to, że kwota wolna od podatku, próg podatkowy oraz parametry ulgi dla klasy średniej pozostają na niezmiennym poziomie, przy jednoczesnym wzroście nominalnych dochodów. Dla kolejnych lat efekt ten oszacowano jako iloraz skutku w cenach bieżących obliczonego dla 2023 r. i 2022 r.

W symulacjach skutku fiskalnego uwzględniono również efekt fiskalny przejść między opodatkowaniem na zasadach ogólnych (skala podatkowa, 19% stawka podatku) a ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz zmniejszenie deklarowanych dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej osób o wysokich dochodach pod wpływem wzrostu krańcowej stopy podatkowo-składkowej. W szczególności, przejście na ww. ryczałt powoduje istotną zmianę struktury dochodów między bp a j.s.t. z PIT.

Dodatkowo zauważa się, że w warunkach 2022 r. liczbę podatników osiągających dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane przy zastosowaniu skali podatkowej w wysokości:

- wyższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę i nie większej niż 75% przeciętnego wynagrodzenia za pracę oszacowano na 154,8 tys. osób. Przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w warunkach Polskiego Ładu wynosi u tych podatników 35,7 tys. PLN
- wyższej niż 75% przeciętnego wynagrodzenia za pracę oszacowano na 461,1 tys. osób. Przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w warunkach Polskiego Ładu wynosi u tych podatników 80,3 tys. PLN
- nie większej niż minimalne wynagrodzenie za pracę oszacowano na 416,5 tys. osób. Spadek przeciętnej składki rocznej na ubezpieczenie zdrowotne w warunkach Polskiego Ładu względem hipotetycznej sytuacji, w której wciąż obowiązywałaby obecna podstawa wymiaru tej składki (4242,38 PLN/m-c) wynosi -1193 PLN.

W przypadku PIT-36L rozkłady dochodów oraz liczebności dostępne są w publikacji: <https://www.gov.pl/web/finanse/no-4-2020-pchrostek-j-klejdzysk-mkawinski>. Uwzględniono również zmiany wpływów do NFZ z tytułu zmian ich opłacania przez podatników prowadzących działalność gospodarczą rozliczających się za pomocą ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz karty podatkowej a także oszacowano wzrost wpływów do NFZ z tytułu składki od osób powołanych na członków zarządu. Należy pamiętać jednak, że ze względu na uwzględnienie w OSR opisanych wcześniej efektów behawioralnych statyczny wynik wzrostu wpływów do NFZ różni się od tego przedstawionego w OSR.

2) zmiany w zakresie preferencji podatkowych

- zmiany w opodatkowaniu ryczałtem dochodów spółek kapitałowych – szacowany skutek w pierwszym roku -0,1 mld zł

W celu oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania przyjęto dane o liczbie podmiotów - potencjalnej grupy podatników, których dotyczy projektowane rozwiązanie (publikacje Głównego Urzędu Statystycznego). Uwzględniono również dane podatkowe dotyczące podatników wykazujących podatek dochodowy. W tym celu wykorzystano jako podstawę dane podatkowe dotyczące podmiotów podlegających, w obecnym stanie prawnym, opodatkowaniu podatkiem CIT.

- umożliwienie wspólnego opodatkowania dochodów małżonków, w przypadku gdy małżonek, zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej podlegającej opodatkowaniu ryczałtowym podatkiem dochodowym oraz 19% stawką PIT - szacowany skutek -0,02 mld zł

Skutek oszacowano z uwzględnieniem podatników, którzy za 2018 r. złożyli tzw. „zerowe” zeznania podatkowe: PIT-28 i PIT-36L, tj. potencjalna grupa podatników, do których dedykowane jest rozwiązanie (95 tys. podatników).

- umożliwienie wspólnego rozliczenia dochodów małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku podatkowego, którego dotyczy rozliczenie - szacowany skutek -0,15 mld zł

W celu oszacowania tego rozwiązania analizie poddano dane prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny dotyczące liczby małżeństw zawartych w 2018 r. (192 tys. małżeństw).

Dodatkowo wykorzystano przeciętną korzyść ze wspólnego rozliczania po reformie klina oszacowaną za pomocą modelu mikrosymulacyjnego.

- zwolnienie z podatku PIT dochodów osiągniętych z tytułu nagród, o których mowa w ustawie o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – szacowany skutek -0,1 mln zł
- zwolnienie z podatku PIT stypendiów i innych środków finansowych otrzymanych w konkursach na stypendia doktorskie organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki lub na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki – szacowany skutek -0,02 mld zł

Skutek finansowy ustalono na podstawie danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z tymi danymi w 2020 r. (stan na 19 listopada 2020 r.) Narodowe Centrum Nauki realizowało 10 tysięcy umów w ramach projektów naukowych. Wartość stypendiów wypłaconych w ramach tych umów wyniosła 116 mln zł dla 4 604 stypendystów.

- umożliwienie odliczenia od dochodu zapłaconych w roku podatkowym składek członkowskich na rzecz związków zawodowych – szacowany skutek -0,08 mld zł

Skutek finansowy ustalono przy założeniu, że z rozwiązania skorzysta 1,6 mln podatników – członków związków zawodowych.

- umożliwienie odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga prowdzrostowa) – szacowany skutek -0,5 mld zł (w kolejnych latach -0,9 mld zł)

Skutek finansowy oszacowano przy założeniu, że w pierwszym roku obowiązywania rozwiązania z ulgi skorzysta około 5 tys. przedsiębiorstw.

- wprowadzenie ulgi wspierającej koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu (ulga na prototypy) – szacowany skutek -0,07 mld zł

Analizie poddano dane w zakresie dokonanych odliczeń od podstawy opodatkowania kosztów na działalność badawczo-rozwojową w pierwszym roku jej obowiązywania, tj. w rozliczeniu za 2016 r. Wsparcie to było zróżnicowane ze względu na wielkość przedsiębiorstw i wynosiło:

- o MŚP: 30% kosztów kwalifikowanych z tytułu wynagrodzeń oraz 20% pozostałych kosztów kwalifikowanych
- o pozostali podatnicy: 30% kosztów kwalifikowanych z tytułu wynagrodzeń oraz 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych.

W 2016 r. z ulgi B+R skorzystało 528 podatników. Kwota odliczenia wyniosła łącznie 206 mln zł, przeciętne odliczenie wyniosło 390 tys. zł.

W celu oszacowania skutków finansowych ulgi na prototypy przyjęto, że poziom jej wykorzystania będzie podobny do ulgi B+R w pierwszym okresie jej funkcjonowania.

- wprowadzenie zmian w przepisach o IP Box umożliwiających symultaniczne stosowanie ulgi na działalność badawczo-rozwojową oraz preferencji IP Box - szacowany skutek -0,04 mld zł

Podstawą oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania były dane w zakresie podatników, którzy w rozliczeniu za 2019 r. wykazali podatek z tytułu praw własności intelektualnej.

- wprowadzenie ulgi dla przedsiębiorców w postaci prawa do zatrzymania części zaliczki płaconej od wynagrodzenia (ulga na innowacyjnych pracowników) - szacowany skutek -0,1 mld zł

Do oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania posłużyły dane w zakresie odliczenia przez podatników podatków dochodowych od podstawy opodatkowania kosztów kwalifikowanych poniesionych na działalność badawczo rozwojową.

- modyfikacja ulgi na działalność badawczo-rozwojową - szacowany skutek -0,3 mld zł

Skutek finansowy oszacowano na podstawie składanych przez podatników podatku PIT i CIT Informacji o odliczeniu od podstawy obliczenia podatku kosztów uzyskania przychodów na działalność badawczo-rozwojową za 2018 r., w tym posiadających status centrum badawczo-rozwojowego.

- zmiany dotyczące złagodzenia warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych.

Proponowane rozwiązanie powinno przyczynić się do wzrostu zainteresowania tą instytucją podatkową.

- umożliwienie odliczenia kosztów Pierwszej Oferty Publicznej (POP) - szacowany skutek -0,05 mld zł

Skutek finansowy oszacowano na podstawie danych dotyczących kosztów związanych z "wejściem" spółek na giełdę, w tym dotyczące przygotowania i przeprowadzenia oferty, sporządzenia prospektu emisyjnego, z uwzględnieniem kosztów doradztwa.

- wprowadzenie atrakcyjnych zasad opodatkowania przychodów zagranicznych osiągniętych przez podatników, którzy przeniosą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (rezydencję podatkową) na terytorium Polski - szacowany skutek +0,02 mld zł

Wprowadzenie tego rozwiązania wpłynie na poszerzenie bazy podatkowej, a tym samym podatek odprowadzany bezpośrednio przez HNWI od przychodów zagranicznych.

Wartość tego podatku będzie jednak uzależniona od stopnia zainteresowania podmiotów zagranicznych (HNW) przeniesieniem miejsca zamieszkania (rezydencji podatkowej) na terytorium Polski.

- wprowadzenie ulgi w podatku dochodowym dla podatników osiedlających się w Polsce

W celu oszacowania skutku ulgi na powrót dla sektora finansów publicznych (SFP) w 2022 r. i kolejnych latach wykorzystano dane EUROSTAT dotyczące migracji, dane GUS dotyczące migracji na okres powyżej 12 miesięcy („Sytuacja demograficzna Polski do roku 2019. Migracje zagraniczne ludności”), wykształcenia migrantów (NBP, „Polacy pracujący za granicą w 2018 r.”) oraz przeciętnego wynagrodzenia brutto wg wykształcenia (GUS, „Struktura wynagrodzeń według zawodów w październiku 2018 roku”).

Wg danych EUROSTAT w 2019 przybyło do Polski 227 tys. imigrantów na okres co najmniej 12 miesięcy, z czego ok. 20% stanowili Polacy w wieku 25-64 lat. Z badania NBP wynika, że ok. 57% Polaków w 2018 przebywała na emigracji trzy lata i dłużej. Na ogólną liczbę potencjalnych beneficjentów składa się również 8% imigrantów, którzy byli obywatelami państw UE w wieku 25-64 lat oraz ok. 9,8 tys. osób z Kartą Polaka, które otrzymało pozwolenie na pobyt stały (Urząd do Spraw Cudzoziemców, dane 2017 r. skalowane na 2019 r.). Następnie obliczono w podziale na wykształcenie należny podatek dochodowy uwzględniający reformę klina z Polskiego Ładu. Wynagrodzenia dla kolejnych lat waloryzowano nominalnym wzrostem przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej zgodnie ze wskaźnikami makroekonomicznymi.

Dla przychodów osiągniętych w roku 2022 ulga na powrót w PIT odliczana jest dopiero w rozliczeniu rocznym w 2023. Ze względu na możliwość korzystania z ulgi na powrót przez kolejne cztery lata efekty zmian kumulatywnie rosną wraz z nowymi kohortami. Na podstawie danych z deklaracji podatkowych za 2018 i 2019 r. obliczono retencję podatników z dochodami z umów o pracę i cywilnoprawnych z roku poprzedniego na ok. 89%, którą korygowane są kohorty z lat poprzednich.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie
	w mln zł											
Dochody ogółem	0	0	-235	-403	-571	-605	-640	-676	-714	-754	-796	-5 394
BP	0	0	-117	-201	-285	-302	-319	-337	-356	-376	-397	-2 690
JST	0	0	-118	-202	-286	-303	-321	-339	-358	-378	-399	-2 704

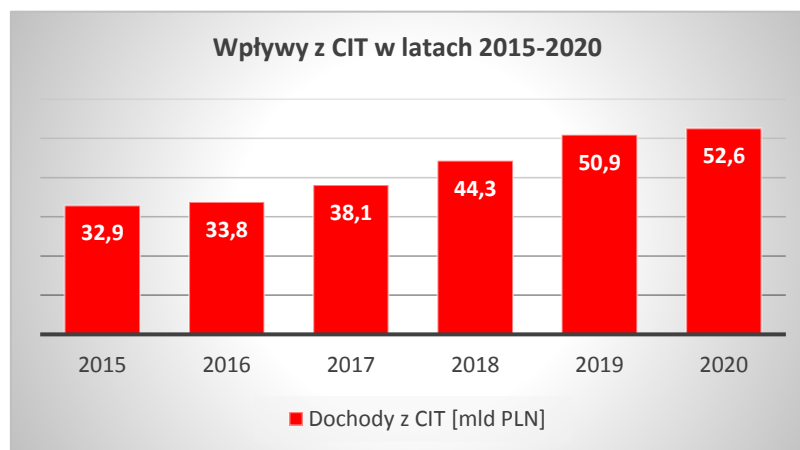
- Program Społecznego Powrotu Kapitału (repatriacja kapitału) - szacowany skutek + 0,65 mld zł

Wzrost dochodów podatkowych, będzie uzależniony od stopnia zainteresowania podatników oraz płatników deklarujących przystąpienie do programu repatriacji kapitału (przystąpienie do tego programu jest dobrowolne).

Skutek finansowy oszacowano opierając się na doświadczeniach Portugalii, która w przeszłości wprowadzała programy repatriacji kapitału. Przewiduję się, że realizacja dochodów podatkowych nastąpi sukcesywnie w miarę składania wniosków. Uwzględniając określony przez ustawodawcę termin dla złożenia wniosku, przyjęto że realizacja przepisów tej ustawy będzie miała miejsce głównie w 2023 r.

3) **uszczelnienie systemu podatku dochodowego**

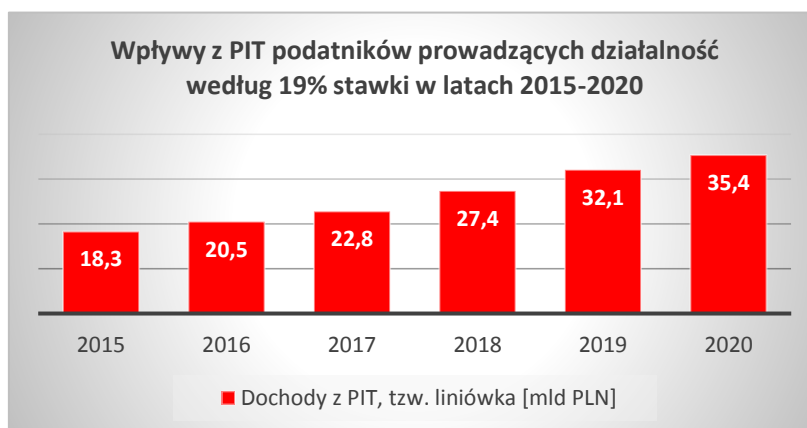
Wpływy z CIT w latach 2015 – 2020 kształtowały się na poziomie:

Wpływy te wzrastały odpowiednio o 2,7% - 2016/2015, 12,7% - 2017/2016, 16,3% - 2018/2017, 14,9% - 2019/2018 i 3,3% - 2020/2019, mimo trudnej sytuacji gospodarczej w 2020 r.

Na wzrost wpływów z CIT miały prowadzone działania związane z uszczelnieniem systemu podatkowego. Intensyfikacja działań legislacyjnych nad uszczelnieniem system podatku CIT nastąpiła po roku 2016.

Obserwowana jest również duża dynamika wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (działalność gospodarcza opodatkowana 19% stawką podatku)

Wpływy te wzrastały odpowiednio o 12,0% - 2016/2015, 11,2% - 2017/2016, 20,2% - 2018/2017, 17,2% - 2019/2018 i 10,3% - 2020/2019.

Korzystając z dotychczasowych doświadczeń, mając jednocześnie na uwadze tożsamość projektowanych rozwiązań oraz grupy, do których rozwiązania te są dedykowane zakłada się osiągnięcie dodatkowych dochodów podatkowych.

Oszacowane wielkości będą wynikiem projektowanych rozwiązań dotyczących w szczególności:

- a) w podatku dochodowym od osób prawnych, w tym z tytułu wprowadzenia:
 - minimalnego podatku dochodowego, w tym uchylenie art. 15e ustawy CIT,
 - rozwiązań w obszarze: ograniczenia transferów dochodów oraz ograniczenia zawyżania kosztów uzyskania przychodów poprzez: (1) zniesienie neutralności podatkowej transakcji restrukturyzacyjnych w przypadku, gdy podatnik przeszacowuje w wyniku transakcji wartość podatkową aktywów i opodatkowanie w ten sposób ujawnionych „cichych rezerw”, (2) opodatkowanie transgranicznego transferu aktywów również w przypadku takich zdarzeń jak aport czy połączenie, (3) ograniczenie zjawiska rejestrowania przez polskich rezydentów podmiotów gospodarczych na terytorium innego państwa, które nie prowadzą tam rzeczywistych operacji gospodarczych, wyeliminować możliwość uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów to jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania,

b) w podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie: (1) ograniczenia zjawiska przesuwania prywatnego majątku do działalności gospodarczej (2) wyłączenia z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych (3) poszerzenia katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie, po wycofaniu ich z działalności, jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodu z działalności (4) przypisania pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy (5) doprecyzowania kryterium zarządu na terytorium Polski w odniesieniu do podatników nieposiadających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

4) wprowadzenie jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiąganych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych

Skutek finansowy tego rozwiązania ustalono na podstawie danych z rozliczenia podatników podatku dochodowego od osób fizycznych opodatkowujących dochody przy zastosowaniu skali podatkowej w zakresie najmu

5) powszechna akceptacja kart kredytowych

Proponowane w ustawie rozwiązania mogą przyczynić się do ograniczenia szarej strefy, a tym samym rozszerzenia bazy podatkowej i wzrostu dochodów podatkowych sektora finansów publicznych. Płatność gotówkowa jest bowiem czynnikiem sprzyjającym niezarejestrowaniu transakcji handlowych. Projekt przewiduje wprowadzenie zachęt oraz innych mechanizmów promujących płatności elektroniczne, które wpłyną na ograniczenie możliwości ukrywania transakcji, co tym samym przełoży się na ograniczenie szarej strefy - szacowany skutek jest w przedziale 0,73 mld zł – 1,46 mld zł. W tabeli 6 zastosowano podejście ostrożne i uwzględniono niższą granicę przedziału.

Dodatkowo planowane jest wprowadzenie ulgi dotyczącej odliczenia wydatków na nabycie terminali oraz wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych

6) wpływ na dochody sektora finansów publicznych rozwiązań w zakresie VAT:

Grupy VAT i opcja opodatkowania usług finansowych:

Z uwagi, że projektowane zmiany mają charakter fakultatywny trudno jest ocenić jednoznaczny wpływ proponowanych rozwiązań na dochody budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług, zwłaszcza w zakresie proponowanej opcji opodatkowania usług finansowych. Jedynie zmiany w zakresie konsolidacji podatników VAT w grupy podatkowe mogą spowodować zmniejszenie dochodów budżetu państwa w skali roku o ok. 350 mln zł, zakładając, że grupę VAT utworzą wszystkie podmioty obecnie wchodzące w skład podatków grup kapitałowych na gruncie CIT (PGK CIT). Powyższe zostało oszacowane na podstawie danych fiskalnych za rok 2019 przy założeniu że dotyczy sytuacji gdy Grupy VAT utworzą podmioty tworzące obecnie PGK. W pozostałym zakresie oszacowanie jest niemożliwe z uwagi na brak grupy referencyjnej. Należy mieć na względzie szerszy katalog podmiotów, które mogą stworzyć grupy VAT względem PGK oraz fakultatywność tego rozwiązania.

W związku z wprowadzaną do ustawy o VAT instytucją grup VAT powstała konieczność dodania przepisu wyłączającego z opodatkowania PCC czynności dokonywane między podmiotami należącymi do podatkowej grupy kapitałowej (mającej status podatnika VAT), z wyjątkiem czynności obecnie opodatkowanych PCC. Zmiana ma na celu zachowanie dotychczasowego stanu w zakresie PCC w związku z czym jest neutralna w kontekście dochodów gmin (zachowane status quo).

Z kolei proponowane dodanie art. 43 ust. 22 ustawy o VAT (opcja opodatkowania usług finansowych) nie powinno mieć wpływu na zmniejszenie wpływów budżetowych gmin z tytułu PCC od umów sprzedaży i zamiany akcji oraz udziałów w spółkach. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z orzecznictwem TSUE (np. wyrok w sprawie C-77/01 EDM) czynności polegające na sprzedaży lub zamianie akcji lub udziałów w spółkach zasadniczo nie podlegają opodatkowaniu VAT (są wyłączone z VAT). Wprowadzenie możliwości rezygnacji ze zwolnienia w przypadku świadczenia usług finansowych nie wprowadzi w tym zakresie żadnych zmian. Czynności te nadal będą pozostawały co do zasady poza VAT, co nie powinno skutkować wpływem na opodatkowanie PCC (dochody gmin z tytułu PCC).

Szybki zwrot VAT dla tzw. podatników bezgotówkowych:

► po stronie dochodów sektora finansów publicznych – może wystąpić obniżenie dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług w roku wprowadzenia zmiany w zakresie skrócenia terminu zwrotu podatku od towarów i usług do 15 dni. Dokładne oszacowanie skali skutków finansowych tej zmiany jest trudne, gdyż m.in. brak jest danych nt. płatności bezgotówkowych oraz danych nt. sprzedaży ewidencjonowanej za pomocą kas online, gdyż rozwiązanie to jest opcjonalne.

► po stronie wydatków budżetu państwa wystąpią koszty – wydatki związane z wdrożeniem proponowanego rozwiązania w zakresie skrócenia terminu zwrotu podatku do 15 dni dla podatników VAT czynnych posiadających kasy online. Będą to głównie koszty związane z organizacją systemu teleinformatycznego służącego do weryfikacji danych dotyczących rozliczenia podatnika z zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji.

W projekcie przyjęto założenie, że automatyczna weryfikacja danych w systemie teleinformatycznym obejmie dostępne dane z zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, w tym w szczególności dane Centralnego Repozytorium KAS i JPK_VAT.

7) zmiana przepisów (PIT i CIT) dotyczących poboru podatku u źródła

Do oszacowania wpływu projektu na dochody sektora finansów publicznych wykorzystano dane Ministerstwa Finansów na temat wpłat z tytułu podatku u źródła dokonanych w latach 2017-2019 oraz dane pozyskane z bazy TP Catalyst (dostarczonej przez Bureau van Dijk) na temat podmiotów powiązanych.

Z uwagi na fakt, że projektowana modernizacja zasad poboru podatku u źródła zakłada ograniczenie zakresu zmian wprowadzonych ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 poz. 2193) przewiduje się, że kwota szacowanego zwiększenia wpływów budżetowych z tego tytułu może ulec zmniejszeniu o ok. 334 mln zł w stosunku do obecnego stanu prawnego.

Mając na uwadze zmiany wynikające z założeń procesu legislacyjnego (w szczególności wyłączenie usług z procedury pay & refund) oraz przyjmując ostrożnościowe podejście do szacowania skutków regulacji stwierdzono, że wpływy z WHT w wyniku modernizacji zasad poboru wzrosną o ok. 500 mln zł. W związku z powyższym, aktualnie szacowany skutek nowych zasad poboru WHT będzie niższy (o ok. 200 mln zł) od skutku oszacowanego w OSR do ustawy z dnia 23 października 2018 r., w którym oszacowano, że dodatkowa kwota podatku uzyskana w wyniku zmian zasad poboru podatku u źródła może wynieść ok. 700 mln zł w pierwszym roku obowiązywania ustawy (tj. w 2019 r.) na podstawie danych za lata 2013-2016. Są one także niższe (o ok. 334 mln zł) od kwoty wynikającej z kolejnej kalkulacji skutków zmian zasad poboru podatku u źródła wynikających z tzw. ustawy restartowej z 2020 r., kiedy to przyjęto że w 2021 r. i latach kolejnych dodatkowa kwota wpływów z tego podatku może ukształtować się na poziomie ok. 834,3 mln zł (wzrost o ok. 137 mln zł od prognozowanego na podstawie danych za lata 2013-2016).

Fiskalne skutki modernizacji zasad poboru podatku u źródła oszacowano w ramach analizy przygotowanej na zasadzie rekalkulacji (metodą zastosowaną do szacunku skutków WHT do ustawy z dnia 23 października 2018 r.) na początku czerwca 2021 r., z użyciem najbardziej aktualnych danych dostępnych z informacji IFT-2R za lata 2017-2019.

Bieżąca analiza została wykonana spójnie z metodyką stosowaną dotychczas do szacowania skutku zmian zasad poboru WHT na wysokość wpływów z WHT, w tym z zachowaniem dotychczasowych założeń, za wyjątkiem konieczności wdrożenia zmian wynikających z założeń projektu legislacyjnego (zasady modernizacji poboru, w tym w szczególności wyłączenie usług z procedury pay & refund) oraz konieczności użycia innego źródła danych w celu ustalenia istnienia powiązań w parach płatnik-podatnik dla analizowanych transakcji objętych informacją IFT-2R.

Do oszacowania ww. kwoty wykorzystano wyniki analiz przeprowadzonych na podstawie danych pozyskanych z bazy TP Catalyst (w zakresie podmiotów powiązanych) oraz zgromadzonych z deklaracji IFT-2R (w zakresie transakcji).

Szacując skutki na lata następne przyjęto podejście ostrożnościowe.

8) wprowadzenie tzw. ulgi na robotyzację

Na wstępie zaznaczyć należy, iż nie jest możliwe precyzyjne określenie kwoty dochodów utraconych przez budżet państwa i JST z tytułu wprowadzenia ulgi na robotyzację. Przedstawione w tabeli kwoty są szacunkowe, a do ich wyliczenia zastosowano szereg założeń. Należy mieć ponadto na uwadze, że

ze względu na bardzo szybko zmieniające się otoczenie makroekonomiczne zaprezentowane w tabeli szacunki mogą być obciążone pewnym błędem.

Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia:

- a) szacunek odnośnie do prognozowanej kwoty dochodów utraconych przez budżet państwa i JST w wyniku wprowadzenia ulgi na robotyzację przeprowadzono z wykorzystaniem danych Ministerstwa Finansów na temat odliczeń z tytułu ulgi na B+R, danych Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii na temat liczby robotów zainstalowanych w Polsce oraz informacji pozyskanych z raportów Międzynarodowej Federacji Robotyki (IFR) w zakresie prognoz rozwoju rynku robotów,
- b) na potrzeby analizy zbadano udział podatników PIT i CIT w odliczeniach z tytułu ulgi na B+R. Wyniki analizy wykazały, że w latach 2016-2019 w ogólnej kwocie odliczeń z tytułu ulgi na B+R podatnicy CIT mieli zdecydowanie większy udział tj. na uśrednionym poziomie 79,5%, podczas gdy udział podatników PIT wyniósł 20,5% (średnia z lat 2016-2019). Jednocześnie zauważono, że udział podatników z PIT systematycznie wzrasta r/r, kosztem podatników CIT. Na potrzeby analizy skutków ulgi na robotyzację wykorzystano wyniki ww. analizy i przyjęto, że w 2022 r. udział podatników CIT w odliczeniach z ulgi na robotyzację wyniesie 80%, zaś podatników PIT 20%. Szacując skutki na lata następne przyjęto, że nastąpi zmiana proporcji udziału podatników CIT i PIT w wariancie konserwatywnym tj. o 0,5 pp. rocznie tj. do poziomu odpowiednio 78% podatnicy CIT i 22% podatnicy PIT w 2026 roku,
- c) do ustalenia prognozy w zakresie liczby nowych robotów zainstalowanych w Polsce w ciągu roku wskutek wprowadzenia ulgi wykorzystano dane ówczesnego Ministerstwa Rozwoju z 2018 r. W 2018 r. liczba robotów zainstalowanych w Polsce wyniosła 2651 sztuk, a roku 2019 – 2642 sztuki. Oznacza to, że bez wsparcia i zachęt podatkowych, zdolność inwestycji w roboty ustabilizowała się na poziomie ok. 2650 sztuk. W roku 2020 miały miejsce wprowadzane ograniczenia działalności gospodarczej, co spowodowało ograniczenie aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw (nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw na maszyny, urządzenia techniczne spadły rok do roku o 5,6 pp). Ponadto zapowiadane wprowadzenie ulgi podatkowej od początku 2021 roku mogło spowodować, że przedsiębiorcy odraczali inwestycje w robotyzację. Dlatego założono (dość optymistycznie), że w roku 2020 ilość zainstalowanych robotów będzie na poziomie dwóch poprzednich lat, czyli ok. 2650 sztuk, a w roku 2021 nastąpi niewielki wzrost o 10%. Z uwagi na pandemię i powszechną niepewność gospodarczą, Międzynarodowa Federacja Robotyki (IFR) nie zawarła w swym raporcie szacunków wzrostu polskiego rynku robotów na najbliższy okres. MRPiT założyło, że w wyniku wprowadzenia ulgi nastąpi wzrost liczby robotów w Polsce w 2022 r. o 30%, w 2023 r. na poziomie 15%, w 2024 r. na poziomie 15%, w 2025 r. na poziomie 20% i w roku 2026 r. na poziomie 30% w stosunku do roku poprzedniego,

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Liczba instalowanych rocznie robotów w Polsce	2651	2642	2650	2915	3798	4368	5023	6027	7835
Prognozowany wzrost [%]	dane historyczne		dane szacowane	dane wyjściowe	30%	15%	15%	20%	30%

- d) średni koszt instalacji aplikacji robotycznej, wynikający z rozeznania rynku przez ówczesne MR, ustalono na 400 000 zł,
- e) w obliczeniach zastosowano stawki nominalne PIT (liniowy 19%) i CIT (19%) oraz założono, że podatnicy wykorzystają całą przypadającą im część odliczenia w okresie obowiązywania ulgi oraz założono również, że zbycie środków trwałych nastąpi po zakończeniu okresu amortyzacji; Z uwagi na zapowiadaną z Polskim Ładzie reformę systemu podatkowego, koszt wprowadzenia ulgi może ulec zmianie, gdyż docelowe stawki podatkowe nie są znane,
- f) Do oszacowania udziału JST w kwocie utraconych dochodów z tytułu ulgi w latach 2022-2026 zastosowano informację nt. ich udziału JST w podatku CIT i PIT w 2021r. tj. odpowiednio 22,86% i 51,19%,

9) wprowadzenie reżimu Polskiej Spółki Holdingowej

Rozpisane skutki przedstawiają jedynie skutki zwolnienia z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych. Efekt pozostałych 2 filarów

wymienionych w pkt 2 nie został oszacowany ze względu na brak szczegółowych informacji. Szacując skutki projektowanych rozwiązań analizowano polski rynek transakcji kapitałowych, dane podatkowe (CIT, IFT), istniejące obecnie zwolnienia z opodatkowania dywidend (które dotyczą już większości dywidend).

W 2018 r. dochody z zysków kapitałowych wykazało ponad 11 tys. podatników CIT w wysokości 31,7 mld zł, natomiast dochody wolne z zysków kapitałowych wyniosły 25,2 mld zł, co oznacza, że w 2018 r. około 6,5 mld zł dochodów z tytułu zysków kapitałowych podlegało opodatkowaniu. Podatek według 19% stawki wyniósłby ponad 1,2 mld zł.

Według deklaracji CIT-6R o wysokości pobranego przez płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych, od dochodów (przychodów) osiągniętych przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 3318 podatnikom wypłacono dywidendę lub udział w zysku na kwotę 355 mln zł. Biorąc pod uwagę, że przy uwzględnieniu danych z bazy Orbis 6,1% stanowiły transakcje między spółkami powiązanymi o strukturze jednopoziomowej, to szacuje się, że spadek wpływu z tej części podatku będzie wynosił: $355 \text{ mln zł} * 6,1\% * 19\% * 95\% = 3,9 \text{ mln zł}$

Podobna sytuacja miała miejsce u podatników nierezydentów dochód z dywidend zwolniony z podatku dla spółek zagranicznych wg sprawozdań IFT-2R wynosił 93,3% dochodu z dywidend, czyli 6,7% stanowiły opodatkowane dochody z dywidend. Biorąc pod uwagę powyższe wyliczenia można przyjąć, że wprowadzenie zwolnienia z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych będzie miało niewielki wpływ na finanse publiczne.

Wartość polskiego rynku transakcji kapitałowych szacowano w 2018 r. na 37,5 mld zł. Jednakże ze względu na niemożność wydzielenia na podstawie dostępnych danych z baz podatkowych udziału zysków ze zbycia udziałów/akcji w spółkach zależnych w kwocie dochodów z zysków kapitałowych objętych podatkiem nie istnieje możliwość oszacowania wpływu pełnego zwolnienia z CIT zysków ze zbycia udziałów/akcji w spółkach zależnych.

10) porozumienie inwestycyjne

Wpływ na dochody sektora finansów publicznych

Zgodnie z projektem, wniosek inwestora o zawarcie albo zmianę porozumienia inwestycyjnego będzie podlegać opłacie wstępnej, natomiast zawarcie albo zmiana porozumienia inwestycyjnego będą podlegać opłacie głównej.

Dochody z opłat będą stanowiły dochód budżetu państwa.

Do oszacowania potencjalnych dochodów budżetu państwa z ww. opłat przyjęto założenie, że w 2022 r. podpisane zostaną 4 porozumienia inwestycyjne, 8 w 2023 r., 8 w 2024 r. i po 10 w kolejnych latach. Liczba wniosków o zawarcie porozumienia wyniesie nie mniej niż liczba zawartych w danym roku porozumień. Przyjęto również ostrożną prognozę, że połowa zawartych porozumień będzie zmieniana. Założono, że wnioski o zmianę porozumienia oraz zmiany porozumienia będą miały miejsce w trzecim roku obowiązywania porozumienia (tj. w połowie 5-letniego okresu obowiązywania porozumienia). Do oszacowania potencjalnych dochodów przyjęto stałą wysokość opłaty wstępnej związanej ze złożeniem wniosku o zawarcie lub zmianę porozumienia, tj. odpowiednio 50 000 zł i 25 000 zł, a także przyjęto - ze względów ostrożnościowych - minimalną wysokość opłaty głównej od zawarcia lub zmiany porozumienia, czyli odpowiednio 100 000 zł i 50 000 zł w przeliczeniu na jedno zawarte/zmieniane porozumienie.

Wpływ na wydatki sektora finansów publicznych

Szacunkowe koszty związane z realizacją porozumień inwestycyjnych, ujęte w powyższej tabeli, obejmują m.in.:

- a) koszty organizacji spotkań uzgodnieniowych z inwestorami,
- b) koszty wykonania ekspertyz, analiz i opinii w związku z przeprowadzeniem ewaluacji,
- c) koszty organizacji spotkań ewaluacyjnych z interesariuszami,
- d) koszty tłumaczenia dokumentów (od 2024 r.),
- e) koszty usług informatycznych.

Wydatki wymienione od lit. a do d uzależnione będą od liczby podmiotów, które złożą wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego.

Pozostałe koszty związane z obsługą inwestora, w tym koszty utworzenia nowego wydziału oraz obsługą inwestora i związanych z tym zadań w strukturze KAS (2,07 mln), koszty IT (jednorazowo 100 tys. zł) oraz szkolenia (jednorazowo w roku 2023 – 56 tys. zł) będą pochodziły ze środków budżetowych pozostających aktualnie w dyspozycji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, tzn. z rezerwy celowej która zostanie uruchomiona w 2021 roku, nie ma zatem konieczności ubiegania się o dodatkowe środki ponad limit dysponenta zarówno w pierwszym roku wejścia w życie ustawy jak i latach kolejnych.

11. Wpływ na dochody i wydatki budżetowe zmiany ustawy o KAS:

a) wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

Realizacja zadań w zakresie ww. przepisów będzie prowadzona w oparciu o dotychczasowe zasoby ludzkie, rzeczowe i finansowe pozostające w dyspozycji organów KAS.

Szacowane dochody łącznie w latach 2021-2031 – 5 025 mln zł, w tym:

- w 2021 r. – 25 mln zł,
- w latach 2022 – 2031 - 500 mln zł w każdym roku.

Szacowane wydatki łącznie w latach 2021-2031 – 1,65 mln zł, w tym 0,15 mln zł w każdym roku.

Wdrożenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości nie spowoduje zwiększenia zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych KAS. Wykazywane skutki wejścia w życie ustawy nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki ponad przewidziane limitem dysponenta.

Projektowane rozwiązania będą miały wpływ na wysokość wydatków sektora finansów publicznych, jakie będą konieczne w celu dostosowania systemu informatycznego wykorzystywanego dla potrzeb przewidzianego w projekcie wykazu zobowiązanych wraz z danymi z podsystemu EGAPOLTAX.

Zakładany pozytywny wpływ ustawy na sektor finansów publicznych, w zakresie dochodów - 25 mln zł w 2021 r. oraz 500 mln zł rocznie - w kolejnych latach, wynika z przewidywanego zwiększenia efektywności egzekucji administracyjnej.

Po stronie wydatków sektora finansów publicznych należy uwzględnić koszty modyfikacji systemów informatycznych. Koszty te poniesie w 2021 r. KAS.

Minister Finansów zwiększy wydatki w części 19 w przedmiotowym zakresie, zapewniając dodatkowe środki wynoszące 150 000 zł w 2021 r. oraz w latach następnych.

b) wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

Założenia przyjęte w odniesieniu do dochodów budżetowych

Wprowadzone rozwiązanie ma przyczynić się do ograniczenia negatywnych zjawisk w obrocie gospodarczym. Mając na uwadze charakter transakcji objętych zakresem przedmiotowej regulacji można się spodziewać, że zasadnicza część dodatkowych dochodów budżetu państwa w tym zakresie będzie wynikała z ograniczenia niepożądanych zachowań podatników, w szczególności w branży gastronomicznej, na której oparto szacunki wynikające z uszczelnienia systemu podatkowego.

Działalność gastronomiczna, z uwagi na specyfikę swojej działalności, kojarzy się z transakcjami, w ramach których realizowana jest działalność legalna, jednak taka, która nie została w pełni rejestrowana (przykładami takich działań są m.in. braki w fiskalizacji sprzedaży, braki w raportowaniu pełnego zatrudnienia, braki w raportowaniu przychodów z obsługi, w szczególności obejmujące częsty brak opodatkowania przychodów z napiwków). Powyższe czynniki łącznie z rozmiarem branży i jej wielkim zróżnicowaniem powodują, że niezwykle trudno jest oszacować poziom szarej strefy w branży. Przewidywane wpływy budżetowe – z uwagi na zakres planowanego rozwiązania – będą dotyczyły także, w mniejszym zakresie, innych branż, co wpłynie na dodatkowe pozytywne efekty budżetowe wynikające z regulacji.

Z badań przeprowadzonych przez Krajową Radę Gastronomii i Cateringu (dalej: KRGiC), opublikowanych w Raporcie z 2016 r. pt. „Przeciwdziałanie szarej strefie w Polsce poprzez efektywny wymiar sprawiedliwości” (<https://www.pwc.pl/pl/pdf/szara-strefa-2016.pdf>) wynika, że poziom szarej strefy w branży gastronomicznej, w przypadku małych punktów gastronomicznych, gdzie proces sprzedaży jest mniej sformalizowany może przekroczyć nawet 50% obrotów. W przypadku dużych sieci restauracji, poziom szarej strefy szacowany jest przez KRGiC na około 5%.

Według danych GUS (Mały Rocznik Statystyczny Polski 2019 r.) na koniec 2018 r. liczba placówek gastronomicznych w Polsce wyniosła 70 722 podmiotów. Wysokość przychodów z działalności gastronomicznej w 2018 r. oszacowano na 43 138 mln zł.

Do oszacowania potencjalnych dodatkowych dochodów budżetowych wynikających z wdrożenia przedmiotowego rozwiązania w samej tylko branży gastronomicznej, przyjęto następujące założenia: ogólna liczba placówek gastronomicznych wynosi 70 722, z czego 3000 placówek to duże sieci, gdzie szara strefa szacowana jest na 5%, natomiast ok. 66 195 placówek to małe punkty gastronomiczne, gdzie szara strefa oscyluje na poziomie 50%. Zatem należy przyjąć, że zakładane dochody sektora finansów publicznych wynikające jedynie z uszczelnienia szarej strefy w gastronomii, a wynikające z planowanego rozwiązania mogą wzrosnąć o kwotę od 22 mln zł w roku 2022 do ok. 31 mln zł w 2032 r. przyjmując założenie, że wskaźnik szarej strefy uda się sukcesywnie obniżyć o ok. 1 mln zł rocznie.

W ocenie projektodawców uwzględniając dane GUS dla sprzedaży detalicznej szarą strefę w tym obszarze można szacować na poziomie 2,4 mld zł. Zatem przyjmując roczny poziom zmniejszania szarej strefy w pierwszym roku obowiązywania ustawy (2022) na poziomie 1% związany ze stosowaniem nowo projektowanej instytucji prawnej możliwe będzie uzyskanie dochodów na poziomie ponad 22 mln złotych. W pozostałych latach tylko 5% skuteczność nabycia sprawdzającego winna zmniejszać szarą strefę o ok. 100 mln złotych.

Skutki finansowe projektu w perspektywie 10 lat ustalono przy uwzględnieniu wskaźników określonych w wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

Założenia przyjęte w odniesieniu do wydatków budżetowych

Przyjęte w oszacowaniu koszty wynikają z konieczności zabezpieczenia środków finansowych na wykonywanie czynności przewidzianych ustawą. Oszacowano, że środki w łącznej wysokości ok. 23,8 mln zł konieczne będą na zabezpieczenie potrzeb związanych z realizacją zadań projektowanych, tj. nabycia sprawdzającego, wykonywanego przez urzędy celno-skarbowe oraz urzędy skarbowe, przewidując, że w pierwszym roku wydatki wyniosą 8,5 mln zł, zaś w kolejnych latach 1,7 mln zł rocznie.

Dla celów oszacowania wartości środków potrzebnych do realizacji nabycia sprawdzającego, przyjęto dane historyczne dotyczące liczby mandatów oraz następujące założenia: finansowe organy postępowania przygotowawczego, tj. urzędy skarbowe i urzędy celno-skarbowe nałożyły za wykroczenia skarbowe z art. 62 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy:

- w 2018 r. – 22 389 mandatów karnych,
- w 2019 r. – 11 874 mandatów karnych.

Jednocześnie na podstawie sprawozdań rocznych za lata 2017-2019 ustalono średni wskaźnik wykrywalności na poziomie ok. 10%.

Przyjmując średnią liczbę mandatów na ok. 17 000 rocznie, przy wskaźniku wykrywalności na poziomie 10% należy założyć, że finansowe organy postępowania przygotowawczego w skali roku mogą przeprowadzić ok. 170 tys. czynności, związanych z ujawnianiem czynów objętych przedmiotową regulacją.

Uwzględniając, że środki będą angażowane w zakup towarów lub usług, przyjęto, że średnia wartość jednostkowa zakupu powinna wynosić ok. 50 zł. Przy tak przyjętych założeniach co do liczby realizowanych czynności oraz szacowanej jednostkowej wartości zakupów, roczny budżet na nabycie sprawdzające powinien zostać zabezpieczony w uśrednionej kwocie ok. 20 tys. zł /na jednostkę (ok. 1700 zł miesięcznie) oraz wynieść łącznie ok. 8,5 mln zł w pierwszym roku funkcjonowania.

Uwzględniając liczbę organów (416 - US i UCS) – na potrzeby projektu przyjęto założenie, że tylko ok. 10 nabyć sprawdzających na 35 planowanych w miesiącu, przypadających średnio na jeden organ, może wiązać się z zaangażowaniem środków publicznych (brak możliwości zwrotu towaru lub usługi). Zatem zakładając, że z zabezpieczonego budżetu w wysokości 8,5 mln zł z samych tylko zwrotów będzie ok. 6 mln zł, wydatki będą oscylowały w wysokości 2,5 mln złotych.

Uwzględniając skalę zjawiska – wydaje się, że oszacowanie kosztów w tym zakresie jest proporcjonalne do potrzeb i zakładanego celu. Jednocześnie w zakresie wykonywania ww. zadania nie przewidziano kosztów związanych ze stworzeniem nowych miejsc pracy, bowiem zadanie to będzie wykonywane przez pracowników i funkcjonariuszy KAS w ramach różnych komórek organizacyjnych urzędów skarbowych i urzędów celno-skarbowych.

W projekcie zaproponowano także rozwiązania, które nie będą miały wpływu na dochody sektora finansów publicznych a mają jedynie charakter uzupełniający/precyzujący czy też poprawiający jakość przepisów podatkowych.

Podziału efektów finansowych z tytułu proponowanych rozwiązań w zakresie podatków dochodowych na dochody budżetu państwa oraz dochody jednostek samorządu terytorialnego dokonano z

	uwzględnieniem udziału w 2021 r. jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – zasady ogólne (50,08%) oraz podatku dochodowego od osób prawnych (22,86%).							
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł)	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	11 119	10 154	10 722	8 533	4 672	80 896
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Celem wprowadzanych regulacji jest dalsze zwiększanie poziomu innowacyjności w polskich przedsiębiorstwach. Obecnie funkcjonujące podatkowe narzędzia stymulacji innowacji w postaci ulgi na działalność badawczo-rozwojową (B+R) oraz preferencyjne opodatkowanie dochodów z praw własności intelektualnej (tzw. IP Box) stanowią istotny element łańcucha zachęt fiskalnych, jednakże wymaga on zasadniczego uzupełnienia. Nieustanne zmiany w międzynarodowym otoczeniu biznesowym wymuszają jeszcze szybszy wzrost nakładów na badania i rozwój. W konfrontacji z coraz silniejszą globalną konkurencją, rosnącymi kosztami, wzrostem fuzji różnych technologii, krótszym cyklem ich życia i zwiększonym tempem innowacji, polskie przedsiębiorstwa potrzebują dodatkowego wsparcia ze strony państwa, co wpłynie na poprawę konkurencji tych przedsiębiorstw oraz przyspieszy ich rozwój. Z uwagi na upraszczający charakter projektowanych przepisów dotyczących podatku VAT przewiduje się generalnie pozytywny wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Zmiana ta może powodować konieczność po stronie podatników dostosowania programów ewidencyjno–księgowych, należy jednak podkreślić, że rozwiązania zawarte w projekcie mają charakter dobrowolny. W zakresie zmian dot. podatku u źródła zarówno podmioty wypłacające należności, jak i otrzymujące je, jeśli te należności podlegają podatkowi u źródła, będą odpowiednio zobowiązane do właściwego rozliczenia tego podatku (płatnicy) bądź przekazania dokumentów oraz informacji w celu zastosowania stawki podatku innej niż krajowa (podatnicy). W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt wpływa na zwiększenie robotyzacji procesów produkcyjnych, w konsekwencji zwiększenie mocy wytwórczych i niższe koszty jednostkowe wytwarzania, poprawę jakości produkowanych wyrobów, poprawę konkurencyjności, możliwy wzrost lub utrzymanie poziomu sprzedaży wyrobów oraz możliwość szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynkowe. Zapewnienie polskim przedsiębiorcom korzystnych warunków zakładania i kontroli grup holdingowych (akumulacja rodzimego kapitału) oraz stworzenie konkurencyjnego otoczenia podatkowego będzie sprzyjać powrotowi polskich przedsiębiorców z jurysdykcji zagranicznych. Dodatkowym celem jest stworzenie dla inwestorów zagranicznych korzystnego środowiska do lokowania w Polsce spółek holdingowych (np. regionalnych), co powinno przełożyć się na wzrost kapitału obecnego w Polsce.						

		W zakresie porozumienia inwestycyjnego 1. Przyciąganie nowych inwestycji zagranicznych oraz zapewnienie stabilizacji funkcjonowania otoczenia prawno-podatkowego, a dzięki temu podniesienie konkurencyjności rynku. 2. Poprawa klimatu inwestycyjnego. 3. Zmniejszenie liczby sporów pomiędzy podatnikiem a administracją podatkową. 4. Zmniejszenie liczby wydawanych interpretacji indywidualnych oraz opinii zabezpieczających. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania – projektowane rozwiązania wpłyną na sytuację podmiotów zaangażowanych w schematy unikania opodatkowania. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących KAS będą miały pozytywne oddziaływanie na konkurencyjność na rynku, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obrotu gospodarczego, ograniczenie unikania opodatkowania, zmniejszenie liczby podmiotów, które zalegają z zapłatą zaległości podatkowych oraz zwiększenie konkurencyjności podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowane rozwiązania wspomogą rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Mniejsze przedsiębiorstwa mające ograniczone zasoby ludzkie napotykają bariery wewnętrzne związane z wielozadaniowością. Brak dostępu do zaplecza badawczo-rozwojowego oraz brak możliwości pozyskania zewnętrznego wsparcia finansowego wydłuża czas realizacji przedsięwzięcia innowacyjnego. Wśród różnych korzyści płynących z prowadzenia działalności innowacyjnej powszechnie wskazywany jest ogólny rozwój przedsiębiorstwa (wskazuje na to 80% firm innowacyjnych). Badania jakościowe w szczególności podkreślają znaczenie innowacyjności dla zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw, co z kolei generuje korzyści finansowe. Zaproponowane rozwiązania mogą pełnić rolę ważnych motywatorów do podążania ścieżką innowacyjności, co pozytywnie wpłynie na otoczenie prowadzenia działalności gospodarczej. Z uwagi na upraszczający charakter projektowanych przepisów dotyczących podatku VAT przewiduje się generalnie pozytywny wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Zmiana ta może powodować konieczność po stronie podatników dostosowania programów ewidencyjno-księgowych, należy jednak podkreślić, że rozwiązania zawarte w projekcie mają charakter dobrowolny. Zakłada się pozytywny wpływ projektowanych regulacji w zakresie preferencji w zwrocie VAT 15-dniowym dla podatników bezgotówkowych, na funkcjonowanie polskich przedsiębiorstw. Zakłada się, że skala zainteresowania uzyskaniem szybkiego zwrotu VAT przez podatników może być wysoka, zatem projekt powinien pozytywnie wpływać na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. W zakresie zmian dot. podatku u źródła zarówno podmioty wypłacające należności, jak i otrzymujące je, jeśli te należności podlegają podatkowi u źródła, będą odpowiednio zobowiązane do właściwego rozliczenia tego podatku (płatnicy) bądź przekazania dokumentów oraz informacji w celu zastosowania stawki podatku innej niż krajowa (podatnicy). W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt wpływa na zwiększenie robotyzacji procesów produkcyjnych, w konsekwencji zwiększenie mocy wytwórczych i niższe koszty jednostkowe wytwarzania,

		poprawę jakości produkowanych wyrobów, poprawę konkurencyjności, możliwy wzrost lub utrzymanie poziomu sprzedaży wyrobów oraz możliwość szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynkowe. W zakresie porozumienia inwestycyjnego 1. Przyciąganie nowych inwestycji zagranicznych oraz zapewnienie stabilizacji funkcjonowania otoczenia prawno-podatkowego, a dzięki temu podniesienie konkurencyjności rynku. 2. Poprawa klimatu inwestycyjnego. 3. Zmniejszenie liczby sporów pomiędzy podatnikiem a administracją podatkową. 4. Zmniejszenie liczby wydawanych interpretacji indywidualnych oraz opinii zabezpieczających. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania projektowane rozwiązania wpłyną na sytuację podmiotów zaangażowanych w schematy unikania opodatkowania. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących KAS będą miały pozytywne oddziaływanie na konkurencyjność na rynku, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obrotu gospodarczego, ograniczenie unikania opodatkowania, zwiększenie konkurencyjności podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Planowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na finanse rodzin i obywateli, w tym na finanse osób starszych i niepełnosprawnych. Proponowane zmiany wpłyną na zwiększenie środków pieniężnych, jakie pozostaną do dyspozycji podatników. Podwyższenie kwoty wolnej spowoduje, że osoby otrzymujący wynagrodzenie na poziomie płacy minimalnej lub pobierający świadczenia emerytalne (2/3 emerytów/rencistów) nie będą objęte podatkiem dochodowym. Zmiany w ustawie PIT dotyczące zwolnień przedmiotowych, a także zwiększenie katalogu wydatków podlegających odliczeniu w ramach ulgi rehabilitacyjnej będą miały bezpośredni, pozytywny wpływ na finanse osób korzystających z nowych rozwiązań (zwolnień przedmiotowych i ulgi rehabilitacyjnej), a także pośredni, pozytywny wpływ na ich rodziny, tj. osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym. W zakresie zmian dot. podatku u źródła projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt może mieć wpływ na sytuację ekonomiczną wybranych grup pracowników, w szczególności zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych, do obsługi tradycyjnej linii produkcyjnej, czy w sektorze usług. Przewiduje się, że w wyniku realizacji projektu może nastąpić zmiana struktury zatrudnienia w przedsiębiorstwach przemysłowych i w części w sektorze usług oraz wystąpić wzrost popytu na specjalistów w zawodach związanych z robotyką w całej gospodarce. W zakresie porozumienia inwestycyjnego: Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, gospodarstw domowych, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Odnosnie zmian w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania oraz przepisów o KAS - nie przewiduje się bezpośredniego wpływu.
Niemierzalne		Odnosnie zmian w ustawie o KAS trudno dokonać estymacji skutków ustawy z uwagi na nowatorski sposób stosowania nowej instytucji tymczasowego zajęcia

	ruchomości przez administrację skarbową. Przewiduje się natomiast zmniejszenie liczby przedsiębiorców będących dłużnikami.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Informacje w tym zakresie opisano w pkt 6. W zakresie preferencji w zwrocie VAT 15-dniowym dla podatników bezgotówkowych założeniem jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce, jak również upowszechnianie wymiany kas rejestrujących na kasy on-line lub kasy rejestrujące mające postać oprogramowania. Projekt ustawy promuje płatności bezgotówkowe ponieważ są one elementem nowoczesnej gospodarki cyfrowej. Założeniem projektu, przez wprowadzenie bardzo korzystnej preferencji podatkowej w postaci szybkiego zwrotu VAT dla podatnika bezgotówkowego, jest zminimalizowanie udziału tradycyjnej gotówki w obrocie z uwagi na koszty dla gospodarki, jak również związek obrotu gotówkowego ze zjawiskiem szarej strefy. Proponowane w projekcie rozwiązania mają zatem pozytywne znaczenie dla rozwoju gospodarki. Zakresie zmian ustawy o KAS: https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2017,1,18.html https://www.managero.pl/szara-strefa-w-gastronomii/

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Zmniejszenie liczby dokumentów będzie polegać na zmniejszeniu dokumentów i formalności związanych z obrotem gotówkowym, np. z obsługą kasową, mniejszą liczbą wypłat gotówki z bankomatów, zmniejszeniem zapotrzebowania na usługi konwojowania pieniędzy. Docelowo upowszechnienie obrotu bezgotówkowego przyczyni się do zmniejszenia obciążeń dla przedsiębiorców – np. ze względu na zmniejszenie czasu na liczenie gotówki w kasach, możliwość zminimalizowania rozliczeń gotówkowych, instalację kas samoobsługowych i innego typu automatów.

W zakresie zmian w ustawie o VAT:

1. Wprowadzenie konstrukcji grup VAT oznacza wyłączenie z opodatkowania czynności wykonywanych pomiędzy członkami grupy, co wiąże się ze zmniejszeniem czynności, dokumentów związanych z rozliczaniem podatku VAT.

2. Skrócenie procedury weryfikacji zasadności zwrotu VAT oznacza dla podatników zmniejszenie liczby procedur związanych z weryfikacją zasadności zwrotu VAT. Wprowadzenie proponowanej w projekcie ustawy preferencji podatkowej w postaci szybszego zwrotu VAT (15 dni) dla podatników tzw. bezgotówkowych oznacza dla tych podatników zdecydowane zmniejszenie liczby przekazywanych do urzędu skarbowego dokumentów dla weryfikacji zasadności zwrotu VAT. Weryfikacja zasadności zwrotu VAT w szybkim terminie będzie dokonywana z wykorzystaniem danych z rozliczeń podatnika w systemie teleinformatycznym Szefa KAS.

W zakresie zmian ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczących wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

1. Zaproponowane rozwiązania przyczynią się do zmniejszenia liczby dokumentów gromadzonych przez zobowiązanych, jak i przez organy podatkowe. Związane jest to m.in. ze zmianami w zakresie zdefiniowania prawa podatnika do uzyskania ze strony organów podatkowych informacji dotyczących prawa podatkowego. Realizacja tych rozwiązań spowoduje zmniejszenie w przyszłości zapotrzebowania na m.in. interpretację indywidualną czy opinię zabezpieczającą, a także wpłynie na zmniejszenie liczby sporów sądowych. W początkowej fazie współpracy możliwe jest okresowe zwiększenie

liczby dokumentów w związku z procesem zawierania porozumienia, jednak w ostatecznym rozrachunku planowany jest ich spadek.

2. Zmniejszenie procedur związane będzie m.in. z systematycznym odchodzeniem przez podmiot, który zawarł porozumienie, od innych procedur dotyczących spraw podatkowych. Proponowane rozwiązanie będzie maksymalnie odformalizowane i elastyczne. Zwiększenie procedur związane będzie z wprowadzeniem nowych postępowań.

3. Skrócenie czasu na załatwienie sprawy związane będzie m.in. z zacieśnieniem współpracy z organem podatkowym i szybszym rozstrzygnięciem wątpliwości podatkowych.

4. Projekt nie nakłada obligatoryjnych dodatkowych obciążeń na zobowiązanych. Inwestorzy dobrowolnie przystępują do porozumienia, a dodatkowe obowiązki są kompensowane przez projektowane korzyści przewidziane dla podmiotów, które podpiszą porozumienie.

W celu wdrożenia projektowanych rozwiązań w zakresie składek na ubezpieczenie zdrowotne wymagane będzie opracowanie procedur ich obsługi i przygotowanie dokumentów oraz systemów z tym związanych.

Zaproponowana zmiana art. 16a kks rozszerzy zakres stosowania przepisu na czyny związane ze złożeniem korekty ewidencji VAT, co w konsekwencji spowoduje niekaralność w przypadku złożenia korekty zarówno deklaracji jak i ewidencji VAT (po spełnieniu ustawowych warunków). Ułatwi to postępowanie, a jednocześnie rozwiąże problemy interpretacyjne dotyczące stosowania art. 16a kks (i ewentualnego składania tzw. „czynnego żalu” w przypadku korekty ewidencji, co zmniejszy liczbę składanych dokumentów).

Nowelizacja ustawy o KAS nakłada dodatkowe zadania na organy KAS poprzez wprowadzenie:

- obowiązku sporządzania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości oraz obowiązku wydania przez organ egzekucyjny postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości,
- nowej instytucji kontrolnej w obszarze prawidłowości ewidencjonowania sprzedaży i wydawania paragonów fiskalnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Rozwiązanie wywoła pozytywny efekt w postaci poprawy współczynnika aktywności zawodowej w Polsce (co jest istotne w obliczu niekorzystnych zjawisk demograficznych). Podwyższenie kwoty wolnej oraz progu podatkowego zwiększy atrakcyjność umowy o pracę we wszystkich grupach wiekowych i zachęci do powrotu na rynek pracy osoby pracujące w „szarej strefie”. Obniżenie poziomu opodatkowania będzie motywacją do zatrudniania na umowie o pracę i w kontekście zmian w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych zmniejszy przechodzenie na „samozatrudnienie”.

W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację zależność między stosowaniem robotów w produkcji przemysłowej a poziomem zatrudnienia jest złożona. Nowe miejsca pracy tworzone dzięki robotyzacji powstają w części w przedsiębiorstwach przemysłowych i w części w sektorze usług, poza tymi przedsiębiorstwami. W przedsiębiorstwach znacząco zmienia się struktura zatrudnionych. W miejsce niektórych likwidowanych stanowisk produkcyjnych powstają nowe miejsca pracy związane z obsługą zwiększonej produkcji (np. przedstawiciele handlowi, specjaliści od marketingu i logistyki) oraz samych robotów (sterowanie, konserwacja). Saldo efektów robotyzacji dla rynku pracy prawdopodobnie nie jest zatem ujemne, jeżeli weźmie się pod uwagę wzrost popytu na specjalistów w zawodach związanych z robotyką w całej gospodarce. Specjaliści tacy nie muszą być pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio w przedsiębiorstwach przemysłowych wyposażonych w roboty, mogą natomiast być wykorzystywani w elastyczny sposób na zasadach outsourcingu. Chodzi tu przede wszystkim o tzw. integratorów i programistów obsługujących uruchamianie i funkcjonowanie robotów. Popyt na roboty przemysłowe powoduje tworzenie nowych miejsc pracy w jednostkach edukacyjnych i na wyższych uczelniach, instytucjach sektora badań i rozwoju, skierowanych na zwiększanie zastosowań robotów czy np. prowadzenie badań naukowych związanych z robotyzacją.

W związku z ograniczeniem „szarej strefy” zmiany ustawy o KAS powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ inne: inwestycje		

Omówienie wpływu	Proponowane rozwiązania w zakresie ulg podatkowych powinny przyczynić się do wzrostu inwestycji. Projektowane rozwiązania promują działania w zakresie innowacji i robotyzacji.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Co do zasady przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu nastąpi po 3 latach od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Mierniki:

- liczba podatników podatku dochodowego od osób fizycznych korzystających z możliwości łącznego opodatkowania dochodów małżonków,
- liczba podatników oraz kwota dokonanych odliczeń z tytułu zaproponowanych ulg,
- liczba podatkowych grup kapitałowych (PGK) oraz ich podatek dochodowy,
- wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych,
- liczba podatników obciążonych minimalnym podatkiem dochodowym od osób prawnych oraz wykazany podatek z tego tytułu.

Oдноśnie ulgi na robotyzację pełna ewaluacja nastąpi po zakończeniu okresu obowiązywania ulgi.

Do ewaluacji zostaną zastosowane następujące mierniki:

- liczba robotów przypadająca na 10.000 pracowników,
- liczba nowych instalacji robotów przemysłowych,
- liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi,
- kwota dokonanych odliczeń z tytułu ulgi.

W zakresie rozwiązań dotyczących preferencji w skróconym terminie zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych, z uwagi na charakter proponowanych zmian nie przewiduje się ewaluacji projektu. Możliwa ewaluacja efektów projektu będzie dotyczyła funkcjonowania w praktyce wprowadzonych rozwiązań prawnych.

W zakresie zmian ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczących wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

Ewaluacja nastąpi po 5 latach od wejścia przepisów w życie, jako ewaluacja punktowa dokonana na wewnętrzne potrzeby Ministerstwa Finansów.

Do ewaluacji efektów projektu wykorzystane zostaną następujące metody badawcze:

- analiza liczby wpływających w danym roku wniosków o zawarcie porozumienia inwestycyjnego,
- analiza porównawcza danych liczbowych związanych z wielkością inwestycji prywatnych,
- analiza porównawcza danych liczbowych dotyczących liczby sporów toczących się przed organami podatkowymi,
- panele dyskusyjne/warsztaty z interesariuszami z udziałem przedstawicieli firm, które zawarły porozumienie,
- ankiety online – ankiety będą kierowane nie tylko do osób bezpośrednio zaangażowanych w projekt, ale również do tych, którzy nie będą uczestniczyć osobiście w realizacji projektu, np. wśród nowo powstałych firm (start-upów), aniołów biznesu, think tanków.

Do przeprowadzenia ewaluacji projektu planowane jest zaangażowanie przedstawicieli świata nauki, specjalizujących się w dziedzinie psychologii biznesu.

Ewaluacja przepisów w zakresie wprowadzenia nowej instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości (zmiana ustawy o KAS) nastąpi w drugim pełnym roku stosowania nowej instytucji prawnej. Zmniejszenie liczby podmiotów zadłużonych o 10% i zwiększenie wyegzekwowanych kwot dochodzonych zaległości z tytułów wykonawczych o 10%.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji projektu UD260

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania 26 lipca 2021 r. z terminem zgłaszania uwag do 30 sierpnia 2021 r.

Projekt skierowano do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Konfederacja „Lewiatan”, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Związek Banków Polskich, Krajowa Izba Radców Prawnych, Polska Izba Biegłych Rewidentów, Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – Zarząd Główny, Związek Rzemiosła Polskiego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ), Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Stowarzyszenie Centrum Cen Transferowych, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Rada Biznesu, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Związek Polskiego Leasingu, Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Izba Pracodawców Polskich, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych, Izba Domów Maklerskich, Giełda Papierów Wartościowych, Izba Zarządzająca Funduszami i Aktywami, Stowarzyszenie ITCorner, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o., Polska Fundacja Rozwoju, Startup Poland, Stowarzyszenie Obywatelskiego Dialogu i Aktywizacji „SODA”, Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Notarialna, Krajowa Rada Komornicza, Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”, Izba Gospodarki Elektronicznej, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Polska Izba Komunikacji Elektronicznej, Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, Polska Izba Handlu, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl, UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Fundacja Republikańska, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Polska Izba Spedycji i Logistyki, Rada Dialogu Społecznego, Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego, Organizacja Pracodawców Usług IT SoDA, Stowarzyszenie Klaster ICT Pomorze Zachodnie, Związek Pracodawców Polska Miedź, Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości, PGNIG S.A., Komisja Nadzoru Finansowego, Krajowa Izba Rozliczeniowa, Narodowe Centrum Nauki.

Do projektu ustawy zgłoszono szereg uwag, zarówno o charakterze ogólnym jak i bardziej szczegółowym. Wpłynęły również uwagi od ponad 200 podmiotów, do których projekt ustawy nie był bezpośrednio kierowany.

Oprócz uwag, które wpłynęły bezpośrednio do MF, do projektu ustawy zostało zgłoszonych również 140 wystąpień w formie komentarzy zamieszczonych bezpośrednio na stronie RCL.

Wszystkie uwagi zostały przeanalizowane, a niektóre z nich zostały uwzględnione.

Zasadnicze uwagi można ująć w kilku podstawowych grupach.

1) Zmiany dotyczące obliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne i wyłączenie możliwości jej odliczania od podatku.

W zgłaszanych uwagach podkreśla się, że zmiany powodują istotne podwyższenie obciążeń dla przedsiębiorców.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Zmiany w zakresie składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowią zasadniczą część realizacji założeń Polskiego Ładu.

Rezygnacja z wprowadzenia tych zmian niweczyłaby realizację tych założeń. W projekcie zmodyfikowano regulacje w zakresie opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne dotyczące osób opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz tzw. podatkiem liniowym.

2) Termin wpłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne (5, 10 i 15 następnego miesiąca)

W zgłaszanych uwagach podkreśla się, że zaproponowane terminy są trudne do realizacji w praktyce z uwagi m.in. na możliwość wystawiania faktur sprzedażowych do 15-go dnia następnego miesiąca.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały uwzględnione. Zaproponowano zmianę terminu do 20 dnia następnego miesiąca (skorelowano z terminem wpłacania miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy).

3) Likwidacja możliwości opodatkowania przychodów z tzw. najmu prywatnego na ogólnych zasadach według skali podatkowej oraz możliwości amortyzacji nieruchomości mieszkalnych, niezależnie od źródła przychodów oraz podmiotu będącego właścicielem nieruchomości

W zgłaszanych uwagach podkreśla się, że taka regulacja pozbawia podatników możliwości rozliczania ponoszonych kosztów uzyskania przychodów.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Propozycja objęcia przychodów osiągniętych z tzw. najmu prywatnego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych ujednolici zasady opodatkowania przychodów osiągniętych z tego tytułu. Wszystkie osoby osiągające przychody z najmu prywatnego będą opłacać uproszczony, zryczałtowany podatek dochodowy.

Możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wynajmowanych mieszkań, szczególnie z rynku wtórnego, powoduje, że dochody uzyskiwane z tego tytułu są w obowiązującym stanie prawnym, efektywnie bardzo często nieopodatkowane. Niekiedy odpisy amortyzacyjne dokonywane od tych składników zmniejszają dochód do opodatkowania do takiego poziomu, że podatek dochodowy nie występuje.

4) Zaliczenie do przychodów z działalności gospodarczej poleasingowych składników majątku.

W zgłaszanych uwagach podkreśla się, że zmiana w sposób oczywisty doprowadzi do wzrostu obciążeń podatkowych sektora MŚT. Zmiana nie uwzględnia również praw nabytych, ponieważ dotyczy także umów już zawartych.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Zmiana ma charakter uszczelniający. Do kosztów podatkowych zaliczane są raty leasingowe. Obecnie, w sytuacji, gdy leasingobiorca wykupi składnik po wycofaniu z działalności gospodarczej, czyli do majątku prywatnego, przychód z jego sprzedaży nie jest kwalifikowany jako przychód z działalności gospodarczej, pomimo, że rata leasingowa była uwzględniana w kosztach prowadzonej działalności. Jeżeli po nabyciu (wykupieniu), odpłatne zbycie składnika będącego rzeczą ruchomą nastąpi po upływie 6-cio miesięcznego okresu, przychód ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu. Projekt wyklucza tego rodzaju sytuację. Zaproponowano zmianę, zgodnie z którą, nowe regulacje będą miały zastosowanie do odpłatnego zbycia składników nabytych (wykupionych) po 31 grudnia 2021 r.

5) Nałożenie obowiązku prowadzenia elektronicznie i przysyłania organom podatkowym ewidencji podatkowych.

W zgłaszanych uwagach proponuje się, żeby obowiązek ten wprowadzany był stopniowo, zaczynając od wysyłek rocznych po zakończeniu okresów rozliczeniowych, np. wraz z wysyłką rocznych zeznań podatkowych, ewentualnie obowiązek ten powinien objąć większe przedsiębiorstwa, podatników VAT, które posiadają zasoby i infrastrukturę na comiesięczne przesyłanie tych danych.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Pozyskane dane pozwolą na wsparcie przedsiębiorców w rozliczaniu podatku i szybkim reagowaniu organów podatkowych w przypadku zauważenia ewentualnych nieprawidłowości w rozliczeniach. Warto również podkreślić, że na podstawie ustawowego upoważnienia minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie uprawniony do określenia w drodze rozporządzenia podmiotów zwolnionych z obowiązku miesięcznego lub kwartalnego przesyłania ksiąg i ewidencji.

6) Zmiany w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej.

W zgłaszanych uwagach wskazuje się, że opodatkowanie w formie karty podatkowej będzie dotyczyło wyłącznie podatników, którzy korzystali z tej formy opodatkowania na dzień 31 grudnia 2021 r. i będą kontynuować jej stosowanie. Od 1 stycznia 2022 r. nikt nowy nie będzie mógł złożyć wniosku o zastosowanie opodatkowania w tej formie. W praktyce oznacza to likwidację opodatkowania w formie karty podatkowej.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Projekt ustawy nie likwiduje opodatkowania w formie karty podatkowej. Z opodatkowania w tej formie nie będą mogli korzystać wyłącznie nowi podatnicy. Trzeba mieć na uwadze, że przy opodatkowaniu w formie karty podatkowej nie ustala się przychodów ani dochodów. Podatek jest ustalany decyzją naczelnika urzędu skarbowego, a jego wysokość zależy od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, liczby mieszkańców miejscowości, w której jest prowadzona działalność czy liczby zatrudnionych pracowników. Wybór innej formy opodatkowania, w której są wykazywane przychody albo dochody, umożliwi podatnikom ocenę rzeczywistego rozmiaru prowadzonej działalności.

7) Ustanowienie górnego progu rozliczeń gotówkowych w kwocie 20 tys. zł, po przekroczeniu którego konsument, zawierając transakcję z przedsiębiorcą, będzie zobowiązany do korzystania z bezgotówkowych form płatności.

W zgłaszanych uwagach proponuje się pozostawienie obecnie obowiązujących zasad. Wskazuje się, że przedsiębiorcy będą karani za przyjęcie gotówki od konsumentów, chociaż nie jest ich winą, że konsument dysponuje gotówką i chce nią zapłacić.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. W projekcie przewiduje się zaliczenie do przychodów z działalności gospodarczej kwoty transakcji otrzymanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego, w przypadku, gdy wartość transakcji konsumenta z przedsiębiorcą przekroczy kwotę 20 tys. zł. Regulacja dotycząca zaliczenia do przychodów z działalności gospodarczej kwoty transakcji otrzymanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego, ma ułatwić konsumentowi dokonanie zapłaty za pośrednictwem rachunku płatniczego, a przedsiębiorcę zniechęcać do przyjmowania takiej płatności w gotówce.

8) Kwota wolna od podatku w przypadku tzw. podatku liniowego w PIT

W zgłaszanych uwagach proponuje się wprowadzenie kwoty wolnej od podatku również przypadku tzw. podatku liniowego.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Kwota wolna charakteryzuje opodatkowanie według skali podatkowej. Podatek liniowy był konstruowany przy założeniu, że nie ma w nim kwoty wolnej. Wprowadzenie kwoty wolnej w podatku liniowym niweczyłoby to założenie i powodowało, że dalsze funkcjonowanie tego sposobu opodatkowania traci sens.

9) Zmniejszenie limitu wysokości transakcji gotówkowej między przedsiębiorcami do 8000 zł

W zgłaszanych uwagach wskazuje się, że w związku z wysoką inflacją, realna siła nabywczą kwoty 15 000 zł szybko spada, i w związku z tym nie ma uzasadnienia do skokowego obniżania kwoty do 8000 zł.

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. Zmiana dotyczy transakcji pomiędzy przedsiębiorcami, tj. dokonywania lub przyjmowania płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą, gdy stroną transakcji z której wynika płatność jest inny przedsiębiorca. Transakcje te powinny być dalece transparentne i odbywać się w formie bezgotówkowej.

10) Objęcie ulgą dla klasy średniej wyłącznie pracowników

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. Ulga dla klasy średniej dotyczy wyłącznie pracowników. Ma ona bowiem sprzyjać dążeniu podatników do zawierania umów o pracę – stabilnej formy zatrudnienia, gdzie zarówno składki na ubezpieczenia społeczne, jak i zdrowotne płacone są od początku obowiązywania obecnego systemu ubezpieczeń społecznych oraz systemu zdrowotnych od rzeczywistych dochodów podatników. Pracownicy, w odróżnieniu od przedsiębiorców, nie mają wpływu na wysokość uzyskiwanych dochodów, które negocjują tylko pierwotnie przy zawieraniu umowy. Przedsiębiorcy poprzez swoją aktywność zawodową mają większy wpływ na uzyskiwane zarobki. Ulga ta nie obejmuje również emerytów, bowiem ta grupa nie ponosi już wydatków związanych z ubezpieczeniem społecznym.

11) Ulga dla klasy średniej przekroczenie limitu przychodów uprawniających do ulgi powoduje konieczność zwrotu ulgi w rocznym rozliczeniu podatku, kwoty ulgi zastosowanej przez płatnika (pracodawcę)

Stanowisko do uwag. Wysokość uzyskiwanych przychodów determinuje wysokość opodatkowania, jak również możliwość korzystania z niektórych ulg, czy świadczeń społecznych.

Uwaga została jednak pośrednio uwzględniona. Wprowadzono bowiem do projektu przepis, na podstawie którego podatnik, poprzez złożenie płatnikowi wniosku, będzie mógł zdecydować, o tym, aby ten płatnik nie stosował ulgi przy poborze zaliczek na podatek.

Podatnik może zdawać sobie sprawę, że pod koniec roku przy wypłacie premii, czy na skutek wypłaty np. odprawy może stracić prawo do ulgi. Przepis ten jest również uzasadniony w przypadku, gdy pracownik jest zatrudniony przez kilka podmiotów i wysokość łącznych zarobków powoduje utratę prawa do ulgi dla klasy średniej.

12) Sposób weryfikacji kwoty wolnej od podatku. Kwota ta powinna być powiązana w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej co pozwoliłoby na kształtowanie tej kwoty adekwatnie do wzrostu poziomu wynagrodzeń

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. Wysokość kwoty zmniejszającej podatek, która ma bezpośredni wpływ na kwotę wolną, podlega weryfikacji w odniesieniu

do kwoty minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Taki mechanizm weryfikacji stanowi realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt K 21/14 w zakresie podniesienia kwoty wolnej od podatku dla osób osiągających dochody w granicach 12-krotności minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa pracowniczego oraz określenia mechanizmu weryfikowania wysokości kwoty zmniejszającej podatek.

13) Uchylenie art. 27b ustawy PIT dającego możliwość obniżenia podatku dochodowego o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne spowoduje zwiększenie obciążeń podatkowych dla części pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż stoi w sprzeczności z jednym z podstawowych założeń Polskiego Ładu uniezależnieniem systemu podatkowego od systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

14) Ryczałt od przychodów zagranicznych (ryczałt dla nowych inwestorów HNWI) W uwagach wskazuje się na ustalenie ryczałtu od przychodów zagranicznych na zbyt wysokim poziomie. Poza tym zwrócono uwagę na możliwe trudności z otrzymaniem certyfikatów rezydencji za lata, które minęły.

Stanowisko do uwag. Uwaga pierwsza nie została uwzględniona. Roczne obciążenie podatnika wyniesie 300 000 zł (200 000 zł ryczałtu + 100 000 zł wydatków na wskazane cele). Wybór ryczałtu jest dobrowolny, a adresatami regulacji są podatnicy osiągający wysokie przychody zagraniczne, dla których proponowana wysokość opodatkowania jest korzystna w porównaniu z obciążeniem podatkowym na dotychczas obowiązujących zasadach. Preferencja oprócz zryczałtowanego opodatkowania wiąże się z licznymi korzyściami, między innymi ze zminimalizowaniem obowiązków dokumentacyjnych (brak obowiązku wykazywania przychodów zagranicznych w zeznaniu podatkowym).

Uwaga druga, dotycząca certyfikatów rezydencji została uwzględniona poprzez umożliwienie dokumentowania rezydencji za pomocą innych środków dowodowych, jeżeli nie można uzyskać certyfikatu rezydencji.

15) Modyfikacja/doprecyzowanie definicji zarządu na terytorium Polski w ustawie CIT (dodanie art. 3 ust. 6). W uwagach wskazywano, że zaproponowane kryteria zbyt szeroko wyznaczają krąg podmiotów objętych polską rezydencją podatkową. W konsekwencji postulowano rezygnację z proponowanej regulacji albo modyfikację zaproponowanych kryteriów.

Stanowisko do uwag. Uwaga została uwzględniona poprzez modyfikację zaproponowanych kryteriów. Dwa niezależne kryteria (zasiadanie w organach podatnika przez polskich rezydentów podatkowych oraz prowadzenie przez nich jego bieżących spraw) zastąpiono mniej rygorystycznym i kontrowersyjnym kryterium (prowadzenie bieżących spraw podatnika z terytorium Polski, rozumiane w sposób zbliżony do koncepcji faktycznego zarządu wykorzystywanej w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania).

16) Ulga na rozwój sprzedaży tzw. ulga pro wzrostowa/na ekspansję. W uwagach zaproponowano: uzupełnienie definicji produktów także o produkty nabywane przez podatnika w celu dalszej odsprzedaży oraz o usługi.

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona, ulga skierowana jest do producentów, nie zaś do podmiotów jedynie pośredniczących w sprzedaży produktów lub świadczących usługi.

17) Ulga na robotyzację W uwagach proponowano m.in. rozszerzenie zakresu przedmiotowego o roboty w postaci oprogramowania oraz o wydłużenie okresu obowiązywania ulgi.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Objęcie zakresem ulgi oprogramowania stoi w sprzeczności z założeniem ulgi, która wspierać ma przede wszystkim inwestycje związane z substancją materialną. Ze względu jednak na pilotażowy charakter ulgi, nie jest wykluczone, że w przeciągu kolejnych lat obowiązywania ulga zostanie rozszerzona. To samo tyczy się okresu obowiązywania ulgi. Planowany okres 2022–2026 wiąże się z pilotażowym charakterem ulgi. Nie jest wykluczone, że okres ten zostanie wydłużony, jeśli okaże się, że ulga będzie atrakcyjną zachętą do inwestycji.

18) Grupy VAT. W uwagach wskazano na potrzebę zmodyfikowania zakresu przesłanki warunkującej uznanie, że pomiędzy podmiotami występują powiązania finansowe.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały częściowo uwzględnione. Dokonano modyfikacji definicji powiązań finansowych w celu ułatwienia udziału w grupach VAT spółkom osobowym. Nie uwzględniono natomiast uwag w zakresie akceptacji powiązań pośrednich jako wystarczających dla uznania występowania powiązań finansowych.

19) Zwolnienie z obowiązków dokumentacyjnych (obowiązek sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych) w zakresie transakcji objętych *safe harbour*. W zgłaszanych uwagach proponuje się rozszerzenie zwolnienia z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych o transakcje dotyczące usług niskiej wartości dodanej, objęte *safe harbour*.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały uwzględnione. Pierwotne brzmienie przepisu zakładało objęcie zwolnieniem z obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji transakcji finansowych korzystających z *safe harbour*, pozostawiając ten obowiązek w przypadku transakcji obejmujących usługi o niskiej wartości dodanej, objęte *safe harbour*. Po zmianie, zwolnienie to zostało rozszerzone o transakcje o niskiej wartości dodanej, objęte *safe harbour*. Jednocześnie, doprecyzowano warunki korzystania z *safe harbour* dla transakcji o niskiej wartości dodanej, rozszerzając zakres informacji zawartej w kalkulacji bazy kosztowej dla podmiotów korzystających z tego rozwiązania.

20) Podpisywanie informacji o cenach transferowych. W zgłaszanych uwagach podnosi się kwestie techniczne związane z podpisywaniem informacji o cenach transferowych przez więcej niż jedną osobę.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały uwzględnione. Informacja o cenach transferowych jest składana elektronicznie poprzez system e-deklaracje, który nie dopuszcza wielopodpisu – może je podpisać wyłącznie jedna osoba. Zmieniono zasady podpisywania Informacji o cenach transferowych, tak by dokument mógł być podpisany przez jedną osobę.

21) Uwagi dotyczące korzystania ze zwolnienia dokumentacyjnego (obowiązek sporządzania lokalnej dokumentacji cen transferowych) w przypadku transakcji dotyczących tzw. czystych

refaktur. Uwagi dotyczyły warunków wymaganych do skorzystania ze zwolnienia dokumentacyjnego w przypadku transakcji dotyczących tzw. czystych refaktur.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały częściowo uwzględnione. W projekcie rozszerzono zwolnienia z obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych o transakcje tzw. czystej refaktury, wskazując jednocześnie warunki konieczne do skorzystania ze zwolnienia. Odstąpiono od jednego z warunków, aby rozliczenie nastąpiło bez zastosowania klucza alokacji, co ograniczałoby praktyczną możliwość skorzystania ze zwolnienia. Po zmianie, możliwe będzie skorzystanie ze zwolnienia, także w przypadku zastosowania klucza alokacji, przy czym art. 11f ust. 1 pkt 3 w takim przypadku znajdzie zastosowanie odpowiednio.

22) Uwagi dotyczące ustalania wartości transakcji kontrolowanej. Uwagi dotyczyły postulatów uregulowania zasad ustalania wartości transakcji kontrolowanej w przypadku transakcji cash-poolingu, hedgingu czy transakcji dotyczących gwarancji.

Stanowisko do uwag. Uwagi zostały częściowo uwzględnione. Odnosząc się do propozycji uregulowania kwestii ustalania wartości transakcji kontrolowanej dotyczącej zarządzania płynnością (cash pooling), jak i transakcji hedgingowych należy podkreślić, że ze względu na różnorodność tego typu transakcji właściwszym podejściem jest odniesienie się w tym przypadku do wartości transakcji na podstawie art. 11l ust. 1 pkt 5 ustawy o CIT (art. 23x ust. 1 pkt 5 ustawy o PIT). Z tych samych powodów, tj. z powodu dużej różnorodności umów, zrezygnowano z uregulowań dotyczących określania wartości transakcji w oparciu o sumę ubezpieczenia.

23) Uwagi dotyczące terminów na sporządzenie dokumentacji cen transferowych i złożenie informacji o cenach transferowych. Proponowano, aby lokalna i grupowa dokumentacja cen transferowych były sporządzane, a informacja o cenach transferowych (TPR) składana, w jednym terminie.

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. Wprowadzenie zróżnicowanych terminów sporządzania dokumentacji cen transferowych, a następnie informacji o cenach transferowych ma na celu umożliwienie w odpowiedniej sekwencji realizacji tych obowiązków. Ponieważ, co do zasady, informacja o cenach transferowych jest wypełniana na podstawie przygotowanej lokalnej dokumentacji cen transferowych, racjonalne jest w pierwszej kolejności opracowanie dokumentacji, a następnie przygotowanie informacji TPR.

24) Uwagi dotyczące terminu do przedłożenia dokumentacji cen transferowych. Zaproponowano, aby termin do złożenia na wezwanie organu podatkowego dokumentacji cen transferowych został wydłużony do 30 dni.

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. Projekt przewiduje dwukrotne wydłużenie terminu do przedłożenia lokalnej dokumentacji cen transferowych przewidzianego w art. 11s ustawy o CIT (odpowiednio art. 23ze ustawy o PIT). Należy jednak mieć na uwadze terminy przewidziane w art. 55 ust. 1 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i racjonalnie dostosować do nich możliwości efektywnego postępowania organów.

25) Uwagi dotyczące rozszerzenia zakresu zwolnienia *safe harbour* w odniesieniu do transakcji finansowych. Uwagi dotyczyły m.in. objęcia zwolnieniem transakcji o stałej stopie oprocentowania czy zwiększenia limitu kwot pożyczek, które podlegają zwolnieniu.

Stanowisko do uwag. Uwaga nie została uwzględniona. W ramach procedowanego projektu nie są planowane dodatkowe zmiany dla pożyczek o stałej stopie oprocentowania, jak również

zmiany limitów dotyczące pożyczek objętych SH. Niemniej, MF dostrzega wagę problemu uregulowania przepisów w zakresie safe harbour dla transakcji finansowych, dlatego kwestie te zostaną poddane dalszej analizie po zakończeniu obecnych prac.

26) Uwagi dotyczące przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy”. Dotyczyły głównie nieprecyzyjnego określenia przesłanek opisujących transakcje/świadczenia, które podlegałyby wyłączeniu z KUP.

Stanowisko do uwag. Powyższe uwagi zostały uwzględnione poprzez wprowadzenie zmian konkretyzujące przypadki, które są ukrytą dywidendą (art. 16 ust. 1 pkt 16b).

27) Uwagi w zakresie ulgi konsolidacyjnej. W zgłaszanych uwagach podnosi się kwestie podwyższenia limitu wydatków na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej, obniżających podstawę opodatkowania oraz rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do skorzystania z ulgi o podatkowe grupy kapitałowe.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Celem tzw. ulgi konsolidacyjnej jest stworzenie zachęty podatkowej dla podatników pragnących dokonywać ekspansji gospodarczej na rynkach krajowych i zagranicznych poprzez nabywanie udziałów (akcji) spółek funkcjonujących na tych rynkach, w ilości dającej przedsiębiorcom kontrolę nad tymi spółkami, w przypadkach kiedy działalność przejmowanej w ten sposób spółki może przyczynić się do większej aktywności przedsiębiorcy na rynku. Ulga co do zasady adresowana jest do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, dla których taka kwota wsparcia byłaby istotna. Mając na uwadze cel tej ulgi – tj. umacniania pozycji przedsiębiorców na rynku krajowym oraz wsparcie przy wchodzeniu na inne rynki (zagraniczne) – niezasadne jest objęcie ulgą także PGK.

Wysokość limitu na odliczenie tzw. wydatków okołozakupowych jest obecnie najbardziej optymalna.

28) Uwagi dotyczące ryczałtu od dochodów spółek kapitałowych. W zgłaszanych uwagach zaproponowano m.in. większe rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do skorzystania z ryczałtu.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Jako, że ryczałt od dochodów stanowi nowy, alternatywny system opodatkowania, zmiany w tym zakresie wprowadzane być powinny stopniowo, z zachowaniem równowagi między umożliwieniem skorzystania z owego rozwiązania możliwie najszerzej liczbie podmiotów, jak i jego charakteru formy wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw. W projekcie przewiduje się rozszerzenie katalogu podmiotów mogących być objęte ryczałtem o spółki komandytowe i komandytowo-akcyjne.

29) Uwagi dotyczące tymczasowego zajęcia ruchomości. Kwestionowano zasadność wprowadzenia instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości, gdyż instytucja ta jest nadmierną ingerencją w prawo własności, stanowi znaczącą przeszkodę w funkcjonowaniu przedsiębiorców i narusza zasadę swobody prowadzenia działalności gospodarczej.

Stanowisko do uwag. Uwagi nie zostały uwzględnione. Instytucja tymczasowego zajęcia ruchomości znajdzie zastosowanie jedynie wobec podmiotów, co do których naczelnik urzędu skarbowego prowadzi egzekucję administracyjną, a więc tych, którzy nie wykonali obowiązku. Tymczasowe zajęcie ruchomości może stać się zajęciem ruchomości, o którym mowa w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zajęcie ruchomości czy tymczasowe zajęcie ruchomości przed dokonaniem jego zatwierdzenia przez organ egzekucyjny, związane są z niewykonaniem obowiązku i nie naruszają zasady swobody

prowadzenia działalności gospodarczej ani prawa własności. Należy podkreślić, że w przypadku zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązany będzie dysponował środkami ochrony przewidzianymi ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

30) Porozumienie inwestycyjne. Uwagi zostały wniesione tylko w trybie konsultacji publicznych - 5 podmiotów wniosło około 20 uwag (niektóre z nich są wielowątkowe). Identyczne lub podobne uwagi dotyczą wydłużenia okresu obowiązywania porozumienia, obniżenia opłat koniecznych do zawarcia lub zmiany porozumienia oraz rozszerzenia mechanizmu ich zwrotu i wprowadzenia chociaż częściowej kontroli sądowej nad działaniem organu właściwego w sprawie porozumienia. Pozostałe uwagi dotyczą m.in. obniżenia wymaganej wartości inwestycji, zwiększenia roli samorządowych organów podatkowych poprzez związanie Ministra ich stanowiskiem oraz zwiększenia przejściowej ochrony inwestora w sytuacji zmiany prawa poprzez wydłużenie okresu przejściowego i nieustalanie dodatkowych zobowiązań podatkowych.

Stanowisko do uwag. Wniesione uwagi, z jednym wyjątkiem, nie zostały uwzględnione. Uwzględniona uwaga dotyczy doprecyzowania skutku wypowiedzenia porozumienia - w części dotyczącej wypowiedzenia z tytułu nieprawidłowości został wyraźnie określony moment wystąpienia skutku wypowiedzenia. Większość pozostałych uwag jest niezasadna ze względu na zasadę konsensualności porozumienia i założenie elastyczności w działaniu organu właściwego w sprawie porozumienia, a także faktycznie pilotażowy charakter porozumienia w pierwszych trzech latach. W pewnym zakresie możliwe jest w przyszłości rozważenie zmian w konstrukcji porozumienia w kierunku jego upowszechnienia.

Projekt został udostępniony do opiniowania następującym podmiotom:

1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
2. Prezes Narodowego Banku Polskiego
3. Prezes Sądu Najwyższego
4. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
5. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
6. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
7. Urząd Patentowy RP
8. Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
9. Rzecznik Praw Obywatelskich
10. Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa
11. Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego
12. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
13. Rada Działalności Pożytku Publicznego
14. Rada Dialogu Społecznego
15. Polska Agencja Inwestycji i Handlu
16. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
17. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Zgłoszone uwagi oraz stanowisko do nich zawiera tabela stanowiąca załącznik do raportu.

Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Jedynym podmiotem, który zgłosił zainteresowanie pracami w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa jest Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy. Przedmiotem zainteresowania są zmiany w podatku akcyzowym.

ZESTAWIENIE UWAG Z OPINIOWANIA

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi	Uwaga	Stanowisko Ministerstwa Finansów
1.	GUS	Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163 i 1243) wprowadza się następujące zmiany: 39) w art. 26 po pkt 6 dodaje się pkt 6a. GUS proponuje nadanie temu przepisowi brzmienia: „6a) odpłatność za pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej; odpłatność za pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej” Zawarty w projekcie ustawy przepis art. 26 ust. 7a pkt 6a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163 i 1243) nie uwzględnia realiów życiowych, nie stwarza możliwości faktycznego realizowania tzw. „polityki wytchnieniowej”, tak wobec opiekunów niepełnosprawnych dzieci, jak i osób zaliczonych do I grupy inwalidztwa. Przepis nie	Uwaga niezasadna. Odliczenia z tytułu poniesionej odpłatności za pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym (1) zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego (2) zakładzie rehabilitacji leczniczej (3) będzie przysługiwało nie tylko w sytuacji, gdy do ww. placówek wraz z osobą niepełnosprawną uda się jej opiekun prawny. Przepis posługuje się wyłącznie sformułowaniem „opiekun”, które należy rozumieć literalnie. Odliczenie będzie przysługiwało również w sytuacji, gdy do ww. placówki uda się każdy faktyczny w tym momencie opiekun. Zatem będzie przysługiwało również w przypadku, gdy opiekun prawny skorzysta z wytchnienia i nie pojedzie ze swoim podopiecznym

		przewiduje żadnego innego wariantu dla możliwości skorzystania z ulgi przez opiekunów, innymi słowy nie daje opiekunom możliwości wytchnienia (odpoczynku) na czas pobytu osoby niepełnosprawnej na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej, ale uzależnia skorzystanie z tej ulgi tylko wtedy, gdy opiekun będzie przebywał ze swoim podopiecznym. W kontekście omawianego przepisu pożądanym jest, aby opiekun miał prawo wyboru np. czy jedzie ze swoim podopiecznym lub czy zostaje w domu aby odpocząć, i czy opiekę na czas pobytu podopiecznego na turnusie rehabilitacyjnym lub w w/w zakładzie będzie sprawowała osoba przez niego wyznaczona (z rodziny etc.), która wówczas będzie uprawniona do skorzystania z przedmiotowej ulgi. Zasadnym jest wobec powyższego także rezygnacja z powiązania opieki z prawem do świadczeń pobieranych przez opiekuna.	
2.	GUS	Uwaga dot. Rozdziału 5a w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, 1492 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 41, 802 i 1005) po art. 96m dodaje się rozdział 5a w brzmieniu: „Rozdział 5a Zatwierdzenie tymczasowego zajęcia ruchomości.	Uwagi niezasadne. „Instrument” tymczasowego zajęcia ruchomości jest wprowadzany do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej - art. 16 projektu Polski Ład, a nie do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Do ustawy o KAS dodawany jest cały rozdział 1c Tymczasowe zajęcie ruchomości, gdzie określony jest m. in. czas jego trwania. Natomiast zmiany w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczą zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości.

		Art. 96n. § 1. W czasie trwania tymczasowego zajęcia ruchomości po otrzymaniu odwzorowanego cyfrowo protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości zgodnie z art. 94ze ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej organ egzekucyjny wydaje postanowienie o: 1) zatwierdzeniu w całości tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wskazanego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości, jeżeli: a) nie wykonano, nie umorzono, nie stwierdzono wygaśnięcia albo nieistnienia obowiązku, nie odroczono terminu wykonania obowiązku albo nie rozłożono na raty spłaty należności pieniężnych, b) tymczasowo zajęte ruchomości nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione, c) protokół ten został sporządzony zgodnie z art. 94zc ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej ...”. Uwagi GUS: Z uzasadnienia projektu ustawy, ani z treści projektowanego przepisu art. 96n oraz dalszych przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, 1492 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 41, 802 i 1005) nie wynika, jak długo może trwać tymczasowe zajęcie ruchomości i kiedy ma ono zastosowanie (jakie są	Czas trwania i przesłanki zastosowania tymczasowego zajęcia ruchomości zostały określone w przepisach zmieniających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Zmiany projektowane w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie zawierają takich regulacji. Zakres normatywny zmian w obu ustawach, w kontekście instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości, jest spójny. W postępowaniu zabezpieczającym uregulowanym w dziale IV ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie istnieje instytucja tymczasowego zajęcia ruchomości. Co do zasady postępowanie zabezpieczające poprzedza postępowanie egzekucyjne, natomiast w toku postępowania egzekucyjnego zabezpieczenie możliwe jest jedynie w przypadkach określonych w art. 32a § 3 i art. 35 § 2. Tymczasowego zajęcia ruchomości będzie dokonywał funkcjonariusz w toku kontroli, w postępowaniu zabezpieczającym w administracji zabezpieczenia dokonuje organ egzekucyjny.
--	--	--	--

		konkretne przesłanki). Wprowadzenie tego instrumentu w toku postępowania egzekucyjnego budzi wątpliwości tym bardziej, że organ egzekucyjny ma możliwość dokonania tymczasowego zajęcia ruchomości w trybie postępowania zabezpieczającego uregulowanego w przedmiotowej ustawie.	
3.	GUS	art. 66 w ust. 1 po pkt 35 dodaje się pkt 35a Art. 13. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.6)) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 66 w ust. 1 po pkt 35 dodaje się pkt 35a w brzmieniu: „35a) osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie;”; 2) w art. 73 po pkt 17a dodaje się pkt 17b w brzmieniu: „17b) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, powstaje z dniem powołania, a wygasa z dniem odwołania;”; 3) w art. 75 po ust. 17 dodaje się ust. 17a w brzmieniu: „17a. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego podmiot wypłacający wynagrodzenie.”; 4) w art. 79 ust. 1 i 2 otrzymuje brzmienie: 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1493, 1578, 1875, 2112, 2345 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 97, 159 i 694. – 186 – „1. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 2d i 2e oraz art. 82 i art. 242. 2. Składka jest miesięczna i niepodzielna z zastrzeżeniem art. 81 ust. 2g.(...)”	W projekcie wprowadzono zmianę polegającą na obniżeniu do składki zdrowotnej dla ubezpieczonych stosujących opodatkowanie według jednolitej 19% stawki podatku. Składka dla tej grupy ubezpieczonych będzie wynosiła 4,9% podstawy wymiaru.

		Uwagi GUS: Z uwagi na fiskalny charakter składki na ubezpieczenie zdrowotne pożądanym jest, aby procentowa jej wysokość uległa obniżeniu przynajmniej do poziomu 7%.	
4.	Urząd Patentowy RP	Uwaga dot. art. 30ca ust. 5 pkt 5 ustawy PIT Proponujemy nadać brzmienie zgodne z obowiązującą ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324) tj.: „5) dodatkowe prawo ochronne na produkt leczniczy albo produkt ochrony roślin”	Nowa propozycja, nie dotycząca zmian w PŁ. Uwaga ma charakter dostosowania redakcji art. 30ca ust. 2 pkt 5 do aktualnego brzmienia ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. po. 324) tj.: Uwaga zostanie uwzględniona
		Uwaga dot. art. 24d ust. 2 pkt 5 ustawy CIT Proponujemy nadać brzmienie zgodne z obowiązującą ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324) tj.: „5) dodatkowe prawo ochronne na produkt leczniczy albo produkt ochrony roślin”	Nowa propozycja, nie dotycząca zmian w PŁ. Uwaga ma charakter dostosowania redakcji art. 24d ust. 2 pkt 5 do aktualnego brzmienia ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. po. 324) tj.: Uwaga zostanie uwzględniona
5.	ZUS	Uwaga dot. art. 16 ust. 1e ustawy o sus Projektowany przepis zakłada, że w przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia, w świetle ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego wynagrodzenia, finansują w całości z własnych środków	Uwaga została uwzględniona. Nadano nowe brzmienie art. 16 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z ze zgłoszona propozycja.

	płatnicy składek, także w części podlegającej finansowaniu przez ubezpieczonego. W kontekście projektowanej zmiany przepisów należy zwrócić uwagę na sytuację pracownika, który był nielegalnie zatrudniony lub została zaniżona jego podstawa wymiaru składek. Pracownik ten będzie uprawniony do złożenia wniosku o wypłatę świadczenia za okres niezdolności do pracy, który przypadał w okresie nielegalnego zatrudnienia lub zaniżenia podstawy wymiaru składek, pod warunkiem, że nie upłynie termin na zgłoszenie roszczenia o którym mowa w art. 67 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W takich przypadkach Zakład lub płatnik składek będzie zobowiązany do ustalenia wysokości zasiłku i jego wypłaty uwzględniając wynagrodzenie pracownika za czas nielegalnego zatrudnienia lub zaniżenia podstawy wymiaru składek. Zgodnie przepisami ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podstawę wymiaru zasiłku stanowi wynagrodzenie. Przez wynagrodzenie w rozumieniu art. 3 pkt 3 wymienionej ustawy rozumie się przychód pracownika stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniu potrąconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe. Zwracamy uwagę, że konsekwencją projektowanego art. 16 ust. 1e nowelizowanej ustawy, zmieniającego zasady finansowania składek na ubezpieczenia społeczne poprzez	
--	--	--

		przeniesienie obowiązku ich sfinansowania w całości na płatnika składek, będzie zwiększenie podstawy wymiaru zasiłków w razie choroby i macierzyństwa wypłacanych tym pracownikom. Ponadto proponujemy nadanie projektowanemu art. 16 ust. 1e zmienianej ustawy brzmienia: „1e. W przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a i b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 i 1162) lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego wynagrodzenia nie obciążają ubezpieczonego i opłacane są w całości z własnych środków przez płatnika składek.”. Zmiana brzmienia przepisu pozwoli na szybkie i bezkosztowe wprowadzenie przedmiotowej zmiany po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zachowując jednocześnie cel i intencję projektodawcy, zmierzające do zobowiązania pracodawcy do opłacenia w całości składek od ujawnionych przychodów stanowiących podstawę wymiaru składek.	
6.	ZUS	Uwaga dot. art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Projektowany przepis przewiduje objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym osób powołanych do	Uwaga poza zakresem projektu ustawy. Jest to spostrzeżenie wskazujące na konieczność znowelizowania aktu wykonawczego, po wejściu w życie zmian.

		pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie. Wprowadzenie nowego tytułu ubezpieczenia zdrowotnego będzie wiązać się z koniecznością zmiany rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2366) poprzez wprowadzenie nowego kodu tytułu ubezpieczenia.	
7.	ZUS	Uwaga dot. art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Poddajemy pod rozwagę ujęcie w omawianym przepisie zasad zaokrąglania wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, poprzez uwzględnienie wyniku do dwóch miejsc po przecinku, zaokrąglanego do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa. Analogiczny przepis funkcjonuje na gruncie art. 18c ust. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.	Uwaga nieuwzględniona. Sposób ustalenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne wynika z treści przepisu (podstawa wymiaru to dochód stanowiący różnica między przychodem a kosztami uzyskania przychodów pomniejszony o składki ZUS).

8.	ZUS	Uwaga dot. art. 81 ust. 2e ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Z uwagi na skomplikowany opis ustalania podstawy wymiaru i wyliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku osób osiągających przychody opodatkowane różnymi stawkami ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, proponujemy zapisanie tej zasady wzorem matematycznym, podobnie jak ma to miejsce w art. 18c ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Pozwoli to na uniknięcie ryzyka odmiennych interpretacji przepisu. Podtrzymujemy w tym zakresie uwagi zgłoszone podczas roboczych uzgodnień z Ministerstwem Finansów. Ponadto w naszej ocenie projektowany przepis art. 81 ust. 2e pkt 3 zmienianej ustawy powinien odnosić się do sumy iloczynów, a nie do iloczynu kwoty ustalonej zgodnie z pkt 1 cytowanego przepisu.	Zrezygnowano z tej zmiany. Zaproponowano zmianę sposobu opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne osób uzyskujących przychody opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych
9.	ZUS	Uwaga dot. art. 81 ust. 2f ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Omawiany przepis nie uwzględnia osób wymienionych w dodawanym do art. 81 nowym ust. 2d, tj. osób stosujących opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Sytuacja tej grupy jest inaczej uregulowana niż osób prowadzących działalność gospodarczą, które uzyskują miesięczne dochody. Powstaje w tym przypadku wątpliwość, czy w przypadku, gdy te osoby nie uzyskują przychodu w danym miesiącu, należy uznać, że podstawa wymiaru składki wynosi „0 zł”.	Zaproponowano zmianę sposobu opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uzyskujących przychody opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

10.	ZUS	Uwaga dot. dodania nowego przepisu po art. 81 ust. 2f (ust. 2fa) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Proponujemy dodanie po ust. 2f dodatkowego przepisu oznaczonego roboczo jako 2fa, w brzmieniu: „2fa. W przypadku gdy ubezpieczony, o którym mowa w ust. 2c-2e, nie przekaze informacji o miesięcznym przychodzie lub dochodzie z działalności gospodarczej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala z urzędu za ten miesiąc podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 stycznia danego roku. Tak ustalona kwota składki może ulec zmianie w przypadku przekazania danych odpowiednio przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub właściwego naczelnika urzędu skarbowego.”. Uwzględnienie powyższej propozycji pozwoli Zakładowi na ustalenie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku braku informacji od ubezpieczonego o miesięcznym przychodzie lub dochodzie z działalności gospodarczej.	Zmieniono sposób opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uzyskujących przychody opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.
11.	ZUS	Uwaga dot. art. 81 ust. 2l ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Zgodnie z analizowanym przepisem Zakład dokonuje zwrotu kwoty stanowiącej różnicę między sumą wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne a roczną składką na ubezpieczenie zdrowotne ustaloną od rocznej podstawy, określonej w art. 81 ust. 2 albo 2b	Uwaga została uwzględniona. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zgodnie ze zgłoszoną propozycją.

		zmienianej ustawy, pod warunkiem braku zaległości na koncie płatnika składek z tytułu składek pobieranych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz złożenia wniosku najpóźniej w terminie przewidzianym w projektowanej ustawie. Proponujemy, aby nadpłacona kwota składek na ubezpieczenie zdrowotne podlegała zwrotowi płatnikowi składek pod warunkiem również braku zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych dochodzonych od płatnika składek. W przypadku uwzględnienia powyższej uwagi przepis powinien zostać uzupełniony o tryb zaliczania należności z nadpłaconej kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne na poczet zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, do zwrotu których został zobowiązany płatnik składek. W związku z powyższym proponujemy nadanie projektowanemu art. 81 ust. 2l brzmienia: „2l. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2g, pod warunkiem braku zaległości na koncie płatnika składek z tytułu składek pobieranych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, do zwrotu których został zobowiązany płatnik składek, oraz złożenia wniosku najpóźniej w terminie, o którym mowa w ust. 2i. W przypadku wystąpienia zaległości z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, do	
--	--	--	--

		zwrotu których został zobowiązany płatnik składek, kwota zwrotu podlega zaliczeniu na poczet tych zaległości.”.	
12.	ZUS	Uwaga dot. art. 81 ust. 2p ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Zwracamy uwagę na konieczność zmiany treści projektowanego ust. 2p w art. 81 nowelizowanej ustawy, poprzez nadanie brzmienia: „2p. Odmowa zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 2g, następuje w drodze decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, udostępnionej w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną Zakładu, na profilu informacyjnym płatnika składek, utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład.”. Projektowane brzmienie przepisu ustawy odnosi się do formy pism składanych do Zakładu. Propozycja zmiany brzmienia przepisu zmierza do dostosowania jego treści do formy pism przekazywanych przez Zakład.	Uwaga została uwzględniona. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zgodnie ze zgłoszoną propozycją.
13.	ZUS	Uwaga dot. art. 82 ust. 2c i 2d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Projektowane przepisy ust. 2c i 2d w art. 82 zmienianej ustawy wprowadzają obowiązek przekazywania przez ubezpieczonych do Zakładu danych o formie opodatkowania i dochodzie lub danych tylko o zastosowanych formach opodatkowania. Zwracamy	Uwaga została uwzględniona. Zaproponowano zmianę art. 41 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

		uwagę, że przepisy te nie uwzględniają ubezpieczonych, o których mowa w art. 81 ust. 2d nowelizowanej ustawy, dla których podstawa wymiaru składki będzie ustalana na podstawie miesięcznych przychodów. Wskazujemy na konieczność uwzględnienia w projektowanej ustawie przepisu nakładającego na ubezpieczonych obowiązek przekazywania do Zakładu danych o formie opodatkowania oraz przychodzie stanowiącym podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w analogicznych terminach, jakie wskazane zostały w projektowanym art. 82 ust. 2c i 2d. Dodatkowo wskazujemy na potrzebę uwzględnienia w projekcie ustawy przepisu zobowiązującego ubezpieczonego do przekazywania informacji o przychodach i zastosowanych w stosunku do nich wysokościach stawki ryczałtowej oraz wyliczonej według nich podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne.	
14.	ZUS	Uwaga dot. art. 82 ust. 2k ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Konieczne jest skorygowanie zawartego w przepisie odesłania – w miejsce art. 81 ust. 2d i 2e powinien być wskazany art. 82 ust. 2d i 2e zmienianej ustawy. Proponujemy również, aby informacje przekazywane przez Krajową Administrację Skarbową były uzupełnione o dane o miesięcznych i rocznych dochodach lub przychodach i zastosowanych w stosunku do nich wysokościach stawek ryczałtowych.	Uwaga bezprzedmiotowa z uwagi na zmienione zasady opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne przez osoby stosujące opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

15.	ZUS	Uwaga dot. art. 83 ust. 1 i 2b ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Zgodnie z omawianymi przepisami, w przypadku, gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona przez organ rentowy w wysokości 9% podstawy wymiaru składki jest wyższa od kwoty zaliczki na podatek dochodowy, obliczonej zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r., składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do tej kwoty. Taka konstrukcja przepisu oznacza po stronie organu rentowego konieczność, w celu prawidłowego ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, dokonywania obliczenia zaliczki według zasad obowiązujących na dzień 31 grudnia 2021 r. niezależnie od tego, czy świadczenie emerytalno-rentowe zostało przyznane przed 1 stycznia 2022 r., czy po 31 grudnia 2021 r. Taka konieczność powstanie również w przypadku zmiany wysokości świadczenia, np. w wyniku waloryzacji czy pomniejszenia wypłaty świadczenia z tytułu spłaty nienależnie pobranego świadczenia. Tym samym, po wejściu w życie projektowanych zmian, organ rentowy zobowiązany będzie obliczyć na tzw. nowych zasadach zaliczkę dla celów podatkowych i na tzw. starych zasadach zaliczkę dla celów ustalenia kwoty składki zdrowotnej odliczanej z kwoty świadczenia, a w konsekwencji	Uwaga została uwzględniona. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zgodnie ze zgłoszoną propozycją.
-----	-----	---	---

	wariantować kwoty składki dla niskiej podstawy opodatkowania. Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 139 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odliczenie składki nie może przekraczać wysokości zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Powyższe koresponduje z obowiązującym art. 83 ust. 1 zmienianej ustawy, który stanowi, że w przypadku gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona przez organ rentowy jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej zaliczki. W świetle rozwiązań przewidzianych w analizowanym projekcie ustawy, zgodnie z którymi ze świadczenia emerytalno-rentowego pobierana jest składka w wysokości 9% podstawy wymiaru, którą stanowi kwota wypłacanego świadczenia, a jedyną możliwość ograniczenia wysokości tej składki do kwoty zaliczki przewiduje projektowany art. 83 ust. 1 nowelizowanej ustawy, pozostawienie przepisu art. 139 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w dotychczasowym brzmieniu może wprowadzać w błąd poprzez stworzenie mylnego przekonania, że w każdym przypadku kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne nie może być wyższa niż kwota zaliczki na podatek. Z symulacji dokonanych przez Zakład	
--	--	--

		Ubezpieczeń Społecznych wynika, że ograniczeniu do kwoty zaliczki na podatek dochodowy, obliczonej zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r., będą podlegać składki na ubezpieczenie zdrowotne obliczone od świadczeń emerytalno-rentowych w kwotach do 550 zł. W związku z powyższym poddajemy pod rozagę uchylenie art. 139 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub zmianę jego brzmienia w następujący sposób: „2. Odliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie zaliczki następuje w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”. Sygnalizujemy ponadto, że projekt ustawy nie przewiduje zmian w art. 83 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym w przypadku nieobliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika, od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki, zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0 zł. W przypadku dziecka małoletniego, pobierającego rentę rodzinną, organ rentowy nie oblicza zaliczki na podatek, gdyż nie jest ono podatnikiem – dochody dziecka z tytułu	
--	--	---	--

		tej renty – zgodnie z art. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – doliczane są do dochodu rodzica-podatnika, który niejednokrotnie nie jest nawet uprawniony do renty rodzinnej. W związku z tym, że projektodawca nie przewidział zmiany art. 83 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, organ rentowy nie będzie obliczał, również po wejściu w życie projektowanej ustawy, zaliczki od dochodu uzyskanego z tytułu renty rodzinnej pobieranej przez osobę małoletnią, a co za tym idzie składkę na ubezpieczenie zdrowotne będzie obniżał do wysokości 0 zł.	
16.	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	Propozycja dodania zwolnienia podmiotowego – zwolnienie NCBiR z podatku. W art. 2 dokonuje się zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych poprzez dodanie nowego pkt 23 w art. 6 ust. 1 regulującym zwolnienia podmiotowe z podatku dochodowego od osób prawnych. Zwolnienie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z podatku dochodowego podyktowane jest tym, że głównym źródłem jej przychodów są przychody z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa lub budżetu Unii Europejskiej na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz na realizację badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, a także z tytułu realizacji zadań Centrum, określonych enumeratywnie w art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2020 r. p oz. 1861 z późn. zm.),	Propozycja wychodzi poza zakres merytoryczny nowelizacji i nie została uwzględniona.

		dalej: „Ustawa o NCBR”, w tym komercjalizacji wyników prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych czy pobudzania inwestowania w działalność naukową, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2. Ustawy o NCBR. Przychody z komercjalizacji wyników B+R lub też pobudzania inwestowania w działalność naukową mają na celu dalsze finansowanie zadań Centrum i wsparcie działalności badawczo-rozwojowej w Polsce. Opodatkowanie tych przychodów zmniejsza możliwości reinwestowania w dalsze przedsięwzięcia i projekty oparte na wiedzy. Centrum nie jest bowiem nastawione na osiąganie zysku, a każdy potencjalny zysk jest finansowany na kolejne zdania z zakresu polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Dodatkowo należy wskazać, że opodatkowanie Centrum podatkiem dochodowym obecnie skutkuje podwójnym obciążeniem na rzecz realizacji zadań publicznych mających znaczenie dla rozwoju innowacyjnej gospodarki opartej w głównej mierze na działalności B+R+I.	
17.	Narodowe Centrum Nauki Krakowie	Uwaga dot. wprowadzanego zwolnienia przedmiotowego – art. 21 ust. 1 pkt 39e – obejmującego stypendia z NCN W katalogu zwolnień przewidzianych w art. 21 ust 1 dodano pkt 39e zwolnienie dotyczące stypendiów doktorskich i naukowych finansowanych przez NCN. Zapis ten niejako powiela postanowienia rozporządzenia z dnia 14 października 2019 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów (przychodów) z tytułu niektórych stypendiów i	Brzmienie przepisu zostało zaproponowane przez ówczesny MNiSW w ramach roboczych uzgodnień. Stanowisko nie zawiera uwag, a jedynie opisuje proponowane zmiany

		innych środków finansowych przyznanych przez Narodowe Centrum Nauki. W rozporządzeniu była mowa o zaniechaniu poboru podatku z tytułu otrzymania przez podatników tego podatku: 1) stypendiów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2019 r. poz. 1384), i innych środków finansowych przyznanych w konkursach na stypendia doktorskie organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki 2) stypendiów naukowych przyznanych ze środków projektów badawczych, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. a–c i lit. e, pkt 4 i 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki – w zakresie, w jakim nie są wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 pkt 39 tej ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 października 2018 r., w związku z art. 330 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669 oraz z 2019 r. poz. 39 i 534). Mimo odmiennego sformułowania skutek tego zwolnienia będzie taki sam. Zwolnieniem zostaną objęte : 1) stypendia otrzymane w ramach konkursów na stypendia doktorskie,	
--	--	--	--

		2) inne środki finansowe otrzymane w ramach konkursów na stypendia doktorskie, 3) stypendia naukowe otrzymane na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki; W wypadku stypendiów naukowych zwolnienie obejmowałby wszystkie stypendia otrzymane na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki, co oznacza rezygnację (w stosunku do postanowień rozporządzenia) z warunku aby stypendia te były przyznane w ramach środków projektów badawczych, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 lit. a–c i lit. e, pkt 4 i 7 ustawy o NCN.	
5.	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw (Rzecznik MŚP)	Uwaga dot. dodawanego art. 10 ust. 2 pkt 4 ustawy o PIT Rozszerzenie katalogu przychodów z działalności gospodarczej o przychody z odpłatnego zbycia składników będących rzeczami ruchomymi, czyli przedmiotów umów leasingu operacyjnego, jeżeli przed zbyciem zostały wycofane z działalności gospodarczej, a między pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym składniki te zostały wycofane z działalności i dniem ich odpłatnego zbycia, nie upłynęło 6 lat wygeneruje dla przedsiębiorcy chcącego wykupić taką rzecz (najczęściej - samochód osobowy) do celów prywatnych dochodowy i VAT nawet kilka tysięcy złotych więcej w momencie wykupu samochodu. Postuluje się utrzymanie dotychczasowych regulacji w powyższej kwestii.	Zmiana ma charakter uszczelniający. Do kosztów podatkowych zaliczane są raty leasingowe. Obecnie, w sytuacji, gdy leasingobiorca wykupi składnik po wycofaniu z działalności gospodarczej, czyli do majątku prywatnego, przychód z jego sprzedaży nie jest kwalifikowany jako przychód z działalności gospodarczej, pomimo, że rata leasingowa była uwzględniana w kosztach prowadzonej działalności. Jeżeli po wykupieniu, sprzedaż składnika będącego rzeczą ruchomą nastąpi po upływie 6-cio miesięcznego okresu, przychód ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu. Projekt wyklucza tego rodzaju sytuację. Wprowadzono zmianę, zgodnie z którą nowe regulacje będą miały zastosowanie do składników wykupionych po 31 grudnia 2021 r.

	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 27 ustawy o PIT Proponuje się, aby przedsiębiorcy rozliczający się podatkiem liniowym wg. stawki 19% mieli także - analogicznie do tych rozliczających się na zasadach ogólnych oraz na etacie - zagwarantowane prawo do kwoty wolnej w wysokości 30 tys. zł, bez względu na wysokość osiąganego dochodu. Kwota na tym poziomie pozwala na nieopodatkowanie dochodów, które podatnik musi przeznaczyć na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, a płacący podatek liniowy przedsiębiorcy o mniejszych dochodach zostaną obciążeni mniejszą daniną (zmniejszy się dla nich podatkowy klin).	Uwagi nie zostały uwzględnione. Kwota wolna charakteryzuje opodatkowanie według skali podatkowej. Podatek liniowy był konstruowany przy założeniu, że nie ma w nim kwoty wolnej. Wprowadzenie kwoty wolnej w podatku liniowym niweczyłoby to założenie i powodowało, że dalsze funkcjonowanie tego sposobu opodatkowania traci sens.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 27b ustawy o PIT Likwidacja możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku w wysokości 7,75% podstawy składki spowoduje podniesienie stawki dla przedsiębiorców rozliczających się podatkiem liniowym wg. stawki 19%, czyli do 28%. Ponadto w ocenie przedsiębiorców zaproponowane rozwiązanie: „ Stanowi ukryte podniesienie obciążeń podatkowych, w szczególności dla przedsiębiorców ”. W związku z powyższym obecnie obowiązujące zasady rozliczania się podatkiem liniowym nie powinny być zmieniane. Tym bardziej, że jak wynika z OSR: „ Obserwowana jest również duża dynamika wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (działalność gospodarcza	Uwagi nie zostały uwzględnione. Brak jest racjonalnego uzasadnienia do pozostawienia prawa do odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne dla pewnej grupy przedsiębiorców, tylko z tego powodu, że dla dochodów osiąganych z prowadzonej działalności gospodarczej stosują opodatkowanie tzw. podatkiem liniowym. Wprowadzono zmianę obniżającą składkę zdrowotną dla tej grupy do 4,9% podstawy jej wymiaru.

		lopodatkowana 19% stawką podatku), które wzrastały odpowiednio o 12,0% - 2016/2015, 11,2% - 2017/2016, 20,2% - 2018/2017, 17,2% - 2019/2018 i 10,3% - 2020/2019". Jednocześnie postuluje się rozpoczęcie dyskusji na temat zmian systemowych opieki zdrowotnej i przeznaczenia części podwyższonej składki na prywatną służbę zdrowia, która zapewnia pomoc pacjentom oraz możliwości odliczenia wydatków na prywatną służbę zdrowia przez osoby opłacające wyższą składkę. Zaproponowana dyskusja w ww. tematach odpowiada modelowi niemieckiemu, o którym mowa także w OSR: „Niemcy - składka jest odpłacona proporcjonalnie od dochodu 1 odliczana (bez limitu) od podstawy opodatkowania (w przypadku ubezpieczenia ustawowego odlicza się całość, w przypadku ubezpieczenia prywatnego odlicza się je w takim tylko zakresie, w jakim ubezpieczenie prywatne odpowiada ustawowemu). " Szerzej zob. Parlamentarny Zespół na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Patriotyzmu Ekonomicznego, Przedsiębiorczość w służbie zdrowia https://zpbas.sejm.gov.pl/seim8.nsf/transmisje_arch.xsp?page=10&.unid=09E5FFED6C36F775C1257F95004073BF, dostęp: 29.08.2021	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 81 ust. 2g Art. 82 ust. 2a, 2c ustawy o Świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych	Uwagi zostały uwzględnione. Termin został zmieniony - do 20 następnego miesiąca (skorelowano z terminem wpłacania miesięczne zaliczki na podatek dochodowy).

		Zbyt krótki termin, aby wyliczyć prawidłowy dochód. Obliczenie składki zdrowotnej na tej podstawie będzie w praktyce niemożliwe, gdyż faktury za ubiegły miesiąc można wystawiać jeszcze do 15 dnia następnego miesiąca. Nie wynika to jednak z opieszałości samozatrudnionych, ale często jest np. skutkiem oczekiwania na akceptację pracy przez kontrahentów. Obawą są sytuacje, gdy przedsiębiorca opłaci składkę do 10 dnia miesiąca, a następnie okaże się, że zapomniał o jakiejś fakturze. Będzie musiał wówczas złożyć korektę, ale może pojawić się też niedopłata (gdzie zwrot będzie na wniosek składany wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego, który może być złożony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w bieżącym roku, w terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania). Nawet jeżeli ureguluje to kilka dni później, to i tak ZUS - zgodnie z obecnymi przepisami - wykreśli go z ubezpieczenia zdrowotnego. Należy też zauważyć, że jeżeli ubezpieczony będzie prowadził więcej niż jedną pozarolniczą działalność, składka na ubezpieczenie zdrowotne będzie opłacana od sumy dochodów. Należy zadać retoryczne pytanie, czy będzie także z tego powodu posiadał „extra” dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej?	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 14 ust. 2 pkt 22 (dodawany) ustawy o PIT po art. 7a dodaje się art. 7b ustawy o prawach konsumenta Uwaga dot. art. 12 ust. 1 pkt 16 (dodawany)	Uwagi nie zostały uwzględnione. Wydaje się, że proponowane zmiany nie stoją w sprzeczności z rozwiązaniami wynikającymi z ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk senacki nr 485). Z ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk senacki nr 485), wynika, że

	ustawy o CIT po art. 7a dodaje się art. 7b ustawy o prawach konsumenta Przepisy ustanawiające górny próg rozliczeń gotówkowych w kwocie 20.000 zł, po przekroczeniu którego konsument, zawierając transakcję z przedsiębiorcą będzie zobowiązany do skorzystania z bezgotówkowych form płatności. W przypadku gdy przedsiębiorca (obowiązany do prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących) przyjmie od konsumenta zapłatę gotówką, w sytuacji, gdy konsument jest zobowiązany do dokonania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, u przedsiębiorcy powstanie przychód w wysokości kwoty płatności dokonanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego. Zaproponowane uregulowania wskazują na potrzebę popularyzacji płatności bezgotówkowych, jednakże ich skutkiem będzie utrudnienie wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorcom dotychczas opierającym się na transakcjach gotówkowych, a ponadto przedmiotowe zmiany mogą być bodźcem do poszukiwania przez uczestników rynku rozwiązań mających na celu utrudnienie konsumentom dokonywania płatności w formie gotówkowej, czyli do działań w kierunku odwrotnym od celów przyświecających ustawie zmieniającej. Ponadto zwrócić należy uwagę, że w ustawie o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk senacki	akceptant może odmówić przyjęcia gotówki, w przypadku jednorazowej transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, której wartość jest równa przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub większa od niego Druk senacki nr 485 (ustawa z dnia 11 sierpnia o zmianie ustawy o usługach płatniczych) „Art. 59ea. 1. Akceptant nie może uzależniać zawarcia z konsumentem umowy o świadczenie usługi lub umowy sprzedaży towaru od dokonania zapłaty w formie bezgotówkowej ani odmówić przyjęcia zapłaty od konsumenta znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się: 1) do działalności prowadzonej w sieci Internet; 2) w miejscu prowadzenia działalności bez obecności personelu; 3) w trakcie imprezy masowej w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171), jeżeli zamieszczono stosowną informację w regulaminie tej imprezy; 4) do jednorazowej transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, której wartość jest równa przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub większa od niego.
--	--	--

		numer 485) wprowadza się rozwiązania eliminujące możliwość ograniczania przez akceptantów oferty zawarcia umowy sprzedaży lub świadczenia usług do konsumentów, którzy dokonają zapłaty wyłącznie w formie bezgotówkowej. Wejście w życie obu powołanych wyżej aktów prawnych doprowadzi do sytuacji, w której dokonywanie transakcji w formie bezgotówkowej stanie się obowiązkowe (sankcjonowane opodatkowaniem przedsiębiorcy) a płatności gotówkowe zachowają jedynie ograniczone znaczenie, mniej korzystne dla przedsiębiorców z sektora MSP. Mając na względzie rozdzźwięk pomiędzy następstwami zaproponowanych zmian Rzecznik wnosi o rozważenie uzupełnienia Projektu o przepisy pozwalające na zachowanie równowagi pomiędzy obiema formami płatności, w taki sposób, aby wybór jednej z tych form pozostał dobrowolną decyzją stron umowy.	3. Akceptant nie może nakładać ani pobierać opłat z tytułu przyjmowania zapłaty znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP ani różnicować ceny w zależności od formy zapłaty.”.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 87 i art. 99 ustawy o VAT Zmniejszenie limitu płatności gotówką do 8.000 zł uznawane jest za rozwiązanie nieuzasadnione ekonomicznie (inflacja) oraz funkcjonalnie, gdyż już obecny limit 15.000 zł jest bardzo uciążliwy i niepraktyczny. Powyższa kwestia wymaga ponownego rozważenia, tym bardziej że niewywiązanie się z tego obowiązku - skutkuje również negatywnymi konsekwencjami dla przedsiębiorcy, o których mowa	W zakresie VAT: W zakresie podatku od towarów i usług wprowadzone ograniczenia w stosowaniu preferencji w VAT dla podmiotów, które nie realizują obowiązków wynikających z Prawa przedsiębiorców pełnią funkcję zwiększającą ochronę przed ewentualnymi nadużyciami w podatku VAT. Należy zauważyć, że wprowadzone rozwiązania są zgodne z zasadą proporcjonalności podatku VAT. Jak wielokrotnie wskazywał TSUE państwa członkowskie

		w art. 19a Prawa przedsiębiorców w brzmieniu zaproponowanym w Projekcie, czyli czasowego wyłączenia: możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych oraz prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym.	mają uzasadniony interes w podejmowaniu odpowiednich kroków w celu ochrony swych interesów finansowych, a zwalczanie oszustw, unikania opodatkowania i ewentualnych nadużyć jest celem uznanym i wspieranym przez szóstą dyrektywę (wyrok w sprawie Molenheide i in., pkt 47; wyroki: z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., pkt 71, oraz z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawach połączonych C-439/04 i C-440/04 Kittel i Recolta Recycling, pkt 54). Wskazane podmioty mają nadal prawo do uzyskania zwrotu VAT w okresie podstawowym tj. 60 dni. Jednocześnie mając na uwadze zasadę proporcjonalności państwa członkowskie muszą zgodnie stosować środki, które umożliwiając im efektywne osiągnięcie takiego celu, jednocześnie w jak najmniejszym stopniu zagrażają celom i zasadom wynikającym z odpowiednich przepisów wspólnotowych, takim jak zasada podstawowa prawa do odliczenia podatku VAT. Mając na uwadze wskazane wytyczne TSUE dotyczące zasady proporcjonalności należy uznać, że pomimo nałożenia ograniczeń w przypadku zwrotu w terminie 25 dni oraz rozliczeń kwartalnych w VAT zasada proporcjonalności przy przyjętych rozwiązaniach pozostaje w pełni zachowana. Podatnicy w dalszym ciągu zachowują prawo do zwrotu VAT w terminie 60 dni – który funkcjonuje jako podstawowy termin zwrotu. Jednocześnie po okresie 6 miesięcy mają
--	--	---	---

			możliwość ponownego skorzystania z preferencji z postaci szybszego zwrotu VAT. Analogiczne podejście zastosowano do rozliczeń kwartalnych.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 119zfo (dodawany) Ordynacji podatkowej Przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej możliwości nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał w postępowaniu określonym w rozdziale V działu IIia Ordynacji podatkowej posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 i art. 49a ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), lub przekazał je w niepełnym zakresie wydaje się nadmiernym rozszerzaniem uprawnień organom skarbowym, które skutkują rozszerzeniem obowiązków i czynności administracyjnych podatników oraz nadmiernym finansowym sankcjonowaniem ich nienależytego wypełnienia.	Uwaga zasadna w zakresie odesłania do art. 49a ustawy o KAS. W pozostałym zakresie uwaga niezasadna. Na podstawie dodawanego przepisu nie następuje rozszerzenie obowiązków i czynności administracyjnych podatników, ponieważ odesłanie do stosowania w sprawach nieuregulowanych art. 49 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej jest obecnie uregulowane w art. 119zfn Ordynacji podatkowej. Mając na uwadze charakter postępowań w sprawie unikania opodatkowania, proponowana maksymalna wysokość kary pieniężnej (10 000 zł) za nieprzekazanie lub niepełne przekazanie informacji nie wydaje się nadmierna.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 165b § 4 (dodawany) Ordynacji podatkowej Brak jest podstaw, by zasada wszczęcia postępowania w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia kontroli nie obowiązywała również w stosunku do stanów faktycznych, w których istnieje przypuszczenie wydania decyzji z zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne	Przepis zostanie usunięty z projektu ustawy.

		korzyści. Nie wiadomo zupełnie, jaki organ miałby stwierdzić, że w danym przypadku istnieje „przypuszczenie” wydania takich decyzji i konieczność wszczęcia postępowania - czy miałby to być organ właściwy dla podatnika, czy też Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Co więcej „istnienie przypuszczenia” zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści stanowi pojęcie nieostre, co może być wykorzystywane instrumentalnie przez organy podatkowe do wszczynania postępowań po upływie sześciomiesięcznego terminu od zakończenia kontroli.	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. Rozdział 1c w dziale V (dodawany) ustawy o KAS Sceptycznie należy również ocenić wprowadzenie nowej instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości, które rozszerzy uprawnienia funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, gdyż naczelnik urzędu celno-skarbowego nabywał będzie tymczasowe prawo rozporządzania ruchomościami zobowiązanego w zakresie niezbędnym do wykonania przez administracyjny organ egzekucyjny obowiązku objętego tytułem wykonawczym	Projektowana zmiana ma na celu zwiększenie efektywności działań organów KAS w zakresie skutecznego egzekwowania należności, a tym samym ochrony interesów m.in. Skarbu Państwa Tymczasowe zajęcie ruchomości nie będzie mogło być jednak dłuższe niż 96 godzin od chwili podpisania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości przez funkcjonariusza dokonującego tej czynności i przekształci się w zajęcie egzekucyjne z dniem wydania postanowienia o jego zatwierdzeniu pod warunkiem, że nastąpiło ono nie później niż przed upływem powyższego terminu. Wprowadzane regulacje zapewniają przy tym uprawnionemu prawo do zaskarżenia czynności w ramach zażalenia na postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości, zabezpieczając tym samym jego prawo do ochrony.

	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. Rozdział 5a (dodawany) ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji Wydanie przez organ egzekucyjny postanowienia o zatwierdzeniu (w całości albo części) bądź odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, musi zostać poprzedzone ponowną weryfikacją istnienia obowiązku, ponieważ w czasie od sporządzenia przez funkcjonariusza protokołu, do którego wpisano tymczasowo zajęte ruchomości do jego zatwierdzenia przez organ egzekucyjny, zobowiązany może wykonać zobowiązanie i uiścić należności, co spowoduje, że tymczasowe zajęcie ruchomości będzie już bezprzedmiotowe. Wprowadzenie tych regulacji spowoduje, że zobowiązany będzie mógł uchronić ruchomości przed tymczasowym zajęciem, o ile okaże dowody stwierdzające wykonanie zobowiązania albo że dochodzony obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony, wygaś z innego powodu lub nie istnieje.	Brak zdefiniowanej uwagi w zakresie tej regulacji. Treść uwagi stanowi fragment uzasadnienia projektu odnoszący się do tymczasowego zajęcia ruchomości. Projekt ustawy w art. 96n przewiduje przesłanki, na podstawie których organ egzekucyjny wyda postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości albo o jego odmowie. W przypadku gdy wykonano obowiązek, organ wyda postanowienie o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 33 do art. 41 projektu Powołanie Rady do Spraw Repatriacji Kapitału, do której podatnik (lub jego przedstawiciel) będzie mógł wystąpić o opinię co do skutków podatkowych w przejściowym ryczałcie od dochodów, w jego indywidualnej sprawie (art. 33 ust. 1) wydaje się przedsiębiorcom zbędne, „bowiem nie są znane przyczyny i cele oraz tryb i zasady działania takiej instytucji. Z proponowanych uregulowań wynika bowiem, że kierując się treścią opinii podmiot będzie mógł	Uwaga niezasadna, wystąpienie do Rady ds. Repatriacji Kapitału będzie dobrowolne i decydować będzie o tym wyłącznie przedsiębiorca zainteresowany jej opinią (co do określenia dochodu podlegającego zgłoszeniu).

		zadecydować o dalszym postępowaniu, tj. czy składać ww. wnioski do naczelnika urzędu skarbowego, czy odstąpić od składania takiego wniosku. Wniosek o opinię Rady podlega opłacie w wysokości 50 000 zł., pytanie jakie podmioty na to będzie stać.	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 9a ust. 1, 2a, 2b i 6 ustawy o PIT Uwaga dot. art. 9 pkt 14-22 projektu Art. 23 - art. 26, art. 29, art. 31, art. 33, art. 36 i art. 40 rozdziału 3 (karta podatkowa) ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne Rzecznik negatywnie ocenia zaproponowaną rezygnację z możliwości opodatkowania działalności gospodarczej w formie karty podatkowej. Chociaż bowiem ustalenie warunków brzegowych do stosowania karty podatkowej nie jest najprostsze, sama formuła rozliczeń zachęca prostotą, a podatnicy stosujący kartę podatkową zostają zwolnieni z obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych, składania zeznań podatkowych oraz wpłacania zaliczek na podatek (art. 24 ustawy o zryczałtowanym podatku). Przedstawiony Projekt wprowadza zasadę, że stosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej będzie dotyczyło wyłącznie podatników, którzy korzystali z tej formy opodatkowania na dzień 31 grudnia 2021 r. i będą kontynuować stosowanie tej formy opodatkowania. Od dnia 1 stycznia 2022r. nie będzie możliwości złożenia wniosku o zastosowanie opodatkowania w tej formie. Natomiast w uzasadnieniu do Projektu nie zostały	Projekt ustawy nie likwiduje opodatkowania w formie karty podatkowej. Z opodatkowania w tej formie nie będą mogli korzystać wyłącznie nowi podatnicy. Trzeba mieć na uwadze, że przy opodatkowaniu w formie karty podatkowej nie ustala się przychodów ani dochodów. Podatek jest ustalany decyzją naczelnika urzędu skarbowego, a jego wysokość zależy od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, liczby mieszkańców miejscowości, w której jest prowadzona działalność czy liczby zatrudnionych pracowników. Wybór innej formy opodatkowania, w której są wykazywane przychody albo dochody, umożliwi podatnikom ocenę rzeczywistego rozmiaru prowadzonej działalności

		wskazane motywy projektodawców odnośnie wygaszania opodatkowania w formie karty podatkowej, a ostatecznie likwidacji tego sposobu.	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 22c pkt 2 ustawy o PIT Zmiana przepisów w zakresie likwidacji amortyzacji budynków mieszkalnych i lokali mieszkalnych skutkować będzie wysokim wzrostem obciążeń podatkowych dla przedsiębiorców. Ze względu na niewprowadzenie okresu przejściowego oraz brak zachowania praw nabytych, należy uznać ją za niekorzystną dla korzystających z tego rodzaju amortyzacji.	Uwaga nie została uwzględniona. Możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wynajmowanych mieszkań, szczególnie z rynku wtórnego, powoduje, że dochody uzyskiwane z tego tytułu są w obowiązującym stanie prawnym, efektywnie bardzo często nieopodatkowane. Odpisy amortyzacyjne dokonywane od tych składników zmniejszają dochód do opodatkowania do takiego poziomu, że podatek dochodowy nie występuje. Zmiany dotyczą tych składników, których wartość nie spada, a zasadniczo wzrasta. Projektowane rozwiązanie będzie zbieżne w skutkach w podatku dochodowym z rozwiązaniami dotyczącymi gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów, które również nie podlegają amortyzacji.
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 16 ust. 1 pkt 15b ustawy o CIT Brak precyzyjnie określonych kryteriów, w jakich dochodzi do zjawiska „ukrytej dywidendy”, spowoduje wątpliwości podatników za każdym razem, gdy poniosą wydatek na rzecz wspólnika bądź podmiotu powiązanego.	Uwaga zostanie uwzględniona poprzez poprawę redakcji przepisu
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. 24a ust. 1e – 1f (dodawane) ustawy o PIT Przesyłanie ksiąg i ewidencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, co do zasady zasługuje	Pozyskane dane pozwolą na wsparcie przedsiębiorców w rozliczaniu podatku i szybkim reagowaniu organów w przypadku zauważenia ewentualnych nieprawidłowości w rozliczeniach.

		na poparcie, jeżeli jego efektem ma być zmniejszona ilość kontroli u podatników i zapewnienie efektywności działania organów KAS. Jednakże projektując przepisy wprowadzające nowe, bardzo daleko idące, obowiązki dla podatników, należy mieć na uwadze możliwości analityczne KAS oraz możliwości wykorzystania wyników analiz przez organy podatkowe. Należy ocenić, że już na etapie projektowania przepisów o przesyłaniu ksiąg i ewidencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej należy przedstawić opinii publicznej, w jaki sposób organy KAS zamierzają te informacje wykorzystać, jakie są możliwości analityczne i jaki będzie zysk dla podatników oraz KAS dzięki wdrożeniu tego pomysłu. Samo zbieranie informacji od podatników nie gwarantuje żadnego uzysku z wdrożenia nowego obowiązku. Dane z ewidencji i ksiąg należy odpowiednio analizować, należy stworzyć odpowiednie algorytmy przetwarzania Big Data, należy określić cele tych analiz oraz możliwości analiz. Należy stworzyć procedury i dostosować do nich organizację urzędów skarbowych, do sprawnego wykorzystywania efektów analiz prowadzonych centralnie przez KAS. Dopiero tak przeprowadzona analiza powinna być wstępem do projektowania nowego obowiązku dla podatników, w przeciwnym razie nowy pomysł - przeprowadzony w sposób odwrotny, a więc wyjście od przepisów do analizy danych otrzymywanych	Warto również podkreślić, że na podstawie ustawowego upoważnienia minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie uprawniony do określenia w drodze rozporządzenia podmiotów zwolnionych z obowiązku miesięcznego lub kwartalnego przesyłania ksiąg i ewidencji.
--	--	---	--

		co miesiąc przez KAS - może okazać się działaniem iluzorycznym i w zasadzie zbędnym. Rzecznik postuluje o przedstawienie w uzasadnieniu do Projektu oraz w OSR analizy, w jaki sposób nowo pozyskiwane dane mają być efektywnie wykorzystywane przez organy KAS.	
	Rzecznik MŚP	Uwaga dot. art. Art. 81 ust. 2d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych Projektowana zmiana wprowadza także nowy model ustalania wysokości składki dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opłacających podatek dochodowy w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. W tym przypadku podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne tych osób została powiązana z osiąganymi przez nich przychodami i ustalona jako 1/3 stawki ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Projektowana regulacja wpłynie znacząco na poziom obciążeń publicznoprawnych znacznej grupy osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opłacających podatek dochodowy w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.	Zaproponowano zmianę podstawy wymiaru składki dla osób opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Podstawę tę powiązano z minimalnym i z przeciętnym wynagrodzeniem. Zrezygnowano z propozycji opłacania składki zdrowotnej przez opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych od osiąganego przychodu.
6.	Rada Naukowa przy Rzeczniku MŚP	Propozycja zastąpienia CIT podatkiem przychodowym o stawce 0,5 % - 1,5 %. Pozytywnymi efektami zmiany obliczania podatku będzie jego powszechność, wolnienie przedsiębiorców od biurokracji związanej z dotychczasowym sposobem jego wyliczania, a także	Propozycja częściowo uwzględniona. Projekt przewiduje wprowadzenie alternatywnego podatku dochodowego od osób prawnych, w wysokości 10% podstawy opodatkowania dedykowany spółkom będącym podatnikami w rozumieniu art. 3 ust. 1

		zwiększenie bezpieczeństwa prowadzenia obrotu gospodarczego.	(rezydentom), a także podatkowym grupom kapitałowym, które: – ponoszą straty ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo – wykazują określony niski wskaźnik dochodowości w ramach działalności operacyjnej wynikający ze stosunku przychodów do kosztów uzyskania przychodów (tj. udział dochodów, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach stanowiący nie więcej niż 1% podstawy opodatkowania).
7.	UOKIK	Uwaga dot. art. 26e ustawy PIT Art. 26e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w zakresie w jakim umożliwia podatnikom o statusie CBR odliczenia wyższej kwoty kosztów kwalifikowanych z katalogu podstawowego (dodatkowe 50% ponad przysługujące wszystkim podatnikom 100%) oraz odliczenia dodatkowych, dedykowanych tylko CBR kosztów kwalifikowanych (w wysokości 150%), stanowi zgłoszony do Komisji program pomocy, o której mowa w art. 25 i 28 rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (GBER). Na to, z którym rodzajem pomocy publicznej mamy do czynienia, wpływ mają możliwe do odliczenia kategorie kosztów kwalifikowanych. Odliczenie kosztów z art. 26e ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stanowi pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 28	Uwaga zostanie uwzględniona. W celu zapewnienia zgodności zmienianego programu pomocowego konieczna jest w tym zakresie zmiana przepisu art. 26e ust. 7 PIT, zgodnie z uwagą UOKIK, w ten sposób, iż przywrócone zostanie rozróżnienie na CBRy o statusie MŚP i dużego przedsiębiorstwa, wykluczając jednocześnie możliwość odliczenia dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 26e ust. 2 pkt 5 (patenty) ustawy PIT.

		GBER). Jako że ten rodzaj pomocy może być udzielany wyłącznie MŚP, niedopuszczalne jest odliczenie przez CBR o statusie dużego przedsiębiorstwa dodatkowych 50% tych kosztów kwalifikowanych. Zmiany ww. programu pomocowego są dopuszczalne, ale muszą być zgodne z przepisami GBER. Projektowane zmiany art. 26e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zakładają rezygnację z rozróżniania CBR na duże przedsiębiorstwa i MŚP. To sprawia, że planowane odliczenie dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 26e ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przez CBR o statusie dużego przedsiębiorstwa stanowić będzie pomoc niezgodną z GBER. W celu zapewnienia zgodności zmienianego programu pomocowego z GBER, proponuje się pozostawić rozróżnienie na CBRy o statusie MŚP i dużego przedsiębiorstwa, wykluczając jednocześnie możliwość odliczenia dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 26e ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przez te drugie albo zmodyfikować przepis w taki sposób, aby odliczenie tych kosztów nie stanowiło dla CBR pomocy publicznej.	
	UOKIK	Uwaga dot. dodawanego art. 26ha–26hd ustawy PIT Projektowany art. 26hc 1. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zakłada, że podatnik może odliczyć od podstawy obliczenia podatku, kwotę stanowiącą 50% wydatków poniesionych na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce	Uwaga niezasadna. Istotą tej ulgi jest zachęta dla inwestorów będących osobami fizycznymi (zarówno uzyskującymi przychody z działalności gospodarczej jak i z innych źródeł), w inwestowanie w przedsięwzięcia obciążone wysokim

	inwestycyjnej lub spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna posiada co najmniej 5% udziałów (akcji), będzie posiadała co najmniej 5% udziałów (akcji) w wyniku nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez podatnika – do wysokości nieprzekraczającej 250 000 zł w roku podatkowym. Ww. ulga może stanowić dla podatników prowadzących działalność gospodarczą pomoc publiczną, ponieważ jest uzależniona od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej. Zgodnie z obecnym brzmieniem projektu, z ulgi będą mogli skorzystać jedynie podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, podczas gdy podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych nie będą mieli takiej możliwości. Ponadto, ulga ta wprowadza rozróżnienie sytuacji przedsiębiorców, którzy dokonają inwestycji w alternatywną spółkę inwestycyjną w porównaniu do przedsiębiorców dokonujących takiej samej transakcji w odniesieniu do innego rodzaju spółek¹. Wydaje się, że wszystkie przedsiębiorstwa dokonujące jakichkolwiek inwestycji znajdują się w świetle systemu podatku dochodowego w tej samej sytuacji faktycznej i prawnej, a ewentualne odstępstwo od tego systemu nie będzie stanowiło pomocy publicznej, o ile jest uzasadnione wewnętrznym celem tego systemu (takim uzasadnieniem może być np.: potrzeba zwalczania nadużyć finansowych lub oszustw podatkowych, konieczność uwzględnienia	ryzykiem – ASI i spółki w których ASI posiada co najmniej 5% udziałów (akcji). Ulga ta nie ma związku z prowadzoną działalnością gospodarczą takiej osoby, ani tym bardziej jej rodzajem. Natomiast odliczenie stosowane jest zarówno od dochodów podatnika opodatkowanych na ogólnych zasadach –art. 26 ustawy PIT, jak i podatkiem liniowych – art. 30c ustawy PIT. Nie można zatem wiązać tej ulgi z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika, co dopiero mogłoby mieć wpływ na konkurencyjność tej działalności względem innych pomiotów prowadzących taką działalność. Tak więc niezasadne jest wiązanie tej ulgi z pomocą państwa dla przedsiębiorców. Analogiczne rozwiązania w systemie ulg istnieją już w ustawie PIT np. ulga na termomodernizację (art. 26h), która nie została zakwalifikowana jako pomoc publiczna dla przedsiębiorców, pomimo, że tak samo polega na odliczeniu od podstawy podatku ustalonej na podstawie art. 26 i 30c ustawy PIT.
--	--	---

		określonych wymogów rachunkowości, możliwości zarządzania administracyjnego, zasada neutralności podatkowej, konieczność unikania podwójnego opodatkowania) 2. Jednak w celu uzasadnienia odstępstwa od systemu, państwa członkowskie nie mogą powoływać się na cele zewnętrzne, takie jak cele polityki regionalnej, środowiskowej lub przemysłowej, aby uzasadnić zróżnicowane traktowanie przedsiębiorstw 3. W uzasadnieniu do projektu wskazano, że uzasadnieniem do wprowadzenia ww. preferencji jest „zachęta do inwestowania w przedsięwzięcia, których działanie wiąże się z dużym ryzykiem ekonomicznym” (cel zewnętrzny). Ulga ta stanowi zatem selektywną korzyść dla przedsiębiorców inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne względem przedsiębiorstw dokonujących innych inwestycji. Podsumowując, ww. ulga przyznaje selektywną korzyść osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą, które dokonują inwestycji w alternatywne spółki inwestycyjne względem przedsiębiorców prowadzących działalność w innej formie (osoby prawne) oraz względem przedsiębiorstw dokonujących inwestycji w spółki inne niż alternatywne spółki inwestycyjne. Biorąc pod uwagę, że w przypadku ulg podatkowych spełnione są również wszystkie inne przesłanki występowania pomocy publicznej, tj. środki te pochodzą od państwa i stanowią korzyść (obniżenie normalnych kosztów działalności ponoszonych przez	
--	--	--	--

		przedsiębiorstwa), która może wpływać na konkurencję i handel wewnątrz UE, należy uznać, że o ile ww. ulga będzie dotyczyć przedsiębiorców, to będzie ona stanowiła pomoc publiczną. W związku z tym ulga ta mogłaby zostać udzielana np. jako pomoc de minimis.	
	UOKIK	Uwaga do art. 18d ustawy CIT Art. 18d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w zakresie w jakim umożliwia podatnikom o statusie CBR odliczenia wyższej kwoty kosztów kwalifikowanych z katalogu podstawowego (dodatkowe 50% ponad przysługujące wszystkim podatnikom 100%) oraz odliczenia dodatkowych, dedykowanych tylko CBR kosztów kwalifikowanych (w wysokości 150%), stanowi zgłoszony do Komisji program pomocy, o której mowa w art. 25 i 28 rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (GBER). Na to, z którym rodzajem pomocy publicznej mamy do czynienia, wpływają możliwe do odliczenia kategorie kosztów kwalifikowanych. Odliczenie kosztów z art. 18d ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stanowi pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności. Jako, że ten rodzaj pomocy może być udzielany wyłącznie MŚP, niedopuszczalne jest odliczenie przez CBR o statusie dużego przedsiębiorstwa dodatkowych 50% tych kosztów kwalifikowanych. Zmiany ww. programu pomocowego są dopuszczalne, ale muszą być zgodne z przepisami GBER. Projektowane zmiany art. 18d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych zakładają rezygnację z	Uwaga zostanie uwzględniona. W celu zapewnienia zgodności zmienianego programu pomocowego konieczna jest w tym zakresie zmiana przepisu art. 18d ust. 7 CIT, zgodnie z uwagą UOKIK, w ten sposób, iż przywrócone zostanie rozróżnienie na CBRy o statusie MŚP i dużego przedsiębiorstwa, wykluczając jednocześnie możliwość odliczenia dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 18d ust. 2 pkt 5 (patenty) ustawy PIT.

		rozdzielania CBR na duże przedsiębiorstwa i MŚP. To sprawia, że planowane odliczenie dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 18d ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przez CBR o statusie dużego przedsiębiorstwa stanowić będzie pomoc niezgodną z GBER/. W celu zapewnienia zgodności zmienianego programu pomocowego z GBER, należy pozostawić rozróżnienie na CBRy o statusie MŚP i dużego przedsiębiorstwa, wykluczając jednocześnie możliwość odliczenia dodatkowych 100% kosztów kwalifikowanych z art. 26e ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przez te drugie albo zmodyfikować przepis w taki sposób, aby odliczenie tych kosztów nie stanowiło dla CBR pomocy publicznej.	
	UOKIK	Uwaga dot. wprowadzanego w ustawie CIT nowego rozdziału 5b Projekt wprowadza do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nowy rozdział 5b dotyczący opodatkowania spółek holdingowych. Zgodnie z projektowanym art. 24n ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zwalnia się od podatku dochodowego przychody z dywidend, uzyskane przez spółkę holdingową od krajowej spółki zależnej lub zagranicznej spółki zależnej, w części odpowiadającej 95% kwoty tych dywidend. Ponadto, zgodnie z projektowanym art. 24o ust. 1 ww. ustawy, zwalnia się od podatku dochodowego dochody osiągnięte przez spółkę holdingową z tytułu odpłatnego zbycia udziałów	Uwaga niezasadna. Koncepcja zwolnień dla spółek holdingowych jest szeroko stosowana w różnych krajach Unii Europejskiej, co zostało szeroko przedstawione w uzasadnieniu do projektu ustawy.

		(akcji) krajowej spółki zależnej lub zagranicznej spółki zależnej na rzecz podmiotu niepowiązanego. Ww. zwolnienia mogą stanowić selektywną korzyść dla spółek holdingowych, która może zostać uznana za pomoc publiczną, o ile zwolnienia te nie są uzasadnione charakterem lub ogólną strukturą systemu podatku dochodowego od osób prawnych. Uzasadnieniem może być np. konieczność unikania podwójnego opodatkowania ww. spółek⁴. Jeżeli zatem celem projektowanych przepisów jest uniknięcie podwójnego opodatkowania spółek holdingowych, to należy odpowiednio uzupełnić uzasadnienie. W przeciwnym razie zwolnienie to będzie stanowić pomoc, które mogłoby zostać udzielane jako pomoc de minimis.	
	UOKIK	Uwaga dot.: ✓ art. 5 pkt 1 lit. c projektu (w art. 12 dodaje się ust. 4 i 5) ✓ art. 20 pkt 3 lit. b projektu (w art. 13 dodaje się ust. 9 i 10) Zgodnie z art. 5 pkt 1 lit c) oraz art. 20 pkt 3 lit. b) projektu ma zostać wprowadzona odpowiednio w ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych oraz w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji definicja rozpoczęcia inwestycji, przez którą należy rozumieć: 1) rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub	Uwaga zostanie uwzględniona poprzez dodanie, odpowiednio do art. 5 pkt 1 lit c projektu i do art. 20 pkt 3 lit b wnioskowanego zapisu:

		2) zaciągnięcie pierwszego prawnie wiążącego zobowiązania, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna - w zależności od tego, które z tych zdarzeń wystąpiło pierwsze. Należy przy tym zauważyć, iż zarówno w ramach ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, jak również o specjalnych strefach ekonomicznych, udzielania jest przedsiębiorcom regionalna pomoc inwestycyjna na warunkach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 r.) . Zgodnie z art. 2 pkt 23 ww. rozporządzenia przez rozpoczęcie prac nad inwestycją należy rozumieć: 1) rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub 2) pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub 3) inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna- zależnie od tego, co nastąpi najpierw. W związku z powyższym konieczne jest doprecyzowanie ww. definicji rozpoczęcia inwestycji, tak aby uwzględniała ona również zobowiązanie do zamówienia urządzeń. Rozpoczęcie bowiem prac nad projektem przed złożeniem wniosku o pomoc skutkuje co do zasady brakiem możliwości udzielenia przedsiębiorcy wsparcia. Zaproponowane brzmienie art. 5 pkt 1 lit c) oraz art. 20 pkt 3 lit. b) projektu sugeruje natomiast, iż nie ma	
--	--	---	--

		przeszkód do zamówienia urządzeń jeszcze przed złożeniem wniosku o pomoc. Należy przy tym zauważyć, iż jak wynika m.in. z orzecznictwa TSUE5, w przypadku zakupu urządzeń o rozpoczęciu prac nad projektem nie decyduje wartość zaciągniętego zobowiązania. W związku z powyższym nawet zakup urządzeń o niewielkiej wartości w porównaniu do kosztów całkowitych inwestycji stanowić będzie rozpoczęcie prac nad inwestycją. Ponadto, pojęcie rozpoczęcia prac zawarte w art. 5 pkt 1 lit c) oraz art. 20 pkt 3 lit. b) projektu powinno być zbieżne ze stosowaną już w prawie krajowym definicją	
	UOKiK	Uwaga dot. art. 15 projektu ✓ w art. 1 w pkt 4 dodaje się pkt 5 ✓ po art. 7a dodaje się art. 7b Jak wynika z uzasadnienia, celem zmian ma być promowanie płatności bezgotówkowych oraz stworzenie narzędzia dla organów skarbowych w zwalczaniu szarej strefy, w tym przeciwdziałaniu praniu pieniędzy. W opinii UOKiK projektowane przepisy nie powinny być umieszczone w ustawie o prawach konsumenta, ponieważ: 1) celem ustawy o prawach konsumenta jest ochrona interesów konsumentów i uregulowanie przysługujących im praw oraz obowiązków przedsiębiorców, a nie tworzenia narzędzi dla organów administracji skarbowej do walki z tzw. szarą strefą, 2) ustawa jest implementacją dyrektywy 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw	Propozycja wprowadzenia obowiązku skierowanego do przedsiębiorców – a nie konsumentów - przyjmowania płatności powyżej określonej kwoty jedynie za pośrednictwem rachunku płatniczego, np. w ustawie Prawo przedsiębiorców jest w projekcie ustawy realizowana. W art. 18 projekt wprowadza zmiany w ustawie Prawo przedsiębiorców. Po zmianach przedsiębiorca będzie obowiązany do zapewnienia możliwości dokonywania zapłaty w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, przy użycie instrumentu płatniczego.

		konsumentów, która przewiduje harmonizację maksymalną. Należy dodać, że dyrektywa ta została zmieniona dyrektywą 2019/2161 UE z dnia 27 listopada 2019 w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta. Obecnie trwają prace nad implementacją tej dyrektywy – zmieniana jest między innymi ustawa o prawach konsumenta (projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw UC86). Należy mieć również na uwadze, że z punktu widzenia konsumentów temat relacji pomiędzy płatnościami dokonywanymi za pomocą gotówki i bezgotówkowymi nie doczekał się dotychczas konsensusu pomiędzy stanowiskami MF a NBP, co wydaje się być oczekiwane z punktu widzenia transparentności wprowadzania tego typu regulacji do porządku prawnego, mającego znaczenie nie tylko dla kształtowania polityki fiskalnej, ale również pieniężnej oraz bezpieczeństwa publicznego. Przyjęte rozwiązania nie powinny również prowadzić do dyskryminacji grup społecznych, które w czynnościach życia codziennego posługują się wyłącznie tradycyjnym środkiem pieniężnym w postaci gotówki, np. seniorów. W przypadku pozostania przy koncepcji ograniczania dopuszczalnych prawem transakcji gotówkowych proponujemy rozważenie zmiany sposobu jej realizacji, poprzez wprowadzenie obowiązku skierowanego do przedsiębiorców – a nie konsumentów - przyjmowania	
--	--	--	--

		płatności powyżej określonej kwoty jedynie za pośrednictwem rachunku płatniczego. Norma taka mogła by zostać umieszczona np. w ustawie – Prawo przedsiębiorców.	
	UOKIK	Uwaga ogólna dot. ulg W projekcie przewidziano wprowadzenie nowych ulg podatkowych, tj.: ulga na prototyp (możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia go na rynek), ulga na robotyzację (prawo do odliczenia dodatkowych 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację), ulga dla podatników w związku z zatrudnieniem pracowników przy działalności badawczo-rozwojowej, produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia go na rynek. W odniesieniu do ww. ulg można uznać, że wpisują się one w dotychczasowe podejście przyjmowane przez KE, zgodnie z którym o ile ulga dostępna jest dla wszystkich podatników, to fakt, że ostatecznie nie wszystkie przedsiębiorstwa skorzystają z przedmiotowej ulgi można rozpatrywać przez pryzmat podejścia i możliwości biznesowych, a nie w kategoriach przesłanki selektywności⁷. Takie podejście zostało przyjęte również w przypadku ulgi na badania i rozwój (art. 26e Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i odpowiednio art. 18d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).	Uwaga ogólna dot. ulg, które zostały skonstruowane na wzór ulgi B+R, funkcjonującej od kilku lat w systemie podatku dochodowego. W ocenie MF nie występuje wskazana selektywność podatników.

		Jednak, zdaniem KE, ulga na badania i rozwój może stanowić pomoc publiczną, o ile jest ograniczona np. do przedsiębiorstw o określonej wielkości (np. MŚP) lub należących do konkretnego sektora. Z roboczych konsultacji z Ministerstwem Finansów wynika, że w trakcie konsultacji Krajowego Planu Odbudowy, KE zgłosiła zastrzeżenia do ulgi na robotyzację, wskazując, że może ona stanowić pomoc publiczną. W związku z powyższym, należy przeanalizować, jakie sektory i grupy przedsiębiorstw w praktyce będą mogły skorzystać z przedmiotowych ulg, tj. czy ww. ulgi nie będą de facto skierowane do przedsiębiorstw o określonego sektora lub grupy sektorów. W tym kontekście wątpliwości budzi bowiem np. wyłączenie całego sektora usług z możliwości skorzystania z ulgi na prototypy. Jeżeli analiza ta doprowadzi do wniosku, że ulgi faworyzują de facto określone sektory/przedsiębiorstwa proponuje się przeredagować projektowane przepisy tak, aby wyeliminować selektywność ulg albo zapewnić ich zgodność z przepisami o pomocy publicznej.	
8.	NBP	Uwaga dot. art. 15 projektu (dodanie art. 7b w ustawie o prawach konsumenta) Projektowany przepis zakłada dodanie art. 7b w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287), który przewiduje nałożenie na konsumenta obowiązku dokonywania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, jeżeli jednorazowa wartość transakcji z przedsiębiorcą przekracza 20 000 zł	Uwagi nie zostały uwzględnione. Limit został ustalony na poziomie 20 tys., żeby obowiązek płatności za pośrednictwem rachunku bankowego nie obejmował drobnych transakcji.

	lub równowartość tej kwoty. W ocenie NBP propozycja ta budzi istotne wątpliwości z poniżej opisanych względów. Przed wszystkim wskazać należy na stosunkowo wysoki odsetek osób nieposiadających rachunków bankowych w Polsce. Według badania „Zwyczajne płatnicze w Polsce w 2020 r.”, zrealizowanego przez NBP, stopień „nieubankowienia”, mierzony brakiem rachunku płatniczego lub konta bankowego, dla osób pełnoletnich wyniósł 11,5%, natomiast w grupie osób w wieku 65 lat i powyżej wyniósł powyżej 28% . Podobnie, zgodnie z ww. badaniem, stosunkowo wysoki jest odsetek osób nieposiadających karty płatniczej, mierzony brakiem posiadania takiego instrumentu płatniczego, który dla osób pełnoletnich wyniósł 18,3%, zaś dla osób w wieku 65 lat i powyżej wyniósł aż 47,5% . Ponieważ posiadanie rachunku płatniczego i karty płatniczej jest konieczne do dokonywania transakcji bezgotówkowych, proponowana regulacja będzie de facto oznaczała albo zmuszenie tej grupy ludzi do otwierania rachunków bankowych oraz posiadania karty płatniczej, albo głębsze niż dotychczas ich wykluczenie finansowe i być może również społeczne, polegające na ograniczeniu możliwości nabywania dóbr i usług przekraczających ustalony limit. Z tego punktu widzenia regulacja, która wprowadzona ma być w celu ułatwienia monitorowania przedsiębiorców przez służby skarbowe, może okazać się krzywdząca dla znaczącej grupy obywateli niebędących	
--	--	--

		przedsiębiorcami (aby dyscyplinować przedsiębiorców, ogranicza się prawa konsumentów). Dlatego, jak się wydaje, brak jest aksjologicznego uzasadnienia dla jej wprowadzenia. Warto również podkreślić, że płaconie instrumentami bezgotówkowymi przez konsumentów oznaczać może nie tylko monitorowanie ich zakupów przez władzę publiczną, ale również ograniczenie ich prywatności wobec sprzedawców, ponieważ daje większe możliwości gromadzenia przez nich informacji o swoich klientach, a zatem rejestrowania, co i za ile kupuje, co następnie może się wiązać z wykorzystywaniem tych danych niekoniecznie zgodnie z wolą konsumenta i za jego wiedzą (np. do celów profilowania klientów). Dotyczy to nie tylko sprzedawców, ale również dostawców usług płatniczych, np. banków jako wydawców kart płatniczych. Nie można wykluczyć, że są wydatki wynoszące albo przekraczające równowartość 20 000 zł, o których konsument nie chciałby informować swojego banku. W tym kontekście należałoby rozważyć proponowaną regulację również w odniesieniu do prawa do prywatności konsumentów wobec przedsiębiorców, tym bardziej że ochrona tej prywatności została <i>expressis verbis</i> wyrażona m.in. w art. 76 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483, z 2001 r. poz. 319, z 2006 r. poz. 1471, oraz z 2009 r. poz. 946; „Konstytucja RP”). Niezależnie od powyższego, propozycję wprowadzenia określonego obowiązku dla konsumentów przy	
--	--	--	--

	dokonywaniu płatności przekraczających 20 000 zł lub stanowiących równowartość tej kwoty należy kwalifikować jako ograniczającą prawo konsumentów do swobodnego posługiwania się prawnymi środkami płatniczymi, którymi w Polsce są – zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2020 r. poz. 2027) – znaki pieniężne emitowane przez NBP. Trzeba zatem zaakcentować, że proponując tego typu limit, nie podano wyraźnie powodów jego wprowadzenia. W uzasadnieniu do projektu poświęcono temu zagadnieniu jedno zdanie w punkcie pt. „Popularyzacja obrotu bezgotówkowego” (str. 100). Punkt ten natomiast odnosi się do zmian w przepisach podatkowych i nie dotyczy stricte praw konsumenta. Wydaje się jednak, że w kontekście pozostałej części uzasadnienia (str. 96, przedostatni akapit) należałoby przyjąć, że limit nałożony na konsumentów służyć ma przede wszystkim monitorowaniu przez służby skarbowe dokumentacji, rejestrów, systemów bankowych itd. w celu kontrolowania przedsiębiorców. Przy okazji jednak będą gromadzone dane o osobach fizycznych występujących w roli konsumentów. Zatem w projekcie proponuje się nałożenie ograniczeń na konsumentów w celu monitorowania przedsiębiorców, bez dodatkowej analizy wpływu takiego ograniczenia na sferę wolności i praw osób będących konsumentami.	
--	---	--

		Biorąc powyższe pod uwagę, należy wskazać, że ograniczanie możliwości dokonywania lub przyjmowania płatności w gotówce z udziałem konsumentów tylko do określonego limitu, trzeba rozpatrywać m.in. w aspekcie zgodności z ustawą zasadniczą. W tym obszarze warto przywołać przepisy art. 31 ust. 3, art. 51 ust. 2, art. 47 oraz art. 76 Konstytucji RP, odnoszące się odpowiednio do tego, że: – ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw; – władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym; – każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym; – władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Limitowanie konsumentom możliwości pozostania anonimowymi przy dokonywaniu zakupów należy	
--	--	---	--

		rozpatrywać w kontekście ograniczania wolności jednostki. Płatności w formie bezgotówkowej nie zapewniają bowiem konsumentowi anonimowości takiej jak płatności gotówkowe (ze względu na możliwość śledzenia płatności bezgotówkowej, na którą wyraźnie wskazuje się w uzasadnieniu do projektu – por. str. 96 uzasadnienia). Warto zatem zaznaczyć, że o ile ograniczenia wyrażonych w ustawie zasadniczej wolności i praw mogą być wprowadzone w drodze zwykłej ustawy, to przede wszystkim muszą spełniać przesłanki wymienione w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, które są konieczne dla wprowadzenia takich ograniczeń. Zgodnie z tym przepisem wprowadzenie ograniczeń możliwe jest wyłącznie w przypadkach, kiedy są one konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. W uzasadnieniu do projektu nie wykazano, że zaproponowane ograniczenie dla konsumentów, które może naruszać prawo do ich prywatności, bądź też zasada powstrzymywania się przez władze publiczne od pozyskiwania informacji innych niż niezbędne o obywatelu, rzeczywiście są konieczne dla bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Oznaczać to może, że projektowany art. 7b ustawy	
--	--	---	--

	o prawach konsumenta nie spełnia podstawowego warunku koniecznego dla wprowadzania ograniczeń w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw człowieka, określonych w ustawie zasadniczej. Można tutaj przywołać orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego („TK”), np. wyrok TK z dnia 9 października 2012 r., sygn. P 27/11 . Do zasad proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) ochrony prywatności (art. 47 Konstytucji RP) oraz autonomii informacyjnej (art. 51 ust. 2 Konstytucji RP) w kontekście pozyskiwania przez władzę publiczną informacji o obywatelach do celów realizacji zadań przez służby podatkowe, TK odniósł się również w wyroku z dnia 20 listopada 2002 r., sygn. K 41/02 . Wskazać należy także, iż istotna jest różnica między ograniczeniem działalności gospodarczej a ograniczeniami wprowadzonymi w stosunku do osób fizycznych, na co zwrócił uwagę TK w wyroku z dnia 8 lipca 2008 r., sygn. K46/07 . NBP pragnie dodatkowo podkreślić, że wskazane działania wobec konsumentów w omawianej materii mogą stać w sprzeczności (lub niwelować pozytywny wydźwięk) z dążeniami prawodawcy w kwestii zawarcia w przepisach prawa obowiązku akceptacji gotówki (znaków pieniężnych emitowanych przez NBP) przez przedsiębiorców akceptujących transakcje płatnicze dokonywane bezgotówkowymi instrumentami płatniczymi (akceptant). Z jednej strony bowiem władza	
--	--	--

		publiczna podejmuje działania na rzecz ograniczania płatności gotówką (co wynika z projektu), z drugiej zaś Sejm, uchwalając ustawę o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk nr 1221), ugruntował status gotówki, jako powszechnie akceptowanego środka płatniczego, również w sensie prawnym. Jakkolwiek działania te nie muszą być uznane za wykluczające się, to mogą one wywołać – w przypadku np. równoczesnego wdrażania – niezrozumienie wśród konsumentów. Dodatkowo, w nawiązaniu do wspomnianej powyżej ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych, należy zasygnalizować ewentualne niejasności, które mogą wiązać się z wprowadzeniem limitu 20 000 zł dla płatności konsumenckich, z uwagi na już uchwalony przez Sejm w ustawie o usługach płatniczych limit . Zgodnie z nowym przepisem, akceptant będzie mógł odmówić przyjęcia płatności gotówkowej od konsumenta, jeśli płatność ta przekracza lub jest równa przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanemu przez Prezesa GUS (w chwili obecnej jest to równowartość 5 370,64 zł). Wprawdzie proponowany limit 20 000 zł oraz uchwalony już limit 5 370,64 zł mają inne zakresy, tj. limit 20 000 zł dotyczyć ma płatności konsumentów na rzecz przedsiębiorców, zaś limit 5 370,64 zł płatności konsumentów z dowolnymi akceptantami (w większości z przedsiębiorcami, ale także z akceptantami innymi niż przedsiębiorcy), jak również limit 20 000 zł ma być	
--	--	---	--

		bezwzględny, tj. proponowany przepis ogranicza dokonywanie płatności gotówką od tego limitu, zaś uchwalony limit 5 370,64 zł może zostać przekroczony, jeśli akceptant się temu nie sprzeciwi, to jednak można przypuszczać, że z czasem uchwalony już limit wprowadzi pewną zasadę/zwyczaj dokonywania płatności gotówkowych do kwoty nie wyższej niż ten limit. Zatem u konsumentów może pojawić się nawyk nieprzekraczania tej kwoty płatności gotówkowych, automatycznie dokonując wyższych płatności instrumentami bezgotówkowymi. Gdyby tak było, to wprowadzanie bezwzględnego limitu 20 000 zł, czyli niemal czterokrotnie wyższego niż obecnie uchwalony przez Sejm, byłoby nieuzasadnione. Należy również mieć na uwadze, że w dokumencie opublikowanym przez Komisję Europejską we wrześniu 2020 r. „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie unijnej strategii w zakresie płatności detalicznych” znalazło się stwierdzenie, iż „Równoległe ze wspieraniem płatności cyfrowych, tak aby zapewnić konsumentom większe możliwości wyboru, Komisja będzie nadal chronić status gotówki denominowanej w euro jako prawnego środka płatniczego. Komisja ma świadomość wyrażanych przez organizacje konsumenckie – i podzielanych przez nią – obaw, że istnieje znaczne ryzyko, iż wraz z cyfryzacją coraz większej liczby usług osoby nieposiadające dostępu do	
--	--	---	--

		usług cyfrowych mogą stać się jeszcze bardziej wykluczone niż obecnie. W UE nadal ok. 30 mln osób dorosłych nie posiada rachunku bankowego.”. Choć kwestie gotówki poruszane przez KE w ww. dokumencie dotyczą waluty euro, to nie ulega wątpliwości, że ewentualne inicjatywy podejmowane przez KE w tym zakresie będą mogły stanowić drogowskaz dla zastosowania analogicznych rozwiązań również przez państwa członkowskie spoza strefy euro, w tym Polskę. Odnosząc się do zagadnienia ewentualnego limitowania wartości transakcji dokonywanych gotówką, warto również wskazać na prace prawodawcy unijnego. W Projekcie rozporządzenia UE w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu - Proposal for a regulation of the EP and the Council of the EU on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing , zaproponowano wprowadzenie limitu zapłaty gotówką w stosunkach osób fizycznych z przedsiębiorcami. Zatem równolegle z pracami nad projektem trwają również prace nad uregulowaniem limitów zapłaty gotówkowej na poziomie UE, z tą różnicą, że uzasadnieniem dla ich wprowadzenia nie są względy monitorowania przedsiębiorców oraz konsumentów na potrzeby służb podatkowych, ale przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. Zaproponowany poziom limitu jest również o wiele wyższy (10 000 euro) niż zawarty	
--	--	--	--

	w dodawanym art. 7b ustawy o prawach konsumenta . W opinii NBP nie jest zatem zasadne obecnie wprowadzanie limitów w polskim prawie w zakresie płatności z udziałem konsumentów w kontekście równolegle toczących się prac nad wprowadzeniem zasad wspólnych dla wszystkich krajów UE i wynikających z przepisów dotyczących AML. Warto również podkreślić, że inny powód wprowadzenia ewentualnych przepisów dotyczących limitu (limit ten powinien być uzasadniony z punktu widzenia przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, a nie przede wszystkim z punktu widzenia ułatwień dla kontroli skarbowej) może oznaczać, że próg ograniczenia również może być inny niż zaproponowany w projekcie (20 000 zł). Warto również wskazać, że wzrost popularności płatności instrumentami bezgotówkowymi w ostatnich latach w Polsce postępuje bardzo szybko i dokonuje się w dużej mierze przez organizację i samoregulację podmiotów sektora usług płatniczych, czego przejawem jest chociażby efektywna działalność Fundacji Polska Bezgotówkowa. Tym samym brak jest realnych powodów do wymuszania na uczestnikach obrotu użycia instrumentów bezgotówkowych. Należy również zwrócić uwagę na jeszcze jeden, bardzo ważny aspekt działań zmierzających do ograniczenia lub nawet likwidacji płatności gotówkowych, którym jest bezpieczeństwo dokonywania transakcji oraz niezagrożona i nieprzerwana zdolność rynku do	
--	--	--

	dokonywania płatności między jego uczestnikami. Wykorzystanie instrumentów bezgotówkowych oparte jest na systemach informatycznych, dostawach energii elektrycznej, infrastrukturze technicznej, łańcuchu powiązanych ze sobą podmiotów (banków, agentów rozliczeniowych, izb rozliczeniowych) itd. Zatem nadmierne i zbyt szybkie ograniczenie płatności gotówkowych wiąże się ze znacznie większą ekspozycją na zagrożenia związane z atakami na infrastrukturę oraz bezpieczeństwo cybernetyczne poszczególnych części, bądź też całego rynku, np. atak cybernetyczny na Estonię w 2007 r., który sparaliżował to państwo i ogółem trwał trzy tygodnie, lub awarie w czerwcu i lipcu 2018 r. globalnych organizacji kartowych Visa i MasterCard, które uniemożliwiły dokonywanie transakcji kartowych w Europie trwające do kilkunastu godzin. W przypadku znaczących kryzysów lub incydentów bezpieczeństwa, których nie można wykluczyć, płatności znakami pieniężnymi emitowanymi przez NBP stanowią alternatywny do obrotu bezgotówkowego sposób dokonywania transakcji, który nie podlega zagrożeniom związanym z cyberbezpieczeństwem. Komentarz ten pozostaje aktualny również w odniesieniu do niżej opisanej uwagi (pkt 2) dotyczącej proponowanej zmiany w art. 19 ustawy – Prawo przedsiębiorców, polegającej na zmniejszeniu progu płatności gotówkowych dla przedsiębiorców do 8 000 zł.	
--	---	--

		Dodatkowo należy wskazać, że nałożony na konsumentów obowiązek korzystania z rachunku płatniczego przy ww. transakcjach obwarowany został sankcją wobec przedsiębiorcy, polegającą na zaliczeniu do przychodów kwoty transakcji konsumenckiej otrzymanej bez pośrednictwa rachunku płatniczego (projektowany art. 14 ust. 2 pkt 22 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i art. 12 ust. 1 pkt 16 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Oczywiście jest, że wprowadzona wobec przedsiębiorców sankcja uznania kwoty transakcji konsumenckiej bez pośrednictwa rachunku płatniczego za przychód przedsiębiorcy, podlegający opodatkowaniu, w warunkach rynkowych uniemożliwi konsumentowi nieposiadającemu rachunku płatniczego dokonanie takiej transakcji albo podwyższy jej koszt po stronie konsumenta. Konkludując, NBP stoi na stanowisku, że wobec niepełnego „ubankowienia” i poziomu posiadania kart płatniczych u osób pełnoletnich w Polsce, zwłaszcza osób powyżej 65 roku życia, jak również w związku z wyżej wskazanymi wątpliwościami dotyczącymi naruszania anonimowości konsumentów oraz zasady autonomii informacyjnej oraz z uwagi na wprowadzenie przez Sejm w ustawie o usługach płatniczych limitowania płatności gotówkowych konsumenta wobec akceptanta, a także w odniesieniu do trwających obecnie prac na poziomie UE, projektodawca	
--	--	---	--

		powinien usunąć propozycję dodania art. 7b w ustawie o prawach konsumenta ustanawiającego limit 20 000 zł na płatności dokonywane przez konsumentów w gotówce. Ewentualne wprowadzenie takiego limitu powinno być dyskutowane w ramach uzgadniania ww. rozporządzenia unijnego. Projektodawca powinien również zbadać przesłanki dopuszczalności ustanawiania takiego ograniczenia w odniesieniu do wyżej opisanej zasady proporcjonalności i ewentualnie odpowiednio uzupełnić uzasadnienie do projektu.	
	NBP	Uwaga dot. art. 18 pkt 1 projektu (zmiany do art. 19 ustawy – Prawo przedsiębiorców) W projektowanej regulacji proponuje się wprowadzenie zmiany do art. 19 ustawy – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), która polega na zmniejszeniu z 15 000 zł do 8 000 zł kwoty, od której przedsiębiorcy do rozliczeń między sobą muszą wykorzystywać rachunki płatnicze. Oznacza to, że przedsiębiorcy nie będą mieli możliwości posłużenia się gotówką do wzajemnych rozliczeń już od 8 000 zł, co we wzajemnych relacjach między nimi jest kwotą niewielką. Należy zatem wskazać, że jest to istotne zmniejszenie zarówno swobody działalności przedsiębiorców, jak i użyteczności znaków pieniężnych będących prawnym środkiem płatniczym w rozliczeniach między tymi przedsiębiorcami. Rozliczenia gotówkowe, zwłaszcza u mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, mogą odgrywać znaczną rolę i mieć bardzo praktyczne zastosowanie, np. możliwość zapłaty na bieżąco za dostarczany do sklepu towar z	Uwagi nie zostały uwzględnione. Zmiana dotyczy transakcji pomiędzy przedsiębiorcami, tj. dokonywania lub przyjmowania płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą, gdy stroną transakcji z której wynika płatność jest inny przedsiębiorca. Transakcje te powinny być dalece transparentne i odbywać się w formie bezgotówkowej.

		utargu gotówkowego bez konieczności wprowadzania tego utargu do systemu bankowego. Należy zaznaczyć, że nie wszyscy przedsiębiorcy mają łatwy dostęp do oddziałów bankowych lub wpłatomatów, zaś gotówka ciągle stanowi dużą część płatności konsumentów. Tego typu zmiana, ograniczająca swobodę prowadzenia działalności gospodarczej, powinna zostać odpowiednio uzasadniona. Należałoby co najmniej przedstawić precyzyjne uzasadnienie dla takiego obniżenia, np. bazując na badaniach lub danych, które wskazywałyby, z jakich konkretnie względów poziom 8 000 zł jest właściwą kwotą w tym zakresie. Konieczne jest również przedstawienie skutków takiej regulacji, zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projektodawca zaniechał tego obowiązku, jako że brak jest odpowiedniego opisu tej zmiany w uzasadnieniu do projektu. Dodatkowo należy wskazać, że przewidziana wobec przedsiębiorców zmiana art. 19 pkt 2 ustawy – Prawo przedsiębiorców, polegająca na obniżeniu progu wartości transakcji rozliczanych bezgotówkowo z kwoty 15 000 zł do kwoty 8 000 zł, oraz przewidywany w art. 19a tej ustawy obowiązek zapewnienia przez przedsiębiorcę możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w każdym miejscu, w tym poza lokalem przedsiębiorstwa, w połączeniu z ulgami dla przedsiębiorców na nabycie terminali płatniczych,	
--	--	---	--

		uprzywilejowuje wydawców i operatorów instrumentów płatniczych oraz firmy produkujące terminale płatnicze, kosztem firm obsługujących gotówkę. W związku z brakiem wskazania na czynniki, które miałyby uzasadniać zmianę powodującą ograniczenia w prowadzonej działalności gospodarczej, brakiem odpowiedniej analizy skutków takiej zmiany dla przedsiębiorców oraz faktem, iż projektowany przepis zmierza do praktycznego ograniczenia stosowania znaków pieniężnych będących prawnym środkiem płatniczym, NBP proponuje usunięcie powyższej zmiany z projektu.	
	NBP	Uwaga dot. art. 1 pkt 46, 47, art. 13 pkt 4-7 projektu Wpływ na rynek pracy i przedsiębiorstwa. Kształt systemu podatkowo-składkowego po wprowadzeniu planowanych zmian Najważniejsze zmiany przewidziane w projekcie obejmują znaczące zwiększenie kwoty wolnej w PIT, przywrócenie jednolitej kwoty wolnej dla wszystkich podatników rozliczających się według skali podatkowej, likwidację odliczenia składki zdrowotnej w PIT oraz uzależnienie wysokości składki zdrowotnej opłacanej przez osoby samozatrudnione od ich dochodu. W odniesieniu do dochodów z pracy najemnej, proponowane zmiany będą w przypadku większości podatników – uzyskujących dochody do poziomu nieco powyżej przeciętnego wynagrodzenia – oznaczały zmniejszenie obciążeń podatkowo-składkowych.	

		Natomiast obciążenia osób o wysokich dochodach (mniej więcej powyżej dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia) wzrosną. Taki kształt zmian zmierza w pożądanym kierunku z punktu widzenia oddziaływania systemu podatkowego na rynek pracy. W przypadku osób o niskich dochodach, obecny poziom łącznego obciążenia dochodów podatkami i składkami w Polsce pozostaje bowiem relatywnie wysoki na tle krajów OECD (Wykres 1). Może to stanowić czynnik ograniczający skłonność do (lub zdolność) podejmowania legalnej pracy przez osoby mniej wykwalifikowane, co z kolei przekłada się negatywnie na ich perspektywy podnoszenia kwalifikacji i dalszej aktywności na rynku pracy. Natomiast obciążenie podatkowo-składkowe osób o wysokich dochodach jest niskie na tle innych krajów (Wykres 2). Wprowadzenie proponowanego zwiększenia może wpłynąć negatywnie na podaż pracy tych osób lub skłonić je do zmiany formy działalności na niżej opodatkowaną, jednak biorąc pod uwagę wyjściowo niski poziom tego obciążenia, łączny efekt fiskalny będzie z dużym prawdopodobieństwem pozytywny, zaś wpływ na rynek pracy mniej niekorzystny niż w przypadku wysokiego opodatkowania osób o niskich dochodach. W odniesieniu do opodatkowania dochodów osób samozatrudnionych, proponowane zmiany będą skutkowały zwiększeniem obciążeń dla znacznej grupy podatników,	
--	--	---	--

		w szczególności tych dotychczas rozliczających się liniową stawką 19%. Jednocześnie zmiany te będą pozwalały tym podatnikom na zmniejszenie skali wzrostu obciążeń (lub wręcz uniknięcie tego wzrostu) poprzez przejście na inne formy opodatkowania, w szczególności ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. W tym obszarze, ocena proponowanych zmian jest bardziej złożona, niż w przypadku dochodów z pracy. W przypadku części osób samozatrudnionych, istnieją poważne argumenty ekonomiczne przemawiające za zwiększeniem obciążeń podatkowo-składkowych. Wysokość tych obciążeń jest bowiem przeciętnie znacznie niższa niż w przypadku osób zatrudnionych na umowę o pracę. Według danych Ministerstwa Finansów, w 2016 r. przeciętne obciążenie podatkowo-składkowe osób zatrudnionych na umowę o pracę wyniosło 44% dochodu brutto, zaś w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą było to 24% dochodu brutto . Tak duża rozbieżność skutkuje arbitrażem podatkowym i przechodzeniem podatników z umowy o pracę na samozatrudnienie. Tylko w latach 2015-2019 liczba podatników rozliczających się podatkiem liniowym od działalności gospodarczej wzrosła o blisko 40%. Dotyczyło to zarówno podatników o wysokich dochodach, którzy osiągają z tego tytułu największe korzyści, jak i podatników o niższych dochodach, niekiedy skłanianych do takiego kroku przez dotychczasowych pracodawców. Ograniczenie bodźców do tego typu	
--	--	--	--

	arbitrażu powinno przyczynić się do zwiększenia dochodów podatkowych i przynieść szereg innych korzyści. W odniesieniu do pracowników o niższych dochodach, zmiany w zasadach opodatkowania i oskładkowania powinny zwiększyć udział umów o pracę, a tym samym poprawić ogólną stabilność warunków zatrudnienia i zabezpieczenia społecznego pracowników. Jednocześnie jednak, zwiększenie obciążeń podatkowo-składkowych osób samozatrudnionych dotknie nie tylko osoby korzystające z podatku liniowego dla celów legalnej optymalizacji podatkowej, ale również osoby prowadzące rzeczywistą działalność gospodarczą i osiągające z tego tytułu umiarkowane dochody. Proponowane zmiany uczynią tę działalność mniej opłacalną i negatywnie wpłyną na sektor małych i średnich przedsiębiorstw, choć wpływ ten będzie częściowo ograniczany przez wspomnianą możliwość zmiany formy opodatkowania na bardziej korzystną. W przypadku osób, których obciążenia podatkowe mimo to wzrosną, wzrost ten może skłaniać do zrekompensowania utraconego dochodu poprzez np. podniesienie cen dla klientów, obniżenie wynagrodzeń pracowników lub zmniejszenie zatrudnienia. W opinii NBP cenne, w obliczu odczuwalnych już ograniczeń po stronie podaży pracy w Polsce, jest planowane w projekcie wsparcie procesu robotyzacji w gospodarce.	
--	---	--

		W krótszym okresie robotyzacja i automatyzacja niekoniecznie muszą bowiem eliminować wkład czynnika ludzkiego w procesy produkcyjne, ale stanowią ważne źródło wzrostu produktywności pracy i same w sobie również kreują zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Uelastyczniają także reakcję producentów na silniejsze zmiany struktury i wielkości popytu. Dostępne badania przedsiębiorstw NBP oraz statystyki przywoływane w uzasadnieniu do projektu wskazują, że stopień wykorzystania robotyzacji i automatyzacji w bieżącej działalności przedsiębiorstw jest w Polsce nadal ograniczony. Tym ważniejsze wydają się przewidziane w projekcie dodatkowe zachęty ze strony państwa do wdrażania przez firmy nowych rozwiązań technologicznych, np. w postaci zaproponowanej „ulgi robotyzacyjnej”. Projekt przewiduje daleko idące zmiany w systemie opodatkowania dochodów osób fizycznych oraz wymiaru składki zdrowotnej, ale w ocenie NBP, z punktu widzenia stworzenia stabilnego i spójnego systemu podatkowo-składkowego, pożądanym byłoby rozważenie zmian również w innych obszarach tego systemu. W projekcie przewidziano odejście od zasady ryczałtowego wymiaru składki zdrowotnej w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą (za wyjątkiem osób rozliczających się w ramach karty podatkowej), ale pozostałe składki na ubezpieczenie społeczne dla tej grupy osób pozostaną ryczałtowe.	
--	--	--	--

		Trudno jest znaleźć uzasadnienie dla takiej rozbieżności. W dalszym ciągu przedsiębiorcy będą odprowadzali pozostałe składki (na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) za siebie w tej samej wysokości, niezależnie od poziomu dochodu. Wysokość tych składek pozostanie znacznie niższa, niż kwoty składek przeciętnie odprowadzanych za pracowników zatrudnionych na umowę o pracę. Jest to szczególnie problematyczne w przypadku składek emerytalnych, ponieważ niskie kwoty składek wpłacanych przez osoby samozatrudnione będą w przyszłości przekładały się na bardzo niskie świadczenia emerytalne. W konsekwencji, osoby te (pod warunkiem spełnienia warunku stażowego) będą prawdopodobnie otrzymywały emerytury minimalne, do których dopłacać będzie ogół podatników. Przy okazji modyfikacji przepisów dotyczących oskładkowania w projekcie nie podjęto również próby uporządkowania kwestii związanych z ubezpieczeniami rolniczymi. Tymczasem w przypadku rolników składka zdrowotna nadal liczona będzie według dotychczasowej metody, czyli 1 zł miesięcznie od hektara przeliczeniowego, zaś w gospodarstwach poniżej 6 ha składka będzie finansowana w całości z budżetu państwa. Duża dysproporcja między oskładkowaniem rolniczej i pozarolniczej działalności, w kontekście wyznaczonych w nowej ustawie celów związanych z bardziej sprawiedliwą redystrybucją	
--	--	--	--

		dochodów, może budzić sprzeciw ze strony przedsiębiorców. W projekcie ustawy nie odniesiono się też bezpośrednio do zapowiedzianej w maju br. kwestii wprowadzenia pełnego oskładkowania umów zleceń (z perspektywą wprowadzenia jednego kontraktu na pracę).	
NBP	Uwagi do OSR Wpływ na jednostki samorządu terytorialnego („JST”) Zgodnie z załączoną do projektu oceną skutków regulacji, projektowane zmiany przepisów podatkowych będą skutkowały trwałym ubytkiem dochodów JST w wysokości 15,4 mld zł rocznie (co stanowi 28% dochodów JST z tytułu PIT w 2020 r.). Tak znaczne ograniczenie dochodów JST rodzi istotne ryzyko niepożądanych konsekwencji makroekonomicznych, które nie zostały odnotowane w załączonej do projektu ocenie skutków regulacji. W następstwie zmniejszenia dochodów własnych, samorządy będą bowiem zmuszone do ograniczenia usług publicznych, które do tej pory były finansowane z tych dochodów. Najważniejszym obszarem, którego dotyczy to ryzyko, są wydatki na oświatę. Według danych Ministerstwa Finansów, w 2020 r. wydatki samorządów w działach oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza wyniosły 86,4 mld zł, przy czym 52,4 mld zł z tej kwoty zostało sfinansowane z subwencji oświatowej oraz dotacji celowych z budżetu państwa na ten cel. Oznacza to, że wydatki na oświatę w wysokości 34 mld zł (ponad	W Ministerstwie Finansów przygotowano projekt ustawy, w której zaproponowano rozwiązania zapewniające dostosowanie systemu finansów samorządu terytorialnego do wyzwań, związanych z wdrożeniem programu Polski Ład, zwłaszcza w obszarze zmian w systemie podatkowym. Dzięki dobrej sytuacji budżetowej jeszcze w 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymają, na poczet wydatków przyszłorocznych, dodatkowe środki w wysokości 8 mld zł (dzielone algorytmem), jako uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na realizację zadań własnych. Wprowadzone zostaną również rozwiązania stabilizujące i wzmacniające finanse samorządów, które sprawią, że ich dochody będą bardziej stabilne i mniej narażone na cykliczność i wprowadzane zmiany legislacyjne. System finansów samorządowych zostanie uzupełniony o dodatkową regułę zapewniającą długookresową stabilizację w zakresie wpływów podatkowych. Mechanizm korekcyjno-wyrównawczy zostanie oparty na bieżących wpływach z PIT i CIT, co skutkować będzie lepszym	

	39% całkowitych wydatków na ten cel) zostało sfinansowane z dochodów własnych samorządów. Należy zatem oczekiwać, że ograniczenie tych dochodów o ponad 15 mld zł rocznie istotnie wpłynie na poziom i dostępność edukacji w Polsce. W dłuższej perspektywie może to negatywnie wpłynąć na poziom wykształcenia polskich pracowników, a w konsekwencji na potencjalny wzrost i konkurencyjność polskiej gospodarki. JST przeznaczają także dochody własne na dofinansowanie tych usług publicznych, w przypadku których pobierane są opłaty, ale wysokość tych opłat nie pokrywa całości kosztów usług. Przykładem takich usług jest wywóz odpadów komunalnych – pomimo bardzo znaczącego w ostatnich latach wzrostu opłat ponoszonych przez mieszkańców, wpływy z tych opłat nadal nie są wystarczające do pokrycia kosztu wywozu odpadów. Według danych Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, w 2020 r. samorządy dopłaciły do kosztów wywozu odpadów 1,4 mld zł. Innym przykładem usług dofinansowanych z dochodów własnych jest komunikacja publiczna, gdzie również wpływy z biletów nie są wystarczające do pokrycia kosztów zapewnienia tej usługi. Ograniczenie dochodów własnych samorządów będzie prawdopodobnie prowadziło do zwiększenia opłat za usługi dofinansowywane z tych dochodów, co obciąży dodatkowo budżety gospodarstw domowych i przyczyni się do podwyższenia inflacji CPI.	dopasowaniem wysokości subwencji i wpłat dokonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego do aktualnej sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Zostaną wprowadzone także rozwiązania przejściowe w zakresie zwiększenia elastyczności zarządzania budżetami na skutek zmiany reguł fiskalnych obowiązujących samorządy. Wprowadzona zostanie - od roku 2023 - nowa część subwencji ogólnej - część rozwojowa, która zapewni stałe wsparcie samorządom o charakterze inwestycyjnym. Jej podział na poszczególne jednostki będzie odbywał się na podstawie zobiektywizowanego algorytmu.
--	---	--

		W przypadku komunikacji publicznej alternatywą dla podwyżek cen biletów może być ograniczenie jej dostępności, co prawdopodobnie przyniosłoby negatywne skutki dla rynku pracy w postaci zmniejszenia mobilności pracowników.	
	NBP	Uwaga dot. art. 1 pkt 44, art. 23 projektu Spodziewane efekty niektórych innych planowanych rozwiązań podatkowych Obok zasadniczych zmian dotyczących skali podatkowej w PIT i składki zdrowotnej, projekt obejmuje także szereg mniejszych zmian w innych obszarach systemu podatkowego. W odniesieniu do niektórych spośród z tych zmian, można wyrazić wątpliwość, czy ich efekty będą zgodne z oczekiwaniami. W art. 23 projekt przewiduje abolicję podatkową (do 31 grudnia 2022 r.) w odniesieniu do dochodów (niepochodzących z przestępstw), które nie zostały rozliczone w ramach podatków dochodowych. Wątpliwości budzi cel takiego rozwiązania, w sytuacji gdy spodziewane wpływy będą niewielkie (0,02% PKB), zaś literatura przedmiotu wskazuje, że rozwiązania o takim charakterze nie mają wpływu na długotrwały wzrost stopnia wypełniania obowiązków przez podatników, lub wpływ ten jest ograniczony. Dyskusyjne są również elementy konstrukcyjne abolicji podatkowej. Proponowana stawka tzw. przejściowego ryczałtu od niektórych dochodów ma wynieść 8%. W świetle wyroku TK z 20 listopada 2002 r., sygn. K 41/02 określenie stawki poniżej stawki efektywnej PIT (ok. 9%,	

	dane Ministerstwa Finansów za 2019 r.), CIT (17%, dane Ministerstwa Finansów za 2018 r.) oraz wyraźnie poniżej karnej stawki opodatkowania nieujawnionych dochodów (75%) może oznaczać niezgodne z ustawą zasadniczą uprzywilejowanie nieuczciwych podatników wobec podmiotów wywiązujących się z obowiązków podatkowych. Warto wskazać, że OECD (2015) zaleca, aby przyjmowana stawka była nie niższa niż obowiązująca dla uczciwego podatnika i nie wyższa niż stawka karna. Ponadto brak w proponowanych przepisach zastrzeżenia, że abolicja dotyczy dochodów uzyskanych do momentu ogłoszenia projektu, co może zachęcać podatników do ukrywania dochodów aż do terminu składania wniosków, co byłoby działaniem niepożądanym z punktu widzenia finansów publicznych. Artykuł 1 pkt 44 projektu przewiduje wprowadzenie preferencji dla podatników PIT z tytułu inwestycji w alternatywne spółki inwestycyjne (spółki venture capital). W uzasadnieniu do projektu nie przedstawiono argumentów wskazujących dlaczego akurat taka ulga podatkowa jest właściwym narzędziem wspierania przez państwo rozwoju działalności innowacyjnej. W ramach przeprowadzonego w 2018 r. przeglądu polskiej gospodarki, OECD wskazała, że barierą dla rozwoju rynku venture capital w Polsce jest raczej niedobór odpowiednich projektów, a nie brak finansowania. W celu zwiększenia podaży takich projektów w raporcie	Odnośnie zwolnienia od podstawy opodatkowania wydatków na ASI uwaga jest niezasadna Istotą tej ulgi jest zachęta dla inwestorów będących osobami fizycznymi (zarówno uzyskującymi przychody z działalności gospodarczej jak i z innych źródeł), w inwestowanie w przedsięwzięcia obarczone wysokim ryzykiem – ASI i spółki w których ASI posiada co najmniej 5% udziałów (akcji). Ulga ta została wprowadzona w następstwie sygnałów z rynku o małym zainteresowaniu inwestorów w inwestycje w ASI oraz spółki venture capital. Zakładanym skutkiem tej ulgi jest zwiększenie liczby inwestorów indywidualnych inwestujących w takie podmioty, a
--	---	---

		rekomendowano zwiększenie inwestycji w badania naukowe i szkolnictwo wyższe. W przypadku tego rodzaju zachęt podatkowych istnieje duże ryzyko zbędnych strat społecznych (deadweight losses), tj. dofinansowania przez państwo działań, które w przypadku braku tego dofinansowania i tak zostałyby podjęte. Można przy tym oczekiwać, że z proponowanej ulgi skorzystają przede wszystkim podatnicy o wysokich dochodach (a przynajmniej o dużym majątku), co wydaje się sprzeczne z jednym z ogólnych celów projektu, jakim jest stworzenie w Polsce sprawiedliwego systemu podatkowego, w którym podatki są płacone przez podatników w wysokości adekwatnej do ich możliwości.	tym samym rozpowszechnienie tej formy inwestycji kapitałowych wśród osób fizycznych.
	NBP	Uwaga dot. art. 16 projektu Mechanizm ostrzegania firm o ryzyku wpłatania się w karuzele podatkowe Wątpliwości budzi treść proponowanego art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422 z późn. zm.). Na podstawie projektowanego przepisu Szef KAS będzie mógł podejmować działania informujące podatnika o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczany do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy będącego znikającym podatnikiem (tj. podatnikiem działającym z potencjalnym zamiarem oszustwa). Uprawnienie informacyjne Szefa KAS nie jest ograniczone żadnymi warunkami i żadnym terminem oraz jest uznaniowe. W	Uwaga uwzględniona Zgodnie z nowelizowanym art. 12c ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie sprawował nadzór nad zadaniami Szefa KAS dotyczącymi działalności analitycznej i informacyjnej, o której mowa w art. 15a ust. 1. Zatem kontrola działalności informującej w projektowanym w art. 15a zakresie będzie realizowana wobec Szefa KAS w ramach obowiązku składania corocznie do dnia 31 marca informacji, którą Szef KAS będzie składał ministrowi do spraw finansów publicznych.

		uzasadnieniu wskazano, że instytucja ta nie będzie stosowana powszechnie, ale wyjątkowo. Nie ulega wątpliwości, iż informacja Szefa KAS o ryzyku wystąpienia w obrocie znikającego podatnika będzie miała dla podatnika (przedsiębiorcy) szczególną wartość gospodarczą, a także może zabezpieczać przed skutkami naruszenia przepisów podatkowych, karno-skarbowych i karnych. Nie jest oczywiste, czy uznaniowe korzystanie z takiego uprawnienia informacyjnego nie będzie naruszało zasady równego traktowania podatników i przedsiębiorców. Wydaje się ponadto, że stosowanie przez Szefa KAS uprawnienia informacyjnego, z uwagi na jego uznaniowość, wymaga szczególnej kontroli np. parlamentarnej lub społecznej poprzez zamieszczenie odpowiednich informacji w BIP.	
	NBP	Uwaga dot. art. 1 pkt 9 projektu (art. 9 ust. 1c i 1d ustawy CIT) Wyłączenie NBP z obowiązku przesyłania ksiąg rachunkowych w ramach JPK dla potrzeb CIT NBP wnosi o uzupełnienie projektowanego art. 9 ust. 1c i 1d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych o wyłączenie NBP z obowiązku przesyłania, do urzędu skarbowego, ksiąg rachunkowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3	Uwaga uwzględniona. Przepis wprowadzający odpowiednie wyłączenie zostanie przygotowany.

		Ordynacji podatkowej. Powyższy obowiązek ma wejść w życie od 1 stycznia 2023 r. (m.in. str. 116 uzasadnienia do projektu). Jako podatnik CIT podmiotowo zwolniony od tego podatku (art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) NBP jest zwolniony ze składania zeznań podatkowych dla celów CIT (art. 27 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych), a także nie ma obowiązku umieszczania w ramach ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych informacji niezbędnych do obliczania wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 16a-16m ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (interpretacja indywidualna sygn. 1462-IPPB3.4510.924.2016.1.AG). Do NBP nie znajdują zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217), co znajduje potwierdzenie w art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Zasady rachunkowości NBP ustala, zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2020 r. poz. 2027), Rada Polityki Pieniężnej, będąca organem NBP. Zasady te określone są uchwałą nr 13/2020 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie zasad rachunkowości Narodowego Banku Polskiego, wzoru bilansu, rachunku zysków i strat oraz zawartości informacji dodatkowej (Dz. Urz. NBP z 2020 r. poz. 24).	
--	--	---	--

		Biorąc pod uwagę powyższe oraz cel projektowanej regulacji, obejmowanie NBP obowiązkiem przesyłania ksiąg rachunkowych w ramach JPK dla potrzeb CIT nie jest zasadne, ponadto powodowałoby po stronie NBP dodatkowe koszty, związane m.in. z dostosowaniem systemów informatycznych.	

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM**Projekt ustawy**

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (UD 260)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy

2. Siedziba

Ul. Trębacka 4/111, 00-074 Warszawa

3. Adres do korespondencji i adres e-mail: biuro@zppps.pl

B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM

Lp.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1	Witold Włodarczyk	

C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY

W odpowiedzi na skierowany do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (UD 260) Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy pragnie zaproponować wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r., które będą skutkować uzyskaniem dodatkowych dochodów budżetowych.

Projekt ustawy będący konkretyzacją strategii rządu przedstawionej jako „Polski Ład” dotyczy wielu dziedzin życia społecznego i zawiera propozycję zmian wielu aktów prawnych regulujących m.in. prawo podatkowe. W ramach „Polskiego Ładu” zapowiadanych jest szereg programów społecznych, których realizacja niesie ze sobą ogromne koszty finansowe, a co za tym idzie znaczące obciążenie dla budżetu państwa. Wiele wskazuje również na to, że skutki fiskalne proponowanych zmian są niedoszacowane, zaś zbilansowanie budżetu będzie wymagało znalezienia dodatkowych źródeł pozyskiwania dochodów. Oczywistym skutkiem fiskalnym tej operacji będzie spadek wpływów budżetowych z podatku dochodowego od osób fizycznych,

który jest dziś drugim – po podatku od towarów i usług – ich źródłem. Wprowadzenie minimum wolnego od podatku do 30 tys. zł oraz podwyższenie progu zastosowania stawki 32% (do 120 tys. zł) skutkować będzie ubytkiem wpływów w wysokości co najmniej 49 mld zł rocznie, a może nawet więcej – w szacunku pesymistycznym nawet 52 mld zł. Jednocześnie likwidacja odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne od należnego podatku spowoduje wzrost wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości sięgającej 38 mld zł, co spowoduje, że ujemne saldo reformy (spadek wpływów budżetowych), będący jednocześnie wzrostem dochodów po opodatkowaniu obywateli, wynosi 31 mld zł, oficjalne szacunki są sporo niższe (22 mld zł). Biorąc pod uwagę, że wpływy te dzielone są między budżet państwa, a budżety jednostek samorządu terytorialnego, ubytek w budżecie państwa będzie wynosić co najmniej kilkanaście miliardów złotych – prawdopodobnie nawet około dwudziestu miliardów złotych, co musi być zrekompensowane przez wzrost dochodów budżetowych z innych tytułów.

Jednym ze źródeł pozyskania dodatkowych wpływów może być ujednolicenie zasad opodatkowania szeroko rozumianych wyrobów spirytusowych, obejmujących nie tylko napoje alkoholowe, ale również piwo. Najważniejszą wadą opodatkowania napojów alkoholowych jest trudne do uzasadnienia różnicowanie wysokości opodatkowania poszczególnych grup wyrobów alkoholowych (etanol spożywany w jednej grupie wyrobów jest kilkakrotnie niżej opodatkowany od etanolu zawartego w innych grupach wyrobów): można to wyeliminować poprzez opodatkowanie ogółu wyrobów zgodnie ze wspólnotowymi zasadami, gdzie kwota podatku jest proporcjonalna do zawartości etanolu w każdej grupie wyrobów, niezależnie od jego nazwy oraz sposobu produkcji.

Autorzy projektu wskazują również na pozafiskalny aspekt proponowanych zmian. Polska zajmuje czwarte miejsce w Europie jeśli chodzi o konsumpcję piwa, która zrównała się z roczną konsumpcją wody butelkowanej (100,5 l piwa vs 105 l wody rocznie). Tym samym piwo to druga, po papierosach, największa kategoria używek w Polsce. Tylko w 2018 r. Polacy wydali na ten trunek rekordowe 17,4 mld zł, przy czym ta kwota nie uwzględnia sektora gastronomicznego czy imprez masowych – jest to wyłącznie sprzedaż detaliczna. To właśnie piwo jest alkoholem spożywanym najczęściej przez Polaków. W Polsce wypija się rocznie około 256 milionów litrów wódki i prawie 3,2 miliarda litrów piwa, czyli 12,4 razy więcej, niż wódki¹. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez PARPA², w Polsce najwięcej alkoholu w przeliczeniu na czysty etanol

¹ Nielsen – sprzedaż wolumenowa za XII 2018-XI 2019

² Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zwana dalej „PARPA”.

spożywa się w piwie – 57,9%. Wszystkie wyroby spirytusowe odpowiadają zaś tylko za 34,6% spożycia alkoholu w przeliczeniu na czysty etanol. Ujednolicenie zasad opodatkowania powinno pozytywnie wpłynąć na ograniczenie ilości spożywanego czystego alkoholu etylowego.

Podkreślić należy, że proponowane w nowelizacji ujednolicenie zasad opodatkowania napojów alkoholowych, a tym samym odejście od dotychczasowej podstawy opodatkowania piwa ustalonej w oparciu o stopnie Plato jest zgodne z prawem wspólnotowym. Należy wskazać, że „alkohol etylowy” jest pojęciem tożsamym z pojęciem „napoje spirytusowe”, które zostały zdefiniowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylającej rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89³. Wysokość stawek akcyzy od alkoholu etylowego zawartego w napojach spirytusowych, zgodnie z art. 21 dyrektywy 92/84/EWG jest ustalana w stosunku do hektolitra czystego alkoholu o temperaturze 20 °C i obliczany według liczby hektolitrów czystego alkoholu. Zgodnie z art. 22 dyrektywy 92/84/EWG państwa UE pobierają tę samą stawkę podatku akcyzowego od wszystkich produktów objętych podatkiem od alkoholu etylowego w mocnych alkoholach.

Natomiast w przypadku piwa pojawia się dualizm możliwych systemów opodatkowania. Państwa UE mogą wybrać pomiędzy dwoma metodami wyznaczenia minimalnego stopnia opodatkowania piwa. Jednocześnie państwa UE zobligowane są przestrzegać **minimalnego poziomu opodatkowania**, który jest ustalony odrębnie dla każdego systemu w dyrektywie 92/84/EWG (art. 6). Unijne zasady opodatkowania akcyzą piwa określa dyrektywa 92/83/EWG (art. 2 – 6). Dyrektywa wprowadza definicję piwa, zgodnie z którą przez pojęcie "piwo" rozumie się wszelkie produkty oznaczone kodem taryfowym CN 2203 lub wszelkie produkty zawierające mieszaninę piwa z napojami bezalkoholowymi, oznaczonymi kodem taryfowym CN 2206, o ile w każdym wypadku rzeczywista zawartość alkoholu w tych produktach przekracza 0,5 % objętości.

Podatek akcyzowy od piwa nakładany przez państwa UE ustala się według:

- liczby hektolitrów/stopni Plato, lub
- liczby hektolitrów/rzeczywistej zawartości alkoholu objętościowo w gotowym produkcie.

³ Dz. Urz. WE L 39 z 13.02.2008, str. 16.

Przy stwierdzaniu, czy piwo objęte jest podatkiem akcyzowym zgodnie z wymogami dyrektywy 92/84/EWG, państwa UE mogą pomijać ułamki stopni Plato lub procentów rzeczywistej zawartości alkoholu, obliczanej objętościowo. Ponadto państwa UE przy ustalaniu podatku akcyzowego od piwa według liczby hektolitrów/stopni Plato mogą dzielić piwo na kategorie, z których każda oznaczana jest przez nie więcej niż 4 stopnie Plato, oraz stosować tę samą stawkę podatku akcyzowego od hektolitra każdego piwa należącego do tej samej kategorii. Stawki takie muszą być równe lub wyższe od stawki minimalnej określonej w art. 6 dyrektywy 92/84/EWG, dalej zwanej stawką minimalną. Państwa UE mogą zgodnie z przepisami harmonizującymi przyjąć dwa modele opodatkowania według liczby hektolitrów/stopni Plato albo liczby hektolitrów/rzeczywistej zawartości alkoholu objętościowo w gotowym produkcie. Autorzy nowelizacji pragną wskazać, że system opodatkowania piwa w zależności od zawartości alkoholu obowiązuje np.:

- w Chorwacji, gdzie stawka podatku wynosi 529 Euro od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie;
- na Cyprze, gdzie stawka podatku wynosi 600 Euro od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie;
- w Danii, gdzie stawka podatku wynosi 655 Euro (48,74 DKK) od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie. Piwo o zawartości alkoholu do 2,8% jest zwolnione z opodatkowania;
- w Estonii, gdzie stawka podatku wynosi 1270 Euro od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie;
- we Francji, gdzie stawka podatku dla piwa o mocy powyżej 2,8% wynosi 768 Euro od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie. Przepisy krajowe przewidują również stawkę preferencyjną dla produkcji poniżej 200 000 hektolitrów;
- na Węgrzech, gdzie stawka podatku akcyzy wynosi 450 Euro od 1 hektolitra alkoholu etylowego 100% vol. zawartego w gotowym wyrobie;
- na Litwie, gdzie stawka podatku wynosi 711 Euro od 1 hektolitra czystego alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie;

Porównując kwotę podatku w przeliczeniu na czysty alkohol etylowy w piwie wynikający z obowiązując w Polsce zasad opodatkowania do kwoty tego podatku, która wynikałaby z

ogólnych zasad określonych w dyrektywie 92/84/EWG, kwota akcyzy w półlitrowej butelce piwa o zawartości alkoholu w wysokości 7% oraz ekstrakcie 18° Plato wynosi około 0,77 zł; przy zastosowaniu ogólnych zasad opodatkowania wyrobów alkoholowych tym podatkiem wynikających z art. 3 dyrektywy 92/84/EWG minimalna kwota podatku przypadająca na rzeczywisty alkohol zawarty w piwie wynosiłaby co najmniej 0,90 zł a według zasady ogólnych określonych w relacji do ilości alkoholu etylowego (wynikających z art. 93 ust 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r.), kwota ta wynosiłaby co najmniej 2,20 zł, czyli wyrób ten korzysta z systemowej ulgi w opodatkowaniu

Biorąc pod uwagę powyższe, istnieje realna potrzeba zwiększenia wpływów fiskalnych z tytułu akcyzy, co powinno nastąpić m.in. poprzez zawarcie w projektowanej ustawie stosownych przepisów nowelizujących ustawę o podatku akcyzowym w zakresie ujednolicenia podstawy opodatkowania. Potwierdza tę potrzebę słabe zaawansowanie dochodów z tego podatku w 2021 r. (po siedmiu miesiącach 57,6%). Zmiany wpłynęłyby pozytywnie także na konkurencję między producentami poszczególnych wyrobów, która zdaje się być zaburzona. Za aktywnym kształtowaniem polityki względem tych wyrobów przemawia także fakt, że harmonizacja tych wyrobów na poziomie prawa wspólnotowego potrwa prawdopodobnie od 3 do 5 lat, zaś pasywna postawa skazuje Polskę na utratę potencjalnych wielomilionowych zysków.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Aktualny odpis z KRS
Projekt Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym wraz z uzasadnieniem |
|---|--|

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych**
zgłoszenia dokonanego dnia

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Witold Włodarczyk	30.08.2021r.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW, FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie określenia rodzajów wydatków w ryczałcie od przychodów zagranicznych
osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 30m ust. 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Określa się następujące rodzaje wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych:

- 1) darowizny przekazane na cele określone w art. 4 ust. 1 pkt. 4, 11, 12, 14, 16, 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy;
- 2) wydatki poniesione bezpośrednio na:
 - a) działalność sportową, kulturalną lub wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę, o których mowa w art. 26ha ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - b) nabycie zabytku nieruchomego, o którym mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710, z późn. zm.³⁾), wpisanego do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków,
 - c) opiekę, o której mowa w art. 5 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nad zabytkiem nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków,
 - d) nabycie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej, o której mowa w

¹⁾ Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 1719).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1291, 1428, 1492 i 1565, 2122, 2123, 2127, 2255 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255, 464, 794 i 868.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 954.

art. 5a pkt 14a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

- e) nabycie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio do darowizn przekazanych na rzecz równoważnych podmiotów określonych w przepisach regulujących równoważną działalność obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego realizujących cele określone w ust. 1 pkt 1.

3. Wydatki, o których mowa ust. 1 pkt 2 lit. b i d, uznaje się za poniesione jeżeli podatnik pozostanie właścicielem wskazanych aktywów nieprzerwanie przez okres dwóch lat.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem [...].

**MINISTER FINANSÓW, FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ**

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą PIT”, w art. 30m ust. 5 zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia rodzajów wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1 ustawy PIT.

Rozporządzenie stanowi akt wykonawczy wydany w związku z nową regulacją w obszarze podatków dochodowych od osób fizycznych. Rozdział 6b ustawy PIT przewiduje możliwość wyboru przez wybranych podatników uproszczonych zasad opodatkowania ich zagranicznych dochodów. Przedmiotowa regulacja jest skierowana do osób fizycznych, które zdecydują się przenieść miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (rezydencję podatkową) na terytorium Polski. Takie osoby będą mogły wybrać prosty ryczałtowy sposób opodatkowania swoich dochodów zagranicznych. W takim przypadku ich roczny podatek wyniesie 200 tys. zł niezależnie od wysokości dochodów zagranicznych. Dodatkowo beneficjenci tego sposobu opodatkowania są zobowiązani do corocznego ponoszenia wydatków w wysokości co najmniej 100 000 zł na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w przepisie upoważniającym, minister właściwy do spraw finansów publicznych powinien określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje ww. wydatków, mając na uwadze wpływ poszczególnych kategorii tych wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz krzewienie kultury fizycznej.

Kierując się ww. nakazem, kategorie wydatków określone w rozporządzeniu koncentrują się na następujących obszarach wsparcia: nauka, kultura i zabytki, sport oraz przedsiębiorczość.

Szczegółowy katalog wydatków, o których mowa w art. 30m ust. 1 ustawy PIT został określony w § 1 rozporządzenia.

Stosownie do postanowień art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ujęty jest w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra– poz.

Ponadto zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Materia objęta projektem rozporządzenia pozostaje w gestii państw członkowskich i nie podlega harmonizacji. Zgodnie ze wstępną opinią projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia:

- nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych,
- nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia,

- nie wpływa na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
- jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Osiągnięcie celu rozporządzenia nie jest możliwe za pomocą innych środków.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie określenia rodzajów wydatków w ryczałcie od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jan Sarnowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jakub Jankowski Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych sekretariat.dd@mf.gov.pl	Data sporządzenia 11 czerwca 2021 r. Źródło Art. 30m ust. 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, (Dz. U. z 2021 r. poz.1128, z późn.zm.) Nr w Wykazie prac legislacyjnych
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia realizuje delegację ustawową (art. 30m ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), określając rodzaje wydatków, których poniesienie jest warunkiem skorzystania z ryczałtu od przychodów zagranicznych.

Art. 30m ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje, że minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze wpływ poszczególnych kategorii wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz krzewienie kultury fizycznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Regulacja jest adresowana do podatników nowoprojektowanego ryczałtu od przychodów zagranicznych (rozdział 6b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), a więc osób fizycznych, które przeniosą rezydencję podatkową do Polski oraz wybiorą ryczałtowy sposób opodatkowania swoich dochodów zagranicznych.

Ryczałt od przychodów zagranicznych przewiduje, że beneficjenci tego rozwiązania będą zobowiązani do zapłaty ryczałtowanego podatku (200 tys. zł rocznie) oraz ponoszenia wydatków na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej (100 tys. zł rocznie).

Wprowadzenie obowiązku ponoszenia tych wydatków ma stanowić zachętę dla beneficjentów ryczałtu do tworzenia wieloaspektowych związków z Polską (np. inwestycje, sponsoring) oraz równocześnie zapewnić dodatkowe finansowanie wybranych rodzajów aktywności społecznej (np. organizacje pożytku społecznego, ochrona zabytków).

Szczegółowe warunki skorzystania z ryczałtu określają przepisy ustawy, a katalog wydatków określają przepisy projektowanego rozporządzenia – powyższy opis stanowi jedynie skrót wybranych informacji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania zbliżone do ryczałtu od przychodów zagranicznych funkcjonują również w innych krajach członkowskich OECD lub UE (przykładowo: Grecja, Malta, Szwajcaria i Włochy).

Część z tych rozwiązań przewiduje zobowiązanie beneficjentów do dokonania określonych inwestycji w kraju, do którego przenoszą rezydencję podatkową.

Przykładowo rozwiązania wprowadzone w Grecji (w uproszczeniu) zobowiązują beneficjentów do bezpośredniego lub pośredniego zainwestowania 500 tys. Euro w „krajowe” nieruchomości, przedsiębiorstwa lub papiery wartościowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy	Trudna do oszacowania		Obowiązek dokonania wydatków.
Beneficjenci wydatków podatników (np. organizacje pożytku społecznego)	Trudna do oszacowania		Pozyskanie środków od podatników.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie – tzw. pre-konsultacje publiczne.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązanie może wywoływać niewielki pośredni wpływ na wydatki sektora publicznego poprzez obniżenie poziomu koniecznego finansowania ze środków publicznych wybranych aktywów i rodzajów aktywności społecznej (np. kultura, nauka, sport, opieka nad zabytkami). Wielkość tego wpływu jest trudna do precyzyjnego oszacowania, gdyż będzie uzależniona od przyszłej ilości beneficjentów ryczałtu od przychodów zagranicznych oraz decyzji przez nich podejmowanych (wybór rodzaju dokonywanych wydatków).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł)	duże przedsiębiorstwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	(dodaj/usuń)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	duże przedsiębiorstwa	Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu						

W ujęciu niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązanie może wywoływać niewielki pośredni wpływ na funkcjonowanie wybranych przedsiębiorstw (alternatywne spółki inwestycyjne) poprzez zapewnienie im źródła dodatkowego finansowania. Wielkość tego wpływu jest trudna do precyzyjnego oszacowania, gdyż będzie uzależniona od przyszłej ilości beneficjentów ryczałtu od przychodów zagranicznych oraz decyzji przez nich podejmowanych (wybór rodzaju dokonywanego wydatku).	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak
☐ nie
☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów
☐ zmniejszenie liczby procedur
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne: ...

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☐ zwiększenie liczby procedur
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy

Komentarz:

Przepisy ustawy (art. 30m ust. 4) przewidują, że beneficjent ryczałtu corocznie musi złożyć urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie o poniesieniu wydatków wraz z dokumentami potwierdzającymi ich poniesienie.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☐ inne: ...

☐ demografia
☐ mienie państwowe

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu

Brak istotnego wpływu na pozostałe obszary, w tym na prywatność osób oraz ochronę informacji ich dotyczących.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie [...] 2021 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Wykorzystanym miernikiem będzie liczba beneficjentów ryczałtu wybierających poszczególne rodzaje wydatków oraz analiza zgłoszonych propozycji zmian w przewidzianym w rozporządzeniu katalogu rodzajów wydatków.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW, FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie wynagrodzeń oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów związanych z
funkcjonowaniem Rady do Spraw Repatriacji Kapitału**

Na podstawie art. 45 ust. 4 ustawy z dnia ... 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość wynagrodzeń przewodniczącego Rady do Spraw Repatriacji Kapitału, zwanej dalej „Radą” oraz sekretarza Rady za udział w pracach Rady, za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady;
- 2) wysokość łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym;
- 3) warunki i tryb zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu.

§ 2. 1. Za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady, przysługuje wynagrodzenie:

- 1) przewodniczącemu Rady – w wysokości 2500 zł;
- 2) sekretarzowi Rady – w wysokości 1800 zł;

2. Wysokość łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie:

¹⁾ Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 1719).

- 1) projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w § 1 pkt 2, wynosi 3000 zł;
- 2) opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, o których mowa w § 1 pkt 2, wynosi 3000 zł.

§ 3. 1. Członkowi Rady przysługuje zwrot kosztów noclegu w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie wyższej niż 300 zł za każdą dobę hotelową.

2. Członkowi Rady, na jego uzasadniony wniosek złożony do sekretarza Rady, mogą zostać zwrócone koszty podróży prywatnym samochodem, motocyklem lub motorowerem.

3. Koszty, o których mowa w ust. 2, są zwracane w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i 75% stawki za jeden kilometr przebiegu ustalonej dla danego pojazdu w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919 i 674).

4. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–3 do zwrotu członkom Rady kosztów podróży i noclegów stosuje się odpowiednio przepisy o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER FINANSÓW, FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ**

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi akt wykonawczy do ustawy z dnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą”, która przewiduje rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych wycofaniem się – na preferencyjnych warunkach – z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych w szczególności o zasięgu transgranicznym. Na mocy wprowadzonego programu repatriacji kapitału, określone podmioty (podatnicy i płatnicy podatku dochodowego) będą mogły dobrowolnie przystąpić do ujawnienia dochodów lub kapitału niezadeklarowanego do opodatkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na etapie poprzedzającym złożenie wniosku o opodatkowanie dochodów przejściowym podatkiem dochodowym, podmiotom planującym przystąpienie do programu repatriacji kapitału przysługuje prawo zwrócenia się do Rady do Spraw Repatriacji Kapitału, zwanej dalej „Radą”, o opinię co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym, w indywidualnym stanie faktycznym danego podmiotu.

Na skutek złożenia wniosku do Rady, podmiot uzyska opinię co do spodziewanych skutków przystąpienia przez niego do programu repatriacji kapitału w obszarze przejściowego podatku dochodowego.

Ponadto do zadań Rady należeć będzie udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym

Rada będzie niezależnym organem, powoływanym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Po raz pierwszy powołanie Rady nastąpi nie później niż 6 miesięcy po wejściu ustawy w życie. Planuje się, iż Rada będzie działać do dnia wydania wszystkich opinii nie dłużej jednak niż do końca czerwca 2023 r.

Skład Rady obejmie 32 osoby:

- 1) 11 osób wskazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- 2) 4 osoby wskazane przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku,
- 3) 8 osób powołanych spośród pracowników szkół wyższych, jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk lub instytutów badawczych w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350 i 2227 oraz z 2020 r. poz. 284),
- 4) 8 osób będących doradcą podatkowym, wskazanych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych,
- 5) sekretarza Rady powoływanego i odwoływanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Sekretarzem Rady może być wyłącznie pracownik urzędu obsługującego tego ministra.

Wszyscy członkowie Rady będą posiadać wiedzę, doświadczenie i autorytet w zakresie prawa podatkowego, systemu finansowego, rynków finansowych, obrotu gospodarczego lub międzynarodowego prawa gospodarczego, które będą gwarantować rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady.

Obsługę prac Rady zapewniać będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych, a wydatki związane z działaniem Rady będą pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Stosownie do art. 45 ust. 1 ustawy, przewodniczącemu oraz sekretarzowi Rady przysługiwać będzie wynagrodzenie za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady.

Na mocy art. 45 ust. 2 ustawy, członkom Rady przysługiwać będzie wynagrodzenie:

- 1) za sporządzenie projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem,
- 2) za sporządzenie opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym
- przy czym sposób podziału tego wynagrodzenia między członków Rady wskazywać będzie przewodniczący Rady;
- 3) zwrot kosztów podróży i noclegów obejmujący świadczenia przewidziane w przepisach o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, w tym diety i ryczałty.

W przypadku wydania opinii z uchybieniem terminu członkowi Rady, który przyczynił się do uchybienia temu terminowi, nie będzie przysługiwać wynagrodzenie za sporządzenie tego projektu opinii.

Art. 45 ust. 4 ustawy przewiduje delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia:

1) wysokości:

- a) wynagrodzenia: przewodniczącego Rady, sekretarza Rady oraz członka Rady, biorąc pod uwagę zakres ich obowiązków oraz wkład w prace Rady,
- b) łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie projektu opinii w indywidualnej sprawie oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym,, uwzględniając szacunkowo nakład pracy niezbędny do przygotowania opinii, a także mając na uwadze, aby wysokość tego wynagrodzenia nie przekraczała dwukrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych przepisów, określa ustawa budżetowa;

2) warunków i trybu zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu, biorąc pod uwagę racjonalność ponoszonych kosztów podróży i noclegów.

Realizując delegację określoną w art. 44 ust. 4 ustawy, przedkłada się omawiany projekt rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie wynagrodzeń oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów związanych z funkcjonowaniem Rady do Spraw Repatriacji Kapitału.

Na mocy § 1. projektu rozporządzenia, zakres przedmiotowy tego aktu normatywnego obejmuje określenie:

- 1) wysokości wynagrodzeń przewodniczącego Rady oraz sekretarza Rady za udział w pracach Rady, za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady;
- 2) wysokości łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym;
- 3) warunków i trybu zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu.

Stosownie do § 2. projektu rozporządzenia, za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady, będzie przysługiwać wynagrodzenie:

- 1) przewodniczącemu Rady – w wysokości 2500 zł;
- 2) sekretarzowi Rady – w wysokości 1800 zł.

Wysokość łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie:

- projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w § 1 pkt 2, wynosić będzie 3000 zł;
- opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, o którym mowa w § 1 pkt 2, wynosić będzie 3000 zł (§ 2. 2 projektu rozporządzenia).

W zakresie zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady § 3 projektu rozporządzenia określa, iż członkowi Rady przysługiwać będzie zwrot kosztów noclegu w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie wyższej niż 300 zł za każdą dobę hotelową.

Członkowi Rady, na jego uzasadniony wniosek złożony do sekretarza Rady, mogą zostać zwrócone koszty podróży prywatnym samochodem, motocyklem lub motorowerem. Koszty podróży prywatnym samochodem, motocyklem lub motorowerem będą zwracane w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i 75% stawki za jeden kilometr przebiegu ustalonej dla danego pojazdu w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919, z późn. zm.).

W zakresie nieuregulowanym w omawianym akcie wykonawczym, do zwrotu członkom Rady kosztów podróży i noclegów będą stosowane odpowiednio przepisy o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

W § 4. projektu rozporządzenia proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu jego ogłoszenia.

Materia objęta projektem rozporządzenia pozostaje w gestii państw członkowskich i nie podlega harmonizacji.

Projekt rozporządzenia:

- nie wpływa na funkcjonowanie samorządu terytorialnego, gdyż nie oddziałuje na finanse jednostek samorządu terytorialnego,
- nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji,
- nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia,
- nie wpływa na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
- jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Stosownie do postanowień art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ujęty jest w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej – poz. (...).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż problematyka nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie wynagrodzeń oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów związanych z funkcjonowaniem Rady do Spraw Repatriacji Kapitału Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jan Sarnowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Jakub Jankowski Zastępca Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, (22) 694-33-26, e-mail: jakub.jankowski@mf.gov.pl	Data sporządzenia 27 czerwca 2021 r. Źródło Art. 45 ust. 4 ustawy z dnia ... 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) Nr ... w Wykazie Prac Legislacyjnych Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. ...), dalej jako „ustawa”. Przepis ten obliguje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości wynagrodzenia przewodniczącego Rady do Spraw Repatriacji Kapitału (dalej: „Rada”) oraz sekretarza Rady za udział w pracach Rady, za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady. Ponadto rozporządzeniem obejmuje się regulacje dotyczące łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem oraz opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, jak również warunków i trybu zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposobu obliczania wysokości albo maksymalnej kwoty tego zwrotu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt zakłada, że za każdy miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Rady, przewodniczący Rady otrzyma wynagrodzenie w wysokości 2.500 zł, a sekretarz Rady – wynagrodzenie w wysokości 1.800 zł.

Za sporządzenie:

- projektu opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem – łączne wynagrodzenie członków Rady wynosić będzie 3000 zł;
- opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym – łączne wynagrodzenie członków Rady wynosić będzie 3000 zł.

Sposób podziału tego wynagrodzenia między członków Rady wskazywać będzie przewodniczący Rady.

Członkom Rady będzie przysługiwał zwrot kosztów noclegu w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie do kwoty 300 zł za każdą dobę hotelową.

Na uzasadniony wniosek złożony do sekretarza Rady, członek Rady będzie mógł uzyskać zwrot kosztu podróży prywatnym: samochodem, motocyklem lub motorowerem. Zwrot tego kosztu nastąpi w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i 75% stawki za jeden kilometr przebiegu, ustalonej w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919, z późn. zm.).

W kwestiach nieuregulowanych w rozporządzeniu do zwrotu członkom Rady kosztów podróży i noclegów będą stosowane odpowiednio przepisy o należnościach przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie Rady do Spraw Repatriacji Kapitału	32 osoby		Określenie wynagrodzeń oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów członków Rady do Spraw Repatriacji Kapitału

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie, tzw. pre-konsultacje publiczne.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulaminu pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nie przewidziano konsultacji dla przedmiotowego projektu, gdyż zawiera on tylko korzystne rozwiązania dla wszystkich podmiotów nim objętych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 18 ust. 4 ustawy, wydatki związane z działaniem Rady są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przewiduje się, że ustawa ma zastosowanie do dochodów osiągniętych do 31 grudnia 2022 r. Rada będzie działać do dnia wydania wszystkich opinii, nie później niż do końca czerwca 2023 r. Rada składać się będzie maksymalnie z 32 osób. Przewidywane skutki działania Rady w pełnym składzie w ciągu 12 miesięcy wyniosą: 1) wysokości wynagrodzeń miesięcznych przewodniczącego Rady oraz sekretarza Rady (przyjmując, że w każdym miesiącu odbędzie się posiedzenie Rady) (2500 +1800) x12 – 51 600 zł. 2) wysokości łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie opinii co do skutków podatkowych w przejściowym podatku dochodowym wraz z uzasadnieniem, przy przyjęciu 200 opinii w ciągu 12 miesięcy (3000 zł x 200) – 600 000 zł.

	W tym miejscu należy zaznaczyć, że z uwagi na dobrowolny charakter programu repatriacji kapitału, ilość podmiotów, które do niego przystąpią i złożą wnioski do Rady o wydanie opinii, jest na ten moment trudna do oszacowania. 3) wysokości łącznego wynagrodzenia dla członków Rady za sporządzenie opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym, przy przyjęciu 6 opinii w ciągu 12 miesięcy (3000 zł x 6) – 18 000 zł. 4) warunków i trybu zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady w związku z poniesieniem tych kosztów w ramach udziału w pracach Rady oraz sposób obliczania wysokości albo maksymalną kwotę tego zwrotu (250 zł x 32 x 12) – 96 000 zł. Przy oszacowaniu rocznych kosztów podróży Przewodniczącego i członków Rady wykorzystano doświadczenia związane z funkcjonowaniem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego (należności z tytułu podróży służbowej wypłacane 6-osobowemu składowi egzaminacyjnemu za udział w jednym posiedzeniu wynosiły około 1.500 zł, tj. ok. 250 zł na osobę). Wydatki na przestrzeni 12 miesięcy związane z funkcjonowaniem Rady wyniosą zatem ok. 765 600 zł. Wydatki te uzależnione jednak będą od ilości sporządzanych w poszczególnych latach przez Radę opinii w indywidualnych sprawach oraz sporządzonych opisów stanów faktycznych skutkujących powstaniem korzyści podatkowej w podatku dochodowym.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Niemierzalne	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
zmniejszenie liczby dokumentów zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projektowany projekt nie przewiduje zmiany obciążeń regulacyjnych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja ex-post jest niezasadna z uwagi na zakres projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		